

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ВО СКОПЈЕ

ISSN-1857-9779

БИЛТЕН

НА
УНИВЕРЗИТЕТОТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ВО СКОПЈЕ

Број 1286

Скопје, 15 јуни 2023 година

Издание на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Бул. „Гоце Делчев“ бр. 9, 1000 Скопје

ПРВИОТ БРОЈ НА БИЛТЕНОТ Е ОБЈАВЕН ВО МАЈ 1957 ГОДИНА

Уредник на издавачката дејност на УКИМ:
проф. д-р Никола ЈАНКУЛОВСКИ, ректор

Уредник на Билтенот:
Илија Боѓоевски

Лектор:
Весна Илиевска-Цвешановска

Техничко уредување:
Зоран Кордоски

Бр. _____
5.8.2013
Скопје

Предмет: Материјали за Билтенот за објавување на интернет страницата на УКИМ

Согласно член 132, став 5 од Законот за високото образование („Сл. весник на РМ“ бр. 35/2008, 103/2008, 26/2009, 83/2009, 115/2010, 17/2011, 51/2011 и 123/2012), на интернет страницата на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, од бројот 1059 од 15 август 2013 година, ќе се објавуваат:

- рефератите за избор во наставно-научни, научни и соработнички звања;
- рецензиите за подобност на темата и оспособеноста на кандидатот за вршење научна работа;
- прегледите на одобрените докторски дисертации, прифатените магистерски и специјалистички теми;
- рецензиите на учебници и учебни помагала, како и
- рефератите за доделување на звањето почесен професор и титулата почесен доктор на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“.

По објавување на материјалите на интернет страницата, факултетите и институтите за своите потреби, истите треба да ги отпечатаат во материјална форма за да можат да ги достават на членовите на наставно-научниот, односно научниот совет. Поради тоа, потребно е сите материјали што се предвидени за објавување во Билтенот на Универзитетот, благовремено да ги доставувате во електронска форма. Поради усогласеност и униформност на текстовите потребно е материјалите за објавување да се доставуваат како Microsoft Word 2003 документи во кои исклучиво ќе се користи системскиот фонт Georgia. Овој фонт содржи богато множество на кирилични (македонски, српски, руски), латинични (со различни видови на надредени знаци), грчки и други знаци. Варијанта на овој фонт со коригирани знаци во италијанскиот формат за македонските букви ‘д’, ‘п’, ‘т’, ‘г’ може да се најде на интернет страницата на УКИМ, во делот **Документи -> Билтен на Универзитетот**. Исто така, таму може да се најде софтверско решение со кое може да се испрограмира тастатурата на персонален сметач при притискање на копчето “” и копчињата ‘е’ и ‘и’ во македонска поддршка да се добијат знаците ‘è’ и ‘ì’ соодветно.

Поради запазување на роковите за објавување на материјалите во Билтенот, но и на интернет страницата, ве молиме, рефератите, откако ќе бидат лекторирани, да ги доставите во оригинална верзија (лекторирана со потписите), а електронската верзија со внесените корекции да ја доставите на е-адресата: bilten@ukim.edu.mk.

Неблаговремено доставените материјали и оние кои нема да бидат напишани согласно упатството нема да бидат објавени во тој број, туку ќе бидат поместени за објавување во наредниот број од Билтенот, односно откако ќе биде добиена бараната верзија.

Ви благодариме за соработката.

Со почит,

Изготвил: Т.Б.

Одобрил: К.М.

УКИМ - Ректорат

СОДРЖИНА НА БИЛТЕН БРОЈ 1286 ОД 15 ЈУНИ 2023 ГОДИНА

ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Емпириски есеи за економија и финансии** од м-р Кирил Симеоновски, пријавена на Економскиот факултет – Скопје.....8-12
2. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Улогата на неергодичноста во вреднувањето на финансиски средства, динамиката на доход и динамиката на богатствата: Теоретски резултати и емпириски примери** од д-р Виктор Стојкоски, пријавена на Економскиот факултет – Скопје.....13-19
3. Преглед на одобрени теми за изработка на магистерски трудови (**Драгана Аврамовска Чурлинова, Арлинда Калиса, Горица Штерјова**).....20

МАШИНСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор на еден соработник во соработничко звање – асистент во научната област 21422 автоматика на Машинскиот факултет - Скопје (**Радмила Колева**).....21-25
2. Реферат за избор на два соработника во соработничко звање – асистент во научната област 21424 друго (заварување и заварени конструкции) на Машинскиот факултет – Скопје (**м-р Александра Крстевска, дипл.маш.инж, м-р Мартин Петрески, дипл.маш.инж.**).....26-33
3. Преглед на одобрени теми за изработка на магистерски трудови (**Марија Илиевска, Борјан Стојановски, Кристијан Панев**).....34

МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор на 5 наставници во сите наставно-научни звања по предметите од научните области: педијатрија и детски болести со нега на болно и здраво дете на Медицинскиот факултет - Скопје (**н. сор. д-р Данило Нонкуловски, н. сор. д-р Христина Манџуковска, н. сор. д-р Александра Јовановска, н. сор. д-р Орхидеја Стомнарска Дамчевски, н. сор. д-р Валентина Цвејоска Чолаковска, н. сор. д-р Катерина Бошковска**).....35-154
2. Реферат за избор на едно лице во сите наставно-научни звања по предметите од научната област радиологија на Медицинскиот факултет - Скопје (**н. сор. д-р Смиљана Бундовска Коцев**).....155-164
3. Реферат за избор на еден асистент по предметот **Имунологија** на Медицинскиот факултет – Скопје (**д-р Теодора Брњарчевска Блажевска**).....165-169
4. Реферат за избор на два асистента по предметот **Гинекологија и акушерство** на Медицинскиот факултет - Скопје (**ас. д-р Ивана Кијајова, ас. д-р Маја Котева Мираковска**).....170-175
5. Реферат за избор на шест асистенти по предметот **Гинекологија и акушерство** на Медицинскиот факултет - Скопје (**ас. д-р Марија Јоксимовиќ, д-р Влатко Ѓиревски, асистент докторанд д-р Весна Чибишева**).....176-189
6. Реферат за избор на 2 асистента по предметот **Неврологија** на Медицинскиот факултет – Скопје (**д-р Александра Ангелова, д-р Џошкун Керала, д-р Јован Божиновски**).....190-196
7. Рецензија на ракописот **Советување на студенти – од проблем до решение** од проф. д-р **Сања Манчевска**.....197-199
8. Рецензија на ракописот **Инфламаторна болест на црева во детска возраст, монографија** од проф. д-р **Соња Бојациева**.....200-204
9. **Приговор** од д-р **Наташа Хаџи Николова Алчинова**, кон Рефератот за избор на двајца асистенти по предметот **Радиологија** на Медицинскиот факултет во Скопје, објавен во Билтенот бр. 1285, објавен на 1.6.2023 година.....205
10. **Одговор на Рецензентската комисија** на Приговорот поднесен од страна на д-р **Наташа Хаџи-Николова Алчинова**, во врска со заклучокот на Рефератот за избор на 2 асистента по

- предметот **Радиологија**, објавен во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ бр. 1285 од 1.6.2023 година.....206
11. **Приговор** од д-р **Ивана Панчевска**, кон Рефератот за избор на двајца асистенти по предметот **Радиологија** на Медицинскиот факултет во Скопје, објавен во Билтенот бр. 1285, објавен на 1.6.2023 година.....207
12. **Одговор** на **Рецензентската комисија**, на Приговорот поднесен од страна на д-р **Ивана Панчевска**, во врска со заклучокот на Рефератот за избор на 2 асистента по предметот **Радиологија**, објавен во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ бр. 1285 од 1.6.2023 година.....208
- ПРАВЕН ФАКУЛТЕТ „ЈУСТИНИЈАН ПРВИ“**
1. Рецензија на ракописот **Политички систем** од авторите: **проф. д-р Рената Дескоска, проф. д-р Јелена Трајковска-Христовска** и **доц. д-р Марко Кртолица**.....209-216
2. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Ефикасноста на банкарската гаранција како средство за обезбедување во домашното и во меѓународното трговско право** од **м-р Златко Јакимовски**, пријавена на Правниот факултет „Јустинијан Први“ – Скопје.....217-223
3. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Положбата на осудените лица кои издржуваат казна затвор во казненопоправните установи во Република Северна Македонија – de jure и de facto** од **м-р Љиријан Кадриу**, пријавена на Правниот факултет „Јустинијан Први“ – Скопје.....224-231
4. Преглед на одобрени теми за изработка на магистерски трудови (**Константин Коцевски, Сурија Таук, Загорка Јовановска, Христијан Наумовски, Александар Дончевски, Марко Михаилоски, Софија Волчевска, Ангела Живковска, Мила Иваноска, Александар Младеновски, Влатко Трповски, Ангела Здравковска, Александра Хаџи-Манчева**).....232-233
- ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ**
1. Реферат за избор на еден наставник во сите наставно-научни звања по група предмети од наставно-научните области: географија и други специфични подрачја (хидрологија, применета хидрологија, лимнологија и климатологија) на Институтот за географија при Природно-математичкиот факултет – Скопје (**вонр. проф. д-р Иван Радевски**).....234-249
2. Рецензија на ракописот **ДОЛНО ДУПЕНИ. Етнолошки белешки од животот и обичаите на една населба во Долна Преспа од Бранислав Русиќ. Транскрипција, превод на необјавениот ракопис од српски на македонски јазик и редакција: Љупчо Ристески**.....250-255
3. Рецензија на ракописот **Збирка задачи по биоорганиска хемија** од авторката **вонр. проф. д-р Наташа Ристовска**.....256-262
4. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Ефектот на VIP- и PACAP/cAMP-RKA сигнализацијата врз реактивноста на мазните мускули на дишните патишта кај неонатални стаорци изложени на хипероксија** од **м-р Кендрим Тачи**, пријавена на Природно-математичкиот факултет – Скопје.....263-272
- СТОМАТОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ**
1. Рецензија на ракописот **Гнатометриска анализа – азбука во ортодонцијата** од авторките **Билјана Ципунова и Наташа Тошеска-Спасова**.....273-277
2. Преглед на одобрена тема за изработка на магистерски труд (**д-р Сеат Абази**).....278
3. Преглед на одобрена тема за изработка на докторска дисертација (**д-р Филип Конески**).....279

ТЕХНОЛОШКО-МЕТАЛУРШКИ ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научните области текстилно механичко инженерство, дизајнирање на текстил и облека и маркетинг (верзија и на англиски јазик) на Технолошко-металуршкиот факултет – Скопје (**вонр. проф. д-р Елена Томовска**).....280-300

ФАКУЛТЕТ ЗА ДРАМСКИ УМЕТНОСТИ

1. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област (дисциплина) филмска и ТВ-камера на Факултетот за драмски уметности – Скопје (**вонр. проф. д-р Горан Трпчевски**).....301-317
2. Преглед на одобрена тема за изработка на докторска дисертација (**м-р Ментор Зумберај**).....318

ФАКУЛТЕТ ЗА ЕЛЕКТРОТЕХНИКА И ИНФОРМАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ

1. Реферат за избор на асистент по предметите од наставно-научната област телекомуникациско и информациско инженерство на Факултетот за електротехника и информациски технологии - Скопје (**м-р Марија Попоска**).....319-324

ФАКУЛТЕТ ЗА ЗЕМЈОДЕЛСКИ НАУКИ И ХРАНА

1. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања од научната област растително производство на Факултетот за земјоделски науки и храна – Скопје (**д-р Игор Иљовски**).....325-341
2. Преглед на одобрена тема за изработка на магистерски труд (**Јована Арсовска**).....342
3. Преглед на одобрена тема за изработка на докторска дисертација (**м-р Александра Силовска Николова**).....343

ФАКУЛТЕТ ЗА ИНФОРМАТИЧКИ НАУКИ И КОМПЈУТЕРСКО ИНЖЕНЕРСТВО

1. Рецензија на ракописот **Основи на веб-програмирање со користење на Spring-рамката** од авторите: **вонр. проф. д-р Ристе Стојанов, вонр. проф. д-р Сашо Граматиков, вонр. проф. д-р Милош Јовановиќ и проф. д-р Димитар Трајанов**.....344-350

ФАКУЛТЕТ ЗА МУЗИЧКА УМЕТНОСТ

1. Преглед на одобрена тема за изработка на магистерски труд (**Пелумб Вула**).....351

ФАКУЛТЕТ ЗА ФИЗИЧКО ОБРАЗОВАНИЕ, СПОРТ И ЗДРАВЈЕ

1. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Споредба на две физиотерапевтски програми во рехабилитацијата на пациенти со лумбална болка од м-р Адем Хуколи, пријавена на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје - Скопје**.....352-359
2. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Влијанието на биопсихосоцијалните фактори врз ефектите на постоперативната рехабилитација кај пациенти со дискус хернија од м-р Адриатик Јахјага, пријавена на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје – Скопје**.....360-364
3. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Ефикасност на различни тренажни програми за развој на општите и специфичните моторички способности кај припадниците на Армијата во траење од 16 недели од м-р Сашо Даневски, пријавена на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје – Скопје**.....365-369
4. Преглед на одобрена тема за изработка на магистерски труд (**Македонка Силјаноска**).....370
5. Преглед на одобрени теми за изработка на магистерски трудови (**Даниел Трбогазов, Мустафа Алиу**).....371

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Преглед на одобрена тема за изработка на магистерски труд (Ирена Милков).....372

ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ „БЛАЖЕ КОНЕСКИ“

1. Реферат за избор на виш лектор во наставно-научните области англистика и преведување на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ – Скопје (м-р Магдалена Симионска)...373-384
2. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Терминологијата низ процесот на зборообразувањето во македонскиот и во словенечкиот јазик (со акцент на дел од медицинската терминологија)/Terminology through the process of word formation in the Macedonian and the Slovenian languages (with an emphasis on part of the medical terminology)** од м-р Македонка Додевска, пријавена на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ – Скопје.....385-392
3. Преглед на одобрена тема за изработка на магистерски труд (Емира Хоџа-Реџеџи).....393
4. Преглед на одобрени теми за изработка на докторски дисертации (м-р Александра Гецовска, м-р Билјана Маринова, м-р Марија Пандева).....394

ЕКОНОМСКИ ИНСТИТУТ

1. Преглед на одобрена тема за изработка на магистерски труд (Петар Георгиевски).....395

ЗЕМЈОДЕЛСКИ ИНСТИТУТ

1. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област (дисциплина) лозарство на Земјоделскиот институт – Скопје (д-р Биљана Коруноска).....396-417

ИНСТИТУТ ЗА ЗЕМЈОТРЕСНО ИНЖЕНЕРСТВО И ИНЖЕНЕРСКА СЕИЗМОЛОГИЈА

1. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Евалуација на општетувања кај конструкциите од високоградба на основа на ширење на бранови со користење на методот на сеизмичка интерферометрија** од м-р Александар Журовски, пријавена на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија – Скопје.....418-424

ИНСТИТУТ ЗА СОЦИОЛОШКИ И ПОЛИТИЧКО-ПРАВНИ ИСТРАЖУВАЊА

1. Преглед на одобрени теми за изработка на магистерски трудови (Хајди Каса, Ерлета Ррмоку).....425

ИНСТИТУТ ЗА СТОЧАРСТВО И РИБАРСТВО

1. Реферат за избор на едно лице во сите научни звања во наставно-научната област овчарство (40802) на Институтот за сточарство и рибарство – Скопје (виш н. сор. д-р Елена Ефтимова).....426-437

ЈНУ ИНСТИТУТ ЗА НАЦИОНАЛНА ИСТОРИЈА

1. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Улогата на железницата во развојот на стопанството во Македонија 1873 – 1941 година** од м-р Емел Шериф-Мифтар, пријавена на Институтот за национална историја – Скопје.....438-444

РЕЦЕНЗИЈА
ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА
„ЕМПИРИСКИ ЕСЕИ ЗА ЕКОНОМИЈА И ФИНАНСИИ“,
ИЗРАБОТЕНА ОД М-Р КИРИЛ СИМЕОНОВСКИ,
ПРИЈАВЕНА НА ЕКОНОМСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на член 110 од Законот за високото образование (Сл. весник на РС Македонија бр. 82/18 и бр. 178/21) и член 63 од Правилникот за условите, критериумите и правилата за запишување и студирање на трет циклус студии на УКИМ (Универзитетски гласник бр. 530/20), а согласно со предлогот на Советот на студиската програма Економски науки, Наставно-научниот совет на Економскиот факултет во Скопје, при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на седницата одржана на 26.5.2023 година, формираше Комисија за оцена на докторската дисертација на кандидатот м-р Кирил Симеоновски со наслов: ЕМПИРИСКИ ЕСЕИ ЗА ЕКОНОМИЈА И ФИНАНСИИ, во состав: проф. д-р Горан Петревски (претседател), проф. д-р Михаил Петковски (ментор), проф. д-р Елена Наумовска (член), проф. д-р Сузана Макрешанска-Младеновска (член) и проф. д-р Владимир Филиповски (член) – заведена со Одлука бр. 02-991/5 од 31.5.2023 година. По внимателното и опстојно прегледување на докторската дисертација, Комисијата му го поднесува на Наставно-научниот совет на Економскиот факултет во Скопје следниов

ИЗВЕШТАЈ

АНАЛИЗА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатот м-р Кирил Симеоновски, со наслов „Емпириски есеи за економија и финансии“, содржи 196 страници компјутерски обработен текст во фонт Times New Roman, со 1,5 проред и големина на букви 12, со 183 библиографски единици (научни трудови, статии, книги и интернет-ресурси), како и 94 страници со прилози.

Трудот е структуриран во 3 глави, вовед, заклучни согледувања и три прилози. Деловите се систематизирани во точки и потточки со наслови и поднаслови, со што се обезбедува соодветно следење на материјата која е обработена во истражувањето.

Во **воведот** на трудот, изложени се предметот и целите на истражувањето, хипотезата, истражувачките прашања, теоретската рамка и методите на истражувањето. Кандидатот укажува дека со докторската дисертација ќе понуди дополнителни теоретски и емпириски докази за прашањата што се предмет на обработка во дисертацијата.

Првата глава со наслов: **Економија на здравствени карантини и превентивни мерки за справување со пандемија** има за цел да даде одговор на прашањето дали е подобро да се спроведува политика со строги мерки за да се спречи загуба на работна сила како последица на заразата или политика со лесни мерки за да се спречи загуба на работна сила како последица на отпуштање поради намалената економска активност. За таа цел, кандидатот гради теоретски модел во којшто развојот на заразата е симулиран преку примена на епидемиолошки СЗОП-модел, а оптималното движење на кривите на економските функции го анализира преку развој на макроекономски модел со поединци и претпријатија. Во теоретскиот модел, стапките на заразност и смртност зависат од бројот на контакти со заразени лица, како и потрошувачката и времето поминато на работа од страна на заразените лица, а функциите на корисност кои поединците ги максимизираат зависат од епидемиолошката група на којашто припаѓаат. Потоа, кандидатот врши проширување на моделот преку вклучување на ефектот на мерките за справување со заразата и скратеното работно време, како и спроведувањето на политика на вакцинација.

Во **вџората Ёлава** со наслов: **Макроекономски ефекти од карантините и мерките за справување со пандемијата на КОВИД-19**, кандидатот се обидува да даде одговор на прашањето дали земјите кои презеле построги мерки за справување со пандемијата на КОВИД-19 се соочиле со поизразени неповолни макроекономски ефекти, како и да го измери неповолното влијание кое би го избегнале доколку презеле полесни мерки. За да одговори на ова прашање, кандидатот спроведува истражување засновано врз емпириски податоци за примерок од 156 земји во светот. Оценките со методот на разлика во разлика се извршени првенствено за влијанието врз пазарот на трудот, но направени се и дополнителни оценки за реалниот и фискалниот сектор. Освен за целиот примерок, оценката на емпирискиот модел е извршена и за потпримероци, кои се однесуваат на четири групи земји поделени според економскиот развој и здравствената безбедност. Емпирискиот модел е проширен со воведување двојна обработка, која групата на обработени земји ја дели на подгрупи во зависност од бројот на новозаразени лица, така што оценет е модел на тројна разлика заради ублажување на влијанието на хетерогеноста во рамки на обработената група. Анализата вклучува и оценка на модел на заздравување во кој се анализирани нелинеарните ефекти на политиката на вакцинацијата врз пазарот на работна сила.

Трејтата Ёлава со наслов: **Невидливиот данок на слободното знаење**, кандидатот ја посветува на слободното знаење како јавно добро и во неа се стреми да ја истражи неговата исклучивост, која оневозможува одредени групи на луѓе да имаат пристап до него и со тоа го прави несовршено јавно добро. Како пример за јавно добро, кандидатот ги зема слободната енциклопедија Википедија и другите викимедиини проекти. Анализата има за цел да покаже зошто некои земји во светот бележат значително повеќе посети на викимедиините проекти отколку други земји со поголемо население. За таа цел, кандидатот развива модел на слободното знаење како јавно добро во којшто поставува услов којшто треба да биде исполнет за доброто да се смета за совршено јавно добро е анализирана рамнотежата на пазарот на слободно знаење и притоа е воведен концептот на „невидлив данок“ како мерка на исклучивоста. Дополнително, како чинители на исклучивоста на слободното знаење на викимедиините проекти, кандидатот ги издвојува концептите на дигитална поделба, мрежна неутралност и цензурата. Во продолжение, тој врши анализа на рамнотежното ниво на пазарот на слободно знаење преку односот на агрегатната понуда и агрегатната побарувачка и покажува дека исклучивоста на слободното знаење придонесува кон поместување на рамнотежното ниво на пониско рамниште и го воведува концептот на невидлив данок за објаснување на намалената понуда на слободно знаење којашто се јавува како последица на исклучивоста.

Прилозите кон главите содржат докази на исказите поврзани со теоретските модели, решенија на оптимизациски проблеми вклучени во моделите, преглед на резултатите од симулирање на теоретските модели и спроведените емпириски анализи, како и графикони кои илустративно ги прикажуваат добиените резултати и помагаат за полесно разбирање на разработената проблематика.

Предмет на истражување

Предмет на истражување во оваа дисертација се неколку актуелни прашања од областите на емпириската економија, здравствената економија и јавните финансии. Конкретно, во дисертацијата се обработуваат економските ефекти од два важни современи настана: пандемијата на КОВИД-19 и развојот на слободната енциклопедија Википедија, која стекна статус на главен извор на знаење во светот. Главните истражувачки прашања во врска со пандемијата на КОВИД-19 на кои кандидатот се обидува да даде одговор се: Дали постои оптимална строгост на мерките за справување со заразата којашто го ублажува нејзиниот развој и истовремено не предизвикува значителни неповолни макроекономски ефекти?; Дали е подобро да се спроведува политика со строги мерки за да се спречи загуба на работна сила како последица на заразата или политика со лесни

мерки за да се спречи загуба на работна сила како последица на отпуштање поради намалената економска активност?; Дали земјите кои презеле построги мерки за справување со пандемијата на КОВИД-19 се соочиле со поизразени неповолни макроекономски ефекти отколку земјите кои презеле полесни мерки? Главните истражувачки прашања во врска со слободното знаење на кои кандидатот се обидува да даде одговор се: Дали знаењето навистина може да се смета за јавно добро со оглед на тоа што некои лица се исклучени од пристапот до него?; Кои се чинителите кои предизвикуваат некои лица да немаат пристап до слободното знаење?; и, Кои се ефектите врз производството на слободно знаење поради тоа што некои лица немаат пристап до него?

Податоци за состојбата на подрачјето во кое е работена дисертацијата

Пандемијата на КОВИД-19 и слободното знаење на Википедија се актуелни и влијателни теми. Пандемијата на КОВИД-19 предизвика необична економска криза којашто особено го погоди пазарот на трудот и на властите им наметна бројни предизвици во врска со спроведувањето мерки за ублажување на неповолните ефекти. По појавата на пандемијата се појави обемна теоретска и емпириска литература чија цел е да ги измери неповолните економски последици од пандемијата и ефектите на одделните мерки на економската политика. Докторската дисертација дава придонес кон теоретската литература на тој начин што кандидатот гради теоретски модел во којшто развојот на заразата е симулиран преку примена на епидемиолошки СЗОП-модел, а оптималното движење на кривите на економските функции го анализира преку развој на макроекономски модел со поединци и претпријатија. Во продолжение, кандидатот дава придонес и во емпириската литература во оваа област преку спроведеното истражување на примерок од 156 земји поделени во четири групи земји врз основа на економскиот развој и на здравствената безбедност. Во основа, емпириското истражување е насочено кон влијанието врз пазарот на трудот, но направени се и дополнителни оценки за ефектите врз реалниот и фискалниот сектор.

Краток опис на применетите методи

Во докторската дисертација се користат напредни економски теории и модели, математички теореми и економетриски модели за анализа на истражувачките прашања. Притоа, кандидатот врши примена на сознанија од повеќе економски области, а исто така дисертацијата има и интердисциплинарен карактер поради тоа што користи сознанија од епидемиологијата. Во првата глава, кандидатот развива теоретски макроекономски модел врз основа на повеќе економски концепти, како што се функцијата на корисност на поединците и Коб-Дагласовата производна функција. Пресметката на условите од прв ред за оптимизација на моделите е извршена со помош на методи од математичката оптимизација, а развојот на заразата е моделиран со примена на обични диференцијални равенки. Доказите на исказите поставени во моделот се поткрепени со елементи од алгебрата и математичката оптимизација. Во втората глава, кандидатот го користи методот на разлика во разлики со два периода и две групи, а неговото проширување го користи методот на тројна разлика. Емпириската анализа, исто така, ги користи статистичкиот t-тест на разлики за анализа на значајноста на разликите меѓу контролната и обработената група, а моделот на заздравување користи квадратна регресија. Дополнително, за изолирање на ефектот на зголемената смртност и заразност, како и за пресметка на степенот на вакцинација на работоспособното население се употребени методи од интегралното сметање. Во третата глава, при развојот на моделот на слободното знаење како јавно добро се користат елементи од теоријата на задоволствено дарување, моделот за агрегатно обезбедување на совршено јавно добро, како и моделот за приватно обезбедување јавни добра со друштвени ефекти. При оптимизирањето на функцијата на корисност на поединците се користат методи од математичкото оптимизирање, како и концепти од теоријата на игри, а за моделирање на заемодејствијата на поединците се

искористени и концепти од теоријата на графови. За анализа на пазарната рамнотежа се користат микроекономски концепти, а докажувањето на исказите користи елементи од математичката анализа и општата топологија.

Краток опис на резултатите од истражувањето

Врз основа на емпириските истражувања направени во рамките на докторската дисертација, кандидатот ги добил следниве најважни резултати: 1) симулираните криви на епидемиолошките групи добиени со приспособување на макроекономскиот СЗОП-модел покажуваат дека построгите мерки и кратењето на работното време влијаат кон одложување и ублажување на ефектите од заразата, како и намалување на стапката на смртност; 2) оптималните криви на економските функции откриваат дека корисноста на поединците и заработката на претпријатијата се највисоки во услови на средна строгост на мерките и преполовено работно време; 3) трансферите од државата за поддршка на поединците и претпријатијата имаат големо значење за ублажување на неповолните економски ефекти на заразата; 4) политиката на вакцинација има позитивно влијание во ублажувањето на заразата, како и благи позитивни економски ефекти; 5) земјите со построги мерки за справување со пандемијата на КОВИД-19 се соочиле со поголеми загуби на работната сила во споредба со оние со полесни мерки; 6) исклучивоста на слободното знаење придонесува кон поместување на рамнотежното ниво на пониско рамниште, односно производството на слободно знаење се намалува поради тоа што некои лица немаат пристап до него.

ОЦЕНА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатот м-р Кирил Симеоновски, со наслов: „Емпириски есеи за економија и финансии“, претставува истражување во емпириската економија, здравствената економија и јавните финансии. Материјата којашто е разработена е доста сложена и во неа се вградени сознанијата од повеќе економски области, а исто така, таа има и интердисциплинарен карактер. Притоа, кандидатот користи напредни економски теории и модели, математички теореми и економетриски модели во анализата на неколку важни актуелни прашања поврзани со утврдувањето на оптималните мерки за справување со заразите и со придобивките од користењето на слободното знаење. Резултатите од теоретските и емпириските модели кои кандидатот ги добива во анализите имаат голема апликативна вредност, а претставуваат одлична основа за идни истражувања на оваа проблематика.

Докторската дисертација на м-р Кирил Симеоновски, со наслов: „Емпириски есеи за економија и финансии“, според мислењето на Комисијата за оцена, ги исполнува основните услови и стандарди за подготовка на докторски труд.

ИСПОЛНЕТОСТ НА ЗАКОНСКИТЕ УСЛОВИ ЗА ОДБРАНА НА ТРУДОТ

Кандидатот, пред одбраната на докторскиот труд, ги објавил (како прв автор, во меѓународни научни списанија или еден труд во списание со импакт-фактор) следниве рецензирани истражувачки трудови:

- [1]. Автори: Simeonovski, K., Kaftandzieva, T. & Brock, G. (2021). “Energy Efficiency Management across EU Countries: A DEA Approach”. *Energies*, 14(9), 2619. <https://doi.org/10.3390/en14092619>.
- [2]. Автори: Simeonovski, K., Fidanovski, F., Petkovski, M. & Sergi, B. S. (2022) “Debt-growth link after an economic crisis: The case of Central and Southeast Europe”. *Post-Communist Economies*, 34(3): 409-422.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Главни научни придонеси на кандидатот се: изработка на теоретски макроекономски СЗОП-модел на ширење на заразата; симулација на оптималните криви на економските функции; емпириско истражување на влијанието на епидемиолошките

мерки врз пазарот на трудот, реалниот и фискалниот сектор, извршено врз основа на примерок од 156 земји со примена на методот на разлика во разлики; изградба на теоретски модел на слободното знаење како јавно добро.

Подрачјето на примена и ограничувањата се: резултатите од истражувањата во дисертацијата имаат големо значење во анализа на ширењето на евентуалните идни заразни болести и во проценката на нивните економски ефекти, за планирање на мерките за справување со пандемиите и анализата на понудата и побарувачката на слободно знаење; главните ограничувања во истражувањето произлегуваат од третирањето на променливите поврзани со строгоста на мерките и политиката на вакцинација како егзогено зададени во теоретскиот модел, како и осетливоста на резултатите на изборот на контролните променливи во емпириското истражување.

Можните понатамошни истражувања кои произлегуваат од дисертацијата се: унапредување на теоретскиот модел преку ендогенизирање на политиките, вклучување на државата како економски агент во теоретскиот модел, пресметка на стапките на невидливиот данок на знаење и на загубите на слободното знаење, анализа на ефектите на слободното знаење врз продуктивноста и економскиот развој итн.

Врз основа на сето претходно истакнато, Комисијата има посебно задоволство да констатира дека м-р Кирил Симеоновски изработил труд од врвна научна и практична вредност, кој ги задоволува високите нивоа на научно-методолошките и апликативни стандарди за изработка на докторска дисертација. Оттаму, Комисијата има особена чест да му предложи на Наставно-научниот совет на Економскиот факултет:

1. да донесе одлука за прифаќање на рецензијата за успешно и квалитетно изработена докторска дисертација на кандидатот м-р Кирил Симеоновски со наслов „Емпириски есеи за економија и финансии“;
2. да определи комисија за одбрана на докторската дисертација;
3. да одобри закажување на датум за јавна одбрана на докторската дисертација.

Скопје, 6.6.2023 година

Комисија за оцена на докторската дисертација

Проф. д-р Горан Петревски, претседател, с.р.

Проф. д-р Михаил Петковски, ментор, с.р.

Проф. д-р Елена Наумовска, член, с.р.

Проф. д-р Сузана Макрешанска-Младеновска, член, с.р.

Проф. д-р Владимир Филиповски, член, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА
ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „УЛОГАТА НА
НЕЕРГОДИЧНОСТА ВО ВРЕДНУВАЊЕТО НА ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА,
ДИНАМИКАТА НА ДОХОД И ДИНАМИКАТА НА БОГАТСТВОТА:
ТЕОРЕТСКИ РЕЗУЛТАТИ И ЕМПИРИСКИ ПРИМЕРИ“, ИЗРАБОТЕНА ОД Д-Р
ВИКТОР СТОЈКОСКИ, ПРИЈАВЕНА НА ЕКОНОМСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО
СКОПЈЕ

Врз основа на член 110 од Законот за високото образование (Сл. весник на РС Македонија бр. 82/18 и бр. 178/21) и член 63 од Правилникот за условите, критериумите и правилата за запишување и студирање на трет циклус студии на УКИМ (Универзитетски гласник бр. 530/20), а согласно со предлогот на Советот на студиската програма Статистички методи за бизнис и економија, Наставно-научниот совет на Економскиот факултет во Скопје, при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на седницата одржана на 26.5.2023 година, формираше Комисија за оценка на докторската дисертација на кандидатот д-р Виктор Стојкоски со наслов: „Улогата на неергодичноста во вреднувањето на финансиски средства, динамиката на доход и динамиката на богатствата: Теоретски резултати и емпириски примери“, во состав: проф. д-р Калина Трневска-Благоева (претседател), проф. д-р Драган Тевдовски (ментор), проф. д-р Весна Буцевска (член), вонр. проф. д-р Игор Ивановски (член) и вонр. проф. д-р Марија Трпкова-Несторовска (член) – заведена со Одлука бр. 02-931/6 од 31.5.2023 година.

Комисијата во наведениот состав, со внимание ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и на Наставно-научниот совет на Економскиот факултет во Скопје му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

1. ОПФАТ И СОДРЖИНА НА ДОКТОРСКИОТ ТРУД

Докторската дисертација на кандидатот д-р Виктор Стојкоски, со наслов: „Улогата на неергодичноста во вреднувањето на финансиски средства, динамиката на доход и динамиката на богатствата: Теоретски резултати и емпириски примери“, содржи вкупно 112 страници од кои 9 страници се библиографија (120 релевантни изворно користени библиографски домашни и странски единици).

Трудот е структуриран во **6 поглавја**, вклучително вовед и заклучни согледувања. Деловите се систематизирани во точки и потточки со наслови и поднаслови, со што се обезбедува соодветно следење на материјата која е обработена во истражувањето. Содржината на трудот е:

1. Вовед
2. Обединувачка рамка за моделирање на вредностите на неергодични финансиски средства
3. Економска мобилност, неергодичност и мешање во динамиката на богатствата
4. Улогата на неергодичноста во динамиката на доход
5. Мерење на доходовната мобилност во Македонската економија со помош на ергодичност
6. Заклучок

Во **воведот** на трудот, е опишана темата на докторската дисертација и придобивките од направеното истражување во неа. Дефинирани се предметот на истражување во тезата, мотивацијата и целите кон кои се стреми. Кандидатот укажува дека со оваа теза сака да ја проучи улогата на случајноста во економските системи преку развивање на методологии базирани на ергодичната хипотеза. Ергодичната хипотезата претпоставува дека случајноста не влијае на динамиката на системот. Меѓутоа, сè поголем број трудови ја оспоруваат нејзината важност. Оттука, докторскиот труд цели кон создавање на статистички методи за проучување на улогата на неергодичноста во вреднувањето на финансиски средства, изучување на динамиката на богатството и динамиката на доходот. Придонесот на докторскиот труд е во тоа што ги обединува резултатите

од претходните истражувања во сеопфатни методологии кои можат да го решат прашањето за ергодичноста. Со практично имплементирање на методите, загатките што го опкружуваат сегашниот економски формализам можат да се решат на природен и емпириски проверлив начин. Имено, тие можат да се применат во различни економски домени: од градење на оптимални инвестициски стратегии до дизајнирање суштински економски интервенции. Во рамките на ова поглавје, даден е и опис на структурата на докторскиот труд.

Првото поглавје од докторската дисертација е насловено: **Обединувачка рамка за моделирање на вредностите на неергодични финансиски средства**. Во него е претставена методологија којашто ги обединува пристапите што се користат за моделирање на динамиката на вредностите на финансиските средства преку темелно истражување на својствата на стохастичкиот процес наречен генерализирано геометриско Брауново движење. Геометриското Брауново движење е основен неергодичен модел што се користи за опишување на динамиката на вредностите на средствата, но не е во состојба да го репродуцира реалното набљудување, дека екстремните настани се појавуваат почесто од очекуваното. Моделот на генерализирано геометриско Брауново движење го решава ова прашање со припишување на прекумерното избобилство на екстремни настани на подолги периоди во кои цената на средството покажува приближно константни вредности. За да се разбере однесувањето на генерализираното геометриско Брауново движење, направена е детална математичка анализа за својствата на неговите вредносни моменти и моментите на приносите. Исто така, опишано е како моделот може да се користи за да се предвидат емпириски вредности на опции и да се покаже дека развиената методологијата нуди пресметковно евтино и ефикасно решение за следење на неергодичната динамика на цените на средствата.

Второто поглавје, насловено: **Економска мобилност, неергодичност и мешање во динамиката на богатствата**, ја искористува ергодичноста за да одговори на прашањето дали секој може да живее богат живот. Ова е постигнато со воведување на концептот на мешање како релевантен метод при оценување на изводливоста на секој поединец во економијата да го промени своето богатство. Мешањето е добро познат концепт во статистичката физика. Идејата е дека во мешана економија, ако богатството на произволна група на поединци се следи со текот на времето, распределбата на богатството во оваа група постепено ќе се приближува кон распределбата на богатството на целото население. Секој систем што ги задоволува својствата на мешање ќе биде и ергодичен. Преведено во економски термини, ова значи дека секоја мерка на мешање ќе го процени степенот до кој секој поединец во една економија е способен да се движи низ целата распределба на богатството. Меѓутоа, во пракса, многу економски системи не ја задоволуваат ергодичната хипотеза, па оттука и не се мешаат. Во овој случај, мерките за мешање ќе бидат на најниска вредност. Ова значително се разликува од мерките за економска мобилност, каде што секоја промена во позицијата на распределбата се толкува како постоење на мобилност. Така, ако се користат мерки за мобилност за да се проценат можностите на поединецот да се движи низ распределбата на богатството, може погрешно да се заклучи дека секој може да се движи.

Третото поглавје е со наслов: **Улогата на неергодичноста во динамиката на доход**. Ова поглавје истражува како ергодичноста влијае на динамиката на доходот преку анализа на својствата на базичен стохастички процес користен за моделирање на овој феномен наречен геометриско Брауновско движење со стохастичко ресетирање. Резултатите покажуваат дека во зависност од состојбата на економијата, динамиката на доходот може да се движи од неергодичен режим каде нееднаквоста е растечки феномен до стабилен режим, каде случајноста не влијае на нееднаквоста и динамиката на мобилност. За да се прикаже како може емпириски да се искористи развиената методологија, искористени се податоци за динамиката на доход во Соединетите Американски Држави (САД). Резултатите укажуваат дека економијата на САД е постојано во неергодичен режим. Економската литература претежно се фокусира на моделирање на промените во динамиката на доходот преку шокови во параметрите на моделот што предизвикуваат промени во стационарната распределба на доходот. Овие шокови не ја трансформираат динамиката на доходот во неергодичен режим. Наместо тоа, институционалните и социјалните карактеристики се

главните двигатели на растечката нееднаквост. Навистина, има изобилство на студии кои сугерираат дека моменталната динамика на доход најдобро се опишува со параметри кои припаѓаат на таков режим. Сепак, нема докази дека динамиката на доходите на крајот ќе ја достигне предвидената стационарна состојба. Така, може да се претпостави дека растечката нееднаквост може да биде резултат на неергодична динамика. Во овој контекст, резултатите откриени во ова поглавје овозможуваат да се претпостави дека една економија може да биде во ситуација кога нееднаквоста се зголемува, а мобилноста се намалува како резултат на високото ниво на случајност што ја одредува динамиката на доходот. Како такви, резултатите служат за проширување на знаењето за можните фактори кои влијаат на набљудуваната динамика на доход од реалниот свет.

Во четвртото поглавје, насловено: **Мерење на доходовната мобилност во македонската економија со помош на ергодичност**, е покажано како рамката за неергодичност развиена во докторскиот труд може да се искористи за да се направат првите мерења за доходовна мобилност и мешање во Република Северна Македонија. Конкретно, искористен е моделот на геометриско Брауново движење со стохастичко ресетирање и податоци за распределбата на доходот и динамиката за луѓето кои ја напуштиле/промениле работата, за да се процени колку изнесува мешањето низ годините. Во ова поглавје, исто така е развиена мерка за грануларен приказ на мешањето на доходот наречена средно време на прво поминување. Средното време на прво поминување го вреднува времето потребно за еден работник да постигне одредено ниво на доход со оглед на нивниот моментален статус. Овие резултати се искористени за да се создаде Македонската опсерваторија за економска мобилност, која дозволува лесен пристап до податоци и визуелизации за доходовната мобилност во Македонија.

Заклучните согледувања, како последно поглавје, ги сумира наодите од докторскиот труд, јасно ги прикажува предностите и слабостите од развиените методи и предлага насоки за можни идни истражувања.

ЛИТЕРАТУРАТА која е користена во овој труд содржи 120 библиографски единици, во најголем број од странски автори, а мал дел од домашни автори. Користената литература во поголем дел е објавена по 2000 година, со исклучок на одделни капитални дела објавени пред тоа.

2. ОЦЕНКА НА ТРУДОТ

Предмет на истражување

Предмет на истражување на докторскиот труд е развивање на статистички методологии базирани на ергодичната хипотеза за вреднување на улогата на случајноста во економските системи кои може да бидат лесно применети за создавање на интервенции во економски политики. За да се поедностави анализата, авторот се концентрира на примената на ергодичната хипотеза во три различни економски ситуации: вреднувањето на финансиски средства, динамиката на богатствата во една економија, и динамиката на доходот во една економија. Оттука, предметот на истражување ги опфаќа следните поконкретни теми:

- анализа на примената на математички модели за неергодична динамика во вреднувањето на финансиски средства;
- развој на статистички методологии за примена на неергодичноста во вреднувањето на финансиски средства;
- воспоставување на математичка заднина за употреба на ергодичноста во мерењето на мобилноста на богатствата;
- развој на статистички мерки за вреднување на мобилноста на типичниот поединец во општеството;
- истражување за улогата на неергодичноста во динамиката на доходот;
- создавање на први мерења за доходовната мобилност во македонската економија;

Основата за одговорот на многу загатки поврзани со улогата на случајноста во економијата лежи во ергодичната хипотеза. Ако хипотезата е валидна, тоа значи дека случајноста не влијае на динамиката на системот. Односно, сите средства кои се тргуваат на берзата ќе

еволуираат заеднички: на долг рок инвеститорите ќе бидат рамнодушни кон нивните инвестициски одлуки. Исто така, ќе биде ирелевантно да се следи економската нееднаквост, бидејќи економијата нема да прави разлика меѓу поединците врз основа на нивната историја: секој ќе може да се движи низ сите општествени слоеви во текот на својот живот.

Ергодичната хипотеза најчесто се прифаќа без размислување во економската теорија, а потоа и во нејзината примена. За жал, неодамнешните емпириски наоди ја доведуваат во прашање нејзината валидност. Како резултат на ова, во текот на изминатата деценија, изобилство на економисти активно бараат методи кои ги надминуваат претпоставките за ергодичност. Сепак, и покрај важниот децениски напредок, останува нејасно како случајноста предизвикана од неергодичноста се манифестира во голем број економски феномени.

Конкретно, во моделите за вреднување на финансиски средства најчесто користен модел е геометриското Брауново движење (ГБД), кој, за жал, не успева да ги репродуцира неергодичните својства на реалните вредности на финансиските средства. На пример, по дефиниција, ГБД не е во состојба соодветно да ги репродуцира степенестите распределби на приносите забележани во реалноста. Како решение за овој проблем, предложени се неколку надградени модели на ГБД, меѓу кои се моделите на: стохастична волатилност, локална волатилност, временски променлива волатилност, модели кои користат стохастички процеси во кои бучавата следи степенеста распределба; и генерализации на ГБД врз основа на субдифузија. Во првиот пристап, волатилноста е стохастички процес кој предизвикува степенести распределби. Во моделите на локална волатилност, цените на средствата следат стохастичка диференцијална равенка чиј коефициент на дифузија е функција од вредноста и предизвикува степенести распределби. Временски променливите модели на волатилност претпоставуваат дека степенските опсервации се предвидливи во однос на множеството на информации со кои располагаме. За разлика од стохастичната волатилност, кај овие модели условната варијанса е детерминистична функција од параметрите на моделот и податоците од минатото. Користењето на стохастички процеси во кои случајната грешка следи степенеста распределба, интуитивно води до посакуваниот резултат. Сепак, неколку модели кои се опишани како процеси со степенеста распределба всушност може да бидат изведени од стохастични и локални модели на волатилност. Последниот, односно субдифузивниот пристап, претпоставува аномална динамика на вредностите на финансиските средства моделирана преку субдифузни генерализации на ГБД. Конкретно, набљудувањето за степенестата распределба на приносите може да се припише на долги периоди во кои цената на средството покажува приближно константни екстремни вредности. Овие постојани периоди може да се сметаат како заробување на честички, како што се прави во физичките системи кои прикажуваат аномална дифузија (субдифузија). Додека субдифузните генерализации се способни лесно да ги репродуцираат својствата од реалниот живот, во литературата недостасува опсежно истражување за емпириските карактеристики на овој тип модели.

Слично, стандардот во мерењата за мобилност на богатството е агрегација на забележаните релативни или апсолутни промени во индивидуалното богатство. Имено, во литературата се идентификувани два пристапи за мерење на економската мобилност: релативна и апсолутна мобилност. Релативниот пристап ја мери економската мобилност со споредување на рангот на поединци (или групи на поединци) помеѓу две временски точки. Апсолутниот пристап ја истражува мобилноста преку директни промени во богатството на поединецот помеѓу две временски точки. Заедничка карактеристика на двата пристапа е тоа што тие го гледаат богатството на секој поединец на почетниот датум и на последниот датум. Тие ја пресметуваат промената во индивидуалното богатство во апсолутни или рангирани вредности, а потоа ги собираат овие вредности во мерка за мобилност на целата економија. Оваа агрегација може да се гледа како ограничување на двата пристапа бидејќи може да доведе до резултати кои ја потценуваат или преценуваат мобилноста на одредени групи поединци. На пример, голем број на студии покажуваат дека мобилноста зависи од полот, етничката припадност и многу други социоекономски фактори. Овие фактори обично не се земаат предвид и во мерењата засновани на ранг и на апсолутни

вредности. За да се намали ова ограничување, поновата литература разви мерки кои ја расчленуваат мобилноста до повисока резолуција. На пример, предложена е мерка која ги расчленува промените на ниво на демографска група. Сепак, овие мерки не ни кажуваат за можноста секој поединец да го промени своето богатство.

Исто така, неодамнешни истражувања сугерираат дека во моментот живееме во свет каде што се зголемуваат разликите помеѓу поединечните доходи, а можностите за еден поединец да го промени својот ранг во скалата на доходи постепено се намалуваат. Овој феномен е емпириски потврден преку кривата на Големиот Гетсби, која вели дека нееднаквоста во доходот и немобилноста се движат во иста насока. Голем број на студии се обидуваат да дадат објаснување за оваа опсервација. На пример, како потенцијални фактори за зголемувањето на нееднаквоста се користи улогата на даночните промени врз динамиката на доходот или, пак, несовпаѓањата во индивидуалните способности. Теоретскиот дел од овие анализи се заснова на претпоставката дека доходот на еден поединец го следи геометриското Брауново движење со стохастичко ресетирање, кој е основен модел за случаен мултипликативен раст на доходот, кој вклучува стохастичко ресетирање на индивидуалниот доход, како стабилизирачка сила која обезбедува стационарна динамика. Динамиката на моделот, и покрај тоа што е стационарна, останува неергодична. Ако динамиката на доходот е неергодична, тогаш случајноста (или во суштина среќата) е доминантниот двигател на растечката нееднаквост и намалената мобилност. Сепак, и покрај ова, недостасува опсежно истражување за однесувањето на мерките за нееднаквост и мобилност во неергодични економии.

За крај, досега мерењето на економската благосостојба во Северна Македонија главно се фокусира на нееднаквоста на доходот. Овој феномен го квантифицира јазот помеѓу оние кои имаат повисоки примања и оние кои имаат помали. Но, доходовната нееднаквост е само еден дел од проблемот. Динамичните аспекти на доходот се од суштинско значење за мерење на благосостојбата. Тие ја оценуваат способноста на поединците или домаќинствата да се движат помеѓу различни нивоа на доход со текот на времето и се опфатени со мерки на мобилност. Овие мерки лесно може да се оценат со неергодични методи, но сè уште не се оценети за македонската економија.

Краток опис на применетите методи

Карактерот на истражувањето на кандидатот е заснован на стандардните математички алатки кои се употребуваат за анализа во подрачјето на економската статистика. Овие методи се споени со познати термини од физика за да се генерираат нови индекси за мерење на неергодичната динамика на вредностите на финансиските средства, богатството и доходот. Сите развиени индекси се базираат на непараметарски статистички методи кои овозможуваат да се користат примероци за да се пресметаат очекувањата, како и стандардното отстапување од реалните вредности во популацијата. Со тоа, индексите овозможуваат генерирање на потенцијални интервали на доверба за реалните вредности во популацијата. Секој математички резултат е проследен со компјутерски симулации кои служат за теоретска валидација на откритијата. Покрај тоа, користени се и соодветни реални податоци и направена е емпириска примена на сите теоретски наоди.

Краток опис на резултатите од истражувањето

Главните придобивки од овој докторски труд во економската наука се:

- пролабчување на нашето знаење за улогата на неергодичноста во финансиските пазари преку нови математички алатки за вреднување на финансиските средства;
- развивање нови мерки за економска мобилност кои инкорпорираат информации за изводливоста на типичниот поединец во општеството да ја промени својата состојба и може да бидат користени заедно со стандардните мерки за мобилност, за да се добие подобра слика за состојбата на економијата;
- откривање на улогата на неергодичноста во врската помеѓу доходовната мобилност и економската нееднаквост;

- создавање први мерки за економска мобилност во македонската економија кои може да се искористат за политички интервенции на пазарот на труд;
- воспоставување аналитичка подлога за понатамошна техничка експлоатација на новите мерки во развојот на економски политики.

Општо гледано, методите развиени од овој докторски труд овозможуваат да се открие нивото до кое случајноста ја условува динамиката на финансиските средства, богатствата и доходот. Методите за моделирање на вредностите на средствата може да се користат за да се предвидат вредностите на емпириските опции и нуди пресметковно евтино и ефикасно решение за трајно следење на неергодичната динамика на цените на средствата. Методите за динамика на неергодично богатство може да се користат за да се заклучи кој дел од населението е во состојба да го промени својот општествен статус. Методите за динамика на доходот може да се искористат за да се разбере дали социоекономските политики за редистрибуирање на доходот функционираат на долг рок.

ОЦЕНА НА ТРУДОТ

Докторскиот труд на кандидатот д-р Виктор Стојкоски, со наслов: „Улогата на неергодичноста во вреднувањето на финансиски средства, динамиката на доход и динамиката на богатствата: Теоретски резултати и емпириски примери“, претставува истражување во подрачјето на економските науки, и подетално во областа на економската статистика. Изработката на темата на оваа докторска дисертација дава фундаментален придонес во продлабочување на истражувањата во насока на решавање на отворените прашања што постојат во областа на економската статистика.

Согласно со законските прописи, дисертацијата беше поднесена во Системот за анализа и пронаоѓање на плагијати во трудови при Министерството за образование и наука (plagijati.mon.gov.mk) на 11.6.2023 од страна на менторот. Согласно со извештајот од системот, добиен на 11.6.2023, дисертацијата е оригинално дело, односно нема индиции на плагијаризам, бидејќи извештајот покажа само 3,99 % совпаѓање со други документи.

Работната верзија на докторскиот труд на кандидатот м-р Виктор Стојкоски, со наслов: „Улогата на неергодичноста во вреднувањето на финансиски средства, динамиката на доход и динамиката на богатствата: Теоретски резултати и емпириски примери“, според мислењето на Комисијата за оценка, ги исполнува основните услови и стандарди за подготовка на докторски труд.

ИСПОЛНЕТОСТ НА ЗАКОНСКИТЕ УСЛОВИ ЗА ОДБРАНА НА ТРУДОТ

За време на докторските студии, кандидатот бил коавтор на 14 трудови во референтни списанија со импакт-фактор. Притоа, пред одбраната на докторскиот труд, како прв автор ги објавил следниве рецензирани истражувачки трудови:

1. Stojkoski, V., Jolakoski, P., Pal, A., Sandev, T., Kocarev, L., & Metzler, R. (2022). Income inequality and mobility in geometric Brownian motion with stochastic resetting: theoretical results and empirical evidence of non-ergodicity. *Philosophical Transactions of the Royal Society A*, 380(2224), 20210157. (Impact factor: 4.02)
 2. Stojkoski, V., Utkovski, Z., Jolakoski, P., Tevdovski, D., & Kocarev, L. (2022). Correlates of the country differences in the infection and mortality rates during the first wave of the COVID-19 pandemic: evidence from Bayesian model averaging. *Scientific Reports*, 12(1), 1-11. (Impact factor: 5.00)
 3. Stojkoski, V., Sandev, T., Basnarkov, L., Kocarev, L., & Metzler, R. (2020). Generalised geometric Brownian motion: Theory and applications to option pricing. *Entropy*, 22(12), 1432. (Impact factor: 2.74)
- [3]. Заклучно, 12.06.2023, според Google Scholar, трудовите кои се дел од овој докторски труд се цитирани 109 пати. Исто така, за придонесот на овие трудови Виктор Стојкоски ја добил наградата за најдобар млад научник во општествени науки во Северна Македонија за 2021 година.

3. ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на сето претходно истакнато, Комисијата има посебно задоволство да констатира дека д-р Виктор Стојкоски изработил труд од фундаментална научна и практична вредност, кој ги задоволува високите нивоа на научнометодолошките и апликативни стандарди за изработка на докторски труд. Оттаму, Комисијата има особена чест да му предложи на Наставно-научниот совет на Економскиот факултет во Скопје:

1. да донесе одлука за прифаќање на рецензијата за успешно и квалитетно изработен докторски труд на кандидатот д-р Виктор Стојкоски, под наслов: **Улогата на неергодичноста во вреднувањето на финансиски средства, динамиката на доход и динамиката на богатствата: Теоретски резултати и емпириски примери;**

2. да определи комисија за одбрана на докторската дисертација;

3. да одобри закажување на датум за јавна одбрана на докторскиот труд.

Скопје, 14.6.2023

КОМИСИЈА

Проф. д-р Калина Трневска-Благоева, претседател, с.р.

Проф. д-р Драган Тевдовски, ментор, с.р.

Проф. д-р Весна Буцевска, член, с.р.

Вонр. проф. д-р Игор Ивановски, член, с.р.

Вонр. проф. д-р Марија Трпкова-Несторовска, член, с.р.

ПРЕГЛЕД

НА ПРИФАТЕНИ ТЕМИ ЗА МАГИСТЕРСКИ ТРУД НА ЕКОНОМСКИОТ ФАКУЛТЕТ – СКОПЈЕ

Ред. Бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. На одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Драгана Аврамовска Чурлинова	„Предизвиците во управувањето на медицинскиот персонал во (приватните) здравствени институции во Република Северна Македонија“	“The challenges in managing medical personnel in (private) healthcare institutions in the Republic of North Macedonia ”	проф. д-р Љупчо Ефтимов	01.06.2023 година Бр.02-1008/2
2.	Арлинда Калиса	„ Либерализација на финансиските текови во македонскиот биланс на плаќање на патот кон членство во ЕУ – фази и ефекти “	„ Liberalization of financial flows in the Macedonian balance of payments on the way to EU membership – stages and effects”	проф. д-р Ѓорѓи Гоцков	01.06.2023 година Бр.02-1015/2
3.	Горица Штерјова	„Анализа на причините за настанување на банкарски кризи со посебен осврт на случаите на пропаѓање на банки “	„ Analysis of the causes of banking crises with special reference to the cases of banks failures “	проф. д-р Елена Наумовска	01.06.2023 година Бр.02-1014/2

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА ЕДЕН СОРАБОТНИК ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ ВО НАУЧНАТА ОБЛАСТ 21422 АВТОМАТИКА НА МАШИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Машински факултет – Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ на 18.5.2023 година, за избор на еден соработник во соработничко звање – асистент во научната област 21422 автоматика, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-727/2, донесена на 30.5.2023, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Лазе Трајковски, редовен професор, Машински факултет – Скопје, д-р Дарко Бабунски, редовен професор, Машински факултет – Скопје и д-р Емил Заев, редовен професор, Машински факултет – Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на еден соработник во соработничко звање – асистент во научната област 21422 автоматика, во предвидениот рок се пријави Радмила Колева.

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката м-р Радмила Колева, дипл. маш. инж., е родена на 7.7.1993 година, во Гевгелија. Основно и средно образование завршила во Гевгелија. На прв циклус студии се запишала во учебната 2012/2013 година на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Машински факултет – Скопје, на насоката Автоматика и управување со системи. Додипломските студии (240 ЕКТС) ги завршила во септември 2016 г. со просечен успех 9,45, за што ѝ е доделена пофалница од Машинскиот факултет како признание за постигнатиот успех.

Кандидатката активно се служи со македонскиот јазик, како и со англискиот јазик.

Во учебната 2016/2017 година се запишала на втор циклус (магистерски) студии на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Машински факултет – Скопје, на студиската програма Автоматика и флидно инженерство. Вториот циклус студии (60 ЕКТС) ги завршила во февруари 2019 година, со просек 9,57, со магистерски труд на тема: „Моделирање и управување на динамички систем при услови на појава на stick-slip ефект“, со што се стекнала со звањето магистер на технички науки по машинство. Во магистерската теза таа посветува посебно внимание на развојот на управувачки системи во хидрауликата, со што придонесува во интегрираното решавање на проблеми во хидрауликата со помош на автоматизирани системи.

Во периодот од јули 2016 до декември 2020, кандидатката е вработена во ЦВТ ДООЕЛ, во Одделот за третман, транспорт на вода – филтрирање, пумпање на отпадни води, мониторинг на води во канали, реки и езера.

Во учебната 2020/2021, кандидатката се запишала на трет циклус студии (докторски) студии на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Машински факултет – Скопје, на студиската програма Машинство. Поширока тема на истражување на која работи кандидатката е: Примена на машинското учење/вештачки невронски мрежи и управувачи во процес на оптимизација при управување кај хидроенергетски објекти. За време на нејзиното истражување, таа направила бројни посети на ХЕЦ Св. Петка и ХЕЦ Козјак, со цел одблизу да се запознае со објектите, нивните карактеристики и аномалии.

На 18.12.2020 година е избрана во звањето асистент на Машинскиот факултет во Скопје при УКИМ (област 21422 автоматика) и на тоа работно место е до денес.

Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр. 1227 од 1.12.2020 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, објавени во Билтен/билтени бр. 1227, од 1.12.2020, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

2. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, кандидатката м-р Радмила Колева изведува вежби на прв циклус студии на предмети кои ги покрива Институтот за хидраулично инженерство и автоматика при Машинскиот факултет во Скопје. Кандидатката е континуирано ангажирана како соработник асистент по следниве предмети:

- Системи и управување,
- Управување со динамички системи,
- Автоматизација на машини и процеси,
- Програмибилни контролери,
- Флуидни компоненти,
- Управување со работи,
- Компјутерско управување со машини и процеси,
- Реално-временски системи и симулации,
- Управување со хидраулични системи.

Кандидатката учествувала како член во комисија за оцена/или одбрана на 6 дипломски трудови.

Научноистражувачка дејност

М-р Радмила Колева има објавено вкупно 11 научни трудови, од кои 1 научен труд во научно списание со импакт-фактор (фактор на влијание) и 10 труда во меѓународни научни зборници од научни собири.

1. D. Babunski, E.Zaev, A. Tuneski, L. Trajkovski, R. Koleva, „Co-simulation of hydro turbine wicket gate control servomechanism“, Energy 2018, Journal of Association of Energy Sector of Serbia, No.1-2 March 2018, pp 355-360.
2. D. Babunski, E.Zaev, A. Tuneski, R. Koleva, „Modeling and simulation of a hydraulic system under conditions of the stick-slip effect occurrence and its removal“, Proceedings of the 19th International Conference on Thermal Science and Engineering of Serbia 2019, Sokobanja, Serbia, pp 645-651.
3. D. Babunski, E. Zaev, A. Tuneski, R. Koleva - „Simulation and Removal of Stick-slip Effect on a Wicket Gate Hydraulic Servomechanism“, ENERGY 2021, Zlatibor – Serbia
4. D. Babunski, E. Zaev, F. Poposki, R. Koleva - „Development and Hardware-in-the-Loop Simulation of an Air Purifier Automatic Control System“, International Conference MECO 2021
5. R. Koleva, D. Babunski, E. Zaev, A. Tuneski, L. Trajkovski - „New Approach in Hydropower Plant Control Based on Neural Networks“, ENERGY 2022, Zlatibor – Serbia, 2022, DOI:10.46793/EEE22-3.39K
6. R. Koleva, A. M. Lazarevska - „Artificial Neural Network-based Neurocontroller for Hydropower Plant Control“ – TEM Journal, 2021, DOI:10.18421/TEM112-02
7. R. Koleva, D. Babunski, E. Zaev, F. Poposki, A. Tuneski, G. Rath - „Neuro-PID Controller Application for Hydro Power Plant Control“ – International Conference MECO 2022 DOI:10.1109/MECO55406.2022.9797187
8. F. Poposki, D. Babunski, R. Koleva, E. Zaev, G. Rath - „Kalman Filter Based Detection of FDIA on a Hybrid Nonlinear Hydro-power Plant Control System Model“ – International Conference MECO 2022, DOI:10.1109/MECO55406.2022.9797176
9. R. Koleva, D. Babunski, E. Zaev- „System dynamics behavior based on the hyperparameters impact in hydropower plant“ – International Conference SIMTERM 2022
10. F. Poposki, D. Babunski, E. Zaev, D. Dimitrovski, R. Koleva, - „ Analysis and modeling of indoor particle matter pollution and impact of an air purifier“ – International Conference GREDIT 2022
11. R. Koleva, E. Zaev, D. Babunski, G. Rath. D. Ninevski, “IoT System for Real-Time Water Quality Measurement and Data Visualization”, MECO Conference 2023

Во трудовите со реден број 1, 2 и 3 се претставени истражувањата, анализите и резултатите од влијанието на stick-slip ефектот кај хидрауличните системи и негово можно отстранување со помош на автоматизирани системи.

Трудовите со реден број 5, 6, 7 и 9 се поврзани со темата која кандидатката ја обработува во нејзината докторска дисертација, односно: Примена на машинското учење/вештачки невронски мрежи и управувачи во процес на оптимизација при управување кај хидроенергетски објекти.

Трудовите 4 и 10 се поврзани со моделирање на штетни честички кои се наоѓаат во воздухот во затворена просторија, но и автоматско управување со прочистувач на воздух при елиминирање на тие штетни честички.

Во трудот со реден број 11 е претставено развивање на евтин систем за мерење на квалитет на вода и визуелизација на измерените вредности на платформа лесно достапна за луѓето, како и достапни, разбирливи резултати за квалитетот на водата.

Кандидатката има учествувало на бројни онлајн курсеви кои ја покриваат областа од машинското учење и за нив има добиено сертификати за успешно завршување на курсевите.

1. Neural Networks in Python: Deep Learning for Beginners
2. Artificial Neural Network and Machine Learning using MATLAB

Активно посетува дополнителни онлајн курсеви од областа на машинското учење, и тоа:

1. Python for Machine Learning & Data Science Masterclass
2. Artificial Neural Networks (ANN) with Keras in Python and R
3. Convolutional Neural Networks in Python: CNN Computer Vision
4. Machine Learning & Deep Learning in Python & R

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

М-р Радмила Колева активно е вклучена во стручно-апликативната работа на Институтот за хидраулично инженерство и автоматика на Машинскиот факултет во Скопје при УКИМ.

Стручно усовршување во странство остварила со студиски престој во Австрија на Montanuniversität Leoben.

Кандидатката учествувала во проекти и посетила практични обуки од областа на машинството. Од 2018 година, кандидатката е вклучена како млад истражувач во македонско-австрискиот билатерален проект: “Development of Concepts and Control Strategies with Improved Energy Efficiency for Hydraulic Systems in Heavy Machinery”.

Од 2022, кандидатката е, исто така, вклучена како млад истражувач во македонско-австрискиот билатерален проект: „Развој на индекс и IoT систем за реално-временски мониторинг на квалитетот на површинските води“, каде што заедно со останатите членови на тимот, изработи систем за мерење на квалитет на вода кој во реално време обезбедува достапност на податоците за индексот на квалитет на вода.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација, како и познавањето на кандидатката, Рецензентската комисија констатира дека кандидатката м-р Радмила Колева во целост ги исполнува условите наведени во конкурсот и ги задоволува критериумите предвидени со Законот за високото образование, Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Имајќи ги предвид квалитетите на кандидатката и нејзиното студирање на третиот циклус студии, кое ќе овозможи понатамошен развој во научните области што ги покрива Институтот за хидраулично инженерство и автоматика, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Машинскиот факултет во Скопје, м-р Радмила Колева, дипл. маш. инж., да биде избрана во соработничко звање – асистент во научната област 21422 автоматика.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Лазе Трајковски, с.р.
Проф. д-р Дарко Бабунски, с.р.
Проф. д-р Емил Заев, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1

**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ**

Кандидат: Рагмила Лазар Колева

(име, татково име и презиме)

Институција: Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Машински факултет – Скопје, Институтот за механика

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: 21422 авиомашика

**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ/АСИСТЕНТ
ИСТРАЖУВАЧ**

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити	да
2	Стегнат назив – магистер од соодветната област Назив на научната област: автоматика	да
3	Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на првиот циклус и вториот циклус на академски студии посебно Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,45. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 9,57.	да
4	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик 2. Назив на документот: уверение 3. Издавач на документот: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје 4. Датум на издавање на документот: 5.5.2023 год.	да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Лазе Трајковски, Машински факултет – Скопје, с.р.

Проф. д-р Дарко Бабунски, Машински факултет – Скопје, с.р.

Проф. д-р Емил Заев, Машински факултет – Скопје, с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА ДВА СОРАБОТНИКА ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ ВО НАУЧНАТА ОБЛАСТ 21424 ДРУГО (ЗАВАРУВАЊЕ И ЗАВАРЕНИ КОНСТРУКЦИИ) НА МАШИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Машински факултет - Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ на 9.5.2023 година, за избор на два соработника во соработничко звање – асистент во научната област 21424 друго (заварување и заварени конструкции), и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-658/2, донесена на 30.5.2023, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Добре Рунчев, редовен професор на Машинскиот факултет во Скопје, д-р Марјан Гаврилоски, редовен професор на Машинскиот факултет во Скопје и д-р Зоран Богатиноски, редовен професор на Машинскиот факултет во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на два соработника во соработничко звање – асистент во научната област 21424 друго (заварување и заварени конструкции), во предвидениот рок се пријавија два кандидата: м-р Александра Крстевска, дипл.маш.инж и м-р Мартин Петрески, дипл.маш.инж.

1. М-р Александра Крстевска

1.1. Биографски податоци и образование

Кандидатката м-р Александра Крстевска (моминско Стоева), дипл.маш.инж., е родена на 29.11.1988, во Кавадарци. На Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на Машинскиот факултет во Скопје, се запишала во учебната 2007/2008 година, на студиската програма Мехатроника. Дипломирала на 29.6.2011 година, со просечен успех 9,32.

Во учебната 2011/2012 се запишала на втор циклус (магистерски) студии на Машинскиот факултет во Скопје, на студиската програма Мехатроника. Студиите ги завршила во мај 2018 година, со просечен успех 10,00. На 7.5.2018 година го одбршила магистерскиот труд на тема: *Мехатронички приод во моделирањето на виброзащитни системи.*

За време на студиите, во летниот семестар во 2011 година, кандидатката била студент помошник по предметот Компјутери и апликативен софтвер.

Во текот на студиите реализирала пракса во „Усје - Титан“ АД, во областа на механиката и мехатрониката: проучување, мерење и мониторинг на вибрации.

По дипломирањето работи во повеќе фирми, во ТТ Ексклузив како дизајнер, во Озон и во Енис како проектант и инженер за изведба од областа на машинството. Од 2014 година е вработена во Сенсор ДОО, како инженер за проектирање на надзорни системи и процеси поврзани со централно управување во индустриски објекти.

Активно се служи со англискиот јазик, а го користи и германскиот јазик.

Кандидатката има доставено уверение за познавање на англискиот јазик на ниво Ц1 според Европската рамка на Советот на Европа (CEFR), издадено од Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Има познавања од MS Office, AutoCad, Matlab, Simulink, CorelDraw, Python – basic.

Во учебната 2020/2021 година, кандидатката се запишал на трет циклус (докторски) студии во Школата за докторски студии при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на студиската програма Машинство, област на истражување: заварување и заварени конструкции. Има положено предмети и учествувала и

презентирала на семинари и конференции, согласно со студиската програма Машинство.

Кандидатката поседува Овластување Б за инженер за изведба.

Во моментот е соработник асистент на Институтот за заварување и заварени конструкции при Машинскиот факултет во Скопје.

1.2. Наставно-образовна дејност

Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр. 1226, од 15.11.2020 година.

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, кандидатката м-р Александра Крстевска изведува вежби на прв циклус студии на предмети кои ги покрива Институтот за заварување и заварени конструкции при Машинскиот факултет во Скопје. Кандидатката е континуирано ангажирана како соработник-асистент по следниве предмети:

- Машински материјали 1,
- Машински материјали 2,
- Безбедност во индустријата,
- Современи материјали и површински третман,
- Дизајн на носечки конструкции,
- Метални конструкции и врски,
- Процесна опрема,
- Лесни метални конструкции,
- Нови решенија и иновации на заварени комбинирани врски.

Таа одлично ја владее наставната проблематика и при одржувањето на вежбите има способност своето знаење јасно да им го пренесе на студентите.

Кандидатката учествувала како член во комисија за одбрана на 4 (четири) дипломски работи.

Кандидатката е член во тимот на проектот „2022 Ansys education grant“ за имплементација на Ansys во наставната програма на МФС.

1.3. Научноистражувачка дејност

Кандидатката м-р Александра Крстевска, во периодот од 2020 година, од изборот за асистент, до денот на пријавата, има објавено вкупно 11 (единаесет) научни трудови од областа материјали, технологии на заварување и заварени конструкции:

1. E. Doncheva, V. Gochev, **A. Krstevska**, “SOLUTIONS AND PROCEDURES FOR REPAIRING A DAMAGED VERTICAL CYLINDRICAL TANK – DEPOSITOR”, Proceedings of the Second International Symposium on Risk analysis and Safety of Complex Structures and Components– IRAS2023, 2 - 4 April 2023, Belgrade, Serbia
2. M. Petreski, D. Runchev, G. Vrtanoski, **A. Krstevska**, “INFLUENCE OF THE METAL CORED AND FLUX CORED WIRE ON THE STRUCTURAL STEEL WELDED JOINTS”, 12. Меѓународно зnanstveno-stručno savjetovanje SBZ 2023, „STROJARSKE TEHNOLOGIJE U IZRADI KONSTRUKCIJA I PROIZVODA, SBZ 2023.“ Slavonski Brod, 26. i 27. 04. 2023. i Požega 28. 04. 2023.
3. **A. Krstevska**, F. Zdraveski, M. Gavriloski, M. Petreski, “Mechanical properties of steel P91 and steel 12X18H12T in dissimilar pipe welds used in boiler components”, 12. Меѓународно зnanstveno-stručno savjetovanje SBZ 2023 „STROJARSKE TEHNOLOGIJE U IZRADI ZAVARENIH KONSTRUKCIJA I PROIZVODA, SBZ 2023.“ Slavonski Brod, 26. i 27. 04. 2023. i Požega 28. 04. 2023.
4. Elisaveta Doncheva, Jelena Djokikj, Nikola Avramov, **Aleksandra Krstevska**, Martin Petreski, Sustainability and application of life cycle assessment in welded structures”, PROCEEDINGS YEAR VI, ISSUE 2 (26), BOROVS, BULGARIA 2023 VOLUME II TECHNOLOGIES. Journal: Innovations, Vol. 11 (2023), Issue 1, pp 3-5
5. **Aleksandra Krstevska**, Dobro Runchev, Filip Zdraveski, “Welding technology of martensitic steel P91 and austenitic steel 304H – State of the art”, Machines.

- Technologies. Materials. Vol. 17 (2023), Issue 1, pg(s) 21-23, PROCEEDINGS YEAR VI, ISSUE 2 (26), BOROVIETS, BULGARIA 2023 VOLUME II, TECHNOLOGIES.
6. Elisaveta Doncheva, **Aleksandra Krstevska**, “AN OVERVIEW OF ADVANCED JOINING TECHNIQUES FOR POLYMER AND COMPOSITE MATERIALS”, PROCEEDINGS of the 6th INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE on Mechanical Engineering Technologies and Applications, COMETA 2022
 7. **A. Krstevska**, M.B. Poser, F. Zdraveski, “Weldability between steel type 304H and steel type P91 for high temperature applications”, Proceedings of International conference Welding 2022, R. Serbia Proceedings of the International scientific conference Welding 2022, (12-15.10.2022) Republic of Serbia, <http://www.duzs.org.rs/category/casopis-zzk/>
 8. E. Doncheva, **A. Krstevska**, “Nano-engineered steels: properties and application”, Proceedings of International scientific conference Contemporary Materials 2022, Republic of Srpska, Banja Luka
 9. E. Doncheva, M.Petreski, **A.Krstevska**, N.Avramov, J.Djokikj, “Sustainability assessment of welding processes: a review”, IIW 2022 International Conference on Welding and Joining - Innovative Welding and Joining Technologies to achieve Carbon Neutrality and promote Sustainable Development, (21-23.07.2022), Tokyo, Japan
 10. E. Doncheva, M.Petreski, **A.Krstevska**, N.Avramov, J.Djokikj, “A Study on Environmental and Health Impact of Hazardous Substances During Welding”, Proceedings of International conference Gredit 2022, Skopje, R.N. Macedonia
 11. **A.Krstevska**, Ethical issues related with mechanical engineering and their impact to safety, health and welfare of the public, International journal of innovative science and research technology, Volume 7, 2022 – Issue 2

Трудовите се презентирани на меѓународни научно-стручни конференции, и се публикувани во соодветните зборници и во меѓународни научни списанија.

Кандидатката активно учествува во реализација на активностите во рамките на научноистражувачките проекти, финансирани од Машински факултет – Скопје:

1. “Екотех”, 2021/2022 година. Област: заварување и заварени конструкции.
2. “Дизајн за адитивно производство”, 2022/2023 година. Област: индустриски дизајн, современи материјали.

1.4. Стручно-апликативна дејност

Кандидатката во повеќе наврати е член на тимот од ИЗЗК и МФС за консултантски услуги со ЕСМ.

2. М-р Мартин Петрески

2.1. Биографски податоци, образование и професионално остварување

Кандидатот м-р Мартин Петрески, дипл.маш.инж., е роден на 25.3.1988, во Скопје. На Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на Машинскиот факултет во Скопје, се запишал во учебната 2006/2007 година, на студиската програма Материјали, заварување и конструктивно инженерство. Дипломирал на 25.6.2010 година, со просечен успех 8,60.

Во учебната 2011/2012 се запишал на втор циклус (магистерски) студии на Машинскиот факултет во Скопје, на студиската програма Заварување и заварени конструкции, истражувачко подрачје: заварување (технолошка насока). Студиите ги завршил во март 2014 година, со просечен успех 10,00. На 14.3.2014 година го одбрал магистерскиот труд на тема: *МИГ/МАГ заварување со џолна и џолнеџа жица на конструкторски челик*.

Во учебната 2014/2015 година се запишал на University of Sheffield – International Faculty, CITY College. Студиите ги завршил во јануари 2018 и се стекнал со звањето МВА.

За време на студиите, во учебната 2009/2010, кандидатот бил студент помошник по предмети од областа на заварување и заварени конструкции.

Во текот на студиите реализирал пракса во „ФАКОМ“ АД, во областа на заварувањето и заварените конструкции.

Во август 2013 година учествувал во Школата за млади лидери, под покровителство на претседателот на Република Македонија.

Од септември 2013 до февруари 2014 година посетувал тренинг за млади менаџери во Мотива Скопје.

Од јануари 2011 година е вработен во „ФАКОМ“ АД, на различни позиции и во различни активности од областа на заварувањето и заварените конструкции.

Активно се служи со англискиот јазик, а го користи и германскиот јазик.

Кандидатот има доставено уверение за познавање на англискиот јазик на ниво Б2 според Европската рамка на Советот на Европа (CEFR), издадено од Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Во учебната 2020/2021 година, кандидатот се запишал на трет циклус (докторски) студии во Школата за докторски студии при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на студиската програма Машинство, област на истражување: заварување и заварени конструкции. Ги има положено предвидените предмети и учествувал и презентирал трудови на семинарите и конференциите, согласно со студиската програма Машинство.

Има познавања од MS Office, AutoCad и AutoDesk Inventor.

Кандидатот поседува Овластување А за инженер за проектирање, надзор и изведба.

Во моментот е соработник асистент на Институтот за заварување и заварени конструкции при Машинскиот факултет во Скопје.

2.2. Наставно-образовна дејност

Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр. 1226, од 15.11.2020 година.

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, кандидатот м-р Мартин Петрески изведува вежби на прв циклус студии на предмети кои ги покрива Институтот за заварување и заварени конструкции при Машинскиот факултет во Скопје. Кандидатот е континуирано ангажирана како соработник-асистент по следниве предмети:

- Машински материјали 1,
- Машински материјали 2,
- Техники на спојување,
- Технологии на заварување,
- Заварливост на материјалите,
- Иновативни процеси на заварување,
- Сродни процеси на заварување,
- Дизајн на специјални машини и линии за заварување,
- Иновации во композитни и заварени конструкции,
- Дизајн на носечки конструкции.

Кандидатот одлично ја владее наставната проблематика и при одржувањето на вежбите има способност своето знаење јасно да им го пренесе на студентите.

Кандидатот учествувал како член во комисија за одбрана на 9 (девет) дипломски работи.

Кандидатот е ментор за верификација на летна пракса во учебните 2021/2022 и 2022/2023 година за студентите од студиската програма Материјали, процеси и иновации.

2.3. Научноистражувачка дејност

Кандидатот м-р Мартин Петрески, во периодот од 2020 година, од изборот за асистент, до денот на пријавата, има објавено вкупно 8 (осум) научни трудови од областа материјали, технологии на заварување и заварени конструкции:

1. **M. Petreski**, D. Runchev, G. Vrtanoski, A. Krstevska, “INFLUENCE OF THE METAL CORED AND FLUX CORED WIRE ON THE STRUCTURAL STEEL WELDED JOINTS”, 12. Меѓународно зnanstveno-stručno savjetovanje SBZ 2023 „STROJARSKE TEHNOLOGIJE U IZRADI ZAVARENIH KONSTRUKCIJA I PROIZVODA, SBZ 2023.“ Slavonski Brod, 26. i 27. 04. 2023. i Požega 28. 04. 2023.
 2. A.Krstevska, F. Zdraveski, M. Gavriloski, **M. Petreski**, “Mechanical properties of steel P91 and steel 12X18H12T in dissimilar pipe welds used in boiler components”, 12. Меѓународно зnanstveno-stručno savjetovanje SBZ 2023 „STROJARSKE TEHNOLOGIJE U IZRADI ZAVARENIH KONSTRUKCIJA I PROIZVODA, SBZ 2023.“ Slavonski Brod, 26. i 27. 04. 2023. i Požega 28. 04. 2023.
 3. Elisaveta Doncheva, Jelena Djokikj, Nikola Avramov, Aleksandra Krstevska, **Martin Petreski**, Sustainability and application of life cycle assessment in welded structures”, PROCEEDINGS YEAR VI, ISSUE 2 (26), BOROVETS, BULGARIA 2023 VOLUME II TECHNOLOGIES. Journal: Innovations Vol. 11 (2023), Issue 1, pp 3-5
 4. **Petreski M.**, Runchev D., Vrtanoski G., Influence of the filler material on the mechanical characteristics of structural steel GMAW and MCAW welded joints. PROCEEDINGS, YEAR VII, BOROVETS, BULGARIA VOLUME III TECHNOLOGICAL BASIS OF INDUSTRY 4.0 Vol. 3(16) 2022, pp.312-315
 5. **Martin Petreski**, Dobre Runchev, Gligorche Vrtanoski “Impact analysis of the hybrid laser arc welding parameters of structural steels-state of the art” Proceedings of the International scientific conference Weldability 2022, (12-15.10.2022) Republic of Serbia
 6. **Martin Petreski**, Dobre Runchev, Gligorche Vrtanoski “Hybrid laser arc – state of the art in technology” Proceedings of the International scientific conference Weldability 2021, (13-16.10.2021) Republic of Serbia, Vol. 66(3) 2021, pp.115-124, <http://www.duzs.org.rs/category/casopis-zzk/>
 7. E. Doncheva, **M.Petreski**, A.Krstevska, N.Avramov, J.Djokikj, “Sustainability assessment of welding processes: a review“, IIW 2022 International Conference on Welding and Joining - Innovative Welding and Joining Technologies to achieve Carbon Neutrality and promote Sustainable Development, (21-23.07.2022), Tokyo, Japan
 8. E. Doncheva, **M.Petreski**, A.Krstevska, N.Avramov, J.Djokikj, “A Study on Environmental and Health Impact of Hazardous Substances During Welding“, Proceedings of International conference Gredit 2022, Skopje, R.N. Macedonia
- Трудовите се презентирани на меѓународни научно-стручни конференции, и се публикувани во соодветните зборници и во меѓународни научни списанија.
- Кандидатот активно учествува во реализација на активностите во рамките на научноистражувачкиот проект, финансирани од Машински факултет – Скопје:
1. “Екотех”, 2021/2022 година. Област: заварување и заварени конструкции.

2.4. Стручно-апликативна дејност

Кандидатот во повеќе наврати е член на тимот од ИЗЗК и МФС за консултантски услуги со ЕСМ.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање и соработка со кандидатите, членовите на Рецензентската комисија констатираа дека кандидатите м-р Александра Крстевска и м-р Мартин Петрески во целост ги исполнуваат општите и посебните услови за избор во соработнички звања согласно со Законот за високото образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје,

Кандидатите, во изминатиот период, работата како соработници асистенти ја извршуваа професионално и посветено.

Во нивните објавени научни трудови третираат актуелна проблематика од областа на материјалите, технологиите на заварување и заварените конструкции и се одликуваат со оригиналност и современ научен пристап.

Според гореизнесеното, членовите на Рецензентската комисија имаат чест и задоволство да му предложат на Наставно-научниот совет на Машинскиот факултет во Скопје, кандидатите м-р Александра Крстевска, дипл.маш.инж., и м-р Мартин Петрески, дипл.маш.инж., да бидат избрани во соработничко звање – асистент во научната област 21424 друго (заварување и заварени конструкции).

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Добре Рунчев, с.р.

Проф. д-р Марјан Гаврилоски, с.р.

Проф. д-р Зоран Богатиноски, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Александра Киро Крстевска

Институција: Машински факултет – Скопје, Институт заварување и заварени конструкции

Научна област: 21424 – друго (заварување и заварени конструкции)

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити	ДА
2	Стегнат назив – магистер од соодветната област Назив на научната област: <u>магистер по технички науки од областа на машинството.</u>	ДА
3	Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на првиот циклус и вториот циклус на академски студии посебно Просечен успех на прв циклус изнесува: <u>9,32.</u> Просечен успех на втор циклус изнесува: <u>10,00.</u>	ДА
4	Има познавање од најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: <u>англиски</u> 2. Назив на документот: <u>уверение, Ц1 CEFR</u> 3. Издавач на документот: <u>УКИМ, Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје</u> 4. Датум на издавање на документот: <u>5.5.2023</u>	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Добре Рунчев, с.р.

Проф. д-р Марјан Гаврилоски, с.р.

Проф. д-р Зоран Богатиноски, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Мартин Ацо Петрески

Институција: Машински факултет – Скопје, Институт заварување и заварени конструкции

Научна област: 21424 – друго (заварување и заварени конструкции)

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити	ДА
2	Стегнат назив – магистер од соодветната област Назив на научната област: <u>магистер по технички науки од областа на машинството.</u>	ДА
3	Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на првиот циклус и вториот циклус на академски студии посебно Просечен успех на прв циклус изнесува: <u>8,60.</u> Просечен успех на втор циклус изнесува: <u>10,00.</u>	ДА
4	Има познавање од најмалку еден странски јазик 5. Странски јазик: <u>англиски</u> 6. Назив на документот: <u>уверение, Ц1 CEFR</u> 7. Издавач на документот: <u>УКИМ, Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје</u> 8. Датум на издавање на документот: <u>5.5.20203</u>	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Добре Рунчев, с.р.

Проф. д-р Марјан Гаврилоски, с.р.

Проф. д-р Зоран Богатиноски, с.р.

ПРЕГЛЕД

на теми за изработка на магистерски труд прифатени од
Наставно-научниот совет на Машински факултет во Скопје
на седницата одржана на 30 мај 2023 година

МАГИСТЕРСКИ ТРУДОВИ

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Марија Илиевска	Примена на агилна методологија за развој на нови производи	Appliance of Agile Methodology in Developing New Products	Проф. д-р Валентина Гечевска	02-703/2 30.05.2023 год.
2.	Борјан Стојановски	Анализа на модели за генерирање на водород во оптимизиран каскаден систем од хидро електрани	Analysis of Models for hydrogen Generation in an Optimized Cascade System of hydro Power Plants	Проф. д-р Дарко Бабунски	02-660/2 30.05.2023 год.
3.	Кристијан Панев	Оптимизација на употребата на енергетски постројки кај комплексни објекти преку анализа на емисиите и потрошувачката на енергија	Optimization of the Usage of Energy Systems in Complex Objects with Analysis of Emissions and Energy Consumption	Проф. д-р Даме Димитровски	02-639/2 30.05.2023 год.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА 5 НАСТАВНИЦИ ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ПО ПРЕДМЕТОТ ОД НАУЧНИТЕ ОБЛАСТИ: ПЕДИЈАТРИЈА И ДЕТСКИ БОЛЕСТИ СО НЕГА НА БОЛНО И ЗДРАВО ДЕТЕ НА МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Медицински факултет – Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 14.2.2023 година, за избор на 5 наставници во сите наставно-научни звања по предметите од научните области: педијатрија и детски болести со нега на болно и здраво дете, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-1370/20 од 21.3.2023, донесена на XLVII редовна седница, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Стојка Нацева Фуштиќ, редовен професор на Медицинскиот факултет во Скопје, д-р Констандина Кузевска Манева, редовен професор на Медицинскиот факултет во Скопје, д-р Светлана Кочева, редовен професор на Медицинскиот факултет во Скопје, д-р Кристина Миронска, вонреден професор на Медицинскиот факултет во Скопје и д-р Соња Бојадиева, вонреден професор на Медицинскиот факултет во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на 5 наставници во сите наставно-научни звања по предметите од научните области: педијатрија и детски болести со нега на болно и здраво дете, во предвидениот рок се пријавија: н. сор. д-р Данило Нонкуловски, н. сор. д-р Христина Манџуковска, н. сор. д-р Александра Јовановска, н. сор. д-р Орхидеја Стомнарска Дамчевски, н. сор. д-р Валентина Цвејоска Чолаковска и н. сор. д-р Катерина Бошковска.

ДАНИЛО КИЦО НОНКУЛОВСКИ

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот д-р Данило Нонкуловски е роден 1984 година, во Битола. Основно и средно образование завршил во Ресен, со одличен успех. На Медицинскиот факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, се запишал во 2003 година, а дипломирал во 2009 година со средна оценка 9,44. Во 2011 година се вработил на ЈЗУ Универзитетска клиника за детски болести. Специјализацијата на Медицинскиот факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, по предметот Педијатрија, ја завршил во 2018 година. По завршената специјализација работел на Одделот за неонатална и педијатриска интензивна нега и терапија, а од март 2020 година прераспределен е на Одделот за неврологија при ЈЗУ Универзитетска клиника за детски болести, Скопје.

Докторски студии запишал во 2016 година на Медицинскиот факултет во Скопје. Дисертацијата на тема „Значењето на вредностите на прокалцитонин во рана дијагноза, терапија и прогноза на сепса кај педијатриски пациенти“ ја одбранил на 19.7.2021 година пред Комисија во состав: проф. д-р Ката Мартинова, проф. д-р Катарина Ставриќ, проф. д-р Аспазија Софијанова, проф. д-р Снежана Стојковска и проф. д-р Бети Зафирова-Ивановска, со што се стекнал со научниот степен доктор на медицински науки од областа на педијатријата.

Во моментот е научен соработник по педијатрија. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр. 1254 од 1.2.2022 година.

Кандидатот активно се служи со англиски јазик на ниво Б2 според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR).

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата до денот на пријавата врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

2. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Медицински факултет – Скопје, кандидатот д-р Данило Нонкуловски во 2021 година активно учествувал во теоретската настава на втор циклус студии – специјализација по предметот Педијатрија во склоп на одржаниот семинар за педијатриска неврологија. Кандидатот континуирано изведува практична настава за прв циклус на студиската програма Педијатрија за студенти по општа медицина и стоматологија и тригодишните студии за логопеди.

Бил учесник на голем број школи и работилници во земјата и надвор од неа, меѓу кои на: Salzburg Philadelphia CNOP seminar во Австрија, во 2019 и 2022 година, Master course exam on nutrition во Порто, Португалија, во 2019 година, Nutritia expert summit во Шибеник, Хрватска, во 2019 година, Современен начин на третман на лица со аутизам во Белград, во 2022 година, First new born screening academy for SMA во Лиеж, Белгија, во 2022, Clinical Frontiers in Pediatric neurology во Љубљана, Словенија, во 2022 година и др.

Научноистражувачка дејност

Д-р Данило Нонкуловски, како автор или коавтор, има објавено вкупно 69 стручно-научни трудови презентирани на конгреси во земјата или надвор од неа, или отпечатени во македонски и меѓународни научни списанија. Од вкупниот број на трудови, 17 се целосно отпечатени, а *автор* е на 27 стручно-научни трудови. Во 2020, 2021 и 2022 година, кандидатот активно учествувал на 7 онлајн состаноци и презентации во живо за педијатри и невролози како предавач.

Тој е член на: Здружението на педијатри на Македонија и Македонското лекарско друштво.

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Данило Нонкуловски активно е вклучен во стручно-апликативната работа на Универзитетската клиника за детски болести во Скопје. Врши стручна дејност во амбулантски и хоспитални услови во областа на педијатриската неврологија. Како член на тимот, по прв пат на ЈЗУ Универзитетска клиника за детски болести, Скопје, учествувал во воведувањето на терапевтските процедури: примена на генетска модифицирана терапија во третманот на пациенти со спинална мускулна атрофија (SMA) на интратекален и орален начин и примена на неинвазивна респираторна поддршка со ViPAP-машина кај истите пациенти.

За време на студирањето на Медицинскиот факултет во Скопје, кандидатот реализирал стручни престои во медицински центри во Хрватска, Турција и во Холандија. Стручно усовршување во странство од областа на педијатриската кардиологија остварил со студиски престој во тек на 3 месеци во 2013/2014 година во Детската болница „Vambino Gesu“ во Рим, Ватикан, Италија.

Во периодот 2013 – 2016 година, активно учествувал, како член на работната група формирана од Министерството за здравство на РС Македонија, во работата на тимот за постоперативен третман на пациенти во неонаталната и педијатриската кардиохирургија под покровителство на Novick Cardiac Alliance – Memphis, САД.

Кандидатот е активно вклучен во работата на Комисијата за оценка на специфични потреби на лицата попречени во психичкиот и физичкиот развој при Институтот за физикална медицина и рехабилитација во Скопје. Активно е вклучен и како член на Испитна комисија за полагање на стручен испит на доктори по медицина при Лекарската комора на Македонија.

Д-р Нонкуловски одржал голем број медицински предавања на спортисти од фудбалски и кошаркарски клубови, како и на ученици од средни училишта во Скопје, Ресен и во Гевгелија.

Тој е добитник на повеќе благодарници и признанија на полето на медицината.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Данило Кицо Нонкуловски

(име, татково име и презиме)

Институција: Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: педијатрија и детски болести со нега на болно и здраво дете

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ДОЦЕНТ

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус *</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,44. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 9,85.</p>	Да
2	<p>Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира</p> <p>Назив на научната област: медицински науки и здравство; поле: клиничка медицина; подрачје: педијатрија.</p>	Да
3	<p>Објавени најмалку четири научни труда** во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор</p>	Да
3.1	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: Open Access Maced J Med Sci 2. Назив на електронската база на списанија: PubMed 3. Наслов на трудот: Radiation-induced mucositis in patients with oropharyngeal cancer treated with moderate acceleration of intensity-modulated radiation therapy and simultaneous integrated boost concomitant with weekly cisplatin. 4. Година на објава: 2021 	
3.2	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји,</p>	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови	
3.2.1.	1. Назив на научното списание: JMC 2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 31 членови од 10 земји 3. Наслов на трудот: Procalcitonin-early biochemical marker for diagnosis, prognosis and treatment of sepsis in neonates and oncological patients with febrile neutropenia 4. Година на објава: 2020	
3.2.2.	1. Назив на научното списание: Acta morphologica 2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 21 член од 10 земји 3. Наслов на трудот: Procalcitonin as a promising biochemical marker for early detection and treatment of sepsis in neonates at intensive care unit and oncologic patients with febrile neutropenia 4. Година на објава: 2020	
3.2.3.	1. Назив на научното списание: Acta morphologica 2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 21 членови од 10 земји 3. Наслов на трудот: Definitive treatment of planocellular oropharyngeal carcinoma with moderate acceleration of intensity modulated radiation therapy with simultaneous integrated boost 4. Година на објава: 2020	
3.2.4.	1. Назив на научното списание: Medicus 2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 18 членови од 9 земји 3. Наслов на трудот: Epilepsy with heterozygous ALDH7A1 and SLC6A1 mutations 4. Година на објава: 2020	
3.2.5.	Назив на научното списание: Acta morphologica 2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 21 член од 10 земји 3. Наслов на трудот: Genetic testing essential in early diagnosis and treatment in tuberous sclerosis complex 4. Година на објава: 2021	
3.2.6.	Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји 1. Назив на зборникот: WSP 5-th edition, Abstract book 2. Назив на меѓународниот собир: World summit of pediatrics	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	3.Имиња на земјите: Германија, САД, Португалија 4.Наслов на трудот: Procalcitonin (PCT) early marker for prevented severe sepsis and septic shock in newborns with respiratory distress syndrome 5. Година на објава:2019	
4	Познавање на најмалку еден странски јазик, определен со општ акт на Универзитетот, односно на самостојната висока стручна школа 1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот: Уверение за познавање на англиски јазик кое одговара на Б2-ниво според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR) 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје 4. Датум на издавање на документот: 16.12.2022 година година	Да
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	Да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Стојка Нацева Фуштиќ, с.р.
Проф. д-р Констандина Кузевска Манева, с.р.
Проф. д-р Светлана Кочев, с.р.
Проф. д-р Кристина Миронска, с.р.
Проф. д-р Соња Бојациева, с.р.

ОБРАЗЕЦ 2

ПОСЕБНИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Данило Кицо Нонкуловски

(име, татково име и презиме)

Институција: Медицински факултет – Скопје

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: педијатрија и детски болести со нега на болно и здраво дете

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Одржување на настава од втор циклус студии	
1.1.	- втор циклус студии – специјализација педијатрија 1. Семинар: Детска неврологија за специјализанти по педијатрија, летен семестар 2020/2021 – 1 предавање x 0,05	0,05
	2. Семинар: Моногенетски болести-СМА и Дишенова мускулна дистрофија за специјализанти по генетика, летен семестар 2022/2023 – 2 предавање x 0,05	0,1
		0,15
2.	Одржување на вежби од прв циклус студии	
2.1	Одржување вежби – студенти на медицина – Педијатрија, 2022/23 зимски семестар 44 часа x 0,03	1,32
2.2	Одржување вежби-студенти на стоматологија – Педијатрија, 2022/23 зимски семестар 18 часа x 0,03	0,54
2.3	Одржување вежби – студенти на медицина – клиничко испитување, 2022/23 зимски семестар 16 часа x 0,03	0,48
2.4	Одржување вежби – студенти на медицина- Ургентна медицина, 2022/23 зимски семестар 4 часа x 0,03	0,12
2.5	Одржување менторска настава за Клиничка пракса по Педијатрија, 2022/23 зимски семестар 120 часа x 0,06	7,2
2.6	Консултација со студенти на медицина – во рамките на здравствената клиничка пракса, 2022/23 зимски семестар 3 студенти x 0,2	0,6
2.7	Семинар за студенти по медицина, 2022/23 зимски семестар 3 студенти x 0,02	0,06
2.8	Консултации со студенти, 2022/23 зимски семестар 40x1x0,002	0,08
		10,4

3.	Член на Испитна комисија за полагање на специјалистички испит по Педијатрија, декември 2022 год. 1x0,2	0,2
4.	Член на комисија за рецензија на пишан труд за докторски студии Невролошка евалуација кај децата со хромозомски нарушувања – серија на случаи 1x0,7	0,7
		0,9
5.	Учесник во школи и работилници - 1 поен	
5.1	Workshop: New guidelines in pediatric and neonatal cardiopulmonary resuscitation. V annual congress of association of preventive pediatrics of Serbia, Nis, 2018	1
5.2	Salzburg Philadelphia CHOP seminar: Pediatric gastroenteology, 2019	1
5.3	Master course exam on nutrition, EAP, Porto, 2019	1
5.4	Continuing medical education, 16th international congress on neuromuscular diseases (ICNMDigital), Vanocouver, Canada 2020	1
5.6	Continuing medical education, 17th international congress on neuromuscular diseases (ICNMD), Vanocouver, Canada 2021	1
5.7	Вебинар Спинална мускулна атрофија-нови предизвици во македонија, март 2021	1
5.8	Трета балканска школа на Здружението на педијатри на Република Македонија, 26 – 28 октомври, 2022	1
5.9	Salzburg Institut Pasteur Seminar: Global Health: Neurological and Sensory Disorders Genes, Pathogenes and Innovative Therapies, 13-19 March, 2022	1
5.10	Salzburg Philadelphia CHOP seminar: Pediatric neurology, 21-25 February, 2022	1
5.11	Современ начин на третман кај лицата со аутистичен спектар, Белград, 2 – 4 јуни 2022	2
5.12	First Newborn Screening Academy for SMA, Liege 13,14 May, 2022	2
5.13	Sunfish study-Treatment outcomes, Nusinersen: Central to what matters-expert meeting, Skopje, 2022	1
		13
6	Научно-популарна или наставно историска статија во стручно-методско списание – 1 бод	
	Спинална мускулна атрофија и потребата од мултидисциплинарен пристап, Лекарски весник, број 135, ноември 2021.	1
	ВКУПНО	25,45

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Учесник во национални научни проекти, финансирани од Медицински факултет – Скопје	
1.1.	Инциденца и етиологија на анемиите кај деца на возраст до пет години на ЈЗУ Универзитетска клиника за детски болести со фокус на дефицит на витамин Б12	3
1.2.	Ауксолошка и нутритивна проценка на деца со хронични состојби	3
1.3	Асоцијација на експираторен индекс на варијабилност со ризикот од појава на астма,визинг и тежината на акутна бронхоопстуктивна астма кај деца од предучилишна возраст	3
		9
2.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое има импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернат, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rang или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование – 8 бодови+IF	
2.1	Alili Ademi L, Duma F, Sofijanovа A, Bojadzieva S, Ademi B, Muaremoska-Kanzoska Lj, Nonkulovski D , Abraseva K, Fidoska Jovichikj V. Post covid-19 neurological syndrome (PCNS) in an 11 years old boy, a case report. Ambience in life international scientific journal in medicine of southern Caucasus. 2021;7(2): 12-20	4,8+0,436 5,24
2.2	Kostadinovа L, Selim G, Chakalaroski P, Smickoska S, Stoleska M, Nonkulovski D . Radiation-induced mucositis in patients with oropharyngeal cancer treated with moderate acceleration of intensity-modulated radiation therapy and simultaneous integrated boost concomitant with weekly cisplatin. Open Access Maced J of Med Sci. 2021; 9(B):1-5	4,8+0,9 5,7
2.3	Nonkulovski D, Sofijanovа A, Spasovska T, Gorjan Milanovski, Muaremoska-Kanzoska L, Arsov T, Semilobar Holoprosencephaly caused by a novel and de novo zic2 pathogenic variant Balkan Journal of Medical genetics 25(2)2022 :71-75	4,8+0.805 5,605
		16,545
3	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку 3 земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови – 5 бодови	
3.1	Nonkulovski D , Tankoska M, Kimovska M, Bicevska Mandzukovska H, Voinovska T, Martinovа K. Procalcitonin-early biochemical marker for diagnosis, prognosis and treatment of	3

	sepsis in neonates and oncological patients with febrile neutropenia. JMS 2020;3(2):74-80	
3.2	Nonkulovski D , Tankoska M, Pandovska B, Kimoska M, Bicevska-Mandzukovska H, Voinovska T, Martinova K, Kostadinova L. Procalcitonin as a promising biochemical marker for early detection and treatment of sepsis in neonates at intensive care unit and oncologic patients with febrile neutropenia. Acta Morphol. 2020;17(2):5-11	3
3.3	Kostadinova L, Selim G, Smickoska S, Chakalaroski , Stoleska M, Nonkulovski D . Definitive treatment of planocellular oropharyngeal carcinoma with moderate acceleration of intensity modulated radiation therapy with simultaneous integrated boost. Acta Morphol.2020;17 (2):38-45	3
3.4	Aljili Ademi L, Duma F, Ademi B, Muaremoska Kanzoska L, Nonkulovski D . Epilepsy with heterozygous ALDH7A1 and SLC6A1 mutations. Medicus 2020;25(3):464-7	3
3.5	Nonkulovski D , Duma F, Muaremoska Kanzoska L, Adili Ademi L, Cilevska Mladenovska S, Cilevska S, Serafimova E, Kirovski I, Pandovska B. Genetic testing essential in early diagnosis and treatment in tuberous sclerosis complex Acta Morphol.2021;18(1):43-7	3
3.6	Nonkulovski D , Duma F, Muaremoska Kanzoska L, Adili Ademi L, Stojanovska M, Tankoska M, Georgievska J, Petkovska Ivanovska I, Ilievski B. Ganglioma associated with focal epilepsy. Мак Мед Преглед 2020;74(3):215-8	3
3,7	Kjulafkovski N., Nonkulovski D , Sofijanovska A, Manchev V, Muaremoska Kanzoska L. Dravet syndrome-case report. Medicus 2022;27(3):282-85	3
3.8	Nonkulovski D , Duma F, Kirovski I, Muaremoska Kanzoska L, Adili Ademi L, Todoroska A, Dukovska V, Manchev V. Generalized Type of epilepsy in a patient with cornelia de lange syndrome type 2. Македонски медицински преглед 2021;75(3):139-142	3
3.9	Nonkulovski D , Duma F, Muaremoska Kanzoska L, Adili Ademi L, Pavlovska H, Antonievska S, Krsteska E, Nedelkoska A. Клиничко препознавање на Пет синдром. Македонски Медицински Преглед 2022;76(3)	3
3.10	Nonkulovski N , Duma F, Dicoska M, Kirovski I, Kuzevska Maneva K, Muaremoska Kanzoska L. Compound heterozygote reason for juvenile form of tay-sachs disease-case report. JMS 2022;5(2):25-29	3
3.11	Kirovski I, Nonkulovski D . Mediastinal enteric cyst:An uncommon cause of recurrent lower respiratory tract infections in children. JMS 2022;5(3):166-169	4,5
3.12	Nonkulovski D. , Zhivkovska L., Duma F., Sofijanovska A., Kirovski I., Muaremoska-Kanzoska L., Alili-Ademi L. Multiple thrombosis in child with post covid-19 infection. PIRETC 2022;19(2):51-9	3
3.13	Nonkulovski D. , Duma F., Sofijanovska A., Muaremoska-Kanzoska L., Alili-Ademi L., Zhivkovska L., Koskarova Malinkova E. Post-covid 19 encephalitis in patient with de novo	3

	mutation in the SCN1A gene, a case report. PIRETC 2022;18(1):6-15	
3.14	Nonkulovski D , Duma F, Sofijanovа A, Kirovski I, Jovanovska I, Daci Rexhepi T, Ignatovska T, Pasoska M. Tethered cord syndrome-case presentation. IJIMH 2022;1(2):22-7	3
3.15	Kirovski I, Nonkulovski D . Late presenting congenital diaphragmatic hernia in a 4-year old child JMS 2023;6(1):132-135	4,5
3.16	Danilo Nonkulovski , Filip Duma, Lejla Muaremoska-Kanzoska, Ilija Kirovski, Aspazija Sofijanovа, Liljana Zhivkovska, Valentina Dukovska Case report of double heterozygous patients with spinal muscular atrophy JMS 2023;6(1):132-135	3
3.17	Nonkulovski D , Duma F, Muaremoska Kanzoska L, Sofijanovа A, Kirovski I, Mihailovа A, Abrasheva Orcev K, Imeri N Presentation of two clinical cases of West-Nile encephalitis in children in North Macedonia, Македонски медицински преглед 2023;77(1)	3
		54
4	Секциски предавања на научен/стручен собир – 1 поен	
4.1	Безбедносен профил и ефикасност на леветирацетамот кај педијатриската популација, webinar, 2021	1
4.2	Евалуација на изминатата година за СМА-популацијата во земјава и во светот во услови на ковид-19, webinar, 2020	1
4.3	Ретки Болести-СМА од први симптоми до позитивен исход од терапијата, webinar, 2022	1
		3
5	Секциски предавања на научен/стручен собир со меѓународно учество – 2 поена	
5.1	The first international scientific-practical, virtual conference in modern and social sciences: new dimensions, approaches and challenges-Tethered cord syndrome-case presentation, webinar, 2022	2
5.2	The sixth international scientific-practical, virtual conference in modern medicine and health: prognosis, achievement and challenges-post covid 19 encephalitis in patient with de novo mutation in the scn1a gene, a case report, webinar, 2022	2
5.3	The seventh international scientific-practical, virtual conference in modern medicine and health: prognosis, achievement and challenges-Trombosis in child with post covid infection, webinar, 2022	2
		6
6	Учество на научно-стручен собир со реферат - усна презентација – 1 бод - постер-0,5 бод	
6.1	Nonkulovski D. , Sofijanovа A, Naunovа Timovska S, Kimovska M, Voinovska T, Mandzukovska H, Neskovа S, Jordanovа O. Procalcitonin useful diagnostic marker for treatment the asphyxied preterm newborns with sepsis. EAP Congress, Porto.-oral presentation	1

6.2	Nonkulovski D. Post-covid 19 encephalitis in a patient with de novo mutation in the SCN1A gene. Salzburg Philadelphia CHOP seminar: Pediatric neurology, 2022 –oral presentation	1
6.3	Nonkulovski D. Neuritis.n.optici-a case report. Salzburg Institut Pasteur Seminar: Global Health: Neurological and Sensory Disorders Genes, Pathogenes and Innovative Therapies, 2022-oral presentation	1
6.4	Nonkulovski D. Role of echocardiography in the diagnosis of hypoplastic left heart syndrome-a case report. 5 Macedonian congress of cardiology with international participation, Skopje, 2014-poster presentation	0,5
6.5	Nonkulovski D. Procalcitonin (PCT) early marker for prevented severe sepsis and septic shock in newborns with respiratory distress syndrome. WSP 5-th edition, Berlin-poster presentation	0,5
6.6	Naunova Timovska S, Sofijanovska A, Kimovska M, Voinovska T, Mandzukovska H, Neskova S, Nonkulovski D , Jordanoav O, Timovski V. Prerenal and renal acute kidney injury in newborn infants. WSP 5- th edition, Berlin-poster presentation	0,5
6.7	Dukovska V, Duma F, Muaremoska Kanzoska L, Nonkulovski D. Premature infants and Covid-19 mothers. 34 th EACD Annual meeting.-poster presentation	0,5
6.8	Nonkulovski D. , Zhivkoska L, Duma F, Sofijanovska A. Case report of double heterozygous patient with spinal muscular atrophy. 3 rd International scientific congress on spinal musculat atrophy-poster presentation	0,5
6.9	D. Nonkulovski. Juvenile form of tay-sachs disease-compound heterozygote. Symposium “News in neurology,a review of the pandemic and what directions further”. Struga, may, 2022-poster presentation	0,5
6.10	D. Nonkulovski. Trombosis in child with post covid-19 infection. Symposium “News in neurology,a review of the pandemic and what directions further”. Struga, may, 2022-poster presentation	0,5
6.11	D. Nonkulovski. Presentation of two clinical cases of wet-nile encephalitis in children in north Macedonia, summer 2021. Symposium “News in neurology,a review of the pandemic and what directions further”. Struga, may, 2022-poster presentation	0,5
6.12	D. Nonkulovski. Holoprosencephaly-case report. Symposium “News in neurology,a review of the pandemic and what directions further”. Struga, may, 2022-poster presentation	0,5
6.13	D. Nonkulovski. Tethered cord syndrome in a child. Symposium “News in neurology,a review of the pandemic and what directions further”. Struga, may, 2022-poster presentation	0,5
6.14	Jordanova O, Gurzanova Durnev Lj., Sofijanovska A, Naunova Timovska S, Nonkulovski D, Janchevska A, Jordanova R. Infectious Diseases Evaluation of diagnostic panel for rapid blood culture identification of pathogenes in bloodstream infection at	0,5

	the university children's hospital-Skopje. EAP Congress, Porto. - poster presentation	
6.15	Silvana Naunova Timovska, Aspazija Sofijanova, Mica Kimovska, Tamara Voinovska, Hristina Mandzukovska, Spasija Neskova, Danilo Honkulovski , Olivera Jordanova, Vladimir Timovski. Neonatal acute kidney injury. EAP Congress, Porto, 2019- poster presentation	0,5
		9
7	Апстракти објавени во зборник на меѓународна конференција – 1 поен	
7.1	Sofijanova A, Naunova S, Kimovska M, Mangjukovska H, Voinovska T, Neskova S, Nonkulovski D. , Jordanova O. Initially admission and pain treatment of the pediatric patients at PICU. 7th Pediatric congress of Pediatric association of Macedonia. Abstracts. 2019:4	1
7.2	Naunova Timovska S, Sofijanova A, Kimovska M, Voinovska T, Mandzukovska H, Neskova S, Nonkulovski D. , Jordanova O, Timovski V. Can we predict predisposing factors associated with kidney injury in newborn infants? 7th Pediatric congress of Pediatric association of Macedonia. Abstracts. 2019:5	1
7.3	Nonkulovski D. , Sofijanova A, Naunova S, Kimovska M, Voinovska T, Mandzukovska H, Neskova S, Jordanova O, Martinova K, Manchev V, Kirovski I. Evaluation of biomarkers for rapid diagnostic of sepsis. 7th Pediatric congress of Pediatric association of Macedonia. Abstracts. 2019:38	1
7.4	Kirovski I, Micevska V, Nonkulovski D. Mycetismus in children-case report. 7 th Pediatric congress of Pediatric association of Macedonia. Abstracts. 2019:40.	1
7.5	Kirovski I, Micevska V, Nonkulovski D. Fatal measles presenting as acute respiratory distress syndrome in children. 7th Pediatric congress of Pediatric association of Macedonia. Abstracts. 2019:46	1
7.6	Stankovikj V, Al Soufi M, Jovanovska V, Kacarska R, Kuzevska-Maneva K, Gjurkova B, Nonkulovski D. , Neshkovska-Shumenkovska M, Paskalov G, Shukarova-Angelovska E. Apert syndrome and ASD II in a pediatric patient-a case report. 5 Macedonian congress of cardiology with international participation. Abstract book. 2014:26	1
7.7	Jovanovska V, Sofijanova A, Kacarska R, Kuzevska-Maneva K, Gjurkova B, Neshkovska-Shumenkovska M, Spirovski I, Nonkulovski D. , Stankovikj V, Kacarska M, Paskalov G. Pediatric interventional cardiology, diagnosis and therapeutics: our experience. 5 Macedonian congress of cardiology with international participation. Abstract book. 2014:31	1
7.8	Kacarska R, Kuzevska-Maneva K, Gjurkova B, Neshkovska-Shumenkovska M, Sofijanova A, Jovanovska V, Paskalov G, Nonkulovski D. , Cadikovski V. Truncus arteriosus. 5	1

	Macedonian congress of cardiology with international participation. Abstract book. 2014:30	
7.9	Paskalov G, Kacarska R, Kuzevska-Maneva K, Gjurkova B, Neshkovska-Shumenkovska M, Jovanovska V, Nonkulovski D. , Stankovic V. Noncompacted myocardium. 5 Macedonian congress of cardiology with international participation. Abstract book. 2014:38	1
7.10	Nonkulovski D. , Kacarska R, Kuzevska-Maneva K, Gjurkova B, Neshkovska-Shumenkovska M, Jovanovska V, Paskalov G, Stankovikj V, Sofijanovska A. Role of echocardiography in the diagnosis of hypoplastic left heart syndrome-a case report. 5 Macedonian congress of cardiology with international participation. Abstract book. 2014:39	1
7.11	Gjorgivska J, Kacarska R, Maneva K, Gjurkova B, Jovanovska V, Neskovska M, Xhaferi M, Nonkulovski D. , Petkovska Ivanovska I, Kacarska M, Paskalov Gj. Congenital heart disease (coarctation of the aorta). Шести конгрес на Здружението на педијатри на Р. Македонија со интернационално учество. Книга со трудови. 2015:57	1
7.12	Gjurkova Angelovska B, Kacarska R, Maneva K, Jovanovska V, Neskovska Shumenkovska M, Chadikovski V, Kacarska M, Dzaferi M, Nonkulovski D. , Paskalov Gj, Muratovska R, Sofijanovska A, Petkovska I, Georgieva D Pulmonary artery variations and associated cardiac defects in tetralogy of fallot. Шести конгрес на Здружението на педијатри на Р Македонија со интернационално учество. Книга со трудови. 2015:59	1
7.13	Jovanovska V, Morgan G, Kacarska R, Kuzevska Maneva K, Spirovski I, Gjurkova Angelovska B, Neskovska Shumenkovska M, Nonkulovski D. Interventional cardiology in congenital heart defects: Our experience. Шести конгрес на Здружението на педијатри на Р. Македонија со интернационално учество. Книга со трудови. 2015:76	1
7.14	Kacarska M, Kacarska R, Kuzevska-Maneva K, Gjurkova B, Jovanovska V, Neskovska Shumenkovska M, Xhaferi M, Nonkulovski D. , Gjorgievska J, Ivanovska I. Critical aortic valve stenosis in neonates-case report. Шести конгрес на Здружението на педијатри на Р Македонија со интернационално учество. Книга со трудови. 2015:78	1
7.15	Kacarska R, Kuzevska-Maneva K, Gjurkova B, Jovanovska V, Neskovska-Shumenkovska M, Kacarska M, Xhaferi M, Nonkulovski D. , Gjorgievska J, Ivanovska-Petkovska I. Tetralogy of Fallot with absent pulmonary valve. Шести конгрес на Здружението на педијатри на Р Македонија со интернационално учество. Книга со трудови. 2015:79	1

7.16	Nonkulovski D , Kacarska R, Kuzevska Maneva K, Jovanovska V, Gjurkova B, Neskovska Shumenkovska M, Paskalov G, Kacarska M, Xhaferi M, Petkovska-Ivanovska I, Georgievska J. Clinical examination of the patient with single ventricle, tga, stenosis a.pulmonalis – case report. Шести конгрес на Здружението на педијатри на Р Македонија со интернационално учество. Книга со трудови. 2015:124	1
7.17	Petkovska-Ivanovska I, Kacarska R, Kuzevska Maneva K, Jovanovska V, Gjurkova-Angelovska B, Neskovska Shumenkovska M, Nonkulovski D , Kacarska M, Gjaferi M, Chadikovski V. Complete atrioventricular septal defect (cavsd)-a case report. Шести конгрес на Здружението на педијатри на Р Македонија со интернационално учество. Книга со трудови. 2015:134	1
7.18	Xhaferi M, Kacarska R, Kuzevska Maneva K, Jovanovska V, Gjurkova-Angelovska B, Neskovska Shumenkovska M, Kacarska M, Nonkulovski D , Petkovska I, Gjorgievska J, Paskalov Gj. Tetralogy of Fallot-case report. Шести конгрес на Здружението на педијатри на Р Македонија со интернационално учество. Книга со трудови. 2015:175	1
7.19	Nonkulovski D , Sofijanovska A, Naunova S, Kimovska-Hristova M, Voinovska T, Mandzukovska H, Neskova S. Diagnostic values of procalcitonin in pediatric patients. Europediatrics. Abstracts. 2019:391	1
7.20	Naunova Timovska S, Sofijanovska A, Kimovska M, Voinovska T, Mandzukovska H, Neskova S, Nonkulovski D , Jordanovska O, Timovski V. Score for neonatal acute physiology perinatal extension II (snappe) in neonates with kidney injury. Europediatrics. Abstracts. 2019:402	1
7.21	Naunova Timovska S, Sofijanovska A, Kimovska M, Voinovska T, Mandzukovska H, Neskova S, Nonkulovski D , Jordanovska O, Timovski V. Neonatal acute kidney injury. EAP Congress, Porto. Abstracts. 2019:126	1
7.22	Mandzukovska H, Sofijanovska A, Voinovska T, Naunova S, Hristova Kimovska M, Neskova S, Muratovska R, Nonkulovski D . High frequency oscillatory ventilation real choice and treatment at intensive care unit. VI-th Macedonian congress of anesthesiology, reanimation and intensive care. Abstract book. 2019:5	1
7.23	Sofijanovska A, Naunova S, Kimovska M, Mangjukovska H, Voinovska T, Neskova S, Nonkulovski D , Jordanovska O. Initially admission of the pediatric patients at the PICU. 6 th Congress of prev. ped. Serbia. Book of abstracts. 2019:26	1
7.24	Naunova Timovska S, Sofijanovska A, Kimovska M, Voinovska T, Mandzukovska H, Neskova S, Nonkulovski D. , Jordanoav O, Timovski V. Prerenal and renal acute kidney injury in newborn infants. WSP 5- th edition, Berlin. Abstract book. 2019:71	1

7.25	Nonkulovski D. , Sofijanovа A, Naunovа Timovska S, Kimovska M, Voinovska T, Mandzukovska H, Neskova S, Jordanovа O. Procalcitonin (PCT) early marker for prevented severe sepsis and septic shock in newborns with respiratory distress syndrome. WSP 5-th edition, Berlin. Abstract book. 2019:66	1
7.26	Nonkulovski D. , Sofijanovа A, Naunovа S, Kimovska-Hristovа K, Voinovska T, Mandzukovska H, Neskova S, Mancev S. Procalcitonin useful diagnostic marker for treatant the asphyxed preterm newborns with sepsis. EAP Congress, Porto. Abstracts, 2019:44	1
7.27	Zhivkovska L, Sofijanovа A, Nonkulovski D. , Dukovska V, Spasovska T. Case report of a child with Limb Girdle Muscular Dystrophy. 8 th Rare disease insee meeting, Abstract book, 2022:54	1
7.28	Spasovska T, Zhivkovska L, Sofijanovа A, Nonkulovski D. An infant with tuberous sclerosis and coexisting epilepsy. 8 th Rare disease insee meeting, Abstract book, 2022:59	1
7.29	Jordanovа O, Gurzanovа Durnev Lj., Sofijanovа A, Naunovа Timovska S, Nonkulovski D. , Janchevska A, Jordanovа R. Infectious Diseases Evaluation of diagnostic panel for rapid blood culture identification of pathogenes in bloodstream infection at the university children’s hospital-Skopje. EAP Congress, Porto. Abstracts, 2019:98	1
7.30	Jodanovа O, Sofijanovа A, Jancheska A, Naunovа S, Nonkulovski D. Evaluation of an early biochemistry marker of renal injury in obese children. Europediatrics. Abstracts. 2019:155	1
7.31	Muaremoska Kanzoska L, Sofijanovа A, Milanovski G, Nonkulovski D. , Arsov D. RANBP2-Associated familial acute necrotizing encephalopathy. 8 th Rare disease insee meeting, Abstract book, 2022:55	1
7.32	D. Nonkulovski , F.Duma, Lj. Muaremoska-Kanzoska, L. Alili Ademi, A.Sofijanovа, I.Kirovski, V.Dukovska. Multidisciplinary approach, important in diagnosing the cause of a headache in children-case report. 12 th Balkan congress of otorhinolaryngology-head and neck surgery, Abstract book, 2022:73	1
7.33	I.Kirovski, G.Micevski, V.Micevska, A.Sofijanovа, D. Nonkulovski , S.Bojadjieva. Airway obstruction due to thoracic rhabdomyosarcoma-case report. 12 th Balkan congress of otorhinolaryngology-head and neck surgery, Abstract book, 2022:79	1
7.34	F.Duma, V.Dukovska, Lj.Muaremoska-Kanzoska, D. Nonkulovski . Team assessment for cochlear implant. 12 th Balkan congress of otorhinolaryngology-head and neck surgery, Abstract book, 2022:79-80	1
7.35	Nonkulovski D , Sofijanovа A, Spasovska T, Dukovska V. Patient with SCN2A pathogenic variant associated with early	1

	infantile developmental and encephalopathy. Петти конгрес на физијатри РС Македонија. Abstract book, 2022:97	
7.36	Nonkulovski D. , Sofijanov A, Spasovska T, Dukovska V. A child with becker's muscular dystrophy and coexisting epilepsy-case report. Петти конгрес на физијатри РС Македонија. Abstract book, 2022:98	1
7.37	Ф.Дума, Љ.Муаремоска Канzosка, А.Софијанова, Д. Нонкуловски, Л.Алили Адеми, Л.Живковска. Спинална мускулна атрофија – нови терапии и квалитет на живеење. Symposium “News in neurology, a review of the pandemic and what directions further”. Abstract book, 2022:3	1
7.38	Љ.Муаремоска Канzosка, Ф.Дума, А.Софијанова, Д. Нонкуловски, Т.Арсов. Геномна дијагностика на епилепсиите со рана манифестација. Symposium “News in neurology, a review of the pandemic and what directions further”. Abstract book, 2022:22	1
7.39	D. Nonkulovski , F.Duma, M.Dicoska. Juvenile form of tay-sachs disease-compound heterozygote. Symposium “News in neurology, a review of the pandemic and what directions further”. Abstract book, 2022:35	1
7.40	D. Nonkulovski , L.Zhivkovska, F.Duma, A.Sofijanov, I.Kirovski, L.Muaremoska Kanzoska, L.Adili Ademi. Trombosis in child with post covid-19 infection. Symposium “News in neurology, a review of the pandemic and what directions further”. Abstract book, 2022:36	1
7.41	D. Nonkulovski , F.Duma, L.Muaremoska Kanzoska, L.Alili Ademi, A.Sofijanov, I.Kirovski, A.Mihailova, K.Abrasheva Orcev. Presentation of two clinical cases of wet-nile encephalitis in children in north Macedonia, summer 2021. Symposium “News in neurology, a review of the pandemic and what directions further”. Abstract book, 2022:37	1
7.42	D. Nonkulovski , F.Duma, L.Muaremoska Kanzoska, L.Alili Ademi, A.Sofijanov, I.Kirovski, A.Mihailova, K.Abrasheva Orcev. Presentation of two clinical cases of wet-nile encephalitis in children in north Macedonia, summer 2021. Symposium “News in neurology, a review of the pandemic and what directions further”. Abstract book, 2022:37	1
7.43	D. Nonkulovski , F.Duma, A.Sofijanov, L.Muaremoska Kanzoska, L.Adili Ademi, I.Kirovski, L.Zhivkovska, B.Mitrevska Tashovska, M.Mitrevska. Holoprosencephaly-case report. Symposium “News in neurology, a review of the pandemic and what directions further”. Abstract book, 2022:38	1
7.44	D. Nonkulovski , F.Duma, L.Muaremoska Kanzoska, L.Alili Ademi, A.Sofijanov, I.Kirovski, L.Zhivkovska, V.Rendevski, M.Pasoska. Tethered cord syndrome in a child. Symposium “News in neurology, a review of the pandemic and what directions further”. Abstract book, 2022:39	1
7.45	I.Kirovski, F.Duma, D.Nonkulovski , A.Sofijanov, S.Bojadjeva. The tortuous internal carotid artery in child-case report. Symposium “News in neurology, a review of the	1

	pandemic and what directions further”. Abstract book, 2022:42,43	
7.46	Nonkulovski D. , Zhivkoska L, Duma F, Sofijanovа A. Case report of double heterozygous patient with spinal muscular atrophy. 3 rd International scientific congress on spinal muscular atrophy, Barcelona, Abstracts, 2022:123	1
7.47	Jordanovа O, Sofijanovа A, Naunovа S, Kimovskа M, Mangjukovskа H, Voinovskа T, Neskovа S, Nonkulovski D. The new PCR methods for early detecting of sepsis in ICU. 6-ti Kongres udruzenja preventivnu pedijatriju Srbije , 2019	1
7.48	Dukovskа V, Duma F, Muaremoskа Kanzoskа L, Nonkulovski D. Premature infants and Covid-19 mothers. 34th EACD Annual meeting Barcelona, Spain 18-21 May 2022.	1
7.49	Nonkulovski D. OCULAR MYASTHENIA GRAVIS IN A 6 MONTHS OLD MALE INFANT EAP2023 Congress & Mastercourse Padova, Italy, from 17-21 May	1
		49
8	Апстракти објавени во зборник на национална конференција – 0,5 поени	
8.1	Alili Ademi L, Duma F, Durmisi N, Ademi B, Muaremoskа-Kanzoskа Lj, Nonkulovski N , Dukovskа V, Milenkovа L, Fidoskа Jovichikj V. Munchausen syndrome (ms) with gait disturbance:a case report of a 12 years old girl. VII Congress of the Macedonian Neurological Society Symposium of Neological Nuses and Technicians. Abstract book. 2021:44	0,5
8.2	Duma F, Alili Ademi L, Muaremoskа-Kanzoskа Lj., Nonkulovski D. , Milenkovа L, Koskarovа V.E. Post covid-19 neurological syndrome (pcns):pediatric case series experience in a tertiary care unit. VII Congress of the Macedonian Neurological Society Symposium of Neological Nuses and Technicians. Abstract book. 2021:67	0,5
8.3	Muaremoskа-Kanzoskа Lj., Duma F, Nonkulovski D. , Alili Ademi L, Muaremoskа Useini S, Dukovskа V X-linked adrenoleukodystrophy-case report. VII Congress of the Macedonian Neurological Society Symposium of Neological Nuses and Technicians. Abstract book. 2021:76	0,5
8.4	Nonkulovski D. , Duma F, Muaremoskа-Kanzoskа Lj., Alili-Ademi L, Koskarovа-Malinkovа E. Post covid-19 encephalitis with encephalopathy in child with epilepsy COVID-VII Congress of the Macedonian Neurological Society Symposium of Neological Nuses and Technicians. Abstract book. 2021:79	0,5
8.5	Манџуковска Х., Софијанова А., Наунова-Тимовска С., Воиновска Т., Кимовск-Христов М., Нешкова-Јанковиќ С., Нонкуловски Д. Кожна манифестација по апликација на виростатик – приказ на случај. Четврти симпозиум „Новини	0,5

	во алергологијата и клиничката имунологија“, 2020, посветен на ковид-19”. Книга на апстракти. 2020:55	
8.6	Дума Ф., Муаремоска Канџоска Љ., Јашари Х., Митревска Б., Дуковска В., Нонкуловски Д. , Алили Адеми Л., Тавчиоска Г. Значењето на раната дијагноза на спиналната мускулна атрофија – денови ја прават разликата. XXVI конгрес на албански лекари. Книга на апстракти. 2021:11	0,5
		3
	ВКУПНО	149,545

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1	Клиничка практика во соодветна област (дијагностички и терапевски процедури) прв пат во институција – 1 бод	
1.1.	Примена на генетска модифицирана терапија во третманот на пациенти со спинална мускулна атрофија (SMA) на интратекален и орален начин	1
1.2.	Примена на неинвазивна респираторна поддршка со BiPAP машина кај пациенти со спинална мускулна атрофија (SMA)	1
		2
2	Превод на дел од книга – 1 бод	
2.1	Spinraza adult onset brochure, превод, стручен преглед и адаптација на брошура за СМА наменета за стручна јавност, со цел едукација на здравствени работници, октомври 2021	0,5
2.2	Spinraza brochure-LONG-TERM, превод, стручен преглед и адаптација на брошура за СМА наменета за стручна јавност, со цел едукација на здравствени работници, октомври 2021	0,5
2.3	Spinraza at a glance brochure, превод, стручен преглед и адаптација на брошура за СМА наменета за стручна јавност, со цел едукација на здравствени работници, октомври 2021	0,5
2.4	Превод на издание: Medical treatment of children and the law, beyond parental responsibilities	0,5
2.5	Превод на издание: Medicine and social Justice: Essays on the distribution of health care	0,5
		2,5
3	Завршена специјализација во областа на медицинските науки и здравството – 2 поена	
3.1.	Специјализација по педијатрија – 2018	2
	ВКУПНО	6,5

ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС

1	Награда за научни постигнувања од струкова организација – самостоен – 3 поени, учесник во тим – 1 поен	
1.1.	Благодарница од Лекарската комора на Република Северна Македонија за особен придонес и ангажираност при справување со пандемијата предизвикана од коронавирусот COVID 19, 2019	1
1.2.	Благодарница за успешна соработка со ЗТМ и токсиколошкиот информативен центар на УК за токсикологија	1
1.3.	Благодарница од ЈЗУ Здравствен дом – Ресен за помош и соработка	1
1.4.	Certificate of thanks and participation in the William Novick Global Cardiac Aliance program in Skopje, Macedonia, December 2014	1
1.5.	Certificate of thanks and participation in the William Novick Global Cardiac Aliance program in Skopje, Macedonia, March 2015	1
1.6.	Certificate of appreciation of International Children’s Heart Foundation, December 2013	1
1.7.	Certificate of appreciation of International Children’s Heart Foundation, March 2014	1
1.8.	Certificate of appreciation of International Children’s Heart Foundation, May 2014	1
		8
2	Студиски престој во странство до 3 месеци – 0,5 поени	
2.1.	2014, Оддел за детска кардиологија во болницата „Vambino Gesu“, Рим, Италија	0,5
2.2	2006, студиски престој во Клиничка болница во Ријека, Хрватска-оддел за интерна медицина, кардиологија и пулмологија,	0,5
2.3	2007, студиски престој во Клиничка болница-Ege Univeristy во Измир-Турција	0,5
2.4	2019 Salzburg Philadelphia CHOP seminar: Pediatric gastroenteology	0,5
2,5	2022 Salzburg Philadelphia CHOP seminar: Pediatric neurology, 21-25 February	0,5
2.6	2022 Salzburg Institut Pasteur Seminar: Global Health: Neurological and Sensory Disorders Genes, Pathogenes and Innovative Therapies, 13-19 March,	0,5
		3
3.	Учество во комисији и тела на државни и други органи – 1 поен	
3.1.	Комисија за оцена на специфични потреби на лицата попречени во психичкиот и физичкиот развој која работи во склоп на ЈЗУ Институт за физикала медицина и рехабилитација, Скопје, од 2020	1

3.2.	Работна група за детска и неонатална кардиохирургија формирана од Министерство за здравство на РС Македонија, 2013	1
3.3	Претседател на Централната пописна комисија за координација на комисиите на клиниката за Детски Болести, 2022 год.	1
3.4	Член на Испитна комисија за полагање на стручен испит на доктори по медицина, декември 2022 год.	1
3.5	Член на комисија за утврдување на дисциплинска одговорност на здравствените работници и здравствените соработници поради дисциплински пристап при Клиниката за детски болести, февруари 2023 год.	1
	Вкупно	10.5
ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ		Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ		25,45
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ		149,545
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ		6,5
ДЕЈНОСТ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС		10,5
Вкупно		193,995

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Стојка Нацева Фуштиќ, с.р.
 Проф. д-р Констандина Кузевска Манева, с.р.
 Проф. д-р Светлана Кочева, с.р.
 Проф. д-р Кристина Миронска, с.р.
 Проф. д-р Соња Бојациева, с.р.

ХРИСТИНА ТРПЕ МАНЦУКОВСКА

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката д-р Христина Манџуковска е родена на 26.4.1970 година, во Скопје, каде што завршила основно и средно образование. Во учебната 1988/1989 година се запишала на Медицинскиот факултет, а дипломирала на 26.6.1996 година, со што се стекнала со звање – доктор на медицина. Во 2002 година се вработува на Клиниката за детски болести во Скопје. Во 2003 година ја започнала специјализацијата од областа педијатрија и специјализирала во 2008 година. Во 2011 година се запишала на докторски студии – III циклус како прва генерација на докторанди.

На 17.10.2017 година, на Медицинскиот факултет, успешно ја одбранила докторската дисертација на тема: „Тропонин – ран биомаркер за утврдување на исхемично оштетување на миокардот по педијатриска кардиохируршка интервенција“, пред Комисија во состав: проф. д-р Дафина Кузмановска, проф. д-р Розана Кацарска, проф. д-р Мирјана Шошолчева, проф. д-р Констандина Кузевска-Манева и проф. д-р Андреј Арсовски.

Со тоа се стекнала со научниот степен доктор на науки од научната област педијатрија. Д-р Христина Манџуковска во звањето научен соработник на Медицинскиот факултет при УКИМ е избрана на 10.5.2019 година.

На 21.9.2021 успешно го положи испитот по супспецијализација по неонатологија и се стекна со звањето супспецијалист неонатолог.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик.

НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на Медицински факултет, кандидатката д-р Христина Манџуковска во 2013 година е избрана за асистент докторанд по педијатрија и одржувала вежби за студенти по стоматологија и медицина (вежби по педијатрија, клиничко испитување и ургентна медицина и реанимација).

Во рамките на наставно-образовната дејност на Медицинскиот факултет, кандидатката д-р Христина Манџуковска континуирано изведува практична настава на прв циклус студии на студиската програма Педијатрија за студенти по општа медицина и стоматологија. На Клиниката за детски болести, како едукатор и ментор, учествува во едукација на лекарите на специјализација по педијатрија, семејна медицина и анестезија со реанимација. Учествувала во повеќе школи и работилници во процесот на едукација на специјализанти по педијатрија.

Научноистражувачка дејност

Д-р Христина Манџуковска, како автор или коавтор, објавила 62 научни трудови од областа на медицината, кои се публикувани во списанија со меѓународен уредувачки одбор и во зборници од научни собири. Активно учествувала во повеќе домашни и меѓународни конференции и меѓународни конгреси. Д-р Христина Манџуковска учествува како истражувач во 3 научноистражувачки проекти.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Христина Манџуковска е во редовен работен однос на Универзитетската клиника за детски болести од 2002 година, каде што работи и денес. Од 2010 година работи на Одделот за интензивна нега и терапија.

Особена активност покажува во дејностите како едукатор за континуирана медицинска реанимација и постоперативниот третман и лекување во неонаталната и педијатриска популација. Ангажирана е во МСЦ за континуирана едукација на специјализанти за примарна и напредната реанимација.

Активен учесник е во повеќе национални и меѓународни проекти како:

- во проектот „Дисперзирани клиничари во РМ“, под покровителство на Министерството за здравство како едукатор на доктори и педијатри на интензивните оддели и родилни сали во Р Македонија;
- во проектот под покровителство на HBO Linkacross USA за „Ургентни состојби во педијатријата и неонаталниот период“;
- во проектот под покровителство на Novick Cardiac Alliance-Memphis за постоперативниот третман во неонаталната и педијатриската кардиохирургија;
- во невладиниот проект „Tika“ од Република Турција за постапки и процедури за намалување на перинатална смртност во РМ;
- во невладиниот проект „Project Hope“ од Кралството Холандија за постапки и процедури за намалување на перинаталната смртност во РМ;
- Во проектот „Денови за промоција на наставата“, изведена на Медицинскиот факултет, со цел стекнување методолошко-педагошки вештини во наставата на Медицинскиот факултет.

Во проект за едукација за реанимација во одделите за интензивна нега и терапија и родилни сали, под покровителство на Министерство за здравство и Неонатолошко здружение на Македонија;

Во проект, под покровителство на Влада на РМ, МЗ, Агенција за квалитет и акредитација на здравствените установи и УНФПА, за ефективна перинатална заштита и намалување на новороденечката смртност.

Национален проект: Неонатален транспорт во Република С Македонија, во координација со невладината организација НОРЕ МЗ и Комитет за безбедно мајчинство.

Активно ги спроведува и ги користи следните дијагностички и терапевтски процедури: неинвазивна вентилација со В-CPAP метода, неинвазивна вентилација со Opti flow метода, неинвазивна вентилација со nasal CPAP и инвазивен модул на механичка вентилација HFOV.

Учествувала во изработка на програма за ефективна перинатална грижа и намалување на новороденечката смртност под покровителство на Влада на РМ, МЗ, Агенција за квалитет и акредитација на здравствените установи и УНФПА.

Член е на: Педијатриското здружение на Македонија, Македонското здружение за алергологија и клиничка имунологија, Здружението на лекари по анестезија, реанимација и интензивно лекување (ЗЛАРИЛ), Македонската асоцијација за перинатална медицина во рамките на МЛД, иницијативниот одбор за формирање на Македонското здружение за педијатриска и адолесцентна медицина во рамките на МЛД и Управниот одбор на Здружението на неонатолози на Македонија.

Стручен редактор е за медицинска литература.

Од Лекарската комора е акредитиран предавач и испитувач на студенти по медицина. Член е во Комисија за спроведување на стручен испит на здравствените работници со високо образование, за добивање на лиценца за работа.

Добитник е на Благодарница од Македонското лекарско друштво за активно учество во извршувањето на цели и задачи, сертификати за активно учество и тимска работа при кардиохируршкиот тим, Благодарница за придонес при подготовката испроведувањето на обуки поврзани со стекнување на практични вештини при Медицинскиот симулациски центар, 2019, Благодарница од Лекарската комора за особен придонес и ангажираност при справување со пандемијата предизвикана од корона вирусот COVID-19, 2021.

Оценка од самоевалуација

Кандидатката н. сор. д-р Христина Манџуковска, за одржаните вежби и по предметот Педијатрија, доби позитивна оценка од анонимно спроведената анкета на студентите на Медицинскиот факултет.

ОБРАЗЕЦ 1

**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ**

Кандидат:

Христина Трпе Манџуковска

Институција:

Универзитетска клиника за детски болести – Скопје

Научна област: ПЕДИЈАТРИЈА

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ДОЦЕНТ

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус *</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува: 8,53.</p>	да
2	<p>Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира</p> <p>Назив на научната област: клиничка медицина; поле: педијатрија; подрачје: интензивна неонатална и педијатриска кардиохирургија.</p>	да
3		да
3.1		
3.2	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p> <p>1. Назив на научното списание: Acta morphologica 2. Меѓународен уредувачки одбор 25 чл. Македонија, Србија, Турција, БиХ, Романија, Аргентина 3. Наслов на трудот: The risk factors for postoperative outcomes in neonatal cardiac surgery; 4. Година на објава: 2020</p> <p>1. Назив на научното списание: JMS 2. Меѓународен уредувачки одбор 25 чл. Македонија, Србија, УСА, Хрватска, Црна Гора, БиХ, Украина 3. Наслов на трудот: Hydrocephalus with ventriculoperitoneal shunt in infants: our experience and clinical outcomes 4. Година на објава: 2022</p> <p>1. Назив на научното списание: Physioacta 2. Меѓународен уредувачки одбор 25 чл. Македонија, Словенија, Србија, Турција, УСА, Германија, Црна Гора, БиХ, Албанија, Романија, Бугарија</p>	да

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>3 Meconium aspiration syndrome - significant problem in the NICU 4. Година на објава: 2018</p> <p>1. Назив на научното списание: Physioacta 2. Меѓународен уредувачки одбор 25 чл. Македонија, Словенија, Србија, Турција, УСА, Германија, Црна Гора, БИХ, Албанија, Романија, Бугарија 3. Наслов на трудот: Bilateral chylothorax – complication after cardiac surgical intervention in neonates 4. Година на објава: 2018</p>	
3.3		
3.6		
4	<p>Познавање на најмалку еден странски јазик, определен со општ акт на Универзитетот, односно на самостојната висока стручна школа</p> <p>5. Странски јазик: англиски 6. Назив на документот: Уверение за познавање на англиски јазик кое одговара на Б2-ниво според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR) 7. Издавач на документот: Филолошки факултет 8. Датум на издавање на документот: 25.10.2022 година</p>	да
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Стојка Нацева Фуштиќ, с.р.
Проф. д-р Константина Кузевска Манева, с.р.
Проф. д-р Светлана Кочева, с.р.
Проф. д-р Кристина Миронска, с.р.
Проф. д-р Соња Бојациева, с.р.

ОБРАЗЕЦ 2

КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Христина Трпе Манџуковска

(име, татково име и презиме)

Институција: Универзитетска клиника за детски болести

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: педијатрија

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Реден број	Назив на активност:	поени
	Одржување на настава од прв циклус студии (вежби)	x 0,03
	Педијатрија – вежби за студенти од прв циклус студии во учебната година – 671 x 0,03 - 2014-2015 - 44 - 2015-2016 - 44 - 2015-2016 - 44 - 2016 -2017- 44 - 2016-2017 - 44 - 2017-2018 - 44 - 2018-2019 - 44 - 2019-2020 - 44 - 2019-2020 - 44 - 2020-2021 - 44 - 2020-2021 - 44 - 2021-2022 - 63 - 2021-2022 - 54 - 2022-2023 - 70	20.13
	Клиничко испитување – вежби за студенти од прв циклус студии во учебната година - 205 часа x0,03 2014-2015 - 16 2015-2016 - 16 2015-2016 - 16 2016-2017 - 16 2016-2017 - 16 2017-2018 - 16 2018-2019 - 16 2019-2020 - 16 2019-2020 - 16 2020-2021 - 16 2020-2021 - 21 2021-2022 - 8 2021-2022 - 8 2022- 2023- 8	6.15
	Ургентна медицина – вежби за студенти од прв циклус студии во учебната година – 44 часа x0.03	1.32

	2015-2016 - 8 2016-2017 - 8 2017-2018 - 4 2018-2019 - 4 2019-2020 - 4 2020-2021 - 4 2021-2022 - 4 2022-2023 - 8	
	Вежби за студенти по стоматологија од прв циклус студии во учебната година – 108 x0.03 2015-2015 – 18 2016-2017 – 18 2017-2018 – 18 2019-2020 – 18 2020-2021 – 18 2021-2022 - 18	3.24
	Педијатрија клиничка пракса -960 часови x 0.03 2015-2016 – 120 2016-2017 – 120 2019-2020 – 120 2020-2021 – 120 2020-2021- 120 2021-2022- 240 2022-2023- 120	28.8
	Консултација со студенти во рамките на здравствена клиничка пракса	0.2
	Број на студенти x 0.2 19 x 0.2 2016-2 2017-2 2018-3 2019-3 2020-3 2021-3 2022-3	3.8
	Ментор и едукатор на здравствена едукација 4 (часа неделно) x (број на недели x 4-еден месец) x 0,08	
	Ментор на здравствена едукација (7 специјализанти) 1. 1.9.2019 – 3.2023 (43 месеци) 2. 17.9.2019 – 3.2023 (43 месеци) 3. 1.7.2022 – 1.11.2022 (5 месеци) 4. 1.9.2022 – 3.2023 (7 месеци)	55.04 55.04 6.4 8.96

	5. 17.10.2022 – 3.2023 (5 месеци) 6. 8.11.2022 – 3.2023 (4 месеци) 7. 15.11.2022 – 3.2023 (4 месеци)	6.4 5.12 5.12 142.08
	Едукатор на здравствена едукација (80 специјализанти – 4 x месец x 0.08 1. Специјализанти по педијатрија - 74 болничка и вонболничка - 122 месеци 2. Специјализанти по анестезија и реанимација – 4 специјализанти 4 месеци 3. Специјализанти по семејна медицина 2 специјализанти 2 месеци	273.0 5.12 1.28
вКУШНО		484.92
	Ментор на дипломска работа 11 x 0.2	2.2
	Едукатор во Медицински симулациски центар ПЛС 6 часа x 45 дена-1,5 месеци x 0,08 = 0.72 Едукатор во Медицински симулациски центар ПЛС, БЛС 6 часа x 5 дена x 0,08=2,4	0.72 0.12
	Едукатор на медицински персонал на Одделот за интензивна нега и терапија 5 часа x 5 дена x 0.08= 2	0.12
	Семинар за специјализанти по педијатрија	0,05
	Кардиологија, 2011 Пулмонална стеноза	0,05
	Интензивна нега, 2015 Срцеви ритми	0,05
	Интензивна нега, 2019 Кардиогени состојби во ЕИТ	0,05
	Интензивна нега, 2021 Ургентни кардиолошки состојби во ЕИТ	0,05
	Член на комисија за оцена или одбрана на специјалистичка работа 3 x 0,2	0,6
	Член на комисија за оцена или одбрана на дипломска работа 8 x 0,1	0,8
	Член на Комисија за спроведување на стручен испит на здравствените работници со високо	1,5

	образование за добивање на лиценца, 2017 – 2021 3x0,5	
	Настава во школи и работилници – раководител	
	Проект „Неонатална вентилација“, под покровителство на Министерство за здравство и Неонатолошко здружение на Македонија, 2015 - 2018 г. Работилница неонатална реанимација, Струга, 2015 2.Работилница неонатална реанимација, Скопје, 2018 3.Работилница неонатална реанимација, Штип, 2018	1,5x3=4,5
	Проект „Ефективна перинатална заштита и намалување на новороденчката смртност“, под покровителство на Влада на РМ, МЗ, Агенција за квалитет и акредитација на здравствените установи и УНФПА, 2018	1,5
	Работилница „Интубација кај новородени и употреба на сурфактант“, Скопје, 2019 „Бенефит од апликација на сурфактант во доенечка возраст“ д-р Христина Манџуковска	1,5
	Настава во школи и работилници Учесник	1
1	Работилница за неонатална реанимација, 2015	1
2	Работилница за интубација кај новородени и употреба на сурфактант, 2019	1
3	Работна група за спроведување едукации „За вработени во итните медицински служби во РМ“, под покровителство на МЗ (2013-2014)	1
	Вкупно	501.73

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

реден број	назив на активноста:	поени
1	Учесник во национален научен проект: Инциденца и етиологија на анемии кај хоспитализирани деца на возраст до 5 години на ЈЗУ Универзитетската клиника за детски болести со фокус на дефицит на В12.	3
	Учесник во национален научен проект: Ауксолошка и нутритивна проценка на деца со хронични состојби.	3
	Учесник во национален научен проект: Асоцијација на експираторен индекс на варијабилност со ризикот на појава на астма, визинг и тежината на акутна	3

	bronhopструктивна атака кај деца од предучилишна возраст.	
3	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку 3 земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови – 5 бодови	5
1	H. Mandzukovska, R. Kacarska, A. Sofijanovа, K. Maneva, R. Muratovska- Delimitova, M. Kimovska-Hristov, S. Naunova-Timovska, T. Voinovska Neurological disorders - convulsions after cardiac surgery in the pediatric population Physioacta 2016 Vol.10 No.2 page 83-90 UDK: 616.1-089-06:616.8-009.24	5 x 0.6 3
2	H. Mandzukovska, A. Sofijanovа K. Maneva, R. Muratovska- Delimitova, M. Kimovska-Hristov, S.Naunova-Timovska, T. Voinovska, S. Neshkova, Troponin - factor for determination of myocardial ischemic damage in postoperative period of cardiac surgery in pediatric population Acta morphologica 2016: Vol.13(2)	3
3	Kirovski I, Cekovska S. Toshevска K. Bogdanovска J. Alulovска N. H. Mandzukovска, Tasic V. Role of Sodium dodecyl polyacrilamye gel electrophoresis in evaluation of culture negative pyelonepфritis in children Physioacta Vol. 11-3 2017 (21-28)	3
4	Alulovска N. Kirovski I, Papazovска-Cherepnalkovski Anet, Palchevска S. Bicevска- Mandzukovска H. Kiteva-Trencheva G. Tasik Clinical course and outcome in patient with early diagnosed САКУТ Архиви на јавно здравје Vol.9 No.2 2017	3
5	Natalija Angelkova, Elena Sukarova-Angelovска, Mirjana Kocova, Filip Duma, Vesna Sabolic, Hristina Mandzukovска Importance of 6-minute walk testin diagnostics of rare metabolic myopathy -a case report of carintine palmitoyltransverase II deficiency Архиви на јавно здравје 2017	3
6	Najdanovска-Alulovска N., Mandzukovска H., Angelkova N., Kirovski I. Most common factors affecting occurrence of neonatal sepsis-challenge and experience for treatment at neonatal intensive care unit Acta morphologica 2018: Vol.15(1)	3

7	Aspazija Sofijanova, Silvana Naunova-Timovska, Mica Kimovska-Hristova, Tamara Voinovska, Hristina Mangjukovska , Spasija Neskova, Olivera Jordanova, Sonja Bojadzieva, Ilija Kirovski Promising diagnostic marker at NICU and PICU- new approaches for diagnostic and treatment JMS 2019(2):63-71 UDC:616.94-097-053.31	3
8	Nonkulovski Danilo, Tankoska M, Sofijanova A, Naunova-Timovska S, Kimovska M, Bicevska-Mandzukovska H , Voinovska T, Neshkova S, Martinova K, Kocheva S, Antevska Z, Jovanovska A, Teov B, Micevska-Kostadinova L Procalcitonin –early biochemical marker for diagnosis, prognosis, and treatment of sepsis in neonates and oncological patients with febrile neutropnia JMS 2020;3(2):74-80 UDC:616.94-053.31-097 616-006.6:616.94]-097	3
9	Nonkulovski Danilo, Tankoska Maja, Pandovska Bisera, Sofijanova Aspazija, Kimovska Mica, Bicevska-Mandzukovska Hristina , Voinovska Tamara, Martinova Kata, Kostadinova Lence Procalcitonin as a promising biochemical marker for early detection and treatment of sepsis in neonates in intensive care unit and oncologic patients with febrile neutropenia Acta Morphol. 2020;Vol.17(2):5-11	3
10	Sofijanova Aspazija, Naunova Timovska S, Mangjukova H , Shuperliska E, Jordanova O, Bojadzieva S. Diagnostic values of biochemical markers in asphyxed newborns with proven sepsis JMS 2020;3(2):3-12 UDC:616.94-097-053.31	3
11	Aspazija Sofijanova, Sonja Bojadzieva, Silvana Naunova-Timovska, Hristina Mangjukovska , Elizabeta Shuperliska, Olivera Jordanova Relationship of serum procalcitonin levels and C-reactive protein levels in newborns with sepsis in diferent types of respiratory support in intensive care unit Archives of public health Vol.13 No.1 2021	3
12	Mandzukovska H. , Jovanovski-Srceva M, Seizures after pediatric cardiac surgery(report of three cases)-What can we conclude? MJA Macedonian Journal of Anesthesia Maj 2019	3
13	Mandzukovska H. , Sofijanova A., Naunova-Timovska S., Voinovska T., Kimovska_hristov m., Jordanovska O.	3

	High frequency oscillatory ventilation in infants: the clinical practice in N.Macedonia MJA Vo.5 No 2, June 2021	
14	Hristina Mandzukovska , Aspazija Sofijanova, Silvana Naunova-Timovska, Nikola Nikolovski, Goran Micevski, Tamara Voinovska, Mica Kimovska-Hristov, Spasija Neskova-Jankovic, Olivera Jordanovska Unexpected finding of laryngeal hemangioma- diagnosis and medical treatment Mak. Med. Pregled 2021; 75(1): 38-40	3
15	Hristina Mandzukovska , Aspazija Sofijanova, Silvana Naunova Timovska, Tamara Voinovska Mica Kimovska Hristov, Spasija Neskova Jankovic, Besim Vejseli, Olivera Jordanova Hydrocephalus with ventriculoperitoneal shunt in infants: our experience and clinical outcomes JMS 2022 Vol 5 (3):64-68 UDC: 616.831.-008.811.1-053.31(497.7)“2019/2022” DOI	3
16	Hristina Mandzukovska The most common complications in intensive care unit department after cardiac surgery in children Acta morphologica Vol 15 (1) 2018	5
17	Hristina Mandzukovska Meconium aspiration syndrome-significant problem in the NICU Physioacta Vol.12-No 1 2018	5
18	Hristina Mandzukovska Seizures – diagnosis and treatment after cardiac surgery in the pediatric population Mac.Med.Preview 2018; 71 (1)	5
19	Hristina Mandzukovska Risk factors and menagement of meconium aspiration syndrome Mac.Med.Preview 2018 72(2)	5
20	Hristina Mandzukovska Bilateral chylothorax – complication after cardiac surgical intervention in neonates – case report Physioacta Vol 12 No 2 2018	5
21	Hristina Mandzukovska Bubble CPAP- Non-invasive ventilation in treatment of atelectasis after cardiac surgery: Case report Archives of public health Vol.10 No.2 2018	5
22	Mandzukovska Hristina	5

	The risk factors for postoperative outcomes in neonatal cardiac surgery; Acta Morphol. 2020;Vol.17(2)	
23	Mandzukovska Hristina Evaluation of respiratory failure following pediatric cardiac surgery; Acta Morphol. 2021;Vol.18(2):14-19 UDC: 616.12-053.31-089.168-06:616.24-008.64	5
	Трудови објавени во зборник на трудови во високообразовна институција	
	Кимовска М., Софијанова А., Којиќ Љ., Наунова С., Муратовска Р., Воиновска Т., Бицевска Х., Нешкова С. Bubble CPAP – минимално инвазивна вентилација. Новини во педијатријата, 2013	1,2
	Усна презентација на научен/стручен собир	
	Уринарни инфекции кај деца, Фармацевтска комора, 2022 год.	2
	Апстракти објавени во зборник на конференција меѓународна национална	1.0 0.5
1	Стојковски Љ. Пиперкова К. Пота Љ. Палчевска–Коцевска С. Најдановска Н. Бицевска Х. Конгенитални малформации во периодот 1998 – 2002 Трети конгрес на педијатри на РМ со интернационално учество, Охрид, септември 2003 г. Зборник на апстракти и трудови 103-4	0.5
2	Нешковска-Шуменкова М. Кацарска Р. Кузевска-Манева К. Манџуковска Х. Single Ventricle Дијагноза и третман на Одделот за кардиоревматологија во периодот 2005-2010 г. Петти конгрес на здружение на педијатри на Македонија со интернационално учество, Охрид, октомври 2011 г. Зборник на апстракти и трудови: стр. 141	0,5
3	Ѓуркова-Ангеловска Б. Кацарска Р. Кузевска-Манева К. Манџуковска Х. Дијагноза, третман и следење на пациентите со транспозиција на големите крвни садови во периодот 2000-2010 г. Петти конгрес на Здружението на педијатри на Македонија со интернационално учество, Охрид, октомври 2011 г. Зборник на апстракти и трудови: стр. 142	0,5
4	Манџуковска Х. Dilataciona miokariopatija	0,5

	Петти конгрес на Здружението на педијатри на Македонија со интернационално учество, Охрид, октомври 2011 г. Зборник на апстракти и трудови: стр. 143	
5	Јовановска В. Кацарска Р. Кузевска-Манева К. Ѓуркова-Ангеловска Б., Нешковска –Шуменковска М. Манџковска Х. Коарктација на аорта и руптура на аневризма на церебрална артерија – приказ на случај, Петти конгрес на Здружението на педијатри на Македонија со интернационално учество, Охрид, октомври 2011 г. Зборник на апстракти и трудови: стр. 144	0,5
6	Ѓуркова-Ангеловска Б. Кацарска Р. Кузевска-Манева К. Јовановска В. Манџковска Х. Нешковска-Шуменкова М. Интраартикуларна примена на кортикостероидни инјекции кај олигоартикуларна форма на хроничен јувенилен артритис Петти конгрес на Здружението на педијатри на Македонија со интернационално учество, Охрид, октомври 2011 г. Зборник на апстракти и трудови: стр. 145	0.5
7	Нешковска-Шуменкова М. Кацарска Р. Кузевска-Манева К. Манџковска Х. Јатрогена тромбоза компликација по реализирана ангиовалвулопластика на аортна стеноза кај доенче Петти конгрес на Здружението на педијатри на Македонија со интернационално учество, Охрид, октомври 2011 г. Зборник на апстракти и трудови: стр. 141	0.5
8	Јовановска В. Кацарска Р. Кузевска-Манева К. Ѓуркова-Ангеловска Б., Нешковска-Шуменковска М. Манџковска Х. Атрезисија на трикуспидна валвула: приказ на случај Петти конгрес на Здружението на педијатри на Македонија со интернационално учество, Охрид, октомври 2011 г. Зборник на апстракти и трудови: стр. 157	0.5
9	Кузевска-Манева К Кацарска Р. Ѓуркова-Ангеловска Б. Манџковска Х. Вентрикуларна тахикардија Петти конгрес на Здружението на педијатри на Македонија со интернационално учество, Охрид, октомври 2011 г. Зборник на апстракти и трудови: стр. 158	0.5

10	<p>Kimovska-Hristov M. Sofijanova A. Kojik Lj. Naunova S. Muratovska R. Voinovska T. Mandzukovska H. Neshkova S.</p> <p>Treatment of chylothorax in ICU following cardiosurgery in CHD</p> <p>Шести конгрес на Здружението на педијатри на Македонија со интернационално учество, Охрид, октомври 2015 г. Зборник на апстракти и трудови: стр. 114</p>	0.5
11	<p>Muratovska- Delimitova R . Sofijanova A. Kojik Lj. Naunova S. Mandzukovska H. Voinovska T. Kimovska-Hristov M. Neshkova S.Bubble CPAP two years of experience</p> <p>Шести конгрес на Здружението на педијатри на Македонија со интернационално учество, Охрид, октомври 2015 г. Зборник на апстракти и трудови: стр. 162</p>	0.5
12	<p>Naunova-Timovska S. Sofijanova A. Kojik Lj. Naunova S. Muratovska R. Mandzukovska H. Voinovska T. Neshkova S. Kimovska M. Timovski V.</p> <p>Acute neonatal kidney injury associated with perinatal asphyxia</p> <p>Шести конгрес на Здружението на педијатри на Македонија со интернационално учество, Охрид, октомври 2015 г. Зборник на апстракти и трудови: стр. 162</p>	0.5
13	<p>H. Mandzukovska, Lj.Kojik, S.Naunova, R.Muratovska,T.Voinovska, S.Neshkova, M. Kimovska, S.Bojadzieva, A.Sofijanova</p> <p>Oesophageal atresia-experience and management on department of Intensive care unit</p> <p>Шести конгрес на Здружението на педијатри на Македонија со интернационално учество, Охрид, октомври 2015 г. Зборник на апстракти и трудови: стр. 136</p>	0,5
14	<p>H. Mandzukovska, Kojik Lj. Naunova S. Muratovska R. Voinovska T., Neshkova S. Kimovska M.</p> <p>Oesophageal atresia-experience and management of ICU</p> <p>Интернационален симпозиум за детска хирургија, Берово, 2015</p>	0,5
15	<p>Hristina Mandzukovska – Neonatal sepsis-our experience in neonatal intensive care unit –</p> <p>VI congress of Macedonian Microbiologists with international participation Abstract book 2018</p>	0,5
16	<p>Емина Муковиќ, Т. Воиновска, С.Наунова, Х.Манджуковска</p>	0,5

	Хипернатремиска дехидрација; Билтен на апстракти од 20. Конгрес МЛД во соработка со Медицински факултет, 2021, стр. 339	
17	S.Naunova-Timovska, M.Kimovska-Hristova, H.Madzukovska , R.Muratovska, T.Voinovska, S.Neskova, Lj.Kojik, A.Sofijanovska, V.Timovski Acute neonatal kidney injury in intensive care unit Abstract book of 13 th World Congress of perinatal medicine Belgrade 2017 page 403	1.0
18	Mandzukovska H. Muratovska R. Kimovska M Voinovska T. Neshkova S. Naunova S. The benefits of umbilical catheter placement in premature neonates Zbornik na apstrakti 5 kongres na preventivna zastita Srbija 2018	1.0
19	H. Mandzukovska , A. Sofijanova, S. NaunovaTimovska, R. Muratovska-Delimitova, M. KimovskaHristova, T. Voinovska, S. Neskova Meconium aspiration syndrome – a significant problem in the NICU Selected Abstracts of the 8th International Congress of UENPS Bucharest October 3RD-5TH 2018	1.0
20	Mandzukovska H. Muratovska R. Kimovska M Voinovska T. Neshkova S. Naunova S. Neurological disfunctions – seizures after cardiac surgery in the early postoperative period in pediatric population IV kongres decjih hirurga Srbije Belgrade 2018	1.0
21	Sofijanovska A. Naunova S. Kimovska M. Mangjukovska H. , Voinovska T., Neskova S., Nonkulovski D., Jordanovska O. Initially admission of the pediatric patients at the PICU University Children Hospital-Skopje VI Congress of the association of preventive paediatrics of Serbia April 2019	1.0
22	Jordanovska O. Sofijanovska A., Naunova S., Kimovska M., Voinovska T., Neskova S., Mangjukovska H. , Nonkulovski D., The new PCR methods for early detecting of sepsis in the intensive care unit (ICU) at the University children hospital –Skopje VI Congress of the association of preventive paediatrics of Serbia April 2019	1.0
23	S.Naunova-Timovska S., Sofijanovska S., Kimovska M.,Voinovska T., Mandzukovska H. , Neshkova S., Nonkulovski D., Jordanovska O., Can we predict predisposing factors associated with kidney injury in newborn infants?	0,5

	7 th Pediatric Congress Strumica 2019	
24	Sofijanovа S., Naunovа-Timovska S., Kimovska M., Mangjukovska H. Voinovska T., Neshkova S., Nonkulovski D., Jordanovа O., Initially admission and pain treatment of the pediatric patients at the PICU- University Children Hospital-Skopje 7 th Pediatric Congress Strumica 2019	0,5
25	Danilo Nonkulovski, Aspazija Sofijanovа, Silvana naunovа, Mica Kimovska-Hristovа, Tamara Voinovska, Hristina Mangjukovа , Spasija Neskovа, oliverа Jordanovа, Kata Martinovа, Vankuver mancev, Ilija Kirovski Evaluation of biomarkers for rapid diagnostic of sepsis 7 th Pediatric Congress Strumica 2019	0,5
26	Nonkulovski D. A. Sofijanoovа, H. Mandzukovska , M. Kimovska Hristovа, T. Voinovska, S. Neskovа Jordanovа O. Procalcitonin (Pct) early marcer for prevented severe sepsis and septic shock in newborns with respiratory distress syndrome 5 th World Summit on pediatric Abstract book Berlin June 2019	1.0
27	S. NaunovаTimovska, A. Sofijanoovа, H. Mandzukovska , M. Kimovska Hristovа, T. Voinovska, S. Neskovа, Nonkulovski D., Jordanovа O. Prerenal and renal acute kidney injury in newborn infants 5 th World Summit on pediatric Abstract book Berlin June 2019	1.0
28	H.Mandzukovska , S.Naunovа ,T.Voinovska S.Neshkovа, M.Kimovska Abstract ID 68 Causes and management of perinatal asphyxia ICCN – Venice June 2019	1.0
29	S.Naunovа Timovska, T.Voinovska, S.Neshkovа, V.Timovski, M.Kimovska H.Mandzukovska , Abstract ID 22 Asphyxia and acute renal injury in newborns ICCN – Venice June 2019	1.0
30	S. NaunovаTimovska, A. Sofijanoovа, H. Mandzukovska , M. Kimovska Hristovа, T. Voinovska, S. Neskovа, Nonkulovski D., Jordanovа O. Score for neonatal acute physiology perinatal extension II (snappe II) in neonates with acute kidney injury 5 th Europediatrics Congress - Dublin 2019	1.0

31	Nonkulovski D. A. Sofijanoova, H. Mandzukovska , M. Kimovska Hristova, T. Voinovska, S. Neskova, Jordanova O. Diagnostis values of procalcitonin in pediatric patients 5 th Europediatrics Congress - Dublin 2019	1.0
32	A. Sofijanovska, S.Naunovska-Timovska, M. Kimovska Hristova, T. Voinovska, H. Mandzukovska , S. Neskova, Jordanova O Procalcitonin useful diagnostic marker for treatment the asphyxed preterm newborns with sepsis European Academy of Pediatrics 2019 Porto 178 1613-1800	1.0
33	S. NaunovskaTimovska, A. Sofijanoova, M. Kimovska Hristova, T. Voinovska, H. Mandzukovska , S. Neskova, Jordanova O, V.Timovski Neonatal acute kidney injury European Academy of Pediatrics 2019 Porto 178 1613-1800	1.0
34	S.Naunovska Timovska, A.Sofijanovska, H.Mandzukovska ,M.Hristova,T.Voinovska S.Neskova, B.Vejseli, I.Timovska Case report- newborn with bilateral choanal atresia 12 th Balkan congress of otorhinolaryngology 1 st joint meeting with American Academy of otolaryngology-HNSA 1 st joint meeting with Confederation ofEuropean ORL-HNS, Ohrid 2022	1.0
35	S.Naunovska-Timovska,A.Sofijanovska, H. Mandzukovska ,M.Kimovska, T.Voinovska,S.Neskova,B.Vejseli,O. Jordanovska The risk factors for chronic lung disease in premature babies 5 Congress of Macedonian Society of allergy and clinical immunology Struga 2022	0.5
36	Sofijanovska A, Jordanovska O, S. Naunovska Timovska, M. Kimovska, H. Mangjukovska , T. Voinovska, A. Janchevska, S. Neskova Evaluation of biochemistry markers for sepsis in newborns with asphyxia Clinica Chimica Acta Vol. 530/S1 Abstrakt book 24 th IFCC Seoul June 2022	1.0
37	S. Naunovska Timovska, Jordanovska O, Sofijanovska A, H. Mangjukovska , T. Voinovska, S. Neskova Epidemiological charecteristics of acute kindey injury in neonates Clinica Chimica Acta Vol. 530/S1 Abstrakt book 24 th IFCC Seoul June 2022	1.0

38	Sofijanova A, Jordanova O, S. Naunova Timovska, M. Kimovska, H. Mangjukovska , T. Voinovska, A. Janchevska, S. Neskova New approaches for early diagnosis for sepsis and predict antimicrobial resistance in pediatric patients Clinica Chimica Acta Vol. 530/S1 Abstrakt book 24 th IFCC Seoul June 2022	1.0
39.	С.Наунова-Тимовска, А.Софијанова,Х.Манџуковска, М.Кимовска, Т.Воиновска, С.Нешкова Бронхопулмонална дисплазија, кои се долгорочните пулмонални исходи? Симпозиум со меѓународно учество Хронична кашлица кај деца и асоцирани болести, Струга, мај 2023	1.0
	Пленарни предавања на научен/стручен собир со меѓународно учество	
1	Mandzukovska H. Esophageal atresia- experience and management of intensive care unit VI конгрес на Здружението на педијатри на Македонија со интернационално учество, Струга, октомври 2015 г. Зборник на апстракти и трудови: стр. 136	1
2	Mandzukovska H. Esophageal atresia- experience and management of intensive care unit International symposium for pediatric surgery Berovo 2015	1
3	H. Mandzukovska Troponin biomarker for ischemic injury in operated children , април 2017, Неонатолошки симпозиум во Дојран	1
4	Mandzukovska H. Immediate management of infants with choana atrezia 4. Конгрес на ОРЛ со меѓународно учество, Зборник на апстракти, стр. 42-43, јуни 2017	1
5	H.Mandzukovska Current concepts and controversies in treatment of choanal atresia Rino Forum Skopje September 2017	1
6	H. Mandzukovska Troponin - our experiance in determination of myocardial ischemic damage in postoperative period of cardiac surgery in pediatric population Abstract book of 13- th World Congress of perinatal medicine (WCPM) Belgrade 2017	1
7	H. Mandzukovska High frequency oscillatory ventilation – real choice and treatment at intensive care unit Abstract book of VI Macedonian congress of	1

	anesthesiology, reanimation and intensive care Ohrid 2019	
8	Д-р Христина Манџуковска Кожна манифестација по апликација на виростатик , 4. Симпозиум „Новини во алергологијата и клиничката имунологија“, 2020, Скопје, онлајн	1
9	Н. Mandzukovska Perinatal asphyxia-our experience and treatment at neonatal intensive care unit; Anesthesiology and Reanimation Specialists` Society Congress Turkey 2021 ON LINE	1
10	Н. Mandzukovska Laryngeal heamangioma–accidental finding diagnosis and treatment 12 th Balkan congress of otorhinolaryngology 1 st joint meeting with American Academy of otolaryngology-HNSA 1 st joint meeting with Confederation of European ORL-HNS Ohrid 2022	1
11	Н. Mandzukovska Bronchopulmonary dysplasia and acute respiratory distress syndrome 5 Congress of Macedonian Society of allergy and clinical immunology Struga 2022	1
12	Х. Манџуковска Апнеа кај новороденчиња – незначителни нарушувања или нешто повеќе? Симпозиум со меѓународно учество Хронична кашлица кај деца и асоцирани болести, Струга, мај 2023	1
	Вкупно	135.2

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Реден број	Назив на активноста:	поени
	Стручна редакција на трудови на странски/македонски јазик	
1	Атлас за педијатриска физикална дијагноза Ziteli Devis	0,5
2	Нелсонов учебник по педијатрија – Kligman	0,5
3	Стручна редакција на трудови на странски/македонски јазик	
	Завршена специјализација во областа на медицинските науки и здравството Специјалист по педијатрија, 2008 г.	2
	Завршена субспецијализација во областа на Неонатологија Супспецијалист по неонатологија, 2021 г.	1

	Стручна активност од областа на јавното здравство и соодветната област	
	Изработка на програма за ефективна перинатална грижа (превенција и намалување на новороденчката смртност под покровителство на Влада на РМ, МЗ, Агенција за квалитет и акредитација на здравствените установи и УНФПА)	1
	Член на кардиохируршки тим од Македонија	1
	Учесник во национален проект: Неонатален транспорт во Република С Македонија, во координација со невладината организација НОРЕ МЗ и Комитет за безбедно мајчинство	1
	Вкупно	7.0
	Дејности од поширок интерес	
	Учество во комисии и тела на државни и други органи	
1	Комисија за спроведување на стручен испит на здравствените работници со високо образование, за добивање на лиценца за работа	1
2	Комисија за човечки ресурси	1
3	Член на управен одбор на Здружение на неонатолози на Македонија	1
4	Член на поткомитет за промоција и заштита на доење при МЗ	1
5	Член на Комисија за утврдување на фактичката состојба преку вршење на увид во условите во однос на просторот и опремата за вршење здравствена дејност	1
6	Член на Македонската асоцијација за перинатална медицина во рамките на МЛД	1
7	Член на иницијативниот одбор за формирање на Македонското здружение за педијатриска и адолесцентна медицина во рамките на МЛД	1
1	Благодарница за активно учество во извршувањето на целите и задачите на МЛД, 2016	1
2	Диплома за придонес и ангажирање во работата на Македонското лекарско друштво, 2018	1
3	Благодарница за придонес при подготовката и спроведувањето на обуки поврзани со стекнување	1

	на практични вештини при Медицинскиот симулациски центар, 2019	
4	Благодарница од Лекарската комора за особен придонес и ангажираност при справување со пандемијата предизвикана од коронавирусот COVID-19, 2021	1
	Вкупно	11

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	501,73
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	194,44
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	7,0
ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС	11,0
Вкупно	714,17

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Стојка Нацева Фуштиќ, с.р.
 Проф. д-р Констандина Кузевска Манева, с.р.
 Проф. д-р Светлана Кочева, с.р.
 Проф. д-р Кристина Миронска, с.р.
 Проф. д-р Соња Бојациева, с.р.

АЛЕКСАНДРА СТОЈАНЧО ЈОВАНОВСКА

1 БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Д-р Александра Јовановска е родена на 28.1.1979 година, во Скопје. Дипломирала на Медицинскиот факултет во Скопје, во 2004 година, со просечен успех 9,37. По дипломирањето волонтирала на Универзитетската клиника за детски болести во Скопје, каде што се вработила во 2006 година. Специјализација по предметот Педијатрија завршила во 2011 година и од тогаш работи на Одделот за хематологија и онкологија. Во 2021 година положила супспецијалистички испит по предметот Педијатриска хематологија и онкологија.

Во 2015 година завршила втор циклус – магистерски студии на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје со просечен успех 10,00. На 3.6.2015 година го одбрала магистерскиот труд на тема „Прогностичко влијание на рана регенерација на нормални хематолошки клетки кај деца со акутна лимфобластна леукемија“, со што се стекнала со академски назив – магистер на медицински науки.

Во учебната 2016/2017 година се запишала на трет циклус – докторски студии на Медицинскиот факултет во Скопје. Докторската дисертација на тема „Клиничко значење на минималната резидуална болест и нејзина корелација со други ризик фактори кај детската акутна лимфобластна леукемија“ ја одбрала на 21.4.2021 пред Комисија во состав: проф. д-р Александар Стојановиќ, проф. д-р Ката Мартинова, проф. д-р Светлана Кочева, проф. д-р Борче Георгиевски и проф. д-р Елена Шукарова Ангеловска, со што се стекнала со научниот степен доктор на медицински науки од областа на педијатријата.

Во 2016 година, д-р Александра Јовановска е избрана во звањето асистент докторанд на Катедрата за педијатрија, а во 2022 година е избрана во научното звање научен соработник по предметите од научните области педијатрија и детски болести со неа на болно и здраво дете. Последниот реферат за избор е објавен во Билтенот на УКИМ бр. 1251 од 15.12.2021 година.

Активно се служи со англискиот јазик и поседува уверение кое одговара на ниво Ц1 според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR).

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

2 НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на Медицинскиот факултет при УКИМ, кандидатката н. сор. д-р Александра Јовановска изведува практична настава по предметите Педијатрија, Клиничко испитување и Ургентна медицина на прв циклус студии на студиската програма Општа медицина. Исто така, изведува практична настава по предметот Педијатрија на прв циклус студии и на студиската програма за доктори на дентална медицина. Н. сор. д-р Александра Јовановска е вклучена и во изведувањето на теоретската настава за специјализантите по педијатрија во склоп на Семинарот по педијатриска хематологија и онкологија, како и во нивната практична едукација. Од 2022 година е определена за ментор на специјализанти во специјалноста педијатрија според Правилникот за специјализации и супспецијализации на Медицинскиот факултет во Скопје. Учествува и во практична едукација на специјализантите по семејна медицина.

Научноистражувачка дејност

Д-р Александра Јовановска се јавува како автор или коавтор на 75 научно-стручни трудови објавени во домашни и меѓународни списанија, како и во зборници од научно-стручни собири организирани во земјата и во странство. Називите на трудовите се наведени во Анекс 2 со датуми и други релевантни податоци.

Д-р Александра Јовановска учествува како соработник истражувач во три национални научноистражувачки проекти и во една клиничка студија.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Александра Јовановска активно е вклучена во стручно-апликативната работа на Одделот за хематологија и онкологија на Универзитетската клиника за детски болести која се однесува на дијагноза и третман на бенигни хематолошки болести, малигни хемопатии и солидни малигни тумори, како и во работата на супспецијалистичката амбуланта за хематоонкологија. Особена активност кандидатката покажува во дејностите од поширок интерес. Активно е вклучена во работата на стручни комисии и работни групи формирани од Универзитетската клиника за детски болести, Министерството за здравство и Лекарската комора на Македонија. Кандидатката има завршено повеќе стручни обуки, курсеви, работилници и школи во земјата и во странство.

Член е на повеќе здруженија и асоцијации: ЛКМ, Здружение на педијатрите на Македонија, Здружение на хематолозите на Македонија и SIOPE (European Society for Pediatric Oncology). За значаен придонес и ангажирање во работата, добитник е на Диплома од Македонското лекарско друштво.

ОБРАЗЕЦ 1

**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ**

Кандидат: Александра Стојанче Јовановска

(име, татково име и презиме)

Институција: Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: педијатрија и детски болести со нега на болно и здраво дете

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ДОЦЕНТ

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус * Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,37. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 10,0.	да
2	Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира Назив на научната област: медицински науки; поле: клиничка медицина, подрачје: педијатрија.	да
3	Објавени најмалку четири научни труда** во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор	да
3.1	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: Cent Eur J Immunol 2. Назив на електронската база на списанија: PubMed, Scopus, Ebsco 3. Наслов на трудот: Autoimmune lymphoproliferative syndrome identified through reverse phenotyping 4. Година на објава: 2022; 47 (2): 179-182 <ol style="list-style-type: none"> 1 Назив на научното списание: Balkan J Med Genet 2 Назив на електронската база на списанија: PubMed, Scopus, SCImago (SJR) Journal Citation Reports 3 Наслов на трудот: de Novo TINF2 C.845G>A: Pathogenic Variant in Patient with Dyskeratosis Congenita 4 Година на објава: 2021 Nov; 24(2): 89-93 <ol style="list-style-type: none"> 1 Назив на научното списание: Прилози/Contributions 2 Назив на електронската база на списанија: PubMed 3 Наслов на трудот: Clinical characteristics and treatment results of childhood acute lymphoblastic leukemia in North Macedonia 4 Година на објава: 2020;41(2):37-47 	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<ol style="list-style-type: none"> 1 Назив на научното списание: Open Access Maced J Med Sci. 2 Назив на електронската база на списанија: PubMed 3 Наслов на трудот: Clinical significance of minimal residual disease at the end of remission induction therapy in childhood acute lymphoblastic leukemia 4 Година на објава: 2019;7(17):2818-28231. 	
3.2	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Назив на научното списание: Arch Pub Health 2 Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 21 член од 9 земји (С. Македонија, Израел, Германија, Австралија, Србија, Словакија, Романија, Бугарија, Косово) 3 Наслов на трудот: Prognostic factors of childhood acute lymphoblastic leukemia 4 Година на објава: 2021; 13 (1). <ol style="list-style-type: none"> 1 Назив на научното списание: Arch Pub Health 2 Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 21 член од 9 земји (С. Македонија, Израел, Германија, Австралија, Србија, Словакија, Романија, Бугарија, Косово) 3 Наслов на трудот: Rhizobium radiobacter bacteriemia in a two-year-old patient with an acute lymphoblastic leukemia: a case report. 4 Година на објава: 2020; 12 (3) 	
3.3	<p>Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на зборникот: Research and Practice in Thrombosis and Haemostasis. Abstracts of the ISTH 2022 Congress of the International Society of Thrombosis and Haemostasis, July 9–13, 2022 Volume 6, Issue S1 2. Назив на меѓународниот собир: ISTH 2022 Congress 3. Имиња на земјите: Канада, Америка, Холандија, Австрија, Англија, Франција, Јапонија... 4. Наслов на трудот: Deep venous thrombosis in a child with Down syndrome as a presenting manifestation of acute lymphoblastic leukemia 5. Година на објава: 2022 <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на зборникот: Abstracts from the 54th Congress of the International Society of Paediatric Oncology (SIOP) September 28 - October 1, 2022. Pediatr Blood 	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>Cancer. 2022 Nov;69 Suppl 5:e29952. doi: 10.1002/pbc.29952. PMID: 36162053.</p> <p>2. Назив на меѓународниот собир: 54th Congress of the International Society of Paediatric Oncology (SIOP) September 28 - October 1, 2022</p> <p>3. Имиња на земјите: Америка, Франција, Англија, Германија, Италија...</p> <p>4. Наслов на трудот: Clinical characteristics and outcomes of pediatric neuroblastoma in North Macedonia</p> <p>5. Година на објава: 2022</p>	
4	<p>Познавање на најмалку еден странски јазик, определен со општ акт на Универзитетот, односно на самостојната висока стручна школа</p> <p>9. Странски јазик: англиски јазик</p> <p>10. Назив на документот: Уверение за познавање на англиски јазик, ниво C1, според CEFR</p> <p>11. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје</p> <p>12. Датум на издавање на документот: 10.2.2023</p>	да
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Стојка Нацева Фуштиќ, с.р.
 Проф. д-р Констандина Кузевска Манева, с.р.
 Проф. д-р Светлана Кочева, с.р.
 Проф. д-р Кристина Миронска, с.р.
 Проф. д-р Соња Бојациева, с.р.

ОБРАЗЕЦ 2

КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Александра Стојанче Јовановска

(име, татково име и презиме)

Институција: Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: педијатрија и детски болести со нега на болно и здраво дете

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Одржување на настава од втор циклус студии	
1.1	Семинар по хематоонкологија за специјализанти по педијатрија, зимски семестар 2013 – 1 предавање x 0,05	0,05
1.2	Семинар по хематоонкологија за специјализанти по педијатрија, зимски семестар 2018 – 2 предавање x 0,05	0,10
		0,15
2.	Одржување на вежби од прв циклус студии	
2.1	за студенти на медицина – педијатрија	
	2016/2017, летен семестар, 44 часа x 0,03	1,32
	2017/2018, зимски семестар, 44 часа x 0,03	1,32
	2017/2018, летен семестар, 44 часа x 0,03	1,32
	2018/2019, зимски семестар, 44 часа x 0,03	1,32
	2018/2019, летен семестар, 44 часа x 0,03	1,32
	2019/2020, зимски семестар, 44 часа x 0,03	1,32
	2019/2020, летен семестар, 44 часа x 0,03	1,32
	2020/2021, зимски семестар, 44 часа x 0,03	1,32
	2020/2021, летен семестар, 44 часа x 0,03	1,32
	2021/2022, зимски семестар, 66 часа x 0,03	1,98
	2021/2022, летен семестар, 54 часа x 0,03	1,62
	2022/2023, зимски семестар, 48 часа x 0,03	1,32
		16,8
2.2	за студенти на медицина – клиничко испитување	
	2016/2017, летен семестар, 16 часа x 0,03	0,48
	2017/2018, зимски семестар, 16 часа x 0,03	0,48
	2017/2018, летен семестар, 16 часа x 0,03	0,48
	2018/2019, зимски семестар, 16 часа x 0,03	0,48
	2018/2019, летен семестар, 32 часа x 0,03	0,96
	2019/2020, зимски семестар, 16 часа x 0,03	0,48
	2019/2020, летен семестар, 16 часа x 0,03	0,48
	2020/2021, зимски семестар, 16 часа x 0,03	0,48
	2020/2021, летен семестар, 16 часа x 0,03	0,48
	2021/2022, зимски семестар, 16 часа x 0,03	0,48
	2021/2022, летен семестар, 8 часа x 0,03	0,24
	2022/2023, зимски семестар, 16 часа x 0,03	0,48
		6
2.3	за студенти на медицина – ургентна медицина	

	2017/2018, зимски семестар, 4 часа x 0,03 2018/2019, зимски семестар, 4 часа x 0,03 2019/2020, зимски семестар, 4 часа x 0,03 2020/2021, зимски семестар, 4 часа x 0,03 2021/2022, зимски семестар, 4 часа x 0,03 2022/2023, зимски семестар, 8 часа x 0,03	0,12 0,12 0,12 0,12 0,12 0,24
		0,84
2.4	за студенти на стоматологија – педијатрија	
	2017/2018, зимски семестар, 18 часа x 0,03 2018/2019, зимски семестар, 18 часа x 0,03 2019/2020, зимски семестар, 18 часа x 0,03 2020/2021, зимски семестар, 18 часа x 0,03 2021/2022, зимски семестар, 18 часа x 0,03	0,54 0,54 0,54 0,54 0,54
		2,7
2.5	за студенти на медицина – менторска настава - клиничка пракса по педијатрија	
	2017/2018, зимски семестар, 120 часа x 0,06 2018/2019, зимски семестар, 120 часа x 0,06 2019/2020, зимски семестар, 120 часа x 0,06 2020/2021, зимски семестар, 120 часа x 0,06 2020/2021, летен семестар, 120 часа x 0,06 2021/2022, летен семестар, 120 часа x 0,06 2022/2023, зимски семестар, 120 часа x 0,06	7,2 7,2 7,2 7,2 7,2 7,2 7,2
		50,4
2.6	за студенти на медицина – педијатрија семинар	
	2017/2018, зимски семестар, 1 час x 0,03 2018/2019, зимски семестар, 1 час x 0,03 2019/2020, зимски семестар, 1 час x 0,03 2020/2021, зимски семестар, 1 час x 0,03 2020/2021, летен семестар, 1 час x 0,03 2021/2022, летен семестар, 1 час x 0,03 2022/2023, зимски семестар, 1 час x 0,03	0,03 0,03 0,03 0,03 0,03 0,03 0,03
		0,21
3.	Едукатор на здравствена едукација	
3.1	специјализација по педијатрија	
	• 109,5 месеци x 4 недели x 7 часа x 0,08	245,28
3.2	специјализација по семејна медицина	
	• 9 специјализанти – доедукација 2 недели • 1 специјализант – доедукација 3 недели 9 x 7 часа x 2 недели x 0,08 1 x 7 часа x 3 недели x 0,08	11,76
4	Ментор на здравствена едукација	
4.1	специјализација по педијатрија	
	• 6 специјализанти 6 x 4 часа x 24 недели x 0,08	46,08
5	Член на комисија за полагање на специјалистички испит по педијатрија	
	• 1 кандидат x 0,2	0,2
6	Член на комисија за полагање на колоквиум по хематологија и онкологија за специјализанти по педијатрија (од 2022)	
	• 8 кандидати x 0,2	1,6

7	Член на Комисија за одбрана на дипломска работа	
	• 1 кандидат x 0,1	0,1
8	Научно-популарна или наставно-историска статија во стручно-методско списание	
	Hemlibra во третман на деца со хемофилија. HEMLIBRA emicizumab. 2020	1
		383,12
9	Учесник во школи и работилници	
9.1	Мултидисциплинарен пристап во третман на пациенти со хемофилија А кај деца и возрасни-Профилактика како златен стандард во третманот на лицата со хемфилија А (1.6.2022)	1
9.2	Hybrid Advisory Board: Immunotherapy for High risk neuroblastoma in North Macedonia and Kosovo (29 March 2022)	1
		3
	Вкупно	385,12

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Учесник во национален научен проект, финансиран од Медицински факултет, Скопје	
1.1	Детекција на минимална резидуална болест со квантитативна PCR (Polymerase Chain Reaction) анализа на индивидуално специфични преуредувања на имуноглобулинските и/или Т клеточните рецепторни гени	3
1.2	Инциденца и етиологија на анемиа кај деца на возраст до пет години на ЈЗУ Универзитетска клиника за детски болести со фокус на дефицит на витамин Б12	3
1.3	Ауксолошка и нутритивна проценка на деца со хронични состојби	3
		9
2	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое има импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирани во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернат, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rang или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование – 8 бодови+иф	
2.1	Ilonen J, Kocova M, Lipponen K, Sukarova-Angelovska E, Jovanovska A, Knip M. HLA-DR-DQ haplotypes and type 1 diabetes in Macedonia. Human immunology 2009 Jun; 70(6):461-3.	4,8+2,639=7,439
2.2	Kocheva SA, Gjorgjievska M, Martinova K, Antevska-Trajkova Z, Jovanovska A , Plaseska-Karanfilska	4,8+0,805=5,605

	D. <i>de Novo</i> <i>TINF2</i> C.845G>A: Pathogenic Variant in Patient with Dyskeratosis Congenita. <i>Balkan J Med Genet.</i> 2022 Jun 5;24(2):89-93.	
2.3	Kocheva S, Gjorgijevska M, Vujovic M, Martinova K, Antevska-Trajkova Z, Jovanovska A , Stavrikj K, Plaseska-Karanfilska D. Autoimmune lymphoproliferative syndrome identified through reverse phenotyping. <i>Cent Eur J Immunol.</i> 2022;47(2):179-182.	4,8+1,634=6,434
		19,478
3	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое нема импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернат, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rang или друга база на списанија која ќе ја утврди Билтен на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1241, од 1.7.2021 130 Националниот совет за високо образование – 5 бодови	
3.1	Sanja Trajkova, Lidija Cevreska, Svetlana Krstevska-Balkanov, Aleksandra Pivkova-Veljanovska, Marija Popova-Labacevska, Aleksandra Jovanovska , Nevenka Ridova, Simona Stojanovska, Irina Panovska-Stavridis. Use of chronic lymphocytic leukemia-international prognostic index in patient risk stratification – single center experience. <i>Int J Res Med Sci.</i> 2021 Sep; 9(9):2673-2680	3
3.2	Jovanovska A. , Trajkova-Antevska Z, Kocheva S, Stankovikj S, Panovska-Stavridis I, Dimovski A, Martinova K. Clinical characteristics and treatment results of childhood acute lymphoblastic leukemia in North Macedonia. <i>Pril (Makedon Akad Nauk Umet Odd Med Nauki).</i> 2020 Sep 1;41(2):37-47.	3
3.3	Jovanovska A. , Martinova K, Kocheva S, Trajkova-Antevska Z, Coneska-Jovanova B, Panovska-Stavridis I, Stankovikj S, Trajkova S, Dimovskia A. Clinical significance of minimal residual disease at the end of remission induction therapy in childhood acute lymphoblastic leukemia. <i>Open Access Maced J Med Sci.</i> 2019 Sep 14;7(17):2818-2823.	3
3.4	Ambarkova V, Jovanovska A. , Ambarkov J. Dental management of patient with Von Willebrand disease. <i>Arch Clin Med Case Rep</i> 2019; 3 (5): 231-241	4
		13
4	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку 3 земји, при што бројот на членови	

	од една земја неможе да надминува две третини од вкупниот број на членови – 5 бода	
4.1	Valentina Cvejoska Cholakovska, Emilija Vlaski, Vesna Velikj Stefanovska, Aleksandra Acevska Jovanovska , Olivera Jordanova, Mirjana Kochova. Metabolic syndrome in children with asthma. Vol. 2 No. 2 (2022): Acad Med J	3
4.2	Aleksandra Jovanovska , Kata Martinova. Prognostic factors of childhood acute lymphoblastic leukemia. Arch Pub Health 2021; 13 (1). doi.org/10.3889/aph.2021.5732	4,5
4.3	Biljana Kakaraskoska Boeska, Dugagjin Osmani, Branka Petrovska Basovska, Verica Kakaraskoska Petreska, Kata Martinova, Zorica Antevska Trajkova, Aleksandra Jovanovska , Svetlana Kocheva. Rhizobium radiobacter bacteremia in a two-year-old patient with an acute lymphoblastic leukemia: a case report. Arch Pub Health 2020;12(3) doi.org/10.3889/aph.2020.5612	3
4.4	Jovanovska A. , Martinova K., Trajkova-Antevska Z., Coneska B., Kocheva S. Clinical features and treatment outcome of relapsed acute lymphoblastic leukemia in childhood. Physioacta 2017; 11(2):55-62 ISSN 1857-5587	3
4.5	Biljana Choneska Jovanova, Sonja Alabakovska, Kata Martinova, Sasho Panov, Zorica Antevska Trajkova, Svetlana Kocheva, Aleksandra Jovanovska . The influence of MTHFR C677T polymorphism on methotrexate toxicity in pediatric acute lymphoblastic leukemia. Архиви на јавното здравје (Archives of public health) 2015, Vol.7 No.1: 35-40	3
4.6	Билјана Чонеска-Јованова, Ката Мартинова, Соња Алабаковска, Зорица Антевска Трајкова, Костандина Кузевска Манева, Светлана Кочева, Александра Јовановска . Токсични ефекти предизвикани од хемотерапија со високи дози метотрексат кај деца со акутна лимфобластна леукемија. Архиви на јавното здравје (Archives of public health) 2015 Vol.7 No.1:28-34	3
4.7	Jovanovska A , Glamocanin S, Martinova K, Antevska-Trajkvo Z, Coneska-Jovanova B, Koceva S. Prognostic impact of early recovery on absolute lymphocyte count in childhood acute lymphoblastic leukemia. Physioacta 2015 Vol.9-No.1: 107-118	3
4.8	Martinova K, Kocheva S, Coneska-Jovanova B, Acevska-Jovanovska A , Stankovic S. Chelation therapy in thalassemia major: why and when? Physioacta 2015 Vol.9-No.1: 119-129	3
		25,5
5	Труд со оригинални научни/стручни резултати, објавен во зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што	

	членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји	
5.1	К. Поповска – Јовановска, З. Гучев, Д. Фидановски, К. Пиперкова, А. Ацевска , Ж. Цековска, В. Котевска, М. Петровска. Serratia marcescens – Узроци и превентивни проблем болничке епидемије у педијатриској јединици за интензивну негу. XXXIX dani preventivne medicine, Nis, 2005	3
		3
6	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно/стручно списание	
6.1	Ката Ѓ Мартинова, Билјана Б. Чонеска Јованова, Светлана А. Кочева, Александра С.Ацевска-Јовановска , Светлана Ѓ.Станковиќ. Улогата на проточно цитометриската имунофенотипизација во дијагнозата и следењето на акутните леукемии во детската возраст. Vox Medici, број 85 XXIII, декември 2014	1,8
6.2	Билјана Б. Чонеска Јованова, Софијанка В. Гламочанин, Ката Ѓ. Мартинова, Зорица К. Антевска-Трајкова, Светлана А. Кочева, Александра С. Јовановска . Бенигна неонатална хемангиоматоза (приказ на случај). Неонатологија, прилог на Vox Medici, март 2015	1,8
		3,6
7	Секциски предавања на научен/стручен собир	
7.1	Апсолутниот лимфоцитен број на крај на индукциска терапија како прогностички индикатор кај детската акутна лимфобластна леукемија. Предавање на стручен состанок на Здружението на хематолози на Македонија, 25.3.2016	1
7.2	Есенцијална тромбоцитемија – ретка болест во детска возраст. Секциско предавање на состанок на Здружението на хематолози на Македонија, 31.3.2018	1
		2
8	Секциско предавање на научен/стручен собир со меѓународно учество	
8.1	Pediatric hemophilia care in Macedonia. 1 st Adriatic Haemophilia AB meeting, Belgrade, 01.10.2015	2
		2
9	Апстракти објавени во зборник на конференција – меѓународна	
9.1	Svetlana Kocheva, Aleksandra Jovanovska , Kata Martinova, Zorica Trajkova-Antevska, Beti Zafirova-Ivanovska. Clinical characteristics and outcomes of pediatric neuroblastoma in North Macedonia. Abstracts from the 54th Congress of the International Society of Paediatric Oncology (SIOP) September 28 - October 1, 2022. Pediatr Blood Cancer. 2022 Nov;69 Suppl 5:e29952. doi: 10.1002/pbc.29952. PMID: 36162053.	1
9.2	A. Jovanovska , K. Martinova, S. Kocheva, Z. Trajkova-Antevska, K. Kuzevska-Maneva, B. Gjurkova-	1

	Angelovska. Deep venous thrombosis in a child with Down syndrome as a presenting manifestation of acute lymphoblastic leukemia . ISTH 2022 Congress, July 9-13, 2022. London, England, UK. (2022), Abstract. Res Pract Thromb Haemost, 6: e12788.	
9.3	Kocheva S, Martinova K, Antevska-Trajkova Z, Jovanovska A. , Panovska-Stavridis I, Teov B. Clinical characteristics, treatment and outcome of children with acute myeloid leukemia in North Macedonia in period from 2006 to 2019. The-12th-Biennial-Childhood-Leukemia-and-Lymphoma-Symposium-CLLS-2021. 11-12 March 2021/Virtual.	1
9.4	A. Hasani, S. Kocheva, K. Stavrikij, K. Martinova, Z. Antevska, A. Jovanovska , K. Mironska, L. Kareva. Impact of intensive chemotherapy on serum immunoglobulins in children with acute lymphoblastic leukemia. ESID Multidisciplinary Symposium On The Immunological Consequences of Targeted Immune Therapies, 27-29 September 2021/Online	1
9.5	S. Kocheva, K. Martinova, Z. Antevska – Trajkova, A. Jovanovska , D. Plaseska – Karanfilka. Aplastic anemia as a first manifestation of Dyskeratosis congenita case report. ESHG 2021-Virtual Conference/June 12-15,2021	1
9.6	Aleksandra Jovanovska , Svetlana Kocheva, Zorica Trajkova-Antevska, Bojan Teov, Kata Martinova. Childhood acute lymphoblastic leukemia: Prognostic value of end of induction minimal residual disease in good responders to prednisone. The Virtual Conference on Current Challenges in Hematology. C-HEM2021, 18-19 March 2021	1
9.7	B. Choneska Jovanova, K. Martinova, S. Topuzovska, S. Panov, Z. Trajkova Antevska, S. Kocheva, A. Jovanovska . The influence of methionine synthase 2756 A>G polymorphism on methotrexate induced toxicities in children with acute lymphoblastic leukemia. Pediatric Blood & Cancer Volume 66,51 st Congress of the International Society of Pediatric Oncology (SIOP), Lyon, France, October 23-26, 2019	1
9.8	Svetlana Kocheva, Marija Dimishkovska, Marija Vujovic, Kata Martinova, Zorica Antevska-Trajkova, Aleksandra Jovanovska , Dijana Plaseska – Karanfilka. Autoimmune lymphoproliferative syndrome identified through reverse phenotyping. ESID 2019 Brussels, Belgium.	1
9.9	B. Teov, K. Martinova, Z. Trajkova Antevska, S. Kocheva, A. Jovanovska . Rituximab as a second-line treatment option for mixed AIHA in a pediatric patient - A case report. 22 nd Romanian – Hungarian Pediatric Oncology Meeting. 14 th Regional Central-Eastern/South-Eastern European Pediatric Onco-Hematology Meeting. 17-19th October 2019, Bucharest.	1
9.10	Irina Panovska Stavridis, Aleksandra Pivkova Veljanovska, Svetlana Kocheva, Iazar Chadievski, Zlate Stojanoski, Sanja Trajkova, Martin Ivanovski, Marija	1

	Popova-Labachevska, Nevenka Ridova, Aleksandra Jovanovska , Lidija Cevreska, Kata Martinova, Borce Georgievski. Introduction of matched unrelated hematopoietic transplant in the treatment of childhood aplastic anemia: case report of Republic of North Macedonia first ever experience. 7 Pediatric Congress with international participation. Strumica, Macedonia, June 25-28, 2019	
9.11	Choneska Jovanova B., Topuzovska S., Martinova K., Panov S., Antevska Trajkova Z., Kocheva S., Jovanovska A. Folate pathway gene polymorphisms and risk of pediatric acute lymphoblastic leukemia. 7 Pediatric Congress with international participation. Strumica, Macedonia, June 25-28, 2019	1
9.12	Aleksandra Jovanovska , Kata Martinova, Zorica Trajkova Antevska, Svetlana Kocheva, Biljana Coneska Jovanova, Aleksandar Dimovski, Sanja Trajkova, Irina Panovska Stavridis. Transient pancytopenia preceding acute lymphoblastic leukemia (Pre-ALL): a case report. 7 Pediatric Congress with international participation. Strumica, Macedonia, June 25-28, 2019	1
9.13	V Ambarkova, J Nikolovska, A Janchevska, Jovanovska A. , Ambarkov J. Dental management of patient with von Willebrand disease. 7th South East European meeting on rare diseases. First Congress of the Macedonian Society for Rare Diseases, 7-9 June, 2019, Struga, Republic of North Macedonia	1
9.14	Marina Krstevska Konstantinova, Ana Stamatova, Konstandina Kuzevska-Maneva, Svetlana Kocheva, Biljana Coneska, Kata Martinova, Aleksandra Jovanovska . Premature telarche followed by acute lymphoblastic leukemia in a 1.5 year old girl. Horm Res Paediatr 2018;90 (suppl 1):1-680	1
9.15	Choneska Jovanova B., Topuzovska S., Martinova K., Panov S., Trajkova Antevska Z., Kocheva S., Jovanovska A. Polymorphisms in genes included in folate metabolism and susceptibility to acute lymphoblastic leukemia in children. 21st Romanian – Hungarian Pediatric Oncology Meeting, 13th Regional Central-Eastern/South-Eastern European Pediatric Oncohematology Meeting. Budapest, October 2018	1
9.16	Aleksandra Jovanovska , Kata Martinova, Zorica Antevska Trajkova, Biljana Coneska Jovanova, Svetlana Kocheva, Vassiliki Douka, Aleksandar Eftimov. Clinical importance of minimal residual disease in childhood acute lymphoblastic leukemia. 12 th Regional Central-Eastern/South-Eastern European Pediatric Oncohematology Meeting/Abstract book, Cluj Napoca, Romania, 28-30 September, 2017	1
9.17	Choneska Jovanova B., Martinova K., Topuzovska S., Panov S., Antevska-Trajkova Z., Kocheva S., Jovanovska A. , Memedi R. The association of TSER (2R/3R) polymorphisms with methotrexate induced toxicities in children with acute lymphoblastic leukemia. 12 th Regional Central-Eastern/South-Eastern	1

	European Pediatric Oncohematology Meeting/Abstract book, Cluj Napoca, Romania, 28-30 September, 2017	
9.18	Zorica Trajkova-Antevska, Martinova K., Coneska-Jovanova B., Kocheva S., Jovanovska A. , Memedi R. Health care for children with congenital bleeding disorders in Republic of Macedonia-current status. BJMG vol.20, 2017 supplement 1, ISSN 1311-0160. Abstract book-2017, The 2 nd congress of the Macedonian hematology association with international participation. Skopje, Macedonia, April 18-20, 2017	1
9.19	Martinova K., Jovanovska-Acevska A. , Coneska-Jovanova B., Kocheva S., Antevska -Trajkova Z. Prognostic factors in acute lymphoblastic leukemia in childhood – an overview. BJMG vol.20, 2017 supplement 1, ISSN 1311-0160. Abstract book-2017, The 2 nd congress of the Macedonian hematology association with international participation. Skopje, Macedonia, April 18-20, 2017	1
9.20	Choneska-Jovanova B., Martinova K., Topuzovska S., Antevska-Trajkova Z., Kocheva S., Jovanovska A. , Memedi R. The influence of TSER (2R/3R) and ABCB1 (G2677A/T) polymorphisms on methotrexate induced toxicities in children with acute lymphoblastic leukemia. BJMG vol.20, 2017 supplement 1, ISSN 1311-0160. Abstract book-2017, The 2 nd congress of the Macedonian hematology association with international participation. Skopje, Macedonia, April 18-20, 2017	1
9.21	Svetlana A. Kocheva, Kata Martinova, Biljana Coneska-Jovanova, Zorica Antevska Trajkova, Aleksandra Jovanovska , Irina Panovska-Stavridis. Treatment and clinical results in childhood acute myeloid leukemia in Macedonia. BJMG vol.20, 2017 supplement 1, ISSN 1311-0160. Abstract book-2017, The 2 nd congress of the Macedonian hematology association with international participation. Skopje, Macedonia, April 18-20, 2017	1
9.22	Choneska-Jovanova B., Martinova K., Antevska-Trajkova Z., Kocheva S., Jovanovska A. , Memedi R., Angelkova N., Stambolieva A. Hemolytic anemia due to B12 deficiency in 6 months infant –case report. BJMG vol.20, 2017 supplement 1, ISSN 1311-0160. Abstract book-2017, The 2 nd congress of the Macedonian hematology association with international participation. Skopje, Macedonia, April 18-20, 2017	1
9.23	Svetlana A. Kocheva, Kata Martinova, Velibor Tasic, Zorica Antevska Trajkova, Biljana Coneska-Jovanova, Aleksandra Jovanovska . Fanconi syndrome in Fanconi anemia patient. BJMG vol.20, 2017 supplement 1, ISSN 1311-0160. Abstract book-2017, The 2 nd congress of the Macedonian hematology association with international participation. Skopje, Macedonia, April 18-20, 2017	1
9.24	Aleksandra Jovanovska , Kata Martinova, Zorica Trajkova-Antevska, Biljana Coneska Jovanova, Svetlana Kocheva, Regjep Memedi. Retrospective analysis of relapsed childhood acute lymphoblastic	1

	leukemia in Macedonia. BJMG vol.20, 2017 supplement 1, ISSN 1311-0160. Abstract book-2017, The 2 nd congress of the Macedonian hematology association with international participation. Skopje, Macedonia, April 18-20, 2017	
9.25	Kata Martinova, S Kocheva, B Coneska Jovanova, Z Antevska Trajkova, A. Jovanovska , G Micevska. Invasive fungal infections at the Department of hematology and oncology-University Children's Hospital in Skopje, R Macedonia. 4th Symposium Diagnosis and Therapy on Fungal Diseases, Belgrade, February 26-27, 2016	1
9.26	Zorica Trajkova Antevska, Sofijanka Glamocanin, Kata Martinova, Biljana Coneska, Svetlana Kocheva, Aleksandra Jovanovska . Step forward care for children with hemophilia in Republic of Macedonia. WFH 2016 World Congress, Orlando, USA, July 24-28, 2016	1
9.27	B. Choneska Jovanova, S. Alabakovska, K. Martinova, Z. Antevska-Trajkova, S. Kocheva, A. Jovanovska , R. Memedi. Association of Methylenetetrahydrofolat Reductase C677T and A1298C Polymorphisms with Methotrexate Induced Toxicities in Children with Acute Lymphoblastic Leukemia. Pediatric Blood & Cancer Volume 63, Issue S3, Abstracts From the 48 th Congress of the SIOP Dublin, Ireland, October 19-22, 2016	1
9.28	Svetlana Kocheva, Kata Martinova, Biljana Coneska-Jovanova, Zorica Antevska-Trajkova, Aleksandra Jovanovska . L-asparaginase associated toxicity during induction therapy for pediatric acute lymphoblastic leukemia. 10 th Biennial Childhood Leukemia Symposium, April 25-26, 2016 Athens, Greece	1
9.29	Kata Martinova, Aleksandra Jovanovska , Biljana Coneska-Jovanova, Svetlana Kocheva, Zorica Antevska-Trajkova. Experience with acute lymphoblastic leukemia in childhood: overview on prognostic factors and treatment outcome. 10 th Biennial Childhood Leukemia Symposium, April 25-26, 2016 Athens, Greece	1
9.30	Светлана А. Кочева, Ката Мартинова, Зорица Антевска-Трајкова, Билјана Чонеска-Јованова, Александра Јовановска . Diagnosis and treatment of leukemia and malignant lymphoma in children. XIX конгрес на лекарите на Република Македонија со меѓународно учество, 1 – 3 октомври 2015, Скопје, Македонија	1
9.31	Aleksandra Jovanovska , Sofijanka Glamocanin, Kata Martinova, Svetlana Kocheva, Biljana Coneska-Jovanova, Zorica Antevska-Trajkova. Prediction of Outcome by Prednisone Response in Childhood Acute Lymphoblastic Leukemia. 6 th Congress of Pediatrics of Macedonia with international participation; October 2015, Struga, Macedonia	1

9.32	Aleksandra Jovanovska , Kata Martinova, Svetlana Kocheva, Biljana Choneska Jovanova, Zorica Antevska-Trajkova. Childhood Acute Lymphoblastic Leukemia in Macedonia: Prognostic Factors and Treatment Outcome. 6 th Congress of Pediatrics of Macedonia with international participation; October 2015, Struga, Macedonia	1
9.33	Kata Martinova, Svetlana Kocheva, Biljana Coneska-Jovanova, Zorica Trajkova-Antevska, Aleksandra Jovanovska . Pediatric oncologic emergencies. 6 th Congress of Pediatrics of Macedonia with international participation; October 2015, Struga, Macedonia	1
9.34	Kata Martinova, Svetlana Kocheva, Biljana Coneska-Jovanova, Aleksandra Jovanovska , Zorica Trajkova-Antevska, Oliver Karanfilski, Svetlana Stankovikj. Thalassemia in Republic of Macedonia – an overview. 6 th Congress of Pediatrics of Macedonia with international participation; October 2015, Struga, Macedonia	1
9.35	Svetlana Kocheva, Kata Martinova, Zorica Antevska – Trajkova, Biljana Coneska-Jovanova, Aleksandra Acevska . Allogeneic Hematopoietic Stem Cell Transplantation (HSCT) in Pediatric Acute Leukemia. 6 th Congress of Pediatrics of Macedonia with international participation; October 2015, Struga, Macedonia	1
9.36	B.Choneska Jovanova, S.Glamochanin, K.Martinova, Z.Antevska Trajkova, S.Kocheva, A. Acevska . Toxic effects during therapy with high doses methotrexate in children with acute lymphoblastic leukemia. 6 th Congress of Pediatrics of Macedonia with international participation; October 2015, Struga, Macedonia	1
9.37	B.Choneska Jovanova, S.Glamochanin, K.Martinova, R.Kacarska, Z.Trajkova Antevska, K. Maneva, S. Kocheva, S.Bojagieva, A.Jovanovska . Use of oral propranolol for treatment of hemangiomas in childhood. 6 th Congress of Pediatrics of Macedonia with international participation; October 2015, Struga, Macedonia	1
9.38	Zorica Trajkova Antevska, Sofijanka Glamocanin, Kata Martinova, Biljana Coneska, Svetlana Kocheva, Aleksandra Jovanovska . Improvement of the health care for children with haemophilia in Republic of Macedonia. 6 th Congress of Pediatrics of Macedonia with international participation; October 2015, Struga, Macedonia	1
9.39	B. Choneska Jovanova, S. Alabakovska, S. Glamocanin, K. Martinova, Z. Antevska-Trajkova, S. Kocheva, A. Acevska . Toxicities during therapy with high doses od metotrexate in children with acute lymphoblastic leukemia. The 9 th Regional Central Eastern/South/Eastern European Pediatric Oncohematology Meeting, The 17 th Romanian – Hungarian Pediatric Oncology Meeting, Hungaria, October 9-11, 2014	1

9.40	S.A.Kocheva, G. Bozinovski, K. Martinova, B. Coneska-Jovanova, A. Acevska , D. Plaseska-Karanfilska. MYCN oncogene amplification in advanced neuroblastoma patients from Republic of Macedonia. European Journal of Human Genetics, Volume 22 Supplement 1, European Human Genetics Conference, May 31-June 3, 2014	1
9.41	Martinova K., Coneska B., Koceva S., Jovanovska A. , Bojadgieva E. Treatment of iron overload with deferasirox in the patients with thalassaemia major. PO-0161, Arch Dis Child 2014 99:A300 doi:10.1136/archdischild-2014-307384.823. The 5 th Congress of EAPS 2014, Barcelona, Spain	1
9.42	Martinova K., Coneska B., Koceva S., Jovanovska A. , Bojadgieva E. Infections during intensive treatment in acute lymphoblastic leukemia in children. Haematologica /the hematology journal 2014; Vol. 99, (suppl I):550 19 th Congress of EHA 2014, Milan, Italy	1
9.43	Martinova K., Kocheva S., Coneska B., Jovanovska A. Initial experience with oral iron chelator deferasirox in the treatment of patients with thalassaemia major. 8 th Balkan day of hematology, Antalya, Turkey, Oct. 25, 2013	1
9.44	Choneska Jovanova B, Glamocanin S., Martinova K., Trajkova Antevska Z., Kocheva S., Acevska A. , Bojadgieva S. Necessity of blood components and granulocyte colony stimulating factor (GCSF) in children with acute lymphoblastic leukemia during intensive chemotherapy. 45 th Congress of the International Society of Pediatric Oncology, 25-28 th September 2013, Hong Kong, China.	1
9.45	Martinova K., Coneska B., Koceva S., Jovanovska A. , Bojadgieva E. Infections during induction of remission in children with acute lymphoblastic leukemia and lymphoblastic lymphoma - comparative study. 18 th Congress of the EHA 2013, Stockholm, Sweden, June 13-16	1
9.46	Јовановска А. Муратовска О. Гламочанин С. Мартинова К. Антевска-Трајкова З. Кочева С. Чонеска-Јованова Б. Херидитарна сфероцитоза – приказ на случај. Прв конгрес на Здружението за хематологија на Македонија и 7. Балкански хематолошки ден, 4 – 7 октомври 2012, Скопје	1
9.47	А. Јовановска , С. Гламочанин, М. Кочова, О. Муратовска, К. Мартинова, З. Трајковска, Б. Чонеска, С. Кочева. Доцни тироидни абнормалности по хемо- и радиотерапија кај Hodgkin-ова болест во детството. 3-ти Македонски конгрес по ендокринологија, дијабетес и метаболички нарушувања со меѓународно учество, 1 – 4.10.2008, Охрид	1
9.48	A. Jovanovska , D. Kuzmanovska, E. Shahpazova. A case of sarcoid interstitial nephritis improved by steroid therapy. Journal of the International Pediatric	1

	Nephrology association, Volume 23, Number 9, September 2008	
9.49	Јовановска А. Здравеска Н. Пиперкова К. Палчевска С. Папазовска-Черепналковски А. Чомовска С. Старова А. Хередитарна ихтиоза-приказ на случај. Први национални денови по неонатологија на Р Македонија со меѓународно учество, 17 – 20 септември 2008, Охрид	1
9.50	Никчевска Н. Дума Ф. Пиперкова К. Сајковски А. Софијанова А. Кимовска М. Јовановска А. Ултразвучна дијагностика на постасфиктична дифузна малација кај новородено со асфиксија – приказ на случај. Први национални денови по неонатологија на Р Македонија со меѓународно учество, 17 – 20 септември 2008, Охрид	1
9.51	Sabolic Avramovska V. Kuturec M. Duma F. Lekovska O. Angelkova N. Ristevski M. Asenova A. Damjanovski G. Trajkovski Z. Zdraveska N. Jovanovska A. Tuberos sclerosis. 4-th Congress of Neurologists of Macedonia with international participation, 03-07 September 2008, Ohrid, Macedonia	1
9.52	А. Ацевска , А. Сајковски, А. Христоски, Д. Фидановски, А. Софијанова, Љ. Којиќ, М. Ивановска. Пневмонија асоцирана со механичка вентилација кај новороденчиња на единица за интензивна нега. IV конгрес на педијатрите на Македонија со интернационално учество, 18 – 22 септември 2007, Охрид	1
9.53	Тодоровски Г. Грујовска С. Ацевска А. Бојациева С. Акутен панкреатит кај девојче болно од хемолитичка анемија. IV конгрес на педијатрите на Македонија со интернационално учество, 18 – 22 септември 2007, Охрид	1
	Вкупно	53
10	Учество на научен/стручен собир – усна презентација	
10.1	Aleksandra Jovanovska , Kata Martinova, Zorica Trajkova Antevska, Svetlana Kocheva, Biljana Coneska Jovanova, Sanja Trajkova, Irina Panovska Stavridis. Excellent treatment outcome of minimal residual disease – defined low risk pediatric patients with acute lymphoblastic leukemia. 7 Pediatric Congres with international participation. Strumica, Macedonia, June 25-28, 2019	1
10.2	Aleksandra Jovanovska , Kata Martinova, Zorica Antevska Trajkova, Biljana Coneska Jovanova, Svetlana Kocheva. Clinical presentation and outcome after induction therapy in pediatric acute lymphoblastic leukemia. 21st Romanian – Hungarian Pediatric Oncology Meeting, 13th Regional Central-Eastern/South-Eastern European Pediatric Oncohematology Meeting. Budapest, October 2018	1
10.3	А. Јовановска , S. Glamocanin, K. Martinova, Z. Trajkova-Antevska, B. Choneska, S. Kocheva. Clinical outcome of children with newly diagnosed acute	1

	lymphoblastic leukemia treated in a single center in Skopje, Macedonia. The 9 th Regional Central-Eastern/South/Eastern European Pediatric Oncohematology Meeting, The 17 th Romanian – Hungarian Pediatric Oncology Meeting, Hungaria, October 9-11, 2014	
	Вкупно	3
11	Рецензија на научен стручен труд	
11.1	Рецензент на научен труд за списанието Journal of Pediatric Hematology/Oncology	0,2
	Вкупно	133,778

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1	Превод на книга	
	„Упатства за клинички третман на таласемија“ – второ обновено издание, Меѓународна фондација за таласемија, 2016	1
2	Клиничка или научно-апликативна студија во областа на медицинските науки и здравството	
	Епидемиолошки податоци од рутинската клиничка пракса за хемофилија А во Република Северна Македонија	1
3	Завршена специјализација во областа на медицинските науки и здравството	
	Педијатрија	2
4	Завршена супспецијализација во областа на медицинските науки и здравството	
	Педијатриска хематологија и онкологија	1
5	Стручна активност од областа на јавното здравство и соодветната област	
	Едукација на лекари од примарното здравство за упатства од медицина базирана на докази, организирана од Министерство за здравство (2015/2016)	1
	Едукација на лекари од примарното здравство во дежурните служби, организирана од Центарот за семејна медицина, Медицински факултет, Скопје (2 декември 2018)	1
	Вкупно	7
Дејности од поширок интерес		
1	Студиски претстој во странство до 3 месеци	
	Preceptorship Program on High-risk Neuroblastoma Immunotherapy (May 5 th , Greifswald, Germany)	0,5
2	Награда за научни постигнувања од струкова организација	
	Благодарница за активно учество во извршување на целите и задачите на Македонското лекарско друштво (1.4.2014)	3
	100 најдобри доктори - Министерство за здравство на Р Македонија (февруари 2015)	3
	Диплома за придонес и ангажирање во работата на Македонското лекарско друштво (7.4.2019)	3
	Благодарница од Лекарската комора на Република Северна Македонија за особен придонес и ангажираност	3

	при справување со пандемијата предизвикана од коронавирусот COVID-19 (5.6.2021)	
3	Учество во комисији и тела на државни и други органи	
	Член во Стручна комисија за разгледување на случаи на пациенти болни од малигни заболувања од област педијатрија, формирана од Министерството за здравство на Р Македонија во јули 2014 година	1
	Член во Болничка трансфузиона комисија, формирана од ЈЗУ Универзитетска клиника за детски болести во октомври 2014 година	1
	Заменик-претседател во Болничка трансфузиона комисија, формирана од ЈЗУ Универзитетска клиника за детски болести во декември 2017 година	1
	Член во Комисија за интрахоспитални инфекции, формирана од ЈЗУ Универзитетска клиника за детски болести во декември 2017 година	1
	Акредитиран испитувач од Лекарска комора за спроведување на стручен испит за здравствени работници со високо образование за добивање на лиценца за работа од 2016 година	1
	Член на Испитна комисија за полагање на стручен испит на докторите на медицина (15.12.2019)	1
	Член на Испитна комисија за полагање на стручен испит на докторите на медицина (15.12.2020)	1
	Член на Испитна комисија за полагање на стручен испит на докторите на медицина (21.12.2021)	1
4	Член на организационен или програмски одбор на меѓународен/научен стручен собир	
	Член на организационен одбор на Вториот конгрес на Здружението за хематологија на Македонија со меѓународно учество	1
5	Член на Управен одбор на здружение поврзано со струката	
	Член на управен одбор на Здружението за хематологија на Македонија	0,3
	Вкупно	21,8

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	385,12
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	133,778
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	7
ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС	21,8
Вкупно	547,698

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Стојка Нацева Фуштиќ, с.р.
Проф. д-р Констандина Кузевска Манева, с.р.
Проф. д-р Светлана Кочева, с.р.
Проф. д-р Кристина Миронска, с.р.
Проф. д-р Соња Бојациева, с.р.

ОРХИДЕЈА ИЛИЈА СТОМНАРОСКА ДАМЧЕВСКИ

1. Библиографски податоци за кандидатката

Д-р Орхидеја Стомнароска Дамчевски е родена на 17.9.1975 год., во Прилеп. Основно образование завршила во родниот град со одличен успех. Средно образование завршила во државното средно медицинско училиште „Д-р Јован Калаузи“ во Битола. Во 2001 година ги завршила студиите по општа медицина на Медицинскиот универзитет во Софија со висок успех.

Во периодот по завршувањето на студиите по медицина, волонтирала најпрвин во Медицинскиот центар „Борка Талески“ во Прилеп, а потоа и во Здравствениот дом во Крушево.

Во 2005 година ја започнала специјализацијата по педијатрија на Медицинскиот факултет во Скопје, каде што успешно ја завршила во 2009 година.

По одбраната на специјалистичкиот испит, во период од две години волонтирала на Клиниката за гинекологија и акушерство во Скопје, на Одделот за неонатална интензивна нега и терапија. Во 2012 година се стекнала со редовен работен однос на Клиниката за гинекологија и акушерство во Скопје, каде што целосно се посветува на работата со новороденчињата, а особено во борбата, грижата и лекувањето на предвремено родените новороденчиња згрижени на Одделот за неонатална интензивна нега и терапија.

Во 2011 година се запишала на докторските студии на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, а во 2018 година ја одбранила докторската дисертација на тема „Неонатална хипогликемија кај деца со висок и нормален ризик: инциденција, еиологија, терапевтски пристап и прогноза“, со што се стекнала со научниот степен доктор на медицински науки.

Во 2021 година го положила супспецијалистичкиот испит по неонатологија.

2. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Медицински факултет, Скопје, кандидатката д-р Орхидеја Стомнароска одржува вежби на прв циклус студии на следниве студиски програми: Педијатрија – Општа медицина, Педијатрија – Дентална медицина, Ургентна медицина – Општа медицина, Педијатрија клиничка пракса – Општа медицина, Клиничко испитување, педијатрија – Општа медицина. Кандидатката учествува и специјалистичките испити по предметот Педијатрија, како и едукатор и ментор на специјализанти по педијатрија и едукатор на специјализанти по гинекологија и акушерство.

Научноистражувачка дејност

Д-р Орхидеја Стомнароска има објавено вкупно 11 научни трудови, индексирани во електронски бази на списанија. Кандидатката е член во два национални истражувачки проекта. Д-р Орхидеја Стомнароска има учествувано на научни/стручни собири со една усна презентација и две постерски презентации. Кандидатката има одржано 30 предавања на семинари за потребите на домашните спортски здруженија и федерации.

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Орхидеја Стомнароска активно е вклучена во стручно-апликативната работа на Одделот за неонатална интензивна нега и терапија на Универзитетската клиника за гинекологија и акушерство во Скопје. Кандидатката е член на: Лекарската комора на Македонија (ЛКМ), Македонското лекарско друштво (МЛД), Здружението на педијатри на Македонија и Македонското неонатолошко здружение. Кандидатката д-р Орхидеја Стомнароска е учесник во изработка на учебник по гинекологија и акушерство, за студенти по општа медицина со следните поглавја: Примарна реанимација,

Респираторен дистрес синдром кај новородено дете (учебник во подготовка). Кандидатката д-р Орхидеја Стомнарска учествува во воведување на нови процедури на Одделот за неонатална интензивна нега и терапија при ЈЗУ Универзитетска клиника за гинекологија и акушерство: CRIB II index, Griffith развојна скала, BioFire Film Array 2.0 system и Biomerieux Bact Alert 3 D. Има одржано 35 предавања во институции од јавен интерес. Д-р Орхидеја Стомнарска учествувала во две научно-апликативни студии во областа на медицинските науки и здравството. Има остварено два студиски престоја во странство. Член е на Комисијата за квалитет на акредитација на Клиниката за гинекологија и акушерство и на Комисијата за организација и следење на работата на Одделението за интензивна неонатална терапија, како и во Комисијата за полагање на стручен испит и за селекција на кандидати за вработување на неопределено време во ЈЗУ Универзитетска клиника за гинекологија и акушерство.

Д-р Орхидеја Стомнарска е добитник на Благодарница од страна на Лекарската комора на РС Македонија за особен придонес и ангажираност при справување со пандемијата предизвикана од коронавирусот КОВИД-19 (2021) и Благодарница за посебен придонес во работењето и развојот на Универзитетската клиника за гинекологија и акушерство, посебно за грижата за животот и здравјето за најмалите (2022).

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Орхидеја Илија Стомнарска Дамчевски
(име, татково име и презиме)

Институција: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Медицински факултет – Скопје
(назив на факултетот/институтот)

Научна област: педијатрија и детски болести со нега на болно и здраво дете

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ДОЦЕНТ

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус *</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува: 8,3.</p>	да
2	<p>Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира</p> <p>Назив на научната област: педијатрија; поле: медицински науки и здравство; подрачје: клинички медицински науки.</p>	да
3	<p>Објавени најмалку четири научни труда** во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор</p>	да
3.1	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: CONTRIBUTIONS (Macedonian Academy of Science and Arts/Sciendo) 2. Назив на електронската база на списанија: PubMed 3. Наслов на трудот: Neuro Developmental Consequences of Neonatal Hypoglycemia 4. Година на објава: 2020 <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: CONTRIBUTIONS (Macedonian Academy of Science and Arts/Sciendo) 2. Назив на електронската база на списанија: PubMed 3. Наслов на трудот: The CRIB II (Clinical Risk index for Babies II) Score in prediction of neonatal mortality 4. Година на објава: 2020 <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: CONTRIBUTIONS (Macedonian Academy of Science and Arts/Sciendo) 2. Назив на електронската база на списанија: PubMed 	да

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>3. Наслов на трудот: Large neck teratoma in a newborn with respiratory distress syndrome</p> <p>4. Година на објава: 2021</p> <p>1. Назив на научното списание: CONTRIBUTIONS (Macedonian Academy of Science and Arts/Sciendo)</p> <p>2. Назив на електронската база на списанија: PubMed</p> <p>3. Наслов на трудот: PotockiLupski syndrome ((dup (17) (p11.2p11.2)) in a girl with hypotonia and early behavioural disturbances.</p> <p>4. Година на објава: 2021</p> <p>1. Назив на научното списание: CONTRIBUTIONS (Macedonian Academy of Science and Arts/Sciendo)</p> <p>2. Назив на електронската база на списанија: PubMed</p> <p>3. Наслов на трудот: Hypoxic Ischemic Encephalopathy (HIE) in Term and Preterm Infants.</p> <p>4. Година на објава: 2022</p>	
3.5	<p>Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји</p> <p>1. Назив на зборникот: Abstract Book of 2nd Congress of the International Association for Preventive Pediatrics</p> <p>2. Назив на меѓународниот собир: 2nd Congress of the International Association for Preventive Pediatrics-ONLINE</p> <p>3. Имиња на земјите: BiH, Serbia, Hrvatska, Slovenija</p> <p>4. Наслов на трудот: Neonatal Hypoxia-Ischemia and concomitant Neonatal Hypoglycemia (NH)</p> <p>5. Година на објава: 2021</p>	да
4	<p>Познавање на најмалку еден странски јазик, определен со општ акт на Универзитетот, односно на самостојната висока стручна школа</p> <p>13. Странски јазик: англиски јазик (степен Б2- CERF)</p> <p>14. Назив на документот: Уверение за англиски јазик</p> <p>15. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје</p> <p>4. Датум на издавање на документот: 17.1.2023 год.</p>	
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Стојка Нацева Фуштиќ, с.р.
Проф. д-р Констандина Кузевска Манева, с.р.
Проф. д-р Светлана Кочева, с.р.
Проф. д-р Кристина Миронска, с.р.
Проф. д-р Соња Бојациева, с.р.

ОБРАЗЕЦ 2
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Орхидеја Илија Стомнарска Дамчевски
(име, татково име и презиме)

Институција: Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје
(назив на факултетот/институтот)

Научна област: педијатрија и детски болести со нега на болно и здраво дете

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Број на часови	Поени од формулар	Вкуп. поени за година	Вкупно поени
1.	Одржување на клинички вежби				
	Одржување на клинички вежби по педијатрија, ургентна медицина, педијатрија клиничко испитување, педијатриска клиничка пракса, педијатрија семинар				
	Зимски семестар 2019				
	- Студенти ОМ-педијатрија 44 часа вежби	44	44x0,03		1,32
	-Студенти стоматологија-педијатрија 18 часа вежби	18	18x0,03		0,54
	-Студенти ОМ –ургентна медицина 4 часа вежби	4	4x0,03		0,12
	Летен семестар 2020				
	-Студенти ОМ-педијатрија клиничка пракса 120 часа вежби	120	120x0,03		3,6
	-Студенти ОМ-педијатрија семинар 1 час вежби	1	1x0,04		0,04
	- Студенти ОМ-педијатрија клиничко испитување 16 часа вежби	16	16x0,03		0,48
	Зимски семестар 2020				
	-Студенти ОМ-педијатрија 44 часа вежби	44	44x0,03		1,32
	- Студенти стоматологија-педијатрија 18 часа вежби	18	18x0,03		0,54
	- Студенти ОМ-ургентна медицина 4 часа вежби	4	4x0,03		0,12
	Летен семестар 2021				
	-Студенти ОМ-педијатрија 44 часа вежби	44	44x0,03		1,32
	- Студенти ОМ-педијатрија клиничка пракса 120 часа вежби	120	120x0,03		3,6

- Студенти ОМ-педијатрија семинар 1 час	44	44x0,03	1,32
Зимски семестар 2021	120	120x0,03	3,6
-Студенти ОМ-педијатрија 63 часа вежби			
- Студенти стоматологија-педијатрија 18 часа вежби	1	1x0,04	0,04
- Студенти ОМ-клиничко испитување 8 часа вежби			
- Студенти ОМ-ургентна медицина 4 часа вежби	63	63x0,03	1,89
	18	18x0,03	0,54
Летен семестар 2022			
-Студенти ОМ-педијатрија 54 часа вежби	8	8x0,03	0,24
Студенти ОМ-педијатрија клиничка пракса 240 часа вежби	4	4x0,03	0,12
- Студенти ОМ-педијатрија семинар 2 часа вежби			
-Студенти ОМ-клиничко испитување 8 часа вежби	54	54x0,03	1,62
Зимски семестар 2022	240	240x0,03	7,2
-Студенти ОМ-педијатрија 48 часа вежби			
- Студенти ОМ-клиничко испитување 16 часа вежби	2	2x0,04	0,08
- Студенти ОМ-ургентна медицина 4 часа вежби	8	8x0,03	0,24
- Студенти ОМ-педијатрија клиничка пракса 120 часа вежби			
- Студенти ОМ-педијатрија семинар 1 час	48	48x0,03	1,44
	16	16x0,03	0,48
	4	4x0,03	0,12
	120	120x0,03	3,6
	1	1x0,04	0,04
			30.65

2.	Ментор и едукатор на здравствена едукација			
	Едукатор на специјализанти по гинекологија и акушерство, турну неонатологија			
	2019 вкупно 2 кандидати: 1 кандидат по 1 месец. 7 часа неделно*4 недели*0,08	1	7x4x0,08	2,24
	1 кандидат по 2 недели. 7 часа неделно*2 недели*0,08	1	7x2x0,08	1,12
	2020 вкупно 6 кандидати: 1 кандидат по 1 месец. 7 часа неделно*4 недели*0,08	1	7x4x0,08	2,24
	5 кандидати по 2 недели. 7 часа неделно*2 недели*0,08	5	7x2x0,08	5,6
	2021 вкупно 7 кандидати: 7 кандидати по 2 недели. 7 часа неделно*2 недели*0,08	7	7x2x0,08	7,84
	2022 вкупно 6 кандидати: 6 кандидати по 2 недели. 7 часа неделно*2 недели*0,08	6	7x2x0,08	6,72
	2023 вкупно 1 кандидат 1 кандидат по 2 недели. 7 часа неделно*2 недели*0,08	1	7x2x0,08	1,12
	Едукатор на специјализанти по педијатрија		7x4x0,08	6,72
	2018 вкупно 3 кандидати: 3 кандидати по 1 месец. 7 часа неделно*4 недели*0,08	3	7x4x0,08	2,24
	2019 вкупно 1 кандидат: 1 кандидат по 1 месец. 7 часа неделно*4 недели*0,08	1	7x4x0,08	6,72
	2020 вкупно 3 кандидати: 3 кандидати по 1 месец. 7 часа неделно*4 недели*0,08	3	7x4x0,08	13,44
	2021 вкупно 6 кандидати: 6 кандидати по 1 месец. 7 часа неделно*4 недели*0,08	6	7x4x0,08	8,96
	2022 вкупно 4 кандидати:		7x4x0,08	8,96

	4 кандидати по 1 месец. 7 часа неделно*4 недели*0,08	4			
	2023 вкупно 1 кандидат: 1 кандидат по 1 месец. 7 часа неделно*4 недели*0,08	1	7x4x0,08		2,24
	Ментор на специјалзанти по педијатрија 2021-4 часа неделно*15 недели * 1 семестр (30 недели) *0.08 (1 кандидата, ментор)		4x15x1x0,08		4,8
	2022-4 часа неделно*15 недели * 2 семестр (30 недели) *0.08 (3 кандидата, ментор)	1	4x15x2x0,08		28,8
		3			
3.	Одржување на менторска настава за здравствена клиничка практика Ментор на студенти по медицина Клиничка пракса 2022-1 час неделно*4недели*1 семестар*0,06 (3 кандидати)	3	1x4x1x0.06		0.72
					101.52
4.	Член на комисија за оцена или одбрана на специјалистичка работа Член на Комисија за одбрана специјалистички испит по педијатрија, 1 кандидат	1	1x0.2		0,2
					0.2
	Вкупно				132.37

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Број на активности	Поени од формула	Вкупно поени
1.	Учесник во национален научен проект 1. Учесник во проект INTEREST (ИНТЕРНАЦИОНАЛНО ИСТРАЖУВАЊЕ НА ТРАУМИТЕ ПОВРЗАНИ СО ПОРОДУВАЊЕТО), Одделение за медицински науки, МАНУ, 2022 2. Учесник/коистражувач во научно-истражувачки проект „Ауксолошка и нутритивна проценка на деца со хронични состојби“, ЈЗУ Универзитетска клиника за детски болести, Скопје		3 3	3 3
				6

2.	<p>Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое нема импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како штосе: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank, MathSciNet (Mathematical Reviews), Zentralblatt fur Mathematik и Реферативный журнал "Математика" или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p> <p>1. Gucev ZS, Tasic V, Pop-Jordanova N, Kirovski I, Stomnaroska O., Martinova M, Jancevska A, Kremensky I, Sinigerska I. Type I Gaucher disease (GDI) in three siblings: enzyme replacement treatment (ERT) required. Prilozi. 2009; 30(1):233-40. PMID: 19736544.</p> <p>2. Gucev ZS, Pop-Jordanova N, Dumalovska G, Stomnaroska O., Zafirovski G, Tasic VB. Arthrogryposis multiplex congenital (AMC) in a three year old boy: differential diagnosis with distal arthrogryposis: a case report. Cases J. 2009; 2:9403. doi: 10.1186/1757-1626-2-9403. PMID: 20090872; PMCID: PMC2809076.</p> <p>3. Stomnaroska-Damcevski O., Petkovska E, Jancevska S, Danilovski D. Neonatal Hypoglycemia: A Continuing Debate in Definition and Management. Pril (Makedon Akad Nauk Umet Odd Med Nauki). 2015; 36(3):91-7. doi: 10.1515/prilozi-2015-0083. PMID: 27442401.</p> <p>4. Stomnaroska O., Petkovska E, Jancevska S, Danilovski D. Neonatal Hypoglycemia: Risk Factors and Outcomes. Pril (Makedon Akad Nauk Umet Odd Med Nauki). 2017; 38(1):97-101. doi: 10.1515/prilozi-2017-0013. PMID: 28593892.</p> <p>5. Stomnaroska O., Petkovska E, Ivanovska S, Jancevska S, Danilovski D. Hypoglycaemia in the Newborn. Pril (Makedon Akad Nauk Umet Odd Med Nauki). 2017; 38(2):79-84. doi: 10.1515/prilozi-2017-0025. PMID: 28991764.</p> <p>6. Stomnaroska O., Danilovski D, Ivanovska S.</p>	5	5x60%	3
		5	5x60%	3
		5	5x60%	3
		5	5x60%	3
		5	5x60%	3

	<p>Craniosynostosis: Acrocephalosyndactyly (Apert Syndrome) Diagnosed in a Newborn. Pril (Makedon Akad Nauk Umet Odd Med Nauki). 2017; 38(3):153-155. doi: 10.2478/prilozi-2018-0016. PMID: 29668474.</p> <p>5</p> <p>5x80%</p> <p>4</p> <p>7. Stomnaroska O, Dukovska V, Danilovski D. Neuro Developmental Consequences of Neonatal Hypoglycemia. Pril (Makedon Akad Nauk Umet Odd Med Nauki). 2020; 41(2):89-93. doi: 10.2478/prilozi-2020-0037. PMID: 33011693.</p> <p>8. Stomnaroska O, Danilovski D. The CRIB II (Clinical Risk Index for Babies II) Score in Prediction of Neonatal Mortality. Pril (Makedon Akad Nauk Umet Odd Med Nauki). 2020; 41(3):59-64. doi: 10.2478/prilozi-2020-0046. PMID: 33500366.</p> <p>5</p> <p>5x80%</p> <p>4</p> <p>9. Stomnaroska O, Kocovski G, Zdravkovski P, Ilievski B, Jovanovic R, Petrusevska G. Large Neck Teratoma in a Newborn with Respiratory Distress Syndrome. Pril (Makedon Akad Nauk Umet Odd Med Nauki). 2021; 42(1):105-108. doi: 10.2478/prilozi-2021-0009. PMID: 33894120.</p> <p>5</p> <p>5x90%</p> <p>4,5</p> <p>10. Stomnaroska O, Neskovska L. Potocki-Lupski Syndrome Dup17p11.2 in a Girl with Hypotonia and Early Behavioural Disturbances. Pril (Makedon Akad Nauk Umet Odd Med Nauki). 2021; 42(2):91-94. doi: 10.2478/prilozi-2021-0026. PMID: 34699703.</p> <p>5</p> <p>5x60%</p> <p>3</p> <p>11. Ristovska S, Stomnaroska O, Danilovski D. Hypoxic Ischemic Encephalopathy (HIE) in Term and Preterm Infants. Pril (Makedon Akad Nauk Umet Odd Med Nauki). 2022; 43(1):77-84. doi: 10.2478/prilozi-2022-0013. PMID: 35451288.</p> <p>5</p> <p>5x90%</p> <p>4,5</p> <p>5</p> <p>5x80%</p> <p>4</p>			
				39
3.	Учество на научен/стручен собир со реферат – усна презентација			

	<p>1. Учество со усна презентација на стручен состанок: „Провиденс во неонатологијата“, на тема: Респираторен дистрес и сурфактант во терапија на респираторен дистрес, 18.5.2022</p>		1	1
4.	<p>Учество на научен/стручен собир со реферат – постер</p> <p>1. Учество со постер-презентација на: 2nd Congress of the International Association for Preventive Pediatrics-ONLINE, со тема: Neonatal Hypoxia-Ischemia and concomitant Neonatal Hypoglycemia(NIH), 5-7 November 2021</p> <p>2. Учество со постер-презентација: на 8th Rare Disease Conference in the South Eastern Europe, Orhideja Stomnaroska, Aspazija Sofijanova, Nikolina Kostovska, Renata Dimitriovska, Ivana Malevska Kostovska, Aleksandra Janchevska, Dijana Plasevska-Karanfilska, Sanja Ristovska. „Decompression craniotomy and tarsoraphy in a child with Crouzon syndrome“,23-25 September 2022 Ohrid Republic North Macedonia</p>		0,5	0,5
			0.5	0.5
				2
5.	<p>Апстракти објавени во зборник на конференција – меѓународна</p> <p>1. Orhideja Stomnaroska Damchevski, Georgi Filev, Elizabeta Petkovska, Snezana Jancevska. Craniosinostosis:Acrocephalosyndactily (Apert Syndrome) diagnosed in anewborn, Шести конгрес на Здружението на педијатрија на Република Македонија со интернационално учество, 2015, Струга</p> <p>2. Stomnaroska O, Dimitrioska R, Ivanovska S. „ABSENT FOREARM AND HAND AND LOW PLATELET COUNT IN A PRETERM NEWBORN“ 7-th Pediatric Congress 2019 Strumica, R. North Macedonia</p> <p>3. Livrinova V, Dimitrievska R, Stomnaroska O, Apostolovska R, Joksimovikj M. „A case of hemolytic disease of the fetus and neowborn“, 19th World Congress in Fetal Medicine, 26-30 June 2022 Crete, Greece</p>		1	1
			1	1
			1	1
				3

6.	Одржано предавање на семинар за потребите на домашни спортски здруженија и федерации 30 предавања x 0.04 (предавањата се бодирани како предавања за студенти на медицина)		1.2
	Вкупно		48.2

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени од формулар	Вкупно поени
1.	Поглавје во книга - коавтор 1. Учесник во изработка на учебник по гинекологија и акушерство, за студенти по општа медицина со следните поглавја: Примарна реанимација, Респираторен дистрес-синдром кај новородено дете; ЈЗУ Клиника за гинекологија и акушерство –Скопје (во подготовка)	2	2
2.	Завршена специјализација во областа на медицинските науки и здравството Завршена специјализација по педијатрија во 2009 год.	2	2
3.	Завршена супспецијализација во областа на медицинските науки и здравството Завршена супспецијализација по неонатологија во 2021	1	1
4.	Воведување нова лабораториска/клиничка или јавноздравствена метода во областа на медицинските науки и здравството -првпат воведена процедура на Оддел за неонатална интензивна нега и терапија при ЈЗУ Универзитетска клиника за гинекологија и акушерство: -CRIB II index - Griffith развојна скала - BioFire Film Array 2.0 system - Biomerieux Bact Alert 3 D		1
5.	Одржани предавања на институции од јавен интерес, културно-информативни центри 35 предавања x 0.04 (предавањата се бодирани како предавања за студенти на медицина) 1. Предавање во средните школи на професорите по спорт и спортски активности на тема: Никотинот како ризик-фактор за белодробни заболувања, јануари 2019 год. 2. Предавање во основното школо „Истагбал“, јануари 2018 год., на тема: Улогата на витамин Д3.		1.4

3. Предавање во основното школо „Истагбал“, февруари 2018 год., на тема: Потребен внес на течности. 4. Предавање во основното школо „Истагбал“, април 2018 год., на тема: Важноста на редовните систематски прегледи. 5. Предавање во основното школо „Истагбал“, мај 2018 год., на тема: Нормална телесна тежина. 6. Предавање во основното школо „Истагбал“, јануари 2017 год., од областа на медицината. 7. Предавање во основното школо „Истагбал“, февруари 2017 год., на тема: Потребен внес на течности. 8. Предавање во основното школо „Истагбал“, март 2017 год., на тема: Во здраво тело, здрав дух. 9. Предавање во основното школо „Истагбал“, април 2017 год., на тема: Важноста на редовните систематски прегледи. 10. Предавање во основното школо „Истагбал“, мај 2017 год., на тема: Нормална телесна тежина. 11. Предавање на семинар во основно општинско школо „Дрита“ с. Лисец, Тетово, месец јануари 2017 год. на тема: Улогата на витамин Д3. 12. Предавање на семинар во основно општинско школо „Дрита“, с. Лисец, Тетово, април 2017 год., на тема: Важноста на редовните систематски прегледи. 13. Предавање на семинар во основно општинско школо „Дрита“, с. Лисец, Тетово, мај 2017 год., на тема: Нормална телесна тежина. 14. Предавање на семинар во основно општинско школо „Дрита“, с. Лисец, Тетово, јануари 2018 год., на тема: Улогата на витамин Д3. 15. Предавање на семинар во основно општинско школо „Дрита“, с. Лисец, Тетово, февруари 2018 год., на тема: Потребен внес на течности. 16. Предавање на семинар во основно општинско школо „Дрита“ с. Лисец, Тетово, месец април 2018 год. на тема- Важноста на редовните систематски прегледи 17. Предавање на семинар во основно општинско школо „Дрита“ с. Лисец, Тетово, месец мај 2018 год. на тема-Нормална телесна тежина 18. Предавање на семинар во основно општинско школо „Дрита“ с. Лисец, Тетово, месец февруари 2019 год. на тема-Потребен		

	<p>внес на течности</p> <p>19. Предавање на семинар во основно општинско школо, „Дрита“ с. Лисец, Тетово, месец март 2019 год. на тема-Во здраво тело, здрав дух</p> <p>20. Предавање на семинар во место подружница с. Гајре Тетово, месец јануари 2017 год. на тема- Улогата на витамин Д3</p> <p>21. Предавање на семинар од облата на медицината во место подружница с. Гајре Тетово, месец февруари 2017 год. на тема- Потребен внес на течности</p> <p>22. Предавање на семинар од облата на медицината во место заедница с. Гајре Тетово, месец март 2017 год. на тема- Во здраво тело, здрав дух</p> <p>23. Предавање на семинар од облата на медицината во место подружница с. Гајре Тетово, месец април 2017 год. на тема- Важноста на редовните систематски прегледи</p> <p>24. Предавање на семинар во место подружница с. Гајре Тетово, месец јануари 2018 год. на тема- Улогата на витамин Д3</p> <p>25. Предавање на семинар од облата на медицината во место заедница с. Гајре Тетово, месец февруари 2018 год. на тема- Потребен внес на течности</p> <p>26. Предавање на семинар од облата на медицината во место заедница с. Гајре Тетово, месец март 2018 год. на тема- Во здраво тело, здрав дух</p> <p>27. Предавање на семинар од облата на медицината во место подружница с. Гајре Тетово, месец април 2018 год. на тема- Важноста на редовните систематски прегледи</p> <p>28. Предавање на семинар од облата на медицината во место заедница с. Гајре Тетово, месец мај 2018 год. на тема- Нормална телесна тежина</p> <p>29. Предавање во основно школо ООУ „Климент Охридски“ Прилеп во месец февруари 2022 год. на тема-Сколиоза во школска возраст</p> <p>30. Предавање во основно школо ООУ „Климент Охридски“ Прилеп на 26.03.2022 год. на тема-Правилно и чисто миење на раце, заштита од корона вирус</p> <p>31. Предавање во основно школо ООУ „Климент Охридски“ Прилеп на 26.04.2022 год. на тема-Правилно и чисто миење на раце, заштита од корона вирус</p> <p>32. Предавање во основно школо ООУ „Климент Охридски“</p>		
--	---	--	--

	Прилеп во месец април 2022 год. на тема-Анемија во детска возраст 33. Предавање во основно школо ООУ „Климент Охридски“ Прилеп во месец мај 2022 год. на тема-Важноста на спортските и физичките активности во школска возраст 34. Предавање во основно школо ООУ „Климент Охридски“ Прилеп во месец септември 2022 год. на тема-Правилната исхрана во школска возраст, предуслов за ментално здравје 35. Предавање во основно школо ООУ „Климент Охридски“ Прилеп во месец октомври 2022 год. на тема-Како да се заштитиме од инфекции на горните дишни патишта во школска возраст		
			2.4
	Клиничка или научно-апликативна студија во областа на медицинските науки и здравството		
	- раководител		2
	- ученик		1
	1.Учесник во активности на национален проект – Мастер план за перинатално здравје 2020 – 2030, во соработка со СЗО, УНФПА и Канцеларијата на УНИЦЕФ		1
	2. Учесник во национален проект: Неонатален транспорт во Република Северна Македонија, во координација со невладината организација НОРЕ и Министерството за здравство, координирано од Комитетот за безбедно мајчинство		1
	Вкупно		12.4
Дејности од поширок интерес			
1.	Награда за научни постигнувања од струкова организација - учесник во тим		
	1. Благодарница за особен придонес и ангажираност при спроведување со пандемијата предизвикана од корона вирусот COVID-19, 2021	1	1
	2.Благодарница за посебен придонес во работењето и развојот на Универзитетската клиника за гинекологија и акушерство, посебно за грижата за животот и здравјето за најмалите, 2022	1	1
			2
2.	Студиски престој во странство - до три месеци		
	1. 22 март – 17 април 2015, Истанбул, Турција 0,5	0,5	0,5
	2. Мај 2017, Белград, Србија	0,5	0,5
			1
3.	Учество во комисији и тела на државни и други органи		
	1.Член на Комисија за квалитет на акредитација на Клиниката за гинекологија и акушерство, 25.11.2021	1	1
	2. Член во комисија за селекција на кандидати за тројца доктори		

на медицина на специјализација по педијатрија на неопределено време во ЈЗУ Универзитетска клиника за гинекологија и акушерство, во врска со огласот објавен на 10.12.2022	1	1
3. Член на Комисија за организација и следење на работата на Одделението за интензивна неонатална терапија, 26.8.2022	1	1
4.Член на Комисија за полагање на стручен испит во априлската испитна сесија (24.4; 27.0; 28.4.2017), Лекарска комора на Р Македонија	1	1
		4
Вкупно		7

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	132,37
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	48,2
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	12,4
ДЕЈНОСТ ОД ПОШИРОКИНТЕРЕС	7
Вкупно	199,97

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Стојка Нацева Фуштиќ, с.р.
 Проф. д-р Констандина Кузевска Манева, с.р.
 Проф. д-р Светлана Кочева, с.р.
 Проф. д-р Кристина Миронска, с.р.
 Проф. д-р Соња Бојациева, с.р.

ВАЛЕНТИНА АЛЕКСА ЦВЕЈОСКА ЧОЛАКОВСКА

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката н. сор. д-р Валентина Цвејоска Чолаковска е родена 1971 година, во Прилеп. Основно и средно образование завршила во Скопје со одличен успех. На Медицинскиот факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, се запишала во учебната 1989/1990 година, а дипломирала во април 1995 година со средна оценка 9,44. Специјализацијата на Медицинскиот факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, по предметот Педијатрија, ја завршила во 2003 година. Супспецијализација по предметот Детска пулмологија завршила во 2021.

Втор циклус (магистерски студии) на Медицинскиот факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, завршила во 2014 година со просечен успех 9,87. На 8.7.2014 година го одбрала магистерскиот труд под наслов: *Квалитивниот на живошниот на децата со астма*, под менторство на проф. д-р Емилија Влашки, со што се стекнала со академски назив – магистер на медицински науки.

Докторски студии пријавила во академската 2016/2017 година на Медицинскиот факултет во Скопје. Дисертацијата на тема: *Астма и дебелина во детската возраст* ја одбрала на 18.3.2020 година пред Комисија во состав: проф. д-р Мирјана Кочова, проф. д-р Емилија Влашки, проф. д-р Јордан Минов, проф. д-р Весна Велик Стефановска и проф. д-р Александар Петличковски, со што се стекнала со научен степен – доктор на медицински науки – клиничка медицина од областа на педијатријата.

За помлад асистент по предметот Педијатрија е избрана во 2008 година, а за асистент во 2011 година, реизбрана во 2016 година. Во 2021 година, избрана е за научен соработник по предметот Педијатрија при Медицинскиот факултет во Скопје (последен реферат за избор – Билтен број 1238 од 15.5.2021 година).

Кандидатката активно се служи со англиски јазик на ниво Б2 според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR).

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, објавени во Билтен бр. 939 од 1.4.2008; бр. 1003 од 1.3.2011; бр. 1009 од 30.4.2015; бр. 1109 од 15.10.2015; бр. 1125 од 15.6.2016; бр. 1140 од 15.2.2017; бр. 1227 од 1.12.2020, бр. 1238 од 15.5.2021 година, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

2 НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА **Наставно-образовна дејност**

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Медицински факултет – Скопје, кандидатката н. сор. д-р Валентина Цвејоска Чолаковска веќе 15 години изведува практична настава и практични испити на прв циклус студии на студиската програма Педијатрија за студенти по општа медицина и стоматологија, теоретска настава на втор циклус студии – специјализација по предметот Педијатрија, теоретска и практична едукација на специјализанти и кандидати за доедукација по Семејна медицина, Физикална и рехабилитациона медицина и Детска и адолесцентна психијатрија на Медицинскиот факултет во Скопје.

Кандидатката била едукатор на 99 специјализанти по предметите Болничка или вонболничка педијатрија, Физикална и рехабилитациона медицина и Детска и адолесцентна психијатрија и 13 кандидати за доедукација по семејна медицина. Во склоп на континуирана медицинска едукација, држела предавања на состаноци на Македонското педијатриско здружение, Македонското респираторно здружение и Македонското здружение за алергологија и клиничка имунологија на општи лекари, специјалисти педијатри и специјалисти по семејна медицина.

Научноистражувачка дејност

Д-р Валентина Цвејоска Чолаковска, како автор или коавтор, има објавено вкупно 50 стручно-научни трудови презентирани на конгреси во земјата или надвор од неа или отпечатени во македонски и меѓународни научни списанија. Од вкупниот број на трудови, 9 се целосно отпечатени, а *автор* е на 26 стручно-научни трудови. Од вкупниот број на трудови, 19 се презентирани на конгреси надвор од земјата и печатени во зборник на апстракти, зборник на

трудови или во меѓународни научни списанија. Таа била поканет предавач на повеќе национални симпозиуми и конгреси со меѓународно учество.

Д-р Валентина Цвејоска Чолаковска учествувала како соработник-истражувач во 2 интернационални научноистражувачки проекта, 3 национални научноистражувачки проекти и 2 клинички студии во последните 5-9 години.

Таа е член, покрај на здруженија во земјата, и на Европската академија за алергологија и клиничка имунологија и на Европското респираторно здружение од 2001 година.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Валентина Цвејоска Чолаковска активно е вклучена во стручно-апликативната работа на Универзитетската клиника за детски болести во Скопје од 2006 година, додека од 1996 до 2006 година работела на Институтот за белодробни заболувања кај децата во Скопје. Врши стручна дејност во амбулантски и хоспитални услови во областа на педијатриска пулмологија и алергологија. Во 2018 година е промовирана во звањето примариус. Во 2013 година, добитник е на награда од проектот – 100 најдобри доктори од Министерството за здравство на РС Македонија.

Стручно усовршување во странство од областа на педијатриската алергологија остварила со студиски престој во тек на 3 месеци во 2013 година во Детската болница “Bambino Gesù” во Рим, Ватикан, Италија, под менторство на проф. д-р Алесандро Фиоки. По враќањето од студискиот престој, ја вовела методата специфична имуноterapiја (СИТ) во детска возраст, за прв пат во РС Македонија. Во 2018 год. посетувала тренинг за работа со апаратот Niox Vero, по што ја вовела методата за одредување на азот моноксид (FeNo) во издишан воздух, за прв пат на Универзитетската клиника за детски болести.

Досега учествувала во 5 школи, организирани во земјава и во странство, меѓу кои во Интернационалната респираторна школа во Дубровник, Хрватска, во 2007 година, во Интернационалните школи за педијатрија - Salzburg Philadelphia seminar во Салцбург, Австрија, во 2007 и 2008 година, во ЕААСИ/GALEN алерголошката школа – Specific Allergy and Immunotherapy во 2012, во Ел Ескоријал, Шпанија.

Особена активност кандидатката покажува во дејностите од поширок интерес. Активно била или е вклучена во работата на стручни комисии и работни групи при Министерството за здравство и ФЗО на РСМ, Институт за јавно здравје, Универзитетска клиника за детски болести во Скопје, Лекарска комора на РМ:

- Второстепена лекарска комисија за лекување во странство, од јуни 2019 година и јуни 2021 година;
- Сентинел систем за следење на сериозни акутни респираторни инфекции (САРИ), под супервизија на Институтот за јавно здравје и Министерството за здравство на РС Македонија, од 2018 година;
- Комисија за следење и унапредување на здравствената заштита (Комисија за квалитет) при Универзитетската клиника за детски болести;
- Комисија за ревизија на болнички истории во јавноздравствени установи од секундарно ниво за здравствена заштита;
- Комисија за полагање на стручен испит на здравствени работници со високо образование во 2015 и од 2018;
- Работна група – предавачи за имплементација на 100 селектирани МБД-упатства од Министерството за здравство на РС Македонија во 2014 година;
- Работна група за изработка на Педијатриски мастер план на Република Северна Македонија за периодот 2022 – 2030 година, назначена од Министерството за здравство на РС Македонија;
- раководител на Одделот за пулмологија и алергологија на Универзитетската клиника за детски болести, од 2022 година.

Д-р Валентина Цвејоска Чолаковска ги остварила наведените активности и ги поднесува за рецензија, како досега нерецензирани трудови, трудовите под број 46-49 наведени во Образецот кон овој Извештај.

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Валентина Алекса Цвејоска Чолаковска

(име, татково име и презиме)

Институција: Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: ПЕДИЈАТРИЈА

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ДОЦЕНТ/ НАУЧНО ЗВАЊЕ – НАУЧЕН СОРАБОТНИК

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус *</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува: <u>9,44</u>. Просечниот успех на втор циклус изнесува: <u>9,87</u>.</p>	Да
2	<p>Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира</p> <p>Назив на научната област: медицина; поле: клиничка медицина; подрачје: педијатрија.</p>	Да
3	<p>Објавени најмалку четири научни труда** во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор</p>	Да
3.1	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p> <p>5. Назив на научното списание: Open Access Maced J Med Sci</p> <p>6. Назив на електронската база на списанија: PubMed</p> <p>7. Наслов на трудот: The association between asthma and obesity in children – Inflammatory and mechanical factors</p> <p>8. Година на објава: 2019</p>	Да
	<p>1. Назив на научното списание: Contributions. Sec of Med Sci. MASA</p> <p>2. Назив на електронската база на списанија: PubMed</p> <p>3. Наслов на трудот: Pandemic with COVID-19 and families with children with chronic respiratory diseases</p> <p>4. Година на објава: 2020</p>	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: Contributions. Sec of Med Sci. MASA 2. Назив на електронската база на списанија: PubMed 3. Наслов на трудот: Leptin, obesity parameters, and atopy among children with asthma 4. Година на објава: 2021 	
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научно списание: Acad Med J 2. Назив на електронската база на списанија: PubMed 3. Наслов на трудот: Metabolic syndrome in children with asthma 4. Година на објава: 2022 	
3.2	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: Physioacta 2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 25 членови од 11 земји 3. Наслов на трудот: Overweight/obesity and childhood asthma 4. Година на објава: 2018 	Да
3.3	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е објавено во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: Allergol and immunopathol 2. Назив на членката на ЕУ/ОЕЦД: Шпанија 3. Наслов на трудот: Divergent trends in prevalence of asthma-like symptoms and asthma in developing countru: three repeated surveys between 2020 and 2016 4. Година на објава: 2020 	Да
3.5	<p>Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на зборникот: European Respiratory Journal 2. Назив на меѓународен собир: ERS Congress 3. Име на земјата: Германија 4. Наслов на трудот: Associations between indicators of socioeconomic status and childhood asthma 5. Година на објава: 2018 	Да
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на зборникот: Abstract book 2. Назив на меѓународен собир: РААМ 	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	3. Име на земјата: Италија 4. Наслов на трудот: The asthma diary's role in managing children with asthma 5. Година на објава: 2019	
	6. Назив на зборникот: Abstarc book, EAPS 7. Назив на меѓународниот собир: EAPS Congress 8. Имиња на земјите: Шпанија 9. Наслов на трудот: Insuline resistance in children with asthma 10. Година на објава: 2022	
4	Познавање на најмалку еден странски јазик, определен со општ акт на Универзитетот, односно на самостојната висока стручна школа 16. Странски јазик: англиски 17. Назив на документот: Уверение за познавање на англиски јазик кое одговара на Б2 ниво според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR) 18. Издавач на документот: Филолошки факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје 19. Датум на издавање на документот: 3.2.2023 година	Да
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	Да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Стојка Нацева Фуштиќ, с.р.
Проф. д-р Констандина Кузевска Манева, с.р.
Проф. д-р Светлана Кочева, с.р.
Проф. д-р Кристина Миронска, с.р.
Проф. д-р Соња Бојациева, с.р.

ОБРАЗЕЦ 2

ПОСЕБНИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Валентина Алекса Цвејоска Чолаковска

(име, татково име и презиме)

Институција: Медицински факултет

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: педијатрија и детски болести со нега на болно дете

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Одржување на настава од втор циклус на студии	
1.1.	Семинар Пулмологија за специјализанти по педијатрија Летен семестар 2011/2012 – 1 предавање x 0,05	0,05
1.2.	Семинар Пулмологија за специјализанти по педијатрија Летен семестар 2016/2017 – 1 предавање x 0,05	0,05
1.3.	Семинар Пулмологија за специјализанти по педијатрија Летен семестар 2018/2019 – 1 предавање x 0,05	0,05
		0,15
2.	Одржување вежби од прв циклус на студии	
2.1.	За студенти на медицина – Педијатрија	
	2008/2009 зимски семестар 44 часа x 0,03	1,32
	2008/2009 летен семестар 44 часа x 0,03	1,32
	2009/2010 зимски семестар 88 часа x 0,03	2,64
	2009/2010 летен семестар 88 часа x 0,03	2,64
	2010/2011 зимски семестар 44 часа x 0,03	1,32
	2010/2011 летен семестар 88 часа x 0,03	2,64
	2011/2012 зимски семестар 44 часа x 0,03	1,32
	2011/2012 летен семестар 88 часа x 0,03	2,64
	2012/2013 летен семестар 88 часа x 0,03	2,64
	2012/2013 зимски семестар 88 часа x 0,03	2,64
	2013/2014 летен семестар 44 часа x 0,03	1,32

	2013/2014 зимски семестар 88 часа x 0,03	2,64
	2014/2015 летен семестар 44 часа x 0,03	1,32
	2014/2015 зимски семестар 88 часа x 0,03	2,64
	2015/2016 летен семестар 44 часа x 0,03	1,32
	2015/2016 зимски семестар 44 часа x 0,03	1,32
	2016/2017 зимски семестар 44 часа x 0,03	1,32
	2016/2017 летен семестар 44 часа x 0,03	1,32
	2017/2018 зимски семестар 44 часа x 0,03	1,32
	2017/2018 летен семестар 44 часа x 0,03	1,32
	2018/2019 зимски семестар 88 часа x 0,03	2,64
	2018/2019 летен семестар 88 часа x 0,03	2,64
	2019/2020 зимски семестар 44 часа x 0,03	1,32
	2019/2020 летен семестар 44 часа x 0,03	1,32
	2020/2021 зимски семестар 44 часа x 0,03	1,32
	2020/2021 летен семестар 44 часа x 0,03	1,32
	2021/2022 зимски семестар 63 часа x 0,03	1,89
	2021/2022 зимски семестар 54 часа x 0,03	1,62
	2022/2023 зимски семестар 48 часа x 0,03	1,44
		52,47
2.2	За студенти на медицина – Клиничко испитување	
	2008/2009 зимски семестар 18 часа x 0,03	0,54
	2008/2009 летен семестар 18 часа x 0,03	0,54
	2009/2010 зимски семестар 18 часа x 0,03	0,54
	2009/2010 летен семестар 18 часа x 0,03	0,54
	2010/2011 зимски семестар 18 часа x 0,03	0,54
	2010/2011 летен семестар 18 часа x 0,03	0,54
	2011/2012 зимски семестар 16 часа x 0,03	0,48

	2011/2012 летен семестар 18 часа x 0,03	0,54
	2012/2013 зимски семестар 18 часа x 0,03	0,54
	2012/2013 летен семестар 18 часа x 0,03	0,54
	2013/2014 зимски семестар 16 часа x 0,03	0,48
	2013/2014 летен семестар 32 часа x 0,03	0,96
	2014/2015 зимски семестар 16 часа x 0,03	0,48
	2014/2015 летен семестар 16 часа x 0,03	0,48
	2015/2016 зимски семестар 16 часа x 0,03	0,48
	2015/2016 летен семестар 16 часа x 0,03	0,48
	2016/2017 зимски семестар 16 часа x 0,03	0,48
	2016/2017 летен семестар 16 часа x 0,03	0,48
	2017/2018 зимски семестар 16 часа x 0,03	0,48
	2017/2018 летен семестар 16 часа x 0,03	0,48
	2018/2019 зимски семестар 16 часа x 0,03	0,48
	2019/2020 зимски семестар 16 часа x 0,03	0,48
	2019/2020 летен семестар 16 часа x 0,03	0,48
	2020/2021 зимски семестар 16 часа x 0,03	0,48
	2020/2021 летен семестар 21 час x 0,03	0,63
	2021/2022 зимски семестар 8 часа x 0,03	0,24
	2021/2022 зимски семестар 8 часа x 0,03	0,24
	2022/2023 зимски семестар 16 часа x 0,03	0,48
		14,13
2.3	За студенти на медицина – Ургентна медицина	
	2008/2009 зимски семестар 4 часа x 0,03	0,12
	2009/2010 зимски семестар 4 часа x 0,03	0,12
	2010/2011 зимски семестар 4 часа x 0,03	0,12
	2011/2012 зимски семестар 16 часа x 0,03	0,48

	2012/2013 зимски семестар 8 часа x 0,03	0,24
	2013/2014 зимски семестар 8 часа x 0,03	0,24
	2014/2015 зимски семестар 16 часа x 0,03	0,48
	2015/2016 зимски семестар 18 часа x 0,03	0,54
	2016/2017 зимски семестар 8 часа x 0,03	0,24
	2017/2018 зимски семестар 4 часа x 0,03	0,12
	2018/2019 зимски семестар 4 часа x 0,03	0,12
	2019/2020 зимски семестар 4 часа x 0,03	0,12
	2020/2021 зимски семестар 4 часа x 0,03	0,12
	2021/2022 зимски семестар 4 часа x 0,03	0,12
	2022/2023 зимски семестар 8 часа x 0,03	0,24
		3,42
2.4	За студенти на стоматологија – Педијатрија	
	2008/2009 зимски семестар 18 часа x 0,03	0,54
	2009/2010 зимски семестар 18 часа x 0,03	0,54
	2010/2011 зимски семестар 18 часа x 0,03	0,54
	2011/2012 зимски семестар 18 часа x 0,03	0,54
	2012/2013 зимски семестар 36 часа x 0,03	1,08
	2013/2014 зимски семестар 18 часа x 0,03	0,54
	2014/2015 зимски семестар 18 часа x 0,03	0,54
	2015/2016 зимски семестар 18 часа x 0,03	0,54
	2016/2017 зимски семестар 36 часа x 0,03	1,08
	2017/2018 зимски семестар 18 часа x 0,03	0,54
	2018/2019 зимски семестар 18 часа x 0,03	0,54
	2019/2020 зимски семестар 18 часа x 0,03	0,54
	2020/2021 зимски семестар 18 часа x 0,03	0,54
	2021/2022 зимски семестар 18 часа x 0,03	0,54
		8,64

2.5	За студенти на медицина менторска настава - Клиничка пракса по педијатрија 2011/2012 зимски и летен семестар 240 часа x 0,06 2012/2013 зимски семестар 120 часа x 0,06 2013/2014 зимски семестар 120 часа x 0,06 2014/2015 зимски семестар 120 часа x 0,06 2015/2016 зимски земестар 120 часа x 0,06 2016/2017 зимски семестар 120 часа x 0,06 2017/2018 зимски семестар 120 часа x 0,06 2018/2019 зимски семестар 120 часа x 0,06 2019/2020 зимски семестар 120 часа x 0,06 2019/2020 летен семестар 120 часа x 0,06 2020/2021 зимски семестар 120 часа x 0,06 2021/2022 зимски семестар 120 часа x 0,03 2022/2023 зимски семестар 120 часа x 0,03	14,4 7,2 7,2 7,2 7,2 7,2 7,2 7,2 7,2 7,2 7,2 7,2
		100,8
2.6	Консултации со студенти 0,002 поени 2008-2023 16 студенти x 2 семестри x 15 години x 0,002	0,96
2.7	Ментор на дипломска работа 0,2 поени 3 x 0,2	0,6
2.8	За студенти на медицина – Педијатрија семинар 2011/2012 3 студенти зимски и летен семестар 2 часа x 0,03 2012/2013 3 студенти зимски семестар 1 час x 0,03 2013/2014 3 студенти зимски семестар 1 час x 0,03 2014/2015 3 студенти зимски семестар 1 час x 0,03	0,06 0,03 0,03 0,03
		0,03

	2015/2016 3 студенти зимски семестар 1 час x 0,03	0,03
	2016/2017 3 студенти зимски семестар 1 час x 0,03	0,03
	2017/2018 3 студенти зимски семестар 1 час x 0,03	0,03
	2018/2019 3 студенти зимски семестар 1 час x 0,03	0,03
	2019/2020 3 студенти зимски семестар 1 час x 0,03	0,03
	2019/2020 3 студенти летен семестар 1 час x 0,03	0,03
	2020/2021 3 студенти зимски семестар 1 час x 0,03	0,03
	2021/2022 3 студенти летен семестар 1 час x 0,03	0,03
	2022/2023 3 студенти зимски семестар 1 час x 0,03	0,03
		1,98
		183
3.	Менор на специјалистичка работа 1 поен	
3.1	Специјализација по педијатрија 6 x 1	6
4.	Едукатор на здравствена едукација 0,08	
4.1.	Специјализација по педијатрија – турнус пулмологија	
	<ul style="list-style-type: none"> Специјализанти едукатор болничка педијатрија – 4 месеци 22 x 16 недели x 7 часа x 0,08 	197,12
	<ul style="list-style-type: none"> Специјализанти едукатор вонболничка педијатрија – 3 месеци 9 x 12 недели x 7 часа x 0,08 	60,48
	<ul style="list-style-type: none"> Специјализанти едукатор болничка педијатрија – 2 месеци 13 x 8 недели x 7 часа x 0,08 	58,24
	<ul style="list-style-type: none"> Специјализанти едукатор – 1 месец 55 x 4 недели x 7 часа x 0,08 	123,2
		439,04
4.2.	Специјализанти по семејна медицина	

	<ul style="list-style-type: none"> • 3 специјализанти – доедукација 3 недели 3 x 7 часа x 3 недели x 0,08 	5,04
	<ul style="list-style-type: none"> • 6 специјализанти – доедукација 2 недели 6 x 7 часа x 2 недели x 0,08 	6,72
	<ul style="list-style-type: none"> • 4 специјализанти – доедукација 1 недела 4 x 7 часа x 1 недела x 0,08 	2,24
		14
4.3.	Специјализација по Детска и адолесцентна психијатрија	
	1 специјализант – доедукација 4 недели 1 x 7 часа x 4 x 0,08 =	2,24
4.4.	Специјализација по Физикална и рехабилитациона медицина	
	1 специјализант – доедукација 4 недели 1 x 7 часа x 4 x 0,08 =	2,24
4.5	Член на комисија за оцена на изработка на докторски труд 0,7 поени 1 x 0,7	0,7
4.6	Ментор на специјализанти по педијатрија на здравствена едукација	
	3 специјализанти 6 месеци 3 x 6 x 4 x 4 часа x 0,08	23,04
	3 специјализанти 9 месеци 3 x 9 x 4 x 4 часа x 0,08	34,56
		57,6
		515,82
5.	Учесник во школи и работилници 1 поен	
5.1	The IRS (International Respiratory School) Project 2007, Dubrovnik, Croatia	1
5.2	Salzburg Philadelphia seminar: Pediatric allergy and immunology, 2008	1
5.3	Salzburg Philadelphia seminar: Pediatric pulmonology /Asthma, 2007	1

5.4	EAACI/GALEN Allergy School – Specific Allergy and Immunotherapy, 2012, El Escorial, Spain	1
5.5	“Antimicrobial Stewardship: Optimization of Antibiotic Practices”, 2015, Skopje	1
		5
		709,97

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1.	Учесник во национален научен проект – финансирани од Медицински факултет, УКИМ, Скопје – 3 поени	
1.1.	„Инциденца и етиологија на анемии кај хоспитализирани деца на возраст до пет години на ЈЗУ Универзитетска клиника за детски болести со фокус на дефицит на витамин Б12“	3
1.2.	„Улога на неонаталниот скрининг во превенција на респираторните секвели и нутритивните дефицити кај децата дијагностицирани со цистична фиброза“	3
1.3.	„Ауксолошка и нутритивна проценка на деца со хронични состојби“	3
		9
2.	Учесник во меѓународен научен проект – 5 поени	
2.1.	„Географска варијација во однос на дијагноза, преваленција и тежина на астма“ – одобрен од Министерството за образование на РС Македонија и Медицинскиот факултет во Скопје, а финансиран од Универзитетот на Saskatchewan, Saskatoon, Канада	5
2.2.	„Примена на изотопски техники за дизајнирање и евалуација на интервенциите за превенција и контрола на дебелината кај деца и адолесценти во јужна и југоисточна Европа“ – регионален проект на Меѓународната агенција за атомска енергија (IAEA), кој се спроведуваше во 10 земји во Европа, одобрен од Манистерството за образование на РС Македонија и Медицинскиот факултет во Скопје	5
		10
3.	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание кое има импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирани во најмалку една електронска база на	

	списанија со трудови достапна на интернат, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rang или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование – 8 бодови+иф	
3.1	Vlashki E, Stavrikj K, Kimovska M, Cvejoska Cholakovska V , Lawson JA. Divergent trends in prevalence of asthma-like symptoms and asthma in developing country: three repeated surveys between 2020 and 2016. Allergol Immunopathol (Madr) 2020; 48(5):475-483.	4,8+1,27 6,07
4.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое нема импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернат, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rang или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование – 5 бодови	
4.1	Cvejoska Cholakovska V , Kocova M, Velikj Stefanovska V, Vlashki E. The association between asthma and obesity in children – Inflammatory and mechanical factors. Open Access Maced J Med Sci 2019;7(8):1314-1319.	3
4.2	Zorcec T, Jakovska T, Micevska V, Boskovska K, Cvejoska Cholakovska V . Pandemic with COVID-19 and families with children with chronic respiratory diseases. Pril (Makedon Akad Nauk Umet Odd Med Nauki) 2019;41(2):95-101.	3
4.3	Cvejoska Cholakovska V , Vlashki E, Kochova M, Velikj Stefanovska V, Petlichkovski A. Leptin, obesity parameters, and atopy among children with asthma. Pril (Makedon Akad Nauk Umet Odd Med Nauki) 2021;42(2):79-88.	3
4.4	Cvejoska Cholakovska V , Vlashki E, Velikj Stefanovska V, Acevska Jovanovska A, Jordanova O, Kochova M. Metaboliv syndrome in children with asthma. Acad Med J 2022;2(2):67-77.	3
		12
5	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку 3 земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови – 5 бода	
5.1	Cvejoska-Cholakovska V , Vlashki E. Overweight/obesity and childhood asthma. Physioacta 2018;12(2):55-62.	4,5

5.2	Кировски И, Николовски Љ, Саздовски А, Влашки Е, Сечкова Л, Мицевска В, Мишкова С, Цвејоска Чолаковска В , Јанчевска А. Асимптоматска бронхогена циста кај 6 годишно женско дете. Мак Спи Мед 2006; 52(1-2):1001-109.	3
5.3	Кировски И, Николовски Љ, Саздовски А, Влашки Е, Сечкова Л, Мицевска В, Мишкова С, Јанчевска А, Цвејоска-Чолаковска В . Бронхијален карциноид кај 11 годишно машко дете. Мак Спи Мед 2007; 53(1-2): 63-71.	3
5.4	Цвејоска-Чолаковска В , Влашки Е, Велиќ-Стефановска В. Квалитетот на животот кај децата со астма, како показател на клиничка стабилност. Мак. мед. преглед 2014; 68(1): 26-30.	4
		14,5
6	Пленарни предавања на научно/стручен собир со меѓународно учество – 3 поени	
6.1	Svejoska-Cholakovska V. Efficacy and safety of allergen-specific immunotherapy in children. Balkan School for Pediatricians, 2018.	3
6.2	Svejoska-Cholakovska V. Allergen immunotherapy in childhood. Fourth Congress of the Macedonian Society of Allergy and Clinical Immunology 2018. Мак. мед. преглед 2018;72 (supl.100):32-33.	3
6.3	Svejoska Cholakovska V. Subcutaneous versus sublingval allergen immunotherapy in children. Third symposium “News in allergy and Clinical immunology 2019”, Мак. мед. преглед 2019;72 (supl.105):22-24.	3
		9
7	Секциски предавања на научен/стручен собир со меѓународно учество – 2 поена	
7.1	Валентина Цвејоска Чолаковска. Пневмонии стекнати во заедница и нивен третман. Балканска педијатриска школа, 2018 година.	2
		2
8	Секциско предавање на научен стручен собир – 1 поен	
8.1	Валентина Цвејоска Чолаковска. Современи пристапи во лекување на алергии и астма во детската возраст. Стручен состанок за Здружение на педијатри, 2017 година, Скопје.	1
8.2	Валентина Цвејоска Чолаковска. Дијагностика и третман на алергија на протеини на кравјо млеко. Симпозиум, Солун, Грција, 2018.	1

8.3	Валентина Цвејоска Чолаковска. Алергија на протеини на кравјо млеко – дијагноза и третман. Стручен состанок, Скопје, 2019.	1
8.4	Валентина Цвејоска Чолаковска. Антихистаминици – можност за современ пристап при лекување на целогодишен и сезонски алергиски ринитис. Стручен состанок, Скопје, 2020.	1
8.5	Цвејоска Чолаковска В. Пневмонии стекнати во заедница во детска возраст. Трет симпозиум на Здружение по семејна медицина „Инфекции на респираторниот тракт – Убедувања/ Докази/ Пракса“. Зборник на апстракти, Скопје, Македонија, 2017	1
8.6	Валентина Цвејоска Чолаковска. Пневмонии во детска возраст - Бактериски респираторни инфекции кај децата. On line едукација, Скопје, 2020.	1
8.7	Валентина Цвејоска Чолаковска. Интернационален консензус (ICON) за астма во детската возраст. Стручен состанок за Здружение на педијатри, 2013 година, Скопје.	1
8.8	Цвејоска- Чолаковска В, Влашки Е, Велиќ-Стефановска В. Дали квалитетот на животот кај децата со астма зависи од полот на децата? VI конгрес на педијатри на Македонија со меѓународно учество Струга, Македонија, 2015. Зборник на трудови.	1
8.9	Цвејоска Чолаковска В. Астма и дебелина во детска возраст. Втор симпозиум – Новини во алергологија и имунологија 2017. Мак. мед. преглед 2017; 70 (supl. 97):2-3	1
8.10	Валентина Цвејоска Чолаковска. Повторувачки wheezing-дали е тоа секогаш астма? Стручен состанок на Македонско респираторно здружение, 2018 година, Скопје.	1
8.11	Валентина Цвејоска Чолаковска. Различен пристап во третманот на двата типа кашлица. Стручен состанок на Здружение на педијатри на Р. Македонија, 2013 година, Скопје	1
8.12	Валентина Цвејоска Чолаковска. Астма во детска возраст. Светски ден на астма-реалност и перспективи. Стручен симпозиум на Македонско респираторно здружение, 2011, Скопје.	1
8.13	Цвејоска Чолаковска В. Метаболна дисфункција и детска астма. Петти конгрес на Македонското здружение за алергологија и клиничка имунологија со меѓународно учество. Зборник на апстракти, Струга, Северна Македонија, 2022.	1
8.14	Цвејоска Чолаковска В. Асоцираност на неспецифичните инфламаторни маркери со астма и	1

	дебелина во детската возраст. Петти симпозиум „Новини во алергологијата и клиничката имунологија 2021“. Книга на апстракти, Скопје, Северна Македонија, 2021.	
8.15	Валентина Цвејоска Чолаковска. Современ пристап при третман на алергиски ринитис. Стручен состанок на Здружение лекари по општа медицина-семејни лекари на Р Македонија, 2021 година, Скопје.	1
		15
9	Учество на научно-стручен собир со реферат - усна презентација 1 бод	
9.1	Cvejoska-Colakovska V. Quality of life in children with asthma as a marker of clinical stability. Симпозиум „Новини во алергологијата и имунологијата“, 2015, Струга.	1
9.2	Цвејоска Чолаковска В. Пневмонии стекнати во заедница во детската возраст. 3. Симпозиум на ЗССМ-РГ со меѓународно учество “Антибиотици во примарна заштита”, 2017, Скопје.	1
		2
10	Апстракти објавени во зборник на меѓународна конференција – 1 поен	
10.1	Jakjovski Lj, Dilberovska M, Cvejoska V. Preventive therapy against tuberculosis in children. The international Journal of Tuberculosis and Lung Disease, Paris, France 1997.	1
10.2	Cvejoska Colakovska , Vlaski E, Nikolovski Lj. Translation and adaptation of a pediatric asthma quality of life questionnaire in to Macedonian – pilot study. EAACI Annual Congress, 6-10 June 2009 Warszawa, Poland.	1
10.3	Kostovski A, Zdraveska N, Ristoska-Bojkovska N, Cvejoska V , Bojadzieva S, NikolovskaAngelkova N, Jancevska A. Clinical characteristics of hospitalized children with 2009 H1N1 influenza virus infection in a single tertiary pediatric centre. Book of abstracts, 30-th Annual Meeting of ESPID, 8th-12th May 2012, Thessaloniki, Greece.	1
10.4	Cvejoska-Cholakovska V. Vlaski E. Velik Stefanovska V. Adaptation and validation of the pediatric asthma quality of life questionnaire in Macedonian children with asthma. European Academy of Allergy and Clinical Immunology Congress, Barcelona, Spain 2015.	1
10.5	Vlashki, E, Cvejoska Colakovska V , Ristevska T, Kimovska M, Seckova L, Micevska V, Lawson J. Temporal trends in asthma and asthma-like symptoms prevalence in Skopje, The Republic of Macedonia. ERS International Congress 2016, London, United Kingdom. Eur Respir J 2016;48 (Suppl 60):PA4396.	1

10.6	Ristevska T, Vlashki E, Cvejoska Cholakovska V , Kimovska-Hristova M, Micevska V, Lawson J. Density of truck traffic on residential streets and the impact on asthma and asthma-like symptoms in childhood. European International Congress 2016; London, United Kingdom. Eur Respir J 2016;48 (Suppl 60):PA328.	1
10.7	Vlashki E, Cvejoska Cholakovska V , Kimovska-Hristova M, Ristevska T, Micevska V, Lawson J. Body mass index and risk of asthma and asthma-like symptoms in childhood. European Academy of Allergy and Clinical Immunology Congress 2017, Helsinki, Finland.	1
10.8	Ristevska T, Vlashki E, Kimovska-Hristova M, Cvejoska Cholakovska V , Micevska V, Sechkova L. Hygiene hypothesis in childhood asthma. European Academy of Allergy and Clinical Immunology Congress 2017, Helsinki, Finland.	1
10.9	Kimovska-Hristova M, Vlashki E, Cvejoska Cholakovska V , Micevska V, Ristevska T, Lawson J. Prenatal and perinatal risk factors for childhood asthma and asthma-like symptoms. European Academy of Allergy and Clinical Immunology Congress 2017, Helsinki, Finland.	1
10.10	Cvejoska Cholakovska V , Vlashki E, Kimovska-Hristova M, Micevska V, Sazdovski A, Lawson J. Environmental tobacco smoke exposure and childhood asthma – Is it a trigger or risk factor or both? European Academy of Allergy and Clinical Immunology Congress 2017, Helsinki, Finland.	1
10.11	Cvejoska Cholakovska V , Vlashki E, Kimovska-Hristova M, Seckova L, Micevska V. Antibiotic use in relation to asthma in schoolchildren. European Academy of Allergy and Clinical Immunology Congress 2018, Munchen, Germany.	1
10.12	Cvejoska Cholakovska V , Vlashki E, Kimovska-Hristova M, Seckova L, Micevska V, Lawson J. Associations between indicators of socioeconomic status and childhood asthma. European Respiratory Society Congress 2018, Paris, France. European Respiratory Journal 2018.	1
10.13	Cvejoska Cholakovska V , Vlashki E, Kimovska-Hristova M, Seckova L, Micevska V, Lawson J. The effect of breastfeeding on the risk of asthma at school age. European Academy of Allergy and Clinical Immunology Congress 2019, Lisbon, Portugal.	1
10.14	Micevska V, Vlashki E, Cvejoska Cholakovska V , Seckova L, Kimovska M, Sazdovski A. Dampness at home and asthma in schoolchildren. European Respiratory Society Congress 2019, Madrid, Spain. European Respiratory Journal 2019.	1
10.15	Vlaski E, Cvejoska Cholakovska V , Kimovska M, Seckova L, Ristevska T, Lawson J. The association of physical activity and sedentary lifestyle with asthma in childhood. European	1

	Respiratory Society Annual Congress. Abstract book, Paris, France, 2018.	
10.16	Cvejoska Cholakovska V. The asthma diary's role in managing children with asthma. PAAM 2019, Florence, Italy.	1
10.17	Cvejoska Cholakovska V. Insulin resistance in children with asthma. Pediatric Allergy and Asthma Meeting Digital Congress 2021.	1
10.18	Cvejoska Cholakovska V, Vlashki E, Velikj Stefanovska V. The role of IL-6 in iverweight children with astma. European Acadamy of Pediatric Societies Congress, Barcelona, Spain 2022.	1
		18
11	Апстракти објавени во зборник на национална конференција – 0,5 поени	
11.1	Цвејоска В, Јаковски Љ, Дилберовска М. Специфичниот менингит во детската возраст. XV конгрес на лекарите на Македонија со меѓународно учество, 1999, Охрид, Македонија. ММП, пп 262.	0,5
11.2	Дилберовска М, Јаковски Љ, Цвејоска В. Ретка форма на белодробна туберкулоза во детската возраст (приказ на случај) XV конгрес на лекарите на Македонија со меѓународно учество, Охрид 1999, Македонија. ММП, пп 271.	0,5
11.3	Цвејоска В., Трендафиловски П, Бацакова Г, Костадинова С, Обочки К. Фактори кои доведуваат до инфекција на респираторниот тракт со Candida albicans. II конгрес на микробиологи на Македонија со меѓународно учество, Охрид 2002. ММП, пп 80.	0,5
11.4	Цвејоска Чолаковска В., Николовски Љ, Влашки Е, Саздовски А, Сечкова Л, Кировски И, Мицевска В. Секундарен ГЕРД кај оперирана езофагеална атрезина со трахеоезофагеална фистула, IV педијатриски конгрес на Македонија со меѓународно учество, 2007. ММП, пп 324.	0,5
11.5	Цвејоска-Чолаковска В., Влашки Е, Саздовски А, Сечкова Л, Кировски И, Мицевска В. Оценување на квалитетот на животот кај децата со астма. 5. Конгрес на Здружението на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, Охрид, Македонија, 2011. Зборник на апстракти.	0,5
11.6	Мицевска В, Влашки Е, Сечкова Л, Саздовски А, Мишкова С, Чолаковска В. Sy Loffler - Белодробна еозинофилија кај деца, 5. Конгрес на Здружението на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, Охрид, Македонија 2011. Зборник на апстракти.	0,5
11.7	Сечкова Л, Влашки Е, Мицевска В, Мишкова С, Цвејоска В, Саздовски А, Кировски И. Интоксикации во детска возраст. 5. Конгрес на Здружението на педијатрите на	0,5

	Македонија со меѓународно учество, Охрид, Македонија 2011. Зборник на апстракти.	
11.8	Кировски И, Саздовски А, Влашки Е, Сечкова Л, Цвејоска-Чолаковска В. , Мишкова С. Гигантски белодробни ехинококови цисти во детска возраст. V конгрес на педијатри на Македонија со меѓународно учество Охрид, Македонија 2011. Зборник на трудови: 57.	0.5
11.9	V.Cvejovska-Colakovska , E. Vlaski, A. Sazdovski. L. Seckova, I. Kirovski, V. Micevska. Quality of life in children with asthma as a marker of disease severity and treatment. Evaluation in school children. 5-th Congress of Macedonian Respiratory Society with International participation, Ohrid, Macedonia 2012. Book of abstracts pp 80.	0,5
11.10	Kirovski I, Sazdovski A, Spirovski Z, Vlaski E, Seckova L, Cvejoska-ColakovskaV , Miskova S. Late diagnosis of impacted bronchial Foreign body in children. V Congress of Macedonian Respiratory Society with International Participation. Abstract book: 80-81, Ohrid, Macedonia, 2012.	0,5
11.11	Цвејоска-Чолаковска В , Влашки Е, Саздовски А, Кировски И, Сечкова Л, Мицевска В. 4 годишно момче со лобектомија после некротизирачка пневмонија – приказ на сличај. VI конгрес на педијатри на Македонијасо меѓународно учество Струга, Македонија, 2015. Зборник на трудови.	0,5
11.12	Мицевска В, Влашки Е, Сечкова Л, Саздовски А, Кировски И, Чолаковска В , Мишкова С. Пневмонија – ревија на случаи. VI конгрес на педијатри на Македонија со меѓународно учество Струга, Македонија, 2015. Зборник на трудови.	0,5
11.13	Мицевска В, Влашки Е, Сечкова Л, Саздовски А, Кировски И, Чолаковска В , Мишкова С, Симеонов Е, Абдиу Б. Hiatus hernia – приказ на случај. VI конгрес на педијатри на Македонија со меѓународно учество Струга, Македонија, 2015. Зборник на трудови.	0,5
11.14	Кировски И, Саздовски А, Мицевска В, Георгиев Љ, Цвејоска-Чолаковска В , Мишкова С, Сечкова Л. Феморален остеомиелит асоциран со интравенска употреба на дрога во детската возраст. VI конгрес на педијатри на Македонија со меѓународно учество Струга, Македонија, 2015. Зборник на трудови.	0,5
		7
	ВКУПНО	104,57

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активностa:	Поени
1.	Експертски активности: евалуација, стручна ревизија, супервизија, технички извештаи, вешт наод, стручно мислење, систематизација, методологија – 1 поен	
1.1.	Сентинел систем за следење на сериозни акутни респираторни инфекции (САРИ)	1
1.2.	Комисија за следење и унапредување на здравствената заштита (Комисија за квалитет)	1
1.3.	Ревизија на болнички истории во по пат на телемедицина во јавноздравствени установи од секундарно ниво на здравствена заштита, назначена од Министерството за здравство на Р Македонија	1
		3
2	Воведување на нова акредитирана лабораториска/клиничка метода од областа на медицинските науки	
2.1.	Алерген специфична имуноterapiја во детска возраст (АИТ) - прв пат во државата – 4 поени	4
2.2.	Одредување и проценка на издишан азот моноксид (FeNO) – прв пат во институцијата – 1 поен	1
		5
3	Клиничка или научно-апликативна студија – 1 поен	
3.1.	Постмаркетиншко, неинтервенциско, мултицентрично клиничко испитување фаза 4 - „Алвокаст во превентивна терапија на астма кај деца на возраст од 2-14 години“ – 2013-2015 – истражувач-соработник	1
3.2.	Постмаркетиншка клиничка студија фаза 4 - „Тераписка ефикасност и безбедност на Трицеф во лекување на респираторни инфекции“, јуни – септември 2011 година – истражувач-соработник	1
		2
4	Стручна активност од областа на јавното здравство и соодветната област – 1 поен	
4.1.	Работна група предавачи на 100 селектирани МКБ-упатства, теоретски и практичен дел, за спроведување на програмата	1

	за едукација на избрани лекари, назначена од Министерството за здравство на Р Македонија	
4.2.	Едукација на општи лекари од дежурните служби организирана од У Клиника за детски болести, 2018 година	1
4.3.	Едукација на општи лекари, организирана од Катедрата за семејна медицина, 2014 – 2015 година, во вид на 7 предавања	7
4.4	Работна група за изработка на Педијатриски мастер план на Република Северна Македонија за периодот 2022-2030 година, назначена од Министерството за здравство на РС Македонија	1
		10
5	Завршена специјализација во областа на медицинските науки и здравството – 2 поена	
5.1.	Специјализација по педијатрија – 2003	2
6	Завршена супспецијализација во областа на медицинските науки и здравството – 1 поен	
6.1	Супспецијализација – педијатриска пулмологија	1
7	Одржани предавања на институции од јавен интерес, културно-информативни центри – 0,5 поени	
7.1.	Се што свири не е астма. Педијатар мк	0,5
	ВКУПНО	23,5

ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС

1	Награда за научни постигнувања од струкова организација – 3 поени	
1.1.	100 најдобри доктори – Министерство за здравство на Р Македонија (2013 година)	3
1.2.	Доделено звање – примариус од Министерството за здравство на РС Македонија	3
1.3	Благодарница за особен придонес и ангажираност при справување со пандемијата предизвикана од коронавирусот COVID 19, од Лекарската комора на РС Македонија	3
		9
2	Студиски престој во странство до 3 месеци – 0,5 поени	

2.1.	Pediatric Hospital "Bambino Gesù" – Internship in Allergology 2013	0,5
3.	Учество во комисији и тела на државни и други органи – 1 поен	
3.1.	Испитна комисија за полагање на стручен испит на доктори на медицина, 2015 година	1
3.2.	Акредитиран испитувач во комисиите за стручен испит на докторите на медицина во Лекарска комора на Република Северна Македонија, 2017 – 2023 година	6
3.3.	Второстепена лекарска комисија за лекување во странство, назначена од Фондот за здравствено осигурување на РС Македонија – заменик-член од 2019	1
3.4	Второстепена лекарска комисија за лекување во странство од Фондот за здравствено осигурување на РС Македонија – заменик-член, 2021	1
		9
4	Раководител на внатрешна организациона единица 3 поени	
4.1.	Раководител на Оддел за пулмологија и алергологија од 2022 година	3
	Вкупно	21,5

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	709,97
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	104,57
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	23,5
ДЕЈНОСТ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС	21,5
Вкупно	859,54

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Стојка Нацева Фуштиќ, с.р.
 Проф. д-р Констандина Кузевска Манева, с.р.
 Проф. д-р Светлана Кочева, с.р.
 Проф. д-р Кристина Миронска, с.р.
 Проф. д-р Соња Бојациева, с.р.

КАТЕРИНА ВЛАДИМИР БОШКОВСКА

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката научен соработник д-р Катерина Бошковска е родена на 28.6.1976 година, во Скопје. Средно образование завршила во Скопје со одличен успех. Со високо образование се стекнала на Медицинскиот факултет во Скопје од 1994 до 2000 година, а дипломирала на 12.7.2000 година, со просечен успех 9,3.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик.

Од ноември 2001 година е вработена во Институт за белодробни заболувања кај децата – Козле во Скопје. По завршувањето на специјализацијата по педијатрија во јули 2007 година, работела на Одделот за хронични белодробни заболувања кај предучилишни и училишни деца, а од 2013 година како шеф на отсек на истиот оддел. Од септември 2016 година работи на Одделот за туберкулоза во детската возраст, а од февруари 2020 година како негов раководител.

Во учебната 2011/12 година се запишала на трет циклус студии – докторски студии на Медицинскиот факултет во Скопје. Дисертацијата на тема: „Улогата на Quantiferon TB gold тестот во дијагнозата на активна туберкулоза и латентна туберкулозна инфекција во детската возраст“ ја одбрала на 5.4.2019 година пред Комисија во состав: проф. д-р Емилија Влашки (претседател), проф. д-р Стојка Нацева Фуштиќ (ментор), проф. д-р Бисерка Каева Јовковска (член), проф. д-р Аспазија Софијанова (член) и проф. д-р Лилјана Симоновска (член). Со тоа се стекнала со научен степен - доктор на медицински науки – клиничка медицина од областа на педијатријата.

Во 2013 година била избрана за асистент соработник на Медицинскиот факултет во Скопје по предметот Педијатрија, а во 2015 година е избрана за асистент докторанд по Педијатрија на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Д-р Катерина Бошковска во звањето научен соработник на Медицинскиот факултет при УКИМ е избрана во декември 2019 година. Последниот реферат за избор е објавен во Билтенот на УКИМ бр. 1204 од 1.12.2019 година.

Во октомври 2021 година ја започнала супспецијализацијата по педијатриска пулмологија.

1. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Медицински факултет, Скопје, кандидатката, научен соработник д-р Катерина Бошковска изведува вежби на прв циклус студии на студиската програма за студенти по општа медицина и стоматологија, по предметите: Педијатрија, Клиничко испитување и Ургентна медицина. Учествува во одржување менторска настава за Клиничка пракса и семинари по Педијатрија за студентите по општа медицина. Како едукатор и ментор, учествува во едукација на лекарите на специјализација по педијатрија.

Континуирано во студентските евалуации е оценувана со високи оценки и позитивни коментари.

Научноистражувачка дејност

Д-р Катерина Бошковска има објавено вкупно 84 научни трудови од областа на медицината, од кои 4 научни труда во научни списанија индексирани во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, 10 труда во списанија со меѓународен уредувачки одбор и 70 труда во зборници и резимеа од меѓународни и домашни научни собири.

Д-р Катерина Бошковска учествува како член во три национални научни проекти. Три пати учествувала на еднонеделните Salzburg СНОР-семинари во организација на Американско-австриската фондација во Салцбург, Австрија, со усна презентација на случаи. Во изминатиов период, кандидатката активно учествувала на бројни конгреси,

семинари и работилници од областа на педијатријата во земјава и во странство. Во 2003 година активно учествувала со своја презентација на ERS school course of „Advanced pediatric respiratory medicine“ во Барселона, Шпанија, во организација на Европското респираторно здружение.

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Катерина Бошковска е вклучена во стручната дејност на ЈЗУ Институт за белодробни заболувања кај децата – Козле, Скопје, како специјалист педијатар, актуелно како раководител на Одделот за туберкулоза во детската возраст. Врши стручна педијатриска дијагностика и третман на деца со респираторни болести и туберкулоза. Кандидатката во изминатиов период успешно ги врши сите експертски активности што се изведуваат на ЈЗУ Институт за белодробни заболувања кај децата – Козле, во смисла на изготвување на методологија на работа на одделите, изготвување протокол за дијагноза и терапија на туберкулоза и латентна туберкулозна инфекција. Вклучена е во работата на повеќе стручни комисији во склоп на Институтот како комисија за полагање испит и селекција на кандидати при вработување на лекари и медицински сестри, комисија за контрола на боледувања, комисија за етички прашања и за интрахоспитални инфекции.

Во институцијата ја вовела дијагностичката процедура Quantiferon TB gold test во протоколот за дијагноза на туберкулоза. Активно учествува во реализација на Програмата за превентивни мерки за спречување на туберкулозата кај населението во Р Македонија, финансирана од Министерството за здравство. Д-р Катерина Бошковска учествувала во стручно-апликативниот проект „Денови на промоција на наставата“, изведен од страна на Педагошкиот факултет во Скопје, и завршила обуки за стекнување методолошко-педагошки вештини во наставата на Медицинскиот факултет.

Особена активност кандидатката покажува во дејностите од поширок интерес. Активно е вклучена во работата на органите на ЈЗУ Институт за белодробни заболувања кај децата – Козле, како заменик-претседател на управниот одбор, претседател на комисија за научноистражувачка дејност при Институтот, како и раководење со внатрешна организациона единица. Д-р Катерина Бошковска во изминатиов период е активно вклучена во работата на Лекарската комора на Македонија како член на Комисија за полагање на стручен испит.

Д-р Катерина Бошковска е член на: Здружението на педијатри на Македонија, Здружението на пневмофтизиолози на Македонија, Европското респираторно здружение, Европската академија за педијатрија, Европската асоцијација за алергологија и клиничка имунологија, Македонското респираторно здружение и Македонското педијатриско респираторно здружение, каде што е и член на управниот одбор.

Добитник е на благодарници за активно учество и исполнување на целите и задачите на Македонското лекарско друштво во 2014 и 2018 година, Благодарница за несебичен ангажман и успешна соработка од Институтот за белодробни заболувања кај децата – Козле во 2018 година, како и Благодарница за особен придонес и ангажираност при справување со пандемијата од корона вирусот, доделена од Лекарската комора на РС Македонија во 2021 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

ОБРАЗЕЦ1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Катерина Владимир Бошковска

(име, татково име и презиме)

Институција: Институт за белодробни заболувања кај децата – Козле,
Скопје

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: педијатрија и детски болести со нега на болно и здраво дете

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО ЗВАЊЕ – ДОЦЕНТ

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус *</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,3.</p>	ДА
2	<p>Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира</p> <p>Назив на научната област: клиничка медицина; поле: педијатрија</p>	ДА
3	<p>Објавени најмалку четири научни труда** во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор</p>	ДА
3.1	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: CONTRIBUTIONS. Sec. of Med. Sci 2. Назив на електронската база на списанија: Medline, PubMed 3. Наслов на трудот: Pandemic with COVID-19 and families with children with chronic respiratory diseases 4. Година на објава: 2020 	ДА
3.2.1	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: Acta morphologica 2. Меѓународен уредувачки одбор 25 чл. Македонија, Србија, Турција, БИХ, Романија, Аргентина 	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>3. Наслов на трудот: Achalasia of the cardia- pediatric case report</p> <p>4. Година на објава: 2021</p>	
3.2.2	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p> <p>1. Назив на научното списание: Македонски медицински преглед</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор од Македонија, Србија, Хрватска, Англија, САД, Германија, Словенија</p> <p>3. Наслов на трудот: . Evaluation of the analytical value of Sars –CoV-2 antigen test in relation to Ct-values of RT – qPCR in patients suspected of Covid-19</p> <p>4. Година на објава: 2021</p>	
3.2.3	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p> <p>1. Назив на научното списание: Journal of Morphological Sciences</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор од Македонија, Србија, Црна Гора, БИХ, Хрватска, Украина, САД</p> <p>3. Наслов на трудот: Skin manifestations in children with Covid 19</p> <p>4. Година на објава: 2022</p>	
4	<p>Познавање на најмалку еден странски јазик, определен со општ акт на Универзитетот, односно на самостојната висока стручна школа</p> <p>20. Странски јазик: Англиски</p> <p>21. Назив на документот: Уверение за познавање на англискиот јазик кое одговара на Ц1 според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR)</p> <p>22. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“</p> <p>23. Датум на издавање на документот: 25.11.2022</p>	ДА
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	ДА

ОБРАЗЕЦ 2
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Катерина Владимир Бошковска

(име, татково име и презиме)

Институција: Институт за белодробни заболувања кај децата – Козле, Скопје

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: педијатрија и детски болести со нега на болно и здраво дете

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1.	Одржување вежби од прв циклус студии	120.42
1.1.	Одржување вежби – студенти по медицина Педијатрија 2014 летен семестар = 44 часа x 0.03 2014 зимски семестар = 44 часа x 0.03 2015 летен семестар = 44 часа x 0.03 2015 зимски семестар=44часа x 0.03 2016 летен семестар = 44 часа x 0.03 2016 зимски семестар = 44 часа x 0.03 2017 летен семестар = 44 часа x 0.03 2017 зимски семестар =44 часа x 0.03 2018 летен семестар = 44 часа x 0.03 2018 зимски семестар = 44 часа x 0.03 2019 летен семестар = 44 часа x 0.03 2019 зимски семестар = 44 часа x 0.03 2020 летен семестар = 44 часа x 0.03 2020 зимски семестар = 44 часа x 0.03 2021 летен семестар = 44 часа x 0.03 2021 зимски семестар = 63 часа x 0.03 2022 летен семестар = 54 часа x 0.03 2022 зимски семестар = 48 часа x 0.03	24.75
1.2.	Одржување вежби – студенти по медицина Клиничко испитување 2013 зимски семестар = 32 x 0.03 2014 летен семестар = 16 часа x 0.03 2014 зимски семестар = 16 часа x 0.03 2015 летен семестар = 16 часа x 0.03 2015 зимски семестар=16часа x 0.03 2016 летен семестар = 16 часа x 0.03 2016 зимски семестар = 16часа x 0.03 2017 летен семестар = 16 часа x 0.03 2017 зимски семестар =16 часа x 0.03 2018 летен семестар = 16 часа x 0.03 2018 зимски семестар = 16 часа x 0.03 2019 летен семестар = 32 часа x 0.03 2019 зимски семестар = 16 часа x 0.03 2020 летен семестар = 16 часа x 0.03 2020 зимски семестар = 16 часа x 0.03 2021 зимски семестар = 8 часа x 0.03 2022 летен семестар = 8 часа x 0.03 2022 зимски семестар = 16 часа x 0.03	9.12

1.3.	Одржување вежби – студенти по медицина Ургентна медицина 2013 зимски семестар = 8 часа x 0.03 2014 зимски семестар = 8 часа x 0.03 2015 зимски семестар = 9 часа x 0.03 2016 зимски семестар = 8 часа x 0.03 2017 зимски семестар = 4 часа x 0.03 2018 зимски семестар = 4 часа x 0.03 2019 зимски семестар = 4 часа x 0.03 2020 зимски семестар = 4 часа x 0.03 2021 зимски семестар = 4 часа x 0.03 2022 зимски семестар = 4 часа x 0.03	1.71
1.4.	Одржување вежби – студенти по стоматологија Педијатрија 2014 зимски семестар = 36 часа x 0.03 2015 зимски семестар = 18 часа x 0.03 2016 зимски семестар = 36 часа x 0.03 2017 зимски семестар = 18 часа x 0.03 2018 зимски семестар = 18 часа x 0.03 2019 зимски семестар = 18 часа x 0.03 2020 зимски семестар = 18 часа x 0.03 2021 зимски семестар = 18 часа x 0.03	5.4
1.5.	Одржување менторска настава за Клиничка пракса по Педијатрија 2014 летен семестар 120 часа x 0,06 2014 зимски семестар 120 часа x 0,06 2015 зимски семестар = 120 часа x 0.06 2016 зимски семестар = 120 часа x 0.06 2018 зимски семестар = 120 часа x 0.06 2019 зимски семестар = 120 часа x 0.06 2020 летен семестар = 120 часа x 0.06 2020 зимски семестар = 120 часа x 0.06 2021 летен семестар = 120 часа x 0.06 2022 летен семестар = 120 часа x 0.06 2022 зимски семестар = 120 часа x 0.06	79.2
1.6.	Одржување на вежби за студенти: Медицина- Педијатрија семинар 2014 летен семестар 1 час x 0.03 2016 зимски семестар 1 час x 0.03 2019 зимски семестар 1 час x 0,03 2020 летен семестар 1 час x 0.03 2020 зимски семестар 1 час x 0.03 2021 летен семестар 1 час x 0.03 2022 зимски семестар 1 час x 0.03 2022 зимски семестар 1 час x 0.03	0.24
2.	Одржување на настава од втор циклус студии	0.05
2.1.	Семинар пулмологија за специјализанти по педијатрија летен семестар 2019 – 1 предавање x 0,05	
3.	Консултации со студенти 6 студенти x 2 семестри x 9 години x 0.002 = 0.216	0.216
4.	Консултации со студенти на медицина – во рамките на здравствена клиничка пракса	11.4

	19 семестри x 3 студенти во семестар x 0,2 = 11.4	
5.	Ментор и едукатор на здравствена едукација	98.54
5.1.	Ментор на специјализанти по педијатрија - 5 специјализанти 1. Од 01.04.2021- 22мес.(88 н) x 4 часа x 0.08=28.16 2. Од 01.11.2021- 15мес.(60н) x 4 часа x 0.08=19.2 3. 3 специјализанти од 17.10.2022 – 4 мес.(16н) x 4 часа x 0.08=5,12 x 3 = 15.36	62.72
5.2.	Едукатор на здравствена едукација 0,08 7(часа неделно) * 4 недели(1 месец) * 0,08 7 специјализанти по педијатрија , вкупно 16 месеци 7 часа x 16 мес(64н) x 0.08= 35.84	35.84
6.	Настава во школи и работилници – учесник	4
6.1.	OMI Salzburg CHOP Seminar in General paediatrics, April 01-07.2012, Salzburg, Austria	1
6.2.	OMI Salzburg CHOP Seminar in pediatric gastroenterology, April 24-30,2016, Salzburg, Austria	1
6.3.	OMI Salzburg CHOP Seminar in pediatric pulmonology, April 25-30,2022, Salzburg, Austria	1
6.4.	Работилница „Новини во контрола на туберкулозата во Р.С.Македонија, 16.11.2022, Скопје	1
7.	Ментор на дипломска работа 3 кандидати x 0.2 бода= 0.6	0.6
8.	Член на комисија за оцена и одбрана на дипломска работа 0,1 бод x 10 кандидати	1
9.	Член на комисија за полагање специјалистички испит по педијатрија 0,2 бода x 2 кандидати	0.4
	Вкупно	236.6

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1.	Учесник во национален научен проект	9
1.1	„Инциденца и етиологија на анемии кај хоспитализирани деца на возраст до 5 години на Универзитетската Клиника за детски болести со фокус на дефицит на витамин Б12“ Катедра-носител на проектот: Педијатрија	3.0
1.2	„Ауксолошка и нутритивна проценка на деца со хронични состојби“ Катедра-носител на проектот: Педијатрија	3.0
1.3	„Асоцијација на Експираторен индекс на варијабилност со ризикот од појава на астма, визинг и тежината на акутна бронхоопструктивна атака кај деца од предучилишна возраст“ Катедра-носител на проектот: Педијатрија	3.0

2.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое нема импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank, MathSciNet (Mathematical Reviews), Zentralblatt fur Mathematik и Реферативный журнал "Математика" или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование	12
2.1.	Popova G, Jankuloski D, Felix B, Boskovska K , Stojanovska-Dimzovska B, Tasik V, Blagoevska K. Pulsed-field gel electrophoresis used for typing of extended-spectrum- β -lactamases-producing Escherichia coli isolated from infant's respiratory and digestive system. Mac Vet Rev 2018; 41(2):133-141.	3.0
2.2.	Boskovska K , Naceva-Fustic S, Simonovska L, Dilberovska M, Dacevski D, Popova G, Arnaudova I, Cakalaroska I. Comparison od IFN- γ levels in children with tuberculosis disease(TB) and latent tuberculosis infection (LTBI). Open Access Maced J Med Sci. 2018; 6(11): 2091-2096	3.0
2.3.	Popova G, Boskovska K , Arnaudova-Danevska I, Smilevska-Spasova O, Jakjovska T. Sputum quality assessment regarding sputum culture for diagnosing lower respiratory tract infections in children. Open Access Maced J Med Sci. 2019; 7(12): 1926-1930.	3.0
2.4.	Tatjana Zorcec , Tatjana Jakovska , Vesna Micevska , Katerina Boskovska , Valentina Cvejoska Cholakovska. Pandemic with COVID-19 and families with children with chronic respiratory diseases. CONTRIBUTIONS. Sec. of Med. Sci., XLI 2, 2020	3.0
3.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови	30
3.1.	Boskovska Katerina , Petrusavska-Kolekevaska L, Dilberovska M, Popova G, Stevic V. Etiology, epidemiology, clinical implications and treatment of acute bronchiolitis-a review of the literature. Acta morphologica 2013; 10(2):71-77.	3.0
3.2.	Boskovska Katerina , Naceva-Fustic S, Petrusavska-Kolekevaska L, Dilberovska M, Dacevski D, Popova G, Arnaudova I. Role of Quantiferon TB gold test in diagnosis of latent tuberculosis infection(LTBI) in childhood and its	3.0

	correlation with tuberculin skin test, Acta morphologica 2015;12(2):32-36.	
3.3.	Popova Gorica, Tasik V, Boskovska K , Ilievska T. Gastrointestinal tract- reservoir of extenden spectrum β lactamases producing strains colonizing respiratory tract in infants. Acta morphologica 2015; 12(2):22-27.	3.0
3.4.	Arnaudova-Danevska I, Balkanov T, Boskovska K , Jakjovska T, Popova G, Cakalaroska I. Utility of exhaled nitric oxide in pediatric practice-review of literature. Acta morphologica 2019;16(1):63-76.	3.0
3.5.	Gjinovska Tasevska E, Doksimovski F, Boshkovska K , Tasevska Rajkovikj A, Petlichkovska S, Jakjovska T, Arnaudova-Daneva I. Epidemiology, treatment and complications of croup syndrome in children. Acta Morphol. 2020;Vol.17(1):39-45	3.0
3.6.	Gorica Popova, Katerina Boskovska , Ivana Arnaudova Danevska, Katerina Blagoevska. Evaluation of the analytical value of Sars –CoV-2 antigen test in relation to Ct-values of RT – qPCR in patients suspected of Covid-19. Mak Med Pregled 2021; 75(1): 10-13	3.0
3.7	Ivana Arnaudova Danevska, Dimitar Arnaudov, Tatjana Jakjovska, Katerina Boshkovska , Sonja Momchilovikj, Elena Gjinovska Tasevska. Ethical aspects in clinical trials in children. Mak Med Pregled 2021 ; 75(1): 1-5	3.0
3.8.	Boshkovska Katerina , Bojadzieva Sonja, Popova Gorica, Arnaudova - Danevska Ivana, Chakalarovska Irena. Achalasia of the cardia- pediatric case report. Acta Morphol. 2021; Vol. 18(2): 80-84	3.0
3.9	Mirjana Popovska, Nora Polozani, Olga Spasova, Katerina Boskovska . Skin manifestations in children with Covid 19. JMS 2022;Vol5(3):53-59	3.0
3.10	Veselinka Mitrovska Josifova, Katerina Boskovska , Irena Chakalaroska, IvanaArnaudova-Danevska, Olga Spasova,, Julija Ivanovska, Vesna Fidanovska Jovicic, Jane Buzarov. Unexpected foreign body as a reason of lobar pneumonia in a 6,5 yeards old boy- case report. JMS 2022; Vol 5 (3):60-63	3.0
4.	Апстрактни објавени во зборник на конференција - меѓународна 1 бод - национална 0.5 бода	49.5
4.1.	Uzunovska N, Manceva B, Dimceva B, Daskalova E, Boskovska K . Atypical clinical presentation of infant asthma-diagnostic problem. Turkish thoracic society 5 th annual congress, 24-27 April 2002, Antalya, Turkey.	1
4.2.	Manceva B, Uzunovska N, Daskalova E, Boskovska K , Gligorova N. Allergic chart in infant asthma. Turkish thoracic society 5 th annual congress, 24-27 April 2002, Antalya, Turkey.	1
4.3.	Ilievska T, Dilberovska M, Dimceva B, Boskovska K , Gligorova N. Tuberculosis in a pneumology department: an	1

	eight-year review. Turkish thoracic society 5 th annual congress, 24-27 April 2002, Antalya, Turkey.	
4.4.	Zafirovski O, Petrusavska L, Galbova S, Stevic V, Sarevska Z, Boskovska K. , Gligorova N. Tuberculosis infection: case of recidivant wheezing episodes in childhood. Turkish thoracic society 5 th annual congress, 24-27 April 2002, Antalya, Turkey	1
4.5.	Kostadinova S, Trendafilovski P, Badzakova G, Gligorova N, Boskovska K. Trigger factors for asthma exacerbations in children's asthma. Turkish thoracic society 5 th annual congress, 24-27 April 2002, Antalya, Turkey	1
4.6.	Daskalova E, Uzunovska N, Manceva B, Ilievska T, Boskovska K. Wheezing episodes caused by viral infections. Turkish thoracic society 5 th annual congress, 24-27 April 2002, Antalya, Turkey	1
4.7.	Damjanska E, Gjurginov D, Lazareska M, Stojanovska J, Boskovska K. , Stefanovska E. Kartagener's Syndrome. 3th Macedonian congress of radiology with international participation, 12-16 June 2002, Ohrid, Macedonia.	0.5
4.8.	Узуновска Н, Даскалова Е, Манчева Б, Бошковска К. , Зафировски Љ. Компјутеризирана томографија во дијагностицирање на хронични белодробни заболувања кај деца до три години. 3th Macedonian congress of radiology with international participation, 12-16 June 2002, Ohrid, Macedonia	0.5
4.9.	Boskovska K. , Dilberovska M, Dacevski D, Cadikovska N. Endobronchial tuberculosis in children- diagnostic criteria. Turkish thoracic society 6 th annual congress, 23-26 April 2003, Antalya, Turkey.	1
4.10.	Ilievska T, Dilberovska M, Dacevski D, Boskovska K. The usefulness of Bio FM medium in comparison with Lowenstein Jensen for rapid diagnosing of TB in children 13 th ERS Annual congress, September 27- October 01 2003, Vienna, Austria.	1
4.11.	Boskovska K. , Dilberovska M, Dacevski D, Cadikovska N. Endobronchial tuberculosis in children- five years material. 13 th ERS Annual congress, September 27- October 01 2003, Vienna, Austria.	1
4.12.	Lazareska M, Stefanovska E, Stojanovska J, Josheva J, Trajkovski Z, Boskovska K. Imaging of soft tissue tumor(PNET or extrasceletal Ewing sarcoma)-case report. 2 nd Balcan radiology forum and 4 th Macedonian congress of radiology, 08-12.09.2004, Ohrid, Macedonia	0.5
4.13.	Boskovska K. , Dilberovska M, Dacevski D, Cadikovska N. Endobronchial tuberculosis followed by sepsis- case reports. 16 th ERS Annual congress, September 2- 6 2006, Munich, Germany.	1
4.14.	Чапароска М, Зафировски О, Галбова С, Шаревска З, Бошковска К. Инфекција-тригер фактор за астма егзацербација. 4ти Конгрес на педијатрите на Македонија со интернационално учество, 18-22 Септември 2007, Охрид, Македонија.	0.5
4.15.	Додевски А, Чакалароска И, Зафировски О, Чапароска М, Галбова С, Шаревска З, Бошковска К. Бронхиолоитис на одделот за интензивна нега и	0.5

	терапия. 17. Конгрес на лекарите на Р Македонија, 10 – 13 октомври 2007, Охрид, Македонија.	
4.16.	Чакалароска И, Додевски А, Зафировски О, Чапароска М, Галбова С, Шаревска З, Босковска К. Круп синдром во детска возраст. 17. Конгрес на лекарите на Р Македонија, 10 – 13 октомври 2007, Охрид, Македонија.	0.5
4.17.	Maneva M, Stojanovska L, Petrusevska L, Boskovska K. Contemporary bronchiectasis and asthma persistence in children. Turkish thoracic society 11 th annual congress, 23-27 April 2008, Antalya, Turkey.	1
4.18.	Minova B, Boskovska K , Kostadinova S, Obocki K, Dodevski A. Prolonged psychogenic cough in the period of early adolescence. 4 th Congress of the Macedonian respiratory society, September 27-30, 2008 Ohrid, Macedonia. Book of abstracts 56-57.	0.5
4.19.	Petrusevska-Kolekevaska L, Galbova S, Boskovska K , Dodevski A. Increase levels of serum Ig E in detecting allergic airway disease in small children. 4 th Congress of the Macedonian respiratory society, September 27-30, 2008 Ohrid, Macedonia.	0.5
4.20.	Nikolova L, Stojanovska L, Stefanovska O, Zafirovski O, Nikolov M, Petrusevska L, Boskovska K , Dodevski A Lower respiratory tract infections (LRTI) in children older than 3 years-some characteristics. 4 th Congress of the Macedonian respiratory society, September 27-30, 2008 Ohrid, Macedonia.	0.5
4.21.	Boskovska K , Maneva M, Petrusevska L, Dodevski A. Bronchiectasis in children (five years material). 18 th European Respiratory Society Annual Congress, Berlin, Germany, October 4-8, 2008.	1
4.22.	Galbova S, Dimceva B, Obocki K, Stevic V, Boskovska K. Bronchological findings in children with persistent stridor. 18 th European Respiratory Society Annual Congress, Berlin, Germany, October 4-8, 2008.	1
4.23.	Maneva M, Stoimenova E, Stojanovska L, Boskovska K , Petrusevska L. Problem of bronchiectasis in children: 25 years period of experience 18 th European Respiratory Society Annual Congress, Berlin, Germany, October 4-8, 2008.	1
4.24.	Boskovska K , Buzarov J, Kostadinova S, Petrusevska L, Maneva M. Allergic rhinitis and asthma in children 7 th Symposium on Experimental rhinology and immunology of the nose (SERIN). November 13-15 2008, Dubrovnik, Croatia.	1
4.25.	Boskovska K , Maneva M, Petrusevska L, Dodevski A. High Resolution computed tomography (HRCT) in diagnosis of bronchiectasis in children. 6 th Balkan Congress of Radiology, 18-20 November 2008, Vrnjacka Spa, Serbia.	1
4.26.	Nikolova L, Stojanovska L, Stefanovska O, Zafirovski O, Boskovska K. Community acquired atypical pneumonia (CAAP)in children at the age over 3 yrs-some characteristics. 6 th Balkan Congress of Radiology, 18-20 November 2008, Vrnjacka Spa, Serbia	1

4.27.	Maneva M, Stojanovska L, Miladinovska C, Petrovska T, Boskovska K , Petrusavska L. Problem of bronchiectasis in children: imaging findings. 6 th Balkan Congress of Radiology, 18-20 November 2008, Vrnjaska Spa, Serbia	1
4.28.	Петрушевска Л, Манева М, Бошковска К . Астма егзацербација и инфекција со Микоплазма пнеумоние кај децата. 10-та Национална конференција за педијатри со меѓународно учество, 22-24 Мај 2009, Сончев брег, Бугарија.	1
4.29.	Boskovska K , Petrusavska L, Maneva M. Bronchiectasis in children- 10 years material. 5 th congress of pediatric association of Macedonia with international participation, 5-9 October 2011, Ohrid, Macedonia.	0.5
4.30.	Kostadinova S, Boskovska K , Stevic V, Arnaudova I. Exhaled Nitrogen oxide in pediatric asthma. 5 th congress of pediatric association of Macedonia with international participation, 5-9 October 2011, Ohrid, Macedonia.	0.5
4.31.	Lazarevska I, Josifova V, Kalanoska A, Boskovska K . Flexible bronchoscopy-useful tool in current pediatric clinical practice. 5 th congress of pediatric association of Macedonia with international participation, 5-9 October 2011, Ohrid, Macedonia.	0.5
4.32.	Даневска-Арнаудова И, Стевиќ В, Илиевска Т, Попова Г, Бошковска К . Застапеност на Legionella pneumophila како причинител на долгореспираторни инфекции кај децата. 5 th Congress of the Macedonian respiratory society with international participation, September 26-29 2012, Ohrid, Macedonia	0.5
4.33.	Стевиќ В, Арнаудова-Даневска И, Илиевска Т, Попова Г, Бошковска К . Застапеност на најчестите респираторни вируси како причинители на долгореспираторни инфекции кај децата. 5 th Congress of the Macedonian respiratory society with international participation, September 26-29 2012, Ohrid, Macedonia.	0.5
4.34.	Галбова С, Димчева Б, Манчева Б, Бошковска К , Јосифова В, Стевиќ В. Педијатриска фибербронхоскопија- индикации и наоди. 5 th Congress of the Macedonian respiratory society with international participation, September 26-29 2012, Ohrid, Macedonia.	0.5
4.35.	Boskovska K , Petrusavska L, Ilievska T, Popova G. Mycoplasma pneumoniae infection and asthma exacerbation in children , 5 th Congress of the Macedonian respiratory society with international participation, September 26-29 2012, Ohrid, Macedonia	0.5
4.36.	Lidija Petrushevska-Kolekjevskа, Iskra Lazarevska, Jane Buzarov, Katerina Boshkovska , Slavica Kostadinova. Tracheomalacia in children with recurrent low respiratory diseases. European Respiratory Journal 2014 44: P4472;	1
4.37.	Бошковска К , Петрушевска Л, Дилберовска М, Дацевски Д, Далипи А. Значењето на Quantiferon TB goldтест за дијагноза на латентна туберкулозна инфекција во детска возраст- прикази на случај. Трет конгрес на пнеумофтизиолозите на Р.Македонија со меѓународно учество, 5 – 9 ноември 2015, Струга, Македонија	0.5

4.38.	Дилберовска М, Дацевски Д, Бошковска К. Коскена форма на туберкулоза во детската возраст-дијагностички проблем. Трет конгрес на пнеумофтизиолозите на Р Македонија со меѓународно учество, 5 – 9 ноември 2015, Струга, Македонија	0.5
4.39.	Boskovska K , Petrusevska L, Dilberovska M, Dacevski D, Popova G, Arnaudova I. Correlation of Quantiferon TB gold test with tuberculin skin test in latent tuberculosis infection in childhood. Congress of respiratory medicine of the Republic of Macedonia, October 6-9 2016, Struga, Macedonia	0.5
4.40.	Popova G, Blagoevska K, Jankulovski D, Pendovski L, Boskovska K , Felix B, Tasic V. Pulsed-field gel electrophoresis used for typing of extended spectrum β lactamases producing Escherichia coli, isolated from infant's respiratory and respiratory tract. Congress of respiratory medicine of the Republic of Macedonia, October 6-9 2016, Struga, Macedonia	0.5
4.41.	Boskovska K , Popova G, Ilievska T, Dilberovska M, Dacevski D, Arnaudova I, Cakalaroska I. Legionella pleuropneumonia in childhood- a case report. 6 th Congress of Macedonian microbiologists with international participation, Maj 30-June 02 2018, Ohrid, Macedonia	0.5
4.42.	Popova G, Ilievska T, Boskovska K , Blagoevska K. Evaluation of the sputum quality assessment and its correlation with the isolated respiratory pathogens. 6 th Congress of Macedonian microbiologists with international participation, Maj 30-June 02 2018, Ohrid, Macedonia	0.5
4.43.	Boskovska K , Dilberovska M, Dacevbski D, Arnaudova I, Cakalaroska I. Correlation between IFN- γ and tuberculin skin test in children younger than 5 years with TB contact. 14 th National pediatric congress with international participation, September 27-30 2018, Borovetz, Bulgaria	1
4.44.	Boskovska K , Popova G, Dilberovska M, Dacevski D, Baevska-Vuchkovic T. Tuberculosis in childhood- a challenge for diagnosis. 7 th congress of pediatric association of Macedonia with international participation June 25-28 2019, Strumica, Macedonia	0.5
4.45.	Popova G, Boskovska K , Zafirovski O. Diagnosis of lower respiratory tract infections- challenge for clinical microbiologists. 7 th congress of pediatric association of Macedonia with international participation June 25-28 2019, Strumica, Macedonia	0.5
4.46.	Boskovska K , Arnaudova-Danevska I, Popova G, Dilberovska M, Dacevski D, Simjanovska J. Complicated pulmonary tuberculosis with endobronchitis in children- case report. 7 th congress of pediatric association of Macedonia with international participation June 25-28 2019, Strumica, Macedonia	0.5
4.47.	Smilevska-Spasova O, Zafirovski O, Boskovska K . Complicated cystic echinococcosis in the right lung of a child- case report. 7 th congress of pediatric association of Macedonia with international participation June 25-28 2019, Strumica, Macedonia	0.5

4.48.	Boshkovska K , Popova G, Josifova-Mitrovska V, Arnaudova-Danevska I, Dilberovska M, Dacevski D. Tuberculous lymphadenitis in children-10 years of experience. Fourth congress of the pneumophtisiologists of Republic North Macedonia with international participation, September 12-14 2019, Struga, R.N.Macedonia	0.5
4.49.	Buzarov J., Dacevski D., Boshkovska K. , Mitrovska-Josifova V. Tuberculous endobronchitis in childhood-endoscopic evaluation. Fourth congress of the pneumophtisiologists of Republic North Macedonia with international participation, September 12-14 2019, Struga, R.N.Macedonia	0.5
4.50.	Дацевски Д., Бошковска К. , Бужаров Ј., Дилберовска М. Плеврални изливи од специфична етиологија во детската возраст. Четврти конгрес на пневмофтизиолозите на Република Северна Македонија со меѓународно учество, 12 – 14 септември 2019, Струга, РС Македонија	0.5
4.51.	Бошковска К. , Дилберовска М., Дацевски Д., Попова Г., Јосифова В. Туберкулозен плеврален излив во детска возраст- приказ на случај. Четврти конгрес на пневмофтизиолозите на Република Северна Македонија со меѓународно учество, 12 – 14 септември 2019, Струга, РС Македонија	0.5
4.52.	Несторов Х., Бошковска К. , Дилберовска М., Дацевски Д. Коскена туберкулоза во детска возраст-приказ на случај. Четврти конгрес на пневмофтизиолозите на Република Северна Македонија со меѓународно учество, 12 – 14 септември 2019, Струга, РС Македонија	0.5
4.53.	Дацевски Д., Бошковска К. , Дилберовска М. Латентна туберкулоза во детска возраст. Четврти конгрес на пневмофтизиолозите на Република Северна Македонија со меѓународно учество, 12 - 14 септември 2019, Струга, РС Македонија	0.5
4.54.	Јосифова – Митровска В., Бошковска К. , Попова Г., Лазаревска И., Бужаров Ј Галбова С. Екстирпација на туѓо тело од дишни патишта со фибербронхоскопија со баскет. Четврти Конгрес на пневмофтизиолозите на Република Северна Македонија со меѓународно учество, 12 – 14 септември 2019, Струга, РС Македонија	0.5
4.55.	Popova G., Boskovska K. , Mirtovska Josifova V., Stevic V., Jakjovska T. Bacterial etiologies of lower respiratory tract infections in children. Fourth congress of the pneumophtisiologists of Republic North Macedonia with international participation, September 12-14 2019, Struga, R.N.Macedonia	0.5
4.56.	Арнаудова-Даневска И, Арнаудов Д, Јаковска Т, Момчиловиќ С, Ѓиновска-Тасевска Е, Бошковска К , Чакалароска И, Јосифова-Митровска В. 27 годишен пациент со напредната цистична фиброза-приказ на случај. Четврти конгрес на пневмофтизиолозите на Република Северна Македонија со меѓународно учество, 12 – 14 септември 2019, Струга, Р Македонија	0.5
4.57	Zafirovski Lj, Matevska L, Dacevski D, Boskovska K , Popova G, Josifova V, Simjanovska J. Connection of	0.5

	irrational prescription of antibiotics, with uncertain diagnosis of mycoplasma pneumonia infections-our experiences. Third symposium “News in allergy and clinical immunology 2019”, September 20-22 2019, Skopje, R.Macedonia	
4.58.	Arnaudova-Danevska I, Arnaudov D, Jakjovska T, Cakalarovska I, Boshkovska K. , Gjinovska-Tasevska E, Popova G. Latent tuberculosis infection(LTBI) in a child with cystic fibrosis- case report. Third symposium “News in allergy and clinical immunology 2019”, September 20-22 2019, Skopje, R.Macedonia	0.5
4.59.	Katerina Boshkovska. Latent tuberculosis in children - importance of diagnosis and treatment. 20th Congress of Macedonian Medical Association , November 10-20th 2020	0.5
4.60.	Hristijan Nestorov , K. Boshkovska , D. Dacevski , F. Doksimovski. Fibro-Cavernous Pulmonary Tuberculosis In Children. 20th Congress of Macedonian Medical Association , November 10-20th 2020	0.5
4.61.	Ivana Arnaudova Danevska, Dimitar Arnaudov, Olgica Stefanovska, Katerina Boshkovska , Irena Chakalarovska, Sonja Momchilovikj. Refractory anaemia as a first major sign of neuroblasoma in 8 months old infant. European Academy of Paediatrics 2021 Congress and MasterCourse, April 22-25. 2021	1
4.62.	Gorica Popova, Katerina Boskovska , Ivana Arnaudova Danevska. Rapid SARS-CoV-2 antigen testing compared with RT-qPCR in patients suspected for COVID-19. European Respiratory Journal 2021 58: PA3474; DOI: 10.1183/13993003.congress-2021.PA3474	1
4.63.	Olga Smilevska Spasova, Gorica Popova, Katerina Boshkovska , Mirjana Popovska, Zorica Sharevska. Bilateral Pneumonia and atelectasis in right upper lobe from mixed lower respiratory infection with RSV, Staphilococcus aureus MRSA and E. coli in 1,5 months old infant-case report. 40th Annual meeting of the European Society for Paediatric Infectious Diseases, 9-13 May 2022, Athens and online	1
4.64.	Olga Smilevska Spasova, Katerina Boshkovska , Gorica Popova, Mirjana Popovska. Pneumonia caused by Streptococcus pneumoniae in a young child-case report. 40th Annual meeting of the European Society for Paediatric Infectious Diseases, 9-13 May 2022, Athens and online	1
4.65.	Katerina Boshkovska , Gorica Popova, Olga Spasova, Ivana Arnaudova, Irena Cakalarovska , Dragan Dacevski. Cavernous pulmonary tuberculosis in a child- case report. 40th Annual meeting of the European Society for Paediatric Infectious Diseases, 9-13 May 2022, Athens and online	1
4.66	I Arnaudova Danevska, T Jakjovska, A Vidoevska, S Momchilovikj, E Gjinovska Tasevska, G Popova, D Arnaudov, K Boshkovska . The obstacles to expectorating sputum in cystic fibrosis (CF) patients. European Respiratory Journal 2022 60: 937; DOI: 10.1183/13993003.congress-2022.937	1
4.67.	F Doksimovski, S Petlichkovska, E Ginovska, H Nestorov, K Boshkovska , T Jakovska. Hospitalizations Associated with	1

	COVID-19 Among Children in Republic of North Macedonia from September 2021 to January 2022. European Respiratory Journal 2022 60: 4128; DOI: 10.1183/13993003.congress-2022.4128	
4.68.	K. Boshkovska , S. Petlichkovska, O. Spasova, G. Popova, M. Popovska. Multisystem Inflammatory Syndrome in children related to Covid-19: Case report. Fifth Congress of the Macedonian Society of Allergy and Clinical Immunology, 23-25 September, Struga, N. Macedonia	0.5
4.69.	S. Petlichkovska, K. Boshkovska , B. Zeqiri, V. Dzambazovska, A. Ugrinovska- Pandeva, E. Gjinovska-Tasevska, M. Kirjas. Interleucine 6 levels are not significantly increased in hospitalized pediatric Covid-19 patients. Fifth Congress of the Macedonian Society of Allergy and Clinical Immunology, 23-25 September, Struga, N. Macedonia	0.5
4.70.	Olga Smilevska Spasova, Katerina Boshkovska , Gorica Popova, Mirjana Popovska. Obstructive bronchitis and pneumonia by a mixed infection of HPIV-3, S. pneumoniae in an immunocompromised 10m infant- Case report. International Conference on treatment in paediatrics ICTP 2022, November 29-30, 2022, Istanbul, Turkey	1
5.	Секциско предавање на научен/стручен собир	3
5.1.	„Латентна туберкулозна инфекција во детска возраст“, Стручен состанок за туберкулоза, 23.2.2018, Скопје	1
5.2.	„Пробиотици WAYA за здрава цревна флора“ Стручен состанок Со пробиотиците WAYA до здрава цревна флора, Скопје, 11.11.2019	1
5.3.	„Туберкулоза во детската возраст - проблеми и предизвици“, Стручен состанок „Актуелни респираторни инфекции кај децата“, 6.12.2022, Скопје	1
6.	Пленарно предавање на научен стручен собир	4
6.1.	“Новини во дијагнозата и терапијата на латентна туберкулозна инфекција во детската возраст“, симпозиум „Новини во педијатријата“, 2014, 9 – 10 мај 2014, Скопје	2
6.2.	Latent tuberculosis in children - importance of diagnosis and treatment. 20th Congress of Macedonian Medical Association , November 10-20th 2020	2
7.	Пленарно предавање на научен/стручен собир со меѓународно учество	3
	“Tuberculosis in childhood- a challenge for diagnosis“, 7 th congress of pediatric association of Macedonia with international participation June 25-28 2019, Strumica, Macedonia	3
	Вкупно	110.5

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Завршена специјализација во областа на медицинските науки	2
	специјализација по педијатрија 2007 година	2
2.	Експертски активности: евалуација, стручна ревизија, супервизија, технички извештаи, вешт	13

	наод, стручно мислење, проценка на капитал, систематизација, методологија	
2.1.	Стручна ревизија на научен-стручен труд во списание со меѓународен уредувачки одбор 1. Acta morphologica-1 труд 2. OAMJMS- 7 труда 3. Physioacta- 1труд 4. International Journal of Infectious Diseases-2 труда 5. Journal of Morphological Sciences-1 труд	12
2.2.	Методологија на работа на одделите во ЈЗУ Институт по белодробни заболувања кај децата- Козле - изработка на протокол за дијагноза и терапија на деца со туберкулоза и латентна туберкулозна инфекција	1
3.	Клиничка или научно апликативна студија од областа на медицинските науки и здравството	1
	Учество во постмаркетиншка студија за следење на ефикасност и безбедност за амбулантско лекување со Трицеф, во периодот 2011-2012 година	1
4.	Клиничка практика во соодветната област (дијагностички и терапевтски процедури) - првпат во институцијата воведена процедура	1
4.1.	Употреба на Quantiferon TB gold test за дијагноза на ТБЦ во детска возраст	1
5.	Стручна активност од областа на јавното здравство и соодветната област - учество во изработка на програма за превенирање на болести	1
	Програма за превентивни мерки за спречување на туберкулозата кај населението во Р Македонија, финансирана од Министерство за здравство	1
	Вкупно	18
Дејности од поширок интерес		
1.	Член на организационен или програмски одбор на научен/ стручен собир со меѓународно учество	2
1.1.	Четврти конгрес на пневмофтизиозите на РС Македонија со меѓународно учество, Струга, 12 – 14 септември 2019 - член на научен одбор	1
1.2.	Трета балканска педијатриска школа со меѓународно учество, 26 – 28 октомври 2022, Скопје - член на организациски одбор	1
2.	Член на организационен или програмски одбор на научен/ стручен собир 20. Конгрес на Македонско лекарско друштво, 10 – 20 ноември 2020 - член на научен одбор	0.5
3.	Раководител на внатрешна организациона единица	6
3.1.	Шеф на Отсек за хронична опструктивна болест, 1.7.2013 - 1.2.2019	3
3.2.	Раководител на Оддел за туберкулоза во детска возраст, од 1.2.2020	3
4.	Учество во комисии и тела на државни и други органи	6
4.1.	Член на Испитна комисија за полагање на стручен испит на докторите по медицина, 2018 година x 2 и 2021 x 1	3

4.2.	Заменик-претседател на Управен одбор на ЈЗУ Институт за белодробни заболувања кај децата – Козле, 2017 – 2021	1
4.3.	Претседател на Комисија за спречување интрахоспитални инфекции при ЈЗУ Институт за белодробни заболувања кај децата - Козле	1
4.4.	Заменик-претседател на Комисија за етички прашања при ЈЗУ Институт за белодробни заболувања кај децата – Козле	1
5.	Член на комисија за избор во звање Комисија за избор на 2 асистента по предметот Педијатрија (3.12.2021)	0.2
6.	Член на Управен одбор на здружение поврзано со структурата Македонско педијатриско респираторно здружение	0.3
	Вкупно:	15
	Вкупно	33

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	236,6
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	110,5
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	33
Вкупно	380

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Стојка Нацева Фуштиќ, с.р.
 Проф. д-р Констандина Кузевска Манева, с.р.
 Проф. д-р Светлана Кочева, с.р.
 Проф. д-р Кристина Миронска, с.р.
 Проф. д-р Соња Бојациева, с.р.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатите, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-применувачката дејност, како и дејноста од поширок интерес на кандидатите н. сор. д-р Данило Нонкуловски, н. сор. д-р Христина Манџуковска, н. сор. д-р Александра Јовановска, н. сор. д-р Орхидеја Стомнарска Дамчевски, н. сор. д-р Валентина Цвејоска Чолаковска и н. сор. д-р Катерина Бошковска.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатите од последниот избор до денес, Комисијата донесе заклучок дека сите кандидати поседуваат научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнуваат сите услови да бидат избрани во звањето доцент во наставно-научните области: педијатрија и детски болести со неџа на болно и здраво дете.

Комисијата ги предлага за избор во звањето доцент кандидатите:

н. сор. д-р Данило Нонкуловски, н. сор. д-р Христина Манџуковска, н. сор. д-р Александра Јовановска, н. сор. д-р Валентина Цвејоска Чолаковска и н. сор. д-р Катерина Бошковска.

Н. сор. д-р Орхидеја Стомнарска Дамчевски не е предложена за избор.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, н. сор. д-р Данило Нонкуловски, н. сор. д-р Христина Манџуковска, н. сор. д-р Александра Јовановска, н. сор. д-р Валентина Цвејоска Чолаковска и н. сор. д-р Катерина Бошковска да бидат избрани во звањето **доцент** во научните области: педијатрија и детски болести со неџа на болно и здраво дете.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Стојка Нацева Фуштиќ, с.р.

Проф. д-р Констандина Кузевска Манева, с.р.

Проф. д-р Светлана Кочева, с.р.

Проф. д-р Кристина Миронска, с.р.

Проф. д-р Соња Бојациева, с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА ЕДНО ЛИЦЕ ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ПО ПРЕДМЕТИТЕ ОД НАУЧНАТА ОБЛАСТ РАДИОЛОГИЈА НА МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 14.2.2023 година, за избор на едно лице во сите наставно-научни звања по предметите од научната област радиологија, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-1370/9, донесена на 21.3.2023 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Василчо Спиrow, редовен професор на Катедрата за радиологија при Медицинскиот факултет во Скопје, д-р Надица Митревска, редовен професор на Катедрата за радиологија при Медицинскиот факултет во Скопје и д-р Виолета Василевска Никодиновска, редовен професор на Катедрата за радиологија при Медицинскиот факултет во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на едно лице во сите наставно-научни звања по предметите од научната област радиологија, во предвидениот рок се пријави н. сор. д-р Смиљана Бундовска Коцев.

Н. сор. д-р Смиљана Бундовска Коцев

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката д-р Смиљана Бундовска Коцев е родена на 19.12.1983 година во Скопје, каде што дел од своето основно образование го завршила во AIS-Кувајт. Средното образование го завршила во гимназијата „Јосип Броз-Тито“ - ИВ, Скопје. Во 2002 година се запишала на студии по медицина на Медицинскиот факултет во Скопје, каде што во текот на студиите одела на три едномесечни престои во болницата „Universitario Dr. Jose Eleuterio Gonzales“ – Монтереј, Мексико, болницата „Universidade Federal de Juize de Fora“ – Бразил и Медицинскиот факултет при Универзитетот „Аутонома“ во Мадрид, Шпанија. Во 2008 година дипломирала на Медицинскиот факултет со просек 9,3.

Кандидатката во 2009 година ја започнала специјализацијата по радиологија, која ја завршила на 13.4.2014 година во Скопје и се здобила со звањето специјалист радиолог. На Универзитетската клиника за радиологија е вработена од 2012 година, каде што во текот на изминатите години и сè уште го гради својот стручен и научен развој.

Во 2012 година се запишала на трет циклус – докторски студии на Медицинскиот факултет во Скопје, насока: клиничка медицина.

Докторската дисертација на тема: **Ултрасонографски промени и функционални бубрежни нарушувања кај адултни пациенти кои во детската возраст биле дијагностицирани со везикоуретерален рефлукс (ВУР)**, работена под менторство на проф. д-р Дафина Кузмановска, ја одбранила на 3.7.2019 година, пред Комисија во состав: проф. д-р Дафина Кузмановска, проф. д-р Светлана Антеvsка Грујоска, проф. д-р Ѓулшен Селим, проф. д-р Даниела Поп Ѓорчева и проф. д-р Миодраг Врчаковски. Со тоа се стекнала со научниот степен доктор на науки од научната област радиологија.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик и поседува уверение за познавање на англиски јазик (CEFR) Ц1, издадено на 21.2.2023 година од Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Медицински факултет во Скопје, Наставно-научниот совет на Факултетот, во 2015 година, ја избра кандидатката д-р Смиљана Бундовска-Коцев за асистент докторанд, во наставно-научната област радиологија, од кога е вклучена во практичната настава по предметот Радиологија за студентите по медицина. Од 2015 година е дел од Катедрата за радиологија.

Во 2021 година е избрана во научното звање – научен соработник по предметите од научната област радиологија и продолжува со изведувањето на практичната настава за студентите по општа медицина, како и за студентите на тригодишните стручни студии.

Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр. 1238 од 15.5.2021 година.

Научноистражувачка дејност

Во јуни 2019 година, повеќегодишното истражување од областа на везикоуретералниот рефлекс, д-р Смиљана Бундовска Коцев го заокружува со одбраната на докторската дисертација на тема: **Ултрасонографски промени и функционални бубрежни нарушувања кај адултни пациенти кои во детската возраст биле дијагностицирани со везикоуретерален рефлекс (ВУР).**

Д-р Смиљана Бундовска Коцев, како автор и коавтор, учествува во изработка на повеќе научни трудови, а зема активно учество и на повеќе домашни и меѓународни симпозиуми, конференции и конгреси од областа на радиологијата.

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Смиљана Бундовска-Коцев, како лекар специјалист, активно е вклучена во стручно-апликативната работа на ЈЗУ Универзитетски институт за радиологија – Скопје. Од 2014 година работи на педијатриската радиологија, каде што во 2016 година го насочува својот интерес за мускулно-скелетна радиологија и почнува да работи на таа област.

Од 5.8.2014 год. остварила петнеделен едукативен престој во Универзитетот на Калифорнија, Лос Анџелес (UCLA-University of California, Los Angeles), во одделот Body imaging, под менторство на Barbara M. Kadell, MD, каде што со успех има реализирано стручно усовршување.

Активен член е на: Македонското лекарско друштво (МЛД), Македонската асоцијација на радиолози (МАР), ESR – European Society of Radiology, ESSR-European Society of Musculoskeletal Radiology.

ОБРАЗЕЦ 1

**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ**

Кандидат: Смиљана Гене Бундовска-Коцев

Институција: Медицински факултет, Универзитетски институт за радиологија

Научна област: радиологија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО НАУЧНО ЗВАЊЕ – ДОЦЕНТ

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус *</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,3.</p>	ДА
2	<p>Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира</p> <p>Назив на научната област: медицински науки и здравство; поле: клиничка медицина; подрачје: радиологија.</p>	ДА
3	<p>Објавени најмалку четири научни труда** во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор.</p>	ДА
3.1	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p> <ol style="list-style-type: none"> Назив на научното списание: Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 29, Македонија 6, Србија 1, Босна и Херцеговина 1, Романија 1, Бугарија 2, САД 6, Холандија 1, Албанија 1, Италија 1, Канада 1, Кина 1, Обединето Кралство 1, Бразил 1, Полска 1, Иран 1 Наслов на трудот: Predictors of Renal Dysfunction in Adults with Childhood Vesicoureteral Reflux after Long-Term Follow-Up Година на објава: 2019 	ДА
3.2	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p> <ol style="list-style-type: none"> Назив на научното списание: Physioacta 	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 25 Македонија 9, Србија 3, Босна и Херцеговина 3, Црна Гора 1, Романија 2, Бугарија 1, Германија 1, Белорусија 1, Словенија 1, САД 1, Турција 1, Албанија 1</p> <p>3. Наслов на трудот: Changes in left ventricular function after coronary artery bypass grafting in patient with left ventricular dysfunction.</p> <p>4. Година на објава: 2020</p> <p>1. Назив на научното списание: JMS</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 31 Македонија 12, Србија 7, Босна и Херцеговина 3, Црна Гора 2, Ерменија 1, Полска 1, Хрватска 1, Бугарија 1, САД 2</p> <p>3. Наслов на трудот: Vesicoureteral reflux, etiology, diagnosis, treatment and complications-review article</p> <p>4. Година на објава: 2020</p> <p>1. Назив на научното списание: Journal of Morphological Sciences, (JMS), 2021; 4 (2):57-65</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 31 Македонија 12, Србија 7, Босна и Херцеговина 3, Црна Гора 2, Ерменија 1, Полска 1, Хрватска 1, Бугарија 1, САД 2</p> <p>3. Наслов на трудот: THE VALUE OF PET/CT IN DETECTING COLORECTAL CANCER RECURRENCE IN PATIENTS WITH NEGATIVE CT FINDINGS</p> <p>4. Година на објава: 2021</p>	<p>ДА</p>
4	<p>Познавање на најмалку еден странски јазик, определен со општ акт на Универзитетот, односно на самостојната висока стручна школа</p> <p>24. Странски јазик: англиски јазик</p> <p>25. Називна документот: Уверение за познавање на англиски јазик на ниво Ц1 според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR).</p> <p>26. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ при УКИМ во Скопје</p> <p>27. Датум на издавање на документот: 21.2.2023 година</p>	<p>ДА</p>
5	<p>Има способност за изведување на високообразовна дејност</p>	<p>ДА</p>

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Василчо Спиров, с.р.

Проф. д-р Надица Митревска, с.р.

Проф. д-р Виолета Василевска Никодиновска, с.р.

ОБРАЗЕЦ 2
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Смиљана Гене Бундовска-Коцев

Институција: Медицински факултет, Универзитетски институт за радиологија

Научна област: радиологија

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Одржување на настава	
1.1	Одржување на вежби од прв циклус интегрирани студии по општа медицина - предмет Радиологија, - учебна 2015/2016 зимски семестар (4 групи) 8 часа x 7 недели (семестар) x 0,03 = 1,68 бода - учебна 2016/2017 зимски семестар (4 групи) 8 часа x 15 недели (семестар) x 0,03 = 3,6 бода - учебна 2018/2019 зимски семестар (4 групи) 8 часа x 15 недели (семестар) x 0,03 = 3,6 бода - учебна 2019/2020 зимски семестар (4 групи) 8 часа x 15 недели (семестар) x 0,03 = 3,6 бода - учебна 2020/2021 зимски семестар (4 групи) 8 часа x 15 недели (семестар) x 0,03 = 3,6 бода - учебна 2021/2022 зимски семестар (4 групи) 8 часа x 15 недели (семестар) x 0,03 = 3,6 бода - учебна 2022/2023 зимски семестар (4 групи) 8 часа x 15 недели (семестар) x 0,03 = 3,6 бода	23,28
2.	Консултации со студенти	
2.1	2250 студенти x 0,002 = 4,5	4,5
3.	Ментор и едукатор на здравствена едукација	
3.1	Ментор на здравствена едукација на 2 кандидати и тоа: - специјализант З.Т - 11 месеци и 3 недели 4 часа x 47 недели x 0,08 = 15,04 - специјализант Т.М.М - 5 месеци и 3 недели 4 часа x 24 недели x 0,08 = 7,36	22,4
3.2	Едукатор на здравствена едукација ➤ 8 специјализанти по 2 месеци турнус - 7 часа x 8 недели x 0,08 x 8 специјализанти = 35,84	

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 24 специјализанти по 1 месец турнус - 7 часа x 4 недели x 0,08 x 24 специјализанти = 53,76 ➤ 1 специјализант со 0.5 месеци турнус - 7 часа x 2 недели x 0,08 x 1 специјализант = 1,12 	90,72
4.	Настава во школи и работилници-учесник	
4.1	Предавач на здравствена едукација и правилна превенција за Covid-19 Biotek лабораторија x 2	3
4.2	Предавач на здравствена едукација и правилна превенција за Covid-19 СУГС „Раде Јовчевски-Корчагин“ x2	3
4.3	Предавач на здравствена едукација и правилна превенција за Covid-19 СУГС „Кочо Рацин“	1,5
4.4	Предавач на здравствена едукација и правилна превенција за Covid-19 ООУ „Горѓија Пулевски“	1,5
4.5	Предавач на здравствена едукација и правилна превенција за Covid-19 ООУ „Партенија Зографски“ x2	3
4.6	Предавач на здравствена едукација и правилна превенција за Covid-19 ООУ „Александар Македонски“ – Аеродром	1,5
4.7	Предавач на здравствена едукација и правилна превенција за Covid-19 СУГС „Марија Кири-Стродолска“	1,5
4.8	Предавач на здравствена едукација и правилна превенција за Covid-19 СУГС „Шаип Јусф“	1,5
4.9	Предавач на здравствена едукација и правилна превенција за Covid-19 СУГС „Јосип Броз - Тито“	1,5
4.10	Предавач за превенција против СИДА, обука на кандидати за возачи за давање на лекарска помош – Црвен крст, Кисела Вода	1
	Вкупно	159,9

НАУЧНО И СТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание кое нема импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank, MathSciNet (Mathematical Reviews), Zentralblatt fur Mathematik и Реферати во журнал "Математика" или	

	друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високообразование	
1.1	Smiljana Bundovska-Kocev , Dafina Kuzmanovska, Gjulsen Selim, Ljubica Georgievska-Ismail Predictors of Renal Dysfunction in Adults with Childhood Vesicoureteral Reflux after Long-Term Follow-Up Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences. 2019 Jan 15	3
2.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание во кое трудовите што се објавуваат под лежатна рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови	
2.1	Зафирова Билјана, Лазарова Д, Трпкова Б, Чадиќовска Е, Бундовска С. , Бијаџиева Б Evaluation of sex-specific differences of anthropometric parameters of growth in 9 year-old Macedonian children from urban area Acta morphologica, 2014, Vol.11 (1);10-14	3
2.2	Бундовска-Коцев С. , Лазареска М, Митревска Н, Михајловска-Рендевска А, Кузмановска Д Ренална прогноза на пациенти дијагностицирани со везико уретерален рефлукс во детската возраст Physioacta, 2017, Vol.11-No1	3
2.5	Smiljana Bundovska-Kocev , Selim Gjulsen Vesicoureteral reflux, etiology, diagnosis, treatment and komplikations-review article Journal of Morphological Sciences, (JMS), 2020; 2020; 3 (3):93-99	4,5
2.6	Papestiev V, Jovev S, Bundovska-Kocev S. , Katragiozova I, Sokarovski M, Andov M, Lazovski N, Andova V, and Georgievska-Ismail Lj. Changes in left ventricular function after coronary artery bypass grafting in patient with left ventricular dysfunction. Physioacta 2020; Vol.14(1)	3
2.11	Goran Spirov, Smiljana Bundovska Kocev , Niki Matveeva, Vasilcho Spirov, Ana Ugrinska THE VALUE OF PET/CT IN DETECTING COLORECTAL CANCER RECURRENCE IN PATIENTS WITH NEGATIVE CT FINDINGS Journal of Morphological Sciences, (JMS), 2021; 4 (2):57-65	3
2.14	Bundovska S. , Uljarevic M., Ethical and challenges when conducting fMRI research in children. Psychiatry yearbook, 2009	4,5
3.	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно/стручно списание (3 поени)	
3.1	С. Бундовска , Д. Кузмановска Неуролупус Македонско медицински електронско списание, Волумен 2015	2,7
4.	Апстракт објавени во зборник на меѓународна конференција	

4.1	Bundovska S , Mitreska N, Grunevski M, Veljanovski D. Obstacles in early detection of lung cancer in the Republic of Macedonia. ECR 2012, Vienna, Austria	1
4.2	Nikolova S, Bundovska S. , Nikolov K. Colon Screening: Colonoscopy vs Virtual Colonoscopy ECR 2013, Vienna, Austria	1
4.3	Bundovska S. Abdominal ultrasound in pediatric pathology. ECR 2016, Vienna, Austria.	1
4.4	Uljarevic M, Petrovic S, Bundovska S. , Nestic. Ethnic and gender dominant side differences in Gipsy and Serbian pupils as established by means of performance tests. 18th European students' conference, Charite Virchow Klinikum, Berlin, Germany, 2007	1
4.5	Lazareska M, Aliji V, Mitreska N, Dodevski A, Josheva J, Mihailovska-Rendevska A, Daskalov D, Bundovska S. Value of imaging methods in assessment of mandibular osteomyelitis and myositis. The IXth Balkan Congress of Radiology, October 7-9, 2011-Cluj-Napoca, Romania. Book of abstracts 143.	1
4.6	Smiljana Bundovska-Kocev, Gordana Antuleska - Belcheska, Elizabeta Stefanovsa, menka Lazareska, Sonja nikolova Radiological difference between arthrosis, erosive osteoarthritis and arthritis of the hands. ESSR2021, Educational Poster	1
Вкупно		32,2

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1.	Завршена специјализација во областа на медицинските науки и здравството - Радиологија, 10.4.2014 година	2
2.	Експертски активности: евалуација, стручна ревизија, супервизија, технички извештаи, вештна од и мислење, стручно мислење, проценка на капитал, систематизација, методологија	
2.1	Изготвување на вешт наод и мислење за потребите на Триглав осигурување АД Скопје согласно со лиценца број: 08-4313/3 од 31.12.2019 година за област: радиодијагностика. Вкупно 10 вештачења.	10
3	Предавање на институции од јавен интерес	
3.1	Здравствена едукација и правилна превенција за Covid-19 1. Biotek лабораторија 2. СУГС „Раде Јовчевски-Корчагин“ х2 3. СУГС „Кочо Рацин“ 4. ООУ „Горѓија Пулевски“ 5. ООУ „Партенија Зографски“ х2 6. ООУ „Александар Македонски“ – Аеродром 7. СУГС „Шаип Јусф“ 8. СУГС „Јосип Броз-Тито“	10x0,5= 5

	Вкупно:	17
Дејности од поширок интерес		
1.	Студиски престој во странство	
1.1	Болница “Universitario Dr. Jose Eleuterio Gonzales”- Монтереј / Мексико 1 – 21.9.2005 година	0,5
1.2	„Universidade Federal de Juize de Fora “- Жуиз де Фора / Бразил, 5 недели	0,5
1.3	Facultad de Medicina-Universidad Autonoma de Madrid) Учество во истражувачки проект со наслов: „Функција на биофосвати во метаболизмот” 3 – 29.9.2008	0,5
1.4	Body imaging, August 4 to September 5 2014, UCLA, USA	0,5
2.	Член на Факултетска комисија	
2.1	Член на Испитна комисија за полагање на специјалистички испит	0,5
2.2	Член на Рецензентска комисија за избор на еден асистент по предметот Радиологија	0,5
	Вкупно:	3

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	159,9
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	32,2
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	17
ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС	3
Вкупно	212,1

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Василчо Спиров, с.р.
Проф. д-р Надица Митревска, с.р.
Проф. д-р Виолета Василевска Никодиновска, с.р.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатката, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-применувачката дејност, како и дејноста од поширок интерес на н. сор. д-р Смиљана Бундовска Коцев.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатката од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека н. сор. д-р Смиљана Бундовска Коцев поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избрана во звањето доцент по предметите од научната област радиологија.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, н. сор. д-р Смиљана Бундовска Коцев да биде избрана во звањето доцент по предметите од научната област радиологија.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Василчо Спиров, с.р.

Проф. д-р Надица Митревска, с.р.

Проф. д-р Виолета Василевска Никодиновска, с.р.

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА ЕДЕН АСИСТЕНТ ПО ПРЕДМЕТОТ ИМУНОЛОГИЈА
НА МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Медицински факултет – Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 18.4.2023 година, за избор на еден асистент по предметот Имунологија, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-2046/12, донесена на 4.5.2023, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Мери Киријас, доцент на Медицинскиот факултет во Скопје, д-р Дејан Трајков, редовен професор на Медицинскиот факултет во Скопје и д-р Кочо Димитровски, редовен професор на Медицинскиот факултет во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на еден асистент по предметот Имунологија, во предвидениот рок се пријави д-р Теодора Брњарчевска Блажевска.

АС. Д-Р ТЕОДОРА БРЊАРЧЕВСКА БЛАЖЕВСКА

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката ас. д-р Теодора Брњарчевска Блажевска е родена на 15.5.1992 година, во Скопје. Средно образование завршила во државното средно гимназиско училиште „Орце Николов“. Со високо образование се стекнала на Медицинскиот факултет при УКИМ во Скопје. Дипломирала во 2016 година, со просечен успех 8,54.

Кандидатката активно се служи со англиски јазик, за што приложи Уверение за познавање на англискиот јазик од 14.5.2019 година кое одговара на ниво С1 според Европската јазична рамка на Советот на Европа издадено од British Council Macedonia.

На 17.11.2023 година е избрана во звањето асистент на Медицинскиот факултет по предметот Имунологија.

Во моментот е асистент по предметот Имунологија. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр. 1224 од 15.10.2020 година.

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Медицински факултет, кандидатката д-р Теодора Брњарчевска Блажевска изведува вежби на прв циклус студии на студиската програма Општа медицина и инженери по медицинско-лабораториска дијагностика.

Научноистражувачка дејност

Д-р Теодора Брњарчевска Блажевска има објавено вкупно 6 научни трудови од областа на имунологијата и хуманата генетика, од кои 4 труда во меѓународни научни списанија и 2 труда во македонски списанија, како и 15 научни труда во зборници од научни собири.

Д-р Теодора Брњарчевска Блажевска е дел од тимот истражувачи во научноистражувачки проект од областа имунологија, кој се изведува на Институтот за имунобиологија и хумана генетика.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Теодора Брњарчевска Блажевска активно е вклучена во стручно-апликативната работа на Институтот за имунобиологија и хумана генетика при Медицинскиот факултет во Скопје. Присуствувала на повеќе обуки и работилници, обука за Attune NxT flow cytometer, обука за имунофлуоресценција на Euroimmun academy, тренинг-програма за употреба на Maglumis-системот.

Учесник во меѓународен научен проект

„Ефективност на COVID 19 вакцините во превенција на симптоматска болест, хоспитализација и смрт кај македонската популација“ (2021 год. – тековно), главен

истражувач: проф. д-р Александар Петличковски, одобрен од Chinese Center for Disease Control and Prevention (China CDC)

Трудови во меѓународни списанија:

1. Meri Kirijas, Olivija Efinanska Mladenovska, Olgica Sibinovska, Boban Dobrevski, Teodora Brnjarchevska, Aleksandar Petlichkovski – HLA profile of the Macedonian, Albanian and Macedonian Muslim donors in the Macedonian Bone Marrow Donor Registry, *Human Immunology* 80 (2019) 629-630.
2. Teodora Brnjarchevska Blazhevskа, Kristina Skeparovska, Bashkim Ismaili, Olgica Sibinovska, Meri Kirijas, Gorjan Milanovski, Boban Dobrevski, Aleksandar Petlichkovski- Comparison of ELISA and Chemiluminescence Immunoassay methods for quantification of human placental growth factor in serum, [Molecular and Experimental Biology in Medicine](#), Vol. 3 No. 1, 2020, 57-61.
3. Boban Dobrevski, Elena Shukarova Angelovska, Meri Kirijas, Gorjan Milanovski, Teodora Brnjarchevska Blazhevskа, Frosina Voceska, Aleksandar Petlichkovski –Detection of a rare mutation in a Noonan syndrome suspected patient: a case report, [Molecular and Experimental Biology in Medicine](#), Vol. 3 No. 1, 2020, 57-61.
4. Teodora Brnjarchevska Blazhevskа, Haris Babačić, Olgica Sibinovska, Boban Dobrevski, Meri Kirijas, Gorjan Milanovski, Todor Arsov, Aleksandar Petlichkovski- A single dose of BNT162b2 vaccine elicits strong humoral response in SARS-CoV-2 seropositive individuals, *Allergy* Vol.77 Issue 1, January 2022, 296-298.

Трудови во македонски списанија:

1. Tamara Savevska, Teodora Brnjarchevska-Blazhevskа, Olgica Sibinovska, Stefani Iljoska, Gorjan Milanovski, Aleksandar Petlichkovski, Danica Čujić, Marija Gnjatović, Meri Kirijas- Comparison of two methods for SARS-CoV-2 antibody testing, Vol. 2 No. 2 (2022): *Acad Med J*
2. Tamara Savevska, Olivija Efinanska Mladenovska, Kristina Stamatovska, Magdalena Otljanska, Frosina Arnaudova, Matej Otljanski, Meri Kirijas, Teodora Brnjarchevska Blazhevskа, Olgica Sibinovska, Gorjan Milanovski, Stefani Iljoska, Boban Dobrevski, Todor Arsov, Aleksandar Petlichkovski, Dejan Trajkov –Type of CYP450 2C19 gene metabolizers in patients undergoing percutaneous coronary intervention in the Republic of North Macedonia- a pilot study, [Vol 5 No 3 \(2022\): JMS](#)

Научни трудови во зборници од научни собири:

1. Петличковски, М. Киријас, Т. Брњарчевска, О. Е. Младеновска, О. Сибиновска. Интолеранција на глутен – модерна епидемија. 4. Конгрес на Македонското здружение за алергологија и клиничка имунологија, 28- 30. 09, 2018, Охрид, Р Македонија.
2. Boban Dobrevski, Gorjan Milanovski, Meri Kirijas, Teodora Brnjarchevska, Frosina Voceska, Aleksandar Petlichkovski - Frequency of ambiguities in NGS HLA typing in 11 loci, 14th East-West Immunogenetics conference (EWIC), 5-7 March 2020, Budapest, Hungary.
3. Брњарчевска Блажевска Т., Сибиновска О., Арсов Т., Киријас М., Милановски Г., Савевска Т., Иљоска С., Близнаковска Станчев Д., Петличковски А. Серопреваленца на антитела кон AQP 4 и MOG кај пациенти со демиелизирачки состојби. Симпозиум „Новини во неврологијата, осврт на пандемијата и со кои насоки понатаму“, мај 2022, Струга, РС Македонија.
4. Brnjarchevska-Blazhevskа, T., Arsov T., Sibinovska O., Kirijas M., Milanovski G., Iljoska S., Savevska T., Dobrevski B., Shopova Z., Poposki K., Loga Osmani A., Petlichkovski A. - VEGF-D as a biomarker for COVID19 severity. Poster presentation number 100077 at the EAACI Hybrid Congress 2022, July 2022, Prague, Czech Republic.
5. Milanovski G., Kirijas M., Dobrevski B., Arsov T., Brnjarchevska-Blazhevskа T., Savevska T., Ristovski V., Stevanovikj M., Demiri I., Petlichkovski A. - KIR and HLA allele frequency in patients with severe COVID-19 in Republic of North Macedonia. Hybrid poster presentation at the 35th Immunogenetics and Histocompatibility conferece, EFI, May 2022, Amsterdam, The Netherlands.
6. Brnjarchevska-Blazhevskа, T., Sibinovska O., Trajkov D., Kirijas M., Arsov T., Milanovski G., Efinanska-Mladenovska O., Dobrevski B., Bliznakovska-Stanchev D., Savevska T., Iljoska S., Petlichkovski A.,-A single dose of BNT162b2 vaccine elicits strong humoral response in SARS-CoV-2 seropositive individuals. *Eur. J. Immunol.* 2021. 51 (Suppl. 1): 1-448, DOI: 10.1002/eji.202170200-P-0667 DOI: 10.1002/eji.202170200-P-0667.

7. Meri Kirijas, Boban Dobrevski, Olivija Efinska Mladenovska, Olgica Sibinovska, Teodora Brnjarchevska, Aleksandar Petlichkovski -Our experience with NGS HLA typing, 13th East-West Immunogenetics conference (EWIC), 14-16 March 2019, Zagreb, Croatia.

8. Boban Dobrevski, Meri Kirijas, Olivija Efinska Mladenovska, Olgica Sibinovska, Teodora Brnjarchevska, Aleksandar Petlichkovski -HLA-B typing in HIV positive patients in Republic of Macedonia: single center experience, 13th East-West Immunogenetics conference (EWIC), 14-16 March 2019, Zagreb, Croatia

9. A. Petlichkovski, M. Kirijas, T. Brnjarchevska Blazhevaska, G. Milanovski, T. Savevska -COVID-19, Immunity, Infection, Vaccines and post-COVID, 5th Congress of Macedonian Society of Allergy and Clinical Immunology, 23-25.09.2022, Struga, North Macedonia.

10. Elena Sukarova-Angelovska, Anastasija Jakimovska, Marina Krstevska-Konstantinova, Teodora Brnjarchevska Blazhevaska, Olgica Sibinovska -Correlation between antiinsulin autoantibodies and clinical presentation in T1DM, Poster presentation number P2-138, 59th Annual ESPE Meeting 2021, 21-26.09.2021, online.

11. Aleksandar Petlichkovski, Meri Kirijas, Olgica Sibinovska, Olivija Efinska Mladenovska, Teodora Brnjarchevska, Boban Dobrevski -HLA DQ heterodimers in patients from Republic of Macedonia tested positive for antibodies to gliadin and/or tissue transglutaminase, 33th Immunogenetics and Histocompatibility conferece, EFI, 8-11 May 2019, Lisbon, Portugal.

12. Meri Kirijas, Boban Dobrevski, Gorjan Milanovski, Dejan Trajkov, Teodora Brnjarchevska Blazhevaska, Olivija Efinska Mladenovska, Olgica Sibinovska, Aleksandar Petlichkovski -High resolution HLA-A, -B, -C, -DRB1, DRB3/4/5, -DQA1 and -DQB1 typing of the donors in the Macedonian Bone Marrow Registry, 34th Immunogenetics and Histocompatibility conferece, EFI, 21-23 April 2021, virtual conference.

13. Boban Dobrevski, Milena Stevanovic, Meri Kirijas, Teodora Brnjarchevska, Gorjan Milanovski, Aleksandar Petlichkovski -Frequency of HLA-B*57:01 in HIV positive patients in the Republic of North Macedonia, 34th Immunogenetics and Histocompatibility conferece, EFI, 21-23 April 2021, virtual conference.

14. M.Kirijas, G.Milanovski, T Brnjarchevska Blazhevaska, T. Savevska, B.Dobrevski, O.Efinska Mladenovska, K.Stamatovska, S.Kajevik, T.Arsov, M.Stevanovikj, I.Demiri, A.Petlichkovski – The role of Immunogenetics in COVID-19, 6th Macedonian Congress od Infectious diseases with international participation, 11-13 November 2022, Struga, North Macedonia.

15. T Brnjarchevska Blazhevaska, M Kirijas, O Sibinovska, G Milanovski, T Savevska, S Iljoska, A Petlichkovski–Humoral response monitoring in COVID, 6th Macedonian Congress od Infectious diseases with international participation, 11-13 November 2022, Struga, North Macedonia.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат:

Теодора Валентино Брњарчевска Блажевска

Институција:

Институт за имунобиологија и хумана генетика, Медицински факултет – Скопје

Научна област: *ИМУНОЛОГИЈА*

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус
студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: 8,54.	ДА
3	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски C1 CEFR 2. Назив на документот: BULATS 3. Издавач на документот: British Council Macedonia 4. Датум на издавање на документот: 14.5.2019	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Доц. д-р Мери Киријас, с.р.

Проф. д-р Дејан Трајков, с.р.

Проф. д-р Кочо Димитровски, с.р.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатот, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-применувачката дејност, како и дејноста од поширок интерес на ас. д-р Теодора Брњарчевска Блажевска.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатката од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека ас. д-р Теодора Брњарчевска Блажевска поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избрана во звањето асистент по предметот Имунологија.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, ас. д-р Теодора Брњарчевска Блажевска да биде избрана во звањето **асистент** по предметот **Имунологија**.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Доц. д-р Мери Киријас, с.р.

Проф. д-р Дејан Трајков, с.р.

Проф. д-р Кочо Димитровски, с.р.

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА ДВА АСИСТЕНТА ПО ПРЕДМЕТОТ ГИНЕКОЛОГИЈА И АКУШЕРСТВО
НА МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје – Медицински факултет – Скопје, објавен во дневните весници „Нова Македонија“ и „Коха“ на 3.3.2023 година, а кој се однесува за избор на два асистента по предметот Гинекологија и акушерство на Медицинскиот факултет во Скопје, во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. **02-1370/26**, донесена на **21.3.2023**, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Миле Тантуровски, доцент на Медицинскиот факултет во Скопје, д-р Кристина Скепаровска, доцент на Медицинскиот факултет во Скопје и д-р Габриела Бушиновска, доцент на Медицинскиот факултет во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на два асистента по предметот Гинекологија и акушерство, во предвидениот рок се пријавија ас. д-р Ивана Кијајова и ас. д-р Маја Котева Мираковска.

АС. Д-Р ИВАНА КИЈАЈОВА

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката д-р Ивана Кијајова е родена на 26.7.1985, во Скопје. Средно образование завршила во Скопје. Со високо образование се стекнала на Медицинскиот факултет во Скопје. Дипломирала на 13.12.2010 година, со просечен успех 8,85. Во текот на студирањето посетила бројни конгреси за студенти и млади лекари. Од 2011 година, кандидатката е вработена на ЈЗУ УТАК. Во 2013 година почнала специјализација по гинекологија и акушерство на Катедрата при Универзитетската клиника за гинекологија и акушерство во Скопје. Специјалистичкиот испит го положила на 9.4.2019 година, со што се стекнала со звањето специјалист гинеколог акушер.

Кандидатката активно се служи со англиски јазик, за што поседува уверение од Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

Научноистражувачка дејност

Д-р Ивана Кијајова е автор и коавтор на научни и стручни трудови објавени во домашни и странски списанија:

1. Three dimensional scan of the uterine cavity in patient with infertility. Spasova R. Kocoski G, Kalcoski D, Kijajova I, Madjunkova K, Tofoski G. Od donacija jajne celije do donacije mitohondrija, ima li tu razika? Beograd, 2019.
2. Слаѓана Симеонова Крстевска, Игор Самарциски, Викторија Јовановска, Марјан Стојовски, Ива Панева, Марија Јоксимовиќ, Весна Велиќ Стефановска, Ирена Тодоровска, Весна Ливринова, Горан Кочоски, Даниел Милковски, Анета Сима, Маја Пејковска Илиева, Ивана Кијајова, Влатко Гиревски, Маја Котева Мираковска. АТОСИБАН НАСПРОТИ КОНВЕНЦИОНАЛЕН ТРЕТМАН ЗА ЗАКАНУВАЧКО ПРЕДВРЕМЕНО ПОРОДУВАЊЕ. VoxMedici, XXXI, број 118, март 2023.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Ивана Кијајова активно е вклучена во стручно-апликативната работа на ЈЗУ Универзитетска клиника за гинекологија и акушерство. Врши стручна дејност од областа на гинекологијата и акушерството како специјалист гинеколог акушер, распределена на Одделението за оперативна гинекологија.

Д-р Ивана Кијајова е член на Лекарската комора. Учествовала на голем број национални и интернационални конгреси, научни собири, работилници и семинари. Кандидатката била дел од организацискиот одбор на „5th Macedonian IAN DONALD COURSE – Advances in Ultrasound in Obstetrics, Gynecology and Neonatology“ – одржан во Скопје, од 17 до 19 ноември 2017 година.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: **Ивана Чедо Кијајова**

(име, татково име и презиме)

Институција: **ЈЗУ Универзитетска клиника за гинекологија и акушерство**

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: **ГИНЕКОЛОГИЈА И АКУШЕРСТВО**

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус
студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да
1	Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус * Просечниот успех на прв циклус изнесува: 8,85 .	ДА
2	Познавање на најмалку еден странски јазик, определен со општ акт на Универзитетот, односно на самостојната висока стручна школа 1. Странски јазик: англиски јазик 2. Назив на документот: Уверение за познавање на англиски јазик, ниво Б2 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески”, Скопје 4. Датум на издавање на документот: 7.3.2023	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Доц. д-р Миле Тантуровски, с.р.
Доц. д-р Кристина Скепаровска, с.р.
Доц. д-р Габриела Бушиноска, с.р.

АС. Д-Р МАЈА КОТЕВА МИРАКОВСКА

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Д-р Маја Котева Мираковска е родена во Струмица, во 1983 година. Основно и средно образование завршила во Струмица со одличен успех. На Медицинскиот факултет во Скопје се запишала во 2002 година, а дипломирала во 2009 година, со просечен успех 9,03. По изведувањето на приправничкиот стаж, во октомври 2009 година го положила стручниот испит и се здобила со лиценца за работа како доктор по општа медицина. Во 2010 година работела една година како матичен лекар во примарната здравствена заштита. Специјализацијата по гинекологија и акушерство ја започнала во 2011 година. Во август 2016 година се вработила во ЈЗУ Општа болница – Струмица. Специјализацијата по гинекологија и акушерство ја завршила во април 2017 година, по што во текот на 2017 и 2018 година работела како специјалист по гинекологија и акушерство во ЈЗУ Општа болница – Струмица. На Клиниката за гинекологија и акушерство во Скопје се вработила во декември 2018 година. Од септември 2019 година, студент е на трет циклус – докторски студии на УКИМ во Скопје, од областа клиничка медицина.

Избрана е за асистент по предметот Гинекологија и акушерство, на 15.11.2019 година.

Кандидатката активно го владее англискиот јазик и поседува сертификат за познавање на англиски јазик на ниво Ц2.

Научноистражувачка дејност

Д-р Маја Котева Мираковска е активно вклучена во здравствената дејност на Клиниката за гинекологија и акушерство, што опфаќа широк дијапазон на дијагностички, терапевтски и хируршки процедури. Како студент на Медицинскиот факултет во Скопје, реализирала престој на Универзитетскиот клинички центар во Љубљана, на Одделот за кардиохирургија во рамки на програмата за студентска размена ИФМСА. Учесник е на повеќе домашни симпозиуми и конгреси, и тоа: Третиот конгрес на гинеколози и опстетричари на Македонија, одржан во Охрид, во 2013 година, 3. Ian Donald-курс за принципи и апликација на 3Д/4Д-ултразвук во акушерството и гинекологијата, одржан во септември 2014 година во Скопје. Учествовала во сите стручни состаноци за континуирана медицинска едукација на Здружението на гинеколози и опстетричари на Македонија, во периодот од 2012 до 2022 година.

Д-р Маја Котева Мираковска е член на: Македонската асоцијација на гинеколози и опстетричари, Македонската асоцијација за фетална медицина и Македонската асоцијација за перинатална медицина.

За избор во звањето асистент, кандидатката приложила потврда за учество во проект со наслов:

„Серумски нивоа на Д-димери во тек на нормална бременост: специфични референтни интервали низ триместрите – проспективно-лонгитудинално кохортно истражување“.

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: **Маја Јован Котева Мираковска**

(име, татково име и презиме)

Институција: **ЈЗУ Универзитетска клиника за гинекологија и акушерство**

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: **ГИНЕКОЛОГИЈА И АКУШЕРСТВО**

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да
1	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус *</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,03.</p>	ДА
2	<p>Познавање на најмалку еден странски јазик, определен со општ акт на Универзитетот, односно на самостојната висока стручна школа</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Странски јазик: англиски јазик 2. Назив на документот: BULATS ниво Ц2 3. Издавач на документот: British Council Macedonia 4. Датум на издавање на документот: 6.6.2017 	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Доц. д-р Миле Тантуровски, с.р.
Доц. д-р Кристина Скепаровска, с.р.
Доц. д-р Габриела Бушиноска, с.р.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатките, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-применувачката дејност, како и дејноста од поширок интерес на ас. д-р Ивана Кијајова и ас. д-р Маја Котева Мираковска.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатките до денес, Комисијата заклучи дека ас. д-р Ивана Кијајова и ас. д-р Маја Котева Мираковска поседуваат научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнуваат сите услови да бидат избрани во звањето **асистент** по предметот Гинекологија и акушерство.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, ас. д-р Ивана Кијајова и ас. д-р Маја Котева Мираковска да бидат избрани во звањето **асистент** по предметот Гинекологија и акушерство.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Доц. д-р Миле Тантуровски, с.р.
Доц. д-р Кристина Скепаровска, с.р.
Доц. д-р Габриела Бушиноска, с.р.

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА ШЕСТ АСИСТЕНТИ ПО ПРЕДМЕТОТ ГИНЕКОЛОГИЈА И
АКУШЕРСТВО НА МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Медицински факултет – Скопје, објавен во дневните весници „Нова Македонија“ и „Коха“ на 14.2.2023 година, а кој се однесува за избор на шест асистенти по предметот Гинекологија и акушерство на Медицинскиот факултет во Скопје, во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-1370/19, донесена на 21.3.2023, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Миле Тантуровски, доцент на Медицинскиот факултет во Скопје, д-р Кристина Скепаровска, доцент на Медицинскиот факултет во Скопје и д-р Габриела Бушиновска, доцент на Медицинскиот факултет во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на шест асистенти по предметот Гинекологија и акушерство, во предвидениот рок се пријавија ас. д-р Марија Јоксимовиќ, д-р Влатко Ѓиревски и асистент докторанд д-р Весна Чибишева.

АС. Д-Р МАРИЈА ЈОКСИМОВИЌ

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Д-р Марија Јоксимовиќ е родена на 8.4.1987 година во Скопје. Основно и средно образование завршила со одличен успех како ученик на генерацијата. Како средношколец била наградувана на државни натпревари по математика, хемија и биологија. Во рамките на средношколска размена била еден месец во Виена, Р Австрија. Од 2003 до 2006 година земала активно учество во работењето на Хелсиншкиот комитет за човекови права, на проекти за подобрување на меѓуетничките односи. Во 2007 година учествувала на 30. Интернационален конгрес за студенти по медицина и млади доктори во Охрид, Р Македонија. Во 2011 година, учесник е на 60. Генерално собрание на IFMSA (International federation of Medical Students Associations) на тема: “Health and future” - Standing Committee of public health, во Копенхаген, Р Данска. Во 2012 година учествувала на 35. Интернационален конгрес на студенти и млади доктори во Охрид, Р Македонија. Во 2012 година станала волонтер во Здружението за грижа и едукација на бремени жени, мајки и деца „ЛУЛКА“, како и координатор на проектите: „Едукација на трудници“, „Клуб на прематуруси“, „Школа за родителство“.

На Медицинскиот факултет во Скопје се запишала во учебната 2005/2006, а студиите ги завршила во 2012 година со просечна оценка 9,84.

Во рамките на меѓународна размена на студенти, престојувала во Р Данска, во времетраење од еден месец.

Специјализацијата по гинекологија и акушерство ја започнала во 2013 година. На Клиниката за гинекологија и акушерство се вработила во 2015 година, а на 25.11.2020 година успешно го положила специјалистичкиот испит и се стекнала со звањето доктор специјалист по гинекологија и акушерство.

Одлично го познава англискиот јазик, за што има приложено сертификат од University of Cambridge for Preliminary English Test – B2. Има солидно познавање на германскиот и францускиот јазик.

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Кандидатката д-р Марија Јоксимовиќ активно е вклучена во стручно-апликативната работа на Универзитетската клиника за гинекологија и акушерство, како и во секојдневните активности на различните оддели на Клиниката. Остварува повеќе активности, меѓу кои е и член на Комисијата за одобрување на привремена спреченост од работа при ЈЗУ ГАК. Активно учество има земено на повеќе семинари, симпозиуми и работилници, за кои се има стекнато со соодветни

сертификати. Исто така, има остварено бројни едукации и учество на секциски и стручни состаноци, за што поседува сертификати.

Член е на: Македонското лекарско друштво, Лекарската комора на Македонија и Македонската асоцијација на гинеколози и опстетричари. Покрај тоа, свои презентации имала на домашни и меѓународни собири и конгреси. Во 2015 година посетувала Курс за фетална невросонографија, како и Курс за ултрасонографија во гинекологијата и акушерството – 4th Macedonian Ian Donald course.

Во 2017 година е учесник на школата на Ian Donald на тема: "Advanced fetal Neurosonography", и "Advances in Ultrasound in Obstetrics, Gynecology and Neonatology", 17 – 19 ноември 2017 г.

Во 2017 година, во Скопје, Р Македонија, посетувала Основен курс за колпоскопија "EFC Colposcopy basic course"(European federation for Colposcopy, EFC).

Во 2017/2018 година, кандидатката е вклучена во превод на стручна литература од областа на гинекологијата и акушерството, и тоа превод од англиски на македонски јазик на стручната книга: Cunningham, F. G., Leveno, K. J., Bloom, S. L.,. (2010). Williams obstetrics (23th edition.). New York: McGraw-Hill Education.

Во ноември 2022 година учествувала на Обука за скрининг за фетални аномалии во прв триместар од страна на Светската асоцијација за перинатална медицина (WAPM), а во организација на Македонската асоцијација за фетална медицина. Од март 2023 година е учесник во Обуката за фетална медицина, организирана од Фондацијата за фетална медицина на РС Македонија.

Научноистражувачка дејност

Д-р Марија Јоксимовиќ е автор и коавтор на научни и стручни трудови објавени во домашни и странски списанија, како и трудови презентирани на домашни и странски интернационални конгреси.

Од 2018 година е вклучена во проект на UNFFPA во соработка со Министерството за здравство на Р Македонија со наслов: „Зголемување на националните капацитети за креирање и имплементирање на политики за сексуално-репродуктивно здравје на принцип на човекови права, вклучено во хуманитарни и кризни состојби“, а од 2018 година е и член на Работна група за изработка на Мастер план за подобрување на перинаталната грижа во РС Македонија.

Учесник е во научноистражувачките проекти: „Влијанието на ковид 19 врз перинаталниот и постнаталниот период кај жените во Северна Македонија“ и во проектот „Серумски нивоа на Д-димери во тек на нормална бременост: специфични референтни интервали низ триместрите – проспективно-лонгитудинално кохортно истражување“, 2022 г.

Од 2019 година е избрана за асистент по предметот Гинекологија при Гинеколошко-акушерската клиника во Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

СПИСОК НА РЕЦЕНЗИРАНИ ТРУДОВИ

За избор на асистент по предметот Гинекологија и акушерство на Медицинскиот факултет во Скопје, рецензија објавена во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, бр. 1203 од 15.11.2019 год. (трудови од 1 до 15).

1. Marija Joksimovic, Ana Trpeska. Nonalcoholic steatohepatitis (NASH) X Macedonian congress of gastroenterology and hepatology Ohrod, Abs.PP21: 87. October 2016.

2. Ana Trpeska, Marija Joksimovic. Helicobacter pylori infection. X Macedonian congress of gastroenterology and hepatology Ohrid, Abs.PP02:60. October 2016.

3. Daneva Markova A, Hadzi Lega M, Dzikova E, Girevski V, Trpeska M. University Clinic of Gynecology and obstetrics Skopje. Predictors of neonatal outcome in preterm delivery in women with mild preeclampsia 15th Worl Congress in Fetal Medicine Palma De Mallorca; Abs.b. 2016.

4. Jadranka Georgievska, Igor Samardziski, Marija Hadzi Lega, Valentina Tofiloska, Marija Joksimovic. Our experience in modern laparoscopic treatment of patients with ectopic pregnancy. University Clinic for Gynaecology and Obstetrics, Medical factlty Skopje, R. Macedonia. XII Natrional Congress of infertility and Reproductive Health with international participation. Borovets Bulgaria; Abs. 06. 2016.

5. Vladimir Joksimovic, Nikola Jankulovski, Svetozar Antovic, Ljubinka Manceva, Marija Joksimovic. The occurrence of postoperative complications in patients undergoing surgery due to complications from Crohns disease: Case report. *Mak. med. pregled*; 71 (3): 200-204. 2017.

6. Joksimovic V, Jankulovski N, Antovic S, Manceva Lj, Joksimovic M, Karagiozov P. Histological positivity of resection margins as a risk factor for occurrence of early postoperative complications in patients undergoing ileocolic resections due to complications from crohns disease. *Internatinal Journal of the Macedonian association of anatomists and morphologists ACTA MORPHOLOGICA Vol.14 (2) 2017.*

7. Марија Хаџи Лега, Ана Данева Маркова, Миле Тантуровски, Влатко Ѓиревски, Марија Јоксимовиќ. Серумски интерлеукин 2(IL-2) и интерлеукин 2P(IL-2R) во предикција на предвремено породување. 4. Конгрес на гинеколози и акушери на Македонија со меѓународно учество, Охрид; Апс. Т1 – 24: 2017.

8. Хаџи Лега М, Данева Маркова А, Џикова Е, Тантуровски М, Јоксимовиќ М, Ѓиревски В. Микробиолошки параметри во предикција на предвремени породувања. 4. Конгрес на гинеколози и акушери на Македонија со меѓународно учество, Охрид; Апс. Т1 – 25: 2017.

9. Данева Маркова Ана, Малахова Ѓореска Ива, Николоска Катерина, Ѓиревски Влатко, Јоксимовиќ Марија, Шабани Ајла. Поврзаноста на индексот на телесната маса (БМИ) и телесната висина на мајката со прееклампсијата. 4. Конгрес на гинеколози и акушери на Македонија со меѓународно учество, Охрид; Апс. Т1 – 26: 2017.

10. Алексиоска Папестиев Ирена, Димитров Горан, Хаџи Лега Марија, Тофоски Глигор, Спасова Роса, Јоксимовиќ Марија. Улога на ултразвукот и Са 125 во диференцијалната дијагноза на постменопаузалните оваријални цисти. 4. Конгрес на гинеколози и акушери на Македонија со меѓународно учество, Охрид; Апс. Т2 – 30: 2017.

11. Алексиоска Папестиев Ирена, Тофоски Глигор, Хаџи Лега Марија, Јовчески Саша, Јоксимовиќ Марија. Предиктивни ризик-фактори за рекуренца на ендометријални цисти по претходна лапароскопска екстирпација. 4. Конгрес на гинеколози и акушери на Македонија со меѓународно учество, Охрид; Т5 – 12: 2017.

15. Tofoski G, Spasova R, Stankova I, Kjaev I, Cibiseva V, Joksimovic M. Infertility and psychological distress among women 4. Конгрес на гинеколози и акушери на Македонија со меѓународно учество, Охрид; Т6-16.

16. Daneva Markova A, Hadzi Lega M, Dzikova E, Livrinova V, Girevski V, Joksimovic M Predictors of neonatal outcome in preterm delivery in women with mild preeclampsia. 16th World Congress in Fetal Medicine. June: 25-29: 2017 Ljubljana, R. Slovenia.

17. Vladimir Joksimovic, Nikola Jankulovski, Svetozar Antovic, Marija Joksimovic, Ljubinka Manceva. The occurrence of postoperative complications in patients undergoing surgery due to complications from Crohns disease: *Acta facultatis medicae naissenis Vol 35/2018/NI.*

18. Goran Dimitrov, Elena Dzikova, Gligor Dimitrov, Gligor Tofoski, Ana Daneva Markova , Marija Joksimovic, Ivana Kijajova. Distribution of HPV Types among patients with positive histological findings for cervical precancerous lesions and invasive cancer of the uterine cervix . *Macedonian medical review 2018; 72(3): 129-132*

ТРУДОВИ ЗА РЕЦЕНЗИЈА

1. Vladimir Joksimovic, Nikola Jankulovski, Svetozar Antovic, Marija Toleska, Marija Joksimovic and Kristina Skeparovska Double, very short cystic artery: anatomic variation revealed during laparoscopic cholecystectomy. *Mak Med Pregled* 2020; 74(1): 46-48 MMP

2. Svetozar Antovic, Nikola Jankulovski, Marija Joksimovic, Vladimir Joksimovic, Pajtim Asani and Kristina Skeparovska. Management of buttonhole rectal injury after vaginal delivery *Mak Med Pregled* 2020; 74(1): 42-45

3. Trpeska Ana, Antovic S, Joksimovic M, Joksimovic V, Skeparovska K. Intermediate Uveitis as the first presentation of multiple sclerosis, *Journal of Morphological Sciences Vol3 N2 2020, ISSN 2545-4706*

4. Ana Daneva-Markova, Katerina Nikolovska, Irena Aleksievska, Vlatko Girevski, Marija Joksimovikj, *Biochemical Indicators as Predictive Markers by Combinig Clinical Signs in Pre-eclampsia, Open Access Macedonian Jopurnal of Medical Sciences 2020 Sep 25;8(B):692-698.ISSN 1857-9655*

5. Vladimir Joksimovic, Nikola Jankulovski, Svetozar Antovic, Stefan Jovic, Marija Joksimovic Morgagni hernia in the adult patient: a case report “Scientific Journal of the University of Niš Faculty of Medicine and the Department of the Serbian Medical Society in Niš, Serbia”. Acta Medica Medianae 2020;59(3):108-111. UDC:616.26-007.43-053.

6. Slavica Arsova, Kadri Haxhihamza, Stojan Bajraktarov, Bojana Gjorgovska, Viktorija Jovanovska, Marija Joksimovic, Frosina Nikolic, Ilir Shurllani, Viktor Isjanovski Recognizing Perinatal Depression During COVID-19 Pandemic: Lessons Learned and Interventions Taken to Prevent Suicide/Infanticide International Journal of Medical Research professionals (IJMRP) Official publication of Ibn Sina Academy of Medieval Medicine and Sciences (IAMMS) pISSN – 2454-6356, eISSN-2454-6364

7. Slagjana Simeonova Krstevska, Igor Samardziski, Iva Paneva, Marija Joskimovic, Vesna Velic Stefanovska, Viktorija Jovanovska, Irena Todorovska, Vesna Livrinova, Goran Kocoski, Maja Pejkovska Ilieva, Daniel Milkovski, Aneta Sima, Vlatko Girevski ATOSIBAN VS CONVENTIONAL TREATMENT FOR THREATENED PRETERM LABOUR. EUROPEAN JOURNAL OF PHARMACEUTICAL AND MEDICAL RESEARCH 2022,9(8), 44-51

8. Slagjana Simeonova Krstevska, Todor Arsov, Ana Marija Shpishic Pushevaska, Tatjana Gurzanova, Igor Samardziski, Irena Todorovska Vesna Livrinova, Iva Paneva, Aneta Sima, Daniel Milkovski and Marija Joksimovic Recurrent Severe Polyhydramnios in Bartter Syndrome: A Case Report 2023- 5(1) OAJBS. ID.000542. DOI: 10.38125/OAJBS.000542

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: **Марија Љубомир Јоксимовиќ**
(име, татково име и презиме)

Институција: **ЈЗУ Универзитетска клиника за гинекологија и акушерство**
(назив на факултетот/институтот)

Научна област: **ГИНЕКОЛОГИЈА И АКУШЕРСТВО**

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус
студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: 9,84.	ДА
2	Познавање на најмалку еден странски јазик, определен со општ акт на Универзитетот, односно на самостојната висока стручна школа <ol style="list-style-type: none">Странски јазик: англиски јазикНазив на документот: Cambridge English Certificate in ESOL International B2Издавач на документот: British CouncilДатум на издавање на документот: 26.7.2018.	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Доц. д-р Миле Тантуровски, с.р.
Доц. д-р Кристина Скепаровска, с.р.
Доц. д-р Габриела Бушиноска, с.р.

Д-р Влатко Ѓиревски

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот д-р Влатко Ѓиревски е роден на 12.5.1983 година, во Скопје. Средно образование завршил во ДСМУ „Д-р Панче Караџов“ во Скопје со одличен успех. Со високо образование се стекнал на Медицинскиот факултет, а по завршувањето на лекарскиот стаж и добивањето на лиценца за работа се вработува како општ лекар во примарната здравствена заштита. Од 2011 година е во постојан работен однос во ЈЗУ Универзитетска клиника за гинекологија и акушерство, Скопје.

Во 2013 година започнал специјализација по гинекологија и акушерство. Специјалистичкиот испит го положил на 27.12.2019 година, со што се стекнал со звањето специјалист по гинекологија и акушерство. Во текот на специјализацијата престојувал на Медицинскиот факултет во Истанбул и Одделот за гинекологија и акушерство.

Кандидатот го владее англискиот јазик, ниво Ц1, според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR), има солидно познавање на францускиот јазик и поседува одлични компјутерски вештини.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

Научноистражувачка дејност

Д-р Влатко Ѓиревски во тек на својата здравствена едукација учествува на голем број национални и интернационални конгреси, научни собири, работилници и семинари. Како коавтор, учествувал на повеќе национални и интернационални конгреси, научни собири и семинари. Список на трудови објавени во домашни и меѓународни научни списанија:

Коавторски трудови:

1. Hadži-Lega M.1, Daneva Markova A.1, Stefanovic M. 2, Girevski V.1. **Fetal fibronectin and phosphorilated insulin like growth factor binding protein-1 as predictors of spontaneous preterm delivery.** Acta Medica Medianae 2014, Vol 53, no I, March 2014 ISSN 0365-4478.
2. Slagjana Simeonova Krstevska, Beti Zafirova Ivanovska, Viktorija Jovanovska, Igor Samardziski, Aneta Sima, Saso Stojcevski, Igor Aluloski, Irena Todorovska, Vesna Livrinova, Vlatko Girevski, Daniel Milkovski. **Interleukin 6 in pregnancy with gdm.** International Journal of Gynaecology and Obstetrics Research, Volume 1, Issue 4, October 2019, Page No. 14-17.

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Влатко Ѓиревски активно е вклучен во стручно-апликативната работа на ЈЗУ Универзитетска клиника за гинекологија и акушерство во Скопје. Врши стручна дејност како специјалист по гинекологија и акушерство на Одделот за малигни заболувања на матката.

Стручно усовршување во странство остварил со студиски престој на Медицинскиот факултет при Универзитетот во Истанбул, преку академски и клинички активности на Одделот за гинекологија и акушерство, во периодот од 22 ноември до 18 декември 2015 година.

Особена активност кандидатот покажува во дејностите од поширок интерес. Активно е вклучен во работата на стручни комисии и работни групи:

- член на Лекарска комора на Македонија, од 2010 година;
- член на организацискиот одбор за организација на IFMSA General Assembly, 58th August Meeting held in Ohrid, Republic of Macedonia, 2009;
- член на тимот за изработка и посета на обука за проектот „Банка за донирање на мајчино млеко“ во ЈЗУ Универзитетска клиника за гинекологија и акушерство, Скопје (18.9.2014);

- член на тимот за изработка на протокол за работа на проектот „Банка за донирање на мајчино млеко“ во ЈЗУ Универзитетска клиника за гинекологија и акушерство, Скопје (18.9.2014);
- член на Комисија за имплементација на стандардите за акредитација на ЈЗУУ Клиника за гинекологија и акушерство, Скопје – претседател на Комисија за имплементација на стандарди за управување со информации;
- член на лекарски конзилиум за издавање конзилијарно мислење за продолжување на спреченост од работа;
- член на организационен одбор на „5th Macedonian IAN DONALD COURSE – Advances in Ultrasound in Obstetrics, Gynecology and Neonatology“, Skopje, Macedonia, 17 – 19 ноември 2017;
- член на организационен одбор на 4. Конгрес на гинекологите и акушерите на Македонија со меѓународно учество, 12 – 14.5.2017 година, Охрид, Македонија, поддржан од SEEMF, ЗГОМ и МЛД.
- член на комисија назначена од Министерството за здравство за утврдување на фактичката состојба преку вршење на увид во условите во однос на просторот и опремата за вршење здравствена дејност.

Д-р Влатко Ѓиревски поседува сертификат за успешно завршен тренинг за ефективна перинатална грижа под покровителство на Министерството за здравство и UNFPA. Исто така, поседува сертификат за учество во Работилница за неонатална вентилација од 2012 година, сертификат за учество на национална научна и едукативна работилница „Анемија и исхранетост кај бремени жени и деца до 5 години“, Јавноздравствени клинички аспекти, во 2012 година, Охрид, под покровителство на Министерство за здравство на РМ и УНИЦЕФ и диплома за успешно завршен напреднат курс за 3D/4D ултрасонографија во гинекологијата и акушерството „Ian Donald“ во 2012, 2014, 2015 и 2017 година.

Д-р Влатко Ѓиревски е добитник на Благодарница за активно учество во извршувањето на целите и задачите на Македонското лекарско друштво во 2021 година.

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: **Влатко Томислав Ѓиревски**

(име, татково име и презиме)

Институција: **ЈЗУ Универзитетска клиника за гинекологија и акушерство**

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: **ГИНЕКОЛОГИЈА И АКУШЕРСТВО**

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: 8,35.	ДА
2	Познавање на најмалку еден странски јазик, определен со општ акт на Универзитетот, односно на самостојната висока стручна школа 1. Странски јазик: англиски јазик 2. Назив на документот: Уверение за англиски јазик Ц1 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески”, Скопје 4. Датум на издавање на документот: 17.1.2023.	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Доц. д-р Миле Тантуровски, с.р.

Доц. д-р Кристина Скепаровска, с.р.

Доц. д-р Габриела Бушиноска, с.р.

АСИСТЕНТ ДОКТОРАНД Д-Р ВЕСНА ЧИБИШЕВА ЧАЛОСКА
БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Родена е на 26.1.1988 година во Скопје, Р Македонија. Основно образование завршила во ОУ „Димо Хаџи Димов“, во Скопје, со среден успех 5,00. Заради активно учество во бројни републички натпревари и освоени први места, добила плакета за ученик на генерацијата 1994 – 2002 година. Средно образование завршила при СУГС Гимназија „Орце Николов“ – Скопје, со среден успех 5,00, и е прогласена за ученик на генерацијата 2002 – 2006 година. Во тек на средното образование, добитник е на бројни награди и признанија во рамките на државните и регионалните училишни натпревари. Во тек на последните две години од средното образование, дел е од проектот за меѓународна размена на ученици, со неколку посети на средните училишта во Бугарија. Активен член е на младинскиот парламент, основан од избрани средношколци од целата држава.

Во 2006 година, одликувана е од градоначалникот на град Скопје со орден за исклучителни образовни достигнувања во тек на средното образование и наградена е како дел од петте најдобри средношколци во Република Македонија. Високо образование има комплетирано при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, Медицински факултет, Скопје, во 2012 година, со просечна оценка 9,7. Рангирана била меѓу десетте најдобри студенти на генерацијата, учесник била на многубројни студентски конгреси и добитник била на награди за најдобар студентски научен труд во рамките на интернационални студентски конгреси во Софија, Бугарија и Истанбул, Турција. Во текот на студиите, кандидатката била дел од интернационалната програма за соработка со универзитети во странски земји со посета и престој во University of Mc Master, Торонто, Канада. Активен член е на студентските здруженија и Студентскиот парламент.

Вработена е при ЈЗУ Универзитетска клиника за гинекологија и акушерство од 2012 година, а од 2013 година ја започнала специјализацијата по предметот Гинекологија и акушерство. Успешно го положила специјалистичкиот испит во 2019 година, истата година се запишала и на трет циклус – докторски студии во рамките на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Избрана е за асистент по предметот Гинекологија и акушерство во 2019 година. Автор и коавтор е на повеќе трудови објавени во меѓународни и домашни списанија, презентирани трудови на бројни домашни и странски конгреси. Учесник била во повеќе проекти во рамките на Медицинскиот факултет, Министерството за здравство и Министерството за образование и наука. Зела активно учество во проектот за превод на странска стручна литература, финансиран од Владата на РМ. Коавтор е на четири поглавја во новиот учебник по Гинекологија и акушерство (во процедура). Учесник е во проектот за мобилни гинеколошки амбуланти, едукации на средношколци од областа на сексуално преносливите инфекции и креирање на веб-страницата на Македонската асоцијација на гинеколози и опстетричари. Кандидатката завршила обука за лидерство во рамките на интернационалниот проект “Ivanov School of leaders” и активен член е на истоименото здружение.

Поседува дипломи за познавање на странски јазик, англиски и германски, степен В II.

Научно истражувачка дејност

Д-р Чибишева Весна има објавено бројни научни трудови, како автор и коавтор, во домашни и интернационални списанија. Трудовите се од областа на гинекологијата и акушерството и од областа на клиничката токсикологија. Активно учествува на бројни конгреси во земјата и во странство, каде што презентира свои научни трудови.

Во прилог, список на НАУЧНИ ПУБЛИКАЦИИ:

1. Vascular Lipoleiomyoma of the Uterus: an Unusual Case. **Chibisheva V.**, Antovska V, Trajanova M, Dabeski D, Jovanovic R, Kijajova I. Med Arch. 2016 Dec;70(6):473-476. doi: 10.5455/medarh.2016.70.473-476.
2. Severe renal function impairment in adult patients acutely poisoned with concentrated acetic acid. Chibishev A, Sikole A, Pereska Z, **Chibisheva V.**, Simonovska N, Orovchanec N. Arh Hig Rada Toksikol. 2013;64(1):153-8. doi: 10.2478/10004-1254-64-2012-2275.
3. Conservative therapeutic approach to corrosive poisonings in adults. Chibishev A, Pereska Z, Simonovska N, **Chibisheva V.**, Glasnovic M, Chitkushev LT. J Gastrointest Surg. 2013 Jun;17(6):1044-9. doi: 10.1007/s11605-013-2190-9. Epub 2013 Mar 30.
4. Clinical and epidemiological features of acute corrosive poisonings. Chibishev A, Pareska Z, **Chibisheva V.**, Simonovska N. Med Arch. 2012;66(3 Suppl 1):11-5.
5. Corrosive poisonings in adults. Chibishev A, Pereska Z, **Chibisheva V.**, Simonovska N. Mater Sociomed. 2012;24(2):125-30. doi: 10.5455/msm.2012.24.125-130.
6. Ingestion of caustic substances in adults, a review article Chibishev A, Perska Z, **Chibisheva V.**, Simonovska N. [IJT 2013, 6\(19\): 723-734](#)
7. The role of urgent esophagogastroduodenoscopy in prognosis of acute caustic poisonings Chibishev A, Pereska Z, **Chibisheva V.**, Simonovska N, Babulovska A. [Acta Inform Med.](#) 2011; 19(2): 80-84
8. Irena Aleksioska-Papestiev, **Vesna Chibisheva**, Megi Micevska, and Goran Dimitrov, Prevalence of Specific Types of Human Papiloma Virus in Cervical Intraepithelial Lesions and Cervical Cancer in Macedonian Women, Med Arch. 2018 Feb; 72(1): 26–30
9. ХИДРОСАЛПИНКСОТ ВО КОРЕЛАЦИЈА СО СТАПКАТА НА БРЕМЕНОСТИ КАЈ ЛАПАРОСКОПСКИ ТРЕТИРАНИТЕ ПАЦИЕНТКИ. Gligor Tofoski, Rosa Spasova, **Vesna Chibisheva**, Goran Dimitrov, Elena Dzikova, Ana DanevaMarkova and Jadranka Georgievska, Mak Med Pregled 2020; 74(1): 30-36.

Во прилог, список на ТРУДОВИ ПРЕЗЕНТИРАНИ НА ДОМАШНИ И СТРАНСКИ КОНГРЕСИ:

1. Artificial nutrition in therapeutic approach of acute caustic poisonings, XXXVII congress of the European society for artificial organs, Skopje, Republic of Macedonia.
2. Severe renal impairment in adult patients acutely poisoned with concentrated acetic acid, 4th congress of nephrology with international participation, Skopje, Republic of Macedonia
3. Influence of enteral post-pyloric nutrition on nutritional status in acute caustic poisonings, IV congress of Macedonia society of anesthesia, reanimation and intensive care medicine, Ohrid, Republic of Macedonia.
4. Oxidative stress in football players, 32nd international medical scientific congress, Ohrid, Republic of Macedonia.
5. Nutritive therapy in adult patients with post-corrosive injuries of the upper GIT, III international medical students' research congress, Istanbul, Turkey.
6. Artificial nutrition in acute corrosive poisonings, 33rd international medical scientific congress, Ohrid, Republic of Macedonia.
7. Management of painful diabetic nephropathy with gabapentin, 33rd international medical scientific congress, Ohrid, Republic of Macedonia.
8. An unusual poisoning with paraffin in a 25-year old patient- a clinical case report, XI international congress of medical sciences, Sofia, Bulgaria.
9. Acute caustic poisonings, 3rd Macedonian ORL congress, Ohrid, Republic of Macedonia.

10. Correlation between intrauterine growth restriction (IUGR) and fetal arterial carboxyhemoglobin levels; 13th World Congress in Fetal Medicine, Nice, Spain.
11. A case of fetal cardiopathy, 14th World Congress of Fetal Medicine, Crete, Greece.
12. A case of fetal hydrops, 14th World Congress of Fetal Medicine, Crete, Greece.
13. Breech deliveries at our institution, 15th World Congress of Fetal Medicine, Palma de Majorca, Spain.
14. Carbon dioxide laser vaporization of uterine cervix and pregnancy, XVII национален конгрес по стерилитет и репродуктивно здравје, Боровец, Бугарија.
15. Impact of Human papillomavirus (HPV) infection on fertility –review of literature, XVIII национален конгрес по стерилитет и репродуктивно здравје, Боровец, Бугарија.
16. Зависност од опиоиди и третман со бупренорфин во тек бременост, 4. Конгрес на гинеколози и акушери на Македонија, Охрид, Македонија.
17. Opioids addiction and treatment with buprenorphine during pregnancy Stefaniја A, Jovanovska V, Chibisheva V, Kjaev I University clinic for obstetrics and gynecology, Skopje, FYROM, 17th world congress of fetal medicine.
18. J.Georgievska, M.Georgievska, A. Buklioska, V.Chibisheva, S. Dimitrovski: A successful pregnancy as a result of in vitro fertilization with donated egg in a patient with Syndrome Turner, 21 national congress of infertility and reproductive health with international participation, Borovetz, Bulgaria, 2020.
19. Georgievska J, Chibisheva V, Buklioska A, Dimitrovski S: Successful conservative treatment of cervical pregnancies- one-year experience at a single institution, 21 national congress of infertility and reproductive health with international participation, Borovec, Bulgaria, 2020.
20. Dzikova E, Hadzi-Lega M, Stefaniја A, Dimitrov G, Cibiseva V, Janusevska A (FYR Macedonia): Effect of obesity on mode of delivery in patients with previous caesarean section, 12th World Congress in Fetal Medicine, June 23-27 Marbella, Spain.
21. Stefaniја A, Hadzi-Lega M, Dzikova E, Jovanovska V, Cibiseva V, Janusevska A (FYR Macedonia): Pregnancy in a patient with Turner syndrome, 12th World Congress in Fetal Medicine, June 23-27 Marbella, Spain.
22. Stefaniја A, Jovanovska V, Aleksioska I, Kochoski G, Nikolovska E, Lazarova A, Tanturovski M, Nikolova T, Janushevska A, Chibisheva V (FYR Macedonia): Effect of BMI on pregnancy outcomes in patients with previous caesarean section, 12th World Congress in Fetal Medicine, June 23-27 Marbella, Spain.
23. Clinical challenges in labor and delivery, BIRTH congress, Venice, November, 2018.

Стручно-применувачка дејност

- стручен престој во Mc Master university medical center;
- превод на официјални клинички протоколи од областа гинекологија и акушерство, во рамките на проектот на Министерството за здравство на РМ;
- изработка на предлог-сценарија за Медицински симулациски центар;
- изработка на предлог-практични вештини по гинекологија и акушерство за студенти и специјализанти кои ќе се вклучат во работата на Медицинскиот симулациски центар;
- превод на стручна странска литература, како дел од проектот на Владата на Република Македонија (Atlas of metabolic diseases, Williams Obstetrics, Clinical chemistry);
- учество во подготовка на учебно помагало по предметот Гинекологија и акушерство, во рамките на Катедрата за гинекологија и акушерство, Медицински факултет, Скопје;
- подготовка на два предлог-проекта за унапредување на дејноста на Клиниката за гинекологија и акушерство (*Породување во вода и Интрапаритум микробиолошки шестивови*);
- Ian Donald advanced course in 3D/4D ultrasound in Obstetrics and gynecology, Skopje, September, 2014;
- учество на годишен состанок на Здружението на гинеколози и опстетричари на Македонија, 2014, 2015, 2016 и 2017 година;

- учество на 20. редовен состанок на Здружението за перинатална медицина на Македонија, Скопје, 2013 година;
- учество на 21. редовен состанок на Здружението за перинатална медицина на Македонија, Скопје, 2013 година;
- OMI visiting professorship in Ob&Gyn, Skopje, 2015;
- Building consensus out of controversies in gynecology, infertility and perinatology, Istanbul, Turkey, 2013;
- Ian Donald advanced course in 3D/4D ultrasound in Ob/Gyn, Skopje, November, 2017.
- 6th Ian Donald course, November, 2019
- дел од истражувачкиот тим на проектот ОСНОВИ НА МОРФОЛОШКИТЕ И УЛТРАСТРУКТУРНИТЕ ПРОМЕНИ НА ПОСТЕЛКАТАА КАЈ ИНФЕКЦИИ СО SARS-COV-2 ОД ПОЗИТИВНИ ТРУДНИЦИ И ТРУДНИЦИ СО ПОСТ-КОВИД
- учество на симпозиум на тема „Улогата на ХПВ-вакцинацијата како примарна превенција“, 2022;
- учество на теоретска и практична обука за фетална ехокардиографија, организирана од Министерство за здравство, 2023
- учество на теоретска и практична обука за употреба на апарати за интрапартум кардиотографија и матернален мониторинг-систем, организирана од Project HOPE, 2022;
- учество на обука за скрининг во прв триместар од бременоста, организиран од МАФМ, 2022;
- Gynocare conference, Medical faculty, Skopje, Macedonia, 2022;
- PREIS school, International fetal cardiology course, 2022;
- комплетирани сертифицирани онлајн обуки од Fetal medicine foundation (скрининг за прееклампсија, скрининг во прв триместар, скрининг за предвремено породување);
- FMF webinar courses in fetal medicine (June, July, October, November 2020; January and February, 2021);
- учество на стручен состанок на тема: Клинички упатства за скрининг на цервикален карцином, 2017;
- проект: Безбедни и иновативни здравствени услуги во време на КОВИД-19 пандемија, поддржан од УНФПА, реализиран од МЛД (2021, 2022)
- проект: Мобилни гинеколошки амбуланти, поддржан од УНФПА и Министерство за здравство, реализиран од МЛД (2022, 2023);
- едукатор низ средните училишта на РМ на тема: Сексуално преносливи инфекции, проект организиран од МЛД (2021, 2022);
- Креирање и унапредување на содржина на веб-страницата на Македонската асоцијација на гинеколози и акушери, област: перинатологија;
- Работилница на тема: Близначна бременост, МАГО, 2019.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: **Весна Андон Чибешева Чалоска**

(име, татково име и презиме)

Институција: **ЈЗУ Универзитетска клиника за гинекологија и акушерство**

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: **ГИНЕКОЛОГИЈА И АКУШЕРСТВО**

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус
студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: 9,71.	ДА
2	Познавање на најмалку еден странски јазик, определен со општ акт на Универзитетот, односно на самостојната висока стручна школа 5. Странски јазик: англиски јазик 6. Назив на документот: Cambridge English Certificate in ESOL International B2 7. Издавач на документот: British Council 8. Датум на издавање на документот: 3.7.2017	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Доц. д-р Миле Тантуровски, с.р.

Доц. д-р Кристина Скепаровска, с.р.

Доц. д-р Габриела Бушиноска, с.р.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатите, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-применувачката дејност, како и дејноста од поширок интерес на ас. д-р Марија Јоксимовиќ, д-р Влатко Ѓиревски и асистент докторанд д-р Весна Чибишева.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатите до денес, Комисијата заклучи дека ас. д-р Марија Јоксимовиќ, д-р Влатко Ѓиревски и асистент докторанд д-р Весна Чибишева поседуваат научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнуваат сите услови да бидат избрани во звањето **асистент** по предметот Гинекологија и акушерство.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, ас. д-р Марија Јоксимовиќ, д-р Влатко Ѓиревски и асистент докторанд д-р Весна Чибишева да бидат избрани во звањето **асистент** по предметот Гинекологија и акушерство.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Доц. д-р Миле Тантуровски, с.р.

Доц. д-р Кристина Скепаровска, с.р.

Доц. д-р Габриела Бушиноска, с.р.

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА ДВА АСИСТЕНТА ПО ПРЕДМЕТОТ НЕВРОЛОГИЈА
НА МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Медицински факултет – Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 14.2.2023 година, за избор на 2 асистента по предметот Неврологија, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-1370/17 од 21.3.2023 година, донесена на XLVII редовна седница, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Гордана Китева Тренчевска, редовен професор на Медицинскиот факултет, д-р Игор Кузмановски, доцент на Медицинскиот факултет, и д-р Николина Тановска, доцент на Медицинскиот факултет во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на 2 асистента по предметот Неврологија во предвидениот рок се пријавија 3 (тројца) кандидати: д-р Александра Ангелова, д-р Џошкун Керала и д-р Јован Божиновски.

Д-р Александра Ангелова

3. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Д-р Александра Ангелова е родена на 23.12.1993 година, во Скопје. Во 2018 година дипломирала на Медицинскиот факултет во Скопје, со просечен успех 9,58. За време на студиите остварила два студиски престоја, и тоа во Полска, во времетраење од еден месец, и во Словенија, во тек на 4 месеци, како дел од студиската програма ЕРАЗМУС+. По завршувањето на студиите волонтирала неколку месеци во ГОБ „8-ми Септември“, на Одделот за неврологија, и како лекар по општа медицина при ЈЗУ Студентска поликлиника на УКИМ. Од декември 2019 година е во редовен работен однос на Клиниката за неврологија во Скопје. Од октомври 2022 година е студент на Школата за докторски студии при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Од септември 2019 година е специјализант по неврологија при Универзитетската клиника за неврологија во Скопје. Кандидатката активно се служи со англиски јазик.

4. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Научноистражувачка дејност

За овој избор, кандидатката д-р Александра Ангелова ги приложи следниве трудови:

-Aleksandra Angelova, Gloria Gaspar, Arsovska Anita “NEUROLOGIC DEFICIT AND LEVEL OF CONCIIOUSNESS IN PATIENTS AFTER STROKE: CORRELATION WITH RISK FACTORS”. Journal of morphological sciences 31/08/2021 (стр. 183-197);

-Gloria Gaspar, Aleksandra Angelova, Arsovska Anita, Arbana Rexhepi “RISK FACTORS FOR ISCHEMIC STROKE: CORRELATION OF GENDER AND AGE WITH STROKE SEVERITY AND PATIENT OUTCOME”, Journal of morphological sciences 31/08/2021 (стр. 169-177);

-Arsovska Anita, Pejkov Hristo, Poposka Lidija, Doneva Ana, Angelova Aleksandra, Rexhepi Arbana, Hristovska Galina, Elizabeta Hroneska, Ana Chelikic, Bojkovska Kanecve Tamara, Manev Nikola, Vranjko Elif, Gaspar Glorija, Cvetkovskli Dimitar “GENERATION X – CHALLENGES IN ANTICOAGULATION!”, Academic Medical Journal 20/12/2022 (стр. 139-153).

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

За време на специјализацијата на Клиниката за неврологија во Скопје, зела активно учество во неколку научни собири (работилници, школи, симпозиуми и конгреси). Во октомври 2020 година е учесник на виртуелната Летна школа за *деменции*, а од *шојаш* е и член на *Институтот за Алцхајмерова болест и невронаука*.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Александра Иван Ангелова
(име, татково име и презиме)

Институција: *ЈЗУ Универзитетска клиника за неврологија*
(назив на факултетот/институтот)

Научна област: *НЕВРОЛОГИЈА*

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус
студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: 9,58.	ДА
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот: Уверение на ниво Ц1 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје 4. Датум на издавање на документот: 23.9.2022 година.	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Гордана Китева Тренчевска, с.р.
Доц. д-р Игор Кузмановски, с.р.
Доц. д-р Николина Тановска, с.р.

Д-р Џошкун Керала

1. Биографски податоци и образование

Кандидатот д-р Џошкун Керала е роден на 6.12.1990 год., во Гостивар. Средно образование завршил во Гостивар, на 10.6.2009 година. Со високо образование се стекнал на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, како доктор по општа медицина. Дипломирал на 21.9.2015 година, со просечен успех 8,12.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик.

По завршување на образованието, во периодот од октомври 2015 до април 2016 г., го реализирал лекарскиот стаж при Лекарската комора на Македонија и се стекнал со лиценца за лекар по општа медицина во април 2016. Од септември 2016 година започнал на специјализација на ЈЗУ УК за неврологија – Скопје, а од октомври 2018 е вработен во истата институција; во 2021 се стекнал со титулата специјалист невролог.

Актуелно работи на позицијата одделенски лекар на Одделот за демиелинизаторни болести.

Досега посетил и активно презентирал на повеќе научни собири, како: Кос University Summer School of Research Methodology and Ethics – Кос University, Istanbul (06/2018 ; 07/2018), ZIMS Zagreb (10-2012)(10-2013), Македонски невролошки конгрес, 2020; Конгрес на невролозите на Србија, 2020; Конгрес на невролозите на Р Турција, 2019 и 2020.

2. Научноистражувачка дејност

Д-р Џошкун Керала ги има објавено следниве научни трудови од медицинската област со и без импакт-фактор, од кои за овој избор го приложи:

- **Transient Ischemic Attack (Tia): A Clinical Model Of Ischemic Tolerance In The Brain.**
Petrov I, Barbov I, Baneva N, Kerala C. (Medicus vol.24(1) 13-16.
- **Social distance and stigma towards persons with serious mental illness among medical students in five European Central Asia countries.**
Kerim Munir , Ozgur Oner , **Coskun Kerala** , Ikram Rustamov, Hamit Boztas, Konrad Juszkiewicz, Anna Wloszczak-Szubzda, Zhanna Kalmatayeva, Aygun Iskandarova, Sevda Zeynalli, Dragan Cibrev, Lyazzat Kosherbayeva, Nermin Miriyeva, Mirosław Jerzy Jarosz, Kural Kurakbayev, Ewelina Soroka, Sanja Mancevska, Nermin Novruzova, Melda Emin, Marcin OlajossyStojan Bajraktarov, Marija Raleva, Ashok Roy, Muhammad Waqar Azeem, Marco Bertelli, Luis Salvador-Carulla, Afzal Javed. Psychiatry Res. 2022 Mar;309:114409. doi: 10.1016/j.psychres.2022.114409. Epub 2022 Jan 24. **IF. 10.172 (2022)**
- **Quality management: illuminating the path to ISO 15189 accreditation – A view from the Republic of North Macedonia”**
Katerina Tosheska-Trajkovska, Svetlana Cekovska, Jasna Bogdanska, Danica Labudovic, Irena Kostovska, Julijana Brezovska, Natasa Toseska-Spasova, Coskun Kerala, Venko Filipche, Sonja Topuzovska.
Turkish Journal of Biochemistry 2019; 44 (S3):117-120. <https://doi.org/10.1515/tjb-2019-44s311> SCImago (SJR), SCOPUS, EBSCO, Web of Science **IF 0.45 (2021)**
- **Effects of ramadan fasting on some biochemical parameters**
Tosheska-Trajkovska Katerina*, Emin Melda*, Kostovska Irena, Ampova Hristina, Petrushevska-Stanojevska Elena, **Kerala Coskun**, Cibrev Dragan, Toseska-Spasova Natasha, Kostovski Ognen, Cekovska Svetlana, Bogdanska Jasna, Topuzovska Sonja
Acad Med J 2021;1(2):35-45, DOI: 10.53582/AMJ2112035tt

ОБРАЗЕЦ 1

**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ**

Кандидат: Цошкун Нади Керала

(име, татково име и презиме)

Институција: *ЈЗУ Универзитетска клиника за неврологија*

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: *НЕВРОЛОГИЈА*

**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус
студии**

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: 8,12.	ДА
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот: Уверение на ниво Б2 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје 4. Датум на издавање на документот: 21.2.2023 година.	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Гордана Китева Тренчевска, с.р.

Доц. д-р Игор Кузмановски, с.р.

Доц. д-р Николина Тановска, с.р.

Д-р Јован Божиновски

5. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот д-р Јован Божиновски е роден на 28.8.1987 год., во с. Ростуше. Средно образование завршил во МУЦ „Д-р Панче Караџов“ во Скопје со одличен успех. Со високо образование се стекнал на Медицинскиот факултет во Скопје. Дипломирал на 19.9.2015 година, со просечен успех 8,16 и се стекнал со звањето доктор на медицина. Во 2016 година запишал специјализација по неврологија на Медицинскиот факултет во Скопје и со титулата специјалист невролог се стекнува во 2020 година. Во периодот од 2017 до 2020 година е вработен во ОБ Куманово, а од 2020 година е вработен на Универзитетската клиника за неврологија во Скопје. Во моментот е специјалист невролог на позицијата одделенски лекар на Одделот за третман на цереброваскуларни болести.

Кандидатот активно се служи со англиски јазик.

6. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Научноистражувачка дејност

За овој избор, кандидатот Д-р Јован Божиновски го приложи следниот труд:
Novel Coronavirus Disease (COVID-19): Pregnancy Issues (Goce Kalcevi, Ivan Barbov, Jovan Bozinovski and Elizabeta Zisovska) Acta Scientific womenes health (ISSN: 2582-3205) Published: June 26, 2020.

Стручно применувачка дејност и дејност од поширок интерес.

Особена активност кандидатот покажува во дејностите од поширок интерес. Активно е вклучен во работата на стручни комисии при Министерството за здравство на РС Македонија. Во 2023 година беше член на првостепена Комисија за издавање на конзилијарно мислење со наод за остварување на правото на паричен надоместок за помош и нега од друго лице.

ОБРАЗЕЦ 1

**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ**

Кандидат: **Јован Боре Божиновски**

(име, татково име и презиме)

Институција: **ЈЗУ Универзитетска клиника за неврологија**

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: **НЕВРОЛОГИЈА**

**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус
студии**

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: 8,16.	ДА
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот: Уверение на ниво Б2 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје 4. Датум на издавање на документот: 21.2.2023 година	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Гордана Китева Тренчевска, с.р.

Доц. д-р Игор Кузмановски, с.р.

Доц. д-р Николина Тановска, с.р.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатите, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува научноистражувачката и стручно-применувачката дејност, како и дејноста од поширок интерес на д-р Александра Ангелова, д-р Џошкун Керала и д-р Јован Божиновски.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатите, Комисијата заклучи дека д-р Александра Ангелова, д-р Џошкун Керала и д-р Јован Божиновски поседуваат научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнуваат сите услови да бидат избрани во звањето **асистент** по предметот Неврологија.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, д-р Џошкун Керала и д-р Јован Божиновски да бидат избрани во звањето **асистент** по предметот Неврологија.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Гордана Китева Тренчевска, с.р.

Доц. д-р Игор Кузмановски, с.р.

Доц. д-р Николина Тановска, с.р.

Прилој бр. 3

РЕЦЕНЗИЈА
НА РАКОПИСОТ „СОВЕТУВАЊЕ НА СТУДЕНТИ, ОД ПРОБЛЕМ ДО РЕШЕНИЕ“ ОД
АВТОРКАТА ПРОФ. Д-Р САЊА МАНЧЕВСКА

Врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет од 4.5.2023, бр. 02-2046/37, за членови на Рецензентската комисија за рецензирање на монографијата „Советување на студенти – од проблем до решение“ од авторката проф. д-р Сања Манчевска, наменет за студентите на Медицинскиот факултет, избрани се: проф. д-р Јасмина Плунцевик Глигороска и вонр. проф. д-р Ненси Манушева.

По добивањето на ракописот и неговото детално разгледување и анализа, до Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, рецензентите го поднесуваат следниов

ИЗВЕШТАЈ

I. Општ дел

Основни податоци за ракописот

Назив на ракописот:	Советување на студенти – од проблем до решение
Назив на предметната програма:	/
Назив на студиската програма:	/
Фонд на часови и ЕКТС-кредити (доколку ракописот е наменет за повеќе предмети, да се наведат сите предмети):	/
Предметот _____ на _____ факултет е _____ (изборен/задолжителен) предмет со фонд на часови _____, број на ЕКТС-кредити _____ и се слуша во _____ семестар.	
Реден број на изданието:	прво издание
Општи податоци за ракописот:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 122 страници (формат А4), напишани на компјутер, со големина на фонтот 12. Текстот е поделен во 7 поглавја (вклучувајќи ја литературата) и содржи 10 слики и 3 табели.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Вонр. проф. д-р Ненси Манушева, с.р.
Проф. д-р Јасмина Плунцевик Глигороска, с.р.

II. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ЈАСМИНА ПЛУНЦЕВИЌ ГЛИГОРОСКА

Краток опис на содржината:	<p>Монографијата е сублимат на долгогодишната активност на Советувалиштето за студенти по медицина за создавање поддржувачка и поттикнувачка академска средина и за обезбедување соодветна психолошка поддршка за студентите на Медицинскиот факултет во Скопје. Во неколку поглавја, систематски и прегледно се презентирани најчестите поими поврзани со менталните нарушувања на младата популација, со посебен осврт на етиологијата на овие појави кај студентите на медицински студии.</p> <p>Авторката јасно ги потенцира најчестите проблеми (поврзани со учење и со висока анксиозност) со кои се соочуваат студентите во академската средина и презентира современи системски насоки за нивно решавање. Особена важност и квалитет на ракописот е во давање на извонредно практични и корисни совети за совладување и надминување на проблемите поврзани со процесот на студирање и менталното здравје на студентската популација. Овој ракопис – монографија има потенцијал да им помогне на студентите, наставниот кадар и членовите на семејството на засегнатите студенти подобро да ја разберат проблематиката со која се судриле, полесно да ја надминат тековната состојба и да продолжат со академските активности посилни и посреќни.</p>
Оцена за усогласеноста со предметната програма:	/
Предлози за потребни корекции:	нема
Оцена на ракописот:	Соодветен на проблемот што го обработува.
Категоризација:	монографија
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 122 страници (формат А4), напишани на компјутер, со големина на фонтот 12. Текстот е поделен во 7 поглавја (вклучувајќи ја литературата) и содржи 10 слики и 3 табели.

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како монографија, примарно наменета за студентите на Медицинскиот факултет.

Во Скопје, 5.6.2023 година

Рецензент

Проф. д-р Јасмина Плуњевиќ Глигороска, с.р.

II. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: НЕНСИ МАНУШЕВА

Краток опис на содржината:	<p>Во монографијата се претставени некои суштински карактеристики и предизвици на современото високо образование, со посебен осврт на високото медицинско образование, кои можат да бидат силни предизвикувачи на стрес за студентите и негативно да влијаат врз нивното ментално здравје и благосостојба. Даден е осврт на современите концепти на менталното здравје на младите луѓе, особено на менталното здравје на студентите по медицина и медицинските работници.</p> <p>Авторката оваа монографија ја конципирала во еден хронолошки редослед, кој го опфаќа периодот на работа на Советувалиштето за студенти по медицина од неговите почетоци пред повеќе од 10 години до сега. Освен тоа, постојат делови во кои се обработени аспектите на практична работа низ примери и сликовито, а користен е и табеларен приказ. Во седум поглавја, авторката таксативно нè запознава со мотивите за формирање на Советувалиштето за студенти, епидемиологијата на ментални растројства кај студентската популација, улогата на наставниот кадар во формирање и развото на младата личност. Во ракописот се прикажани најсовремените теоретски принципи и алатки за ефективно учење и способности кои се неопходни за академски успех кај студенти на медицински студии. Значаен придонес на оваа монографија е потенцирањето на методите за превенција, промоција и унапредување на менталното здравје кај нашите студенти.</p>
Оцена за усогласеноста со предметната програма:	/
Предлози за потребни корекции:	Без корекции.
Оцена на ракописот:	Соодветен на проблемот што го обработува.
Категоризација:	монографија
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	<p>Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 122 страници (формат А4), напишани на компјутер, со големина на фонот 12. Текстот е поделен во 7 поглавја (вклучувајќи ја литературата) и содржи 10 слики и 3 табели.</p>

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предлозам да се отпечати како монографија, примарно наменет за студентите на Медицинскиот факултет.

Во Скопје, 5.6.2023 година

Рецензент
Вопр. проф. д-р Ненси Манушева, с.р.

Прилог бр. 3

РЕЦЕНЗИЈА
НА РАКОПИСОТ „ИНФЛАМАТОРНА БОЛЕСТ НА ЦРЕВА ВО ДЕТСКА ВОЗРАСТ“,
МОНОГРАФИЈА ОД АВТОРКАТА ПРОФ. Д-Р СОЊА БОЈАЦИЕВА

Врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, донесена на XLVIII редовна седница одржана на 4.5.2023 година, бр. 02-2046/38, за членови на Рецензентската комисија за рецензирање на монографијата под наслов: „Инфламаторна болест на црева во детска возраст“ од авторката проф. д-р Соња Бојациева, наменет за студентите на општа медицина, докторите на медицина, специјализантите и специјалистите по педијатрија и супспецијализантите по педијатриска гастроентерохепатологија на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, за предметот Педијатрија, избрани се: проф. д-р Ацо Костовски и проф. д-р Стефанка Грујовска.

По добивањето на ракописот и неговото детално разгледување и анализа, до Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, рецензентите го поднесуваат следниов

ИЗВЕШТАЈ

III. ОПШТ ДЕЛ

Основни податоци за ракописот

Назив на ракописот:	Инфламаторна болест на црева во детска возраст
Назив на предметната програма:	Педијатрија
Назив на студиската програма:	/
Фонд на часови и ЕКТС-кредити (доколку ракописот е наменет за повеќе предмети, да се наведат сите предмети):	/
Предметот _____ на _____ факултет е _____ (изборен/задолжителен) предмет со фонд на часови _____, број на ЕКТС-кредити _____ и се слуша во _____ семестар.	
Реден број на изданието:	прво издание
Општи податоци за ракописот:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 107 страници (формат А4 word), напишани на компјутер, со големина на фонот 12. Текстот е поделен во 5 поглавја (вклучувајќи ја литературата) и содржи 29 слики, 15 табели и 32 графикони.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Проф. д-р Ацо Костовски, с.р.
Проф. д-р Стефанка Грујовска, с.р.

IV. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р АЦО КОСТОВСКИ

<p>Краток опис на содржината:</p>	<p>Ракописот е прво издание на монографијата посветена на инфламаторната болест на црева во детската возраст, со широк спектар на клинички презентации, почнувајќи од класични форми, па сè до тешки комплицирани форми на инфламаторна болест на црева. Посебно се дава акцент на новите протоколи за дијагностицирање на Кронова болест, улцерозен колит и дефинираните неklasифицирани форми. Експлицитно е опишана важноста за дефинирање на оваа комплексна болест, која сè уште претставува актуелно поле на интерес во светот. Монографијата е поделена во пет поглавја, во кои авторката, со лесен и разбирлив стил, дава преглед на етиологијата, инциденцата на болеста, клиничките форми на болеста, критериумите за поставување на дијагноза, како и фенотипските, имунолошките и генетските карактеристики. Детално се опишани можните теории за настанување на болеста и компликациите. Понатаму, авторката ја опишува патогенезата на болеста и генетските механизми кои се причина за нејзино настанување. Опишана е актуелната терапија на болеста, вклучувајќи третман на Кронова болест и улцерозен колит.</p> <p>Во првото поглавје „Вовед“, авторката се осврнува на дефиниции на инфламаторна болест на црева (ИБЦ), вклучувајќи ги Кронова болест и улцерозен колит. Опишан е историјатот на ИБЦ, епидемиологијата и инциденцата во светот, честотата на појавување во различни земји и различни популации, како и географската распределба во светот. Посебен осврт е даден на етиологијата и патогенезата на ИБЦ во детската возраст, вклучувајќи ги имунолошките фактори и одбранбените механизми на гастроинтестиналниот тракт на детскиот организам. Погolem осврт е даден на улогата на цитокините во настанување на ИБЦ во детската возраст.</p> <p>Во второто поглавје се опишани карактеристиките на болеста, клиничките аспекти засебно за Кроновата болест и за улцерозниот колит, како и класификацијата на клиничките форми на болеста. Во ова поглавје, даден е детален осврт на критериумите за поставување на дијагноза, дијагностички иследувања и фенотипски карактеристики на болеста, со детален опис на класичните форми, екстраинтестијалните форми, клиничката и патохистолошката дијагностика. Претставени се биохемиските процедури за поставување на дијагнозата, ендоскопски и колоноскопски карактеристики. Детално се прикажани алгоритмите на менаџирање на ИБЦ во детската возраст.</p> <p>Во следното поглавје е даден опис на нови терапевтски аспекти на ИБЦ во детската возраст, вклучувајќи ја и биолошката терапија. Детално е прикажан алгоритмот на терапија.</p>
--	---

	<p>Во четвртото поглавје, „Наше искуство“, прикажани се резултати од пациенти кои се иследувани и лекувани на Универзитетската клиника за детски болести во период од 20 години. Севкупните резултати се прикажани во табели и графикони. Прикажана е дистрибуцијата на пациентите по дијагноза, пол, фенотипски карактеристики на болеста, како и корелации помеѓу фенотипските и цитокинските вредности. Прикажани се најчестите клинички гастроинтестинални и екстраинтестинални манифестации на ИБЦ. Графички се прикажани вредностите на <i>Saccharomyces cerevisiae</i> противтела (ASCA) и МПО, ПРЗ кај пациентите со Крнова болест и улцерозен колит. Прикажани се просечните вредности на проинфламаторните цитокини кај испитуваните пациенти и кај роднини на пациенти со ИБЦ, како и полиморфизми/мутации на генот NOD2/CARD15.</p> <p>Во поглавјето „Литература“ се цитирани 175 релевантни научни трудови од областа.</p>
Оцена за усогласеноста со предметната програма:	/
Предлози за потребни корекции:	нема
Оцена на ракописот:	<p>Монографијата е пишувана со многу искуство, јасно и постапно изнесување на текстот, на разбирлив јазик, лесен за следење со интересни табели и илустрации кои го дообјаснуваат текстот. Застапени се сите елементи за комплетно разбирање на инфламаторната болест на црева во детската возраст. Целокупниот пристап овозможува оваа монографија да биде актуелна и корисна за студентите, докторите, специјализантите и специјалистите по педијатрија и за супспецијализантите по педијатриска гастроентерохепатологија, во насока на раното препознавање на клиничките форми на ИБЦ, со цел навремено лекување на болеста и намалување на можните компликации.</p>
Категоризација:	стручна монографија
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	<p>Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 107 страници (формат А4 word), напишани на компјутер, со големина на фонто 12. Текстот е поделен во 5 поглавја (вклучувајќи ја литературата) и содржи 29 слики, 15 табели и 32 графикони.</p>

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како стручна монографија по предметот Педијатрија, примарно наменет за студентите на општа медицина, докторите на медицина, специјализантите и специјалистите по педијатрија и супспецијализантите по педијатриска гастроентерохепатологија на Медицинскиот факултет.

Во Скопје, 7.6.2023 година

РЕЦЕНЗЕНТ

Проф. д-р Ацо Костовски, с.р.

III. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р СТЕФАНКА ГРУЈОВСКА

<p>Краток опис на содржината:</p>	<p>Ракописот е прво издание на монографијата посветена на инфламаторната болест на црева во детската возраст. Монографијата е напишана со лесен и разбирлив стил, поделена во пет поглавја низ кои авторката навлегува во етиологијата, патогенезата и клиничките аспекти на болеста, дијагностичките аспекти, како и фенотипските, имунолошките и генетските механизми кои се во основата на оваа болест, со посебен осврт на најновите терапевски можности. Потоа се осврнува на значењето на корелациите помеѓу фенотипските и имунолошките аспекти и инфламаторната болест на цревата (ИБЦ), и засебно за Кроновата болест и улцерозниот колит. Дадени се најновите протоколи и критериуми и алгоритми за дијагностика и лекување.</p> <p>Во првото поглавје, „Вовед“, авторката дава преглед на инциденцата на болеста во различни популации во светот, а се осврнува и на патогенезата на болеста. Опишани се историјатот и етиологијата на болеста, со посебен осврт на факторите кои влијаат на настанување на болеста. Засебно се опишани имунолошките, генетските и надворешните фактори како можни фактори за настанување на болеста. Опишана е гастроинтестиналната нормална цревна флора и имунолошките одбранбени гастроинтестинални механизми, кои се вклучени во настанување на болеста.</p> <p>Во второто поглавје, „Карактеристики на болеста“, даден е детален опис на клиничките форми на Кроновата болест и улцерозниот колит во детската возраст. Опишани се критериумите за дијагностика на болеста, вклучувајќи анамнестички податоци, серолошки, имунолошки, ендоскопски, колоноскопски и хистопатолошки иследувања и други имиџ процедури и анализи.</p> <p>Во третото поглавје, „Нови терапевски аспекти на ИБЦ во детската возраст“, опишани се нови протоколи за лекување на болеста. Прикажани се алгоритми на лекување на Кроновата болест и на улцерозниот колит. Дадени се препораки за најоптималниот период за спроведување на терапијата, можностите за биолошка терапија и можноста за лекување на најтешките форми на ИБЦ.</p> <p>Во четвртото поглавје, „Наше искуство“, даден е осврт на долгогодишното иследување, диганостицирање и лекување на пациенти со ИБЦ при Универзитетската клиника за детски болести. Табеларно и графички се прикажани дистрибуцијата на пациентите, најчестите клинички симптоми, фенотипските и имунолошките карактеристики на болеста и генетските полиморфизми/мутации. Авторката ја прикажала корелацијата помеѓу имунолошките цитокински</p>
--	---

	<p>спектар и фенотипските промени на иследените пациенти. Прикажани се најчестите екстраинтестинални симптоми и можни компликации.</p> <p>Во поглавјето „Литература“ се цитирани 175 релевантни научни трудови од областа.</p>
Оцена за усогласеноста со предметната програма:	/
Предлози за потребни корекции:	нема
Оцена на ракописот:	<p>Авторката со многу искуство, јасно и постапно го изнесува текстот, со медицински богат, но разбирлив јазик, лесен за следење. Оваа монографија е резултат на долгогодишно клиничко искуство, но и многубројни анализи на пациенти и членови на нивни семејства. Монографијата дава целосен увид и разбирање за инфламаторната болест на црева во детската возраст, која е наменета за студентите, докторите, специјализантите и специјалистите по педијатрија и супспецијализантите по педијатриска гастроентерохепатологија. Знаењето за рано препознавање на клиничките форми на болеста, екстраинтестиналните симптоми, како и можните компликации се многу важни, со цел за навремено дијагностицирање и лекување на болеста. Монографијата дава сеопфатен приказ на фенотипските, имунолошките и генетските аспекти на болеста и ќе помогне во едукација и стручна наобразба на студентите по медицина, специјализантите по педијатрија и на супспецијализантите по педијатриска гастроентерохепатологија.</p>
Категоризација:	стручна монографија
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	<p>Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 107 страници (формат А4 word), напишани на компјутер, со големина на фонот 12. Текстот е поделен во 5 поглавја (вклучувајќи ја литературата) и содржи 29 слики, 15 табели и 32 графикони.</p>

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како стручна монографија по предметот Педијатрија, примарно наменет за студентите на општа медицина, докторите на медицина, специјализантите и специјалистите по педијатрија и супспецијализантите по педијатриска гастроентерохепатологија на Медицинскиот факултет.

Во Скопје, 7.6.2023 година

Рецензент
Проф. д-р Стефанка Грујовска, с.р.

До
Медицински факултет,
Скопје

**Приговор
кон Рефератот за избор на двајца асистенти по предметот Радиологија
на Медицинскиот факултет во Скопје, објавен во Билтен бр. 1285,
издаден на 1.6.2023 година**

Почитувани,

Според Законот за високото образование, член 174, став 7, објавен во Службен весник на Република Македонија, број 82 од 8.5.2018 година, едно лице не може да биде истовремено избрано во наставно-научно, наставно-стручно, наставно и соработничко звање на повеќе од една високообразовна институција.

За конкурирање на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Медицински факултет – Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 14.2.2023 година, за избор на два асистента по предметот Радиологија, еден од задолжителните услови е приложување на изјава во која под морална, материјална и кривична одговорност секој кандидат изјавува дека не е избран во наставно-научно, научно, насловно или соработничко звање на друг универзитет во Република Северна Македонија согласно со горенаведениот член, а една од кандидатките која е предложена од Рецензентската комисија во состав: проф. д-р Виолета Василевска Никодиновска, проф. д-р Билјана Пргова Велјанова и доц. д-р Петар Јаневски, до Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, да биде избрана во звањето асистент по предметот Радиологија, е со активно наставно звање, односно предавач на друг универзитет во Република Северна Македонија.

Молам ревизија на поднесените документи.

Подносител на Приговорот:

д-р Наташа Хаџи-Николова Алчинова, с.р.

7.6.2023

Скопје, РС Македонија

До
Наставно-научниот совет на
Медицинскиот факултет во Скопје

Предмет: Одговор на Приговор поднесен од страна на д-р Наташа Хаџи-Николова Алчинова, во врска со заклучок на Рефератот за избор на 2 асистента по предметот Радиологија, објавен во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ бр. 1285 од 1.6.2023 година.

Во врска со Приговорот на Рефератот на Рецензентската комисија доставен од д-р Наташа Хаџи-Николова Алчинова, членовите на Комисијата: проф. д-р Виолета Василевска Никодиновска, проф. д-р Билјана Пргова Велјанова и доц. д-р Петар Јаневски, го разгледаа Приговорот и го даваат следниов

ОДГОВОР

Предложените кандидати за избор за асистенти по предметот Радиологија во целост ги исполнуваат законските норми за избор во звање – асистент по Радиологија, согласно со Законот за високото образование.

Предложената кандидатка д-р Кристина Димитријевиќ, при поднесување на документите за избор во звање – асистент по Радиологија, има пополнето изјава под морална, материјална и кривична одговорност, дека доколку биде избрана на овој конкурс на Медицинскиот факултет во Скопје, ќе се откаже од ангажманот на другиот универзитет на кој е веќе избрана.

Втората предложена кандидатка за избор за асистент по предметот Радиологија, д-р Сандра Дејанова Панев, има приложено изјава во која под морална, материјална и кривична одговорност изјавува дека не е избрана во наставно-научно, научно или соработничко звање на друг универзитет во Република Северна Македонија.

Рецензентската комисија уште еднаш истакнува дека во тек на изготвување на Рефератот за избор на 2 лица во звање – асистент по предметот Радиологија, во целост се придржуваше до сите одредби предвидени со Законот за високото образование и Правилникот за посебните услови, критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр. 411 од 5.11.2018 и бр. 426 од 3.7.2019).

Согласно со претходно изнесеното, Рецензентската комисија ГО ПОТВРДУВА ЗАКЛУЧОКОТ во Рефератот, односно на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје му предлага д-р Кристина Димитријевиќ и д-р Сандра Дејанова Панев да бидат избрани во звањето асистент по предметот Радиологија.

12.6.2023, Скопје

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Виолета Василевска Никодиновска, с.р.

Проф. д-р Билјана Пргова, с.р.

Доц. д-р Петар Јаневски, с.р.

До
Медицински Факултет,
Скопје

**Приговор
кон Рефератот за избор на двајца асистенти по предметот Радиологија
на Медицинскиот факултет во Скопје, објавен во Билтен бр. 1285,
издаден на 1.6.2023 година**

Почитувани,

Според Законот за високото образование, член 174, став 7, објавен во Службен весник на Република Македонија, број 82 од 8.5.2018 година, едно лице не може да биде истовремено избрано во наставно-научно, наставно-стручно, наставно и соработничко звање на повеќе од една високообразовна институција.

За конкурирање на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Медицински факултет – Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 14.2.2023 година, за избор на два асистента по предметот Радиологија, еден од задолжителните услови е приложување на изјава во која под морална, материјална и кривична одговорност секој кандидат изјавува дека не е избран во наставно-научно, научно, насловно или соработничко звање на друг универзитет во Република Северна Македонија согласно со горенаведениот член, а една од кандидатките која е предложена од Рецензентската комисија во состав: проф. д-р Виолета Василевска Никодиновска, проф. д-р Билјана Пргова Велјанова и доц. д-р Петар Јаневски, до Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, да биде избрана во звањето асистент по предметот Радиологија, е со активно наставно звање, односно предавач на друг универзитет во Република Северна Македонија.

Молам ревизија на поднесените документи.

Подносител на Приговорот:

д-р Ивана Панчевска, с.р.

7.6.2023

Скопје, РС Македонија

До
Наставно-научниот совет на
Медицинскиот факултет во Скопје

Предмет: Одговор на Приговор поднесен од страна на д-р Ивана Панчевска, во врска со заклучок на Рефератот за избор на 2 асистента по предметот Радиологија, објавен во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ бр. 1285 од 1.6.2023 година.

Во врска со Приговорот на Рефератот на Рецензентската комисија доставена од д-р Ивана Панчевска, членовите на Комисијата: проф. д-р Виолета Василевска Никодиновска, проф. д-р Билјана Пргова Велјанова и доц. д-р Петар Јаневски, го разгледаа Приговорот и го даваат следниов

О Д Г О В О Р

Предложените кандидати за избор за асистенти по предметот Радиологија во целост ги исполнуваат законските норми за избор во звање – асистент по Радиологија, согласно со Законот за високото образование.

Предложената кандидатка д-р Кристина Димитријевиќ, при поднесување на документите за избор во звање – асистент по Радиологија, има пополнето изјава под морална, материјална и кривична одговорност, дека доколку биде избрана на овој конкурс на Медицинскиот факултет во Скопје, ќе се откаже од ангажманот на другиот универзитет на кој е веќе избрана.

Втората предложена кандидатка за избор за асистент по предметот Радиологија, д-р Сандра Дејанова Панев, има приложено изјава во која под морална, материјална и кривична одговорност изјавува дека не е избрана во наставно-научно, научно или соработничко звање на друг универзитет во Република Северна Македонија.

Рецензентската комисија уште еднаш истакнува дека во тек на изготвување на Рефератот за избор на 2 лица во звање – асистент по предметот Радиологија, во целост се придржуваше до сите одредби предвидени со Законот за високото образование и Правилникот за посебните услови, критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник број 411 од 5.11.2018 и број 426 од 3.7.2019).

Согласно со претходно изнесеното, Рецензентската комисија ГО ПОТВРДУВА ЗАКЛУЧОКОТ во Рефератот, односно на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје му предлага д-р Кристина Димитријевиќ и д-р Сандра Дејанова Панев да бидат избрани во звањето асистент по предметот Радиологија.

12.6.2023, Скопје

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

**Проф. д-р Виолета Василевска Никодиновска, с.р.
Проф. д-р Билјана Пргова, с.р.
Доц. д-р Петар Јаневски, с.р.**

Прилог бр. 3

РЕЦЕНЗИЈА
НА РАКОПИСОТ „ПОЛИТИЧКИ СИСТЕМ“ ОД АВТОРИТЕ
ПРОФ. Д-Р РЕНАТА ДЕСКОСКА, ПРОФ. Д-Р ЈЕЛЕНА ТРАЈКОВСКА-ХРИСТОВСКА И
ДОЦ. Д-Р МАРКО КРТОЛИЦА

Врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје, бр. 02 – 627/5, за членови на Рецензентската комисија за рецензирање на учебникот **Политички систем** од авторите: **проф. д-р Рената Дескоска, проф. д-р Јелена Трајковска-Христовска и доц. д-р Марко Кртолица**, наменет за студентите на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје, за предметот **Политички систем**, избрани се **проф. д-р Марика Ристовска и проф. д-р Урош Пинтериќ**.

По добивањето на ракописот и неговото детално разгледување и анализа, до Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје, рецензентите го поднесуваат следниов

ИЗВЕШТАЈ

V. ОПШТ ДЕЛ

Основни податоци за ракописот

Назив на ракописот:	ПОЛИТИЧКИ СИСТЕМ
Назив на предметната програма:	ПОЛИТИЧКИ СИСТЕМ
Назив на студиската програма:	Правни студии, Политички студии, Студии по новинарство и Студии по односи со јавноста.
Фонд на часови и ЕКТС-кредити (доколку ракописот е наменет за повеќе предмети, да се наведат сите предмети):	Правни студии: 60 часа, 7 кредити; Политички студии: 60 часа, 7 кредити; Студии по новинарство: 52,5 часа, 6 кредити; Односи со јавноста: 52,5 часа, 6 кредити.
Предметот Политички систем на Правниот факултет е задолжителен предмет на: Правни студии, со фонд на часови – 60, број на ЕКТС кредити – 7 и се слуша во третиот семестар; Политички студии, со фонд на часови 60, број на ЕКТС кредити – 7 и се слуша во вториот семестар; Студии по новинарство, со фонд на часови 52,5, број на ЕКТС кредити – 6 и се слуша во третиот семестар; Односи со јавноста, со фонд на часови 52,5, број на ЕКТС кредити – 6 и се слуша во вториот семестар.	
Реден број на изданието:	прво издание
Општи податоци за ракописот:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 319 страници без проред (формат А4), напишани на компјутер, со големина на фонтот 12 и фусноти со големина на фонтот 10. Текстот е поделен во 14 поглавја, а дополнително содржи предговор, содржина и користена литература.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Проф. д-р Марика Ристовска, с.р.
Проф. д-р Урош Пинтериќ, с.р.

VI. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р МАРИКА РИСТОВСКА

<p>Краток опис на содржината:</p>	<p>Ракописот ПОЛИТИЧКИ СИСТЕМ, од авторите: проф. д-р Рената Дескоска, проф. д-р Јелена Трајковска-Христовска и доц. д-р Марко Кртолица, претставува оригинален текст во кој авторите на јасен, разбирлив, прегледен и прифатлив начин ги обработуваат категориите, начелата и институтите на политичкиот систем. Ракописот е првично наменет за студентите на првиот циклус на правните и политичките студии, студиите по новинарство и односи со јавноста на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје. Сепак, тоа што го прави ракописот лесно читлив за студентите и за пошироката публика, а не само за научната јавност, е неговата конзистентна структура, научна прегледност, јасен и разбирлив јазик. Аналитичкиот пристап и критичката анализа на прашањата за политичкиот систем, нивното логично, прегледно и концизно презентирање, претставува вистинско освежување во научната мисла.</p> <p>Материјата обработена во ракописот Политички систем е систематизирана во 14 глави, а секоја од главите содржи точки и потточки, наслови и поднаслови. На овој начин му се овозможува на оној кој го чита ракописот лесно да ја следи обработената материја и следствено да дојде до одделните содржини и прашања кои го побудуваат неговиот интерес. Ракописот содржи предговор, содржина и обемна библиографија, која опфаќа релевантни библиографски единици од современи автори. Тоа што на ракописот му дава особена вредност се бројните слики, графикони, цитати и поучни мисли, кои обработената материја ја прават интересна за следење, осовременета и лесно прифатлива, а воедно го задржуваат фокусот на читателот.</p> <p>Во првата глава од ракописот, елаборирани се основните теоретски прашања за политичкиот систем како научна дисциплина. Во овој дел е опфатена материјата која се однесува на поимот политички систем, институционалните и системските теории за политичкиот систем, како и детерминистичките и индетерминистичките сфаќања за политичкиот систем. Последната точка од оваа глава ги разработува класификациите на политичките системи направени врз основа на различни критериуми.</p> <p>Во втората глава од ракописот, анализирани се основните теоретски прашања за политиката и политичкиот процес. Авторите, низ четири точки и повеќе потточки, ја обработуваат материјата која се однесува на поимот политика и неговата современа употреба, процесот на политичкото одлучување и фазите на политичкиот процес, јавните политики –природа и значење. Оваа глава завршува со елаборирање на одделните теории за донесување на политички одлуки преку разработка на моделот на рационални актери, инкременталистичкиот модел, и моделот на „гаснење пожари“.</p> <p>Третата глава од ракописот се однесува на начелата на легалитет и легитимитет. Оваа глава ги опфаќа и детално ги разработува и категориите моќ и авторитет, како и нивниот однос со политичкиот систем.</p>
--	---

	<p>Четвртата глава од ракописот е посветена на вечно актуелната тема –демократија. Имајќи го предвид фактот дека демократијата зазема централно место на проучување на политичкиот систем како научна дисциплина, како и цел на секој политички систем по потесна смисла, во главата детално се разработени поимот и моделите на демократија, мнозинската и консоцијалната демократија. Ракописот детално го анализира моделот на консоцијалната демократија, елаборирајќи ги прашањата за елементите и поволните фактори за нејзино остварување.</p> <p>Следната, петта глава од ракописот е посветена на недемократските режими. Оваа глава започнува со нивното поимно определување, за подетално да се осврне на одделните видови недемократски системи, како тоталитарните и авторитарните системи (авторитарни монархии, персонализирани и воени режими). Последната точка од оваа глава ја елаборира демократизацијата и подемот на хобридни режими.</p> <p>Во шестата глава од ракописот, разработено е предметното определување на поимот идеологија, како и одделните видови идеологии (либералната, конзервативната, социјалистичката, комунистичката, социјалдемократската, анархистичката, фашистичката и останатите). Во оваа глава е направен обид поблиску да се елаборираат и анализираат наведените видови идеологии, со цел нивно разграничување.</p> <p>Во седмата глава од ракописот, анализирани се одделни прашања кои се однесуваат на нацијата и појавата на одделните видови национализам. Главата започнува со поимното определување на нацијата, за во следните потточки подетално да го разработи односот нација – раса, нација – држава, нација – јазик и нацијата како културна заедница. Главата во посебна точка ја обработува и темата национализам, разработувајќи ги одделните видови национализам, како што се: либералниот, конзервативниот, експанзионистичкиот и антиколонијалниот.</p> <p>Главата која следи, се занимава со проучувањето на нечелата на владеење на правото и правната држава. Во ракописот, низ три точки, анализирани се значењето на принципот на владеење на правото, правото како метаправна доктрина и правната држава.</p> <p>Во деветтата глава, насловена „Организација на власт“, детално се елаборирани одделните видови политички системи – парламентарниот, претседателскиот, мешовитиот и собранискиот систем. Низ триесетина страници, ракописот ги анализира прашањата за поимот, значењето, обележјата на секој од овие политички системи, со особен осврт на односите кои се воспоставени помеѓу законодавната и извршната власт кај секој од нив. На овој начин, очигледна е тенденцијата низ еден сликовит начин и низ бројни примери да се овозможи јасно разграничување на политичките системи, со цел полесно совладување на овој материјал.</p> <p>Десеттата глава од ракописот е посветена на изборите и изборните системи. Низ седум точки и повеќе потточки, детално се разработени прашањата кои се однесуваат на</p>
--	--

	<p>поимното определување на изборите и изборниот систем, со посебен осврт на избирачкото право и функциите на изборите. Главата детално ги анализира одделните видови изборни системи, потенцирајќи ги нивните предности и недостатоци. Во оваа глава, елаборирани се и категориите изборна единица и изборен праг.</p> <p>Единаесеттата глава од ракописот, насловена „Политички партии и партиски системи“, ги разработува прашањата кои се однесуваат на политичките партии, како и на одделните видови партиски системи. Во оваа глава, анализирана е материјата која се однесува на поимот, функциите и типовите политички партии. Со оглед на тоа што партискиот систем претставува еден од најважните потсистеми на политичкиот систем, во оваа глава е даден детален осврт на еднопартискиот, двопартискиот и повеќепартискиот систем. Последната точка од главата се однесува на едно мошне актуелно прашање, прашањето за кризата на политичките партии.</p> <p>Цивилното општество е предмет на разработка во следната, дванаесетта глава од овој ракопис. Оваа глава, низ пет точки, ги разработува поимот на цивилното општество и интересовните групи, одделните видови интересовни групи, невладините организации, општествените движења, како и асоцијациите на работници и работодавачи во политичкиот систем.</p> <p>Последните две глави од ракописот се посветени на последните, но не и помалку важни прашања од наставната програма, политичката култура и јавното мислење. Во тринаесеттата глава, ракописот дава детален преглед на теориите за политичката култура, како и поимото определување на оваа категорија. Главата ги елаборира типологиите и формативните фактори на политичката култура, за во последна точка детално да го разработи односот меѓу политичката култура и демократијата.</p> <p>Конечно, последната, четиринаесетта глава од ракописот, се занимава со анализирање на прашањата кои се однесуваат на јавното мислење. Оваа глава го презентира односот помеѓу јавното мислење и идеологијата, политичката култура и партиската идентификација. Главата завршува со елаборирање на начините на формирање на јавното мислење, како и прашањето за јавното мислење во тоталитарните системи.</p>
<p>Оцена за усогласеноста со предметната програма:</p>	<p>Целосна усогласеност на ракописот со предметната програма. Целите на предметната програма можат да се остварат преку совладување на материјата содржана во учебникот.</p>
<p>Предлози за потребни корекции:</p>	<p>нема</p>
<p>Оцена на ракописот:</p>	<p>одлична</p>
<p>Категоризација:</p>	<p>учебник</p>

<p>Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:</p>	<p>Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 319 страници (формат А4), напишани на компјутер, со големина на фонтот 12. Текстот е поделен во 14 поглавја (вклучувајќи ги предговорот, содржината и користената литература).</p> <p>Ракописот Политички систем, кој е предаден на рецензија, претставува исклучително опсежен, колективен труд на авторите: проф. д-р Рената Дескоска, проф. д-р Јелена Трајковска-Христовска и доц. д-р Марко Кртолица, сите од Катедрата за уставно право и политички систем на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје.</p> <p>Овој ракопис е првично наменет како учебник за студентите на правните студии, политичките студии, односи со јавноста и студиите по новинарство на Правниот факултет, но тој несомнено ќе ја збогати македонската литература од областа на политичкиот систем и политичките науки.</p> <p>Низ овој обемен и добро систематизиран труд, кој е одлично теоретски и методолошки втемелен, испреплетени се искуството и зрелата мисла, од една страна, и новата идеја и потребата за нови научни сознанија од друга страна. Овој сплет на искуство, научни сознанија и идеи, како и бројните примери од секојдневниот живот и историјата, слики, поучни мисли и цитати, конзистентни податоци презентирани во графикони и табели, го чинат ракописот исклучително квалитетен труд, логичен и прегледен, конзистентен, еднообразен, интересен и читлив.</p> <p>Во ракописот забележливо е аргументираното излагање на констатациите и ставовите на авторите, поткрепено со издржани и јасно формулирани заклучоци и предлози.</p> <p>Од особено значење е да се потенцира дека со овој ракопис авторите промовираат една нова, храбра и современа насока и рамка на презентирање на содржината на предметната програма политички систем, со стил кој е лесен, разбирлив, читлив, едноставен и прилагоден за студентите за кои е првично наменет. На овој начин, овој исклучителен труд ќе им овозможи на студентите стекнување на знаења од областа на политичкиот систем, ќе ги направи подготвени за научен натпревар со нивните колеги од западноевропските земји и конкурентни на пазарот на трудот.</p> <p>Од овие причини, како и заради тоа што ракописот е исклучително вреден за научната, стручната, но и за пошироката јавност, со особено задоволство го препорачувам неговото објавување, како учебник по предметот Политички систем.</p>
--	--

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како **учебник по предметот Политички систем**, примарно наменет за студентите на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје.

Во Скопје, 7.6. 2023 година

РЕЦЕНЗЕНТ

Проф. д-р Марика Ристовска, с.р.

IV. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р УРОШ ПИНТЕРИЌ

<p>Краток опис на содржината:</p>	<p>Ракописот Политички систем, од авторите: проф. д-р Рената Дескоска, проф. д-р Јелена Трајковска-Христовска и доц. д-р Марко Кртолица, е првично наменет како учебник за студентите од прв циклус на правните студии, политичките студии, студиите по новинарство и односи со јавноста на Правниот факултет Јустинијан Први” во Скопје.</p> <p>Севкупната материја од овој опсежен ракопис во целост соодветствува со наставната програма по предметот Политички систем, што овозможува едноставно исполнување на нејзините цели.</p> <p>Содржината на ракописот „Политички систем” е обработена и прецизно систематизирана во четиринаесет тематски единици, односно 14 глави и тоа: 1) <i>Политички систем како научна дисциплина</i>, 2) <i>Политика и политички процес</i>, 3) <i>Лејалиштеј лејитимитетј, моќ и авторитетј</i>, 4) <i>Демократија</i>, 5) <i>Недемократиски системи</i>, 6) <i>Идеологија</i>, 7) <i>Нација и национализам</i>, 8) <i>Владеење на право и правна држава</i>, 9) <i>Организација на власта</i>, 10) <i>Избори и изборни системи</i>, 11) <i>Политички партии и партиски системи</i>, 12) <i>Цивилното општество и политичкиот систем</i>, 13) <i>Политичка култура</i> и 14) <i>Јавно мислење</i>. Секоја од наведените глави содржи прецизно селектирани точки и потточки кои го прават овој ракопис прегледен, читлив и едноставен за следење.</p> <p>Ракописот „Политички систем” се карактеризира со научна прегледност, на конзистентна структура, пишуван е на јасен и разбирлив јазик што овозможува лесно и едноставно следење на мислата на авторите во однос на предметот на истражување. Во изработката на ракописот „Политички систем”, користени се методот на анализа на научни и стручни трудови и документи, дедуктивниот метод и методот на синтеза. Овој развиен систем на методи кои се употребени при изработката на ракописот, овозможува едноставно елаборирање и објаснување на одделните институти, категории и начела на политичкиот систем.</p> <p>Вредно за потенцирање се многубројните слики, податоци во табели и графикови, цитати кои суптилно ја надополнуваат содржината на текстот со податоци кои впечатливи, лесно се паметат, а се во контекст на елаборираните прашања во трудот. Ова го прави ракописот методолошки втемелен, конзистентен и инспиративен.</p> <p>Особена вредност на ракописот е пописот на богатата литература која е користена при неговата изработка, како и изобилството на современи автори кои дополнително ги збогатуваат и онака бројните библиографски единици.</p>
<p>Оцена за усогласеноста со предметната програма:</p>	<p>Целосна усогласеност на ракописот со предметната програма.</p> <p>Целите на предметната програма можат да се остварат преку совладување на материјата содржана во учебникот.</p>

Предлози за потребни корекции:	нема
Оцена на ракописот:	одлична
Категоризација:	учебник
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	<p>Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 319 страници (формат А4), напишани на компјутер, со големина на фонтот 12. Текстот е поделен во 14 поглавја (вклучувајќи ги предговорот, содржината и користената литература).</p> <p>Ракописот Политички систем од авторите: проф. д-р Рената Дескоска, проф. д-р Јелена Трајковска-Христовска и доц. д-р Марко Кртолица, претставува еден концизен, а воедно и сеопфатен, модерен учебник, кој на вешт начин ги спојува теоретските и практичните аспекти на материјата од областа на политичкиот систем.</p> <p>Ракописот е исклучително прегледен и логично структуриран.</p> <p>Во 1990-тите и 2000-тите години, европските политиколози, како и политиколозите од регионот, во фокусот на проучувањето ја имаа категоријата „транзиција“ и развија посебно поле на политички науки наречено „транзитологија“. Со оваа своја преокупација, во многу случаи тие забораваја дека науката не само што треба да ја разбере транзицијата, туку и да помогне таа правилно да се оствари не само од идеолошка перспектива (како да се согледа реалноста), туку и во перспектива на тие што ја „живеат“ таа реалност. Од оваа перспектива, книгата „Политички систем“ на проф. д-р Рената Дескоска, проф. д-р Јелена Трајковска-Христовска и доц. д-р Марко Кртолица е повеќе од квалитетна публикација. Со особено задоволство можам да констатирам дека овој труд претставува македонски национален фундамент на политички науки.</p> <p>Овој труд ќе им овозможи на студентите и на општата читателска публика да стекнат увид во ставовите на авторите за политичкиот систем. Политичките науки во земјите со пократка традиција во политичките науки како нашите, често се потпираат на претежно англосаксонски извори и многу ретко се движиме понапред од нивното преведување на нашите национални јазици. Во таа смисла, особено значајно за македонската политичка наука е тоа што македонски автори ја напишаа македонската перспектива на политичкиот систем.</p> <p>Таа перспектива може да се согледа и од изборот на теми кои се вклучени во книгата. Самата структура на книгата силно упатува на тоа кои се доминантните прашања на проучување на политичкиот систем во современа Македонија, а кои теми се оставени за подетална разработка за во иднина. На овој начин, книгата е и академски отпечаток на одреден момент во</p>

времето. За надворешниот набљудувач, изборот на теми посочува дека Македонија како политички систем сè уште е во процес на структурирање на националната власт, нејзината легитимност и законитост, додека прашањата за децентрализацијата, меѓународното позиционирање, колку и да се важни, се од помала важност. Тоа ја покажува и загриженоста на авторите дека македонската демократија е сè уште кривка на многу начини и дека само преку образовано разбирање за тоа што е демократија, земјата може да се стабилизира и просперира во често суровата, ако не и непријателска меѓународна средина.

Авторите се свесни дека предизвиците пред кои се наоѓа Северна Македонија се добра причина за македонската јавност да ја зголеми политичката писменост, што ќе придонесе за зајакнување на демократските вредности, стабилноста на сопствениот политички систем и неговата издржливост. Во тоа ќе помогне овој рецензиран труд.

Книгата е компендиум на основни политиколошки термини ставени во кохерентна и функционална структура што на читателот му дава преглед и мултифокално разбирање на политичкиот систем. Таа обезбедува увид во основната теоретска заднина, институционалните структури и објаснувања за однесувањето и активностите на политичките актери.

Може да се каже, односно разумно е да се верува дека оваа публикација ќе биде прв чекор при проучување на предметите на политичките студии во Македонија, бидејќи умешно поставува поопшта рамка во која ги вклопува толкувањата на авторите и локалното разбирање на концептите.

Во трудот на читателите им се посочени и клучните историски и современи автори од политичките науки и нивните идеи на начин кој поттикнува интерес за понатамошно проучување.

Иако книгата е првично наменета за студентите на различните студии на Правниот факултет, сигурен сум дека таа својот пат ќе го најде до библиотеките, читалните и, секако, во рацете на научниците во општествените науки, како и до пошироката публика.

Оваа монографија е добредојден производ на еден историски моментум и свесност, подготвеност и храброст на авторите да создадат национална основа за разбирање на политичките системи од македонска перспектива.

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како **учебник по предметот Политички систем**, примарно наменет за студентите на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје.

Во Скопје, 7.6.2023 година

Рецензент
Проф. д-р Урош Пинтерик, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „ЕФИКАСНОСТА НА БАНКАРСКАТА ГАРАНЦИЈА КАКО СРЕДСТВО ЗА ОБЕЗБЕДУВАЊЕ ВО ДОМАШНОТО И ВО МЕЃУНАРОДНОТО ТРГОВСКО ПРАВО“ ОД М-Р ЗЛАТКО ЈАКИМОВСКИ, ПРИЈАВЕНА НА ПРАВНИОТ ФАКУЛТЕТ „ЈУСТИНИЈАН ПРВИ“ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје, на седницата одржана на 27.4.2023 година, формираше Комисија за оцена на докторската дисертација на кандидатот м-р Златко Јакимовски со наслов: „Ефикасноста на банкарската гаранција како средство за обезбедување во домашното и во меѓународното трговско право“, во состав: проф. д-р Димитар Гелев (претседател), проф. д-р Јадранка Дабовиќ Анастасовска (член), проф. д-р Горан Коевски (член), проф. д-р Дарко Спасевски (ментор) и проф. д-р Аднан Јашари (член).

Комисијата во наведениот состав, со внимание ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и на Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

АНАЛИЗА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатот м-р Златко Јакимовски, со наслов: „Ефикасноста на банкарската гаранција како средство за обезбедување во домашното и во меѓународното трговско право“, содржи 287 страници компјутерски обработен текст во фонт Times New Roman, со 1,5 проред и големина на букви 12, со 205 фусноти, 129 библиографски единици, меѓу нив научни трудови, статии, книги, национални прописи, меѓународни акти, случаи на судска практика и интернет-ресурси. Текстот на докторската дисертација е разработен во вовед, пет глави и заклучок кој се состои од осврт кон појдовната теза и резиме.

Кандидатот м-р Златко Јакимовски, во рамките на воведот, се задржува на методологијата на излагање, целите на истражувањето и ја поставува основната хипотеза на докторската дисертација која е потпомогната од три работни (посебни) хипотези преку кои кандидатот ги зацврстува претпоставките поставени со основната хипотеза.

На почетокот во самиот вовед, кандидатот се осврнува во најавата на концептот на средства за обезбедување на побарувања, при што нагласува, „самиот квалитет на средствата за обезбедување на побарувањата кои ги имаат доверителите не е однапред зададен и априори определен, туку тој е последица на карактеристиките што ги имаат одредени средства за обезбедување на побарувањата“. Генерално, во таа смисла, кандидатот се обидува да ја лоцира банкарската гаранција во рамките на системот на средства за обезбедување на побарувањата. Оттука, кандидатот м-р Јакимовски, поаѓајќи од тоа дека банкарската гаранција не е толку видливо присутна во теоретските расправи, ја избира токму неа, како негова референца за истражување. Водејќи се од тоа, кандидатот набележува дека „самите карактеристики и белези кои ги поседува овој институт на обезбедување дозволуваат тој да биде предмет на „рангирање“ наспроти останатите институти, при што на еден сеопфатен начин може да бидат согледани позитивните страни на овој институт од една страна и дозволуваат формирање како на основната работна хипотеза, така и на посебните работни

хипотези на оваа дисертација кои треба да бидат докажани во рамки на понатамошниот текст на докторската дисертација. “

Од целокупната анализа извршена во рамки на докторската дисертација, кандидатот ја докажува основната хипотеза чија докажаност произлегува и преку докажувањето на посебните хипотези. Основната работна хипотеза на дисертацијата е дека банкарската гаранција претставува најефикасното средство за обезбедување на побарувањата кон кое средство се стремат доверителите секогаш кога постои ризик од навремено и целосно исполнување како на парична, така и на непарична обврска, и таа се јавува како задоволување на реална потреба на трговците и последица на автономната трговска практика во насока на ефективно и ефикасно обезбедување на побарувањата на доверителите со што се дава достатен степен на правна заштита на корисникот на банкарската гаранција. Првата посебна хипотеза тргнува од самото сфаќање на авторот за правната природа на банкарската гаранција, а тоа е дека банкарската гаранција по својата правна природа претставува еднострана изјава на волја која што за корисникот на гаранцијата (доверителот од основната правна работа) стипулира единствено права, а не и обврски. Втората посебна хипотеза поаѓа од карактерот на банкарската гаранција како средство за обезбедување на побарувањето односно дека банкарската гаранција претставува специфичен вид на лично обезбедување на побарувањата. Третата посебна хипотеза се однесува на тоа дека преферирањето на банкарската гаранција од страна на доверителите и нејзината ефикасност се директна последица на учеството на банката во гаранцискиот однос каде што банката традиционално ужива енормен степен на доверба од страна на субјектите на правото и чијашто специфичност и практична предност е фактот што за должниковата обврска гарантира банка – издавач на гаранцијата, која по правило е во еден посебен режим на надзор и контрола од централната банка, па таа претставува многу доверлив должник.

Во првата глава од трудот, кандидатот м-р Јакимовски се задржува на објаснување на типологизацијата на облигационите односи, нивниот карактер и изразни модалитети. Поделбата на облигациите во правната наука се врши според повеќе базични поделби и линии на разграничување. Сепак, за авторот на овој труд најзначајна е поделбата на облигациите според нивните извори, односно според правните факти кои доведуваат до настанување на облигациите. Имајќи ги предвид фактите кои доведуваат до настанување на облигациите, во теоријата се распознаваат 5 вида, односно групи на облигациони односи: облигациони односи кои настануваат со согласност на волјата на страните, облигациони односи кои настануваат со причинување на штета, цтекнување без основ, рабоводство без налог и облигациони односи кои настануваат со еднострана изјава на волја.

Продолжувајќи со експликација, м-р Јакимовски во првата глава од докторската дисертација ја објаснува и потребата од средствата за обезбедување на побарувањата. Основната цел поради која одредени субјекти склучуваат договори е исполнувањето. Во исполнувањето на договорната обврска од спротивната договорна страна, секоја договорна страна го наоѓа свој договорен интерес, без чиешто постоење и немало да го склучи договорот. Откако ќе се склучи договор, тој создава обврски за договорните страни, кои тие се обврзани да ги исполнуваат исто како што се обврзани да ги исполнуваат обврските што им се наметнати со закон - *Pacta dant leges*. Сепак, би било претенциозно да се мисли дека апсолутно секоја договорна обврска ќе заврши на посакуваниот начин – со исполнување на сè како што пишува. Валидно исполнување на договорна обврска може да отсуствува од различни причини – од неможност за исполнување поради

виша сила до едноставно одбивање на исполнување од страна на должникот без оправдана причина. Токму во таа смисла треба да се гледа и целта на средствата за обезбедување.

Првата глава на трудот содржи и анализа на различните видови средства за обезбедување. Покрај базичната поделба на средствата за обезбедување на побарувањата на лични, односно персонални и на стварни, односно реални, присутна е и една друга поделба која поаѓа од основот на настанување на самото средство за обезбедување и неговиот начин на креирање во правниот промет. Според овој критериум, средствата се делат на договорни средства за обезбедување, како средства на обезбедување кои настанале како последица на правно дело и усогласеност на волјите на договорните страни и на средства за обезбедување кои настануваат како последица на законска одредба или судска одлука. Договорните средства за обезбедување се сметаат за основна и најчеста форма, па во случај кога ништо посебно не е нагласено, а се говори за обезбедување на побарувањата, во тој случај се мисли на договорните средства за обезбедување на побарувањата.

Кандидатот м-р Златко Јакомовски, во рамките на првата глава од трудот, исто така, приложува осврт во кој дава своевидување во однос на определувањето на поимот за банкарската гаранција. Притоа, м-р Јакомовски го отвора прашањето за нејзиното дефинирање од страна на научната и стручната јавност, од една страна, и законодавствата, од друга страна, односно го отвора просторот преку диференцирање на основните карактеристики на овој институт за обезбедување на побарувањата да се дојде до една интегрална и што е можно попрецизна дефиниција којашто ќе ги содржи сите белези што се специфични за овој институт. Токму самите карактеристики што ги поседува банкарската гаранција, во основа, неа ја чинат една од најповолните и најфреквентно користените средства за обезбедување на побарувањата што ги користат доверителите во материјално-правниот промет на трговците, пред сè, во меѓународните трговски односи.

Во рамките на првата глава од трудот, авторот се осврнува и на историска генеза на банкарската гаранција, при што посебно се осврнува на појавата на банкарската гаранција во домашното право.

Во посебниот сегмент на првата глава, посветен на изворите на право во поглед на банкарската гаранција, кандидатот м-р Јакомовски, нив ги анализира од аспект на домашни извори на правото за банкарските гаранции и меѓународни извори на правото за банкарските гаранции. Како автономни извори на право на банкарските гаранции, кандидатот м-р Јакомовски ги назначува: Еднообразни правила за договорни гаранции од 1978 година, Еднообразни правила за гаранции на повик (Публикација 458) од 1992 година, Еднообразни правила за гаранции на повик (Публикација 758) од 2010 година.

Во втората глава од докторската дисертација, кандидатот м-р Јакомовски приложува анализа на начелата, елементите и видовите на банкарската гаранција. Во рамките на точката во која се прави анализа на начелата на банкарската гаранција, се вклучени следниве начела: начелото на формалност, начелото на монетарност (паричност), начелото на самостојност, начелото на персоналноста и непосредност, начелото на неотповикливост и начелото на безусловност. Оваа глава продолжува со анализа на елементите на банкарска гаранција и тоа: име на банката издавач на гаранцијата, име на налогодавачот по чиешто барање се издава гаранцијата, висина на гарантираниот износ и валута на плаќање, рок на важност на гаранцијата, основната правна работа по повод која се издава банкарската гаранција, гарантна клаузула како и календарските и

географските елементи. Анализирајќи ги видовите на банкарските гаранции, кандидатот м-р Јакомовски се задржува на условните и безусловните банкарски гаранции, гаранциите за добро завршена работа, гаранциите за враќање на аванс, лицитационата, односно тендерската банкарска гаранција, коносманската гаранција, консигнационата гаранција, царинската гаранција итн.

Во рамките на оваа глава, кандидатот особено се задржува на анализа на примената на банкарската гаранција во македонската трговска практика, македонската судска практика и во македонското банкарско работење.

Третата глава од дисертацијата со наслов: „Правни односи кај банкарската гаранција“ е посебен сегмент од дисертацијата, и во неа кандидатот м-р Јакимовски прави анализа на позицијата и улогата на субјектите вклучени во банкарската гаранција, и тоа доверителот и должникот од основната правна работа, налогодавачот и банката и банката и корисникот на гаранцијата.

Четвртата глава на докторската дисертација на м-р Јакимовски е насловена „Правна регулација на банкарската гаранција“. Во рамките на оваа глава, кандидатот м-р Јакимовски прави осврт на правната регулација која се однесува на банкарската гаранција. Во таа насока, покрај на Законот за облигационите односи, кој е анализиран низ целиот текст на дисертацијата, се задржува и на Законот за јавните набавки, Законот за банките, како и на Нацрт-текстот на новиот македонскиот граѓански законик. Истовремено, во рамките на оваа глава, се презентира и анализа на меѓународните извори на право, и тоа правото на Република Србија, Република Хрватска, Сојузна Република Германија и Република Франција.

Во петтата глава од трудот, кандидатот ги анализира сличностите и разликите помеѓу банкарската гаранција и останатите средства за обезбедување, и тоа: договорот за емство, договорот за кредит, договорот за осигурување, документарниот акредитив, договорниот залог, договорот во корист на трето лице, преземањето на долг и пристапувањето кон долг.

За крај, во рамки на заклучните согледувања, се финализира и се заокружува истражувањето, и се изнесуваат завршните согледувања по однос на целокупното истражување. Првата точка се однесува на резимирање на извлечените заклучоци, каде што се прави осврт на обработеното во секоја глава засебно и заклучоците извлечени од обработката на секоја глава поединечно. Втората точка претставува осврт кон појдовната теза поставена во рамки на воведните излагања, односно основната хипотеза и посебните хипотези и анализа на нивната докажаност преку обработеното во рамки на дисертацијата.

Предмет на истражување

Предмет на истражување на оваа докторска дисертација е банкарската гаранција. Основниот текст што ја регулира проблематиката која е предмет на истражување во оваа дисертација во домашното законодавство е Законот за облигационите односи. Со цел за постигнување на посеопфатна и поквалитетна анализа и заклучоци, во рамките на дисертацијата се анализирани и правните правила на земјите од регионот, како и селектирани земји од Европската Унија. Исто така, во рамките на предметот на истражувањето, од посебен интерес се и меѓународните извори на право, а особено автономната трговска практика. Конкретно, во трудот се анализира појавата и развојот на банкарската гаранција, карактерот на банкарската гаранција, видовите на банкарски гаранции, како и соодносот на банкарската гаранција со останатите средства за обезбедување. Исто така, во трудот се анализира и македонската легислативна, банкарска и трговска практика.

Податоци за состојбата на подрачјето во кое е работена дисертацијата

Банкарската гаранција е уредена со Законот за облигационите односи. Дополнително, како извор на право, се јавуваат и Законот за банките и Царинскиот законик. Посебен извор на право се и општите услови на банките.

Банкарската гаранција од легислативен аспект е актуализирана во последните неколку години со процесот на изработка на македонскиот граѓански законик.

Во контекст на тековната законска поставеност, кандидатот прави длабинска анализа на моменталната состојба, во обид да даде потенцијални можни решенија, а во насока на елентуална интервенција во поединечни законски одредби.

Краток опис на применетите методи

Во рамките на оваа докторска дисертација, доминантен метод кој е користен од кандидатот м-р Златко Јакомовски е компаративниот метод. Користењето на овој метод се наметнува од потребата за анализа на мноштво на правни извори во споредбеното право и во домашното право. При изработка на дисертацијата, се користи и декриптивниот метод кој ќе послужи за опишување, прикажување и оцртување на средствата кои се анализираат во трудот. Со оглед на фактот дека во овој труд се вршат анализи на повеќе правни извори од домашното и споредбеното право, во овој труд свое место зафаќа и историскиот метод преку кој се согледуваат развојот во дефинирањето и примената на анализираните правни извори. Авторот на трудот ги користи и методите на анализа и синтеза кој служи за расчленување и спојување на нормите кои ќе се предмет на анализа низ многубројните правни извори, а кој метод треба да придонесе за извлекување прецизни заклучоци. Методите на индукција и дедукција имаат централно значење при донесувањето на заклучоците од истражувањето и поставувањето на хипотезите на кои се базира овој труд. Значајна позиција во овој труд има и методот на компилација преку кој се претстават различните видувања и ставови на реномирани професори и теоретичари.

Краток опис на резултатите од истражувањето

Во рамките на истражувањето, кандидатот м-р Златко Јакомовски прави детална и длабинска анализа на банкарската гаранција. Во таа смисла, кандидатот ја прецизира, ја анализира и ја концептуализира банкарската гаранција во нејзината севкупност. Посебно треба да се напомене дека банкарската гаранција има големо значење за домашната правна практика, особено во делот на јавните набавки, каде што е многу вообичаено нејзиното користење.

ОЦЕНА НА ТРУДОТ

Врз основа на читањето и на оценката на текстот на докторската дисертација од кандидатот м-р Златко Јакомовски со наслов: „Ефикасноста на банкарската гаранција како средство за обезбедување во домашното и во меѓународното трговско право“, Комисијата го констатира следното:

- Докторската дисертација изразува висок степен научна релевантност и претставува сеопфатна анализа на банкарската гаранција.

- Преку спроведените анализи и елаборации во докторската дисертација, кандидатот успеал прецизно и јасно да ги обработи сите важни прашања поврзани со банкарската гаранција согласно со домашното право и споредбеното право.
- Кандидатот зазема сопствени ставови во поглед на некои отворени прашања.
- Темата е обработена на концизен начин. Презентираната структура на докторската дисертација целосно го покрива предметот и поставените цели на истражувањето.
- При изработката на докторската дисертација, кандидатот се користел со обемна и релевантна научна и стручна, претежно странска литература.
- Од методолошки аспект, кандидатот користи релевантни методи погодни за научно истражување во општествените науки.
- Јазикот на кој пишува кандидатот е стручен, истовремено лесно читлив и разбирлив.
- Начинот на цитирање на правните извори, на судската практика и на користената литература ги задоволува современите стандарди на академското пишување.
- Конечно, докторската дисертација под наслов: „Ефикасноста на банкарската гаранција како средство за обезбедување во домашното и во меѓународното трговско право“, ги содржи сите карактеристики на самостоен научен труд.

ИСПОЛНЕТОСТ НА ЗАКОНСКИТЕ УСЛОВИ ЗА ОДБРАНА НА ТРУДОТ

Кандидатот, пред одбраната на докторскиот труд, ги објавил (како единствен автор, во меѓународни научни списанија или еден труд во списание со импакт-фактор) следниве рецензирани истражувачки трудови:

- „Банкарската гаранција како средство за обезбедување во шпедитерското работење“, објавен во Зборникот на трудови „Општествените промени во глобалниот свет“ по повод Седмата меѓународна научна конференција на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, 2020;
- „Legal Regulation of the Bank Guarantee as a Mean of Security under the Macedonian and Comparative Law“, објавен во “Iustinianus Primus Law Review” – Law Review Volume 12 Issue 1 Year 2021.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на изложениот приказ и оценка, Комисијата констатира дека се работи за квалитетно изработена докторска дисертација што ги задоволува сите критериуми за подготвување на самостојни научни трудови од ваков вид, предвидени со соодветната законска регулатива и со актите на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Од овие причини, Комисијата со особено задоволство му предлага на Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје да го усвои овој извештај, со цел да се создадат услови за јавна одбрана на докторската дисертација од кандидатот м-р Златко Јакимовски, под наслов: „Ефикасноста на банкарската гаранција како средство за обезбедување во домашното и во меѓународното трговско право“.

Скопје, 7.6.2023 година

КОМИСИЈА

Проф. д-р Димитар Гелев, претседател, с.р.

Проф. д-р Јадранка Дабовиќ Анастасовска, член, с.р.

Проф. д-р Горан Коевски, член, с.р.

Проф. д-р Дарко Спасевски, ментор, с.р.

Проф. д-р Аднан Јашари, член, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „ПОЛОЖБАТА НА ОСУДЕНИТЕ ЛИЦА КОИ ИЗДРЖУВААТ КАЗНА ЗАТВОР ВО КАЗНЕНОПОПРАВНИТЕ УСТАНОВИ ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА – *DE JURE* И *DE FACTO*“ ОД М-Р ЉИРИМ КАДРИУ, ПРИЈАВЕНА НА ПРАВНИОТ ФАКУЛТЕТ „ЈУСТИНИЈАН ПРВИ“ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје, при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на седницата одржана на 27.4.2023 година, по предлог на Советот на докторските студии на студиската програма по казнено право, формира Комисија за оцена и одбрана на докторскиот труд на кандидатот Љирим Кадриу, под наслов: „Положбата на осудените лица кои издржуваат казна затвор во казненопоправните установи во Република Северна Македонија – *de jure* и *de facto*“, во состав: **проф. д-р Методија Каневчев, проф. д-р Никола Тупанчески, проф. д-р Гордан Калајџиев, проф. д-р Гордана Лажетиќ и проф. д-р Александра Груевска Дракулевски (менторка).**

Комисијата во наведениот состав, го прегледа и го оцени подготвениот докторски труд и на Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје му го поднесува следниов:

ИЗВЕШТАЈ

1. Приказ на трудот

Докторската дисертација на кандидатот Љирим Кадриу, под наслов: „Положбата на осудените лица кои издржуваат казна затвор во казненопоправните установи во Република Северна Македонија – *de jure* и *de facto*“, содржи вкупно 240 страници, компјутерски изработен текст во фонт Times New Roman со 1,5 проред и големина на букви 12, со вкупно 328 фусноти, со вкупно 98 библиографски единици, и тоа: книги, учебници, монографии, статии, магистерски и докторски трудови, нормативни акти и судски одлуки. Трудот е структуриран во вовед, дванаесет глави и заклучни согледувања. Деловите се систематизирани во точки и потточки со цел да се обезбеди соодветно следење на материјата која е обработена во истражувањето.

Во **воведот** на докторската дисертација, кандидатот го потенцира значењето на соодветниот третман и почитувањето на правата на осудените лица кои издржуваат казна затвор во казненопоправните установи во државата и воопшто. Кандидатот појаснува дека третманот врз осудените лица во текот на издржувањето на казната затвор треба да исполнува одредени услови за да се постигне целта на казнувањето: континуирано подобрување на здравствената заштита, развој на современи методи на работа и третман со осудени лица, постојано подобрување на условите за живот во казненопоправните установи, како и доследно почитување на човековите права на осудените лица. Понатаму, потсетува дека во Република Северна Македонија и покрај бројните заложби за подобрување на положбата и третманот на осудените лица во казненопоправните установи, неопходно е да се продолжи со оваа „борба“, бидејќи положбата на осудените лица во казненопоправните установи во нашата земја покажува бројни недостатоци *de facto*, поради што се доведува во прашање и самиот концепт на ресоцијализација, како основната цел на казнувањето. Заради тоа, кандидатот ја потенцира основната хипотеза на овој труд, а тоа е дека положбата на осудените лица кои издржуваат казна затвор во пенитенцијарните установи во Република Северна Македонија, не соодветствува со положбата за осудените лица

предвидена со домашната и меѓународната регулатива, како резултат на што не постои ефективно остварување на основната цел на казнувањето, односно ресоцијализација и реинтеграција на осудените лица.

Докторската дисертација е поделена во единаесет глави, и тоа: I. Историски развој на затворите и затворскиот систем; II. Општо за пенитенцијарниот систем во Република Северна Македонија; III. Стручен надзор и мониторинг врз работата на казненопоправните установи; IV. Домашна правна регулатива; V. Меѓународна правна регулатива; VI. Положбата на осудените лица во казненопоправните установи во Република Северна Македонија – *de jure*; VII. Положбата на осудените лица во казненопоправните установи во Република Северна Македонија – *de facto*; VIII. Емпириско истражување спроведено во казненопоправната установа КПД Идризово; IX. Компаративна анализа за положбата на осудените лица сместени во казненопоправни установи во други држави; X. Европскиот суд за човекови права во заштита на правата на осудените лица; XI. Недостатоци во казненопоправните установи во Република Северна Македонија; и Заклучок и предлози.

Во **првата глава** кандидатот дава приказ на настанокот и историскиот развој на казната затвор и на затворањето, односно лишувањето од слобода на лица. Потенцира дека при зачетоците на лишувањето, целта на затворите била заштита, а не казна, за подоцна, дури по Француската буржоаска револуција, да се создадат поволни услови за формирање институции за извршување на затворски казни кои што ќе се темелат на принципот на хуманост. Потсетува дека хуманизацијата на затворите е основна цел на затворските реформи. Понатаму, појаснува дека појавата на првите „вистински“ затвори всушност се развива постепено, поминувајќи низ „лоша фаза“ во почетоците, сè до развојот на современиот казен систем, каде што основна цел на затворот е превоспитувањето. Системот на извршување на затворската казна се подобрува паралелно со појавата на казната лишување од слобода и нејзините форми. Првите затвори во кои се применува казнувањето лишување од слобода се карактеризираа со нечовечност, суровост во постапувањето, лоши хигиенски услови, висок степен на криминална инфекција итн. Дури во подоцнежниот период, со појавата на затворските системи, пред сè прогресивните системи, затворите стануваат институции кои се обидуваат да го поправат однесувањето на затворениците и да работат на превоспитувањето на затворениците. Понатаму, кандидатот го потенцира значењето на меѓународните организации и професионалните здруженија врз реформата на затворите и затворските системи и смета дека тоа влијание позитивно се одразува во промената на конзервативните ставови и стереотипи во и за затворот, што позитивно се одразува на реформите во затворскиот систем и концепциите за казнување на криминалците. Но, за жал, првиот дел кандидатот го заокружува со ставот дека и покрај значајните резултати во областа на казненоправната, криминолошката и пенилолошката наука, сè уште не се пронајдени ефективни форми на третман на криминалците што би обезбедиле задоволителни ефекти за сите категории криминалци.

Во **втората глава** кандидатот дава општ приказ на казненопоправниот систем во Република Северна Македонија, односно ги наведува видовите казненопоправни установи во нашата држава според различни категоризации, и тоа според: полот на осудените лица, возраста, степенот на обезбедување, степенот на ограничување на слободата на движење и видовите на третман што се применуваат спрема осудените лица. Кандидатот во оваа глава потсетува дека пенитенцијарниот систем во нашата земја функционира во мрежа од единаесет

казненопоправни установи, од кои четири казненопоправни домови: Казненопоправен дом Идризово, со Отворено одделение во Велес, Казненопоправен дом Штип, Казненопоправен дом Прилеп и Казненопоправен дом Струга којшто е казненопоправен дом од отворен вид и седум затвори: Затвор Битола, Затвор Гевгелија, Затвор Куманово со Отворено одделение во Крива Паланка, Затвор Охрид - посебна установа во која се извршува казната затвор за деца, Затвор Скопје, Затвор Струмица и Затвор Тетово и воедно, го потенцира системот на внатрешното функционирање на казненопоправните установи. Понатаму, продолжува со распоредувањето на осудените лица во казненопоправните установи, како и со сместувачкиот капацитет на казненопоправните установи во државата.

Во **третата глава** кандидатот дава приказ на стручниот надзор врз работењето на казненопоправните установи во државата што се врши од страна на Управата за извршување на санкциите, како и за судијата за извршување на санкциите чијашто задача е да ги штити правата на осудените лица, при што врши надзор над законитоста во постапката за извршување на санкциите и обезбедува рамноправност и еднаквост на осудените лица пред законот. Понатаму, наведени се домашните и меѓународните тела што вршат мониторинг врз работењето на казненопоправните установи во Република Северна Македонија, како и начинот на кој тие функционираат.

Во **четвртата глава** е потенцирана и анализирана домашната правна рамка со која се уредува извршувањето на санкциите. Кандидатот наведува дека оваа правна рамка вклучува повеќе законски и подзаконски акти, а најзначаен акт е Законот за извршување на санкции, додека најзначаен акт со кој е уредена положбата и се обезбедени правата на осудените лица е Правилникот за Куќен ред на осудените лица, подзаконски акт што произлегува од Законот за извршување на санкциите.

Во **петтата глава** трудот продолжува со меѓународната правна регулатива од областа на извршувањето на санкциите, а како најзначајни акти чијашто содржина обезбедува заштита на правата на осудените лица и соодветен третман за лицата лишени од слобода, кандидатот ги потенцира Европска конвенција за човековите права, Европската конвенција за превенција од тортура и нечовечко постапување или казнување, Европските затворски правила, Конвенцијата против тортурата и друго сурово, нечовечно и понижувачко постапување и казнување на Обединетите Нации и Нелсон Мандела ревидираните стандардни минимални правила за третирање на лица лишени од слобода.

Во **шестата глава** кандидатот потенцира дека положбата на осуденото лице за време на издржувањето на казната затвор може да се согледа преку дефинираните права, должности и дисциплински одговорности, поради што наведува дека современите пенитенцијарни системи, како и нашиот, на осудените лица со закон им гарантираат права што не смеат да бидат повредени и им одредуваат обврски чие исполнување не ја деградира нивната личност. Во оваа насока, кандидатот ги потенцира правата коишто Законот за извршување на санкциите им ги гарантира на осудените лица, и тоа: право на сместување, облека и постелнина и лична хигиена; право на исхрана; право на одмор; право на информирање; право на задоволување на верските потреби; право на контактирање со надворешниот свет - право на посети, допишување, телефонирање, примање пратки; и други права на осудените лица, како што се право на остварување брак, правна помош, ажурирање лична карта. Понатаму, ги наведува и законските должности и одговорности за осудените лица во текот на издржувањето на казната затвор, како и погодностите со кои осудените лица се

стекнуваат во текот на издржувањето на казната затвор, како значаен пенолошки институт за успешно остварување на процесот на ресоцијализација. Продолжува со потенцирање на правото на здравствена заштита како едно од елементарните права на осудените лица, со третманот на осудените лица, како и со анализа на ресоцијализацијата како основна функција на казненопоправната установа. Сметајќи дека односот на персоналот кон осудените лица има клучно значење во процесот на ресоцијализација од повеќе аспекти, кандидатот во оваа глава понатаму потенцира дека режимот во пенитенцијарните установи, поставен во функција на превоспитниот процес, зависи од затворскиот персонал којшто треба да обезбеди услови за преобразување на осуденото лице во поглед на неговите навики, да изгради позитивен однос кон нормативниот систем во затворот, да стекне позитивни ставови и модели на однесување.

Во **седмата глава** кандидатот потенцира дека положбата на затворениците во Република Северна Македонија *de facto* многу се разликува од она што е предвидено со меѓународните документи и со националната регулатива. Наведува дека клучните проблеми со кои се соочува нашиот пенитенцијарниот систем се: пренатрупаност во казненопоправните установи; несоодветни услови за живот; несоодветна здравствена заштита за осудените лица; несоодветен третман за осудените лица во насока на остварување на процесот на ресоцијализација; корупција; несоодветна кадровска екипираност; висока стапка на пенолошки поврат. Понатаму, продолжува со информации во врска со положбата на осудените лица во секоја казненопоправна установа во државата посебно, а наведените информации во врска со пенитенцијарниот систем во Република Северна Македонија се стекнати преку извештаите изготвени од тела коишто вршат мониторинг во казненопоправните установи, и тоа: годишните извештаи на Управата за извршување на санкции, годишните извештаи на Народниот правобранител – Национален превентивен механизам, како и извештаите на Комитетот на Советот на Европа за превенција на тортура и нечовечко или понижувачко постапување или казнување.

Осмата глава од трудот е посветена на емпириско истражување спроведено во машкиот оддел на КПД Идризово, каде што кандидатот преку претходно изготвен Прашалник доаѓа до одговори и сознанија за степенот на почитување на правата на осудените лица кои што се сместени во најголемата пенитенцијарна установа во државата.

Во **деветтата глава** кандидатот дава приказ на условите во казненопоправните установи во две земји коишто потекнуваат од „исто семејство“ со Република Северна Македонија. Имено, прикажан е еден пример со слична состојба со затворите како и во нашата држава, односно Република Србија и еден пример што може да се земе како позитивна пракса за положбата на осудените лица во казненопоправните установи, а тоа е примерот на Република Словенија. Исто така, анализиран е пенитенцијарниот систем на Шведска.

Во **десеттата глава** кандидатот го потенцира значењето на Европскиот суд за човекови права во заштитата на правата на осудените лица. Потсетува дека Европскиот суд има изградена обемна судска пракса во однос на човековите права на осудените лица и воопшто лицата лишени од слобода. Во овој контекст, Судот разгледува прашања како што се условите на издржување казна затвор во казненопоправните установи, вклучувајќи пренатрупаност и недостиг на пристап до основните хигиенски услови, несоодветен медицински третман и несоодветна храна итн. Понатаму, кандидатот потенцира дека, според ставовите изградени преку судската пракса на Европскиот суд, државите се должни да го организираат својот казненопоправен систем на таков начин што ќе обезбедат почитување на

достоинството на осудениците, без оглед на финансиските или логистичките тешкотии. Во овој контекст, кандидатот продолжува со анализа на конкретни судски пресуди со коишто е воспоставена судска пракса за одредени прашања и се однесуваат на положбата и третманот на осудените лица.

Во **единаесеттата глава** кандидатот ги сумира недостатоците во казненопоправниот систем во нашата држава. Потенцира дека затворските установи во нашата земја се соочуваат со материјалните услови во просториите за сместување кои не ги исполнуваат или само делумно ги исполнуваат домашните и меѓународните стандарди за сместување на лица, бројот на осудени лица најчесто е поголем од вкупниот број на сместувачки капацитети во установите, а хигиената во установите не е на задоволително ниво. Понатаму, потенцира дека сериозен и долгогодишен проблем во казненопоправните установи во државата претставува здравствената заштита на осудените лица, што се огледува преку несоодветни услови во затворските амбуланти, недоволна опременост со медицински инвентар и апарати, недостаток на медикаменти и недоволен број здравствен и медицински персонал. Продолжува во насока на тоа дека процесот на ресоцијализација во казненопоправните установи не се одвива на задоволително ниво, поради неспроведување соодветен третман за осудените лица во насока на нивна ресоцијализација, односно не се спроведува образование ниту стручно усовршување, воспитна работа со осудените лица, работен ангажман, ниту постои ефикасно организирање на слободното време. И на крајот, потенцира дека осудените лица во Република Северна Македонија не ги остваруваат докрај своите права.

Во **заклучните согледувања** кандидатот накратко ги изнесува резултатите од истражувањето, како и заклучоците за сите делови на докторската дисертација. Кандидатот ја завршува својата докторска дисертација истакнувајќи дека домашната регулатива „одговорна“ за заштита на правата на осудените лица и обезбедување достојно издржување на казната затвор, со ништо не „отскокнува“ од меѓународните стандарди во оваа област. Предизвиците со кои се соочува пенитенцијарниот систем во Република Северна Македонија не може да се препишат на недостатокот на закони и подзаконски акти, проблемот е во недоследната примена на истите. Имено, независно од тоа што на осудените лица со закон и со меѓународни документи им се гарантираат права што не смеат да бидат повредени и им се одредуваат обврски чие исполнување не ја деградира нивната личност, сепак, праксата јасно ја покажува дискрепанца помеѓу положбата на осудените лица *de jure* и *de facto*.

Во овој дел кандидатот посочува дека во докторскиот труд е потврдена основната хипотеза според која положбата на осудените лица кои издржуваат казна затвор во пенитенцијарните установи во Република Северна Македонија не соодветствува со положбата на осудените лица предвидена со домашната и меѓународната регулатива, и истакнува дека како резултат на тоа се наметнува и заклучокот дека во Република Северна Македонија не постои ефективно остварување на основната цел на казнувањето, односно ресоцијализација и реинтеграција на осудените лица.

На крајот од докторската дисертација се наоѓа преглед на цитираната и консултираната домашна и странска литература.

2. Предмет на истражување

Предметот на истражување во овој научен труд е положбата и степенот на почитување на правата на осудените лица кои издржуваат казна затвор во казненопоправните установи во Република Северна Македонија, поаѓајќи од

условите за живот во казненопоправните установи, степенот на обезбедување на здравствена заштита за осудените лица, степенот на почитување на права на осудените лица, како и нивото на постигната ресоцијализација, како основна цел на казнувањето.

3. Податоци за состојбата на подрачјето во кое е работена докторската дисертација

Особено значајни книги од ова подрачје се: „Криминологија“ на Арнаудовски Љупчо, „Социјална Патологија“ на Арнаудовски Љупчо, „Закон за извршување на санкциите: интегрален текст со предговор, кратки објаснувања и регистар на поимите со прилози“ на Арнаудовски Љупчо и Груевска-Дракулевски Александра, „Пенологија“ на Арнаудовски Љупчо и Груевска-Дракулевски Александра, „Затвор и рецидивизам“ на Груевска-Дракулевски Александра, „Криминологија“ на Зоран Сулејманов, „Пенитенцијарни установи во Македонија“ на Зоран Сулејманов, „Коментар на Законот за извршување на санкциите“ на Зоран Сулејманов.

Значајни трудови од странска литература во подрачјето се: „Пенологија“ на Атанацковиќ Д., „Криминологија“ на Кајзер Гинер, „Криза на затворите“ на Мрвиќ – Петровиќ Наташа, „Затворските системи во светот“ на Зоран Стевановиќ, „Отворени затвори“ на Зоран Стевановиќ.

4. Краток опис на применетите методи

При истражувањето на темата на докторската дисертација се користени вообичаените општи и посебни методи за научно истражување од областа на правото, и тоа:

- **Методот на анализа** е употребен за утврдување и анализирање на правната рамка релевантна за пенитенцијарните установи, како и анализа на положбата на осудените лица во сите казненопоправни установи во Република Северна Македонија.
- **Методот на класификација** е употребен за определување на одделните карактеристики во целокупниот систем во соодветното подрачје.
- **Методот на дескрипција** - за едноставно опишување на фактите и појавите кои се предмет на трудот, со цел да се добие јасна слика за поимот на истите.
- **Методите на индукција и дедукција** се применети при донесување на заклучоци и констатации за научните можности кои би ги понудил овој труд.
- **Методот на компарација** е употребен за споредба на состојбата на осудените лица уредена со законската регулатива, наспроти фактичката состојба со осудените лица кои што се наоѓаат на издржување казна затвор во казненопоправните установи во нашата земја. Воедно компаративен пристап е употребен и во поглед на преглед на степенот на почитување на правата на осудените лица во неколку држави.
- **Статистичкиот метод** е употребен при анализирање, собирање и операционализација на бројката на осудени лица во казненопоправните установи.
- **Методите на синтеза и компилација** се употребени за по пат на поврзување на податоците добиени со сите останати претходно применети методи, да се изведат заклучоци за предметот на истражувањето на овој научноистражувачки труд.

5. Краток опис на резултатите од истражувањето

Со анализата на положбата и степенот на почитување на правата на осудените лица кои издржуваат казна затвор во казненопоправните установи во Република Северна Македонија се прикажани недостатоците во пенитенцијарниот систем во нашата држава, како што се несоодветни услови за издржување на казна затвор, несоодветна медицинска заштита, нефункционален систем за ресоцијализација, како и недостатоци во степенот на остварувањето на законски загарантираните права за осудените лица.

6. Исполнетост на законските услови за одбрана на докторската дисертација

Кандидатот пред одбраната на докторската дисертација ги објавил следниве рецензирани научни трудови:

- „Погодности за осудените лица во системот на извршување на кривичните санкции во Република Северна Македонија низ призмата на домашната и меѓународната регулатива“, во Македонска ревија за кривично право и криминологија, год. 29, бр. 1-2, 2022 година, Здружение за кривично право и криминологија, Скопје.
- „The Role of the European Court of Human Rights in Protection of the Rights of Convicted Persons“ in International Scientific Journal CENTRUM, No. 19, June 2023.

7. Оценка на трудот

Докторската дисертација на кандидатот м-р Љирим Кадриу, со наслов „Положбата на осудените лица кои издржуваат казна затвор во казненопоправните установи во Република Северна Македонија – *de jure* и *de facto*“, претставува оригинално, самостојно и корисно истражување во областа на казненото право и пенологијата. Изработката на темата на овој труд е плод на подолг период научна работа и несомнено претставува значаен научен придонес, очекуван од една докторска дисертација.

Се работи за научна разработка на положбата на осудените лица кои издржуваат казна затвор во казненопоправните установи во Република Северна Македонија, опфаќајќи ги казненоправните и пенолошките аспекти. Овој труд претставува значаен теоретски придонес за пенологијата, заради тоа што наведената проблематика е сестрано истражувана и анализирана, како во теоретскиот дел, така и во практичниот дел. Имено, преку овој труд се добива една јасна слика за положбата на осудените лица *de facto* и *de jure*, недостатоците на пенитенцијарниот систем и потребата од соодветни промени.

Оправданоста на овој труд за правната мисла на РС Македонија е дотолку поголема, што истражувањето на оваа проблематика е обусловено од претходно темелно проучување. Имено, несоодветниот третман на лицата осудени на казна затвор претставува сериозен проблем нотирани во извештаите на меѓународните и домашните тела надлежни за оваа проблематика.

Трудот е пишуван со користење на солидна научна методологија, а текстот е презентира на јасен и разбирлив начин, што е особено значајно заради неговото потенцијално користење во практиката од сите чинители. Трудот истовремено претставува основа за натамошни истражувања во оваа област, што ја демонстрира неговата научна валидност и вредност.

8. Заклучок и предлог

Докторската дисертација на кандидатот м-р Љирим Кадриу, со наслов „Положбата на осудените лица кои издржуваат казна затвор во казненопоправните установи во Република Северна Македонија – *de jure* и *de facto*“, според мислењето на Комисијата за оцена, ги исполнува условите и стандардите за подготовка на докторска дисертација. Трудот несомнено претставува значаен придонес во домашната казненоправна и пенолошка литература и ќе претставува солидна основа за натамошни истражувања во оваа сфера не само на кандидатот, туку и на сите други кои во иднина ќе се посветат на оваа област.

Со оглед на наведеното, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје да ја прифати позитивната оценка и да закаже одбрана на докторската дисертација на кандидатот м-р Љирим Кадриу, со наслов „Положбата на осудените лица кои издржуваат казна затвор во казненопоправните установи во Република Северна Македонија – *de jure* и *de facto*“.

Скопје, 7.6.2023 година

КОМИСИЈА ЗА ОЦЕНА И ОДБРАНА

Проф. д-р Методија Каневчев, с.р.

Проф. д-р Никола Тупанчески, с.р.

Проф. д-р Гордан Калајџиев, с.р.

Проф. д-р Гордана Лажетик, с.р.

Проф. д-р Александра Груевска Дракулевски, с.р.

ПРЕГЛЕД
на прифатени теми за изработка на магистерски трудови на Правниот факултет
„Јустинијан Први,“ во Скопје Н.Н.С од
06-06-2023 година

Кандидат	Тема	Ментор	Датум	Одлука број
Константин Коцевски	Институтот владение во македонското и компаративното граѓанско право (Possession in the Macedonian and Comparative Civil Law)	проф.д-р Родна Живковска	06.06 2023	02- 627 /
Сурија Таук	Предизвици во заштитата на трговските марки во образованието (Challenges in the protection of trade marks in education)	проф.д-р Христина Рунчева Тасев	06.06 2023	02- 627 /
Загорка Јовановска	Среднорочно буџетско планирање во македонското буџетско право (Medium-term Budget Planning in the Macedonian Budget Law)	проф.д-р Александра Максимовска Стојкова	06.06 2023	02- 627 /
Христијан Наумовски	Правни и економски аспекти на финансиската одржливост на системот на тековно финансирано пензиско осигурување (Legal and Economic Aspects of Financial Sustainability of the “Pay-as-You-Go” System of Pension Financing)	проф. д-р Александар Стојков	06.06 2023	02- 627 /
Александар Дончевски	Финансиско правни аспекти на сезонските и дневните аномалии во берзанското работење (Financial and Legal Aspects of Seasonal and Daily Anomalies in Stock Market Operations)	проф. д-р Јован Зафироски	06.06 2023	02- 627 /
Марко Михаилоски	Интегритетот на пратениците во македонското Собрание (Integrity of the members of the Macedonian Assembly)	проф. д-р Ана Павловска Данева	06.06 2023	02- 627 /
Софија Волчевска	Македонскиот пензиски систем (Macedonian pension system)	проф. д-р Лазар Јовевски	06.06 2023	02- 627 /
Анѓела Живковска	Етиологија на трговија со луѓе и деца (Etiology of Human Trafficking and Trafficking with Children)	проф. д-р Гордана Лажетиќ	06.06 2023	02- 627 /

Мила Иваноска	Ризик фактори за детско престапништво на територијата на ОС Охрид (Risk Factors for Juvenile Delinquency at the Territory of the Basic Court Ohrid)	проф. д-р Гордана Лажетиќ	06.06 2023	02- 627 /
Александар Младеновски	Кривични дела против слободите и правата на човекот и граѓанинот со посебен осврт на делото „Загрозување на сигурноста“ – теоретска и компаративна анализа (Crimes Against the Human Rights and Liberties with Specific Attention to the Crime of “Endangering of the Safety” – Theoretical and Comparative Analysis)	проф. д-р Александра Деаноска Трендафилова	06.06 2023	02- 627 /
Влатко Трповски	Кривични дела против имотот и децата во судир со законот во Република Северна Македонија во периодот од 2017 до 2021 година (Crimes Against the Property and Children in Conflict with the Law in Republic of North Macedonia in the period of 2017 till 2021)	проф.д-р Александра Деаноска Трендафилова	06.06 2023	02- 627 /
Ангела Здравковска	Обем, движење и судска пракса за кривичното дело „Тероризам“ (The Dynamics and Court Practice of the crime of “Terrorism”)	проф.д-р Бобан Мисоски	06.06 2023	02- 627 /
Александра Хаџи-Манчева	Учеството на државите кандидатки за членство во Европската Унија во Заедничката надворешна и безбедносна политика на ЕУ (The participation of the candidate countries for the European Union membership in the EU’s Common Foreign and Security Policy)	проф.д-р Јулија Браскоска Базеркоска	06.06 2023	02- 627 /

ДЕКАН,

Изработил : Хамди Весели
Советник за студентски прашање

Проф.д-р Сашо Георгиевски

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА ЕДЕН НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ПО ГРУПА ПРЕДМЕТИ ОД НАСТАВНО-НАУЧНИТЕ ОБЛАСТИ ГЕОГРАФИЈА И ДРУГИ СПЕЦИФИЧНИ ПОДРАЧЈА (ХИДРОЛОГИЈА, ПРИМЕНЕТА ХИДРОЛОГИЈА, ЛИМНОЛОГИЈА И КЛИМАТОЛОГИЈА), НА ИНСТИТУТОТ ЗА ГЕОГРАФИЈА ПРИ ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Природно-математички факултет – Скопје, објавен во весниците „Слободен печат“ и „Коха“ од 10.5.2023 година, за избор на еден наставник во сите наставно-научни звања по група предмети од наставно-научните области: географија и други специфични подрачја (хидрологија, применета хидрологија, лимнологија и климатологија), и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-1239/3 од 5.6.2023 година, донесена на седницата на ННС од 1.6.2023 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Олгица Димитровска, редовен професор на Природно-математичкиот факултет во Скопје, д-р Ивица Милевски, редовен професор на Природно-математичкиот факултет во Скопје и д-р Благоја Маркоски, редовен професор на Природно-математичкиот факултет во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на еден наставник во сите наставно-научни звања по група предмети од наставно-научните области: географија и други специфични подрачја (хидрологија, применета хидрологија, лимнологија и климатологија), во предвидениот рок се пријави д-р Иван Радевски, вонреден професор на Природно-математичкиот факултет во Скопје.

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот доц. д-р Иван Радевски е роден на 14.2.1984 година во Битола, каде што завршил основно и средно образование. На Природно-математичкиот факултет во Скопје, на Институтот за географија, се запишал во учебната 2002/2003 година. Во текот на студирањето, во мај 2005, на 32. Приматијада одржана во Будва (СЦГ), Иван Радевски освоил прво место по географија во конкуренција на девет универзитети. Дипломирал на 10.7.2006 година, во рок од 3 години и осум месеци, со просек 9,00, со што се стекнал со академско звање – дипломиран професор по географија. Воедно, Иван Радевски е прогласен за најдобар студент на генерацијата студенти од Институтот за географија, во академската 2005/2006 година.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик и има положено курс за странски јазици во овластен едукативен центар.

Од јануари 2007 година се запишал на втор циклус (магистерски) студии по физичка географија, односно групата за хидрологија. На 15.10.2010 година го одбрал магистерскиот труд на тема „Големите води во горниот дел на Црна Река“ и се стекна со академска титула – магистер на географски науки.

На 8.7.2013 година ја одбрал докторската дисертација со наслов: „Хидрологија и водостопански проблеми во сливот на Крива Река“, под менторство на проф. д-р Михаило Зиков. Со тоа се стекнал со научниот степен доктор на науки од научната област географија.

Во текот на академската 2005/2006 година бил ангажиран како демонстратор по предметите Картографија, Географија на природни ресурси, Физичка географија на Република Македонија и Регионална географија. Во текот на академската 2006/2007 е повторно ангажиран како демонстратор по предметите Хидрологија, Основи на географија, Географски аспекти за заштита на животната средина и Географија на природни ресурси. На 28.12.2006 година, Иван Радевски е избран за помлад асистент на Институтот за географија по група предмети од физичка географија – Хидрологија (општа хидрологија, водни ресурси, лимнологија, хидрологија на реки, лавини, хидрологија, хидрологија на мочуришта). На 29.10.2010 година, Иван Радевски е повторно избран за помлад асистент на Институтот за географија при Природно-математичкиот факултет во Скопје по група предмети од областа физичка географија – хидрологија (општа хидрологија, водни ресурси, лимнологија, хидрологија на реки, лавини, хидрологија на мочуришта и физичка

географија на Република Македонија). Во звањето асистент, Иван Радевски е избран на 4.7.2011 година.

На 27.2.2014 година е избран во звањето доцент на Институтот за географија при Природно-математичкиот факултет во Скопје.

Во моментот е вонреден професор. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр. 1179 од 1.11.2018 година.

Во однос на компјутерската техника, д-р Иван Радевски ги познава следниве програми: Microsoft Office (Word, Excel, Powerpoint), Surfer 12, Global Mapper 12, MapViewer 7, XL-Stat, SPSS, AnClim, Hydrognomon и други софтвери поврзани со хидрологијата и физичката географија.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата, објавени во Билтен бр.1009 од 1.6.2011 година и бр. 1069 од 15.1.2014 година, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Природно-математички факултет, Институт за географија, кандидатот д-р Иван Радевски изведува настава по предметите Хидрологија, Климатологија, Водните ресурси во функција на туризмот, Стандардизација и усогласување на податоците на населението, Управување со ГИС-проекти на прв циклус студии на студиските програма Наставна географија, ГИС, Туризам и Демографија. Активно е вклучен и во изведувањето настава за вонредни студенти. Ангажиран е и на вториот циклус студии по географија и ГИС со предметите: Применета хидрологија, Применета климатологија, Развој на научна публикација и Хидросистеми. На третиот циклус студии на Институтот за географија е ангажиран по предметите Хидрологија и Климатологија.

Кандидатот д-р Иван Радевски бил ментор на 12 дипломски трудови, учествувал како член во Комисија за оценка и одбрана на 20 дипломски, 2 магистерски труда и на 1 докторска дисертација.

Кандидатот д-р Иван Радевски, во извештајниот период, под свое авторство, има издадено еден рецензиран универзитетски учебник под наслов: „Хидрологија“, како и рецензирани Хидролошки практикум и Практикум по Климатологија, кои се користат во наставата на студиите по географија на Природно-математичкиот факултет во Скопје.

Обемот на досегашното ангажирање во наставата, учеството во подготовката на наставни содржини, како и коректниот однос со студентите, укажуваат на сериозен пристап на кандидатот во процесот на изведувањето на наставно-образовната дејност на Институтот за географија при Природно-математичкиот факултет во Скопје.

Деталните активности од наставно-образовната дејност во изборниот период се наведени во Образецот кон Извештајот за избор (Анекс 2).

Научноистражувачка дејност

Кандидатот д-р Иван Радевски, во контекст на својата научна преокупација, пројавува голем интерес за научноистражувачка работа, така што има учествувано на голем број научни собири и има објавено поголем број научни трудови.

Д-р Иван Радевски од последниот избор до денес има објавено вкупно 14 научни трудови од областа на хидрологијата и климатологијата, од кои 3 научни труда во научни списанија со импакт-фактор (фактор на влијание) индексирани во Web of Science, каде што посебно треба да се истакне објавувањето на еден труд во престижното списание Nature (IF 42,7), 4 труда во меѓународни научни списанија, 2 труда како дел од монографија објавена во странство од издавачката куќа Springer и 5 труда во зборници од научни собири со меѓународен уредувачки одбор.

Д-р Иван Радевски е учесник во 8 национални и 3 меѓународни научни проекти. Во извештајниот период, д-р Иван Радевски бил рецензент на 42 научни труда, во 9 научни списанија и 2 зборника од научни конференции и симпозиуми.

Деталните активности од научноистражувачката дејност во изборниот период се наведени во Образецот кон Извештајот за избор (Анекс 2).

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Иван Радевски активно е вклучен во стручно-апликативната работа на Институтот за географија и дејноста поврзана со географијата. Учествува во комисиите за државни натпревари по географија.

Особена активност кандидатот покажува во дејностите од поширок интерес. Активно е вклучен во работата на стручни комисии и работни групи при Природно-математичкиот факултет и Институтот за географија: Комисија за избор на професори; Комисија за наука на Природно-математичкиот факултет; Комисија за психофизичка способност на кандидатите за прием на прв циклус и Комисија за самоевалуација на Природно-математичкиот факултет.

Д-р Иван Радевски активно е вклучен во работата на комисии и тела на други државни органи, и тоа: член на Одборот за Евакуација и член на Научниот совет за управување со заштитено подрачје, Споменик на природата „Вевчански Извори“.

Д-р Иван Радевски е уредник на меѓународното научно списание Acta Geobalcanica, а воедно е и член на уредувачкиот одбор на 5 меѓународни научни списанија. Кандидатот бил уредник на 5 зборници на трудови од меѓународни конференции и член на организациониот одбор на 6 меѓународни научни собири.

Бил член на 1 рецензентска комисија за избор на лица во наставно-научно звање. Во изборниот период, д-р Иван Радевски учествувал во изготвување и пријавување на 2 научни меѓународни проекти.

Деталните активности од стручно-апликативната дејност и дејностите од поширок интерес во изборниот период се наведени во Образецот кон Извештајот за избор (Анекс 2).

Оценка од самоевалуација

Кандидатот д-р Иван Радевски има добиено позитивна оценка од анонимно спроведената анкета на студентите на Природно-математичкиот факултет.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатот, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на д-р Иван Радевски.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатот од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека д-р Иван Радевски поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избран во звањето редовен професор по група предмети од наставно-научните области: географија и други специфични подрачја (хидрологија, применета хидрологија, лимнологија и климатологија).

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Природно-математичкиот факултет во Скопје, д-р Иван Радевски да биде избран во звањето **редовен професор** по група предмети од наставно-научните области: географија и други специфични подрачја (хидрологија, применета хидрологија, лимнологија и климатологија).

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

**Д-р Олгица Димитровска, редовен професор
на Природно-математичкиот факултет во Скопје, с.р.**

**Д-р Ивица Милевски, редовен професор
на Природно-математичкиот факултет во Скопје, с.р.**

**Д-р Благоја Маркоски, редовен професор
на Природно-математичкиот факултет во Скопје, с.р.**

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: *Иван Кирил Радевски*

Институција: *Природно-математички факултет/Институт за географија*

Научна област: *ГЕОГРАФИЈА И ДРУГИ СПЕЦИФИЧНИ ПОДРАЧЈА (ХИДРОЛОГИЈА, ПРИМЕНЕТА ХИДРОЛОГИЈА, ЛИМНОЛОГИЈА И КЛИМАТОЛОГИЈА)*

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – РЕДОВЕН ПРОФЕСОР/ НАУЧНО ЗВАЊЕ – НАУЧЕН СОВЕТНИК

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус *</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,00. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 9,88. Просечниот успех изнесува 9,44 за интегрираните студии.</p>	ДА
2	<p>Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира Назив на научната област: географија и други специфични подрачја (хидрологија, применета хидрологија, лимнологија и климатологија)</p>	ДА
3	<p>Објавени најмалку шест рецензирани научни труда ** во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор</p>	ДА
3.1	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p> <p>1. Назив на научното списание: Geografie 2. Назив на електронската база на списанија: Web of Science 3. Наслов на трудот: Natural regime of streamflow trends in Macedonia 4. Година на објава: 2018</p>	ДА
3.1	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p>	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	1. Назив на научното списание: Nature 2. Назив на електронската база на списанија: Web of Science 3. Наслов на трудот: Changing climate both increases and decreases European river floods 4. Година на објава: 2019	
3.1	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование 1. Назив на научното списание: Die Erde--Journal of the Geographical Society of Berlin 151 (1), 16-22 2. Назив на електронската база на списанија: Web of Science 3. Наслов на трудот: A novel way to present flood hazards using 3D-printing with transparent layers of return period isolines 4. Година на објава: 2020	ДА
3.2	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови 1. Назив на научното списание: Geografski Pregled 46, 9-23 2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 21 член од 9 земји. 3. Наслов на трудот: Spatial changes of the coastline of Dojran and Prespa lakes using GIS and Landsat imagery 4. Година на објава: 2022	ДА
3.2	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови 1. Назив на научното списание: Geologica Macedonica 2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 16 членови од 11 земји. 3. Наслов на трудот: Preparation of GIS landslide inventory for the Polog Region 4. Година на објава: 2020	ДА
3.2	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови 1. Назив на научното списание: Geographical reviews	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 10 членови од 9 земји.</p> <p>3. Наслов на трудот: Analysis of the concentrations of PM10 and PM2.5 particles in the air in the city of Skopje and their impact on its quality</p> <p>4. Година на објава: 2022</p>	
3.2	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p> <p>1. Назив на научното списание: Migracijske i etničke teme 34 (1), 45-70</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 16 членови од 11 земји.</p> <p>3. Наслов на трудот: Republic of Macedonia – A timeless migration mosaic</p> <p>4. Година на објава: 2018</p>	ДА
3.5	<p>Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји</p> <p>1. Назив на зборникот: Proceedings of 8th International Scientific Conference GEOBALCANICA 2022, 75-91</p> <p>2. Назив на меѓународниот собир: 8th International Scientific Conference GEOBALCANICA 2022, 75-91</p> <p>3. Имиња на земјите: Австрија, Германија, Норвешка, С. Македонија, Грција, Бугарија, Србија, Русија, Италија, Полска, Кина, Хрватска, Словенија, Романија, Турција</p> <p>4. Наслов на трудот: Katlanovo Marsh</p> <p>5. Година на објава: 2022</p>	ДА
3.5	<p>Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји</p> <p>1. Назив на зборникот: Proceedings of 8th International Scientific Conference GEOBALCANICA 2022,</p> <p>2. Назив на меѓународниот собир: 8th International Scientific Conference GEOBALCANICA 2022, 332-358</p> <p>3. Имиња на земјите: Австрија, Германија, Норвешка, С. Македонија, Грција, Бугарија, Србија, Русија, Италија, Полска, Кина, Хрватска, Словенија, Романија, Турција</p> <p>4. Наслов на трудот: Regulation of streams in the Skopje Region with measures for regulation and rehabilitation of the river beds</p> <p>5. Година на објава: 2022</p>	ДА
3.5	<p>Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји</p>	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	1. Назив на зборникот: Proceedings of 8th International Scientific Conference GEOBALCANICA 2022, 2. Назив на меѓународниот собир: 8th International Scientific Conference GEOBALCANICA 2022, 360-373 3. Имиња на земјите: Австрија, Германија, Норвешка, С. Македонија, Грција, Бугарија, Србија, Русија, Италија, Полска, Кина, Хрватска, Словенија, Романија, Турција 4. Наслов на трудот: GIS assessment of land cover flows in North Macedonia using corine land cover database in the period 2000-2018 5. Година на објава: 2022	
4	Објавен рецензиран учебник, монографија, практикум или збирка задачи од научната област за која се избира *** 1. Наслов на учебникот: Хидрологија 2. Место и година на објава: Скопје, 2021	ДА
4	Објавен рецензиран практикум *** 1. Наслов на практикумот: Хидролошки Практикум 2. Место и година на објава: Скопје, 2014	ДА
4	Објавен рецензиран учебник, монографија, практикум или збирка задачи од научната област за која се избира *** 1. Наслов на практикумот: Практикум по Климатологија 2. Место и година на објава: Скопје, 2021	ДА
5	Претходен избор во наставно-научно звање – вонреден професор, датум и број на Билтен: бр. 1179 од 1.11.2018	ДА
6	Има способност за изведување на високообразовна дејност	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Д-р Олгица Димитровска, редовен професор
на Природно-математичкиот факултет во Скопје, с.р.
Д-р Ивица Милевски, редовен професор
на Природно-математичкиот факултет во Скопје, с.р.
Д-р Благоја Маркоски, редовен професор
на Природно-математичкиот факултет во Скопје, с.р.

ОБРАЗЕЦ 2

КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: *Иван Кирил Радевски*

Институција: *Природно-математички факултет/Институт за географија*

Научна област: *географија и други специфични подрачја (хидрологија, применета хидрологија, лимнологија и климатологија)*

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Одржување на настава	
1.1	- од прв циклус студии	48
	<i>Летен семестар 2022/2023</i>	
	Управување со ГИС-проекти	2 часа
	Климатологија	3 часа
	Климатологија	2 часа
	инфраструктура	1 час
	<i>Зимски семестар 2022/2023</i>	
	Водните ресурси во функција на туризмот	2 часа
	Хидрологија	3 часа
	Хидрологија	2 часа
	ГИС-техники и технологии	2 часа
	<i>Летен семестар 2021/2022</i>	
	Управување со ГИС-проекти	2 часа
	Климатологија	3 часа
	Климатологија	2 часа
	инфраструктура	1 час
	<i>Зимски семестар 2021/2022</i>	
	Водните ресурси во функција на туризмот	2 часа
	Хидрологија	3 часа
	Хидрологија	2 часа
	<i>Летен семестар 2020/2021</i>	
	Управување со ГИС-проекти	2 час
	Климатологија	3 часа
	Климатологија	2 час
	<i>Зимски семестар 2020/2021</i>	
	Управување со ГИС-проекти	2 часа
	Климатологија	3 часа
	Климатологија	2 часа
	Демографски развој на светот	2 часа
	<i>Летен семестар 2019/2020</i>	
	Климатологија	3 часа
	Климатологија	2 час
	Управување со ГИС-проекти	2 часа
	инфраструктура	1 час
	<i>Зимски семестар 2019/2020</i>	
	Водните ресурси во функција на туризмот	2 часа
	Хидрологија	3 часа

	Хидрологија 3 часа <i>Леџен семестар 2018/2019</i> Глобални навигациски сателитски системи 1 час Климатологија 3 час Климатологија 2 часа Управување со ГИС-проекти 2 часа <i>Зимски семестар 2018/2019</i> Водните ресурси во функција на туризмот 2 часа Хидрологија 2 часа Хидрологија 2 часа Стандаризација и усогласување на податоци на населението 2 часа 80 часа (вкупно)*15 недели*0,04 поени	
1.2	- од втор циклус студии	37,5
	<i>Зимски семестар 2018/2019</i> Хидросистеми 2 часа Развој на научна публикација 2 часа Применета хидрологија 2 часа Применета климатологија 2 часа Глобални позициски системи во ГИС 2 часа <i>Леџен семестар 2018/2019</i> Хидросистеми 2 часа Развој на научна публикација 2 часа Применета хидрологија 2 часа Применета климатологија 2 часа <i>Зимски семестар 2019/2020</i> Хидросистеми 2 часа Развој на научна публикација 2 часа Применета хидрологија 2 часа Применета климатологија 2 часа <i>Зимски семестар 2020/2021</i> Хидросистеми 2 часа Развој на научна публикација 2 часа Применета хидрологија 2 часа Применета климатологија 2 часа <i>Леџен семестар 2020/2021</i> Хидросистеми 2 часа Развој на научна публикација 2 часа Применета хидрологија 2 часа Применета климатологија 2 часа <i>Зимски семестар 2021/2022</i> Хидросистеми 2 часа Развој на научна публикација 2 часа Применета хидрологија 2 часа Применета климатологија 2 часа 50 часа (вкупно)*15 недели*0,05 поени	
1.3	- од трет циклус студии	5,4
	<i>Леџен семестар 2019/2020</i> Хидрологија 3 часа	

	<i>Летен семестар 2019/2020</i> Применета хидрологија 3 часа 6 часа (вкупно)*15 недели*0,06 поени	
2.	Подготовка на нов предмет – предавања Развој на научна публикација (II циклус) Хидросистеми (II циклус) Применета хидрологија (II циклус) Применета хидрологија (III циклус) 4*1 поени	4
3.	Консултации со студенти Зимски семестар 2018/2019 до летен семестар 2021/2022 Вкупно 302 студенти 302*0,002 поени	0.6
4.	Ментор на дипломска работа Ментор на 12 дипломски работи 12*0,2 поени	2,4
5.	Член на комисија за оцена или одбрана на докторски труд Владимир Златаноски 1*0,7 поени	0,7
6.	Член на комисија за оцена или одбрана на магистерски труд Емилија Маневска Томе Јовановски 2*0,3 поени	0.6
7.	Член на комисија за оцена или одбрана на дипломска работа Член на комисија во 20 дипломски работи 20*0,1 поени	2
8.	Позитивно рецензиран универзитетски учебник Хидрологија 1*8 поени	8
9.	Позитивно рецензирана збирка задачи или практикум Хидролошки практикум Практикум по Климатологија 2*3 поени	6
10.	Рецензент на универзитетски учебник Вовед во ГИС, С. Горин, 2021 1*1 поени	1
11.	Пакет материјали за одреден предмет Управување со ГИС-проекти 1*1 поени	1
	Вкупно	117.2

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЛНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1.	Учесник во национален научен проект	
	1. Стратегија за развој на туризмот на Општина Демир Хисар, акциски план за период 2021 – 2024 2. Feasibility study on basin-scale sediment management options for the Polog Region, Ref No.: 55510, 2019	24

	3. Изработка на анализа на влијанието на малите хидропроекти врз геоморфологијата на пределите и загубата на шумите, 2019 4. Адресен регистар на градот Тетово, 2019 5. Адресен регистар на градот Битола, 2019 6. Macedonian Natural Heritage. MASA, 2021 7. Water management in Skopje Region. Civil Engineering Institute (GIM) - Macedonia, Funded by: UNDP, RfP137-2, 2022 (key expert in Hydrology) 8. Студија за подземни води на Скопски Регион" UNDP 1.2020-06 (expert in hydrology)	
	8*3 поени	
2.	Учесник во меѓународен научен проект	
	1. WetMainAreas, Interreg Balkan-Mediterranean, external expertise for WP3: BalkanMed Wetland Identification & Connectivity 2. Digitizing of agricultural cadastre in Scotland 3. ARSINOE project - Climate-resilient regions through systemic solutions and innovations. Case study 4, Ohrid/Prespa lakes. IECE, European Union's HORIZON 2020 research and innovation. Grant agreement number 101037424, 2022 (expert in hydrology)	15
	3*5 поени	
3.	Дел од монографија објавен во странство	
	1. Radevski I. , Gorin S., Zlatanovski V. (2020) Water Resources Management in Republic of North Macedonia. In: Negm A., Romanescu G., Zelenakova M. (eds) Water Resources Management in Balkan Countries. Springer Water. Springer, Cham	3,6
	6*0,6 поени	
	2. Dimitrovska O., Radevski I. , Gorin S. (2020) Water Quality and Pollution Status of the Main Rivers in the Republic of North Macedonia. In: Negm A., Romanescu G., Zelenakova M. (eds) Water Resources Management in Balkan Countries. Springer Water. Springer, Cham	3,6
	6*0,6 поени	
4.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое нема импакт-фактор (Scopus, Ebsco)	
	1. Nedelkovska, N., Peshevski, I., Jovanovski, M., Papic, J., Gorin, S., Radevski, I. (2020) Preparation of GIS landslide inventory for the Polog region, Geologica Macedonica, Vol. 34, No. 2, pp. 137–148	3
	5*0,6 поени	
	2. Toshevskа, B.A., Madjevikj, M., Ljakoska, M., Gorin, S., Radevski, I. and Dimitrovska, O., 2018. Republic of Macedonia-A Timeless Migration Mosaic. Migracijske i etnicke teme, 34(1).	3
	5*0,6 поени	
5.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое има импакт-фактор	
	1. Blöschl, G., ... Radevski, I. , Salinas, J.L., Sauquet, E., Šraj, M., Szolgay, J., Volpi, E., Wilson, D., Zaimi K., and Živković, N., 2019. Changing climate both increases and decreases European river floods. Nature, pp.1-4. (WoS)	30,42

	IF/ ₂₀₁₉ =42,7 (8+42,7)*0,60	
	2. Burian, T., Gorin, S., Radevski, I. , Vozenilek, V., 2020: A novel way to present flood hazards using 3D-printing with transparent layers of return period isolines. – Die Erde 151 (1): 16-22 style="text-align: right;">IF/ ₂₀₂₀ =0.816 (8+0,816)*0,60	5,29
	3. Radevski, I. , Gorin, S., Taleska, M., Dimitrovska, O., 2018. Natural regime of streamflow trends in Macedonia. Geografie, 123, 1, 1-20. style="text-align: right;">IF/ ₂₀₂₀ =0.540 (8+0,540)*0,60	5,12
6.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји	
	1. Kuzmanoski, A., Gorin, S., & Radevski, I. (2022). Spatial changes of the coastline of Dojran and Prespa lakes using GIS and Landsat Imagery. Geographical Review, vol.46, Geographical Society of Federation of Bosnia and Herzegovina style="text-align: right;">5*0,8 поени	4
	2. Manevska, E., Dimitrovska, O. and Radevski, I. , 2020. Analysis of the concentrations of PM10 and PM2. 5 particles in the air in the City of Skopje and their impact on its quality. Geogr. Rev. n53, 65-74 style="text-align: right;">5*0.8 поени	4
7.	Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји	
	1. Nedelkovska, N., Peshevski, I., Jovanovski, M., Papic, J., Radevski, I. , Gorin, S. (2022). Shallow landslide susceptibility assessment for the Polog region (North Macedonia), 5th Regional Symposium on Landslides in the Adriatic-Balkan Region Landslide Modelling & Application, 23-26. March 2022, Faculty of Civil Engineering, University of Rijeka and Faculty of Mining, Geology and Petroleum Engineering, University of Zagreb style="text-align: right;">5*0,6 поени	3
	2. Gorin, S., Veljanoski, P., Radevski, I. , Markoski, B. (2022). GIS assessment of land cover flows in North Macedonia using Corine Land Cover database in the period 2000-2018. Proceedings of the 8 th International Scientific Conference Geobalcanica 2022, Belgrade, Serbia, 9-10/05/2022, Geobalcanica. style="text-align: right;">5*0,6 поени	3
	3. Markoski, B., Radevski, I. , Gorin, S., Zlatanovski, V. (2022). Katlanovo marsh. Proceedings of the 8 th International Scientific Conference Geobalcanica 2022, Belgrade, Serbia, 9-10/05/2022, Geobalcanica. style="text-align: right;">5*0,6 поени	3
	4. Veljanoski, P., Markoski, B., Radevski, I. , Gorin, S. (2022). Regulation of streams in the Skopje Region with measures for regulation and rehabilitation of the river beds. Proceedings of	3

	the 8 th International Scientific Conference Geobalcanica 2022, Belgrade, Serbia, 9-10/05/2022, Geobalcanica. 5*0,6 поени	
	5. Markoski B., Radevski I. , Gorin S., Zlatanovski V. (2019). Mapping of marshes and wetland areas in the Republic of N. Macedonia, Proceedings International Scientific Symposium New Trends in geography, Macedonian Geographical Society, October 3 - 4, 2019 Ohrid, Republic of North Macedonia 5*0,6 поени	3
8.	Рецензија на научен/стручен труд	
	Рецензент во списанија и зборници: Acta Geographica Slovenica (3 рецензии) Hydrology, Special Issue Technological Advances in Hydroclimatic Observations (1 рецензија) Lakes, reservoirs and Ponds - Romanian Journal of Limnology, http://www.limnology.ro/Lakes/commitee.html (2 рецензии) Acta Geobalcanica (2 рецензии) Geographical Reviews (2 рецензии) Bulletin of the Serbian Geographical Society (3 рецензии) Journal of Forestry Research (1 рецензија) Macedonian Journal of Ecology and Environment (1 рецензија) International Scientific Conference Geobalcanica 2018-2023 (30) рецензии Proceedings International Scientific Symposium New Trends in geography (1 рецензија) 42*0,2 поени	8,4
9.	Учество на научен/стручен собир со реферат	
	Gorin S., Radevski I. (2018) Alexander von Humboldt contribution on the development of the geographical science, Humboldt Kolleg Ohrid conference, 19-24/04/2018, Ohrid, Macedonia (усна презентација) 1*1 поен	1
10.	Апстракт објавен во зборник на конференција	
	Gorin S., Radevski I. (2018) Alexander von Humboldt contribution on the development of the geographical science, Humboldt Kolleg Ohrid conference, 19-24/04/2018, Ohrid, Macedonia (објавен само апстракт на меѓународен собир) 1*1 поен	1
	Вкупно	126,43

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Книга од стручна област Хидрологија (Радевски, И.) 1*8 поени	8
2.	Учество во комисија за државни натпревари (2018, 2019) 2*1	2
Дејности од поширок интерес		
3.	Уредник на меѓународно научно/стручно списание Acta geobalcanica	3

		1*3 поени
4.	Член на уредувачки одбор на меѓународно научно/стручно списание	
	Acta Geobalcanica Acta Geographica Slovenica Hydrology, Special Issue <i>Technological Advances in Hydroclimatic Observations</i> Bulletin of the Serbian Geographical Society Lakes, reservoirs and Ponds - Romanian Journal of Limnology 5*1 поени	5
5.	Уредник на зборник на трудови на меѓународна високообразовна и научна институција	
	1. Proceedings of the 8th International scientific conference Geobalcanica 2022, Skopje, N. Macedonia, 8-9/05/2023, 2. Proceedings of the 8th International scientific conference Geobalcanica 2022, Belgrade, Serbia, 9-10/05/2022, 3. Proceedings of the 7th International scientific conference Geobalcanica 2021, 15-16 June, 2021, Ohrid, North Macedonia 4. Proceedings of the 6th International scientific conference Geobalcanica 2020, 12-14 May, 2020 Ohrid, North Macedonia 5. Proceedings of the 5th International scientific conference Geobalcanica 2019, 13-14/06/2019, Sofia, Bulgaria 5*3 поени	15
6.	Член на организационен или програмски одбор на научен/стручен собир	
	1. International Scientific Symposium New Trends in geography , Macedonian Geographical Society, October 3 - 4, 2019 Ohrid, Republic of North Macedonia 2. 9 th International Scientific Conference Geobalcanica 2023, Skopje, 8-9.05.2023 3. 8 th International Scientific Conference Geobalcanica 2022, Belgrade, Serbia, 9-10/05/2022, 4. 7 th International Scientific Conference Geobalcanica 2021, 15-16 June, 2021, Ohrid, North Macedonia 5. 6 th International Scientific Conference Geobalcanica 2020, 12-14 May, 2020 Ohrid, North Macedonia 6. 5 th International Scientific Conference Geobalcanica 2019, 13-14/06/2019, Sofia, Bulgaria 6*0,5 поени	3
7.	Изготвување и пријавување на научен/образовен меѓународен проект	
	1. Изготвување и пријавување на научноистражувачки проект за програмата Interreg Balkan-Mediterranean „WetMainAreas“, WP3: BalkanMed Wetland Identification & Connectivity covers (соработник) 2. Изготвување и пријавување на научноистражувачки проект за Еразмус+ програмата во рамките на Key Action 2, под наслов „Transnational cooperation agent in rural areas“, заедно со партнерот „University of Sapienza“ (соработник) 2*1 поени	2
8.	Член на факултетска комисија	
	1. Член на Комисија за избор на продекани (1) 2. Член на Комисија за наука на ПМФ (3 години)	5,5

	3. Комисија за психофизичка способност на кандидатите за прием во 1. циклус (5 години) 4. Комисија за самоевалуација на ПМФ (2 години) 11*0,5 поени	
9.	Член на комисија за избор во звање	
	Член на комисија за избор во звање на асист. м-р Владимир Златаноски 1*0,2 поени	0,2
10.	Подготовка на национални документи	
	Учество во подготовка на стратегија за развој на туризмот на Општина Демир Хисар, акциски план за период 2021 – 2024 1*2 поени	2
11.	Член на Управен одбор на здружение поврзано со струката	
	Геобалканика (2018 – 2022) МГД (2022) 2*0,5 поени	1
12.	Учество во комитет и тела на други државни органи	
	Член на Одборот за Евалуација Научен совет за управување со заштитено подрачје, Споменик на природата „Вевчански Извори“ 2*1 поен	2
	Вкупно	48,7

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	117,2
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	126,43
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	48,7
Вкупно	292,33

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Д-р Олгица Димитровска, редовен професор
на Природно-математичкиот факултет во Скопје, с.р.
Д-р Ивица Милевски, редовен професор
на Природно-математичкиот факултет во Скопје, с.р.
Д-р Благоја Маркоски, редовен професор
на Природно-математичкиот факултет во Скопје, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

НА РАКОПИСОТ „ДОЛНО ДУПЕНИ. ЕТНОЛОШКИ БЕЛЕШКИ ОД ЖИВОТОТ И ОБИЧАИТЕ НА ЕДНА НАСЕЛБА ВО ДОЛНА ПРЕСПА“ ОД АВТОРОТ БРАНИСЛАВ РУСИЌ. ТРАНСКРИПЦИЈА, ПРЕВОД НА НЕОБЈАВЕНИОТ РАКОПИС ОД СРПСКИ НА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК И РЕДАКЦИЈА: ЉУПЧО РИСТЕСКИ

Врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет од 27.3.2023, бр.02-867/2, за членови на Рецензентската комисија за рецензирање на учебникот „ДОЛНО ДУПЕНИ. Етнолошки белешки од животот и обичаите на една населба во Долна Преспа“ од авторот: Бранислав Русиќ, а транскрипција, превод од српски на македонски јазик и редакција на Љупчо С. Ристески, наменет за студентите на студиската програма Етнологија и антропологија на Институтот за етнологија и антропологија при ПМФ, УКИМ, Скопје, за предметите: Историја на етнологијата во Македонија, Етнографија и теренско истражување I, II, III, IV и Етнологија и антропологија на Македонија I, II, III, IV, избрани се: проф. д-р Ана Ашталковска Гајтаноска и доц. д-р Виктор Трајановски.

По добивањето на ракописот и неговото детално разгледување и анализа, до Наставно-научниот совет на Природно-математичкиот факултет во Скопје, рецензентите го поднесуваат следниов

ИЗВЕШТАЈ

I Општ дел

Основни податоци за ракописот

Назив на ракописот:	„ДОЛНО ДУПЕНИ. Етнолошки белешки од животот и обичаите на една населба во Долна Преспа“
Назив на предметната програма:	Етнологија и антропологија
Назив на студиската програма:	Етнологија и антропологија
Фонд на часови и ЕКТС-кредити (доколку ракописот е наменет за повеќе предмети, да се наведат сите предмети):	Историја на етнологијата во Македонија 2+2, 6 кредити Етнографија и теренско истражување I, 2+2, 6 кредити Етнографија и теренско истражување II, 2+2, 6 кредити Етнографија и теренско истражување III, 2+2, 6 кредити Етнографија и теренско истражување IV, 2+2, 6 кредити Етнологија и антропологија на Македонија I, 2+2, 6 кредити Етнологија и антропологија на Македонија II, 2+2, 6 кредити Етнологија и антропологија на Македонија III, 2+2, 6 кредити Етнологија и антропологија на Македонија IV, 2+2, 6 кредити
<p>Предметот Историја на етнологијата во Македонија на Институтот за етнологија и антропологија при Природно-математичкиот факултет е избран предмет со фонд на часови 2+2, број на ЕКТС-кредити 6.</p> <p>Предметот Етнографија и теренско истражување I на Институтот за етнологија и антропологија при Природно-математичкиот факултет е задолжителен предмет со фонд на часови 2+2, број на ЕКТС-кредити 6 и се слуша во II семестар.</p> <p>Предметот Етнографија и теренско истражување II на Институтот за етнологија и антропологија на Природно-математичкиот факултет е задолжителен предмет со фонд на часови 2+2, број на ЕКТС-кредити 6 и се слуша во IV семестар.</p>	

<p>Предметот Етнографија и теренско истражување III на Институтот за етнологија и антропологија при Природно-математичкиот факултет е задолжителен предмет со фонд на часови 2+2, број на ЕКТС-кредити 6 и се слуша во VI семестар.</p> <p>Предметот Етнографија и теренско истражување IV на Институтот за етнологија и антропологија при Природно-математичкиот факултет е задолжителен предмет со фонд на часови 2+2, број на ЕКТС-кредити 6 и се слуша во VIII семестар.</p> <p>Предметот Етнологија и антропологија на Македонија I на Институтот за етнологија и антропологија при Природно-математичкиот факултет е задолжителен предмет со фонд на часови 2+2, број на ЕКТС-кредити 6 и се слуша во II семестар.</p> <p>Предметот Етнологија и антропологија на Македонија II на Институтот за етнологија и антропологија при Природно-математичкиот факултет е задолжителен предмет со фонд на часови 2+2, број на ЕКТС-кредити 6 и се слуша во III семестар.</p> <p>Предметот Етнологија и антропологија на Македонија III на Институтот за етнологија и антропологија при Природно-математичкиот факултет е задолжителен предмет со фонд на часови 2+2, број на ЕКТС-кредити 6 и се слуша во IV семестар.</p> <p>Предметот Етнологија и антропологија на Македонија IV на Институтот за етнологија и антропологија при Природно-математичкиот факултет е задолжителен предмет со фонд на часови 2+2, број на ЕКТС-кредити 6 и се слуша во VI семестар.</p>	
<p>Реден број на изданието: прво издание</p>	
<p>Општи податоци за ракописот:</p>	<p>Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 347 страници (формат Б5), напишани на компјутер, со големина на фонто 11. Текстот е поделен во 15 поглавја (вклучувајќи ја литературата) и содржи 16 цртежи.</p>

РЕЦЕНЗЕНТИ

Проф. д-р Ана Ашталковска Гајтаноска, с.р.
Проф. д-р Виктор Трајановски, с.р.

VII. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р АНА АШТАЛКОВСКА ГАЃТАНОСКА

<p>Краток опис на содржината:</p>	<p>Трудот напишан од Бранислав Русиќ ги следи упатствата и насоките што биле актуелни во времето во кое е спроведено истражувањето (30-те години на 20 век). Започнува со положбата на местото на истражување, селото Долно Дупени во Долна Преспа. Продолжува со главата за потеклото на населението во селото во која се поместени детални народни кажувања за миграциските движења. Во главата „Куќа и други згради“ се опишани карактеристиките на народната архитектура во селото. Социјалната култура е претставена преку истражувањата на авторот за семејство, задруга, род и роднини, братство и народни презимиња. Следува опис на народното стопанство, главно земјоделство и сточарство, но и други карактеристични занимања на селаните од Долно Дупени. Главата „Домашен живот“ содржи многу интересни податоци за секојдневието на селаните во периодот на истражување: домаќинство, чистота, исхрана итн. Главата со наслов „Покуќнина“ содржи детални описи и изворни термини на различни покуќнински предмети. Главата „Јадења и пијалаци“ ги претставува намирниците и начинот на подготовка на храната со специфичната терминологија за различни јадења. Главата „Обичаи“ покрива два дела: верски и општествени обичаи. Во делот за верските обичаи се поместени празнувањата на слава: домашна слава и лична слава (име), Божиќ, Нова година, Богојавление, Св. Трифун, Задушница, Месни и бели поклади, Тодорица, Лазарева сабота, Веливден, Ѓурѓовден, Еремија, Иванден итн. Во делот за општествени обичаи, претставени се многу интересни обичаи од секојдневниот живот на селаните: брак, „тешка“ жена, „леонка“, повојница, молитва, љубовни односи меѓу младите, бегалка, свадба. Во рамките на овој дел и соодветно на поделбата на обредите на премин во животниот циклус, обработени се и посмртните обичаи. Во овој дел се споменати и некои од принципите на „задружниот живот“, односно организација на животот во проширени семејства и главните авторитети во семејството. Главата со наслов „Народни знаења и верувања“ вклучува податоци за создавање на земјата, за сонцето, месечината, ѕвездите; начини на лекување различни болести, уроци итн. Следува главата која се однесува на говорот, односно народната книжевност, каде што се поместени изворни народни песни, приказни и загатки. Оваа глава содржи и дел кој е посветен на забавите, игрите за деца и млади и ората. Главата со наслов „Домашни работи и носија“ содржи податоци за обработка на волната, козината и конопот, ткаење, боење на ткаенините итн., како и описи, односно реконструкции на старата дупенска носија. Следната глава се однесува на телесните особини на луѓето што се смета како важен дел од истражувањата според тогашните упатства и методолошки концепти, исто како и последната глава која се однесува на „душевните особини“ на селаните.</p>
<p>Оцена за усогласеноста со предметната програма:</p>	<p>Ова учебно помагало е соодветно за да се користи по неколку предмети од студиската програма Етнологија и антропологија со кои има целосна усогласеност: Историја на етнологијата во Македонија,</p>

	<p>Етнографија и теренско истражување I, II, III, IV и Етнологија и антропологија на Македонија I, II, III, IV.</p> <p>Со оглед на тоа што се работи за истражување и за автор кои се значајни од историска перспектива во врска со развојот на етнологијата во Македонија, овој ракопис е многу корисен за изучувањето на историјата на дисциплината. Бидејќи материјалот во него е структуриран така да ги опфати сите сегменти од народниот живот: населението и неговата материјална, социјална и духовна култура (според тогаш актуелната поделба), овој ракопис ќе може да се користи и за четирите предмети кои се однесуваат на етнографијата и теренското истражување, како и четирите предмети кои се однесуваат на различни аспекти од етнологијата и антропологијата на Македонија.</p>
Предлози за потребни корекции:	нема
Оцена на ракописот:	<p>Овој ракопис е од исклучителна важност поради неколку причини. Авторот Бранислав Русиќ е основоположникот на македонската етнологија. Неговата важност е уште поголема ако се земе предвид времето кога е спроведено истражувањето (во 1934 година), бидејќи се работи за редок пример на истражување на македонски етнолог од тој период. Дополнително на тоа, станува збор за истражувач со големи капацитети, што може да се види и од овие изворни материјали кои се однесуваат на Долно Дупени, а кои покриваат многу аспекти од народниот живот во првата половина на 20 век.</p>
Категоризација:	учебно помагало
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	<p>Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 83 страници (формат Б5), напишани на компјутер, со големина на фонтоот 11. Текстот е поделен во 15 поглавја (вклучувајќи ја литературата) и содржи 16 цртежи.</p>

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како учебно помагало по предметите Историја на етнологијата во Македонија, Етнографија и теренско истражување I, II, III, IV и Етнологија и антропологија на Македонија I, II, III, IV, примарно наменет за студентите на Институтот за етнологија и антропологија при Природно-математичкиот факултет.

Во Скопје, 15.5.2023 година

РЕЦЕНЗЕНТ

Проф. д-р Ана Ашталковска Гајтаноска, с.р.

VIII. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ДОЦ. Д-Р ВИКТОР ТРАЈАНОВСКИ

<p>Краток опис на содржината:</p>	<p>Во трудот се прави обид за проучување на етнoлошките карактеристики на населението кое живее во Долно Дупени, едно од многуте села распространите во непосредна близина на Преспанското Езеро, во етнoлошките проучувања познат како пределот Долна Преспа.</p> <p>Идејата на авторот Бранислав Русиќ била да собере што е возможно повеќе етнографска граѓа за Долно Дупени, со цел да се опфатат и проучат повеќе прашања од полза на етнологијата. Етнографската граѓа авторот ја прибрал за време на неговото тринаесетдневно истражување (од 2 до 14 септември 1934 година), граѓа која подоцна успеал стручно да ја обработи и да ја класифицира во неколку поглавја во облик каков што се очекува во вакви трудови.</p> <p>Авторот на ракописот суштински и содржински се занимава со проучување на етнoлошките карактеристики од животот и обичаите на населението од преспанското село Долно Дупени. Според понудените содржини во трудот, даден е опис за положбата на местото на Долно Дупени; Потеклото и старина на населението; Куќата и другите згради; Општествениот живот (семејство, задруга, род и роднини, братство, народни презимиња); Стопански живот; Домашен живот; Покуќнина; Јадења и пијалаци; Обичаи; Народни знаења и верувања; Говор; Забави; Домашни работи и носија; Телесни особини; Душевни особини. Авторот во овој труд обработил широк дијапазон на теми поврзани со населението кое живее во Долно Дупени, кои се од полза и интерес на етнологијата.</p>
<p>Оцена за усогласеноста со предметната програма:</p>	<p>Содржините на ракописот овозможуваат негова употреба како учебно помагало по неколку предмети кои се дел од наставната програма на Институтот за етнологија и антропологија, како што се: Историја на етнологијата во Македонија; Етнологија и антропологија на Македонија II; Етнологија и антропологија на Македонија III; Етнологија и антропологија на Македонија IV; Етнографија и теренско истражување III.</p>
<p>Предлози за потребни корекции:</p>	<p>нема.</p>
<p>Оцена на ракописот:</p>	<p>Ракописот претставува редок труд за Долно Дупени, село во пределот Долна Преспа. Истражувајќи ги етнoлошките карактеристики на населението од Долно Дупени, авторот преку темелно етнoлошко проучување, успеал од стручен и научен аспект, да ги претстави културните белези на ова население. Ракописот е добро структуриран, ги содржи потребни факти за соодветната област и ќе овозможи студентите полесно да ги совладаат предметниот материјал. Сите поглавја се напишани во соодветен обем и содржина, богато илустрирани со цртежи и ги поткрепува приложените податоци во обработените поглавја.</p>

	Имајќи го предвид сето претходно кажано, топло го препорачувам ракописот за печатење.
Категоризација:	учебно помагало
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	Предложениот ракопис под наслов: „ДОЛНО ДУПЕНИ. Етнолошки белешки од животот и обичаите на една населба во Долна Преспа“, од авторот Бранислав Русик во уредништво на проф. д-р Љупчо Ристески, е ретко издание од оваа област, со содржина која е во согласност со наставната програма на Институтот за етнологија и антропологија при Природно-математичкиот факултет на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Според изложениот концепт, обемот, пристапот на обработка и презентацијата на материјата, овој ракопис во целост ги исполнува сите предвидени академски стандарди и услови за да биде испечатен и препорачан како учебно помагало.

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како учебно помагало по предметите: Историја на етнологијата во Македонија; Етнологија и антропологија на Македонија II, Етнологија и антропологија на Македонија III, Етнологија и антропологија на Македонија IV и Етнографија и теренско истражување III, примарно наменет за студентите на Институтот за етнологија и антропологија при Природно-математичкиот факултет.

Во Скопје, 14.5.2023 година

РЕЦЕНЗЕНТ

Проф. д-р Виктор Трајановски, с.р.

Прилог бр. 3

РЕЦЕНЗИЈА
НА РАКОПИСОТ „ЗБИРКА ЗАДАЧИ ПО БИООРГАНСКА ХЕМИЈА“ ОД АВТОРКАТА
ПРОФ. Д-Р НАТАША РИСТОВСКА

Врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет на Природно-математичкиот факултет, бр. 02-716/3 од 10.4.2023 година, за членови на Рецензентската комисија за рецензирање на учебникот „Збирка задачи по биоорганиска хемија“ од авторката вонр. проф. д-р Наташа Ристовска, наменет за студентите на Природно-математичкиот факултет, за предметите: Биохемија I – А-ниво, Биохемија I – Б-ниво и Биохемија I, избрани се д-р Слоботка Алексовска, редовен професор, ПМФ – Скопје и проф. д-р Јане Богданов, редовен професор, ПМФ – Скопје.

По добивањето на ракописот и неговото детално разгледување и анализа, до Наставно-научниот совет на Природно-математичкиот факултет во Скопје, рецензентите го поднесуваат следниов

ИЗВЕШТАЈ

IX. ОПШТ ДЕЛ

Основни податоци за ракописот

Назив на ракописот:	„Збирка задачи по биоорганиска хемија“
Назив на предметната програма:	Биохемија I – А-ниво Биохемија I – Б-ниво Биохемија I
Назив на студиската програма:	Хемија (наставна, применета и аналитичка биохемија)
Фонд на часови и ЕКТС-кредити (доколку ракописот е наменет за повеќе предмети, да се наведат сите предмети):	Биохемија I –А-ниво (4+1+5), 10 ЕКТС Биохемија I – Б-ниво (3+1+3), 8 ЕКТС Биохемија I (4+1+3), 8 ЕКТС
<p>Предметот Биохемија I – А-ниво на Природно-математичкиот факултет е задолжителен предмет со фонд на часови 4+1+5, број на ЕКТС-кредити – 10 и се слуша во V семестар.</p> <p>Предметот Биохемија I – Б-ниво на Природно-математичкиот факултет е задолжителен предмет со фонд на часови 3+1+3, број на ЕКТС-кредити – 8 и се слуша во V семестар.</p> <p>Предметот Биохемија I на Природно-математичкиот факултет е задолжителен предмет со фонд на часови 4+1+3, број на ЕКТС-кредити – 8 и се слуша во V семестар.</p>	
Реден број на изданието:	прво издание
Општи податоци за ракописот:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 260 страници (формат А4), напишани на компјутер, со големина на фонтот 12/11. Текстот е поделен во 7 поглавја (вклучувајќи ја литературата) и содржи 87 слики и 22 табели.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Проф. д-р Слоботка Алексовска, с.р.
Проф. д-р Јане Богданов, с.р.

II ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р СЛОБОТКА АЛЕКСОВСКА

<p>Краток опис на содржината:</p>	<p>Ракописот „Збирка задачи од биоорганиска хемија“, од авторката д-р Наташа Ристовска, доставен за рецензија, се состои од 6 глави, во кои се опфатени содржини од биоорганиска хемија (структурна биохемија). Поглавјата во ракописот се:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Вовед во биоорганиска хемија - Јаглехидрати - Липиди -Аминокиселини, пептиди и протеини -Ензими -Нуклеински киселини. <p>Во првото поглавје, „Вовед во биоорганиска хемија“, прикажани се основните поими од хемијата, органската хемија и биологијата, и нивната тесна поврзаност. Преку примерите кои претставуваат комбинација од органска хемија и биохемија, прикажани се основните правила за структурите на биомолекулите, нивните физичко-хемиски својства, синтеза и кинетика. Правилата се прецизно објаснети и илустрирани преку голем број на примери за основните групи на биомолекули: јаглехидрати, липиди, протеини, ензими и нуклеински киселини. Опфатени се примери за практичната примена на аминокиселините како пуфери.</p> <p>Во второто поглавје, „Јаглехидрати“, даден е осврт на класификацијата на јаглехидрати, стереохемијата и начинот на претставување на структурите на моносахариди и дисахариди. Посебно внимание е посветено на хемиските својства на јаглехидратите и тестовите за нивно квалитативно докажување. Сето ова е поткрепено со голем број решени примери и задачи за проверка на знаењето.</p> <p>Основните поими за структурата, физичко-хемиските својства и синтезата на виши масни киселини, ацилглицероли, лицеролфосфолипиди се дадени во поглавјето „Липиди“. Преку голем број решени примери, овозможено е лесно совладување на овие концепти и нивна успешна примена во посложените поглавја кои ги изучуваат клеточните мембрани и метаболизмот на масните киселини.</p> <p>Четвртото поглавје е со наслов: „Аминокиселини, пептиди и протеини“. Во почетниот дел од поглавјето, дефинирани се основните поими за структурата и класификацијата на аминокиселините, нивните специфични киселинско-базни својства, хемиските синтези на нивно добивање: синтезата според Hell-Volhard-Zelinskii, амидомалонатната синтеза, синтеза по пат на редуктивно аминирање на α-кето киселини, Gabriel-овата синтеза и енантиселективна синтеза. Покрај реакциите за квалитативно докажување на аминокиселините, опфатени се концептите за формирање на пептидна врска, нејзината планарна структура и ригидност, кои придонесуваат во толкувањето на структурната организација на протеините: примарна, секундарна, терцијарна и кватернерна. Посебен акцент е ставен на јонизацијата на аминокиселините и пептидите во зависност од рН на растворот и конструирањето</p>
--	---

	<p>на кривите на титрација. Постојењето на пептидите во форма на анјон, цвистерјон и катјон овозможува нивна сепарација со електрофореза што е илустрирано на голем број решени примери.</p> <p>Основите за хемиската природа на ензимите, нивната класификација и номенклатура според типот на ензимска катализа се обработени во петтото поглавје. Започнувајќи од едноставни примери, постепено преминувајќи кон посложени, објаснета е хемиската кинетика на ензимските реакции.</p> <p>Последното поглавје во учебното помагало е „Нуклеински киселини“. Надоврзувајќи се на поимите и структурното прикажување на составните делови на нуклеинските киселини, објаснет е концептот за примарната и секундарната структура на нуклеинските киселини: деоксирибонуклеинска киселина – DNA и рибонуклеински киселини – RNA. Решените примери и задачите за вежбање овозможуваат суштинско знаење за физичко-хемиските својства на нуклеинските киселини и примена на методите за нивна изолација и пречистување.</p>
<p>Оцена за усогласеноста со предметната програма:</p>	<p>Учебното помагало е во согласност со предметните програми на горенаведените предмети.</p>
<p>Предлози за потребни корекции:</p>	<p>Забелешките на рецензентот се мали и, главно, се од технички карактер.</p>
<p>Оцена на ракописот:</p>	<p>Учебното помагало содржи детално разработени теми од биоорганска хемија, односно структурна биохемија, кои ќе им овозможат на студентите полесно совладување на основните принципи на решавање на хемиските проблеми. Опфатените теми се логично подредени и меѓусебно поврзани, со што студентите може да се стекнат со заокружени знаења од биоорганската хемија. Авторката успеала и сложените концепти да ги претстави на едноставен начин. Решавањето на проблемите кои ги обединуваат органската хемија и биохемија во голем број на предмети низ студиите на различни студиски групи на Природно-математичкиот факултет, го потенцира значењето на ова учебно помагало. Имено, со совладување на основите на структурната биохемија, синтезата и хемиските својства на биомолекулите, методите за изолација, се овозможува понатамошна нивна примена во други дисциплини. Поради тоа, сметам дека ова учебно помагало ќе им биде од особена корист на голем број студиски групи на Факултетот, а и надвор од него.</p>
<p>Категоризација:</p>	<p>учебно помагало</p>
<p>Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:</p>	<p>Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 260 страници (формат А4), напишани на компјутер, со големина на фонтот 12/11. Текстот е поделен во 7 поглавја (вклучувајќи ја литературата) и содржи 87 слики и 22 табели.</p>

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како учебно помагало по предметите: Биохемија I – А-ниво, Биохемија I – Б-ниво и Биохемија I, примарно наменет за студентите на Природно-математичкиот факултет.
Во Скопје, 5.6.2023 година

Рецензент
Проф. д-р Слоботка Алексовска, с.р.

III ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р ЈАНЕ БОГДАНОВ

<p>Краток опис на содржината:</p>	<p>Ракописот „Збирка задачи од биоорганиска хемија“, од авторката Наташа Ристовска, доставен за рецензија, се состои од 6 глави: Вовед во биоорганиска хемија, Јаглехидрати, Липиди, Аминокиселини, пептиди и протеини, Ензими и Нуклеински киселини во кои се опфатени содржини од биоорганиска хемија.</p> <p>Поглавјата започнуваат со систематски и детални објаснувања на соодветната проблематика. Во секоја тема има голем број на решени примери, табели и слики кои имаат за цел да му помогнат на студентот во совладувањето на материјалот и да го надополнат неговото знаење. Главите завршуваат со голем број решени проблеми и задачи за решавање.</p> <p>Во првото поглавје, „Вовед во биоорганиска хемија“, прикажани се примери кои детално ги објаснуваат основните правила за структурите на биомолекулите, нивните физичко-хемиски својства, синтеза и кинетика. Правилата се илустрирани преку голем број на решени примери кои претставуваат комбинација од органската хемија и биохемија, а се однесуваат на главните групи биомолекули: јаглехидрати, липиди, протеини, ензими, нуклеински киселини, нивната структура, практична примена и дејство.</p> <p>Во второто поглавје, „Јаглехидрати“, преку голем број на решени примери за претставување на структурите на моносахаридите и нивната стереохемијата, објаснета е претворбата на Фишеровата во Хауартова проекција и конформација на столица, како најраспространета структура во составот на полисахаридите. Преку издвоени примери, опишани се хемиските својства на јаглехидратите и тестовите за нивно квалитативно докажување, како и нивната класификација на дисахариди од малтозен и трехалозен тип. Неколку решени примери за оптичката активност и појавата на мутаротација ја заокружуваат темата, заедно со дополнителните задачи за проверка на знаењето.</p> <p>Во следното поглавје, „Липиди“, објаснети се основните поими за структурата, физичко-хемиските својства и синтезата на виши масни киселини, поделбата на триглицериди и фосфолипиди, како и липидите кои немаат својство на хидролиза – стероиди. Преку голем број решени примери, овозможено е лесно совладување на овие концепти и нивна успешна примена во посложените поглавја кои ги изучуваат клеточните мембрани, хормоните и жолчните киселини. Истовремено претставуваат основа за изучување на метаболизмот на масните киселини.</p> <p>Четвртото поглавје со наслов: „Аминокиселини, пептиди и протеини“ е најобемно. Во него, детално се опишани структурата и класификацијата на аминокиселините, нивните специфични киселинско-базни својства и постоењето во форма на катјон, анјон и биполарен цвитер јон. Дел од решените проблеми се однесуваат на реакциите за нивно добивање, како и на реакциите за квалитативно докажување на аминокиселините. Опфатени се</p>
--	--

	<p>концептите за формирање на пептидна врска и нивоите на структурна организација на протеините: примарна, секундарна, терцијарна и кватернерна. Посебен акцент е ставен на методите за изолација, како електрофореза и јоноизменувачка хроматографија, што е илустрирано на голем број решени примери.</p> <p>Во петтото поглавје, „Ензими“, се објаснети основите за хемиската природа на ензимите, нивната класификација и номенклатура, типот на реакции кои ги катализираат. Преку едноставни примери, постепено преминувајќи кон посложени, објаснета е хемиската кинетика на ензимските реакции.</p> <p>Шестото поглавје во учебното помагало е насловено „Нуклеински киселини“ и во него се објаснети поимите за нуклеозиди и нуклеотидите, како составни делови на нуклеинските киселини. Објаснет е концептот за структурно прикажување на моделите на секундарна структура на нуклеинските киселини. Преку решените примери и задачите за самопроверка, студентите може да се стекнат со суштинско знаење за физичко-хемиските својства на нуклеинските киселини и методите кои се применуваат за нивна изолација и пречистување.</p>
<p>Оцена за усогласеноста со предметната програма:</p>	<p>Учебното помагало е во согласност со предметните програми на горенаведените предмети.</p>
<p>Предлози за потребни корекции:</p>	<p>Забелешките на рецензентот се мали и, главно, се од технички карактер.</p>
<p>Оцена на ракописот:</p>	<p>Учебното помагало е напишано на разбирлив начин, со јазик кој овозможува лесно совладување на тематските единици. Големiot број на решени примери детално ги објаснуваат сложените (био)хемиски концепти. Во секоја од главите има речник на клучни поими, прашања на заокружувања со еден и повеќе понудени точни одговори, а на крајот решенија, голем број на решени проблеми во кои се застапени примери од стереохемијата, синтезата и хемиските својства на биомолекулите, како и проблеми за самостојно решавање. Тие може да бидат применети во различни области, како органска хемија, биохемија, биотехнологија, и медицина, и др., со што се укажува на применливоста на овој вид задачи во различни научни дисциплини. Пристапот на авторката овозможува подготовка на студентите за специфичните проблеми кои се обработуваат во понапредните курсеви, каде што се изучува метаболизмот на биомолекулите.</p> <p>Оттука може да се заклучи дека е изработено квалитетно учебно помагало со чија помош студентите ќе можат да ги совладаат основните хемиски принципи и ќе ги подготват студентите за следните студиски години.</p>
<p>Категоризација:</p>	<p>учебно помагало</p>
<p>Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:</p>	<p>Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 260 страници (формат А4), напишани на компјутер, со големина на фонот</p>

	12/11. Текстот е поделен во 7 поглавја (вклучувајќи ја литературата) и содржи 87 слики и 22 табели.
--	---

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како учебно помагало по предметите: Биохемија I – А-ниво, Биохемија I – Б-ниво и Биохемија I, примарно наменет за студентите на Природно-математичкиот факултет.
Во Скопје, 5.6.2023 година

Рецензент
Проф. д-р Јане Богданов, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „ЕФЕКТОТ НА VIP- И RASAR/cAMP-РКА СИГНАЛИЗАЦИЈАТА ВРЗ РЕАКТИВНОСТА НА МАЗНИТЕ МУСКУЛИ НА ДИШНИТЕ ПАТИШТА КАЈ НЕОНАТАЛНИ СТАОРЦИ ИЗЛОЖЕНИ НА ХИПЕРОКСИЈА“ ОД М-Р КЕНДРИМ ТАЧИ, ПРИЈАВЕНА НА ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Природно-математичкиот факултет во Скопје, на седницата одржана на 1.VI 2023 година, формираше Комисија (Одлука бр. 02-390/9 од 5.VI 2023 година) за оцена на докторската дисертација на кандидатот м-р Кендрим Тачи со наслов: **Ефектот на VIP- и RASAR/cAMP-РКА сигнализацијата врз реактивноста на мазните мускули на дишните патишта кај неонатални стаорци изложени на хипероксија.**

Комисијата во состав: д-р Никола Хаџи-Петрушев, вонреден професор на Природно-математичкиот факултет во Скопје (претседател), д-р Митко Младенов, редовен професор на Природно-математичкиот факултет во Скопје (ментор), д-р Рамадан Сопи, вонреден професор на Медицинскиот факултет во Приштина, д-р Биљана Миова, редовен професор на Природно-математичкиот факултет во Скопје, и д-р Владимир Петков, редовен професор на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје, со внимание ја разгледа и ја оцени докторската дисертација и на Наставно-научниот совет на Природно-математичкиот факултет во Скопје му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

АНАЛИЗА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатот м-р Кендрим Тачи, со наслов: **Ефектот на VIP- и RASAR/cAMP-РКА сигнализацијата врз реактивноста на мазните мускули на дишните патишта кај неонатални стаорци изложени на хипероксија**, содржи 129 страници компјутерски обработен текст во фонт 12, со 1,5 проред и големина на букви 12, со вкупно 358 библиографски единици, меѓу кои 358 трудови.

Трудот е структуриран во 3 глави, вовед и заклучни согледувања. Деловите се систематизирани во наслови и поднаслови, со што се обезбедува соодветно следење на материјата која е обработена во истражувањето.

Во **воведот** на трудот, изложени се предметот и целите на истражувањето, хипотезата, истражувачките прашања, теоретската рамка и методите на истражувањето. Кандидатот ги изложува модерните аспекти на современата медицина и новите технологии кои значително ја подобруваат стапката на преживување на предвремено родените деца. Терапијата со кислород е клучна во менаџментот на недоносените и новороденчињата со мала тежина. Сепак, се покажа дека дополнителниот кислород (хипероксија) придонесува за неонатално оштетување на белите дробови (Jobe, 2001; Pelkonen, 1997) и развој на хронична белодробна болест позната како бронхопулмонарна дисплазија (BPD) која се карактеризира со хиперреактивност на дишните патишта и оштетување на алвеолите. Во тешки случаи, BPD може да предизвика подолготрајни тешкотии со дишењето. Стапката на смртност од тешка BPD кај предвремено родени бебиња, родени во 22.-27. недела од бременоста е дури 45 % (Farstad et al., 2011), а стапката на смртност кај новороденчињата со многу ниска родилна тежина и со BPD, во првата година по раѓањето е 23-36 % (Kair et al., 2012). Доенчињата со

BPD имаат поголема инциденца на синдромот на ненадејна смрт (Kinsella et al., 2006), и имаат поголема веројатност да бидат неухранети, подложни на рекурентна белодробна инфекција, пулмонарна хипертензија, ретардација во растот, забавен интелектуален развој (Kair et al., 2012), и опструктивна белодробна болест во адолесценцијата (Balard, 2007). Како резултат на наведените проблеми, BPD, исто така, резултира со сериозен социјален и семеен товар.

BPD за првпат била опишана во 1967 година (Nortvej, 1967), и во моментот е класифицирана како „стара BPD“ и „нова BPD“. Старата BPD е поврзана со сериозна фибропролиферација и моментално е помалку впечатлива. Новата BPD е поврзана со нарушување на дисталниот раст на белите дробови, како и со истакнато нарушување на алвеоларниот и васкуларниот раст (Kinsella et al., 2006). За разлика од баротраумата од механичка вентилација кај стариот тип на BPD, суплементацијата со кислород е главната причина за новиот тип на BPD (Kinsella et al., 2006; Barald, 2007). Доказите сугерираат дека токсичноста од хипероксија на белите дробови е директен фактор во развојот на BPD (Andreas et al., 2011; Saugstad, 1997). Сепак, неурамнотежениот ред/окс систем за возврат влијае на репарацијата и растот на епителните клетки кај белите дробови (Saugstad, 1997). Додека различни пред- и постнатални воспалителни процеси може да придонесат за етиологијата на BPD, изложеноста на незрелиот респираторен тракт на зголемен дополнителен кислород секогаш се верува дека игра важна улога во развојот на BPD (Kinsella и Abman, 2006). Ова резултира со зголемена примена на модели на неонатални глодари изложени на продолжена хипероксија за да се симулираат поголемиот број од патофизиолошките карактеристики на BPD (Warner et al., 1998).

Во нашите студии досега имаме покажано дека изложеноста на чист кислород кај млади стаорчиња наспроти изложеноста на собен воздух е поврзана со зголемени холинергично посредувани контрактилни одговори и намалени релаксанти реакции на трахеалните мазни мускули (TSM) и белодробните паренхимални ткива, измерени во *ин виџро* и *ин vivo* услови (Shulman et al., 1997; Uyehara et al., 1993; Belik et al., 2003; Hershenson et al., 1994a; Iben et al., 2000; Mhanna et al., 2004; Sopi et al., 2007; 2018). Реверзбилно задебелување на слојот на епителните и мазните мускули се пријавени кај млади стаорци на возраст од 21 ден, изложени на хипероксија (Hershenson et al., 1994a; 1994). Спротивно на тоа, Agani и сор. (1997), покажуваат отсуство на хипертрофија на мазните мускули на дишните патишта (ASM) што е дополнителна причина за поголема контрактилност на дишните патишта, кога хипероксичната експозиција се случила на возраст од 5-7 дена и не подолго од една недела. Затоа, функционалните промени како што е поголемото ослободување на ацетилхолин (Ach) како одговор на вагалната екситација (Iben et al., 2000), наместо структурните промени, како што е зголемувањето на масата на ASM (Hershenson et al., 1994a, 1994), се чини дека придонесуваат за поголема реактивност на дишните патишта кај младите стаорци изложени на рана хипероксија.

Иако не постои идеален животински модел за BPD, високо инспирираниот кислород доспеан до незрелиот респираторен систем се чини дека е клучна состојка за неговиот развој (Jobe и Bancalari, 2001). Кај новородените глвци, функционалните и патолошките ефекти на хипероксичната изложеност, исто така, укажуваат на лезија многу слична на BPD (Warner et al., 1998). И покрај тоа што многу од недоносените доенчиња со висок ризик за развој на BPD може првично да бидат изложени на дополнителен кислород само неколку дена, ова обично е проследено со чести повторени изложувања на дополнителен кислород

по што следуваат различни клинички компликации. За време на овие периоди, неефикасната вентилација поврзана со висока отпорност на дишните патишта се јавува како постојан проблем (Bolivar et al., 1995; Dimaguila et al., 1997).

За време на феталниот и раниот неонатален период, интрапулмоналниот ASM слој е добро развиен и има јасен доказ за оперативни централни и локални механизми кои ја контролираат спроводливоста на дишните патишта, и кај луѓето и кај животните (Sparrow and Mitchell, 1990; Sward-Communelli et al., 1997). Дишните патишта се обилно инервирани од сензорни и автономни (холинергични и адренергични) нерви. Оваа инервација игра клучна улога во одбраната на домаќинот и во одржувањето на физиолошката хомеостаза (Undem et al., 1999).

Покрај симпатичките (адренергични) и парасимпатичките (холинергични) инервации, акумулираните докази го поддржуваат постоењето на неадренергична нехолинергична (NANC) инервација на респираторниот тракт (Thirstrup, 2000). Оваа трета поделба на автономниот нервен систем се состои од два дела: ексцитаторна компонента (e-NANC) која посредува во контракцијата и инхибиторна компонента (i-NANC) која посредува во релаксација на ASM (Barns, 1992; Thirstrup, 2000; Said and Ratan, 2004).

Системот i-NANC е најнефективниот бронходилататорен механизам на дишните патишта. Оваа компонента на вагалната инервација (Dajmond and Donel, 1980) е докажана *in vivo* и *in vitro*, преку мерење на одговорот на вагална стимулација или со стимулација со електрично поле (EFS), откако мускаринските и β -адренергичните ефекти врз ASM претходно ќе се блокираат со атропин и пропранолол. Притоа тонусот на дишните патишта се покачува со инфузија на контрактилен агонист (на пр., серотонин или хистамин), (Barns, 1992). При овие услови, стимулацијата на вагалните преганглионски аксони предизвикува бронходилатација.

Нормалната функција бара рамнотежа помеѓу контрактилните и релаксантните процеси на мазните мускули на дишните патишта (ASM), а нарушувањата во рамнотежата доведуваат до хиперреактивност на дишните патишта – постојана карактеристика кај пациентите со BPD (Northway., 2001). Третманите за хиперреактивност на дишните патишта кај недоносените преживевани единки се изненадувачки неефикасни поради што идните студии насочени кон терапевтски мерки на дишните патишта се императив за научната заедница.

Вазоактивниот интестинален пептид (VIP) првично беше предложен како примарен невротрансмитер на системот i-NANC. VIP како пептид од 28 аминокиселини препознаен како анеуропептид има широка анатомска дистрибуција, вклучувајќи ги и белите дробови (Said, 1994). Во дишните патишта, невроните кои содржат VIP се наоѓаат во трахеобронхијалниот мазно мускулен слој, во ламина проприа и во сидовите на васкулатурата на дишните патишта (Said, 1994; Maggi et al., 1994). Утврдено е дека VIP е вмешан во iNANC релаксацијата на TSM кај глувци (Ellis, 1989a, 1989b), и притоа VIP е докажан и кај глувци (Shimosegawa и Toyota, 1994) и кај хумани дишни патишта (Fisher & Hofman, 1996). Студијата спроведена кај новородени стаорци покажала дека стимулирањето на патеката посредувана од NO преку силденафил и VIP ја превенира нормалната алвеоларизација, инхибирајќи го воспалението на белите дробови и формирањето на едем (Czovek et al., 2014). Глувците на кои им недостасува VIP-генот покажуваат хиперреактивност и воспаление на дишните патишта (Szema et al., 2006).

Пептидите кои ја активираат аденил циклазата во хипофизата (PACAPs) се неuropeптиди слични на VIP, и истите постојат во форма на остаток од 38 и 27-амино киселини [Miyata et al., 1989; 1990], именувани како PACAP-38 и PACAP-27, соодветно. Имунореактивноста за PACAP е докажана на ниво на мазните мускули во дишните патишта кај луѓето и другите цицачи како што се лабораториски глвци (Cardel et al., 1991; Uddman et al., 1991; Luts et al., 1993). *In vivo*, вдишениот PACAP-27 или PACAP-38 предизвикува значителна бронходилатација со брз почеток на дејство без тешки кардиоваскуларни несакани ефекти кај лабораториските глвци (Linden et al., 1995; 1998). VIP и PACAP-индуцираната релаксација на мазните мускули е посредувана преку врзување со специфични рецептори поврзани со аденил циклаза-стимулирачки G протеин, проследено со покачување на интрацелуларниот аденозин 3',5'-цикличен монофосфат (cAMP), кој ја активира протеин киназата A (PKA) (Araki and Takagi, 1992; Kanemura et al., 1993; Foda et al., 1995; Miyata et al., 1989), или преку активирање на патеката на азотен оксид (NO)/цикличен гуанозин монофосфат (cGMP) (Saotome et al., 1998).

Молекуларното клонирање на PACAP и VIP рецепторите го откри постоењето на три различни подтипови при што секој од нив претставува рецептор кој седум пати ја пресекува клеточната мембрана и секој од нив содржи трансмембрански домен поврзани со G-протеин (Laburthe and Couvineau, 2002; Harmar et al., 1998). PAC1 рецепторите се PACAP-селективни рецептори, кои првично се опишани во предниот дел на хипофизата и хипоталамусот, покажуваат помал афинитет кон VIP (Ishihara et al., 1992; Couvineau et al., 1994), додека VPAC1 и VPAC2 рецепторите, кои се широко експресирани во различни периферни органи, вклучувајќи ги белите дробови, дуоденумот и тимусот, покажуваат слични афинитети кон двете, PACAP и VIP (Gottschall et al., 1990; Lam et al., 1990; Lutz et al., 1993; Cai et al., 1997). PACAP/VIP рецепторите се наоѓаат на сите нивоа на респираторниот тракт. Во човечката трахеа, местата за врзување на VPAC1 и VPAC2 се локализирани во ацинусите и екскреторните канали на субмукозните жлезди (Fischer et al., 1992). Високи густини на местата за врзување за VPAC1 и VPAC2 се исто така присутни во белите дробови (Lam et al., 1990; Shivers et al., 1991; Bitar and Coy, 1993; Sreedharan et al., 1995). VPAC1-R mRNA е високо експресирана во епителот на бронхиите додека VPAC2-R е присутен во малите терминални бронхиоли (Ishihara et al., 1992; Sreedharan et al., 1993; Usdin et al., 1994).

Испитувањата покажуваат дека VIP целосно ги релаксира изолираните прстени на трахеата од глвци индуцирани со хистамин преку патеката cAMP-PKA (Thirstrup et al., 1997). Иако вдишувањето или инфузијата на VIP или неговиот аналог (селективен агонист на рецепторот VPAC2) предизвикува клинички релевантен бронходилататорен ефект кај пациенти со умерена стабилна астма (Linden et al., 2003), нема информации дали хипероксијата ги менува VIP или PACAP-индуцираните релаксантни реакции и дали овие пептиди може да ги променат нарушените релаксантни одговори на дишните патишта индуцирани со хипероксија?

Затоа, целта на нашето истражување беше да испитаме дали хипероксијата ја нарушува релаксацијата предизвикана од VIP или PACAP и дали суплементацијата со овие пептиди ќе ги надмине негативните ефекти предизвикани со хипероксична експозиција.

За да одговориме соодветно на поставените цели, студијата беше целосно експериментална. Млади Wistar стаорци беа сместени во експерименталната единица на Медицинскиот факултет во Приштина. Животните беа изложени на

собен воздух или хипероксија на собна температура во кафезите од плексиглас. По третманот во *in vivo* услови, следната фаза ги вклучуваше сите други активности од студијата.

На третиот ден од животот, младенчињата беа изложени на хипероксија (> 95% O₂) во период од 7 дена. Стаорчињата експонирани на собен воздух послужија како контрола. Евалуацијата на одговорите на мазните мускули на дишните патишта беше во изолирани трахеални прстени. Оваа техника овозможи проценка на физиолошките процеси и разбирање на сигналните механизми со примена на различни фармаколошки агенси. Покрај трахеалните прстени како екстрапулмонални дишни патишта, одговорите беа следени и во интрапулмоналните дишни патишта. Накратко, со примена на анестезија (и.п. кетамин/ксилазин), канилата беше вметнувана во душникот, а белите дробови беа полнети со 2 % агароза загреана на 38 °C, а потоа се чекаше да се оладат на 4 °C за 30 минути за да се зацврсти агарозата и ги одржи дишните патишта отворени. Белите дробови фиксирани со агароза беа сечени (300 µm дебелина) со помош на микротом. Парчињата на белите дробови беа инкубирани со медиум за инкубација во инкубатор за култура на клетки. Под инвертен микроскоп поврзан со видеокамера и компјутер, одговорите на дишните патишта беа следени и снимани, при што промените на луменот на дишните патишта во реално време беа мерен во контролни и во услови на третман. Промените на луменот на дишните патишта беа изразени како процент од почетната површина на луменот на дишните патишта.

За да се испитаат ефектите на хипероксија врз релаксацијата предизвикана од VIP или PACAP, дишните патишта беа претходно контрахирани со карбахол (100 µM), а потоа беа додавани VIP (1 nM), и PACAP 38 (1 nM) за да се поттикне релаксацијата (дозите на препаратите се констатирани врз основа на литературни податоци). Во втората серија на експерименти користевме инхибитори на VPAC рецепторите со цел да ја идентификуваме специфичноста на одговорот и концентрацијата на антагонистот на рецепторот VPAC која ќе го блокира одговорот на мазните мускули на дишните патишта на VIP и/или PACAP (> 75% од максималниот релаксирачки одговор на VIP или PACAP). Во експериментите беа користени антагонистите на рецепторот VIP и VIP/PACAP, [Lys1, Pro2,5, Arg3,4, Tyr6]-VIP (1 µM) и PACAP (6-38) (0,4 µM), познати по тоа што ја инхибираат VIP и PACAP-38 -индуцираната релаксација, соодветно.

Во третата серија на експерименти со цел да се дефинира интеракцијата помеѓу VIP и релаксирачкиот пат на азотен оксид (NO), ги испитавме ефектите од отстранувањето на епителот на дишните патишта, или блокадата на примарните аференти, чувствителни на капсаицин, NO синтаза и гванилат циклаза, со примена на капсаицинол (10 µM), N-G-нитро-L-аргинин метил естер хидрохлорид (L-NAME; 100 µM) и 1H-[1,2,4]-оксадиазоло[4,3]хиноксалин-1-он (ODQ, 5 µM), соодветно.

Дополнително, ја дефиниравме можната улога на cAMP-протеин киназата A во VIP и/или PACAP-индуцираната релаксација, користејќи cAMP-зависна протеин киназа A (PKA) инхибитор, 8-(4-хлорофенилтио)-аденозин-3',5'-цикличен монофосфат (Rp-8-CPT-cAMPS), во концентрација од (100 µM). Дополнително, беше проучуван и ефектот на инхибиторот на фосфодиестераза 4, Rolipram како и активаторот на аденил циклазата форсколин (30 nM), врз релаксирачките ефекти на VIP и/или PACAP. Во секој протокол од експериментот беа користени 8-10 младенчиња и експериментите беа повторувани.

Статистичката анализа е изработена со примена на *two-way Anova* со повторени мерења и студентовиот т-тест, соодветно. $p < 0,05$ се сметаше како статистички значајна разлика.

Во поглавјата резултати и дискусија кандидатот Тачи дава детално објаснување и толкување на добиените резултати. Добиените резултати се во согласност со објавените резултати кои го покажуваат релаксантниот ефект на VIP врз мазните мускули на различни ткива и органи, вклучувајќи: мазни мускули на трахеата. VIP индуцира релаксација на периферните крвни садови, цревните крвни садови, коронарните артерии, и пулмоналната артерија како и релаксација на мазните мускули на желудникот и цревата (Said & Mutt, 1970; Foda et al., 1995; Dockray, 1994; Takahashi & Owyang, 1995). Студиите за мазните мускули на трахеата од морско прасе, исто така, покажуваат дека PACAP е ефикасен релаксант, кој предизвикува бронходилатација кај стаорци или ја релаксира трахеата на морско прасе (Foda et al., 1995; Tlili et al., 2015; Schwörer et al., 1992).

Во претходните студии, покажано е дека активноста на VIP и PACAP во мазните мускули е посредувана преку VIP рецептор тип - 1 (VPAC₁), VIP рецептор тип - 2 (VPAC₂) и PACAP - рецепторот - PAC₁ (Busto et al., 2000). Со цел да се испита инволвираноста на VPAC-рецепторот или PAC₁ во активноста на VIP или PACAP во ASM, трахеалните препарати беа третирани со VIP рецептор - антагонист, [Lys₁, Pro_{2,5}, Arg_{3,4}, Tyr₆] или PACAP рецептор (PAC₁) - антагонист (PACAP 6-38). Притоа, откривме дека релаксантниот ефект на VIP и PACAP кај ASM е значително намален и кај хипероксичните и кај нормоксичните препарати по инхибирање со антагонистот на VIP рецептор, [Lys₁, Pro_{2,5}, Arg_{3,4}, Tyr₆] или антагонист на рецептор PACAP (PACAP 6 - 38). Amato и сор., исто така откриле дека релаксантниот ефект на глукагонот во мазните мускули на желудникот е посредуван од VIP рецепторите, при што VIP -антагонистот [Lys₁, Pro_{2,5}, Arg_{3,4}, Tyr₆], значително ја намалува релаксацијата на мазните мускули на желудникот предизвикана од глукагон (Amato et al., 2009; Gozes & Brennehan, 1989). Понатамошните студии, исто така, покажуваат дека PACAP антагонистот PACAP (6-38), во концентрација од 3×10^{-6} M, ефикасно го блокира максималниот релаксантен ефект на PACAP, но исто така и оној на VIP во препаратите изолирани од морско прасе (Lénárd Jr. et al., 2000). Исто така, откриено е дека антагонистот на PAC₁ рецепторот PACAP (6-38), ја намалува фреквенцијата на контракции на мочниот меур (Girard et al., 2021).

Дополнително, за да ја дефинираме улогата на фосфодиестеразата 4 (PDE₄), во cAMP-РКА, сигналните патишта, трахеалните препарати беа третирани со Rolipram, добро познат инхибитор на PDE₄. Rolipram-от го инхибираше создавањето на PDE₄, резултираше со интрацелуларна акумулација на cAMP, и последователно релаксантниот ефект на VIP и PACAP-38 беше значително зголемен кај хипероксичните и нормоксичните препарати. Ова е во согласност со другите студии спроведени со мазните мускули на уринарниот мочен меур на стаорци и свињи, во кои релаксацијата на мазните мускули предизвикана од VIP или PACAP беше зголемена со Rolipram, како и инхибицијата на продукцијата на PDE₄ (Qiu et al., 2001; Hernandez et al., 2006). Истражувањата кај глувци, луѓе и стаорци, исто така, покажаа дека Rolipram и другите инхибитори на PDE₄, го зголемуваат cAMP, што резултира со релаксација на мазната мускулатура во колонот, илеумот и другите мазни мускули (Juan et al., 2022; rehman et al., 2020; Takeharu et al., 1997).

Понатаму, во оваа студија го испитаваме ефектот на неселективниот инхибитор на калциум активирачките калиумови канали (K_{Ca}) со голема

спроводливост, харибдотоксин (ChTx), врз VIP и PACAP - 38 индуцираната релаксација. Овие канали постојат во висока густина во мазните мускули на дишните патишта. Нашите резултати покажуваат дека примената на ChTx во трахеалните препарати не влијаеше на ефектот на VIP во ASM ниту кај групата на хипероксија ниту кај онаа на собен воздух. Притоа, пред-инкубацијата со ChTx при подготовката на трахеалните препарати значително го намали ефектот на PACAP-38 врз ASM кај двете групи животни. Студиите кај свинскиот интравезикаларен уретер, исто така, открија дека ChTx не ги менува реакциите на релаксација индуцирани со VIP, што ја исклучува инволвираноста на големите спроводливи Ca^{2+} -активирани K^{+} канали во реакциите на релаксација индуцирани со VIP (Hernández et al., 2004). Други студии во трахеалните мазни мускули на глувци, исто така, сугерираат дека ChTx ја намалува бронходилатацијата индуцирана од PACAP (Hiramatsu et al., 1995).

Со цел да се проучи интеракцијата помеѓу VIP, PACAP - 38 и NO, особено вклученоста на NO - cGMP сигналната патека во VIP и PACAP - 38 индуцираната релаксација на ASM, трахеалните препарати беа претходно инкубирани со NO синтаза (NOS) инхибитор N ω -нитро-L-аргинин метил естер (L-NAME), за да се инхибира продукцијата на NO. Според нашите резултати, инхибицијата на NO значително го намали релаксантниот ефект на VIP и PACAP - 38, кај ASM во двете групи, во споредба со релаксантните одговори во отсуство на L-NAME. Во други студии, NO е широко признат како ко-транспортер со VIP и PACAP-38 (Said & Rattan, 2004). Познато е дека VIP ја стимулира продукцијата на NO преку активирање на нервната азот оксид синтаза (nNOS) или ендотелијална азот оксид синтаза (eNOS) експресирани во различни мазни мускули (Chakder & Rattan, 1996; Murthy et al., 1998). Откриено е дека егзогениот азотен оксид го стимулира ослободувањето на VIP и PACAP од мазните мускулни ленти на внатрешниот анален сфинктер на опосум (Chakder & Rattan, 1998). Стимулацијата на ослободувањето на VIP и PACAP-38 со EFS е инхибирана од NOS инхибиторот L-NAME (Chakder & Rattan, 1998). L-NAME го инхибира релаксантниот ефект на VIP на цревните мазни мускули кај глувци (Rekik et al., 1996). L-NAME откри дека го намалува инхибиторниот ефект на PACAP-38 на мазниот мускул на внатрешниот анален сфинктер (Rattan & Chakder, 1997). L-NAME, исто така, го намали PACAP-инхибиторниот одговор, кај мазните мускули на илеумот кај глувци (Zizzo et al., 2004).

Во нашата работа откривме дека хипероксијата ја нарушува релаксацијата на ASM предизвикана од EFS, во споредба со препаратите изолирани од младенчиња на собен воздух. VIP и PACAP-38 ја променија нарушената релаксација кај TSM изложен на хипероксија. VIP исто така ги намали контрактилните реакции на ASM индуцирани со EFS кај хипероксичните групи млади стаорци. Студиите од други автори открија дека EFS го стимулира ослободувањето на VIP и PACAP од внатрешните мазни мускулни ленти изолирани од анални сфинктери од опосум, при што нивото на ослободен PACAP-38 било повисоко во споредба со VIP (Chakder & Rattan, 1998). Предтретманот на внатрешните мазни мускулни ленти изолирани од анален сфинктер од опосум со VIP-антагонист, значително го ослабува релаксантниот ефект на EFS во споредба со контролната група во отсуство на VIP-антагонист. Слично на VIP антагонистот, антагонистот на PACAP, PACAP-(6-38), исто така, предизвикал значајна инхибиција на релаксацијата на мазни мускулни ленти изолирани од анален сфинктер од опосум предизвикана со различни фреквенции на EFS (Chakder & Rattan, 1998). Утврдено е дека ефектот на контракција индуциран со EFS кај

мазните мускули на човечките дишни патишта е зголемен од VIP антагонистите [4-Cl-D-Phe6, Leu17]-VIP и [Ac-Tyr1, D-Phe2-]-GRF (1-29) -NH₂.

Врз основа на се погоре изнесено, кандидатот доаѓа до следниве заклучоци: Хипероксијата ги зголемува контрактилните одговори на мазните мускули на дишните патишта во споредба со животните изложени на нормоксија. Хипероксијата ја нарушува релаксацијата на мазните мускули на дишните патишта во споредба со животните изложени на собен воздух. Во присуство на VIP и PACAP-38, контрактилните одговори предизвикани од карбахол кај хипероксичниот TSM беа намалени во споредба со оние забележани во отсуство на VIP или PACAP-38. Хипероксијата ја нарушува релаксацијата на мазните мускули на трахеата, индуцирана со EFS во споредба со животните изложени на нормоксија, додека VIP и PACAP-38 ја одржуваат нарушената релаксација кај TSM изложени на хипероксија. VIP и PACAP-38 индуцираат релаксација на претходно контрахираните трахеални мазни мускули кон карбахол кај двете групи млади стаорци. Суплементацијата на трахеалните препарати од млади стаорци со VPAC - антагонист на рецепторот (Lys1, Pro2,5, Arg3,4, Try6) или PAC1 - антагонист на рецепторот (PACAP 6-38), ги намали релаксантните реакции на TSM индуцирани од VIP или PACAP-3 кај двете групи животни, соодветно. Суплементацијата на трахеалните препарати од млади стаорци со cAMP - PKA инхибиторот (Rp-8-CPT-cAMPS), ги намали релаксантните реакции на TSM индуцирани од VIP или PACAP-3 кај двете групи животни, соодветно. Примена на инхибиторот на фосфодиестеразата 4 (Rolipram) при препарирањето на трахеалните препарати, доведе до зголемени релаксантни реакции на TSM, индуцирани од VIP или PACAP-38, кај двете групи млади стаорци. Инхибирањето на Ca²⁺ активирачките калиумови канали со голема спроводливост на харибдотоксин не влијаеше на релаксантниот ефект на VIP во мазните мускули на трахеата ниту кај групата на хипероксија ниту кај групата на собен воздух, но го намали релаксантниот ефект на PACAP-38 кај двете групи, соодветно. Примената на инхибиторот на NO синтаза (L-NAME), на трахеалните препарати од мазни мускули, ја намали релаксацијата на VIP и PACAP-38 кај двете групи животни, соодветно.

Врз основа на сето погоре изнесено, генералниот заклучок би бил дека VIP и PACAP-38 индуцираат сигнални механизми кои се од исклучително значење во регулацијата на тонусот на мазните мускули во дишните патишта, и тие може да имаат многу важна улога во превенцијата на несаканите ефекти кои може да настанат со појавата на BPD.

ОЦЕНА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатот м-р Ќендрим Тачи, со наслов: **Ефектот на VIP- и PACAP/cAMP-PKA сигнализацијата врз реактивноста на мазните мускули на дишните патишта кај неонатални стаорци изложени на хипероксија**, претставува истражување во научното подрачје биологија/физиологија. Изработката на темата на оваа докторска дисертација беше со цел да се испитаат VIP и PACAP-38 индуцираните сигнални механизми кои се од исклучително значење во регулацијата на тонусот на мазните мускули во дишните патишта, како и да се утврди нивната улога во превенцијата на несаканите ефекти кои може да настанат со појавата на бронхопулмонарнта дисплазија.

Докторската дисертација на кандидатот м-р Ќендрим Тачи, со наслов: **Ефектот на VIP- и PACAP/cAMP-PKA сигнализацијата врз реактивноста на мазните мускули на дишните патишта кај неонатални стаорци изложени на**

хипероксија, според мислењето на Комисијата за оцена, ги исполнува основните услови и стандарди за подготовка на докторски труд.

ИСПОЛНЕТОСТ НА ЗАКОНСКИТЕ УСЛОВИ ЗА ОДБРАНА НА ТРУДОТ

Кандидатот, пред одбраната на докторскиот труд, како прв автор, во списание со импакт-фактор, го објавил следниот рецензиран научноистражувачки труд:

[1]. THAÇI Q, REÇICA S, KRYEZIU I, MITROKHIN V, KAMKIN A, SOPI R, HADZI-PETRUSHEV N, MLADENOV M. VIP/PACAP Signaling as an Alternative Target During Hyperoxic Exposure in Preterm Newborns. *Physiol. Res.* 70: 489-499, 2021. IF – 1,88

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на поднесениот материјал од кандидатот, Комисијата едногласно заклучи дека изработената докторска дисертација под наслов: **Ефектот на VIP- и RASAP/cAMP-RKA сигнализацијата врз реактивноста на мазните мускули на дишните патишта кај неонатални стаорци изложени на хипероксија**, од м-р Кендрим Тачи, претставува оригинален приод кон решавањето на проблемите во врска со оваа современа проблематика.

Во оваа докторска дисертација, во литературниот преглед се изнесени релевантни податоци за темата која е предмет на истражување и е дадено солидно образложение на поставените цели.

Предвидените задачи се добро дефинирани, експерименталните услови и групите во истражувањата се прецизно дадени, а параметрите се правилно одбрани и соодветни на поставените цели и задачи.

Врз основа на личното познавање на кандидатот Кендрим Тачи, како и врз основа на сето погоре изнесено, Комисијата му предлага на Стручниот колегиум на Институтот за биологија и на Наставно-научниот совет на ПМФ, да го прифатат извештајот за изработената докторска дисертација и да одобрат нејзина јавна одбрана.

Рецензентска Комисија

**Д-р Никола Хаџи-Петрушев, вонреден професор на
Природно-математичкиот факултет во Скопје, с.р.**

**Д-р Митко Младенов, редовен професор на
Природно-математичкиот факултет во Скопје, с.р.**

**Д-р Рамадан Сопи, вонреден професор на
Медицинскиот факултет во Приштина, с.р.**

**Д-р Биљана Миова, редовен професор на
Природно-математичкиот факултет во Скопје, с.р.**

**д-р. Владимир Петков, редовен професор на
Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје**

РЕЦЕНЗИЈА
НА РАКОПИСОТ „ГНАТОМЕТРИСКА АНАЛИЗА – АЗБУКА ВО ОРТОДОНЦИЈАТА“
ОД АВТОРКИТЕ БИЛЈАНА ЦИПУНОВА И НАТАША ТОШЕСКА-СПАСОВА

Врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет од 12.IV 2023 година, бр. 02-913/2, за членови на Рецензентската комисија за рецензирање на учебното помагало „Гнатометриска анализа – азбука во ортодонцијата“ од авторките Билјана Ципунова и Наташа Тошеска-Спасова, наменет за студентите на интегрирани студии од I и II циклус за доктори по дентална медицина, за предметите Ортодонција и Ортодонтско-хируршки третман на краниофацијални деформитети, избрани се: проф. д-р Јулијана Ѓоргова и проф. д-р Киро Ивановски.

По добивањето на ракописот и неговото детално разгледување и анализа, до Наставно-научниот совет на Стоматолошкиот факултет во Скопје, рецензентите го поднесуваат следниов

ИЗВЕШТАЈ

X. ОПШТ ДЕЛ

Основни податоци за ракописот

Назив на ракописот:	Гнатометриска анализа – азбука во ортодонцијата
Назив на предметната програма:	Ортодонција – Интегрирани студии од I и II циклус за доктори по дентална медицина, Стоматолошки факултет, УКИМ, Скопје Ортодонтско-хируршки третман на краниофацијални деформитети – Интегрирани студии од I и II циклус за доктори по дентална медицина, Стоматолошки факултет, УКИМ, Скопје
Назив на студиската програма:	Интегрирани студии од I и II циклус за доктори по дентална медицина
Фонд на часови и ЕКТС-кредити (доколку ракописот е наменет за повеќе предмети, да се наведат сите предмети):	Ортодонција, IX семестар, 5 ЕКТС – 75 часа Ортодонција, X семестар, 4 ЕКТС – 60 часа Ортодонтско-хируршки третман на краниофацијални деформитети, 2 ЕКТС – 30 часа
<p>Предметот Ортодонција, за студенти на интегрирани студии од I и II циклус за доктори по дентална медицина на Стоматолошкиот факултет е задолжителен предмет со фонд на часови 135, број на ЕКТС-кредити – 9 и се слуша во IX и X семестар.</p> <p>Предметот Ортодонтско-хируршки третман на краниофацијални деформитети, за студенти на интегрирани студии од I и II циклус за доктори по дентална медицина на Стоматолошкиот факултет е задолжителен предмет со фонд на часови 30, број на ЕКТС-кредити 2 и се слуша во XI семестар.</p>	
Реден број на изданието:	прво издание
Општи податоци за ракописот:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 131 страница (формат Letter), напишани на компјутер, со големина на фонтот Times New Roman 12. Текстот е поделен во 7 поглавја, вклучувајќи ја литературата, и содржи 136 слики и 8 табели.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Проф. д-р Јулијана Ѓоргова, с.р.
Проф. д-р Киро Ивановски, с.р.

II. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р ЈУЛИЈАНА ЃОРГОВА

<p>Краток опис на содржината:</p>	<p>Учебното помагало детално ги објаснува и толкува методите за гнатометриска анализа на студиомодели и има за цел градење на вештини за примена на стекнатото теоретско знаење во практика. Сите тематски целини се дидактички обработени преку слики и шеми од ортодонтската практика.</p> <p>Објаснувањата по темите на обработка се напишани концизно и јасно, започнувајќи од краток опис на дијагностичките процедури во ортодонцијата, по што се надоврзува начинот на изработка на ортодонтските студиски модели.</p> <p>Во наредното поглавје, прецизно се елаборирани целите на гнатометриската анализа и карактеристиките на нормална оклузија во млечната и трајната дентиција. Детално се објаснети различните видови гнатометриски анализи според типот на дентицијата, видот на денталниот лак и детерминираниите параметри, како и начинот на кој се изведуваат и толкуваат.</p> <p>Посебно поглавје е посветено на анализата на оклузијата во сите три просторни рамнини и анализа на симетричноста на денталните лакови.</p> <p>На крајот, претставен е ортодонтски картон за гнатометриска анализа, наменет за самостојна работа на студентите.</p> <p>Цитираната литература од 72 наслови е актуелна и ги поткрепува приложените податоци во обработените поглавја. Материјалот претставува сеопфатно издание од областа на ортодонтската гнатометриска анализа, произлезено како резултат на долгогодишниот интерес и работа на авторките во оваа област, како и нивното повеќегодишно учество во наставниот процес.</p>
<p>Оцена за усогласеноста со предметната програма:</p>	<p>Ракописот е целосно усогласен со предметната содржина на предметите Ортодонција и Ортодонтско-хируршки третман на краниофацијални деформитети.</p>
<p>Предлози за потребни корекции:</p>	<p>нема</p>
<p>Оцена на ракописот:</p>	<p>10</p>
<p>Категоризација:</p>	<p>учебно помагало</p>
<p>Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:</p>	<p>Се работи за квалитетено и стручно напишано учебно помагало за гнатометриска анализа во ортодонцијата, неопходно за изведување на наставата на прв, втор и трет циклус студии, кој ќе им послужи и на специјализантите и на ортодонтите за дијагностичка експертиза во секојдневната пракса.</p>

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како учебно помагало по предметите Ортодонција и Ортодонтско-хируршки третман на краниофацијални деформитети, примарно наменет за студентите на Стоматолошкиот факултет.

Во Скопје, 29.V 2023 година

РЕЦЕНЗЕНТ
Проф. д-р Јулијана Ѓоргова, с.р.

III. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р КИРО ИВАНОВСКИ

<p>Краток опис на содржината:</p>	<p>Учебното помагало е напишано со прецизна ортодонтска терминологија, во соодветен обем и содржина, богато илустрирано со слики, шеми и табели кои го дополнуваат и објаснуваат текстот. Опфатени се клучните аспекти од изработката на студиомоделите и нивната гнатометриска анализа, а начинот на изложување на материјалот е вешто приспособен на нивото на студентите од Стоматолошкиот факултет.</p> <p>На почеток е даден краток опис на ортодонтската дијагностика, по што се надоврзува начинот на земање анатомски отпечатоци и изработка на ортодонтските студиски модели.</p> <p>Во наредното поглавје, прецизно се елаборирани целите на гнатометриската анализа и карактеристиките на млечната и трајната дентиција.</p> <p>Детално се објаснети различните видови гнатометриски анализи според типот на дентицијата, видот на деналниот лак и детерминираниите параметри, анализите на просторот и апикалната база, како и начинот на кој се изведуваат и толкуваат.</p> <p>Посебно поглавје е посветено на анализата на оклузијата во сагитална, трансверзална и вертикална просторна рамнина и анализата на симетричноста на деналните лакови.</p> <p>На крајот, претставен е ортодонтски картон за гнатометриска анализа, наменет за самостојна работа на студентите.</p> <p>Цитираната литература е актуелна и ги поткрепува приложените податоци во обработените поглавја.</p> <p>Според изложениот концепт, обемот, пристапот на обработка и презентацијата на материјата, како и користената литература, овој ракопис во целост ги исполнува сите предвидени академски стандарди и услови за да биде препорачан како учебно помагало.</p>
<p>Оцена за усогласеноста со предметната програма:</p>	<p>Ракописот е целосно усогласен со предметната содржина на предметите Ортодонција и Ортодонтско-хируршки третман на краниофацијални деформитети.</p>
<p>Предлози за потребни корекции:</p>	<p>нема</p>
<p>Оцена на ракописот:</p>	<p>10</p>
<p>Категоризација:</p>	<p>учебно помагало</p>
<p>Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:</p>	<p>Како резултат на долгогодишно академско и клиничко искуство, ракописот е автентичен, актуелен и има значаен апликативен придонес. Концизно и разбирливо ги разработува посебните поглавја, композирани во една целина и во обем кој одговара на практичната наставна програма по предметите од областа на ортодонцијата.</p>

	Објавувањето ќе биде од голема корист како за студентите од додипломските студии за совладување на содржината по предметите, така и за студентите од втор и трет циклус студии, специјализантите и специјалистите практичари.
--	---

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како учебно помагало по предметите Ортодонција и Ортодонтско-хируршки третман на краниофацијални деформитети, примарно наменет за студентите на Стоматолошкиот факултет.

Во Скопје, 30.V 2023 година

РЕЦЕНЗЕНТ

Проф. д-р Киро Ивановски, с.р.

ПРЕГЛЕД

На теми за изработка на магистерски труд прифатени од
Наставно-нучниот совет на Стоматолошки факултет во Скопје
на седницата одржана на 06. 06. 2023 година

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Д-р Сеат Абази	„Примена на биостимулирачки ласери после екстракција“	„Application of biostimulating laser after extraction“	Проф. д-р Едвард Јанев	Бр. 02-1292/2 од 06. 06. 2023

Прилој бр. 5

ПРЕГЛЕД

НА ОДОБРЕНИ ТЕМИ НА СТОМАТОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ/ИНСТИТУТ

1. ДОКТОРСКИ ТРУДОВИ

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Д-р Филип Конески	Превентивни и терапевтски ефекти на аторвастатинот врз медикаментозната остеонекроза на вилиците (MRONJ)	Preventive and therapeutic effects of atorvastatin on medication-related osteonecrosis of the jaw (MRONJ)	Проф.д-р Даница Поповиќ Монеvsка	6.6.2023 02-991/5

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ВО НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ (ДИСЦИПЛИНА) ТЕКСТИЛНО МЕХАНИЧКО ИНЖЕНЕРСТВО, ДИЗАЈНИРАЊЕ НА ТЕКСТИЛ И ОБЛЕКА И МАРКЕТИНГ НА ТЕХНОЛОШКО-МЕТАЛУРШКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Технолошко-металуршки факултет – Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 22.3.2023 година, за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научните области текстилно механичко инженерство (22301), дизајнирање на текстил и облека (22304) и маркетинг (50325), и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-672/1, донесена на 24.4.2023, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Јован Степановиќ, редовен професор на Технолошкиот факултет во Лесковац, Универзитет во Ниш, д-р Сашо Јосимовски, редовен професор, Економски факултет, УКИМ, Скопје и д-р Игор Јорданов, редовен професор на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на наставник во сите наставно-научни звања во научната област (дисциплина) текстилно механичко инженерство (22301), дизајнирање на текстил и облека (22304) и маркетинг (50325), во предвидениот рок се пријави д-р Елена Томовска, вонреден професор на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје.

1 БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката д-р Елена Томовска е родена на 1.7.1981, во Скопје. Средно образование завршила во гимназијата „Никола Карев“ во Скопје, во 1998 година. Со високо образование се стекнала на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје. Дипломирала на 14.9.2004 година, со просечен успех 9,95.

Кандидатката активно се служи со англискиот и францускиот јазик.

Во 2005 година се запишала на втор циклус (магистерски студии) на Универзитетот Хериот-Ват, Единбург, Велика Британија, на насоката *Конфекциски менаџмент*. Студиите ги завршила cum laude во 2006 година. На 18.11.2006 го одбрала магистерскиот труд на тема: *Истражување на карактеристиките на веб-страни за продажба на облека и нивната корелација со електронската продажба*.

Докторска дисертација пријавила во декември 2008 година на Економскиот факултет во Скопје. Дисертацијата на тема: *Истражување на перформансите за развој на електронска продажба на облека од македонските конфекциски производители* ја одбрала на 21.12.2011 година, пред Комисија во состав: д-р Сашо Јосимовски, редовен професор, Економски факултет, УКИМ, Скопје, ментор, д-р Калина Трневска Благодоева, редовен професор, Економски факултет, УКИМ, Скопје, член, д-р Нада Секуловска, редовен професор, Економски факултет, УКИМ, Скопје, член, д-р Виолета Чепуноска, редовен професор, Технолошко-металуршки факултет, УКИМ, Скопје, член и д-р Соња Кортосева, редовен професор, Технолошко-металуршки факултет, УКИМ, Скопје, член.. Со тоа се стекнала со научниот степен доктор на науки од научната област 50325-маркетинг-менаџмент и 22306 – текстилна технологија, друго.

Во текот на 2011 година е избрана за асистент по предметите Дизајн на текстилот, Преплетки кај ткаенините, Технологија на ткаење, Технологија на плетење, Проектирање на ткаенини, Менаџмент на квалитет, Испитување на текстилот, Ефектни и текстурирани преѓи и Кончени преѓи (Билтен бр. 1001, 1.2.2011). На 6.9.2013 е избрана во звањето насловен доцент на Технолошко-металуршкиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, по предметите: Основи на менаџментот, Бизнис-администрација, Маркетинг, Плетенини, Дизајн на текстилот и Проектирање ткаенини (Билтен бр. 1057 од 1.7.2013).

Во моментот е вонреден професор на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр. 1169 од 15.5.2018 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, објавени во билтени бр. 1057 од 1.7.2013 година и бр. 1169 од 15.5.2018 година, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

2 НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Технолошко-металуршки факултет, кандидатката д-р Елена Томовска изведува настава и вежби на прв циклус студии на студиската програма Дизајн и инженеринг на облека, по предметите: Плетенини, Ткаенини, Проектирање на ткаенини, Преплетки кај ткаенините, Дизајн на текстилот и Маркетинг и на ТМФ по предметите: Основи на менаџментот и Бизнис-администрација. На втор циклус студии, кандидатката изведува настава на студиските програми: Менаџмент на конфекциски процеси, Текстилна хемиска технологија и екологија и Менаџмент на квалитет, по предметите: Комфор на облеката, Менаџирање текстилен отпад, Менаџмент на човечки ресурси, Тотален менаџмент на квалитет и Статистичка процесна контрола. На втор циклус студии, на студиската програма Прехранбена технологија и биотехнологија, и на трет циклус студии, на студиската програма Технологија, кандидатката учествува во наставата по предметот Развој на нови производи, процеси и методи.

Кандидатката била ментор на 6 дипломски трудови.

Кандидатката учествувала како член во комисија за оцена и одбрана на пет дипломски и еден магистерски труд.

Кандидатката е автор на позитивно рецензиран учебник под наслов: „Плетенини“ и две интерни скрипти по предметите: Плетенини и Бизнис-администрација.

Други активности кои припаѓаат во наставно-образовната дејност, релевантни за изборот.

Конкретните активности се наведуваат во табелата во Анекс 2 (член 2) од Правилникот за избор, со датуми и други релевантни податоци.

Научноистражувачка дејност

Д-р Елена Томовска има објавено вкупно 11 научни трудови од научните области механичка текстилна технологија и текстилна технологија - друго (маркетинг на облека и одржливост во индустријата за облека), од кои 1 научен труд во научни списанија со импакт-фактор (фактор на влијание), 4 труда во меѓународни научни списанија, 6 труда во зборници од научни собири, 1 дел од монографија објавена во странство и 3 апстракти во зборници на меѓународна конференција.

Д-р Елена Томовска учествувала како истражувач во национален проект (УКИМ): „Електрокинетички својства на различно оксидиран текстилен материјал како носач на ензими и биополимери“, и во 1 меѓународен проект “Exchange, Explore, Innovate and Build New Fields of Possibilities”, финансиран од Француското министерство за надворешни работи.

Кандидатката е рецензент на 2 научни труда во списанија со импакт-фактор (фактор на влијание) и 2 научни труда во списание со меѓународен уредувачки одбор.

Други активности кои припаѓаат во научноистражувачката дејност, релевантни за изборот.

Називите на трудовите, проектите и сл. се наведуваат во табелата во Анекс 2 (член 3/член 4) од Правилникот за избор, со датуми и други релевантни податоци.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Елена Томовска активно е вклучена во стручно-апликативната работа на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје.

Кандидатката е рецензент на еден средношколски учебник од областа на текстилната механичка технологија. Исто така, кандидатката има реализирано експертски активности за компании од текстилната индустрија преку лабораториски испитувања.

Особена активност кандидатката покажува во дејностите од поширок интерес. Активно е вклучена во работата на Комисијата за самоевалуација, а учествува и во промотивните активности на Факултетот.

Д-р Елена Томовска била поканет предавач на Алумни асоцијацијата на Западен Балкан за научно-популарно предавање од областа на оддржливост во индустријата за облека, а е и организатор на семинар со наслов „Улогата на инженерите-технолози во работната организација“ во за студентите од втора година на ТМФ-Скопје.

Кандидатката учествувала во научен одбор на 8. и 9. Меѓународна текстилна конференција, на Политехничкиот универзитет во Тирана.

Бил член на една рецензентска комисија за избор на лице во соработничко звање.

Во изборниот период, д-р Елена Томовска учествувала во изготвување и пријавување на научен/образовен меѓународен проект.

Други активности од Анекс 1 кои припаѓаат во стручно-апликативната дејност и дејноста од поширок интерес, релевантни за изборот.

Конкретните активности се наведуваат во табелата во Анекс 2 (член 5) од Правилникот за избор, со датуми и други релевантни податоци.

Оценка од самоевалуација

Кандидатката д-р Елена Томовска, во периодот од 2018 до 2023 година, доби позитивна оценка од анонимно спроведената анкета на студентите на Технолошко-металуршкиот факултет.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатката, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на д-р Елена Томовска.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатката од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека д-р Елена Томовска поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избрана во звањето редовен професор во научните области текстилно механичко инженерство (22301), дизајнирање на текстил и облека (22304) и маркетинг (50325).

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје, д-р **Елена Томовска** да биде избрана во звањето **редовен професор** во научните области: текстилно механичко инженерство (22301), дизајнирање на текстил и облека (22304) и маркетинг (50325).

Рецензентска комисија

Д-р Јован Степановиќ, редовен професор, с.р.
Технолошки факултет во Лесковац, Универзитет во Ниш

Д-р Сашо Јосимовски, редовен професор, с.р.
Економски факултет, УКИМ

Д-р Игор Јорданов, редовен професор, с.р.
Технолошко-металуршки факултет, УКИМ

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Елена Стеван Томовска

Институција: Технолошко-металуршки факултет/Институт за текстилно инженерство

Научна област: текстилно механичко инженерство, дизајнирање на текстил и облека и маркетинг

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – РЕДОВЕН
ПРОФЕСОР/ НАУЧНО ЗВАЊЕ – НАУЧЕН СОВЕТНИК

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус * Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,95. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 10,00.	Да
2	Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира Назив на научната област: <i>текстилно механичко инженерство, дизајнирање на текстил и облека и маркетинг; поле: техничко-технолошки науки; подрачје: текстилна технологија</i>	Да
3	Објавени најмалку шест рецензирани научни труда ** во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор	Да (види образец 2)
3.1	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование	Да
3.2	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови	Да
3.3	Книга или дел од книга рецензирана и објавена во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД	Да
3.4	Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји	Да
4	Објавен рецензиран учебник од научната област за која се избира	Да
5	Претходен избор во наставно-научно звање – вонреден професор, Билтен: бр.1169 од 15.5.2018	Да
6	Има способност за изведување на високообразовна дејност	Да

ОБРАЗЕЦ 2**КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ**

Кандидат: Елена Стеван Томовска

Институција: Технолошко-металуршки факултет/Институт за текстилно инженерство

Научна област: текстилно механичко инженерство, дизајнирање на текстил и облека и маркетинг

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Одржување на настава од прв циклус студии =ч x нед. x 0,04	
1.1.	Основи на менаџментот (2+1) (5 семестри)	6,00
1.2.	Бизнис администрација (2+0) (5 семестри)	6,00
1.3.	Маркетинг (2+1) (5 семестри)	6,00
1.4.	Плетенини (3+2) (3 семестри)	5,40
1.5.	Дизајн на текстилот (2+1) (5 семестри)	6,00
1.6.	Проектирање на ткаенини (2 +2) (5 семестри)	6,00
1.7.	Ткаенини (3+2) (5 семестри)	9,00
1.8.	Преpletки кај ткаенините (2+1) (5 семестри)	6,00
2.	Одржување на настава од втор циклус студии =ч x нед. x 0,05	
2.1.	Развој на нови производи, процеси и методи (2+2) (5 семестри, 5%, насока: Прехранбена и биотехнологија)	0,38
2.2.	Менаџирање на текстилен отпад (2+2) (5 семестри, 33%, насоки: Менаџмент на конфекциски процеси и Текстилна хемиска технологија и екологија)	2,48
2.3.	Тотален менаџмент на квалитет (2+2) (3 семестри, 50%, насоки: Менаџмент на квалитет, Менаџмент на конфекциски процеси и Текстилна хемиска технологија и екологија)	4,50
2.4.	Контрола на квалитет и статистичка процесна контрола (2+2) (3 семестри, 50%, насоки: Менаџмент на квалитет и Текстилна хемиска технологија и екологија)	4,50
2.5.	Менаџмент на човечки ресурси (2+2) (4 семестри, насока: Менаџмент на конфекциски процеси)	6,00
2.6.	Комфор на облеката (2+2) (3 семестри, 50%, насоки: Менаџмент на конфекциски процеси и Текстилна хемиска технологија и екологија)	4,50
2.7.	Влијание на индустрија врз животната средина (2+2) (3 семестри, 33%, насока: Заштита на животната средина)	2,48
3	Одржување на настава од трет циклус студии =ч x нед. x 0,06	
3.1.	Развој на нови производи, процеси и методи (2+2) (2 семестри, насока: Технологија)	3,60
4.	Одржување на вежби од прв циклус студии=ч x нед. x 0,03	1,80
4.1.	Основи на менаџментот (2+1) (5 семестри)	2,25

4.2.	Маркетинг (2+1) (5 семестри)	2,25
4.3.	Плетенини (3+2) (3 семестри)	2,70
4.4.	Дизајн на текстилот (2+1) (4 семестри)	1,80
4.5.	Проектирање на ткаенини (2 +2) (4 семестри)	3,60
4.6.	Ткаенини (3+2) (3 семестри)	2,70
4.7.	Преpletки кај ткаенините (2+1) (3 семестри)	2,25
5.	Одржување на вежби од втор циклус студии=ч x нед. x 0,03	
5.1.	Развој на нови производи, процеси и методи (2+2) (5 семестри, 5%, насока: Прехранбена технологија и биотехнологија)	0,23
5.2.	Менаџирање на текстилен отпад (2+2) (5 семестри, 33%, насоки: Менаџмент на конфекциски процеси и Текстилна хемиска технологија и екологија)	1,49
5.3.	Тотален менаџмент на квалитет (2+2) (3 семестри, 50%, насоки: Менаџмент на квалитет, Менаџмент на конфекциски процеси и Текстилна хемиска технологија и екологија)	2,70
5.4.	Контрола на квалитет и статистичка процесна контрола (2+2) (3 семестри, 50%, насоки Менаџмент на квалитет и Текстилна хемиска технологија и екологија)	2,70
5.5.	Менаџмент на човечки ресурси (2+2) (4 семестри, насока Менаџмент на конфекциски процеси)	3,60
5.6.	Комфор на облеката (2+2) (3 семестри, 50%, насоки Менаџмент на конфекциски процеси и Текстилна хемиска технологија и екологија)	2,70
5.7.	Влијание на индустрија врз животната средина (2+2) (3 семестри, 33%, насока: Заштита на животната средина)	0,89
6.	Подготовка на нов предмет (предавања и вежби)	
6.1.	Менаџирање на текстилен отпад (втор циклус)	1,50
6.2.	Тотален менаџмент на квалитет (втор циклус)	1,50
6.3.	Контрола на квалитет и статистичка процесна контрола (втор циклус)	1,50
6.4.	Менаџмент на човечки ресурси (втор циклус)	1,50
6.5.	Комфор на облеката (втор циклус)	1,50
6.6.	Влијание на индустрија врз животната средина (втор циклус)	1,50
6.7.	Развој на нови производи, процеси и методи (2+2, трет циклус)	1,50
7.	Консултации со студенти (150x0,002)	0,30
8.	Ментор на дипломска работа =бр. x 0,2	
	Ментор на 6 дипломски работи	1,20
9.	Член на комисија за одбрана на дипломска работа = бр. x 0,1	
	Член на комисија за одбрана на 5 дипломски работи	0,50
10.	Член на комисија за одбрана на магистерски труд = 1 x 0,3	
	Член на комисија за одбрана на дипл. инж. Весна Поповска, 11.11.2021	0,30

11.	Позитивно рецензиран универзитетски учебник (автор)	
11.1.	Плетенини, ISBN - 978-9989-650-07-9, COBISS.MK-ID - 60466693	8,00
12.	Интерна скрипта од предавања	
12.1.	Бизнис-администрација, април 2018	4,00
13.	Интерна скрипта од вежби	
13.1.	Преpletки и структура на пелетенините, април 2018	3,00
	Вкупно	138,49

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Учесник во меѓународен научен проект	
1.1.	“Exchange, Explore, Innovate and Build New Fields of Possibilities” In the frame of the call “Higher education in the Western Balkans” (ES-Balk) of French Ministry for Europe and Foreign Affairs Solidarity Funds for Innovative Projects, civil societies, Francophonie and human development, 2021-2022.	5,00
2.	Учесник во национален научен проект	
2.1.	„Електрокинетички својства на различно оксидиран текстилен материјал како носач на ензими и биополимери” УКИМ, 2019 – 2020	3,00
3.	Дел од монографија објавен во странство	
3.1.	M. Temkov, E. Velickova, E. Tomovska. Ensuring sustainability in baking industry in North Macedonia. In Baking Business Sustainability Through Life Cycle Management, Springer, 2023	4,80
4.	Труд со оригинални научни резултати со импакт-фактор, објавен во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование (8 поени + и.ф)	
4.1.	Tomovska, E., Hes, L. (2019) Thermophysiological Comfort Properties of Polyamide Pantyhose, Fibers&Textiles in Eastern Europe, 5, (137), 53-58, IF 0,78	7,98
5.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови - (5 поени)	
5.1.	Tomovska, E. (2022) The Emergence Of Fashion Elements In Facemasks During The Early Stages Of	5,00

	Covid-19 Pandemic: Evidence From Social Media, Part II: Investigation Of Facemask Trends Among Instagram Fashion Influencers, Tekstilna Industrija, 70 (1) 23-28	
5.2.	Tomovska, E. (2021) The Emergence Of Fashion Elements In Facemasks During The Early Stages Of Covid-19 Pandemic: Evidence From Social Media, Part I: Investigation Of Facemask Trends Among Instagram Fashion Influencers, Tekstilna Industrija ,69 (4) 30-36	5,00
5.3.	Tomovska, E. (2020) The Role of Instagram Influencers as a Source of Fashion Information, Tekstilna Industrija, 68, (4) 58-65	5,00
5.4.	Jordeva, S., Tomovska, E, Mojsov, K., Golomeova, S., Maksimov, S. (2018) Sustainability of the textile waste stream in Macedonia, Advanced Technologies, 7, (1), 74-76	3,00
6.	Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји (5 поени)	
6.1.	Tomovska, E., Hes, L., Surface roughness og polyamide knitted fabrics, Strutex, December 2022, pp. 113-116	4,50
6.2.	Tomovska, E., Kazani, I., Jordeva, S., Attitudes towards Wearing Facemasks as a Fashion Accessory, 9th International Textile Conference, Tirana, November 2021, pp.114-122	4,00
6.3.	Kazani, I., Tomovska, E., Jordeva, S. , Impact of the COVID-19 pandemic on the Albanian apparel manufacturing industry, 9th International Textile Conference, Tirana, November 2021, pp.114-122	4,00
6.4.	Tomovska, E. Influence of Social Media on Fashion Innovativeness, Textile Science and Economy 2020, Zagreb, September 2020, pp. 92-98	5,00
6.5.	Jordeva, S., Tomovska, E., Zhezhova, S., Golomeova, S., Dimitrijeva, V. Textile Waste Management Practices, Contemporary Trends and Innovations in the Textile Industry, 3rd International Scientific Conference, CT&ITI 2020, September 17-18th, 2020, Beograd, Serbia, pp. 112-120	3
6.6.	Tomovska E., Georgievska M., Hes L., Do My Eyes Mislend Me? Impact of Visual Cues on the Subjective Evaluation of Warm/Cool Feeling, 8th International Textile Conference, Tirana, October 2018, pp.356-362	4,00
7.	Пленарно предавање на научен/стручен собир со меѓународно учество	
7.1.	Tomovska, E., Pre-consumer textile waste – challenges and possibilities for new products, 14th Students Congress of SCTM, September, 2021, Skopje, pg. 6	3,00
8.	Апстракти објавени во зборник на конференција – меѓународна	
8.1.	Tomovska, E. Influence of Fashion Innovativeness on the Perception of Some Aesthetic Properties, 13th Symposium Novel Technologies and Economic Development, Leskovac, October 2019, pg. 180	1,00

8.2.	Georgievska M., Tomovska E. Image Analysis of Knitted Fabric Roughness, XXV Congress of Chemists and Technologists of Macedonia, Ohrid, September 2018, pg. 255	1,00
8.3.	Tomovska E., Georgievska M., Hes L., Thermal Absorptivity of Knitted Fabrics, , XXV Congress of Chemists and Technologists of Macedonia, Ohrid, September 2018, pg. 256	1,00
9.	Рецензија на научен/стручен труд	
9.1.	International Journal of Environment and Health (IF 0,55), 2023	0,02
9.2.	Advanced Technologies, 2023	0,02
9.3.	Етноантрополошки проблеми, 2022	0,02
9.4.	International journal of environment and waste management (IF 0.78), 2019	0,02
	Вкупно	70,08

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Рецензент на учебник за средно или основно образование	
1.1.	Учебник за средно образование „Текстилно-кожарски материјали“, 2020	0.50
2.	Експертски активности (1 поен x 3)	
2.1.	Лабораториски испитувања на ТМФ, по стандард ISO 12945-2, бр.5409-701/1, 5509-1227/1, 5609-1768/1	3.00
3.	Учество во промотивни активности на Факултетот	
3.1.	СОУ „Миле Јаневски“, Македонска Каменица, 2018	0.50
3.2.	Гимназија „Кочо Рацин“, Скопје, 2018	0.50
3.3.	Изработка на „Водич на студии на ТМФ“, 2021	0.50
4.	Предавање на институции од јавен интерес	
4.1.	„Sustainability in Fashion and Food Industry as a part of the EU Green Deal and the UN Agenda 2030 strategies, and what we can do in the Western Balkans“, Western Balkans Alumni Association, Niš, Serbia, 23.02.2023	0.50
4.2.	Онлајн семинар за студентите на ТМФ: „Улогата на инженерите технолози во работната организација“, мај 2021	0.50
Дејности од поширок интерес		
1.	Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен/стручен собир	
1.1.	8 th International Textile Conference, Tirana, 2018	1.00
1.2.	9 th International Textile Conference, Tirana, 2021	1.00
2.	Член на факултетска комисија	
2.1.	Комисија за самоевалуација (2018 – 2022, 2022 -)	1.00
3.	Член на Комисија за избор во соработничко звање	
	М-р Зорица Цветковска, 2021 год.	0.20
4.	Изготвување и пријавување на научен/образовен меѓународен проект	
4.1.	Digital Technologies and Automation in Textile and Clothing Industry, KfW Regional Challenge Fund, Western Balkan 6, 2022 год. (соработник)	1.00
	Вкупно	10.20

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	138,49
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	70,08
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	10,20
Вкупно	218,77

Рецензентска комисија

Д-р Јован Степановиќ, редовен професор, с.р.
Технолошки факултет во Лесковац, Универзитет во Ниш

Д-р Сашо Јосимовски, редовен професор, с.р.
Економски факултет, УКИМ

Д-р Игор Јорданов, редовен професор, с.р.
Технолошко-металуршки факултет, УКИМ

R E V I E W

ON THE PROMOTION OF LECTURER IN THE SCIENTIFIC FIELDS: MECHANICAL TEXTILE ENGINEERING, TEXTILE AND CLOTHING DESIGN, AND MARKETING MANAGEMENT AT THE FACULTY OF TECHNOLOGY AND METALLURGY IN SKOPJE

Based on the public announcement of the Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, the Faculty of Technology and Metallurgy, published in the newspapers "Nova Makedonija" and "Koha" of 22.03.2023, for election of a lecturer in all academic- scientific titles in the academic-scientific fields: mechanical textile engineering, textile and clothing design, and marketing management, and based on the decision of the Teaching-Scientific Council No. 02-672/1 on 24.04.2023, the Review Committee was established, composed of Jovan Stepanović, PhD, full professor at the Faculty of Technology in Leskovac, University of Nis, Sašo Josimovski, PhD, full professor at the Faculty of Economics in Skopje and Igor Jordanov, Faculty of Technology and Metallurgy in Skopje.

As members of the Review Committee, after reviewing the submitted documentation we present the following

R E P O R T

At the public announcement for the election of a lecturer in all academic-scientific titles in the academic-scientific fields: mechanical textile engineering, textile and clothing design, and marketing management, one candidate applied, Elena Tomovska, PhD, associate professor at the Faculty of Technology and Metallurgy in Skopje.

1 BIOGRAPHY AND EDUCATION

The candidate, Elena Tomovska, PhD, was born on 01.07.1981 in Skopje, Republic of Macedonia. She completed her secondary education in the high school "Nikola Karev", Skopje, in 1999. Her undergraduate studies were conducted at the Faculty of Technology and Metallurgy in Skopje, study programme apparel engineering. She graduated on 14.09.2004 with a average grade of 9.95.

The candidate is fluent in English and has a passive knowledge of French and Albanian.

In the academic year 2005 she enrolled the post-graduate (master) studies at Heriot-Watt University, School of Textile and Design, UK. She was awarded a cum laude degree in 2006. On 18.11.2006 she defended her master project "An Investigation of the Differences in Components of Apparel E-retailers Websites and their Relationship to Online Purchase".

She enrolled on her doctoral studies in December 2008. Upon defending her doctoral thesis: "Perspectives of Apparel E-retail in Macedonia" on 21.12.2011, she was awarded a doctoral title in the scientific fields of 50325-marketing and 22306 – textile technology, other by the Committee of: Sasho Jisumovski, PhD, full professor at the Faculty of Economics in Skopje, mentor, Kalina Trenevaska Blagoeva, PhD, full professor at the Faculty of Economics in Skopje, Nada Sekulovska, PhD, full professor at the Faculty of Economics in Skopje, Violeta Chepujnoska, PhD, full professor, Faculty of Technology and Metallurgy in Skopje, Sonja Kortosheva, PhD, full professor, Faculty of Technology and Metallurgy in Skopje.

In 2011 she was elected as an assistant on the subjects textile design, woven fabric patterns, weaving technology, knitting technology, woven fabric design, quality management, textile testing, effect and textured yarns and threaded yarns (Bulletin No. 1001, 01.02.2011). On 06.09.2013 she was promoted to the title of assistant professor at the Faculty of Technology and Metallurgy in Skopje on the subjects of principles of management, business administration, marketing, knitted fabrics, textile design and woven fabric design.

Currently, she is an associate professor at the Faculty of Technology and Metallurgy – Skopje. The latest review for her election was published in the Bulletin No. 1169 of 15.05.2018.

The Reviewing Committee took into consideration the overall scientific, professional, pedagogical and other achievements of the candidate from the beginning of her career, published in Bulletin nos. 1057/01.07.2013 and 1169/15.05.2018 as well as the overall scientific, professional, pedagogical and other achievements of the candidate since the date of her last promotion until the date of application, based on the submitted documentation relevant to the promotion.

2. SCIENTIFIC, PROFESSIONAL, PEDAGOGICAL AND OTHER ACHIEVEMENTS OF THE CANDIDATE FROM THE LAST PROMOTION UNTIL THE DATE OF APPLICATION

Lecturing and educational activity

In her pedagogical activities at the Faculty of Technology and Metallurgy, the candidate Elena Tomovska, PhD has been involved in lecturing and laboratory lessons at undergraduate courses on the study program Clothing design and engineering, on the subjects of Knitted fabrics, Woven fabrics, Woven fabric design, Woven fabric patterns, Textile design and Marketing, as well as the subjects Principles of management and Business administration at Faculty level. At postgraduate courses she is lecturing on the programs Clothing Process Management, Textile Chemistry and Ecology and Quality Management, on the subjects of Clothing comfort, Textile waste management, Total quality management, Statistical process control and Human resource management. She also participates in the subject Product, process and methods development at postgraduate courses on the study program of Food and biotechnology and at the doctoral school of Technology.

The candidate was a mentor of 6 undergraduate students and a member of evaluation and defense committees of 5 undergraduates and 1 postgraduate.

The candidate has authored a textbook titled Knitted fabric and teaching materials for the subjects Knitted fabrics and Business administration.

The activities belonging to the teaching and educational activities relevant to the current election are listed in the table of Annex 2 (article 2) with the dates and other relevant data according to the election criteria.

Scientific and research activity

Elena Tomovska, PhD, published 11 research papers in the field of mechanical textile technology and textile technology – other (clothing marketing and textile waste management), 1 of which was published in international scientific journals with impact factor, 6 in international scientific journals, and 6 papers in proceedings of scientific meetings, 1 international book chapter and 3 abstracts in books of abstracts on international conferences.

Elena Tomovska, PhD, participates as a researcher in one national project (UKIM) “Electrokinetic properties of differently oxidated textile materials as a carrier of enzymes and biopolymers” and 1 international project “Exchange, Explore, Innovate and Build New Fields of Possibilities” financed by the French Foreign Office. She participated at the scientific/professional meetings with abstracts (8) published in the proceedings of international congresses and conferences, and participated in one national scientific project regarding technical textiles development.

The candidate was a reviewer of articles published in 2 impact factor journals and 2 journals with an international scientific board.

The activities belonging to the scientific and research activity relevant to the election, titles of papers, projects, etc. are given in the table of Annex 2 (articles 3/4).

Professional activity and activity of broader interest

Elena Tomovska, PhD, is actively involved in the professional activities of the Faculty of Technology and Metallurgy.

The candidate is a reviewer of one high school textbook on mechanical textile technology. Also, the candidate is involved expert evaluation at the Textile Research Laboratory at for various industrial enterprises.

She is actively involved in activities of broader interest, as the Commission for Self-evaluation, as well as the promotional activities of the Faculty .

Elena Tomovska, PhD, was an invited lecturer of the Western Balkan Alumni Association for a popular lecture on sustainability in the clothing industry. She has also organized a seminar for second year students of the Faculty on the Role of technology engineers in the workplace.

The candidate was a member of the scientific committee of the 8th and 9th International textile conference, Polytechnic University of Tirana. She was a member of one review committee for election of assistant.

In the period of election Elena Tomovska, PhD participated in the application of 1 international scientific/educational project.

Other activities of Annex 1 of professional activity and activity of broader interest, relevant for the election. Specific activities are listed in the table of Annex 2 (article 5), with dates and other data.

Self-evaluation assessment

Elena Tomovska, PhD, was evaluated positively at all anonymously conducted surveys among the students of the Faculty of Technology and Metallurgy, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje.

CONCLUSION AND RECOMMENDATION

Based on the entire submitted documentation and personal knowledge of the candidate, the Reviewing Committee positively valued and evaluated the teaching-educational, scientific-research, and professional activities, as well as the activity of broader interest of Elena Tomovska, PhD.

Taking into consideration the overall activity of the candidate since the last promotion, the Reviewing Committee concluded that Elena Tomovska, PhD, possesses scientific and professional qualities and according to the Law of Higher Education and Rulebook of the criteria and procedure for election in teaching-scientific, scientific, teaching-professional and associate titles, and assistant-PhD students at the Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, she meets all the requirements to be promoted in the title of associate professor in the fields of sciences: mechanical textile engineering (22301), textile and clothing design (22304), and marketing management(50325).

According to the afore mentioned, the Reviewing Committee has an honor and pleasure to propose to the Teaching and Scientific Council of the Faculty of Technology and Metallurgy at Ss. Cyril and Methodius University in Skopje to promote Elena Tomovska, PhD, in the title of full professor in the fields of sciences: mechanical textile engineering (22301), textile and clothing design (22304), and marketing management(50325).

Reviewing Committee

Jovan Stepanović, PhD, full professor
Faculty of Technology in Leskovac,
University of Nis, Republic of Serbia

Sašo Josimovski, PhD, full professor
Faculty of Economics, UKIM, Skopje

Igor Jordanov, PhD, full professor
Faculty of Technology and Metallurgy, UKIM, Skopje

FORM 1
**GENERAL REQUIREMENTS FOR ELECTION INTO A TEACHING –SCIENTIFIC,
 SCIENTIFIC AND TEACHING-PROFESSIONAL TITLE**

Candidate: Elena Stevan Tomovska
Institution: Faculty of Technology and Metallurgy/ Department of Textiles
Scientific fields: mechanical textile engineering, textile and clothing design, and marketing

**GENERAL REQUIREMENTS FOR ELECTION INTO A TEACHING –SCIENTIFIC TITLE –
 FULL PROFESSOR**

No.	GENERAL REQUIREMENTS	Meeting general requirements yes/no
1	Grade average of minimum 8,00 (eight) on undergraduate and postgraduate studies each, i.e. grade average of minimum 8,00 (eight) on integrated undergraduate and postgraduate studies Average grade undergraduate: 9,95 Average grade postrgraduate: 10,00	Yes
2	Scientific degree – doctor of science in the scientific field of election Scientific sub-field: <i>mechanical textile engineering, textile and clothing design, and marketing, scientific field engineering and technology, area textile technology</i>	Yes
3	Has published a minimum of six reviewed papers in relevant scientific publications in accordance with the Law of Higher education 5 years prior to the publication of the public announcement for election.	Yes (see form 2)
3.1	Scientific journal in which published papers are reviewed indexed in at least one electronic journal databased available online, as Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank or other database confirmed by the National council for higher education.	Yes
3.2	Scientific journal in which published papers are reviewed and has an international editorial board with participating members of at least three countries, wheras the number of members from one country does not exceed two thirds.	Yes
3.3	Book or book chapter reviewd and published in EU or OECD members.	Yes
3.4	Proceedings of reviewed scientific papers, presented on international conferences where members of the program or scientific committee are from at least three countries.	Yes
4	Published revied textbook from the scientific field of election	Yes
5	Previous election in teaching-scientific title – associate professor Buliten no. 1169 of 15.05.2018	Yes
6	Has capability to perform higher educational activities	Yes

FORM 2
**FOR ELECTION INTO A TEACHING –SCIENTIFIC, SCIENTIFIC AND TEACHING-
PROFESSIONAL TITLE**

Candidate: Elena Stevan Tomovska

Institution: Faculty of Technology and Metallurgy/ Department of Textiles

Scientific fields: mechanical textile engineering, textile and clothing design, and marketing

TEACHING AND EDUCATIONAL ACTIVITY

No.	Title of the activity:	Scores
1.	Lecturing-first cycle of studies = hours x weeks x 0,04	
1.1.	Principles of Management (2+1), (5 semesters)	6,00
1.2.	Business Administration (2+0) (5 semesters)	6,00
1.3.	Marketing (2+1) (5 semesters)	6,00
1.4.	Knitted Fabrics (3+2) (3 semesters)	5,40
1.5.	Textile Design (2+1) (5 semesters)	6,00
1.6.	Fabric Design (2 +2) (5 semesters)	6,00
1.7.	Woven Fabrics (3+2) (5 semesters)	9,00
1.8.	Woven Fabric Patterns(2+1) (5 semesters)	6,00
2.	Lecturing-second cycle of studies = hours x weeks x 0,05	
2.1.	Development of new products, processes and methods (2+2) (5 semesters, 5%, Food and biotechnology)	0,38
2.2.	Textile waste managemet (2+2) (5 semesters, 33%, Clothing process management and Textile chemical technology and ecology)	2,48
2.3.	Total quality management (2+2) (3 semesters, 50%, Quality Management, Clothing process management and Textile chemical technology and ecology)	4,50
2.4.	Quality control and statistical process control (2+2) (3 semesters, 50%, Quality Management, and Textile chemical technology and ecology)	4,50
2.5.	HR Management (2+2) (4 semesters, Clothing process management)	6,00
2.6.	Clothing comfort (2+2) (3 semesters, 50%, Clothing process management and Textile chemical technology and ecology)	4,50
2.7.	Impact of industry on the environment (2+2) (3 semesters, 33%, Environmental protection)	2,48
3	Lecturing-third cycle of studies = hours x weeks x 0,06	
3.1.	Development of new products, processes and methods (2+2) (2 semesters, Technology)	3,60
4.	Practical classes - first study cycle == hours x weeks x 0,03	
4.1.	Principles of Management (2+1), (5 semesters)	2,25
4.2.	Marketing (2+1) (5 semesters)	2,25
4.3.	Knitted Fabrics (3+2) (3 semesters)	2,70
4.4.	Textile Design (2+1) (4 semesters)	1,80
4.5.	Fabric Design (2 +2) (4 semesters)	3,60
4.6.	Woven Fabrics (3+2) (5 semesters)	2,70

4.7.	Woven Fabric Patterns(2+1) (5 semesters)	2,25
5.	Practical classes - second study cycle == hours x weeks x 0,03	
5.1.	Development of new products, processes and methods (2+2) (5 semesters, 5%, Food and biotechnology)	0,23
5.2.	Textile waste management (2+2) (5 semesters, 33%, Clothing process management and Textile chemical technology and ecology)	1,49
5.3.	Total quality management (2+2) (3 semesters, 50%, Quality Management, Clothing process management and Textile chemical technology and ecology)	2,70
5.4.	Quality control and statistical process control (2+2) (3 semesters, 50%, Quality Management, and Textile chemical technology and ecology)	2,70
5.5.	HR Management (2+2) (4 semesters, Clothing process management)	3,60
5.6.	Clothing comfort (2+2) (3 semesters, 50%, Clothing process management and Textile chemical technology and ecology)	2,70
5.7.	Impact of industry on the environment (2+2) (3 semesters, 33%, Environmental protection)	0,89
6.	Preparation of new courses (lectures and practicals)	
6.1.	Development of new products, processes and methods (third cycle)	1,50
6.2.	Textile waste management (second cycle)	1,50
6.3.	Total quality management (second cycle)	1,50
6.4.	Quality control and statistical process control (second cycle)	1,50
6.5.	HR Management (second cycle)	1,50
6.6.	Clothing comfort (second cycle)	1,50
6.7.	Impact of industry on the environment (2+2) (second cycle)	1,50
7.	Tutoring (150x0,002)	0,30
8.	Supervisor of undergraduate projects =no. x 0,2	
	6 undergraduate projects	1,20
9.	Committee member for evaluation and defense of undergraduate projects = no. x 0,1	
	Committee member on 5 undergraduate projects	0,50
10.	Committee member for evaluation and defense of master theses= 1 x 0,3	
	Committee member for the master theses of Vesna Popovska, 11.11.2021	0,30
11.	Positively reviewed university textbook	
11.1.	Knitted fabrics, ISBN - 978-9989-650-07-9, COBISS.MK-ID - 60466693	8,00
12.	Lecture materials	
12.1.	Business administration, april, 2018	4,00
13.	Practical materials	
13.1.	Knitted patterns and structures, april, 2018	3,00
	Total	138,49

SCIENTIFIC AND RESEARCH ACTIVITY

No.	Title of the activity:	Scores
-----	------------------------	--------

1.	Participant in international scientific project	
1.1.	“Exchange, Explore, Innovate and Build New Fields of Possibilities” In the frame of the call “Higher education in the Western Balkans” (ES-Balk) of French Ministry for Europe and Foreign Affairs Solidarity Funds for Innovative Projects, civil societies, Francophonie and human development, 2021-2022.	5,00
2.	Participant in national scientific project	
2.1.	„ Electrokinetic properties of differently oxidated textile materials as a carrier of enzymes and biopolymers”, UKIM, 2019 – 2020	3,00
3.	Internationally published monography chapter	
3.1.	M. Temkov, E. Velickova, E. Tomovska. Ensuring sustainability in baking industry in North Macedonia. In Baking Business Sustainability Through Life Cycle Management, Springer, 2023	4,80
4.	Papers with original scientific results published in referent scientific journal with impact factor, reviewed and indexed in at least one electronic journal database , as: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank or other database confirmed by the National council for higher education.	
4.1.	Tomovska, E., Hes, L. (2019) Thermophysiological Comfort Properties of Polyamide Pantyhose, Fibers&Textiles in Eastern Europe, 5, (137), 53-58, IF 0,78	7,98
5.	Papers in scientific journal in which published papers are reviewed and has an international editorial board with participating members of at least three countries, whereas the number of members from one country does not exceed two thirds.	
5.1.	Tomovska, E. (2022) The Emergence Of Fashion Elements In Facemasks During The Early Stages Of Covid-19 Pandemic: Evidence From Social Media, Part II: Investigation Of Facemask Trends Among Instagram Fashion Influencers, Tekstilna Industrija, 70 (1) 23-28	5,00
5.2.	Tomovska, E. (2021) The Emergence Of Fashion Elements In Facemasks During The Early Stages Of Covid-19 Pandemic: Evidence From Social Media, Part I: Investigation Of Facemask Trends Among Instagram Fashion Influencers, Tekstilna Industrija ,69 (4) 30-36	5,00
5.3.	Tomovska, E. (2020) The Role of Instagram Influencers as a Source of Fashion Information, Tekstilna Industrija, 68, (4) 58-65	5,00
5.4.	Jordeva, S., Tomovska, E, Mojsov, K., Golomeova, S., Maksimov, S. (2018) Sustainability of the textile waste stream in Macedonia, Advanced Technologies, 7, (1), 74-76	3,00
6.	Proceedings of reviewed scientific papers, presented on international conferences where members of the program or scientific committee are from at least three countries	

6.1.	Tomovska, E., Hes, L., Surface roughness og polyamide knitted fabrics, Strutex, December 2022, pp. 113-116	4,50
6.2.	Tomovska, E., Kazani, I., Jordeva, S., Attitudes towards Wearing Facemasks as a Fashion Accessory, 9th Internetal Textile Conference, Tirana, November 2021, pp.114-122	4,00
6.3.	Kazani, I., Tomovska, E., Jordeva, S. , Impact of the COVID-19 pandemic on the Albanian apparel manufacturing industry, 9th Internetal Textile Conference, Tirana, November 2021, pp.114-122	4,00
6.4.	Tomovska, E. Influence of Social Media on Fashion Innovativeness, Textile Science and Economy 2020, Zagreb, September 2020, pp. 92-98	5,00
6.5.	Jordeva, S., Tomovska, E., Zhezhova, S., Golomeova, S., Dimitrijeva, V. Textile Waste Management Practices, Contemporary Trends and Innovations in the Textile Industry, 3rd International Scientific Conference, CT&ITI 2020, September 17-18th, 2020, Beograd, Serbia, pp. 112-120	3
6.6.	Tomovska E., Georgievska M., Hes L., Do My Eyes Mislead Me? Impact of Visual Cues on the Subjective Evaluation of Warm/Cool Feeling, 8th Internetal Textile Conference, Tirana, October 2018, pp.356-362	4,00
7.	Plenary lecture on a conference with international participation	
7.1.	Tomovska, E., Pre-consumer textile waste – challenges and possibilities for new products, 14th Students Congress of SCTM, September, 2021, Skopje, pg. 6	3,00
8.	Abstracts published in book of abstracts from conference - international	
8.1.	Tomovska, E. Influence of Fashion Innovativeness on the Perception of Some Aesthetic Properties, 13th Symposium Novel Technologies and Economic Development, Leskovac, October 2019, pg. 180	1,00
8.2.	Georgievska M., Tomovska E. Image Analysis of Knitted Fabric Roughness, XXV Congress of Chemists and Technologists of Macedonia, Ohrid, September 2018, pg. 255	1,00
8.3.	Tomovska E., Georgievska M., Hes L., Thermal Absorptivity of Knitted Fabrics, , XXV Congress of Chemists and Technologists of Macedonia, Ohrid, September 2018, pg. 256	1,00
9.	Reviewing activity	
9.1.	International Journal of Environment and Health (IF 0,55), 2023	0,02
9.2.	Advanced Technologies, 2023	0,02
9.3.	Етноантрополошки проблеми, 2022	0,02
9.4.	International journal of environment and waste management (IF 0.78), 2019	0,02
	Total	70,08

PROFESSIONAL ACTIVITY

No.	Title of the activity:	Scores
-----	------------------------	--------

1.	Reviewer of a highschool textbook	
1.1.	Textile and leather materials, 2020	0.50
2.	Expert activity - (1per activity x 3)	
2.1.	Lab evaluations according to ISO 12945-2, nos.5409-701/1, 5509-1227/1, 5609-1768/1	3.00
3.	Promotional activities of the faculty	
3.1.	Mile Janevski, Makedonska Kamenica, 2018	0.50
3.2.	Koco Racin, Skopje, 2018	0.50
3.3.	Author “ A guide to students at TMF“, 2021	0.50
4.	Lecturing at institutions of public interest	
4.1.	„Sustainability in Fashion and Food Industry as a part of the EU Green Deal and the UN Agenda 2030 strategies, and what we can do in the Western Balkans“, Western Balkans Alumni Association, Niš, Serbia, 23.02.2023	0.50
4.2.	Online seminar “Role of Role of technology engineers in the workplace”	0.50
ACTIVITIES OF BROADER INTEREST		
1.	Member of organizational or scientific committee for organizing a scientific/professional meeting	
1.1.	8 th International Textile Conference, Tirana, 2018	1.00
1.2.	9 th International Textile Conference, Tirana, 2021	1.00
2.	Member of faculty committees	
2.1.	Member of the committee for self evaluation (2018-2022, 2022-)	1.00
3.	Member of election comission	
	Zorica Cvethovska, MSC, 2021 год.	0.20
4.	Preparing and applying for international projects	
4.1.	Digital Technologies and Automation in Textile and Clothing Industry, KfW Regional Challenge Fund, Western Balkan 6, 2022 год., (соработник)	1.00
	Total	10.20

PROFESIONAL REFERENCES OF THE CANDIDATE UPON ELECTION OF TITLE	Поени
TEACHING AND EDUCATIONAL ACTIVITY:	138,49
SCIENTIFIC AND RESEARCH ACTIVITY:	70.08
PROFESSIONAL ACTIVITY:	10.20
Total	218.77

Reviewing Committee

Jovan Stepanović, PhD, full professor
Faculty of Technology in Leskovac,
University of Nis, Republic of Serbia

Sašo Josimovski, PhD, full professor
Faculty of Economics, UKIM, Skopje

Igor Jordanov, PhD, full professor
Faculty of Technology and Metallurgy, UKIM, Skopje

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ВО НАСТАВНО-
НАУЧНАТА ОБЛАСТ (ДИСЦИПЛИНА)
ФИЛМСКА И ТВ-КАМЕРА
НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ДРАМСКИ УМЕТНОСТИ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Факултет за драмски уметности – Скопје, објавен во весниците „Вечер“ и „Коха“ од 10.5.2023 година, за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област (дисциплина) филмска и ТВ-камера, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот и уметнички совет, бр. 0202-307/6 од 1.6.2023 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: м-р Лазар Секуловски, редовен професор на УКИМ, Факултет за драмски уметности во Скопје, д-р Антонио Митриќески, редовен професор на УКИМ, Факултет за драмски уметности во Скопје и д-р Игор Вецовски, редовен професор на УКИМ, Факултет за драмски уметности во Скопје. Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на наставник во сите наставно-научни звања во научната област (дисциплина) филмска и ТВ камера, од 10.5.2023 година, во дневните весници „Вечер“ и „Коха“, во предвидениот рок се пријави м-р Горан Трпчевски.

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот м-р Горан Трпчевски, вонреден професор на УКИМ, Факултет за драмски уметности во Скопје, е роден на 11.12.1971, во Скопје. Средно образование завршил во Скопје во УСО „Орце Николов“. Со високо образование се стекнал на УКИМ, Факултет за драмски уметности во Скопје. Дипломирал во 2000 година, со просечен успех 9,61.

Во 2006 се запишал на втор циклус (магистерски) студии на Факултетот за драмски уметности во Белград, Р Србија. Студиите ги завршил на Факултетот за драмски уметности во Белград, во 2010 година, со просечен успех 9,12 со одбрана на магистерскиот труд на тема: *Сличности и разлики на филмската и дигиталната слика*.

На 15.11.2018 година е избран во звањето вонреден професор на УКИМ, Факултет за драмски уметности во Скопје, во областа филмска и ТВ-камера.

Во моментот е вонреден професор. Последниот реферат за избор е објавен во Билтенот бр. 1179 од 1.11.2018 година.

Кандидатот активно го познава и се служи со англискиот јазик. Член е на Македонската асоцијација на кинематографиери, како и на Интернационалната федерација на кинематографиери IMAGO.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА
КАНДИДАТОТ ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА
Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Факултет за драмски уметности во Скопје, кандидатот м-р Горан Трпчевски изведува настава, вежби и теренска настава на првиот и вториот циклус студии на студиските програми Филмско и ТВ-снимање и Филмски (аудиовизуелни) уметности.

Кандидатот бил ментор на 7 дипломски труда и учествувал како член во комисија за оцена/или одбрана на 17 дипломски и на 4 магистерски труда.

Други активности кои припаѓаат во наставно-образовната дејност, релевантни за изборот, се наведени во табелата во Образец 2 од Анекс 2 од Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, (УГ бр. 411/2018), со датуми и други релевантни податоци.

Научноистражувачка дејност/Стручно-уметничка дејност

М-р Горан Трпчевски учествувал на 3 меѓународни научни конференции, како и на 2 меѓународни работилници. Има објавено вкупно 12 уметнички дела од аудиовизуелната област, од кои 5 уметнички дела како кинематографер, 6 уметнички дела како продуцент и 1 дело како копродуцент. Ментор е и на 1 магистерски труд.

Други активности кои припаѓаат во наставно-образовната дејност, релевантни за изборот, се наведени во табелата во Образец 2 од Анекс 2 од Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (УГ бр. 411/2018), со датуми и други релевантни податоци.

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

М-р Горан Трпчевски активно е вклучен во стручно-применувачката работа на Меѓународните студентски средби „Скомрахи“. Врши стручна активност во организација и реализација на Меѓународните студентски средби „Скомрахи“. Два пати бил член на меѓународното жири на меѓународниот фестивал на планински филм ЕХО, Скопје. Особена активност кандидатот покажува во дејностите од поширок интерес. Активно е вклучен во работата на стручни комисии и работни групи при УКИМ, Факултет за драмски уметности:

*продекан за настава на УКИМ, Факултет за драмски уметности (2019 – 2022);

*раководител на Катедра за филмско и ТВ-снимање (2011 – 2023);

*комисии за повторна акредитација на студиските програми од прв и втор циклус, како и во комисии за избори во звање.

Други активности кои припаѓаат во наставно-образовната дејност, релевантни за изборот, се наведени во табелата во Образец 2 од Анекс 2 од Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (УГ бр. 411/2018), со датуми и други релевантни податоци.

Оценка од самоевалуација

Кандидатот м-р Горан Трпчевски, на УКИМ, Факултет за драмски уметности, во 2022 година, доби позитивна оценка од анонимно спроведената анкета на студентите на УКИМ, Факултет за драмски уметности.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатот, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката, уметничката и стручно-применувачката дејност, како и дејноста од поширок интерес на м-р Горан Трпчевски.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатот од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека м-р Горан Трпчевски поседува научни, уметнички и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избран во звањето редовен професор во научната област филмска и ТВ-камера.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот и уметнички совет на Факултетот за драмски уметности во Скопје, м-р Горан Трпчевски да биде избран во звањето редовен професор во научната област филмска и ТВ-камера.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. м-р Лазар Секуловски, с.р.

Проф. д-р Антонио Митриќески, с.р.

Проф. д-р Игор Вецовски, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: *Горан Илија Трпчевски*

(име, татково име и презиме)

Институција: *Факултетот за драмски уметности – Скопје*

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: *ФИЛМСКА И ТВ-КАМЕРА*

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА – ДОЦЕНТ, ВОНРЕДЕН ПРОФЕСОР И РЕДОВЕН
ПРОФЕСОР НА СТРУЧНО-УМЕТНИЧКИ ПРЕДМЕТИ

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	За доцент, вонреден професор и редовен професор по стручно-уметничките предмети може да биде избрано и лице без научен степен – доктор на науки, кое има завршено соодветно високо образование од втор циклус	Да
2	Признати уметнички и стручни дела, односно остварувања кои се од особено значење за афирмација на културата и уметноста во и надвор од земјата (да се наведат/опишат) <ul style="list-style-type: none"> • 2022 – ECCR testimonial Dimitrach Gushi - видео за промоција на нискобуџетни мерки за животна средина и адаптација кон климатските промени спроведени од земјоделци во Р Албанија и РС Македонија, WeEffect Europe, кинематографер: Горан Трпчевски • 2023 - „Mavera“ (краток игран филм), UMBRA продукција, режија: Батухан Ибрахим, копродуцент: Горан Трпчевски • 2023 - „Изборни ветувања - што се вети и колку се исполни“, ДААН-продукција за Меѓународната фондација за изборни системи (ИФЕС), режија: Лазар Секуловски, продуцент: Горан Трпчевски 	Да
3	Има способност за наставна работа	Да

ОБРАЗЕЦ 2
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО,
НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: м-р Горан Илија Трпчевски

(име, татково име и презиме)

Институција: УКИМ, Факултет за драмски уметности – Скопје

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: филмска и ТВ-камера

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред бр.	Назив на активноста:	Поени
ПРЕДАВАЊА		
ПРВ ЦИКЛУС		
1	Филмско и ТВ-снимање 5 (предавања зим. сем. 2018/19) - часови 8 x 15 x 0.04	4.80
2	Основи на филмско и ТВ-снимање 1 - драматургија (предавања зим. сем. 2018/19) - часови 1 x 15 x 0.04	0.60
3	Фотографија - Архитектонски факултет (предавања зим. сем. 2018/19) - часови 1 x 15 x 0.04	0.60
4	Фотографија 1 – Факултет за ликовни уметности (предавања зим. сем. 2018/19) - часови 1 x 15 x 0.04	0.60
5	Филмско и ТВ-снимање 6 (предавања летен сем. 2018/19) - часови 8 x 15 x 0.04	4.80
6	Основи на филмско и ТВ-снимање 2 - драматургија (предавања летен сем. 2018/19) - часови 1 x 15 x 0.04	0.60
7	Фотографија 2 – Факултет за ликовни уметности (предавања летен. сем. 2018/19) - часови 1 x 15 x 0.04	0.60
8	Филмско и ТВ-снимање 7 (предавања зим. сем. 2019/20) - часови 8 x 15 x 0.04	4.80
9	Основи на филмско и ТВ-снимање 1 - продукција (предавања зим. сем. 2019/20) - часови 1 x 15 x 0.04	0.60
10	Фотографија – Архитектонски факултет (предавања зим. сем. 2019/20) - часови 1 x 15 x 0.04	0.60
11	Фотографија 1 – Факултет за ликовни уметности (предавања зим. сем. 2019/20) - часови 1 x 15 x 0.04	0.60
12	Филмско и ТВ-снимање 8 (предавања летен сем. 2019/20) - часови 8 x 15 x 0.04	4.80
13	Основи на филмско и ТВ-снимање 2 - продукција (предавања летен сем. 2019/20) - часови 1 x 15 x 0.04	0.60

14	Основи на филмско и ТВ-снимање 3 - режија (предавања летен сем. 2019/20) - часови 1 x 15 x 0.04	0.60
15	Фотографија 2 – Факултет за ликовни уметности (предавања летен. сем. 2019/20) - часови 1 x 15 x 0.04	0.60
16	Филмско и ТВ-снимање 1 (предавања зим. сем. 2020/21) - часови 5 x 15 x 0.04	3.00
17	Основи на филмско и ТВ-снимање 1 - режија (предавања зим. сем. 2020/21) - часови 1 x 15 x 0.04	0.60
18	Основи на филмско и ТВ-снимање 1 - монтажа (предавања зим. сем. 2020/21) - часови 1 x 15 x 0.04	0.60
19	Фотографија - Архитектонски факултет (предавања зим. сем. 2020/21) - часови 1 x 15 x 0.04	0.60
20	Фотографија 1 – Факултет за ликовни уметности (предавања зим. сем. 2020/21) - часови 1 x 15 x 0.04	0.60
21	Филмско и ТВ-снимање 2 (предавања летен. сем. 2020/21) - часови 5 x 15 x 0.04	3.00
22	Основи на филмско и ТВ-снимање 2 - режија (предавања летен. сем. 2020/21) - часови 1 x 15 x 0.04	0.60
23	Основи на филмско и ТВ-снимање 2 - монтажа (предавања летен. сем. 2020/21) - часови 1 x 15 x 0.04	0.60
24	Фотографија - Архитектонски факултет (предавања летен. сем. 2020/21) - часови 1 x 15 x 0.04	0.60
25	Фотографија 2 – Факултет за ликовни уметности (предавања. сем летен. 2020/21) - часови 1 x 15 x 0.04	0.60
26	Филмско и ТВ-снимање 3 (предавања зим. сем. 2021/22) - часови 5 x 15 x 0.04	3.00
27	Основи на Филмско и ТВ-снимање 3 - режија (предавања зим. сем. 2021/22) - часови 1 x 15 x 0.04	0.60
28	Основи на Филмско и ТВ-снимање 3 - монтажа (предавања зим. сем. 2021/22) - часови 1 x 15 x 0.04 1x15	0.60
29	Фотографија - Архитектонски факултет (предавања зим. сем. 2021/22) - часови 1 x 15 x 0.04	0.60
30	Фотографија 1 – Факултет за ликовни уметности (предавања зим. сем. 2021/22) - часови 1 x 15 x 0.04	0.60
31	Филмско и ТВ-снимање 4 (предавања летен. сем. 2021/22) - часови 5 x 15 x 0.04	3.00

32	Основи на Филмско и ТВ-снимање 4 - режија (предавања летен. сем. 2021/22) - часови 1 x 15 x 0.04	0.60
33	Основи на Филмско и ТВ-снимање 4 - монтажа (предавања летен. сем. 2021/22) - часови 1 x 15 x 0.04	0.60
34	Фотографија - Архитектонски факултет (предавања летен. сем. 2021/22) - часови 1 x 15 x 0.04	0.60
35	Фотографија 2 – Факултет за ликовни уметности (предавања. сем летен. 2021/22) - часови 1 x 15 x 0.04	0.60
36	Филмско и ТВ-снимање 5 (предавања зим. сем. 2022/23) - часови 5 x 15 x 0.04	3.00
37	Фотографија - Архитектонски факултет (предавања зим. сем. 2022/23) - часови 1 x 15 x 0.04	0.60
38	Фотографија 1 – Факултет за ликовни уметности (предавања зим. сем. 2022/23) - часови 1 x 15 x 0.04	0.60
39	Филмско и ТВ-снимање 6 (предавања летен. сем. 2022/23) - часови 5 x 15 x 0.04	3.00
40	Фотографија - Архитектонски факултет (предавања летен. сем. 2022/23) - часови 1 x 15 x 0.04	0.60
41	Фотографија 2 – Факултет за ликовни уметности (предавања. сем летен. 2022/23) - часови 1 x 15 x 0.04	0.60
ВЕЖБИ		
ПРВ ЦИКЛУС		
1	Филмско и ТВ-снимање 5 (вежби зим. сем. 2018/19) - часови 8 x 15 x 0.03	3.60
2	Основи на филмско и ТВ-снимање 1 - драматургија (вежби зим. сем. 2018/19) - часови 1 x 15 x 0.03	0.45
3	Фотографија - Архитектонски факултет (вежби зим. сем. 2018/19) - часови 1 x 15 x 0.03	0.45
4	Фотографија 1 – Факултет за ликовни уметности (вежби зим. сем. 2018/19) - часови 1 x 15 x 0.03	0.45
5	Филмско и ТВ-снимање 6 (вежби летен сем. 2018/19) - часови 8 x 15 x 0.03	3.60
6	Основи на филмско и ТВ-снимање 2 - драматургија (вежби летен сем. 2018/19) - часови 1 x 15 x 0.03	0.45
7	Фотографија 2 – Факултет за ликовни уметности (вежби летен. сем. 2018/19) - часови 1 x 15 x 0.03	0.45
8	Филмско и ТВ-снимање 7 (вежби зим. сем. 2019/20) - часови 8 x 15 x 0.03	3.60

9	Основи на филмско и ТВ-снимање 1 - продукција (вежби зим. сем. 2019/20) - часови 1 x 15 x 0. 03	0.45
10	Фотографија – Архитектонски факултет (вежби зим. сем. 2019/20) - часови 1 x 15 x 0. 03	0.45
11	Фотографија 1 – Факултет за ликовни уметности (вежби зим. сем. 2019/20) - часови 1 x 15 x 0. 03	0.45
12	Филмско и ТВ-снимање 8 (вежби летен сем. 2019/20) - часови 8 x 15 x 0. 03	3.60
13	Основи на филмско и ТВ-снимање 2 - продукција (вежби летен сем. 2019/20) - часови 1 x 15 x 0. 03	0.45
14	Основи на филмско и ТВ-снимање 3 - режија (вежби летен сем. 2019/20) - часови 1 x 15 x 0. 03	0.45
15	Фотографија 2 – Факултет за ликовни уметности (вежби летен. сем. 2019/20) - часови 1 x 15 x 0. 03	0.45
16	Филмско и ТВ-снимање 1 (вежби зим. сем. 2020/21) - часови 5 x 15 x 0. 03	2.25
17	Основи на филмско и ТВ-снимање 1 - режија (вежби зим. сем. 2020/21) - часови 1 x 15 x 0. 03	0.45
18	Основи на филмско и ТВ-снимање 1 - монтажа (вежби зим. сем. 2020/21) - часови 1 x 15 x 0. 03	0.45
19	Фотографија – Архитектонски факултет (вежби зим. сем. 2020/21) - часови 1 x 15 x 0. 03	0.45
20	Фотографија 1 – Факултет за ликовни уметности (вежби зим. сем. 2020/21) - часови 1 x 15 x 0. 03	0.45
21	Филмско и ТВ-снимање 2 (вежби летен. сем. 2020/21) - часови 5 x 15 x 0. 03	2.25
22	Основи на филмско и ТВ-снимање 2 - режија (вежби летен. сем. 2020/21) - часови 1 x 15 x 0. 03	0.45
23	Основи на филмско и ТВ-снимање 2 - монтажа (вежби летен. сем. 2020/21) - часови 1 x 15 x 0. 03	0.45
24	Фотографија - Архитектонски факултет (вежби летен. сем. 2020/21) - часови 1 x 15 x 0. 03	0.45
25	Фотографија 2 – Факултет за ликовни уметности (вежби. сем летен. 2020/21) - часови 1 x 15 x 0. 03	0.45
26	Филмско и ТВ-снимање 3 (вежби зим. сем. 2021/22) - часови 5 x 15 x 0. 03	2.25

27	Основи на филмско и ТВ-снимање 3 - режија (вежби зим. сем. 2021/22) - часови 1 x 15 x 0. 03	0.45
28	Основи на филмско и ТВ-снимање 3 - монтажа (вежби зим. сем. 2021/22) - часови 1 x 15 x 0. 03	0.45
29	Фотографија – Архитектонски факултет (вежби зим. сем. 2021/22) - часови 1 x 15 x 0. 03	0.45
30	Фотографија 1 – Факултет за ликовни уметности (вежби зим. сем. 2021/22) - часови 1 x 15 x 0. 03	0.45
31	Филмско и ТВ-снимање 4 (вежби летен. сем. 2021/22) - часови 5 x 15 x 0. 03	2.25
32	Основи на филмско и ТВ-снимање 4 - режија (вежби летен. сем. 2021/22) - часови 1 x 15 x 0. 03	0.45
33	Основи на филмско и ТВ-снимање 4 - монтажа (вежби летен. сем. 2021/22) - часови 1 x 15 x 0. 03	0.45
34	Фотографија – Архитектонски факултет (вежби летен. сем. 2021/22) - часови 1 x 15 x 0. 03	0.45
35	Фотографија 2 – Факултет за ликовни уметности (вежби. сем летен. 2021/22) - часови 1 x 15 x 0. 03	0.45
36	Филмско и ТВ-снимање 5 (вежби зим. сем. 2022/23) - часови 5 x 15 x 0. 03	2.25
37	Фотографија – Архитектонски факултет (вежби зим. сем. 2022/23) - часови 1 x 15 x 0. 03	0.45
38	Фотографија 1 – Факултет за ликовни уметности (вежби зим. сем. 2022/23) - часови 1 x 15 x 0. 03	0.45
39	Филмско и ТВ-снимање 6 (вежби летен. сем. 2022/23) - часови 5 x 15 x 0. 03	2.25
40	Фотографија – Архитектонски факултет (вежби летен. сем. 2022/23) - часови 1 x 15 x 0. 03	0.45
41	Фотографија 2 – Факултет за ликовни уметности (вежби. сем летен. 2022/23) - часови 1 x 15 x 0. 03	0.45
ПРЕДАВАЊА ВТОР ЦИКЛУС		
1	Филмско и ТВ-снимање - зад.(предавања зим. сем. 2019/20) - часови 4 x 15 x 0.05	3.00
2	Филмско и ТВ-снимање - зад.(предавања летен. сем. 2019/20) - часови 4 x 15 x 0.05	3.00
3	Фотографија - избран (предавања летен. сем. 2019/20) - часови 2 x 15 x 0.05	1.50

4	Филмско и ТВ-снимање – изборен (предавања летен. сем. 2020/21) - часови 2 x 15 x 0.05	1.50
5	Фотографија – изборен (предавања летен. сем. 2020/21) - часови 2 x 15 x 0.05	1.50
6	Филмско и ТВ-снимање 1 - зад.(предавања зим. сем. 2021/22) - часови 3 x 15 x 0.05	2.25
7	Вовед во Филмско и ТВ-снимање 1 - изборен (предавања зим. сем. 2021/22) – часови 1 x 15 x 0.05	0.75
8	Филмско и ТВ-снимање 2 - зад.(предавања летен. сем. 2021/22) - часови 3 x 15 x 0.05	2.25
9	Вовед во Филмско и ТВ-снимање 2 - изборен (предавања летен. сем. 2021/22) – часови 1 x 15 x 0.05	0.75
10	Фотографија – изборен (предавања летен. сем. 2021/22) - часови 2 x 15 x 0.05	1.50
11	Филмско и ТВ-снимање - зад.(предавања зим. сем. 2022/23) - часови 5 x 15 x 0.05	3.75
12	Фотографија – изборен (предавања зим. сем. 2022/23) - часови 2 x 15 x 0.05	1.50
ВЕЖБИ ВТОР ЦИКЛУС		
1	Филмско и ТВ-снимање - зад.(вежби зим. сем. 2019/20) - часови 4 x 15 x 0.03	1.80
2	Филмско и ТВ-снимање - зад.(вежби летен. сем. 2019/20) - часови 4 x 15 x 0.03	1.80
3	Фотографија - изборен (вежби летен. сем. 2019/20) - часови 2 x 15 x 0.03	0.90
4	Филмско и ТВ-снимање - изборен (вежби летен. сем. 2020/21) - часови 2 x 15 x 0.03	0.90
5	Фотографија – изборен (вежби летен. сем. 2020/21) - часови 2 x 15 x 0.03	0.90
6	Филмско и ТВ-снимање 1 - зад. (вежби зим. сем. 2021/22) - часови 3 x 15 x 0.03	1.35
7	Вовед во Филмско и ТВ-снимање 1 – изборен (вежби зим. сем. 2021/22) - часови 1 x 15 x 0.03	0.45
8	Филмско и ТВ-снимање 2 - зад. (вежби летен. сем. 2021/22) - часови 3 x 15 x 0.03	1.35
9	Вовед во Филмско и ТВ-снимање 2 - изборен (вежби летен. сем. 2021/22) - часови 1 x 15 x 0.03	0.45

10	Фотографија - изборен (вежби летен. сем. 2021/22) - часови 2 x 15 x 0.03	0.90
11	Филмско и ТВ-снимање - зад. (вежби зим. сем. 2022/23) - часови 5 x 15 x 0.03	2.25
12	Фотографија - изборен (вежби зим. сем. 2022/23) - часови 2 x 15 x 0.03	0.90
МЕНТОРСТВА И КОМИСИИ		
1	Ментор на дипломска работа на Александар Ристески, 2018	0,2
2	Ментор на дипломска работа на Стефан Ѓоргиевски, 2020	0,2
3	Ментор на дипломска работа на Кристијан Караџовски, 2020	0,2
4	Ментор на дипломска работа на Сергеј Светозар Митевски, 2020	0,2
5	Ментор на дипломска работа на Роберт Божиновски, 2020	0,2
6	Ментор на дипломска работа на Андреј Неделковски, 2021	0,2
7	Ментор на дипломска работа на Марјан Петковски, 2022	0,2
8	Член на Комисија за одбрана на дипломска работа на Александар Ристески, 2018	0,1
9	Член на Комисија за одбрана на дипломска работа на Мартин Георгиевски, 2019	0,1
10	Член на Комисија за одбрана на дипломска работа на Андреј Ристески, 2019	0,1
11	Член на Комисија за одбрана на дипломска работа на Стефан Ѓоргиевски, 2020	0,1
12	Член на Комисија за одбрана на дипломска работа на Кристијан Караџовски, 2020	0,1
13	Член на Комисија за одбрана на дипломска работа на Сергеј Светозар Митевски, 2020	0,1
14	Член на Комисија за одбрана на дипломска работа на Роберт Божиновски, 2020	0,1
15	Член на Комисија за одбрана на дипломска работа на Дејан Смилески, 2020	0,1
16	Член на Комисија за одбрана на дипломска работа на Батухан Ибрахим, 2020	0,1
17	Член на Комисија за одбрана на дипломска работа на Коста Марковски, 2020	0,1

18	Член на Комисија за одбрана на дипломска работа на Дарко Нанески, 2020	0,1
19	Член на Комисија за одбрана на дипломска работа на Андреј Неделковски, 2021	0,1
20	Член на Комисија за одбрана на дипломска работа на Марјан Петковски, 2022	0,1
21	Член на Комисија за одбрана на дипломска работа на Борјан Стојков, 2022	0,1
22	Член на Комисија за одбрана на дипломска работа на Драган Спасов, 2022	0,1
23	Член на Комисија за одбрана на дипломска работа на Иван Костадинов, 2022	0,1
24	Член на Комисија за одбрана на дипломска работа на Дејан Јованов, 2022	0,1
25	Член на Комисија за одбрана на магистерски труд на Љаџиф Хасоли, 2020	0,3
26	Член на Комисија за одбрана на магистерски труд на Драган Кумев, 2020	0,3
27	Член на Комисија за одбрана на магистерски труд на Дарио Секуловски, 2021	0,3
28	Член на Комисија за одбрана на магистерски труд на Батухан Ибрахим, 2022	0,3
	Вкупно	139,15

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Интернационална конференција на Sony professional Europe - Rewrite the future, 2020, учество со усна презентација	1
2	Ментор на магистерски труд на Дарио Секуловски, 2021	2
3	Интернационална конференција на IMAGO - Celebrating female cinematographers on International Women's Day, 2022, учество со усна презентација	1

4	Меѓународна научна конференција на Факултетот за драмски уметности - Скопје на Скомрахи 2022 - Промена на перспективите - театарското и филмското образование во време на пандемија , 2022, пленарно предавање на тема „Онлајн настава по Филмско и ТВ снимање - Да се предава или не?“	3
5	Меѓународна работилница „Движење на камерата“ (заеднички проект со Академија за драмски уметности - Загреб, Р Хрватска, вон. проф. арт. Марио Кокотовиќ), 2022, ментор и учесник	3
6	Меѓународна работилница Sony Cinema Line Master Class, Скопје, 2023, учесник	3
	Вкупно	13,00

СТРУЧНО-УМЕТНИЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста: Јавно изведено или претставено уметничко дело во облик познат во јавноста – реализирани филмски и телевизиски проекти	Поени
1	2022 – ECCR testimonial Ѓорги Каракашев – видео за промоција на нискобуџетни мерки за животна средина и адаптација кон климатските промени спроведени од земјоделци во Р Албанија и РС Македонија, WeEffect Europe, продуцент: Горан Трпчевски	2
2	2022 – ECCR testimonial Arben Licollari – видео за промоција на нискобуџетни мерки за животна средина и адаптација кон климатските промени спроведени од земјоделци во Р Албанија и РС Македонија, WeEffect Europe, продуцент: Горан Трпчевски	2
3	2022 – ECCR testimonial Сузана Димитриевска – видео за промоција на нискобуџетни мерки за животна средина и адаптација кон климатските промени спроведени од земјоделци во Р Албанија и РС Македонија, WeEffect Europe, продуцент: Горан Трпчевски	2
4	2022 – ECCR testimonial Gjergji Lici – видео за промоција на нискобуџетни мерки за животна средина и адаптација кон климатските промени спроведени од земјоделци во Р Албанија и РС Македонија, WeEffect Europe, продуцент: Горан Трпчевски	2
5	2022 – ECCR testimonial Dimitrach Gushi – видео за промоција на нискобуџетни мерки за животна средина и адаптација кон климатските промени спроведени од земјоделци во Р Албанија и РС Македонија, WeEffect Europe, продуцент: Горан Трпчевски	2
6	2022 – ECCR testimonial Ѓорги Каракашев – видео за промоција на нискобуџетни мерки за животна средина и адаптација кон климатските промени спроведени од земјоделци во Р Албанија и РС Македонија, WeEffect Europe, кинематографер: Горан Трпчевски	2

7	2022 - ECCR testimonial Arben Licollari – видео за промоција на нискобуџетни мерки за животна средина и адаптација кон климатските промени спроведени од земјоделци во Р Албанија и РС Македонија, WeEffect Europe, кинематографер: Горан Трпчевски	2
8	2022 - ECCR testimonial Сузана Димитриевска – видео за промоција на нискобуџетни мерки за животна средина и адаптација кон климатските промени спроведени од земјоделци во Р Албанија и РС Македонија, WeEffect Europe, кинематографер: Горан Трпчевски	2
9	2022 - ECCR testimonial Gjergji Lici – видео за промоција на нискобуџетни мерки за животна средина и адаптација кон климатските промени спроведени од земјоделци во Р Албанија и РС Македонија, WeEffect Europe, кинематографер: Горан Трпчевски	2
10	2022 - ECCR testimonial Dimitrach Gushi – видео за промоција на нискобуџетни мерки за животна средина и адаптација кон климатските промени спроведени од земјоделци во Р Албанија и РС Македонија, WeEffect Europe, кинематографер: Горан Трпчевски	2
11	2023 - „Mavera“ (краток игран филм), UMBRA продукција, режија: Батухан Ибрахим, копродуцент: Горан Трпчевски	3
12	2023 - „Изборни ветувања – што се вете и колку се исполни“, ДААН-продукција за Меѓународната фондација за изборни системи (ИФЕС), режија: Лазар Секуловски, продуцент: Горан Трпчевски	4
	Вкупно	27,00

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1	Член на интернационалното жири на Меѓународниот фестивал на планински филм ЕХО, Скопје, 2021	2
2	Модератор и презентер на Одделот за филмска и ТВ-камера и на Факултетот за драмски уметности во Скопје на <i>Равно Село Филм фестивал</i> , Р Србија, 2021	0,5
3	Член на уредувачкиот тим на зборникот на трудови „Philozophy and film“ од Меѓународната конференција одржана на 11. Филозофски филмски фестивал, 2021/22	1
4	Член на интернационалното жири на Меѓународниот фестивал на планински филм ЕХО, Скопје, 2022	2
5	Организација и реализација на Интернационалните студентски средби „Скомрахи“, 2018	0,5

6	Организација и реализација на Интернационалните студентски средби „Скомрахи“, 2019	0,5
7	Организација и реализација на Интернационалните студентски средби „Скомрахи“, 2020	0,5
8	Организација и реализација на Интернационалните студентски средби „Скомрахи“, 2022	0,5

Дејности од поширок интерес

1	Продекан за настава на Факултетот за драмски уметности (2019 – 2022)	4
2	Раководител на Катедрата за филмско и ТВ-снимање (2011 – 2023)	3
3	Раководител на Комисијата за повторна акредитација на студиските програми од прв циклус при Факултетот за драмски уметности во Скопје, 2022	0,5
4	Раководител на Комисијата за повторна акредитација на студиските програми од втор циклус при Факултетот за драмски уметности во Скопје, 2022	0,5
5	Координатор на студиската програма Филмско и ТВ-снимање	1
6	Член на Комисијата за избор во звање – асистент на м-р Даниел Велјановски, 2019	0,2
7	Член на Комисијата за избор во звање – вонреден професор на м-р Борјан Зафировски, 2022	0,2
8	Член на Комисијата за избор во звање – доцент на м-р Даниел Велјановски, 2022	0,2

Учество на домашни и меѓународни фестивали

1	2019 – Youth Film Festival Sarajevo - "Silence" (краток игран филм) реж. Б. Ибрахим, кинематографер Стефан Ѓоргиевски, Официјална Селекција	1
2	2019 – Balkan Film Food Festival - "Silence" (краток игран филм) реж. Б. Ибрахим, кинематографер Стефан Ѓоргиевски, Официјална Селекција	1
3	2021 – Filmski Festival Obnova Novi Sad - "Silence" (краток игран филм) реж. Б. Ибрахим, кинематографер Стефан Ѓоргиевски, Добитник на награда	1
4	2021 – Ravno Selo Filmski Festival - "Silence" (краток игран филм) реж.: Б. Ибрахим, кинематографер: Стефан Ѓоргиевски, специјално признание	1

5	2020 – Skopje Youth Film Festival - "Twisted" (краток игран филм) реж. Б. Ибрахим, кинематографер Стефан Ѓоргиевски, официјална селекција	1
6	2020 – Drim Short Film Festival - "Twisted" (краток игран филм), реж.: Б. Ибрахим, кинематографер: Стефан Ѓоргиевски, официјална селекција	1
7	2020 – Toronto Online Film Festival - "Twisted" (краток игран филм), реж.: Б. Ибрахим, кинематографер: Стефан Ѓоргиевски, Награда за најдобар режисер	1
8	2020 – ARFF Barcelona - "Twisted" (краток игран филм) реж. Б. Ибрахим, кинематографер: Стефан Ѓоргиевски, Staff Pick Movie	1
9	2021 – Monthly Indie Shorts - "Twisted" (краток игран филм) реж.: Б. Ибрахим, кинематографер: Стефан Ѓоргиевски, официјална селекција	1
10	2021 – Balkan Beyond Borders Short Film Festival - "Twisted" (краток игран филм), реж.: Б. Ибрахим, кинематографер: Стефан Ѓоргиевски, официјална селекција	1
11	2021 – International Istanbul Nartugan Film Festival - "Twisted" (краток игран филм), реж.: Б. Ибрахим, кинематографер: Стефан Ѓоргиевски, официјална селекција	1
12	2021 – Berlin Shorts Award - "Twisted" (краток игран филм), реж.: Б. Ибрахим, кинематографер: Стефан Ѓоргиевски, Најдобар хорор-филм	1
13	2021 – Tiete International Film Festival - "Twisted" (краток игран филм), реж.: Б. Ибрахим, кинематографер: Стефан Ѓоргиевски, Најдобар актер	1
14	2021 – Hollywood International Golden Age Festival - "Twisted" (краток игран филм), реж.: Б. Ибрахим, кинематографер: Стефан Ѓоргиевски, финалист	1
15	2021 – Andromeda Film Festival - "Twisted" (краток игран филм) реж.: Б. Ибрахим, кинематографер: Стефан Ѓоргиевски, Најдобар хорор-филм	1
16	2021 – The Gladiator Film Festival - "Twisted" (краток игран филм) реж. Б. Ибрахим, кинематографер Стефан Ѓоргиевски, Најдобар хорор-филм	1
17	2021 – Pure Magic International Film Festival - "Twisted" (краток игран филм), реж.: Б. Ибрахим, кинематографер: Стефан Ѓоргиевски, специјално признание	1
18	2022 – Leskovački internacionalni festival filmske rezije – „Прогестерор(н)“ (краток игран филм), реж.: Тина Величковиќ, кинематографер: Димитар Атанасоски, втора награда за режија	1

19	2022 – Filmski festival Herceg Novi – „Прогестерор(н)“ (краток игран филм) реж. Тина Величковиќ, кинематографер: Димитар Атанасоски, студентска селекција	1
20	2022 – Cinedays -Living music project – „Прогестерор(н)“ (краток игран филм), реж.: Тина Величковиќ, кинематографер: Димитар Атанасоски	1
21	2023 – baKam -Ljubljana – „Прогестерор(н)“ (краток игран филм), реж.: Тина Величковиќ, кинематографер: Димитар Атанасоски, посебен осврт на работата на кинематограферот	1
	Вкупно	38,10

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	131,15
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	13,00
СТРУЧНО-УМЕТНИЧКА ДЕЈНОСТ	27,00
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	38,10
Вкупно	209,25

Членови на Комисијата

Проф. м-р Лазар Секуловски, с.р.
Проф. д-р Антонио Митриќески, с.р.
Проф. д-р Игор Вецовски, с.р.

Прилој бр. 5

ПРЕГЛЕД

НА ОДОБРЕНИ ТЕМИ НА ФАКУЛТЕТ ЗА ДРАМСКИ УМЕТНОСТИ СКОПЈЕ

1. ДОКТОРСКИ ТРУДОВИ

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	м-р Ментор Зумберај	“ Од монодрамата ... до филмското сценарио (Непознатата Долина) ”	“From monodrama ... to movie script (Unknown Lawn)“	проф. д-р Сашко Насев	Бр. 0202-307/9 01.06.2023

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА АСИСТЕНТ ПО ПРЕДМЕТИТЕ ОД НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ ТЕЛЕКОМУНИКАЦИСКО И ИНФОРМАЦИСКО ИНЖЕНЕРСТВО НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ЕЛЕКТРОТЕХНИКА И ИНФОРМАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Факултетот за електротехника и информациски технологии во Скопје, објавен во весниците „Слободен печат“ и „Коха“ од 3.5.2023 година, за избор на асистент по предметите од наставно-научната област 22405 – телекомуникациско и информациско инженерство, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет на Факултетот за електротехника и информациски технологии, бр. 02-895/12, донесена на 17.5.2023 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: проф. д-р Зоран Хаџи-Велков, претседател, проф. д-р Владимир Атанасовски, член и вонр. проф. д-р Славче Пејоски, член.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на асистент по предметите од наставно-научната област 22405 – телекомуникациско и информациско инженерство, во предвидениот рок се пријави еден кандидат, м-р Марија Попоска, дипл. ел. инж.

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ

Кандидатката м-р Марија Попоска е родена на 23.7.1995 година во Прилеп, Република Македонија. Средно образование завршила во гимназијата „Мирче Ацев“ во Прилеп. Во учебната 2014/2015 година се запишала на додипломски студии (прв циклус академски студии) на Факултетот за електротехника и информациски технологии во Скопје, студиска програма Телекомуникации и информациско инженерство. Дипломирала на 2.10.2018 година со одбрана на дипломски труд со наслов „Системи за истовремен пренос на енергија и информација“, под менторство на проф. д-р Зоран Хаџи-Велков. Додипломските студии ги завршила со просечна оценка 9,58 и се стекнала со 241 ЕКТС-кредит. Во учебната 2018/2019 година се запишала на магистерски студии (втор циклус академски студии) на Факултетот за електротехника и информациски технологии во Скопје, студиска програма Безжични системи, сервиси и апликации. На 30.9.2020 година го одбрала магистерскиот труд со наслов „Практични комуникациски шеми за безжично напојувани сензорски мрежи за Интернет на нештата“, под менторство на проф. д-р Зоран Хаџи-Велков. Магистерските студии ги завршила со просечна оценка 10,00 и се стекнала со 60 ЕКТС-кредити.

Од учебната 2020/2021 година, кандидатката м-р Марија Попоска е докторанд на студиската програма од трет циклус – Електротехника и информациски технологии при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, под менторство на проф. д-р Зоран Хаџи-Велков.

2. ОЦЕНКА ЗА ОСТВАРУВАЊЕТО НА КАНДИДАТКАТА ВО СОГЛАСНОСТ СО ОПШТИТЕ И ПОСЕБНИТЕ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕТО АСИСТЕНТ

Кандидатката Марија Попоска завршила прв и втор циклус академски студии со 301 ЕКТС-кредит; се стекнала со назив – магистер по електротехника и информациски технологии; има остварено просечен успех од 9,58 на прв циклус студии и просечен успех од 10,00 на втор циклус студии; има познавање на англиски јазик кој одговара на ниво Ц1 според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR), со што ги исполнува општите услови за избор во звањето асистент. Во периодот од 2020 година, кандидатката има објавено 2 труда со оригинални научни резултати како автор/коавтор во научни списанија (од кои едно списание е со висок фактор на влијание) и 4 труда со оригинални научни резултати како автор/коавтор во зборници на рецензирани научни трудови

презентирани на меѓународни академски собири, со што ги исполнува посебните услови за избор во звањето асистент.

3. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА ОД ПОЧЕТОКОТ НА КАРИЕРАТА ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во учебната 2020/2021 година, кандидатката м-р Марија Попоска била избрана во соработничко звање – асистент на Факултетот за електротехника и информациски технологии во Скопје по предмети во наставно-научната област 22405 – телекомуникациско и информациско инженерство.

Како асистент, кандидатката спроведувала аудиториски и лабораториски вежби по предметите:

- Основи на телекомуникации (аудиториски и лабораториски вежби);
- Безжични канали (аудиториски и лабораториски вежби);
- Податочни структури и програмирање (аудиториски и лабораториски вежби);
- Вовед во телекомуникации (лабораториски вежби);
- Комуникациски технологии (лабораториски вежби);
- Телекомуникациски мрежи (лабораториски вежби);
- Програмирање и алгоритми (лабораториски вежби);
- Библиотеки и програмирање (лабораториски вежби).

Кандидатката, исто така, учествувала и во подготовка на интерни скрипти (практикуми) за лабораториски вежби за предметите: Основи на телекомуникации, Безжични канали и Вовед во телекомуникации.

Научноистражувачка дејност

М-р Марија Попоска има објавено вкупно 9 научни труда, од кои 2 научни труда во научни списанија со импакт-фактор, еден научен труд во меѓународно научно списание и 6 научни труда во зборници на рецензирани научни трудови презентирани на меѓународни академски собири. Од нејзиниот избор во соработничко звање – асистент (Билтен на УКИМ бр. 1224 од 15.9.2020 година), автор е на еден научен труд во научно списание со импакт-фактор, еден научен труд во меѓународно научно списание и 4 научни труда во зборници на меѓународни академски собири.

Во продолжение се дадени податоци за објавените научни трудови по изборот во соработничко звање – асистент и оцена на тие трудови.

Трудови со оригинални научни резултати објавен во научно списание кое има импакт-фактор

[1] A. Bazrafkan, **M. Poposka**, Z. Hadzi-Velkov, P. Popovski, and N. Zlatanov, "Performance Comparison Between A Simple Full-Duplex Multi-Antenna Relay And A Passive Reflecting Intelligent Surface," *IEEE Transactions on Wireless Communications*, doi: 10.1109/TWC.2023.3234329 (импакт-фактор 8.346)

Во овој труд е предложен дизајн на повеќеантенски релеен систем кој работи во режим на истовремен прием и праќање, базиран на 2-битни аналогни фазни поместувачи и пасивно поништување на интерференцијата. Предложениот систем е спореден со реконфигурабилна интелегентна површина во однос на постижните податочни брзини на двата системи. Резултатите покажуваат дека предложениот релеен систем постигнува значително поголеми податочни брзини, особено при мал број на антенски елементи.

[2] **M. Poposka** and Z. Hadzi-Velkov, "Binary vs partial offloading in wireless powered mobile edge computing systems with fairness guarantees", *ITU Journal on Future and Evolving Technologies*, Vol. 3, no. 2, pp. 498-507, 2022

Во овој труд е развиена шема за распределба на ресурси за безжично напојуван комуникациски систем за пресметка на мобилен раб базиран на бинарен или целосен претовар на податоци. Предложената шема врши минимизирање на максималната пресметковна брзина, со што гарантира правична распределба на ресурси меѓу безжичните уреди. Во трудот се оптимизираат клучните системски параметри, како што

се времетраењето на фазата за жетва на енергија, времетраењето на фазите на трансмисија, предавателната моќности на безжичните уреди, како и брзината на локална пресметка на безжичните уреди.

Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири

[3] V. Rakovic, H. Gjoreski, **M. Poposka**, D. Denkovski, L.Gavrilovska, "Flash Crowd Management in Beyond 5G Systems," *Proc. International Conference on Future Access Enablers of Ubiquitous and Intelligent Infrastructures (FABULOUS 2021)*, 6-7 May 2021, Zagreb, Croatia

Во овој труд е разгледана интеграцијата на виртуелизацијата на радиопристапната мрежа со нови интелигентни технологии, како што е машинското учење, кои можат да ги адресираат проблемите поврзани со неочекуваниот наплив на сообраќај. Резултатите во трудот јасно покажуваат дека напредните решенија базирани на машинско учење може значително да ги подобрат перформансите на мрежата преку адаптирање на мрежните ресурси базирано на предвидување за напливот на сообраќај.

[4] **M. Poposka** and Z. Hadzi-Velkov, "Computing on the Edge: A System and Technology Overview," *Proc. XV International Conference ETAI*, 23-24 September 2021

Во овој труд е презентиран широк преглед на системите за пресметка на мобилен раб. Овој преглед вклучува архитектура на системите за пресметка на мобилен раб, споредба меѓу пресметка на мобилен раб и пресметка во облак, и споредба на моделите за пресметка и комуникација. Дополнително, анализирани се можности за интегрирање на системите за пресметка на мобилен раб со други технологии, како што се безжично напојувани системи, реконфигурабилни интелигентни површини и Интернет на нешта.

[5] **M. Poposka** and Z. Hadzi-Velkov, "Edge Computing: System Overview and Fusion with Wireless Power Transfer," *Proc. International Balkan Conference on Communications and Networking (BalkanCom 2021)*, 20-22 September 2021, Novi Sad, Serbia

Во овој труд е анализиран преглед на системите за пресметка на мобилен раб, со посебен осврт на интеграцијата со безжичен пренос на енергија. За таа цел предложен е безжично напојуван комуникациски систем за пресметка на мобилен раб базиран на бинарен модел за претовар на информациите. За предложениот систем, дефиниран е оптимизациски проблем кој ја максимизира минималната пресметковна рата преку определување на оптималните вредности на времетраењето на фазата за жетва на енергија, фазата за пренос на информација, како и пресметковните брзини на секој безжичен уред.

[6] **M. Poposka**, Z. Hadzi-Velkov, and T. Shuminovski, "Design Optimization of Wireless Powered Mobile Edge Computing Systems," *Proc. 30th Telecommunications Forum (TELFOR 2022)*, 15-16 November 2022, Belgrade, Serbia

Во овој труд е анализиран безжично напојуван комуникациски систем за пресметка на мобилен раб, составен од базна станица и безжични уреди кои вршат жетва на енергија. За овој систем е предложен оптимизациски проблем базиран на критериумот за пропорционална правичност при распределбата на ресурси меѓу безжичните уреди. Со предложениот оптимален дизајн се постигнува заедничка оптимизација на времетраењето на фазата за жетва на енергија, времетраењето на фазите за трансмисија, предавателната моќност на безжичните уреди, како и пресметковните брзини на безжичните уреди.

Учество во проекти

Кандидатката м-р Марија Попоска учествувала како млад истражувач во меѓународен научноистражувачки проект со наслов „Безжично напојувани комуникациски мрежи“, помеѓу Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје и Универзитетот „Фридрих Александер“ во Ерланген, Германија. Во периодот јуни – јули 2022 година реализирала научен престој на Институтот за дигитални комуникации при Универзитетот „Фридрих Александер“, каде што работела научни истражувања во рамките на проектот.

Кандидатката учествувала како млад истражувач во меѓународен научноистражувачки проект со наслов „SpaceEdu: Преобликување на иднината на вселенското образование преку мултидисциплинарни, инклузивни и одржливи активности за учење и предавање“.

Учество на работилници и дејности од поширок интерес

Во рамките на проектот „Безжично напојувани комуникациски мрежи“, помеѓу Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје и Универзитетот „Фридрих Александер“ во Ерланген, Германија, кандидатката учествувала на виртуелна научна работилница „Wireless Powered Communications of Tomorrow“, одржана на 9 септември 2022 година, каде што ги презентирала резултатите од истражувањето спроведено во рамки на проектот.

Кандидатката е член на Центарот за нови студенти на Факултетот за електротехника и информациски технологии, каде што активно учествува во организирање и реализирање на настани, како што се Отворен ден и организирани посети од средните училишта, со што придонесува за промоција на Факултетот меѓу идните студенти.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Марија Тони Попоска

Институција: Факултет за електротехника и информациски технологии во Скопје

Научна област: 22405 – телекомуникациско и информациско инженерство

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити	да
2	Стегнат назив – магистер од соодветната област Назив на научната област: магистер по електротехника и информациски технологии	да
3	Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на првиот циклус и вториот циклус на академски студии посебно Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,58. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 10,00.	да
4	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски, ниво Ц1 според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR) 2. Назив на документот: Уверение 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје 4. Датум на издавање на документот: 2.5.2023 година	да

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатката, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната и научноистражувачката дејност на м-р Марија Попоска.

Врз основа на изнесените податоци за исполнетоста на општите услови предвидени со Законот за високото образование и исполнетоста на посебните услови предвидени со Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Комисијата заклучи дека м-р Марија Попоска ги исполнува сите услови да биде избрана во звањето асистент во наставно-научната област 22405 – телекомуникациско и информациско инженерство.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Факултетот за електротехника и информациски технологии во Скопје, м-р Марија Попоска да биде избрана во звањето асистент во наставно-научната област 22405 – телекомуникациско и информациско инженерство.

Скопје, 31.5.2023 год.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Зоран Хаџи-Велков, претседател, с.р.
Проф. д-р Владимир Атансовски, член, с.р.
Вонр. проф. д-р Славче Пејоски, член, с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ОД НАУЧНАТА ОБЛАСТ РАСТИТЕЛНО ПРОИЗВОДСТВО НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ЗЕМЈОДЕЛСКИ НАУКИ И ХРАНА ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје, во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на својата дваесет и седма редовна седница одржана на 5.6.2023 година, со Одлука бр. 02-364/3, формира Рецензентска комисија во состав: д-р Златко Арсов, редовен професор на Факултетот за земјоделски науки и храна, д-р Ромина Кабранова, редовен професор на Факултетот за земјоделски науки и храна и д-р Татјана Прентовиќ, редовен професор на Факултетот за земјоделски науки и храна, со задача да изврши преглед и оценка на наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност на пријавениот кандидат за избор во звањето насловен доцент од научната област 40309, друго – биоенергетски растенија, во научното поле 403 растително производство.

Комисијата изврши преглед на доставената документација и констатира дека на распишаниот конкурс од страна на Факултетот за земјоделски науки и храна во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје во дневните весници „Нова Македонија“ и „Коха“ од 20.5.2023 година, за избор на еден наставник во сите наставно-научни звања од научната област 40309, друго – биоенергетски растенија, во научното поле 403 растително производство, се пријавил само еден кандидат.

По прегледот на доставената документација, Рецензентската комисија до Наставно-научниот совет на Факултетот за земјоделски науки и храна, при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

На распишаниот конкурс за избор на наставник во сите наставно-научни звања од научната област 40309 друго – биоенергетски растенија, во научното поле 403 растително производство, се пријавил д-р Игор Иљовски, вработен како виш лаборант на Катедрата за специјално производство, Институт за растително производство при Факултетот за земјоделски науки и храна, во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Врз основа на пријавата и останатите приложени документи, Рецензентската комисија го констатира следново:

1. Биографски податоци

Д-р Игор Иљовски е роден на 21.10.1970 година во Скопје. Основно и средно образование завршил во родниот град. Во учебната 1990/1991 година се запишал на Земјоделскиот факултет во Скопје (полделска насока), каде што дипломирал со просечен успех 8,00.

Во 1998 година се вработил на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје.

Во академската 2012/2013 година, кандидатот се запишал на втор циклус студии на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје, на групата Растителна биотехнологија, модул: градинарство и цвеќарство. Во учебната 2010/2011 година завршил втор циклус студии на студиската програма Растителна биотехнологија, модул: градинарство и цвеќарство (со просечен успех 10,00). Магистерскиот труд со наслов: „Значење и примена на вештачкото осветлување во заштитени простори во градинарското и цвеќарското производство“ го одбрал на 27.12.2012 година и се стекнал со научен степен – магистер на земјоделски науки.

На докторски студии се запишал во учебната 2014/2015 година, каде што ја пријавил докторската дисертација под наслов „Продуктивност на маслодајната репка *Brassica napus L.* во зависност од употребата на азот, сулфур и бор“, и неа

ја одбрал на 24.9.2020 година, со што се стекнал со правото на научен степен доктор на земјоделски науки.

Се служи со англискиот јазик и напредно користи повеќе компјутерски вештини и компетенции.

2. Наставно-образовна дејност

Од 1.10.2019 до 30.6.2020 година бил ангажиран како демонстратор на група предметни програми во научните области: индустриски култури, житни култури и крмни растенија, на Катедрата за специјално поледелство, при што активно учествува во одржувањето на практичните вежби и консултации по предметите.

Од своето вработување на Факултетот за земјоделски науки храна во Скопје, па сè до денес, д-р Игор Иљовски ги изведува лабораториските и теренските вежби по група предметни програми. Вежбите ги изведува редовно, со голема одговорност и професионалност. Има коректен однос со студентите и успешно им го пренесува знаењето од овие наставни дисциплини.

Од активностите поврзани со наставно-образовниот процес, кандидатот подготвува, но се јавува и како технички уредник на повеќе високообразовни учебници (6), практикуми (5), прирачници (2) и информатори за студиските програми на Факултетот (4).

3. Научноистражувачка дејност

Покрај ангажираноста во наставата, д-р Игор Иљовски е вклучен во научноистражувачката дејност на дел од предметите од Катедрата за специјално поледелство. Кандидатот учествува во реализација на 2 домашни и 2 меѓународни проекти, на повеќе манифестации со научен, стручен и апликативен карактер со меѓународно учество, а има посетено и повеќе професионални курсеви, работилници и студиски престои во Србија, Турција, Италија и Унгарија. Учествува со реферати на поголем (7) број конгреси, симпозиуми и советувања во земјава и во странство.

Сериозноста и темелниот пристап се негова одлика во реализацијата на задачи од научната, стручната и апликативната дејност произлезени од предметите. Како резултат на досегашната научноистражувачка работа, како автор или коавтор, д-р Игор Иљовски има објавено 18 оригинални научни труда, објавени во референтни научни списанија со меѓународен уредувачки одбор и 25 труда со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборници на трудови од научен/стручен собир со меѓународен уредувачки одбор. Во вкупниот број не се вклучени магистерскиот труд и докторската дисертација.

4. Стручно-применувачка дејност и дејности од поширок интерес

Од 2011 година, кандидатот д-р Игор Иљовски е дел од тимот што работи во лабораториите на Катедрата за специјално поледелство, при Институтот за растително производство и учествува во теренските, лабораториските и стручно-апликативните истражувања за повеќе индустриски култури. Како дел на тимот, активно придонесува во реализацијата на бројни активности, поврзани со повеќе индустриски култури. Д-р Игор Иљовски има присуствувало на повеќе обуки, меѓу кои и Drip Irrigation and Fertigation – Diyarbakir, Turkey, а исто така има добиено и повеќе сертификати.

Член е на организациониот одбор на: 2nd International Balkan Agriculture Congress, одржан на Faculty of Agriculture при Универзитетот Namik Kemal, во Текирдаг, Турција.

Коавтор е на брошурата „Употреба на мрежи во боја за засенчување, во производство на градинарски и цветни култури“, издадена од USAID и Мрежа за рурален развој. Како соработник, вклучен е во изготвување и следење на повеќе научно-образовни проекти.

Исто така, кандидатот редовно учествува во осмислување на промотивните активности, а како императив е значајно да се нагласи дека поседува авторство и врз логото на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на внимателно разгледување на приложената документација, како и личното познавање и следење на неговата работа, Комисијата констатира дека кандидатот поседува научни и стручни квалитети кои според Законот за високото образование, Статутот и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избран за наставник, област 40309 друго – биоенергетски растенија, во научното поле растително производство, во звањето доцент, односно насловен доцент.

Следствено на претходно наведеното, членовите на Комисијата со задоволство му предлагаат на Наставно-научниот совет на Факултетот, д-р Игор Иљовски да биде избран во звањето насловен доцент, област: 40309 друго – биоенергетски растенија, во научното поле растително производство на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје, при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Рецензентска комисија

**Д-р Златко Арсов, редовен професор, с.р.
Факултет за земјоделски науки и храна – Скопје**

**Д-р Ромина Кабранова, редовен професор, с.р.
Факултет за земјоделски науки и храна – Скопје**

**Д-р Татјана Прентовиќ, редовен професор, с.р.
Факултет за земјоделски науки и храна – Скопје**

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: **Игор Илија Иљовски**
 Институција: **Факултет за земјоделски науки и храна – Скопје**
 Научна област: **40309, ДРУГО – БИОЕНЕРГЕТСКИ РАСТЕНИЈА**

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ДОЦЕНТ/ НАУЧНО ЗВАЊЕ – НАУЧЕН СОРАБОТНИК

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус *</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува: <u>8 (осум)</u>. Просечниот успех на втор циклус изнесува: <u>10 (десет)</u>. Просечниот успех изнесува <u>9 (девет)</u> за интегрираните студии.</p>	ДА
2	<p>Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира</p> <p>Назив на научната област: <u>40309 друго - биоенергетски растенија</u>; поле: растително производство; подрачје: земјоделство и ветерина.</p>	ДА
3	<p>Објавени најмалку четири научни труда** во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор</p>	ДА
3.1	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p> <p>9. Назив на научното списание: <u>Acta Horticulturae</u> 10. Назив на електронската база на списанија: <u>Scopus</u> 11. Наслов на трудот: <u>Greenhouse production in Macedonia - Challenges and opportunities</u> 12. Година на објава: <u>2012</u></p> <p>1. Назив на научното списание: <u>Acta Horticulturae</u> 2. Назив на електронската база на списанија: <u>Scopus</u> 3. Наслов на трудот: <u>Perspectives of the organic production in Macedonia</u> 4. Година на објава: <u>2012</u></p>	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: <u>Acta Horticulturae</u> 2. Назив на електронската база на списанија: <u>Scopus</u> 3. Наслов на трудот: <u>Assessment of genetic diversity among macedonian tomato (Lycopersicon esculentum Mill.) landraces</u> 4. Година на објава: <u>2012</u> 	
3.2	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: <u>Journal of Agricultural, Food and Environmental Sciences (JAFES)</u> 2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): <u>вкупен број на членови-31; Serbia-6, Croatia-5, Bosnia and Hercegovina-3, Montenegro-2, Germany-1, Bulgaria-2, Slovenia-2, Austria-1, Albania-1, North Macedonia-8</u> 3. Наслов на трудот: <u>Examination of substrates in seedling production of Petunia hybrida grandiflora. Hort.</u> 4. Година на објава: <u>2014</u> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: <u>Journal of Agricultural, Food and Environmental Sciences (JAFES)</u> 2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): <u>вкупен број на членови-31; Serbia-6, Croatia-5, Bosnia and Hercegovina-3, Montenegro-2, Germany-1, Bulgaria-2, Slovenia-2, Austria-1, Albania-1, North Macedonia-8</u> 3. Наслов на трудот: <u>Determination of bioclimatic coefficient of tomato crop under different irrigation and fertilization techniques</u> 4. Година на објава: <u>2015</u> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: <u>Journal of Agricultural, Food and Environmental Sciences (JAFES)</u> 2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): <u>вкупен број на членови-31; Serbia-6, Croatia-5, Bosnia and Hercegovina-3, Montenegro-2, Germany-1, Bulgaria-2, Slovenia-2, Austria-1, Albania-1, North Macedonia-8</u> 3. Наслов на трудот: <u>The Impact of Using Combinations of N, S And B in Oilseed Rape - Brassica Napus L. on Quantitative Properties of Seed</u> 4. Година на објава: <u>2017</u> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: <u>Journal of Agricultural, Food and Environmental Sciences (JAFES)</u> 	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): <u>вкупен број на членови-31; Serbia-6, Croatia-5, Bosnia and Hercegovina-3, Montenegro-2, Germany-1, Bulgaria-2, Slovenia-2, Austria-1, Albania-1, North Macedonia-8.</u></p> <p>3. Наслов на трудот: <u>Results from exploitation research and quality of work in semiautomatic transplanting of industrial tomato</u></p> <p>4. Година на објава: <u>2020</u></p>	
3.3	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е објавено во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД</p> <p>5. Назив на научното списание: _____</p> <p>6. Назив на членката на ЕУ/ОЕЦД _____</p> <p>7. Наслов на трудот: _____</p> <p>8. Година на објава: _____</p>	НЕ
3.4	<p>Книга или дел од книга рецензирана и објавена во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД</p> <p>1. Наслов на книгата: _____</p> <p>2. Назив на членката на ЕУ/ОЕЦД _____</p> <p>3. Издавач, година и место на издавање/објавување: _____</p>	НЕ
3.5	<p>Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји</p> <p>1. Назив на зборникот: <u>Proceeding, 1st World Oil Seed Congress 6-7 November 2019, Lviv, Ukraine.</u></p> <p>2. Назив на меѓународниот собир: <u>1st World Oil Seed Congress 6-7 November 2019</u></p> <p>3. Имиња на земјите: <u>Turkey, Spain, Moldova, Thailand.</u></p> <p>4. Наслов на трудот: <u>Variability of Quantitative Properties in Oilseed Rape (Brassica Napus L.) and Efficiency from Application of Certain Macro and Microelements</u></p> <p>5. Година на објава: <u>2019</u></p> <p>11. Назив на зборникот: <u>Congres Book, 2nd International Balkan Agriculture Congress, Namik Kemal University, Faculty of Agriculture, Tekirdağ, Turkey</u></p> <p>12. Назив на меѓународниот собир: <u>2nd International Balkan Agriculture Congress, Namik Kemal University, Faculty of Agriculture, Tekirdağ, Turkey.</u></p>	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>13. Имиња на земјите: USA, Serbia, Slovenia, Macedonia, Grece, Croatia, Bulgaria, Albania. Turkey.</p> <p>14. Наслов на трудот: <u>Variability of quantitative properties in oilseed rape - Brassica napus L., depending quantity, way and time of use of certain macro and microelements</u></p> <p>15. Година на објава: <u>2017</u></p> <p>1. Назив на зборникот: Proceedings 51st Croatian and 11th International Symposium on Agriculture</p> <p>2. Назив на меѓународниот собир: <u>51st Croatian and 11th International Symposium on Agriculture</u></p> <p>3. Имиња на земјите: Croatia, Hungary, Slovenia, UK, Romania, Bosnia and Herzegovina</p> <p>4. Наслов на трудот: <u>Design of agronomical measures for winter wheat and sunflower productivity to mitigate climate changes in South Eastern Macedonia</u></p> <p>5. Година на објава: <u>2016</u></p> <p>1. Назив на зборникот: Proceeding, <u>5th International Agricultural Symposium “Agrosym 2014”, Sarajevo, BiH</u></p> <p>2. Назив на меѓународниот собир: <u>Agrosym 2014”, Sarajevo, BiH</u></p> <p>3. Имиња на земјите: USA, Columbia, Croatia, Thailand, Bosnia and Herzegovina, Montenegro, Turkey, Egypt, Iran, Morocco, Italy, United Arab Emirates, Spain, Bulgaria, Serbia, Lebanon, Philippines, Republic of Macedonia, Bangladesh, Hungary, Poland, Pakistan, Ukraine, Nepal, India</p> <p>4. Наслов на трудот: <u>Examination of seedlings quality of pelargonium x hortorum l. H. Bail. treated with different fertilizers</u></p> <p>5. Година на објава: <u>2014</u></p>	
3.6	<p>Преводи на капитални дела во области кои ги утврдува Националниот совет за високо образование и научноистражувачка дејност</p> <p>1. Наслов на преведеното капитално дело: _____</p> <p>2. Година на објава: _____</p> <p>3. Издавач, место на издавање и година: _____</p>	НЕ
4	<p>Познавање на најмалку еден странски јазик, определен со општ акт на Универзитетот, односно на самостојната висока стручна школа</p>	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	5. Странски јазик: <u>Англиски</u> 6. Назив на документот: <u>Уверение</u> 7. Издавач на документот: <u>Филолошки факултет „Блаже Конески“, УКИМ – Скопје</u> 8. Датум на издавање на документот: <u>24.9.2014</u>	ДА
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	ДА

* На лицата кои имаат заснован работен однос на Универзитетот или на некој од универзитетите во Република Македонија во моментот на стапување во сила на Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018), нема да се применуваат одредбите од Законот кои се однесуваат на просекот, односно дека лицата треба да имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус. Во овој случај, полето под реден број 1 не се пополнува.

** За кандидатот/ите кој има повеќе од 4 (четири) научни труда во референтна научна публикација, рецензентската комисија научните труда ќе ги наведе, ќе ги оцени и ќе ги вреднува во Образец 2.

ОБРАЗЕЦ 2**КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ****Кандидат: Игор Илија Иљовски****Институција: Факултет за земјоделски науки и храна – Скопје****Научна област: 40309 друго – биоенергетски растенија****НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ**

Ред. број	Назив на активноста (наставно-образовна):	Поени
	Одржување на вежби прв циклус студии	2*15* 0,04
1.	Индустриски култури, Поледелство, 2019/2020.	1,2
2.	Лековити и зачински култури, Поледелство, Градинарство и цвекарство, 2019/2020.	1,2
3.	Производство на тутун, Поледелство, Градинарство и цвекарство, 2019/2020.	1,2
4.	Тревници, студиска програма Агроекономика, (семестар), 2019/2020.	1,2
5.	Фуражно производство, студиска програма: Поледелство, Еко, Градинарство и цвекарство, 2019/2020.	1,2
6.	Производство на тутун (2+0) (летен семестар), студиска програма: Поледелство, 2019/2020.	1,2
7.	Припрема на вежби и настава (зимски и летен семестар) 2007/2008; 2008/2009; 2009/2010; 2010/2011; 2011/2012; 2013/2014; 2014/2015; 2015/2016; 2016/2017; 2017/2018; 2018/2019; 2019/2020; 2022/2023	2*15* 0,02 7,8
8.	Теренска настава 2007/2008; 2008/2009; 2009/2010; 2010/2011; 2011/2012; 2013/2014; 2014/2015; 2015/2016; 2016/2017; 2017/2018; 2018/2019; 2019/2020; 2022/2023.	7,8
	Консултации со студенти	
9.	Консултации со студенти, 2007/2008; 2008/2009; 2009/2010; 2010/2011; 2011/2012; 2013/2014; 2014/2015; 2015/2016; 2016/2017; 2017/2018; 2018/2019; 2019/2020; 2022/2023.	2*15* 0,01 3,9
	Активност поврзани со наставно-образовната дејност (учебници, практикуми, прирачници, информатори)	
10.	Технички уредник. Педологија, ФЗНХ, 2022 (учебник).	1,0
11.	Технички уредник. Тутун, ФЗНХ, 2022 (учебник).	1,0
12.	Технички уредник. Методологија и техники при испитување на земјоделска техника, ФЗНХ, 2022 (учебник).	1,0
13.	Технички уредник. Тревници, ФЗНХ, 2011 (учебник).	1,0
14.	Технички уредник. Познавање и обработка на тутунската суровина, ФЗНХ, 2011 (практикум).	1,0
15.	Технички уредник. Фуражно производство, ФЗНХ, 2011 (практикум).	1,0
16.	Технички уредник. Припрема на фертиригација преку систем за микронаводнување, 2007 (прирачник).	0,5
17.	Технички уредник. Определување на времето и потребното количество вода за заливање кај земјоделските култури, 2007 (прирачник).	0,5
18.	Уредување. Производство на тутун, ФЗНХ, 2007 (практикум).	0,5
19.	Уредување. Коњарство, ФЗНХ, 2007 (учебник).	0,5
20.	Уредување. Говедарство, ФЗНХ, 2006 (учебник).	0,5
21.	Технички уредник. Информатор за студиски програми на ФЗНХ; 2018/2019.	0,5
22.	Технички уредник. Информатор за студиски програми на ФЗНХ; 2017/2018.	0,5
23.	Технички уредник. Информатор за студиски програми на ФЗНХ; 2016/2017.	0,5
24.	Технички уредник. Информатор за студиски програми на ФЗНХ; 2015.	0,5
	ВКУПНО	37,0

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста (научноистражувачка):	Поени
	Учесник во национален научен проект	
1.	Infoagrinet, 2008 - 2009	0,5
2.	USAID Climate Change Adaptation Project, Скопје. 2014	0,5
	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови	
3.	Selamovska, A., Miskoska-Milevska, E., Taseska Gjorgjijevski, M., Иљовски, И. (2023). Influence of the genotype on the polyphenolic composition and antioxidant activity of some berry fruits. The Serbian Genetic Society, Journal – GENETIKA, Vol. 55 (2023) No.2, ISSN 0534-0012 (IF 0.753)	3,0
4.	Иљовски, И. , Dimov, Z., Ristakjovska Shirgovska, B. (2023). Effect of N, S and B application of biomass yield and harvest index for two oilseed rape genotypes, IV International Symposium for Agriculture and Food - ISAF 2022, Faculty of Agricultural Sciences and Food- Скопје, Ss. Cyril and Methodius University in Скопје, Republic of North Macedonia, Journal of Agricultural Food and Environmental Sciences, JAFES, Vol 77, No 1 (2023).	3,0
5.	Иљовски, И. , Dimovska, D., Arsov, Z., Prentovikj, T., Canev, I. (2023). Agronomic and technical efficiency of the productivity of oilseed rape from combinations of several nutrients, IV International Symposium for Agriculture and Food - ISAF 2022, Faculty of Agricultural Sciences and Food- Скопје, Ss. Cyril and Methodius University in Скопје, Republic of North Macedonia, Journal of Agricultural Food and Environmental Sciences, JAFES, Vol 77, No 1 (2023).	3,0
6.	Ristakjovska Shirgovska, B., Prentovikj, T., Dimov, Z., Arsov, Z., Иљовски, И. (2023). Variations in the alfalfa forage yield per cuts in the first vegetation year, IV International Symposium for Agriculture and Food - ISAF 2022, Faculty of Agricultural Sciences and Food- Скопје, Ss. Cyril and Methodius University in Скопје, Republic of North Macedonia, Journal of Agricultural Food and Environmental Sciences, JAFES, Vol 77, No 1 (2023).	3,0
7.	Dimovska, D., Kovacevik, B., Miskoska Mileska, E., Иљовски, И. , Petrov, P. (2021). Influence of different substrates on the quality properties of tomato seedlings (<i>Lycopersicon esculentum</i> Mill.). International Journal of Agronomy and Agriculture Research, 19. ISSN 2225-3610	3,0
8.	Miskoska-Milevska, E., Dimovska D., Popovski T. Z., Иљовски И. (2020). Influence of the fertilizers Slavol and Biohumus on potato leaf area and stomatal density, Acta Agriculturae Serbica, 25 (49), 13–17, 2020, 13-17. (IF 0.45)	3,0
9.	Dimovska D., Petrov P. Иљовски И. (2020). Content of vitamin “C” in cauliflower (<i>Brassica oleracea</i> Var. <i>Botrytis</i>) and broccoli (<i>Brassica oleracea</i> Var. <i>Italica</i>) grown using microbial fertilizers, Journal of European and Balkan Perspectives, ISSN: 2545-4854, 118-122.	3,0
10.	Canev, I., Иљовски, И. (2020). Results from exploitation research and quality of work in semiautomatic transplanting of industrial tomato, Vol 74 No 1 (2020): Journal of Agricultural, Food and Environmental Sciences, JAFES, 32-37.	3,0
11.	Dimovska, D., Mihajlov, Lj., Trajkova, F., Koleva Gudeva, Lj., Иљовски, И. (2019). The influence of organic fertilizers on the growth and yield of	3,0

Ред. број	Назив на активноста (научноистражувачка):	Поени
	broccoli (<i>Brassica oleraceae</i> L. var. italica). Journal of Agriculture and Plant Sciences, 17 (2). pp. 25-30. ISSN 2545-4447	
12.	Davitkovska, M., Popsimonova, G., Agic, R., Bogevska, Z., Dorbić, B., Иљовски, И. (2017). Examination of Seedlings Quality of Pelargonium x hortorum L. H. Bail treated with Fertilizers with Different Concentration of Ca(NO ₃) ₂ . Agro-knowledge Journal, VOL. 17, No. 1, 91-99.	3,0
13.	Bogevska, Z., Agic, R., Popsimonova, G., Davitkovska, M., Иљовски, И. (2017). Reducing and total sugar content in onion during storage in the Republic of Macedonia. Agro-knowledge Journal, Vol. 17, No. 1, pp. 37-46.	3,0
14.	Prentovic, T., Ristakoska, B., Dimov, Z., Arsov, Z., Kabranova, R., Иљовски, И. (2016). Green forage yield and yield components of five oilseed rape genotypes (<i>Brassica napus</i> L.) in response to sowing date and harvest stage. Agro-knowledge Journal, Vol. 17, No. 1, pp. 59-68	3,0
15.	Tanaskovik, V., Cukaliev, O., Иљовски, И. (2015). Determination of bioclimatic coefficient of tomato crop under different irrigation and fertilization techniques, JAFES Vol 66 (2015): Journal of Agricultural, Food and Environmental Sciences. 83-90.	3,0
16.	Davitkovska, M., Bogevska, Z., Popsimonova, G., Agich, R., Иљовски, И. (2014). Examination of substrates in seedling production of Petunia hybrida grandiflora. Hort. Journal of Agricultural, Food and Environmental Sciences, Skopje, VOL 63, pp. 79-85.	3,0
17.	Bogevska, Z., Popsimonova, G., Agich, R., Davitkovska, M., Иљовски, И. (2014). Technology of onion production Bućinska arshlama in the past and today. Journal of Agricultural, Food and Environmental Sciences, Skopje, VOL 63, pp. 86-91.	3,0
18.	Bogevska Z., Agic R., Popsimonova G., Davitkovska M., Иљовски И. (2014). Physiological loss during storage of sweet onion in Republic of Macedonia, Agriculture & Forestry, Vol. 60 Issue 4: 149-154, 2014, Podgorica (IF 0.897)	3,0
19.	Najdenoska, O., Selamovska A., Đorđević, Miskoska E., Stojanova M., Иљовски И. , Arsov Z. (2013). Influence of microbiological fertilizer on reproductive potential and yield of strawberries. Zemljište i biljka, Vol. 61, No. 3, 139-145. YU ISSN 0514-6658.	3,0
20.	Agic, R., Popsimonova, G., Ibusoska, A., Bogevska, Z., Davitkovska, M., Ristovska, B., Иљовски, И. (2011). Perspective of the Organic Production in Macedonia. ISHS 5th Balkan Symposium on Vegetables and Potatoes. Tirana, Albania, Acta Horticulturae 960, pp. 263-268.	3,0
	Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји	
21.	Иљовски Игор (2020). Продуктивност на маслодајната репка <i>Brassica napus</i> L. во зависност од употребата на азот, сулфур и бор (докторска дисертација, Факултет за земјоделски науки и храна – Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје).	1,0
22.	Иљовски Игор , Dimov Zoran, Kabranova Romina, Canev Ile, Tanaskovikj Vjekoslav, Dimovska Daniela (2019). Variability of Quantitative Properties in Oilseed Rape (<i>Brassica Napus</i> L.) and Efficiency from Application of Certain Macro and Microelements; 1st World Oil Seed Congress 6-7 November 2019, Lviv, Ukraine; Proceedings pp.40-45; Trakya University Publisher No: 222.	6,0

Ред. број	Назив на активноста (научноистражувачка):	Поени
23.	Иљовски Игор , Kabranova Romina, Dimov Zoran, Tanaskovikj Vjekoslav, Canev Ile, Prentovic Tatjana. (2018). The Impact of Using Combinations of N, S And B in Oilseed Rape - <i>Brassica Napus</i> L. on Quantitative Properties of Seed. 3rd International Symposium for Agriculture and Food, ISAF 2017, 18-20 October 2017, Ohrid, Republic of Macedonia. Special Issue: Proceedings JAFES Vol. 72, No 2, September, pp.183-187. ISSN 2545-4315.	3,0
24.	Иљовски, I. , Dimov, Z., Kabranova, R., Canev, I., Dimovska, D., Arsov, Z., Prentovich, T. (2017). Variability of quantitative properties in oilseed rape - <i>Brassica napus</i> L., depending quantity, way and time of use of certain macro and microelements, Proceedings, 2nd International Balkan Agriculture Congress, Namık Kemal University, Faculty of Agriculture, Tekirdağ, Turkey, pp. 448-454.	6,0
25.	Dimovska, D., Bogevska, Z., Иљовски, I. , Zdravkovska, M., Kungulovski, Dz., Atanasova – Pancevska, N. (2017). <i>Impact of slavo microbiological fertilizer on soil microorganisms during cauliflower (Brassica oleracea L. var. botrytis) growth.</i> Proceedings, VIII International Agricultural Symposium "AGROSYM 2017" pp. 340-345.	3,0
26.	Dimov, Z., Mukaetov, D., Chukaliev, O., Dimitrov, L., Tanaskovik, V., Иљовски, I. (2016). Design of agronomical measures for winter wheat and sunflower productivity to mitigate climate changes in South Eastern Macedonia. Proceedings 51 st Croatian and 11 th International Symposium on Agriculture, 218-222	3,0
27.	Dimovska, D., Zdravkova, M., Иљовски, I. , Kungulovski, Dz., Atanasovska-Pancevska, N. (2016). Yield and chemical composition of cauliflower (<i>Brassica oleraceae</i> L. var botrytis) cultivated using microbiological fertilizer. Proceeding, VII International Scientific Agriculture Symposium, pp. 851-859.	3,0
28.	Dimov Z., Arsov, Z., Prentovikj, T., Иљовски, I. , Kabranova R. (2015). Effects of different concentrations of some foliar fertilizers on the yield of seed of oilseed rape (<i>Brassica napus</i> L.). Proceeding, 2 nd International Symposium for Agriculture and Food, Ohrid, pp. 985– 993.	3,0
29.	Иљовски I. , Stojkoska, D., Bogeska, Z., Davitkovska, M., Tanaskovic, V., Dimov Z., Nikolov, S. (2015). The effects of colored shade nets on yield of tomato produced in Skopje region. Proceeding, 2 nd International Symposium for Agriculture and Food, Ohrid, pp. 413- 419.	3,0
30.	Davitkovska, M., Popsimonova, G., Tanaskovik, V., Agic, R., Bogevska, Z., Иљовски, I. (2015). The influence of fertilizer type on the seedling quality of <i>Pelargonium hortorum</i> L. H. Bail. Proceeding, 2 nd International Symposium for Agriculture and Food, Ohrid, 433-438.	3,0
31.	Bogevska, Z., Agic, R., Popsimonova, G., Davitkovska, M., Иљовски, I. , (2015). Dry matter, soluble solids and ash content in onion Buchinska arshlama during storage in Republic of Macedonia. Proceeding, 2 nd International Symposium for Agriculture and Food, Ohrid, 439-445.	3,0
32.	Davitkovska M., Popsimonova G., Agic R., Bogevska Z., Иљовски, I. (2014). Examination of seedlings quality of <i>pelargonium x hortorum l. H. Bail.</i> treated with different fertilizers, Proceeding, 5 th International Agricultural Symposium “Agrosym 2014”, Sarajevo, BiH. 145-150.	3,0
33.	Иљовск, I. , (2012). Значење и примена на вештачкото осветлување во заштитени простори во градинарското и цвеќарското производство (магистерски труд, Факултет за земјоделски науки и храна – Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје).	1,0

Ред. број	Назив на активноста (научноистражувачка):	Поени
34.	Iljovski, I. , Bogevska, Z., Davitkovska, M., Ristovska, B., Stojkoska, D., Ilik Popov, S., Ibusoska, A., Ibaraim, J. (2012). Effect of light and artificial lighting in the production of some flower species. Proceedings, International Symposium for Agriculture and Food, Faculty of Agricultural Sciences and Food, Skopje, pp. 431-437.	3,0
35.	Ilik, P., S., Angelova, E., Iljovski, I. (2012). Determination of lycopene content in Laguna variety produced in Skopje region. Proceedings, International Symposium for Agriculture and Food, Faculty of Agricultural Sciences and Food, Skopje, pp. 385-389.	3,0
36.	Stojkoska, D., Iljovski, I. , Ristovska, B., Bogevska, Z. (2012). Biological and morphological characteristics of some introduced hybrids of eggplant (<i>Solanum melongena</i> L.). Proceedings, International Symposium for Agriculture and Food, Skopje, pp. 409-415.	3,0
37.	Stojkoska, D., Iljovski, I. , Ristovska, B., Bogevska, Z. (2012). Productive characteristics of some introduced hybrids of eggplant (<i>Solanum melongena</i> L.). Proceedings, International Symposium for Agriculture and Food, Faculty of Agricultural Sciences and Food, Skopje, 2012, pp. 415-424.	3,0
38.	Tanaskovik, V., Cukaliev, O., Jankuloski, Z., Markoski, M., Iljovski, I. , Nechkovski, S. 2012: Determination of evapotranspiration under different irrigation and fertilization techniques in green pepper crop production. Proceedings, International Symposium for Agriculture and Food XXXVII Faculty – Economy Meeting, IV Macedonian Symposium for Viticulture and wine production, VII Symposium for Vegetable and Flower production Skopje, R. Macedonia. p.p. 755-768.	3,0
39.	Ibraim, J., Jankulovski, D., Agic, R., Iljovski, I. (2012). Characterization of beef tomato landraces in the Republic of Macedonia. Proceedings International Symposium for Agriculture and Food, Faculty of Agricultural Sciences and Food, Skopje, pp 478-485.	3,0
40.	Bogevska, Z., Agic, R., Ristovska, B., Ibusoska, A., Davitkovska, M., Iljovski, I. (2012). Agronomic traits of some newly pepper varieties and hybrids in Republic of Macedonia. Proceedings, International Symposium for Agriculture and Food, Faculty of Agricultural Sciences and Food, Skopje, pp 491-503.	3,0
41.	Agic, R., Jankulovski, D., Popsimonova, G., Kratovalieva S, Ibraim J, Ibusoska A, Iljovski, I. , Jankulovska M, Bogevska Z, Davitkovska M, Ristovska B. (2012). Assessment of Genetic Divergence Among Macedonian Tomato (<i>Lycopersicon esculentum</i> , Mill.) Landraces. Proceedings, ISHS 5th Balkan Symposium on Vegetables and Potatoes. Tirana, Albania, Acta Horticulturae 960 pp. 73-76.	3,0
42.	Popsimonova, G., Agic, R., Ibusoska, A., Iljovski, I., Georgievski, G. (2012) Greenhouse production in Macedonia - Challenges and opportunities Acta Horticulturae, 960, pp. 277–280 DOI 10.17660/ActaHortic.2012.960.39	3,0
43.	Agic, R., Popsimonova, G., Ibusoska, A., Iljovski, I., Georgievski, G. (2012) Perspectives of the organic production in Macedonia. Acta Horticulturae, 960, pp. 263–268 DOI 10.17660/ActaHortic.2012.960.37	3,0
44.	Martinovski, Gj., Jankulovski, D., Bogevska, Z., Iljovski, I. , Dimovska, M. (2011). Loses during storage of some tomato fruits grown in plastic houses. Proceedings, Second conference and workshop Storage of fresh vegetables, fruits and grape important component of export potential, Skopje, pp. 48-54.	3,0

Ред. број	Назив на активноста (научноистражувачка):	Поени
45.	Popsimonova, G., Martinovski G., Jankulovski D., Bogevska Z., Davitkovska M., Иљовски I. (2011). Conditions and perspectives in the storage of fresh vegetables in the Republic of Macedonia. Proceedings, Second Counseling and Workshop. Storage of fresh vegetables, fruits and grapes is an important component of the export potential. Strumica, pp. 33-36.	1,0
46.	Martinovski, G., Peshevski, M., Georgiev, N., Martinovska - Stojchevska A., Bogevska Z., Davitkovska M., Иљовски I. (2011). Important aspects for the storage of vegetables intended for export to the European Union. Proceedings, Second Counseling and Workshop. Storage of fresh vegetables, fruits and grapes is an important component of the export potential. Strumica, pp. 2009, 37-47.	1,0
47.	Agich R., Martinovski G., Bogevska Z., Božinovska R., Davitkovska M., Abušoska A., Иљовски I. (2011). Prevention of penetration of onions during storage by applying a growth retardant in Gostivarsko (Macedonia). Proceedings, Second consultation and workshop - Storage of fresh vegetables, fruits and grapes is an important component of export potential. Strumica, 2009, pp. 55-58.	1,0
48.	Bogevska, Z., Davitkova, M., Popsimonova, G., Agic, R., Timov, T., Иљовски, I. , Ristovska, B., Georgievski, G. (2011). Measures for saving energy in vegetable production in protected houses. Proceedings - Yearbook, Faculty of Agricultural Sciences and Food, Skopje, Proceedings pp. 39-46.	3,0
49.	Bogeska, Z., Dimovska, M., Иљовски, I. Ristovska, B. (2010). The potential of Republic of Macedonia for establishing brand varieties from vegetable crops. Proceedings - Yearbook, Faculty of Agricultural Sciences and Food, Skopje, Proceedings pp. 69-75.	3,0
	Објавени публикации	
50.	Димов Зоран, Иљовски Игор (2014). Употреба на мрежи во боја за засенчување, во производство на градинарски и цветни култури, Проект на USAID за адаптација на земјоделството кон климатските промени, Скопје 2014, (брошура).	3,0
	Апстрактни објавени во зборник на конференција	
51.	Иљовски, I. , Canev, I., Todevska D. (2023). Using the BBCH scale and growing degree days to identify the growth stages of winter oilseed rape genotypes in the Skopje region, 3rd International Meeting Agriscience & Practice (ASP 2023), 19-20th April 2023 Stip, Republic of North Macedonia. Book of Abstracts, pp 23, ISBN 978-608-244-969-2	1,0
52.	Todevska, D., Kostadinovic Velickovska S., Иљовски, I. , Kovacevik, B., Ilieva, F., Crvenkovski, M. (2023). Introduction and determination of new tomato hybrids, 3rd International Meeting Agriscience & Practice (ASP 2023), 19-20th April 2023 Stip, Republic of North Macedonia. Book of Abstracts, pp 22, ISBN 978-608-244-969-2	1,0
53.	Canev, I., Иљовски, I. , Davcev, Z. (2022). Usage of alternative energy-producing systems in agricultura (2022). IV International Symposium for Agriculture and Food - ISAF 2022, Faculty of Agricultural Sciences and Food- Skopje, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Republic of North Macedonia, Book of Apstract pp. 72, ISBN - 10 9989-845-76X	1,0
54.	Canev, I., Иљовски, I. , Davcev, Z. (2022). Analysis of the energy balance of selected agricultural crops and their impact on the prices of agricultural products, IV International Symposium for Agriculture and Food - ISAF 2022, Faculty of Agricultural Sciences and Food- Skopje, Ss. Cyril and	1,0

Ред. број	Назив на активноста (научноистражувачка):	Поени
	Methodius University in Skopje, Book of Abstract, pp. 71, ISBN - 10 9989-845-76X	
55.	Dimovska, D., Bogevska, Z., Пјовски, I. , Zdravkovska, M., Kunguloski, Dz., Atanasova – Pancevska, N. (2017). <i>Quantitative and chemical traits in broccoli (Brassica oleracea L. var. italica) grown with the use of microbiological fertilizer</i> . Proceedings, 2nd International Balkan Agriculture Congress. pp. 465-466.	1,0
	Стручни списанија	
56.	Арсов, З., Димов, З., Илјовски И. (2021). Прелиминарни искуства од производството на стевина во Македонија. Моја земја, бр. 4, ФФРМ Медија, Скопје, 12-13/април 2021	1,0
57.	Учество на научен/стручен собир со реферат (усна презентација)	
58.	3rd International Symposium for Agriculture and Food ISAF 2017, Organized by Faculty of Agricultural Sciences and Food-Skopje, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Republic of Macedonia, October, 2017	1,0
59.	2nd International Symposium for Agriculture and Food ISAF 2015, Organized by Faculty of Agricultural Sciences and Food-Skopje, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Republic of Macedonia, October, 2015	1,0
60.	International Symposium for Agriculture and Food ISAF 2012, Organized by Faculty of Agricultural Sciences and Food-Skopje, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Republic of Macedonia, October, 2012	1,0
	Учество на научен/стручен собир со реферат (постер)	
61.	3rd International Meeting Agriscience & practice (ASP2003), Stip RN Macedonia, 19-20th April 2023, Stip, Republic of North Macedonia.	1,0
62.	4th International Symposium for Agriculture and Food ISAF 2022, Organized by Faculty of Agricultural Sciences and Food-Skopje, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Republic of Macedonia, October, 2022	1,0
63.	1st World Oil Seed Congress, 6-7 November, Lviv, Ukraine November, 2019	1,0
64.	3rd International Symposium for Agriculture and Food ISAF 2017, Organized by Faculty of Agricultural Sciences and Food-Skopje, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Republic of Macedonia, October, 2017	1,0
65.	2nd International Balkan Agriculture Congress, Namık Kemal University, Faculty of Agriculture, Tekirdağ, Turkey, 2017	1,0
66.	2nd International Symposium for Agriculture and Food ISAF 2015, Organized by Faculty of Agricultural Sciences and Food-Skopje, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Republic of Macedonia, October, 2015	1,0
67.	International Symposium for Agriculture and Food ISAF 2012, Organized by Faculty of Agricultural Sciences and Food-Skopje, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Republic of Macedonia, October, 2012	1,0
	Вкупно	157

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
	ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС	
	Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен/стручен собир	
1.	Член на секретаријат. IV International Symposium for Agriculture and Food, ISAF 2022.	1,0
2.	Член на секретаријат. III International Symposium for Agriculture and Food, ISAF 2017.	1,0

Ред. број	Назив на активност:	Поени
3.	Член на организационен одбор. 2nd International Balkan Agriculture Congress, Namik Kemal University, Faculty of Agriculture, Tekirdağ, Turkey, 2017	1,0
4.	Член на секретаријат. II International Symposium for Agriculture and Food, ISAF 2015.	1,0
5.	Член на секретаријат. International Symposium for Agriculture and Food, ISAF 2012.	1,0
6.	Член од организација. International Symposium for horticulture, Ohrid, 2002.	0,5
7.	Член од организација. SEE Seminar Collaboration in Higher education NP-15062, Ohrid, 2003.	0,5
8.	Автор. Лого на Факултетот за земјоделски науки и храна – Скопје, (2003).	1,0
	Дејности од општествен интерес	
9.	Координатор, планер, организатор. Skopje Organic Life, фестивал на органска храна, Град Скопје и Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје, 2015	0,5
10.	Координатор. Иновативно-креативна платформа за одржлив развој, Општина Гази Баба 2017 – 2021 година, заштита и унапредување на животната средина и природата.	0,5
11.	Координатор, стручен соработник, активности на кампања „Зелен лист – воздух чист“, 2018 – 2022.	0,5
	Учество во работилници, обуки, трибини, др. настани	
12.	Conference with Workshop. Storage of fresh vegetable, fruits and grape, 8 – 10 October, Skopje 2007	0,5
13.	Workshop. Storage of fresh vegetable, fruits and grape important component of export potential, Strumica, 09. October 2009, RM	0,5
14.	Државен тракторски натпревар – Карбинци 2015, Р Македонија	0,5
15.	International training workshop. Drip Irrigation and Fertigation - Diyarbakir, Turkey; September 25-29, 2017.	1,0
16.	Workshop. "Metrofood-Ri - Infrastructure for Promoting Metrology in Food And Nutrition" as part of the PRO-METROFOOD-RI project, Horizon 2020, funded by the European Commission / Faculty of Agricultural Sciences and Food, Skopje, Macedonia; November 30, 2017.	0,5
17.	Ecosystem services, pressures, payments, and action – motivation required in south-eastern CEI countries (ESS-MotSE), Serbia, 17 June 2022	1,0
18.	Промоција. Традиционална XXI Студентска смотра на трудови „72 ГОДИНИ ОБРАЗОВАНИЕ, ТРАДИЦИЈА“ организирана по повод 72 години од основањето на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје; 17.12.2019 година.	0,5
19.	Промотивни активности. ФЗНХ – Скопје (2012/ 2013/2014/2015/2016/ 2017/2018/2019/2020/2021/2022/2023)	6,0
20.	Технички уредник. Годишен зборник на трудови, книга 51, 2009, Факултет за земјоделски науки и храна.	0,5
21.	Технички уредник. Годишен зборник на трудови, книга 52, 2010, Факултет за земјоделски науки и храна.	0,5
22.	Технички уредник. Годишен зборник на трудови, книга 53, 2011, Факултет за земјоделски науки и храна.	0,5
23.	Технички уредник. Зборник на трудови, Меѓународен симпозиум за земјоделство и храна, 2012	1,0

Ред. број	Назив на активност:	Поени
24.	Технички уредник. Зборник на трудови, книга 1 и 2, Меѓународен симпозиум за земјоделство и храна, 2015	1,0
25.	Технички уредник. Монографија-Библиографија, 70 години Факултет за земјоделски науки и храна – Скопје, 2017	1,0
26.	Технички уредник. Брошура, 70 години Факултет за земјоделски науки и храна – Скопје, 2022	1,0
27.	Технички уредник. Брошура, 75 години Факултет за земјоделски науки и храна – Скопје, 2022	1,0
28.	Техничка подготовка. Монографија за 70 годишниот развој на земјоделската механизација во Република Македонија, 2017	0,5
29.	Техничка подготовка. Посвета за Академик Ѓорѓи Филиповски „Еден човек еден век“, Факултет за земјоделски науки и храна, 2019	0,5
30.	Технички уредник. Determining the time and the required amount of water for irrigation of agricultural crops, 2007, (Publication).	0,5
31.	Технички уредник. Application of fertilization through micro-irrigation system, 2007, (Publication).	0,5
32.	Технички подготовка. Symposium Proceeding, First symposium on horticulture, Ohrid, 2002	0,5
33.	Технички подготовка. Зборник на трудови, TEMPUS, ЈИЕ регион Соработка во високото образование, NP – 15062/2000, 2003	0,5
	Член на факултетска комисија и др.тела	
34.	Пописна комисија 1999 – 2020	10,0
35.	Центар за кариера на ФЗНХ во состав на УКИМ во Скопје (2018 – 2021)	0,5
36.	Комисија за промоција на јубилеј 70 години ФЗНХ	1,0
37.	Комисија за промоција на јубилеј 75 години ФЗНХ	1,0
	Вкупно	41,0

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	37,0
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	157,0
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	41,0
Вкупно	235,0

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Златко Арсов, с.р.
 Проф. д-р Ромина Кабранова, с.р.
 Проф. д-р Татјана Прентовиќ, с.р.

Совет за втор циклус студии

ПРЕГЛЕД
на прифатени теми за изработка на магистерски труд
ФАКУЛТЕТ ЗА ЗЕМЈОДЕЛСКИ НАУКИ И ХРАНА

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Јована Арсовска	Просторна дистрибуција на тешки метали во почвите во парк шума Гази Баба	“Spatial distribution of heavy metals in soils in the Gazi Baba forest park region”.	Проф. д-р Миле Маркоски	Бр. 02-364/9 5.6.2023 година

ПРЕГЛЕД
НА ОДОБРЕНИ ТЕМИ НА ДОКТОРСКИ ТРУДОВИ НА ФАКУЛТЕТ ЗА
ЗЕМЈОДЕЛСКИ НАУКИ И ХРАНА - СКОПЈЕ
ДОКТОРСКИ ТРУДОВИ

Ред . бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	М-р Александра Силовска Николова	„Сува свинска печеница произведена во индустриски услови со и без нитритна сол“	„Dry cured pork loin produced in industrial conditions with and without nitrite curing salt“	Проф. д-р Златко Пејковски	Бр. 02 - 364/4 5. 6. 2023 год.

Прилог бр. 3

РЕЦЕНЗИЈА

НА РАКОПИСОТ „ОСНОВИ НА ВЕБ-ПРОГРАМИРАЊЕ СО КОРИСТЕЊЕ НА SPRING-РАМКАТА“ ОД АВТОРИТЕ ВОНР. ПРОФ. Д-Р РИСТЕ СТОЈАНОВ, ВОНР. ПРОФ. Д-Р САШО ГРАМАТИКОВ, ВОНР. ПРОФ. Д-Р МИЛОШ ЈОВАНОВИЌ И ПРОФ. Д-Р ДИМИТАР ТРАЈАНОВ

Врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство, донесена на седница бр. 13, одржана на 30.5.2023 година, за членови на Рецензентската комисија за рецензирање на ракописот „Основи на веб-програмирање со користење на Spring-рамката“ од авторите: вонр. проф. д-р Ристе Стојанов, вонр. проф. д-р Сашо Граматиков, вонр. проф. д-р Милош Јовановиќ и проф. д-р Димитар Трајанов, наменет за студентите на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство, за предметот Веб-програмирање, избрани се: проф. д-р Иван Чорбев и вонр. проф. д-р Магдалена Костоска.

По добивањето на ракописот и неговото детално разгледување и анализа, до Наставно-научниот совет на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство во Скопје, рецензентите го поднесуваат следниов

ИЗВЕШТАЈ

I Општ дел

Основни податоци за ракописот

Назив на ракописот:	ОСНОВИ НА ВЕБ-ПРОГРАМИРАЊЕ СО КОРИСТЕЊЕ НА SPRING-РАМКАТА
Назив на предметната програма:	Веб-програмирање
Назив на студиската програма:	Примена на информациски технологии Компјутерски науки Софтверско инженерство и информациски системи Компјутерско инженерство Компјутерска едукација Интернет, мрежи и безбедност
Фонд на часови и ЕКТС-кредити (доколку ракописот е наменет за повеќе предмети, да се наведат сите предмети):	Веб-програмирање, 180 часа, 6 ЕКТС
Предметот Веб-програмирање на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство е задолжителен предмет со фонд на часови 180, број на ЕКТС-кредити – 6 и се слуша во петти семестар.	
Реден број на изданието:	прво издание
Општи податоци за ракописот:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 340 страници (формат А4), напишани на компјутер, со големина на фонтот 12. Текстот е поделен во 6 поглавја, има еден додаток и содржи 80 слики и 6 табели.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Проф. д-р Иван Чорбев, с.р.
Вонр. проф. д-р Магдалена Костоска, с.р.

XI. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р ИВАН ЧОРБЕВ

<p>Краток опис на содржината:</p>	<p>Книгата „Основи на веб-програмирање со користење на Spring-рамката“ е одличен ресурс за секој што сака да се запознае со светот на веб-програмирањето преку јазикот Јава. Книгата е составена од шест поглавја кои ги опфаќаат сите потребни аспекти за да се започне со развој на веб апликации преку соодветна комбинација на теоретски принципи, детали за технологиите и практични примери.</p> <p>Првото поглавје, „Вовед“, има за цел да ги воведи читателите во основните концепти кои се поврзани со веб, како и со основните концепти за развој на слоевити апликации. Поголавјето почнува со опис на шаблоните за развој на веб-апликации, за потоа да ги продолжи со теоријата на SOLID-принципите. Следува краток вовед во MVC-шаблонот и слоевитата архитектура, кои се од клучна важност за ефикасно и ефективно веб-програмирање. На крајот на ова поглавје, објаснета е дизајн филозофијата на Spring, вклучувајќи ги концептите за вметнувањето на зависности (Dependency Injection) и инверзијата на контролата.</p> <p>Поголавјето „HTTP“ е посветено на принципите и протоколите кои обезбедуваат веб-комуникација. Ова поглавје овозможува длабоко разбирање на HTTP (Hypertext Transfer Protocol), кој е фундаментален протокол во сферата на веб-програмирањето. Најпрво се даваат деталите за HTTP-комуникацијата, за структурата на URL-адресите, вклучувајќи и детален опис на HTTP-пораките, HTTP-верзиите, HTTP-методите и HTTP-статусните кодови. Авторите детално ги образложуваат сите овие концепти, со обезбедување на практични примери и сценарија. Полињата во HTTP-заглавје и колачињата, како важни аспекти при веб-програмирањето, се опишани на разбирлив јазик и детално е образложена нивната функција и значење. На крајот, детално е објаснет HTTPS (Hypertext Transfer Protocol Secure), кој е основа за сигурноста во веб-комуникацијата. Во рамките на ова поглавје се дадени и практични примери за HTTP-комуникација.</p> <p>Третото поглавје, „Основи на ЈЕЕ“, се фокусира на Java Enterprise Edition (JEE), една од најмоќните платформи за создавање веб-базирани апликации. Ова поглавје почнува со вовед во ЈЕЕ, образложувајќи што е тоа и зошто е потребна. Следува делот за сервлет контејнерот и сервлетите, вклучувајќи имплементација, регистрација и пресликување на сервлети. Животниот циклус на сервлетот, како суштински елемент за разбирањето на развојот на веб-апликации со Јава, детално е објаснет и е даден практичен пример за имплементација на бизнис-логика на сервлет. Во продолжение, поглавјето обезбедува подлабок увид во управувањето со состојби, интеракцијата помеѓу сервлетите и работата со параметри и атрибути во различни опсеги (ServletContext, ServletConfig, сесииски опсег и опсег на барање). Крајот од ова поглавје е посветен на филтрите, вклучувајќи конфигурација и нивна имплементација.</p> <p>Поголавјето „Spring MVC“ ја разгледува една од најпопуларните рамки за веб-развој, која е интегрален дел од Spring-рамката. На почетокот, читателите се воведуваат во WebApplicationContext и Spring MVC анотирани контролери. Се даваат детали како може да се мапираат HTTP-барањата преку анотацијата</p>
--	---

	<p>@RequestMapping и како да се користат аотирани методи за справување со веб-барањата. Следува секцијата Spring REST, во која читателите можат да научат како да консумираат податоци преку REST API и како се процесираат барањата во Spring MVC. Ова поглавје обезбедува детален преглед на функционалностите на Spring MVC-модулот и вклучува практични вежби за имплементација на контролери.</p> <p>Петтото поглавје дава детален опис за работа со релациони бази на податоци во рамките на веб-апликациите развиени во Јава. На почетокот се дадени основите на објектно-релационите пресликување со JPA (Java Persistence API), вклучувајќи ги концептот на ентитет, пресликување на табели и колони, како и користење на примарни клучеви. Потоа, текстот продолжува со опис на различните типови на релации кои се среќаваат во релационите бази на податоци, како што се „еден-кон-еден“, „повеќе-кон-еден“, „еден-кон-повеќе“ и „повеќе-кон-повеќе“. Презентирани се детали за архитектурата на JPA, и воедно се дадени практични упатства за користење на EntityManager. Следат неколку секции во кои се претставени се различните фази на животниот циклус на ентитет, вклучувајќи ги креирањето, вчитувањето, ажурирањето, бришењето на ентитети, како и управувањето со перзистентениот контекст. Завршниот дел на поглавјето е посветено на Spring Data JPA-рамката, која претставува моќна алатка за работа со релациони бази на податоци во Spring-екосистемот. Во рамките на ова поглавје, дадени се и две практични вежби, првата посветена на креирање и користење на репозиториум за работа со ентитети, а втората за работа со Spring Data JPA.</p> <p>Последното поглавје, насловено „Заштита на веб-апликации“, ги дава клучните аспекти на сигурноста што се однесуваат на веб-програмирањето. Првично, читателите се воведуваат во типовите на напади на веб-апликации на кои треба да бидат свесни, како што се вметнување на SQL, Cross-site scripting и Cross-Site Request Forgery (CSRF). Следува основната терминологија и процеси во областа на сигурноста, вклучително и детален опис на тоа што треба да биде заштитено и како да се постигне тоа. Во последната секција на поглавјето, даден е опис на рамката Spring Security, која е моќна алатка за додавање на високо ниво на сигурност во веб-апликациите. На крајот од ова поглавје, даден е опис на работата со синџир на сигурносни филтри, како и препораки за имплементира на автентикација и авторизација во веб-апликациите.</p>
<p>Оцена за усогласеноста со предметната програма:</p>	<p>Ракописот е во согласност со студиската програма.</p>
<p>Предлози за потребни корекции:</p>	<p>нема</p>
<p>Оцена на ракописот:</p>	<p>Овој учебник е дизајниран да биде одлично учебно помагало за развој на веб-апликации со користење на Јава и како таков во целост одговара на темите кои се изучуваат во предметот Веб-програмирање на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство.</p>

	<p>Покрај ова, како еден од ретките текстови на оваа тематика на македонски јазик во голема мера може да помогне и на пошироката јавност која е заинтересирана да научи како се развиваат веб-апликации со користење на рамката Јава Spring, која е една од најраспространетите рамки за развој на комплексни веб-апликации.</p>
Категоризација:	учебно помагало
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	<p>Ракописот кој е предмет на оценка има обем од 340 страници (А4 формат), напишани на компјутер со фонт со големина 12. Разделен е во 6 поглавја, содржи додаток и вклучува 80 илустрации и 6 табели.</p> <p>Ракописот се фокусира на клучните области кои се потребни за сеопфатно разбирање на проблемите поврзани со програмирање и развој на веб-апликации користејќи ја Јава Spring-рамката. Содржината е збогатена со многубројни слики, дијаграми, илустрации, како и изворен код кои помагаат за појасно разбирање на сложените концепти од областа. Пишувањето е чисто, интуитивно и приспособено за студентите што ја изучуваат оваа област.</p> <p>Согласно со погоре изнесеното, како рецензент сметам дека овој ракопис е од големо значење за студентите на предметот Веб-програмирање и дека во голема мера ќе им го олесни процесот на совладување на оваа проблематика.</p> <p>Како еден од ретките текстови на македонски јазик кој ја покрива ова проблематика, овој ракопис ќе биде од извонредно значење и за пошироката публика која има интерес во полето на информатичките науки и компјутерско инженерство.</p>

Врз основа на изнесеното, ми претставува чест и задоволство да го поддржам овој ракопис и да предложам да се отпечати како учебно помагало по предметот Веб-програмирање, првенствено наменет за студентите на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство во Скопје.

Во Скопје, 9.6.2023 година

РЕЦЕНЗЕНТ
Проф. д-р Иван Чорбев, с.р.

II ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ВОНР. ПРОФ. Д-Р МАГДАЛЕНА КОСТОСКА

<p>Краток опис на содржината:</p>	<p>Ракописот од книгата „Основи на веб-програмирање со користење на Spring-рамката“ се состои од материјал кој е акредитиран и предвиден за изучување во рамки на предметот Веб-програмирање на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство во Скопје. Овој материјал се состои од теми од областа на програмирање на веб-апликации, односно апликации кои функционираат во рамки на WWW (World Wide Web, англ.), како една од фундаменталните апликации во рамки на Интернет-мрежата.</p> <p>Материјалот во ракописот е поделен во 6 глави, организирани тематски. Првата глава, насловена „Вовед“, го воведува читателот во основните шаблони за дизајн на веб-апликации, дизајн кој е флексибилен и одржлив. Притоа, авторите се фокусираат на SOLID-принципите, MVC-шаблонот и концептот на слоевита архитектура, како и на Spring-рамката за развој на веб-апликации.</p> <p>Втората глава е посветена на HTTP-протоколот. Во неа, авторите детално ги објаснуваат основите на главниот протокол над кој е изграден целиот веб (WWW): клиент – сервер комуникацијата, типовите на пораки кои се разменуваат, можностите за комуникација согласно со протоколот, методите, статусните кодови, посебните полиња за контрола на содржината која се разменува, концептот на „колачиња“ итн. Во оваа глава е објаснет и концептот на безбеден HTTP, односно HTTPS, кој претставува комбинација помеѓу основниот протокол и механизми за криптирање и заштита на пораките кои се разменуваат преку протоколот. Главата завршува со илустративни примери за HTTP-комуникација, со кои се заокружува содржината за HTTP.</p> <p>Јава сервлет контејнерот и сервлетите, како едни од основните компоненти на Јава серверското издание, се фокусот на третата глава од ракописот. Во овој дел е објаснета улогата на сервлет контејнерот и сервлетите во генерирањето на динамички веб-страници, од една страна, и справувањето со HTTP-комуникација со клиентот, од друга страна. Даден е детален преглед на начинот на кој се имплементираат сервлети, како се регистрираат, како обработуваат барања итн., кои се илустрирани и преку конкретни примери и вежби.</p> <p>Во четвртата глава се обработуваат деталите од Spring MVC-модулот, се прави преглед на начинот на обработка на барањата и се идентификуваат компонентите кои играат клучна улога во справувањето со барањата. Потоа, претставен е начинот на креирање и конфигурирање на контролери со акцент на аотации кои се користат за оваа намена, како и начините за конфигурација на Spring MVC-модулот.</p> <p>Петтата глава ја објаснува работата на веб-апликациите со релациони бази на податоци. Имено, најчесто веб-апликациите имаат потреба да читаат и да запишуваат податоци поврзани со својот домен и корисници, па во овој дел од книгата се опишани механизмите со кои може да се работи со релациони бази на податоци преку Јава код преку Spring-рамката. Главниот фокус е објектно-релационото пресликување, преку кое се објаснува</p>
--	--

	<p>начинот на кој објектно-ориентираните ентитети со кои се работи во Java и Spring, се пресликуваат во записи во релациона база на податоци кога се зачувуваат за идно користење. Објаснети се и пресликувањата на четирите типови релации кои се среќаваат помеѓу табелите во моделот на релациони бази на податоци.</p> <p>Заштитата на веб-апликациите е фокусот на шестата глава од ракописот, која воедно е и последна. Во неа, авторите ги објаснуваат начините за заштита од најчестите типови на напади на веб-апликациите, како што се вметнување на SQL, cross-site скриптирање, фалсификување барања меѓу страници итн. Главниот фокус на заштитата од овие напади е даден преку Spring Security, преку синџирот на сигурносни филтри, автентикацијата, авторизацијата и останатите функционалности кои ги нуди самиот Spring Security.</p>
<p>Оцена за усогласеноста со предметната програма:</p>	<p>Ракописот е во согласност со студиската програма.</p>
<p>Предлози за потребни корекции:</p>	<p>нема</p>
<p>Оцена на ракописот:</p>	<p>Предметот Веб-програмирање досега немал учебник на македонски јазик по кој би можела да се организира наставата. Оттука, сметам дека издавањето на овој учебник е од особена важност за студентите на овој предмет на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство, но и пошироко, во рамки на општата едукација од областа на развој на веб-апликации.</p>
<p>Категоризација:</p>	<p>учебно помагало</p>
<p>Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:</p>	<p>Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 340 страници (формат А4), напишани на компјутер, со големина на фонтот 12. Текстот е поделен во 6 поглавја, има еден додаток и содржи 80 слики и 6 табели.</p> <p>Ракописот даден на рецензија се состои од главните теми кои се неопходни за правилно и целосно разбирање на проблематиката на програмирање и развој на веб-апликации со Spring-рамката. Бројните слики, дијаграми, илустрации и примери со код ја надополнуваат обемната содржина и овозможуваат појасно разбирање дури и на најкомплексните поими од областа. Стилот на пишување е јасен, лесно разбирлив и приспособен за потребите на студентите кои ја изучуваат оваа тематика.</p> <p>Дополнително, секоја од главите започнува со поедноставено воведување во проблематиката, која подоцна се дообјаснува и надоградува со покомплексни поими, што се очекува од едно учебно помагало наменето за студенти.</p> <p>Сметам дека оваа книга, со темите кои ги покрива и начинот на кој им пристапува, претставува значително збогатување на материјалите достапни на македонски јазик во областа на веб-програмирањето и ќе им биде од корист не само на студентите на наставната програма за која е наменет, туку и за пошироката</p>

	публика и професионалците кои се занимаваат со оваа областа од информатичките науки и компјутерското инженерство.
--	---

Врз основа на изнесеното, ми претставува чест и задоволство да го поддржам овој ракопис и да предложам да се отпечати како учебно помагало по предметот Веб-програмирање, првенствено наменет за студентите на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство во Скопје.

Во Скопје, 9.6.2023 година

РЕЦЕНЗЕНТ

Вонр. проф. д-р Магдалена Костоска, с.р.

Прилог бр. 5

**ПРЕГЛЕД
НА ОДОБРЕНИ ПРОГРАМИ И ТЕМИ НА ФАКУЛТЕТ ЗА МУЗИЧКА УМЕТНОСТ –
СКОПЈЕ**

2. МАГИСТЕРСКИ ПРОГРАМИ

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата/програма		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на програмата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Пелумб Вула	R. Schumann – Symphony No.4 Op.120 C. Saint Saens – Odelette Op.162		Проф. м-р Сашо Татарчевски	02-404/3 7.6.2023

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „Споредба на две физиотерапевтски програми во рехабилитација на пациенти со лумбална болка“ ОД М-Р АДЕМ ХУКОЛИ, ПРИЈАВЕНА НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ФИЗИЧКО ОБРАЗОВАНИЕ, СПОРТ И ЗДРАВЈЕ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје во Скопје, на седницата одржана на 11.5.2023 година, формираше Комисија за оцена на докторската дисертација на кандидатот м-р Адем Хуколи со наслов: „Споредба на две физиотерапевтски програми во рехабилитацијата на пациенти со лумбална болка“, во состав: проф. д-р Митричка Цамбазовска-Старделова (ментор), проф. д-р Вујица Живковиќ (член), проф. д-р Серјожа Гонтарев (член), проф. д-р Георги Георгиев (член) и проф. д-р Емилија Јаневиќ-Ивановска (член).

Комисијата во наведениот состав, со внимание ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и на Наставно-научниот на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

АНАЛИЗА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатот м-р Адем Хуколи, со наслов: „Споредба на две физиотерапевтски програми во рехабилитацијата на пациенти со лумбална болка“, содржи 111 страници компјутерски обработен текст во фонт Times New Roman, со 1,5 проред и големина на букви 12pt, со библиографски единици, меѓу нив научни трудови, статии, книги, национални прописи, меѓународни акти и интернет-ресурси.

Трудот е структуриран во седум глави, вовед и заклучни согледувања. Деловите се систематизирани во точки и потточки со наслови и поднаслови, со што се обезбедува соодветно следење на материјата која е обработена во истражувањето.

Во **воведот** на трудот, изложени се предметот и целите на истражувањето, хипотезата, истражувачките прашања, теоретската рамка и методите на истражувањето. Кандидатот укажува дека сите делови (методи на истражувањето, резултати на истражувањето, теоретско практично значење на истражувањето, заклучоци и литература) се систематизирани во точки и потточки, со што се обезбедува соодветно следење на материјата во докторскиот труд.

Истражувањето во методолошко-техничка смисла, квалитетот, бројот, обемот и пропорционалниот однос на главите и подглавите ги задоволуваат сите потребните критериуми.

Во таа смисла, во понатамошниот текст ќе се задржиме, во најкуси можни црти, на секоја глава поодделно.

Првата глава од докторската дисертација е насловена „Етиологија на лумбалната болка“. Во неа се анализирани механизмите на настанување на лумбалната болка, патофизиолошките механизми и клиничката слика при лумбалната болка. Во оваа глава, кандидатот наведува дека лумбалната болка претставува една од најчестите болни состојби кај современиот човек, третирани во лекарска ординација, и е најчеста причина за изгубени работни денови. Лумбалниот синдром подразбира тешкотии во смисла на болка и нарушена функција на лумбосакралниот дел од 'рбетот, а радикулопатијата се манифестира со болка по должина на едната или двете нозе и со знаци за невролошки дефицит, кои настануваат како последица на иритација или компресија на еден или на повеќе лумбални или горни сакрални корени од спиналните нерви. Просечната возраст на засегнатото население е околу 30 до 50 години, со просечен процент на мажи и жени, но тоа зависи од многу фактори, како што се работната средина, тежината, физичката активност, пушењето итн.

Втората глава ги анализира проблемот, предметот и целите на истражувањето.

Проблем на истражувањето е индекс на попреченост (Oswestry Disability Index), квалитет на живот проценет преку скалата SF-36, кај група пациенти која е третирана со модалитети на традиционална физиотерапија и програма на вежби и група пациенти која е третирана конзервативно со медикаментозна терапија.

Целта на оваа студија е да се утврдат ефектите на физиотерапевтските програми и програмата на болка во рехабилитацијата при третманот на пациенти со болки во долниот дел на грбот (back pain).

Врз основа на проблемот и предметот на истражувањето, поставени се и повеќе конкретни цели, и тоа:

- да се утврдат разликите во иницијалното мерење меѓу експерименталната и контролната група во интензитетот на болката, супскалите од прашалникот за утврдување попреченост на Oswestry;
- да се утврдат разликите во иницијалното мерење меѓу експерименталната и контролната група во осумте димензии кои го сочинуваат профилот на здравствениот статус кои се составен дел на прашалникот SF-36;
- да се утврдат разликите во финалното мерење меѓу експерименталната и контролната група, супскалите од прашалникот за утврдување попреченост на Oswestry;
- да се утврдат разликите во финалното мерење меѓу експерименталната и контролната група во осумте димензии кои го сочинуваат профилот на здравствениот статус кои се составен дел на прашалникот SF-36;
- да се утврдат разликите во интензитетот на супскалите од прашалникот за утврдување попреченост на Oswestry меѓу иницијалното и финалното мерење кај испитаниците од експерименталната група;
- да се утврдат разликите во осумте димензии кои го сочинуваат профилот на здравствениот статус кои се составен дел на прашалникот SF-36 меѓу иницијалното и финалното мерење кај испитаниците од експерименталната група;
- да се утврдат разликите во интензитетот на супскалите од прашалникот за утврдување попреченост на Oswestry меѓу иницијалното и финалното мерење кај испитаниците од контролната група;
- да се утврдат разликите во осумте димензии кои го сочинуваат профилот на здравствениот статус кои се составен дел на прашалникот SF-36 меѓу иницијалното и финалното мерење кај испитаниците од контролната група;
- да се утврдат пропорционалните разлики меѓу експерименталната и контролната група во иницијалното и финалното мерење во однос на Oswestry-индексот на инвалидитет.

Во **заклучните согледувања** е наведено дека болките во долниот дел на грбот претставуваат мускулно-скелетно нарушување кое е одговорно за ишијас и најчесто се јавува поради руптура на анулусната фиброза. Не постои стандардизиран протокол за третман на болки во долниот дел на грбот. Студијата покажа дека физикалната терапија е многу добра алатка за подобрување на симптомите на болки во долниот дел на грбот, но комбинацијата на специфични вежби со физикална терапија дава подобри резултати и имаме подобра стабилност на лумбалниот грбот.

Предмет на истражување

Предмет на истражувањето е да се утврдат ефектите на физиотерапевтскиот третман и програмата на вежби во рехабилитација на пациенти со болки во долниот дел на грбот (back pain).

Проблем на истражувањето е индекс на попреченост (Oswestry Disability Index), квалитет на живот проценет преку скалата SF-36, кај група пациенти која е третирана со модалитети на традиционална физиотерапија и програма на вежби и група пациенти која е третирана конзервативно со медикаментозна терапија.

Податоци за состојбата на подрачјето во кое е работена дисертацијата

Истражувањето е реализирано на примерок од 91 испитаник, кај кои е дијагностицирана болка во долниот дел од грбот. Пациентите биле поделени во две групи: експериментална и контролна. Експерименталната група имала 61 пациент/испитаник, а контролната група 30 пациенти/испитаници. Експерименталната група била третирана со класични модалитети на физикална терапија и специфични вежби за болка во долниот дел на грбот, а контролната група била третирана со медикаментозна терапија.

Краток опис на применетите методи

Од постојните методи за обработка на податоците се применуваат оние што овозможуваат кондензација и трансформација на основните информации и оние што со доволно точни научни термини можат да ги исполнат целите, како и да ја проверат основата на хипотезите на ова истражување. Во тој контекст, пред сè, избрани се методи кои најчесто се применуваат во претходните истражувања и оние што одговараат на спецификите на добиените податоци.

При примената на методите кои се користат за обработка на основните информации од оваа студија, земена е предвид можноста резултатите и заклучоците (од третманот) да бидат релативно едноставни за разбирање, толкување и примена во научноистражувачката и педагошката практика.

За сите променливи/варијабли кои се на интервалната скала и на скалата на сооднос (мерење), пресметани се следните параметри:

- основни статистички параметри: аритметичка средина (X), стандардна девијација (SD), коефициент на варијабилност (V), минимален резултат (MIN), максимален резултат (MAX);
- асиметрија (искривеност) на распределбата на резултатите;
- издолжување или плошност (куртоза) на распределбата на резултатите;
- Метод на Колмогоров-Смирнов за тестирање на нормалноста на распределбата на резултатите ($K-S$).

За останатите варијабли, пресметани се :

- фреквенциите;
- процентот (%);
- тие се графички претставени.

Меѓугрупните разлики во истражуваните простори во иницијалното мерење се утврдени со помош на мултиваријантна и униваријантна анализа на коваријанса со парцијализација на возраста и полот (возраста и полот беа третирана како фиксна коваријанса – МАНКОВА, АНКОВА).

Парцијализацијата на резултатите во финалното мерење е направена со помош на мултиваријантна и униваријантна анализа на коваријансата (МАНКОВА, АНКОВА), под моделот на применливи коваријанси. За да се утврди кои суппримероци меѓусебно статистички значајно се разликуваат, во варијаблите каде што постои статистичка значајна разлика беше применет и LSD - пост хок тест.

Униваријантните разлики во анализираните варијабли во секоја група посебно, како во иницијалното, така и во финалното мерење, се тестирани со T -тестови. За варијаблите кои се на ординалната скала примени се χ^2 квадрат тестови. Податоците се обработени со статистички пакет SPSS за Windows верзија 22.0 и Статистика за виндовс верзијата 10.0.

Краток опис на резултатите од истражувањето

Врз основа на добиените резултати, по примената на соодветните статистички методи, извлечени се следните заклучоци:

Во иницијалното мерење (пред започнување на физиотерапевтскиот третман и програмот на вежби), во целиот систем на варијаблите од прашалникот „Oswestry questionnaire for assessment of back pain“, утврдени се статистички значајни меѓугрупни разлики на мултиваријантно ниво. На униваријантно ниво, меѓугрупни разлики се

утврдени во варијаблите: интензитет на болка, подигнување, одење, седење, стоење, спиење, социјален живот, патување, работни активности и вкупен индекс на попреченост. Со ова не се прифаќа првата хипотеза.

Во иницијалното мерење (пред започнување на физиотерапевтскиот третман и програмот на вежби), во целиот систем на варијаблите од прашалникот „SF-36“, утврдени се статистички значајни меѓугрупни разлики на мултиваријантно ниво. На униваријантно ниво, меѓугрупни разлики се утврдени во варијаблите: физичко функционирање, ограничувања поради физички тешкотии, енергија и виталност, социјално функционирање, болки во телото и перцепција на општото здравје. Со ова не се прифаќа втората хипотеза.

Во финалното мерење (по завршување на физиотерапевтскиот третман и третманот на вежби), во целиот систем на варијаблите од прашалникот „Oswestry questionnaire for assessment of back pain“, утврдени се статистички значајни меѓугрупни разлики на мултиваријантно ниво. На униваријантно ниво, меѓугрупни разлики се утврдени во варијаблите: интензитет на болка, лична грижа, подигнување, одење, седење, стоење, спиење, социјален живот и вкупен индекс на попреченост. Со ова во целост се прифаќа третата хипотеза.

Во финалното мерење (по завршување на физиотерапевтскиот третман и третманот на вежби), во целиот систем на варијаблите од прашалникот „SF-36“, утврдени се статистички значајни меѓугрупни разлики на мултиваријантно ниво. На униваријантно ниво меѓугрупни разлики се утврдени во варијаблите: физичко функционирање, ограничувања поради физички тешкотии, ограничувања поради емоционални тешкотии, енергија и виталност, ментално здравје, социјално функционирање, болки во телото и перцепција на општото здравје. Со ова во целост се прифаќа четвртата хипотеза.

Кај експериментална група меѓу иницијалното и финалното мерење (пред и по завршување на физиотерапевтскиот третман и програмот на вежби), статистички значајни разлики се утврдени во варијаблите: интензитет на болка, лична грижа, подигнување, одење, седење, стоење, спиење и социјален живот. Статистички значајни разлики меѓу иницијалното и финалното мерење не се утврдени во варијаблите патување, домашни/работни активности и вкупен индекс на попреченост. Кај испитаниците од експерименталната група меѓу иницијалното и финалното мерење настанала промена во варијаблите: интензитет на болка за -43,75%, лична грижа -48,72%, подигнување -42,77%, одење -48,91%, седење -48,33%, станување 52,96%, спиење -56,26%, социјален живот -54,72%, патување -4,00%, домашни/работни активности -0,88% и вкупен индекс на попреченост -40,65%. Со ова во целост се прифаќа петтата хипотеза.

Кај експерименталната група меѓу иницијалното и финалното мерење (пред и по завршување на физиотерапевтскиот третман и програмот на вежби) статистички значајни разлики се утврдени во сите варијабли од прашалникот „SF-36“ (физичко функционирање, ограничувања поради физички тешкотии, ограничувања поради емоционални тешкотии, енергија и виталност, ментално здравје, социјално функционирање, болки во телото и перцепција на општото здравје). Врз основа на пресметаните процентуални промени на вредностите на аритметичките средини помеѓу иницијалното и финалното мерење, може да се каже дека по завршување на третманот, кај испитаниците од експерименталната група настанале промени во варијаблите: физичко функционирање за 33,29%, ограничувања поради физички тешкотии 140,00%, ограничувања поради емоционални тешкотии 124,06%, енергија и виталност 46,47%, ментално здравје 36,92%, социјално функционирање 40,63%, болки во телото 35,99% и перцепција на општото здравје 8,94%. Со ова во целост се прифаќа шестата хипотеза.

Кај контролната група меѓу иницијалното и финалното мерење, статистички значајни разлики се утврдени во сите варијабли од прашалникот „Oswestry questionnaire for assessment of back pain“. Кај испитаниците од контролната група меѓу иницијалното и финалното мерење настанале промени во варијаблите: интензитет на болка за -9,43%, лична грижа за -16,14%, подигнување -8,04%, одење -15,00%, седење -11,26%, стоење -13,43,

спиенење -12,37, социјален живот -14,90, патување -12,72, работни активности -13,65 и вкупен индекс на попреченост -12,46. Со ова во целост се прифаќа седмата хипотеза.

Кај контролната група меѓу иницијалното и финалното мерење статистички значајни разлики се утврдени во сите варијабли од прашалникот „SF-36“ (физичко функционирање, ограничувања поради физички тешкотии, ограничувања поради емоционални тешкотии, енергија и виталност, ментално здравје, социјално функционирање, болки во телото и перцепција на општото здравје). Врз основа на пресметаните процентуални промени на вредностите на аритметичките средини помеѓу иницијалното и финалното мерење, може да се каже дека по завршување на физиотерапевтскиот третман, кај испитаниците од контролната група настанала промена во варијаблите: физичко функционирање за 35,63%, ограничувања поради физички тешкотии 96,31%, ограничувања поради емоционални тешкотии 38,99%, енергија и виталност 17,26%, ментално здравје 16,89%, социјално функционирање 13,38%, болки во телото 30,17% и перцепција на општото здравје 6,86%. Со ова во целост се прифаќа осмата хипотеза.

Во иницијалното мерење не се утврдени статистички значајни разлики во Oswestry-индексот на попреченост меѓу експерименталната група и контролната група. Процентуалните вредности укажуваат дека во иницијалното мерење кај експерименталната група: 4,90% од пациентите имаат минимална попреченост, 26,20% умерена попреченост, 41,00% тешка попреченост, 16,40% целосна попреченост и 11,50% имаат тежок инвалидитет. Од друга страна кај контролната група во иницијалното мерење: 0,0% имаат минимална попреченост, 13,30% имаат умерена попреченост, 30,00% тешка попреченост, 23,030% многу тешка попреченост и 33,30% целосна попреченост. Со ова не се прифаќа деветата хипотеза.

Во финалното мерење утврдени се статистички значајни разлики во Oswestry индексот на попреченост меѓу експерименталната група и контролната група. Процентуалните вредности укажуваат дека во финалното мерење кај експерименталната група: 13,10% од пациентите имаат минимална попреченост, 60,70% умерена попреченост, 16,40% тешка попреченост, 8,20% имаат многу тешка попреченост и 1,60% имаат целосна попреченост. Од друга страна, кај контролната група во финалното мерење: 6,70% имаат минимална попреченост, 20,00% имаат умерена попреченост, 30,00% тешка попреченост, 10,00% многу тешка попреченост и 33,30% целосна попреченост. Со ова се прифаќа десетата хипотеза.

ОЦЕНА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатот м-р Адем Хуколи, со наслов: „Споредба на две физиотерапевтски програми во рехабилитацијата на пациенти со лумбална болка“, претставува истражување во фундаменталната кинезиологија (се наведува научното подрачје/потесната област).

Изработката на темата на оваа докторска дисертација „Споредба на две физиотерапевтски програми во рехабилитацијата на пациенти со лумбална болка“, преку теоретското и апликативното значење на истражувањето кое е спроведено во овој труд, ќе најде своја примена директно во праксата, сè со цел да се утврдат навремено сите недостатоци и аномалии во физиотерапевтскиот процес. Ова истражување, како и многуте претходни, би можеле да бидат искористени од физиотерапевтите кои работат со хроничната дискус хернија и, се разбира, со останатите дегенеративни промени поврзани со рбетниот столб.

Докторската дисертација на кандидатот м-р Адем Хиколи, со наслов: „Споредба на две физиотерапевтски програми во рехабилитацијата на пациенти со лумбална болка“, според мислењето на Комисијата за оценка, ги исполнува основните услови и стандарди за подготовка на докторски труд.

ИСПОЛНЕТОСТ НА ЗАКОНСКИТЕ УСЛОВИ ЗА ОДБРАНА НА ТРУДОТ

Кандидатот, пред одбраната на докторскиот труд, ги објавил (како прв автор, во меѓународни научни списанија или еден труд во списание со импакт-фактор) следниве рецензирани истражувачки трудови:

1. Автор-и: „Адем Хуколи и соработници“, објавен: Journal of Research in Physical Education, sport and helth (RPESH), број 1, 2023.
2. Автор-и: „Адем Хуколи и соработници“, објавен: Journal of Research in Physical Education, sport and helth (RPESH), број 1, 2023.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Главни научни придонеси на кандидатот. Добиените резултати можат да да добијат научни сознанија и заклучни согледувања за состојбата и физиотерапевтското лекување на болката во долниот дел од грбот која сè повеќе станува една од најчестите состојби поврзани со модерниот/професионалниот начин на живот. Најголем акцент на подобрување на хроничната дискус хернија се однесува на физиотерапевтите кои треба постојано да го надополнуваат и да го надоградуваат своето знаење.

Нивното знаење и способности треба да бидат на многу високо ниво, со цел да одговорат на соодветен, адекватен и професионален начин. За таа цел, клучно е сериозно да се сфати нивната улога и потребно е максимално посветување на пациентите. На колку повисоко ниво се способностите, толку полесно физиотерапевтите ќе можат да се справат со симптомите и знаците. Од друга страна, потребно е постојано и да се едуцира пациентот за спроведување на корективни вежби под надзор, со единствена цел – подобрување на состојбата поврзана со хроничната лумбална дискус хернија, како процес и правилно дијагностицирање на сите недостатоци.

Теоретското и апликативното значење на истражувањето кое е спроведено во овој труд ќе најде своја примена директно во праксата, сè со цел да се утврдат навремено сите недостатоци и аномалии во физиотерапевтскиот процес.

Можните понатамошни истражувања. Ова истражување, како и многуте претходни, би можеле да бидат искористени од физиотерапевтите кои работат со хроничната дискус хернија и, се разбира, со останатите дегенеративни промени поврзани со 'рбетниот столб.

Со оглед на наведеното, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје, да ја прифати позитивната оценка и да закаже одбрана на докторската дисертација на кандидатот **м-р Адем Хуколи** со наслов „Споредба на две физиотерапевтски програми во рехабилитацијата на пациенти со лумбална болка“.

КОМИСИЈА

Проф. д-р Митричка Џамбазовска-Старделова, ментор, с.р.

Проф. д-р Вујица Живковиќ, член, с.р.

Проф. д-р Серјожа Гонтарев, член, с.р.

Проф. д-р Георги Георгиев, член, с.р.

Проф. д-р Емилија Јаневиќ-Ивановска, член, с.р.

Издвоени мислења (доколку има):

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „ВЛИЈАНИЕТО НА БИОПСИХОСОЦИЈАЛНИТЕ ФАКТОРИ ВРЗ ЕФЕКТИТЕ НА ПОСТОПЕРАТИВНАТА РЕХАБИЛИТАЦИЈА КАЈ ПАЦИЕНТИ СО ДИСКУС ХЕРНИЈА“ ОД М-Р АДРИАТИК ЈАХЈАГА, ПРИЈАВЕНА НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ФИЗИЧКО ОБРАЗОВАНИЕ, СПОРТ И ЗДРАВЈЕ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје во Скопје, на седницата одржана на 11.5.2023 година, формираше Комисија за оцена на докторската дисертација на кандидатот м-р Адриатик Јахјага со наслов: **Влијанието на биопсихосоцијалните фактори врз ефектите на постоперативната рехабилитација кај пациенти со дискус хернија**, во состав: проф. д-р Митричка Џамбазовска-Старделова (ментор), проф. д-р Вујица Живковиќ (член), проф. д-р Ленче Алексовска-Величковска (член), проф. д-р Серјожа Гонтарев (член) и проф. д-р Емилија Јаневиќ-Ивановска (член).

Комисијата во наведениот состав, со внимание ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и на Наставно-научниот совет на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје во Скопје му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Докторската дисертација на кандидатот м-р Адриатик Јахјага, со наслов: „Влијанието на биопсихосоцијалните фактори врз ефектите на постоперативната рехабилитација кај пациенти со дискус хернија“, содржи 125 страници компјутерски обработен текст во фонт Times New Roman, со 1,5 проред и големина на букви 12 и 245 библиографски единици, меѓу нив научни трудови, статии, книги и интернет-ресурси.

Трудот е структуриран во 8 глави, вовед, проблем, методологија, резултати, дискусија, теоретско и апликативно значење, заклучоци, литература и прилог. Деловите се систематизирани во точки и потточки со наслови и поднаслови, со што се обезбедува соодветно следење на материјата која е обработена во истражувањето.

Во воведот на докторатот (прва глава), презентирани се подглавите за: видови хируршки интервенции, подобрување на постоперативниот статус по операција на дискус хернија и влијанието на биопсихосоцијалните фактори врз закрепнувањето по (микро) дисектомија.

Во воведот на трудот, кандидатот наведува дека дискус хернијата претставува дегенеративна болест на меѓупрешленските дискови на 'рбетниот столб, која настанува како последица на протурзија или, пак, пролапс (хернијација) и продор на желатинозниот состав од меѓупрешленскиот диск во меѓупрешленските отвори (lat. foramina intervertebrales) каде што врши притисок на кореновите спинални нерви, а понекогаш и централно во спиналниот канал и просторот во кој се наоѓа 'рбетниот мозок и cauda equine, која, исто така, е компресирана. Нивото на оштетување на меѓупрешленските дискови може да биде од различни размери, од протурзија на дискот, па сè до секвестенцирање (течење) на јадрото надвор од фиброзниот прстен.

Причините за настанување на дискус хернија можат да бидат најразлични. Многу често во прашање е физичкото преоптоварување при веќе постојни оштетувања на меѓупрешленскиот диск, хернијација на диск, ревматски и воспалителни болести, како и без надворешни причини. Најчести симптоми на дискус хернијата се: јаки болки најчесто во грбот и екстремитетите, вкочанетост, парализа, кои многу зависат од оштетувањето на дискот и околните структури. Сè до 1932, лекувањето на дискус хернијата било конзервативно, а тогаш Mixter и Barr објавиле труд под име „Руптура на интервертебрален диск и навлегување во спинален канал“. Тој бил првиот труд за оперативна лекување на оваа болест. Од тогаш па до денес, целите на операцијата се да се направи декомпресија на лумбалните нервни елементи, со зачувување на нормалната анатомија и биомеханика.

Во втората глава, „Проблем, предмет, цели и хипотези на истражувањето“, кандидатот јасно го дефинира предметот на неговото истражување. Проблем на истражувањето е да се

утврди како биопсихосоцијалните фактори, анемнестичко-дијагностичките податоци, психичкото и физичкото здравје и квалитетот на животот влијаат на ефектот од третманот и на функционалниот статус на пациентите со лумбален синдром по оперативен третман и последователна физикална терапија.

Предмет на истражувањето се биопсихосоцијалните фактори, анемнестичко-дијагностичките податоци, интензитетот на индекс на попреченост (Oswestry Disability Index), квалитетот на живот проценет преку скалата SF-36, кај пациенти по оперативен третман и последователна физикална терапија.

Врз основа на проблемот и предметот на истражувањето, кандидатот поставил 3 конкретни цели кои се во согласност со научните потреби. Тие, исто така, се засновуваат и произлегуваат од резултатите на досегашните истражувања и насоките за решавање на основниот проблем во дисертацијата. Тие се реално и објективно дефинирани, овозможувајќи нивна успешна и оптимална реализација. Одговорите на целите на истражувањето се остварливи поради тоа што предвидените мерни инструменти и методи за обработка на податоците се избрани според барањето на нивната основна содржина. Хипотезите на истражувањето се надоврзуваат на целите на истражувањето. Кандидатот на методолошки и коректен начин поставил 3 хипотези кои во целост одговараат на поставениот проблем, предмет и цели на истражувањето.

Во третата глава, Методологија истражувањето е реализирано на примерок од 89 испитаници, од кои 42 мажи и 47 жени, со најмалку основно образование (за подобро разбирање и пополнување на прашалниците и тестови) и кои претходно дадоа согласност да учествуваат во студијата.

Критериумите за да не бидат вклучени во студијата е присуството на коморбидитети: дијабетес, цереброваскуларни инсулти, бронхијална астма, уртикарија, алкохолизам и бременост.

Испитаниците биле стратификувани според нивните биолошко-демографски карактеристики, анамнеза, клинички преглед, достапна медицинска документација и соодветни прашалници и тестови. Од прашалниците и тестовите се применети оние што се користат за проценка на болката, функционалниот статус, психолошките и психосоцијалните карактеристики на испитаниците со лумбален синдром.

Во подглавата „Примерок на варијабла“, податоците се собрани врз основа на анамнеза, физички преглед, достапна медицинска документација и специфични прашалници кои се користат кај болка на долниот дел на грбот.

Биолошко-демографски и социолошки прашалници

Меѓу прашалниците кои се применети се оние поврзани со биолошко-демографски и социолошки податоци. Овие прашалници вклучуваат: возраст на испитаникот, пол, телесна тежина, вид на работа и неговата категоризација, физичко, динамично и статичко оптоварување на грботот, боледување и неговото времетраење, присуство на страв од последиците од болеста, социоекономски статус (вработеност, страв од губење работа, редовен приход, социјален живот, одење на рекреација и годишен одмор). Пациентите, исто така, пополнуваат прашалник поврзан со нивните лични очекувања од терапијата и нивните верувања за нејзиниот успех и степенот на закрепнување.

Специфични прашалници за лумбален синдром

За утврдување на степенот на попреченост, користен е прашалникот за попреченост од болка во долниот дел на грбот (Oswestry Low Back Pain Disability Questionnaire), кој се користи за проценка на функционалната состојба и степенот на нарушување, т.е. за попреченост и тој се занимава со прашања од десет области, а во секоја област се понудени по шест одговори, кои се скалирани по интензитет од 0 до 5. Прашалникот за проценка на здравствениот статус SF-36 (Ware et al., 1993; 2000) беше користен за испитување на здравствениот статус и квалитетот на живот поврзан со здравјето. Прашалникот е наменет за самооценување на менталното и физичкото здравје и социјалното функционирање. Секој дел од прашалникот се однесува на една од осумте различни области на здравјето, во рамките на два општи концепта за здравје, ментално и физичко. На овој начин, прашалникот SF-36 содржи девет различни

здравствени скали, а вкупниот резултат се прикажува во форма на профил. SF-36 е кратката форма на прашалникот за здравствениот статус кој се состои од само 36 прашања (честички) и се смета за мултифункционален бидејќи е многу генерализиран и не се потпира на одредена возраст, болест или специфична популација. Резултатот се изразува како стандардизирана вредност која се движи од 0 до 100 за секоја димензија.

Во подглавата „Статистичка обработка на податоците“, за секоја варијабла е предвидено примена на основните дескриптивни статистички параметри и тестирање на нормалноста на дистрибуцијата со Колмогоров-Смирновата постапка. Меѓугрупните разлики во истражуваните простори во иницијалното мерење се утврдени со помош на мултиваријантна и униваријантна анализа на варијансата (МАНОВА, АНОВА). Парцијализацијата на резултатите во финалното мерење е направена со помош на мултиваријантна и униваријантна анализа на коваријансата (МАНКОВА, АНКОВА), под моделот на применливи коваријансии. Униваријантните разлики во анализираните варијабли во секоја група посебно, како во иницијалното, контролното, така и во финалното мерење, се тествани со Т-тест за мали зависни примероци. За варијаблите кои се на ординалната скала, применети се χ^2 -квадрат тестови.

Во четвртата глава, „Резултати“, извршена е анализа и интерпретација на добиените податоци од применетите статистички процедури во истражувањето. Во зависност од проблемот, предметот и целите на истражувањето, направена е современа, коректна, исцрпна статистичка анализа. Тие се прикажани во табели и графикони, со што се добива целосна слика за нив.

Во петтата глава, „Дискусија“, кандидатот, преку еден компаративен приод и споредба со досегашните истражувања, дава исцрпна и современа дискусија.

Во шестата глава, „Заклучоци“, систематски и концизно се извлечени, формулирани и презентирани најважните заклучоци, кои се однесуваат на сите поставени цели на истражувањето. Тие даваат одговори на поставените научни хипотези во докторската дисертација. Заклучоците се логички, синтезирани, интерпретабилни и очекувани, така што ги задоволуваат научните, методолошките и концепциски потреби на истражувањето. Тие, исто така, можат да послужат како основа за генерализација на добиените резултати и за конципирање нови слични истражувања.

Во седмата глава, „Препорака“, кандидатот истакнува дека физиотерапијата треба да биде прв избор во третманот на пациенти со болки во долниот дел на грбот и особено со хернија на лумбалниот диск бидејќи е многу ефикасна, без несакани ефекти доколку се применат соодветни процедури од страна на здравствените работници. Физиотерапијата е, исто така, попријатна за пациентот и има помала економска цена во споредба со хируршкиот третман. Физикална терапија и програма за вежбање повеќе се препорачува како процедура бидејќи пациентите по терапијата имале поголема стабилност на лумбалниот грбот и поголема флексибилност во движењето. Домашната едукација на пациентите и одморот играат важна улога во рехабилитацијата на пациентите со ЛДХ. Најдобар лек за болка за ЛДХ е физикална терапија и одмор. Инфилтрациите во грботот и хируршките интервенции се последните зафати кои здравствениот работник треба да ги земе предвид кај пациенти со лумбална дискус хернија. Болката во грбот може да помине само со одмор и со факторот време. Физичката активност (вежби за стабилност на грботот, одење) игра важна улога во превенцијата на болки во грбот, особено во превенцијата и повторувањето на ЛДХ.

Осмата глава („Референци“) ги задоволува основните логички и методолошки принципи за изборот на објавените научни и стручни трудови кои се во непосредна врска со предметот и целите на истражувањето. Наведени се сите трудови кои се цитирани во докторската дисертација. Од структурата на библиографските единици може да се согледа нивната методолошки оправдана искористеност за реализацијата на темата на докторската дисертација. Од методолошко-технички аспект, библиографијата е адекватно презентирана.

Предмет на истражувањето

Предмет на ова истражување е да се утврди како влијаат биопсихосоцијалните фактори, анеместичко-дијагностичките податоци, психичкото и физичкото здравје и квалитетот на животот на ефектот од третманот и на функционалниот статус на пациентите со лумбален синдром по оперативен третман и последователна физикална терапија. Истражувањето е реализирано на примерок од 89 испитаници, од кои 42 мажи и 47 жени. Испитаниците биле стратификувани според нивните биолошко-демографски карактеристики, анамнеза, клинички преглед, достапна медицинска документација и соодветни прашалници и тестови. Од прашалниците и тестовите се применети оние што

се користат за проценка на болката, степенот на попреченост и квалитетот на животот. За анализа на примарните податоци, користени се дескриптивни статистички методи, методи за тестирање на статистички хипотези и методи за тестирање на зависност.

Податоци за состојбата на подрачјето во кое е работена дисертацијата

Има голем број на досегашни истражувања кои се занимаваат со проблемот на рехабилитација на лумбална дискус хернија. Кандидатот, преку еден компаративен приод, во повеќе глави и подглави ги цитира овие истражувања кои се основа за поставувањето и решавање на проблемот и целите на докторската дисертација.

Краток опиш на применетите методи

Истражувањето е реализирано на примерок од 89 испитаници, од кои 42 мажи и 47 жени, со најмалку основно образование (за подобро разбирање и пополнување на прашалниците и тестови) и кои претходно дадоа согласност да учествуваат во студијата. Критериумите за да не бидат вклучени во студијата е присуството на коморбидитети: дијабетес, цереброваскуларни инсулти, бронхијална астма, уртикарија, алкохолизам и бременост.

Испитаниците биле стратификувани според нивните биолошко-демографски карактеристики, анамнезата, клинички преглед, достапна медицинска документација и соодветни прашалници и тестови. Од прашалниците и тестовите се применети оние што се користат за проценка на болката, функционалниот статус, психолошките и психосоцијалните карактеристики на испитаниците со лумбален синдром.

За секоја варијабла се применети основните дескриптивни статистички параметри. Покрај овие методи, применети се и повеќе мултиваријатни и униваријатни параметриски и непараметриски статистички методи.

Краток опис на резултатите од истражувањето

Врз основа на добиените резултати може да се констатира дека не се утврдени статистички значајни полови и возрасни разлики во варијаблите од прашалникот „Oswestry questionnaire for assessment of back pain“ и варијаблите кои беа составен дел на прашалникот „SF-36“. Доминантната положба на работното место не влијае на степенот на попреченост, физичкото и менталното здравје и квалитетот на животот кај овој примерок на испитаници. Поголемата телесна тежина претставува поголемо ограничувања при движење – одење. Различното ниво на промени на ’рбетниот столб влијае на индексот на попреченост во доменот на социјалниот живот, патување, работни активности и вкупниот индекс на попреченост. Од друга страна, различното ниво на промени на ’рбетниот столб не влијае на физичкото здравје, менталното здравје и квалитетот на животот. Времето на болка пред хируршката интервенција влијае на индексот на попреченост во доменот на: интензитетот на болка, лична грижа, патување и вкупниот индекс на попреченост. Осетливоста на палпација влијаела на вредности во варијаблите: седење, социјално функционирање и болки во телото. Различната сила проценета со мануелната метода на дорзалните и плантарните флексори не влијала на степенот на попреченост и квалитет на живот. Степенот на индексот на попреченост влијае на: физичкото и социјалното функционирање, болките во телото, физичкото и менталното здравје и вкупниот квалитет на живот. Поголемата попреченост влијаела на: физичкото и социјалното функционирање, физичкото и менталното здравје и вкупниот квалитет на животот. Во овој поглед, подобрувањето на квалитетот на живот преку образование е суштинско прашање за здравствените едукатори. Подоброто разбирање на поврзаноста помеѓу болката во грбот и здравствениот квалитет на животот може да го олесни спроведувањето на новите интервентни пристапи за превенција и третман на болки во грбот.

ИСПОЛНЕТОСТ НА ЗАКОНСКИТЕ УСЛОВИ ЗА ОДБРАНА НА ТРУДОТ

Кандидатот, пред одбраната на докторскиот труд, ги објавил (како прв автор, во меѓународни научни еписанија или еден труд во списание со импакт-фактор) следниве рецензирани истражувачки трудови:

1. Автор-и: „Adriatik Jahjaga & all.“, објавен: Pedagogical Almanac, (30)2, 2023.
2. Автор-и: „Адријатик Јахјага и соработници“, објавен: Journal of Research in Physical Education, sport and helth (RPESH), број 1, 2023.

Главни научни придонеси на кандидатот: нови сознанија за подобрување на стапката на закрепнување на пациентите со лумбална дискус хернија. Физиотерапијата треба да биде прв избор во третманот на пациенти со болки во долниот дел на грбот и особено со хернија на лумбалниот диск бидејќи е многу ефикасна, без несакани ефекти доколку се применат соодветни процедури од страна на здравствените работници. Физиотерапијата е, исто така, попријатна за пациентот и има помала економска цена во споредба со хируршкиот третман.

Подрачје на примена и ограничувања. Ограничувањата на оваа студија се малиот број на испитаници, користење на анкетен прашалници за кој имаа одредена субјективност и неможност да се контролираат сите паразитарни фактори кои влијаат врз третманот.

Препорачуваме, во идните студии да се вклучат поголем број на испитаници, поголем број на мерни инструменти, како и да се проверат мерните карактеристики на инструментите на популација испитаници од Р Косово. Во дијагностиката, покрај субјективни методи, да се вклучат и повеќе објективни методи.

Можни понатамошни истражувања. Препорачуваме, идните студии да вклучат поголем број на испитаници, групирани на различна возраст, како и нови мерни инструменти.

Со оглед на наведеното, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Факултетот за физичко воспитување, спорт и здравје да ја прифати позитивната оценка и да закаже одбрана на докторската дисертација на кандидатот м-р Адриатик Јахјага со наслов: „Влијанието на биопсихосоцијалните фактори врз ефектите на постоперативната рехабилитација кај пациенти со дискус хернија“.

КОМИСИЈА

Проф. д-р Митричка Цамбазовска-Старделова, ментор, с.р.

Проф. д-р Вујица Живковиќ, член, с.р.

Проф. д-р Ленче Алексовска-Величковска, член, с.р.

Проф. д-р Серјожа Гонтарев, член, с.р.

Проф. д-р Емилија Јаневиќ Ивановска, член, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „ЕФИКАСНОСТ НА РАЗЛИЧНИ ТРЕНАЖНИ ПРОГРАМИ ЗА РАЗВОЈ НА ОПШТИТЕ И СПЕЦИФИЧНИТЕ МОТОРИЧКИ СПОСОБНОСТИ КАЈ ПРИПАДНИЦИТЕ НА АРМИЈАТА ВО ТРАЕЊЕ ОД 16 НЕДЕЛИ“, ОД М-Р САШО ДАНЕВСКИ, ПРИЈАВЕНА НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ФИЗИЧКО ОБРАЗОВАНИЕ, СПОРТ И ЗДРАВЈЕ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје во Скопје, на седницата одржана на 8.6.2023 година, формираше Комисија за оцена на докторската дисертација на кандидатот м-р Сашо Даневски со наслов: **Ефикасност на различни тренажни програми за развој на општите и специфичните моторички способности кај припадниците на Армијата во траење од 16 недели**, во состав: проф. д-р Милан Наумовски (ментор), проф. д-р Ленче Алексовска Величковска (претседател), проф. д-р Борче Даскаловски (член), проф. д-р Жарко Костовски (член) и проф. д-р Зоран Јовановски (член).

Комисијата во наведениот состав со внимание ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и на Наставно-научниот совет на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје во Скопје, му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

АНАЛИЗА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатот м-р Сашо Даневски, со наслов: **Ефикасност на различни тренажни програми за развој на општите и специфичните моторички способности кај припадниците на Армијата во траење од 16 недели**, содржи 160 страници компјутерски обработен текст во фонт Times New Roman, со 1,5 проред и големина на букви 12, со 125 библиографски единици, меѓу нив научни трудови, статии, книги, национални прописи, меѓународни акти и интернет-ресурси.

Структурата на трудот содржи вовед и 10 глави со соодветен број подглави. Деловите се систематизирани во точки и потточки со наслови и поднаслови, со што се обезбедува соодветно следење на материјата која е обработена во истражувањето.

Во **воведниот дел**, авторот ја истакнува значајноста на физичката подготвеност како елементарен дел од борбената готовност на армијата. Поради разноликоста на војничката професија и сè посложените побарувања на воените операции потребен е оптимален тренажен модел кој ќе биде лесно применлив, разбирлив, едноставен и ефикасен. Наведено е дека военостручната обука за подобрување и одржување на физичката подготвеност на воените лица е континуиран процес, затоа потребно е и стручност, компетентност и одговорност од страна на раководните структури. Понатаму, авторот наведува дека во програмирањето на тренажниот процес круцијална е достапноста и применливоста бидејќи таа треба да биде изведувана на секакви теренски и временски услови, без разлика дали станува збор за воена или мирно времена состојба. За таа цел, Армијата има потреба од поинаков пристап во однос на модернизацијата и градењето на поинаква технологија од досегашната за одржување и подобрување на физичката подготвеност.

Во **втората глава**, авторот дава објаснување на теоретско-методолошки пристап за одредување на основните биомоторни карактеристики. Ги има дефинирано антропометрискиот и биомоторниот простор согласно со дефиниции на истакнати странски научници и автори. Понатаму, продолжува со дефинирање на основните поими и моторички способности кои се истражувани во овој труд. Кон крајот на оваа глава авторот дава и краток осврт на двата тренажни принципа кои ги има тестирано во овој експеримент, функционален тренинг и класичен фитнес-тренинг.

Третата глава, која се однесува на **досегашните истражувања**, авторот има наведено повеќе истражувања од странски автори и истите ги има распределено во Истражувања на антропометриските карактеристики, Истражувања на базично-моторичките способности, Истражувања за ефектите од функционалниот тренинг и Истражувања со компаративна анализа на функционален и традиционален тренинг.

Проблемот е наведен во **четвртата глава** и во него се наведени прашањата и дилемите за тоа дали може да се креира тренажен модел кој би дал исти или подобри резултати од стандардните модели кои се реализираат во фитнес-центри – теретани, и со тоа да се дадат насоки за изработка и примена на најсоодветна фитнес-програма за Армијата.

Во **петтата глава** се опфатени предметот, целта и хипотезите на ова истражување. Предмет на истражувањето е настанатата промена на специфичните моторички способности со примена на различни шеснаесетнеделни тренинг програми, кај припадниците на Армијата, без разлика на полот и возраста. Имајќи ги предвид проблемот и предметот на истражувањето, целта е да се утврдат ефектите од двете различни шеснаесетнеделни тренажни програми врз општата и специфичната физичка подготвеност. Истражувањето има опфатено вкупно десет хипотези, додека нултата хипотеза посочува дека: „Применетите тренажни модели нема да предизвикаат никакви промени на моторичките способности кај проучуваниот примерок испитаници“.

Во **шестата глава** е презентираан методот на работа. Вкупниот примерок изнесува 120 испитаници, извлечен од популацијата питомци на Воената академија „Генерал Михаило Апостолски“ – Скопје. Примерокот е поделен во шест суппримероци, од кои Е-1 од 30 испитаници е првиот суппримерок од машки пол кој ја работел првата експериментална програма со функционален тренинг, суппримерокот Е-2 составен од 15 испитаници од женски пол и ја работел истата програма, суппримерокот Е-3 кој брои 30 испитаници од машки пол кој ја работел втората експериментална програма, во која е вклучен класичен фитнес-тренинг, четвртиот суппримерок Е-4, кој се состои од 15 испитаници од женски пол ја работел истата програма со класичен фитнес, и контролните суппримероци К-1 од машки пол со 15 испитаници и К-2 од женски пол со 15 испитаници кои ги применувале само физичките активности од редовните часови по предметот Специјално физичко вежбање и спорт и утринско физичко вежбање. Во ова истражување се применети вкупно 26 варијабли, од кои: за проценка на морфолошките карактеристики на питомците применети се вкупно три антропометриски варијабли, за утврдување на базичните биомоторни способности шеснаесет варијабли и за проценка на специфичните моторички способности осум варијабли. Дополнително, во оваа глава, се објаснети и протоколите и условите при кои наведените варијабли се спроведени. Исто така, табеларно се објаснети и вежбите од двата тренажни модела кои се испитувани во ова истражување. За сите применети варијабли, пресметани се: аритметичка средина (Mean), стандардна девијација (Std. Dev.), коефициентите на варијација (CV%), долна и горна граница на растојанието, во кое се движат сите резултати, минимум (min.) и максимум (max.), Стандардна грешка на аритметичка средина (Stand of error), коефициент за симетричност /асиметричност Skewness (SK), коефициент на сплеснатост /издолженост Kurtosis (KU). За утврдување на разликите во мултиваријантниот и униваријантниот манифестен простор употребени мултиваријантната и униваријантната анализа на варијанса. За утврдување на значајноста на разликите помеѓу аритметичките средини од иницијалното и финалното мерење кај испитаниците, применет е Т-тестот.

Во **седмата глава**, насловена **Резултати и дискусија**, во 54 табели презентирани се добиените резултати со соодветна интерпретација. Врз основа на добиените податоци и нивната анализа, утврдено е дека на иницијалното мерење не се утврдени значајни меѓугрупни разлики кај применетите варијабли. Од ова произлегува дека на почетокот на шеснаесетнеделниот тест период сите шест суппримероци се со приближно исти резултати. На контролното мерење кое е спроведено на истекот на осмата недела од тренажниот процес, кај испитаниците од машки пол утврдени се статистички меѓугрупни значајни разлики во шест варијабли за проценка на базичните моторички способности и четири варијабли кои се за проценка на специфичните моторички способности. Кај испитаниците од женски пол утврдени се статистички меѓугрупни разлики во три базични и една варијабла за проценка на специфичните

моторички способности. На крајот од истражувањето по шеснаесеттата недела, спроведено е финалното мерење со кое се утврдени меѓугрупни разлики кај испитаниците од машки пол во две варијабли за проценка на морфолошките карактеристики, осум варијабли за проценка на базичните моторички способности и шест варијабли за проценка на специфичните моторички способности. Кај испитаниците од женски пол утврдени се промени во вкупно десет варијабли и тоа кај една антропометриска, шест за проценка на базичните и три за проценка на специфичните моторички способности.

Со примена на Т-тестот утврдени се настанатите значајни промени во период од шеснаесет недели во кои беа спроведени двете тренажни програми. Првиот суппримерок Е-1 направил промени во 17 варијабли, вториот суппримерок Е-2 во 24, суппримерокот Е-3 во 9 варијабли, четвртиот суппримерок Е-4 во 10, додека контролните суппримерок К-1 во една варијабла и контролниот суппримерок К-2 во седум варијабли.

Во **осмата глава**, презентирани се заклучоците изведени врз основа на добиените резултати и истите даваат соодветен одговор на поставените хипотези во истражувањето. Од добиените резултати констатирано е дека по шеснаесетнеделниот тренажен процес најдобри резултати се постигнати во суппримероците Е-1 и Е-2 кои беа целосно насочени кон реализација на функционален тренинг, но значајни промени се забележани и во суппримероците Е-3 и Е-4, со што нултата хипотеза целосно е отфрлена. Врз основа на интерпретираните резултати, констатирано е дека втората, четвртата, петтата, деветтата и десеттата хипотеза се потврдуваат целосно, првата, третата, шестата и седмата хипотеза се потврдуваат делумно, додека осмата хипотеза се отфрла.

Во **деветтата глава** презентирано е теоретското и апликативното значење на истражувањето. Главна придобивка од истражувањето според авторот е можноста да се дадат совети за подобрување на материјалната инфраструктура за успешно изведување на целокупниот процес на подобрување и одржување на физичката подготвеност кај припадниците на Армијата, да се дадат прецизни насоки за набавка на потребна опрема, справи, реквизити, објекти и терени за секојдневно вежбање, можност за поефикасната програма да се инкорпорира во подготвителните програми за упатување на воен персонал во мировни операции, во плановите за курсеви за офицери, подофицери и штабни должности.

ОЦЕНА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатот м-р Сашо Даневски, со наслов: **ЕФИКАСНОСТ НА РАЗЛИЧНИ ТРЕНАЖНИ ПРОГРАМИ ЗА РАЗВОЈ НА ОПШТИТЕ И СПЕЦИФИЧНИТЕ МОТОРИЧКИ СПОСОБНОСТИ КАЈ ПРИПАДНИЦИТЕ НА АРМИЈАТА ВО ТРАЕЊЕ ОД 16 НЕДЕЛИ**, претставува истражување во кинезиологијата. Резултатите од истражувањето даваат насоки и основа за креирање на нови планови и програми за подобрување на физичката подготвеност, да се приспособи процесот на подготовка на целокупниот состав на Армијата и да се дадат упатства во која насока е потребно да се инвестира.

Докторската дисертација на кандидатот м-р Сашо Даневски, со наслов: **ЕФИКАСНОСТ НА РАЗЛИЧНИ ТРЕНАЖНИ ПРОГРАМИ ЗА РАЗВОЈ НА ОПШТИТЕ И СПЕЦИФИЧНИТЕ МОТОРИЧКИ СПОСОБНОСТИ КАЈ ПРИПАДНИЦИТЕ НА АРМИЈАТА ВО ТРАЕЊЕ ОД 16 НЕДЕЛИ**, според мислењето на Комисијата за оцена, ги исполнува основните услови и стандарди за подготовка на докторски труд.

ИСПОЛНЕТОСТ НА ЗАКОНСКИТЕ УСЛОВИ ЗА ОДБРАНА НА ТРУДОТ

Кандидатот, пред одбраната на докторскиот труд, ги објавил (како прв автор, во меѓународни научни списанија) следниве рецензирани истражувачки трудови:

1. Danevski Sasho, Danevska B. Andrijana (2019): USE OF MOBILE APPLICATIONS AND THE INTERNET IN DEVELOPMENT OF SPORTS AND RECREATIONAL EXERCISES IN THE REPUBLIC OF NORTH MACEDONIA. Knowledge international journal vol.35. November, 30. 2019.

2. Danevski Saso (2021): MILITARY ACADEMY CADETS' PHYSICAL ACTIVITY DURING THE PANDEMIC. CISM International Symposium, Ancient Olympia, Greece. 02 -08.11.2021.
3. Danevski Sasho (2021): IMPACT OF LACTATE THRESHOLD TRAINING ON ENHANCING WOMEN MARATHON RUNNERS' PERFORMANCES. *V International Scientific Online Conference for Modern development trends and Perspectives of physical training and Sports of the armed forces of Ukraine, law-enforcements agencies, rescue and other special services towards Euro-Atlantic integration of Ukraine.* The national defense university of Ukraine, Kyiv, Ukraine. 2021.
4. Danevski Sasho, Trajkov Haralampie (2022): ANALYSIS OF THE FRAMEWORK OF PHYSICAL ABILITY EVALUATION OF THE CADETS AT THE MILITARY ACADEMY. *VI International Scientific Online Conference for Modern development trends and Perspectives of physical training and Sports of the armed forces of Ukraine, law-enforcements agencies, rescue and other special services towards Euro-Atlantic integration of Ukraine.* The national defense university of Ukraine, Kyiv, Ukraine. 2022. Како втор автор во меѓународни научни списанија го има објавено следниот рецензиран труд:
5. Ivanovski Jonce, Danevski Sasho (2019): *DETERMINING THE BIOMOTOR ABILITIES EFFICIENCY OF THE MILITARY ACADEMY CADETS ACCORDING TO THE NATO STANDARDS FOR PHYSICAL PREPAREDNESS.* *VII International Scientific Conference Engineering. Technologies. Education. Security.* Veliko Trnovo, Bulgaria. 29.05. – 01.06.2019.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Добиените резултати од истражувањето имаат соодветен научен придонес во кинезиологијата, а предложените протоколи може да имаат значајна улога во физичката подготовка на севкупниот воен кадар во нашата армија. Препорака е да се продолжи со вакви истражувања, кои треба да опфатат поголем број испитаници во подолг временски период, со што би се потврдиле резултатите и препораките од дисертацијата.

Со оглед на наведеното, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје во Скопје, да ја прифати позитивната оценка и да закаже јавна одбрана на докторската дисертација на кандидатот **м-р Сашо Даневски** со наслов: **ЕФИКАСНОСТ НА РАЗЛИЧНИ ТРЕНАЖНИ ПРОГРАМИ ЗА РАЗВОЈ НА ОПШТИТЕ И СПЕЦИФИЧНИТЕ МОТОРИЧКИ СПОСОБНОСТИ КАЈ ПРИПАДНИЦИТЕ НА АРМИЈАТА ВО ТРАЕЊЕ ОД 16 НЕДЕЛИ.**

КОМИСИЈА

Проф. д-р Милан Наумовски, ментор, с.р.

Проф. д-р Ленче Алексовска Величковска, претседател, с.р.

Проф. д-р Борче Даскаловски, член, с.р.

Проф. д-р Жарко Костовски, член, с.р.

Проф. д-р Зоран Јовановски, член, с.р.

ПРЕГЛЕД
ОДОБРЕНИ ТЕМИ НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ФИЗИЧКО ОБРАЗОВАНИЕ, СПОРТ И
ЗДРАВЈЕ
МАГИСТЕРСКИ ТРУДОВИ

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Македонка Силјаноска	„Поврзаноста на некои антропометриски мерки, моторички показатели, постуралниот статус и статусот на долните екстремитети врз зачестеноста на повредите на задна надколенична ложа кај фудбалерите,,	„ The association of some anthropometric measures, motor indicators, postural status and status of lower limbs on the frequency of posterior patellar box injuries in soccer players,,	Проф. Д-р Вујица Живковиќ Проф. Д-р Митричка Џамбазовска Старделова	04.05.2023го дина

ПРЕГЛЕД
ОДОБРЕНИ ТЕМИ НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ФИЗИЧКО ОБРАЗОВАНИЕ, СПОРТ И
ЗДРАВЈЕ
МАГИСТЕРСКИ ТРУДОВИ

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Даниел Трбогазов	„Разлики во нивото на некои моторички способности и антропометриски карактеристики на пливачите, адолесценти од разни возрасти,„	„ Differences in the level of some motor skills and anthropometric characteristics of swimmers , adolescents of different ages”	Проф.Наташа Мешковска	08.06.2023го дина
2.	Мустафа Алиу	„Компарирање на некои антропометриски и моторички показатели помеѓу учениците од Богданци и Скопје од 6 до 8 години „	„Comparison of some anthropometric and motor indicators between students from Bogdanci and skopje from 6 to 8 years old”	Проф.Серџожа Гонтарев	08.06.2023го дина

ПРЕГЛЕД
НА ОДОБРЕНИ ТЕМИ НА ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ
2. Магистерски трудови

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Ирена Милков	„Неформално образование и вработливоста кај младите и кај возрасните “	"Informal education and employability among youth and adults"	проф. д-р Елена Ризова	10-1233/3 од 7-6-2023 год

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА ВИШ ЛЕКТОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНИТЕ ОБЛАСТИ АНГЛИСТИКА И ПРЕВЕДУВАЊЕ НА ФИЛОЛОШКИОТ ФАКУЛТЕТ „БЛАЖЕ КОНЕСКИ“ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје, објавен во весниците „Слободен печат“ и „Коха“ од 28.2.2023 година, за избор на виш лектор во наставно-научните области англистика (*Англиски јазик Б1, Б2 и Англиски јазик В1, В2*) (64004) и преведување (*Толкување од македонски јазик А на англиски јазик и обршно Б/В 1, 2, 3 и 4*) (64022), и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 04-342/10, донесена на 26.4.2023 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Татјана Панова-Игњатовиќ, редовен професор на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“, д-р Солзица Поповска, редовен професор на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ и д-р Катарина Ѓурчевска-Атанасовска, вонреден професор на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на виш лектор во наставно-научните области англистика (*Англиски јазик Б1, Б2 и Англиски јазик В1, В2*) (64004) и преведување (*Толкување од македонски јазик А на англиски јазик и обршно Б/В 1, 2, 3 и 4*) (64022), во предвидениот рок се пријави кандидатката м-р Магдалена Симионска.

2 БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката м-р Магдалена Симионска е родена на 6.9.1982, во Скопје. Средно образование завршила во Скопје, на 20.5.2001. Со високо образование се стекнала на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на 11.7.2005 година, на групата англиски јазик и книжевност. Дипломирала на 11.7.2005 година, со просечен успех 8,42.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик, а особено го нагласуваме фактот што дел од основното образование го завршила на Британскиот колеџ во Пекинг, Кина (1989 – 1992), каде што од најмала возраст се стекнува со познавање на англискиот јазик.

Во учебната 2010/2011 година се запишала на втор циклус (магистерски) студии на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ на студиската програма наука за јазик, насока: англиски јазик и дидактика. Студиите ги завршила со просечен успех 9,4. На 3.4.2014 година го одбрала магистерскиот труд на тема: *Прилошки ојределби за начин во англискиот и во македонскиот јазик – контираситивна анализа*.

Во 2021 година, кандидатката е запишана на третиот циклус студии на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“, на студиската програма Наука за јазик, насока: Англиски јазик.

На редовната седница на Наставно-научниот совет одржана на 7.10.2015 година, донесена е Одлука бр. 04-836/8, на 16.10.2015, со која е избрана во звањето лектор по англиски јазик на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во областа наука за јазик – англистика, а на редовната седница на Наставно-научниот совет одржана на 18.9.2019 година, донесена е Одлука бр. 04-666/14, на 19.9.2019 година, со која е избрана во звањето виш лектор по англиски јазик во наставно-научните области англистика (64004) и преведување (64022).

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, објавени во Билтен бр. 1106 (1.9.2015) и Билтен бр. 1196 (15.7.2019), како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

3 НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Филолошки факултет „Блаже Конески“, кандидатката м-р Магдалена Симионска изведува лекторска настава на првиот циклус студии на студиската програма на Катедрата за преведување и толкување и на вториот циклус на студиската програма Конференциско толкување.

Од изборот во звањето **виш лектор** по англиски јазик во научните области англистика (*Англиски јазик Б* и *Англиски јазик В*) и толкување, таа изведувала лекторска настава по предметите *Англиски јазик 1Б* и *2Б* од учебната 2018/2019 година до денес, *Англиски јазик 1В* и *2В* во учебните 2018/2019 и 2019/2020, *Консекутивно толкување од македонски јазик А на англиски јазик Б 1* и *обратно* и *Консекутивно толкување од македонски јазик А на англиски јазик Б 2* и *обратно* од учебната 2019/2020 до денес, како и *Симулирано толкување македонски јазик А на англиски јазик Б 3* и *обратно* и *Симулирано толкување македонски јазик А на англиски јазик Б 4* и *обратно* од учебната 2019/2020 до денес на првиот циклус студии на студиската програма на Катедрата за преведување и толкување.

Во учебните 2020/2021 и 2021/2022 г., изведува настава и на вториот циклус студии по Конференциско толкување, по предметите *Конференциско консекутивно толкување од англиски на македонски јазик* и *обратно 1* и *Конференциско консекутивно толкување од англиски на македонски јазик* и *обратно 2*.

Освен тоа, од летниот семестар 2022/2023 г., одржува настава по Англиски јазик на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје.

За потребите на студентите за усвојување на новите содржини на предметите, кандидатката изработила и пакети материјали по наведените предмети и редовно одржува консултации со нив.

Кандидатката м-р Симионска учествувала како член во комисија за оцена/или одбрана на 4 дипломски трудови.

Повеќе детали за наставно-образовната дејност на м-р Магдалена Симионска може да се видат во прилогот кон овој Реферат (Образец – Анекс 2).

Научноистражувачка дејност

Паралелно со нејзината наставна дејност, м-р Магдалена Симионска перманентно работи на своето научно усовршување, пројавувајќи интерес за истражување и проучување прашања од областа на науката за јазикот – англистиката и транслатологијата. Овие два домена се изделуваат како главни полиња на нејзиниот научен интерес.

М-р Магдалена Симионска, од последниот избор, има објавено вкупно 6 научни трудови од областите англистика, преведување и лингвистика, од кои 1 научен труд во меѓународно научно списание, 2 труда во зборници од меѓународни научни собири и 3 труда во научни списанија со меѓународен уредувачки одбор.

Интересот на м-р Магдалена Симионска за применетата лингвистика и истражувањето од областа на транслатологијата е видлив од трудовите:

1. „Translations of the Adverbial of Manner така“, во Зборник трудови од Меѓународна научна конференција ICSSHU, Скопје, 2019. Во овој труд е претставена контрастивна анализа на прилошки определби во англискиот и во македонскиот јазик, во кои авторката расветлува некои аспекти во однос на формите, употребата и дистрибуцијата на прилошките определби за *начин* во англискиот и во македонскиот јазик и има апликативна вредност во поглед на намалување на грешките што ги прават студентите при преведувањето.

2. „Problems in Interpreting Collocations from Macedonian into English and Vice Versa“, Современа филологија//Journal of Contemporary Philology, Скопје 2022, каде што м-р Симионска ги разгледува колокациите и проблемите со кои се соочуваат студентите од Катедрата за преведување и толкување при нивните толкувања од македонски на англиски јазик и обратно.

3. „The Importance of Collocations in Teaching English for Specific Purposes“, Palimpsest 2022 (во печат). Во овој труд, предмет на анализа е фреквентноста на употребата на колокации од областа на економијата и политиката, при што заклучува дека со оглед на значителната зачестеност на употребата на колокациите, се наметнува потребата од изучување на формите,

карактеристиките и значењето на колокациите и од нивно воведување во наставните програми за поучување на стручниот англиски јазик (ESP).

Освен тоа, м-р Симионска се занимава и со интересни теми од областа на англистиката и усвојувањето странски јазици. Таквите согледби се објавени во статијата: „Улогата на поединечните варијабли и социоекономијата во усвојувањето на втор јазик“, Литературен збор, 4-6, 2022. Во овој труд е даден преглед на неколку фактори и варијабли кои влијаат на усвојувањето втор јазик, покрај мајчиниот, а посебен акцент е ставен врз ретко анализираниот социоекономски фактор што има сеопфатни импликации.

Од доменот на лингвистиката ги издвојуваме и:

1. „Примената на стандардите на етичко однесување во науката во делото *Етика на науката* на Дејвид Б. Ресник во Република Северна Македонија“, Зборник на Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје од VII меѓународна научна конференција „Македонскиот јазик – извор на научни истражувања“, Скопје, 2022 (во печат).

2. „Споредбена анализа на турцизмите во делото *Бугалеџинки* на Мето Јовановски, KNOWLEDGE - International Journal, Vol. 30, Врњачка Бања, 2019 (во печат).

Во првиот труд, м-р Магдалена Симионска ја анализира примената на неколку стандарди на етичко однесување во нашето општество во Македонија осврнувајќи се на актуелни примери од нашето секојдневие и разгледувајќи дали и до која мера е применет анализираниот стандард. Примерите кои ги разгледува се од областа на науката, образованието, лексикологијата, преведувањето итн. Во вториот труд, таа ја анализира употребата на одредени извици и на поголем број турцизми во македонскиот јазик, како и на сите нивни изведени именски и глаголски форми и семантички промени. Ова го прави преку создавање и обработување на обемни корпуси на преводни еквиваленти на разгледуваните зборови и со тоа поставува основа за поопширни јазични анализи кои, пак, може да ја подобрат состојбата на македонската лексикографија.

Од изборот во звањето виш лектор до денес, м-р Магдалена Симионска со свои трудови зела учество на меѓународни научни конференции и на научни собири во Р Македонија и во странство. М-р Симионска е учесник во меѓународен научноистражувачки проект Еразмус+: *Инџеракција со толкувачи во транзициони зони за бегалци: прадење на квалитетите и подготвување на свесноста во контекст на високо образование (PeТранс)*, во партнерска соработка со ОАЕД и Универзитетот од Виена, Австрија, Универзитетот од Марибор, Словенија, Јонскиот универзитет од Крф, Грција, Универзитетот Кремс, Австрија и Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (2022 – 2024).

Освен тоа, м-р Симионска учествувала во меѓународни проекти во организација на Британскиот совет во Р Македонија: *Child protection e-learning course*, меѓународен онлајн проект во организација на Британскиот совет и Универзитетот од Кембриџ, Велика Британија и IELTS Clerical Marker.

Дополнително, посетувала обука за настава по конференциско толкување во организација на Генералниот директорат за толкување на Европската комисија:

- *Training for Trainers for Teachers of Conference Interpreting*, Генерален директорат за толкување на Европската комисија, Брисел, 2021 год.

За поопширни информации во врска со научноистражувачката дејност на м-р Магдалена Симионска, види Анекс 2 од Извештајот.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

М-р Магдалена Симионска е активно вклучена во стручно-апликативната работа на Катедрата за преведување и толкување.

М-р Магдалена Симионска има богато професионално искуство како преведувач и толкувач. Кандидатката има бројни писмени преводи на статии, истражувања и извештаи за меѓународни организации (Светската здравствена организација, USAID, Британски совет во Р Македонија, Меѓународната организација на трудот – ILO, EU Found, Вестминстерска фондација за демократија - Westminster Foundation for Democracy – WFD, Хелсиншки комитет за човекови права на Република Македонија и други (наведени во прегледот во Анекс 2). Таа, исто така, се занимава и со лекторирање на трудови на македонски и на странски јазик и е официјален судски преведувач од македонски на англиски јазик и обратно.

Покрај тоа, м-р Симионска остварила и експертски активности од областа на консекутивното и симултаното толкување од македонски на англиски и обратно на бројни семинари, меѓународни конференции, во организација на меѓународни организации, компании и агенции. Повеќе детали за преведувачката и толкувачката дејност на м-р Магдалена Симионска може да се видат во прилогот кон овој Реферат (Образец – Анекс 2).

М-р Симионска е активно вклучена во работата на бројни комисии на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“, и тоа:

- Комисија за составување и прегледување на тестот за проверка на знаењата и умеењата за кандидатите кои ќе конкурираат за запишување на студиската програма Преведување и толкување, 2019 година;

- Конкурсна комисија за реализација на Конкурсот за запишување на студенти на прв циклус студии на студиските програми на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, во учебната 2020/2021 година, 2020 година;

- Конкурсна комисија за реализација на Конкурсот за запишување на студенти на прв циклус студии на студиските програми на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, во учебната 2021/2022 година, 2021 година;

- Комисија за попис на библиотечниот фонд на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје, 2021 година;

- Работна група за акредитација на нови студиски програми на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ за учебната 2023/24 година.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатката, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на м-р Магдалена Симионска.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатката од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека м-р Магдалена Симионска поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избрана во звањето виш лектор по англиски јазик во научните области англистика и преведување.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје, м-р Магдалена Симионска да биде избрана во звањето виш лектор во наставно-научните области англистика (*Англиски јазик Б1, Б2 и Англиски јазик В1, В2*) (64004) и преведување (*Толкување од македонски јазик А на англиски јазик и обратно Б/В 1, 2, 3 и 4*) (64022).

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Татјана Панова-Игњатовиќ, с.р.

Проф. д-р Солзица Поповска, с.р.

Проф. д-р Катарина Ѓурчевска-Атанасовска, с.р.

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ – ВИШ ЛЕКТОР

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Завршени втор циклус академски студии	да
2	Стектат назив – магистер од соодветната област Назив на научната област: <u>наука за јазик – англиски јазик и дидактика.</u>	да
3	Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус, за секој циклус посебно* Просечниот успех на прв циклус изнесува: <u>8,4</u> Просечниот успех на втор циклус изнесува: <u>9,4</u>	да
4	Наставно и стручно искуство во областа во која се избира (да се наведе наставното и стручното искуство во полето во кое се избира)	да
5	Претходен избор за лектор на високообразовна установа, датум и број на Билтен:	да
6	Има објавено научни и стручни трудови во областа во која се избира (да се наведат научните и стручните трудови и каде се објавени)	да

* На лицата кои имаат заснован работен однос на Универзитетот или на некој од универзитетите во Република Македонија во моментот на стапување во сила на Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018), нема да се применуваат одредбите од Законот кои се однесуваат на просекот, односно дека лицата треба да имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус. Во овој случај, полето под реден број 1 не се пополнува.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Татјана Панова-Игњатовиќ, с.р.
Проф. д-р Солзица Поповска, с.р.
Проф. д-р Катарина Ѓурчевска-Атанасовска, с.р.

ОБРАЗЕЦ 2

КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Магдалена Ѓорѓи Симионска
(име, татково име и презиме)

Институција: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје
(назив на факултетот/институтот)

Научна област: наука за јазик – англистика

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Одржување на настава од прв циклус студии (Катедра за превод и толкување, настава на вториот циклус студии по конференциско толкување)	
	2018/2019 летен семестар	
	Англиски јазик 2Б (0+4)	2.4
	Англиски јазик 2В (0+6)	3.6
	Англиски јазик 4В (0+4)	2.4
	Современ англиски јазик 8 (0+2)	1.2
	2019/2020 зимски семестар	
	Англиски јазик 1Б (0+4)	2.4
	Англиски јазик 1В (0+6)	3.6
	Консекутивно толкување од македонски јазик А на англиски јазик Б 1 и обратно (0+4)	2.4
	2019/2020 летен семестар	
	Англиски јазик 2Б (0+4)	2.4
	Англиски јазик 2В (0+6)	3.6
	Консекутивно толкување од македонски јазик А на англиски јазик Б 2 и обратно (0+4)	2.4
	Симултано толкување македонски јазик А на англиски јазик Б 4 и обратно (0+4)	2.4
	2020/2021 зимски семестар	
	Англиски јазик 3В (0+2)	1.2
	Англиски јазик 1Б (0+4)	2.4
	Консекутивно толкување од македонски јазик А на англиски јазик Б 1 и обратно (0+4)	2.4
	Симултано толкување од македонски јазик А на англиски јазик Б 1 и обратно (0+4)	2.4
	2020/2021 летен семестар	
	Англиски јазик 4В (0+2)	1.2
	Англиски јазик 2Б (0+4)	2.4
	Консекутивно толкување од македонски јазик А на англиски јазик Б 2 и обратно (0+4)	2.4
	Симултано толкување од македонски јазик А на англиски јазик Б 2 и обратно (0+4)	2.4
	Настава на вториот циклус студии по конференциско толкување – Конференциско консекутивно толкување од англиски на македонски јазик и обратно 2 (4+0)	2.4
	2021/2022 зимски семестар	
	Англиски јазик 1Б (0+2)	1.2
	Консекутивно толкување од македонски јазик А на англиски јазик Б 1 и обратно (0+4)	2.4

	Симултано толкување од македонски јазик А на англиски јазик Б 1 и обратно (0+4)	2.4
	Настава на вториот циклус студии по конференциско толкување – Конференциско консекутивно толкување од англиски на македонски јазик и обратно 1 (4+0)	2.4
	2021/2022 летен семестар	
	Англиски јазик 2Б (0+2)	1.2
	Консекутивно толкување од македонски јазик А на англиски јазик Б 2 и обратно (0+4)	2.4
	Настава на вториот циклус студии по конференциско толкување – Конференциско консекутивно толкување од англиски на македонски јазик и обратно 2 (4+0)	2.4
	2022/2023 зимски семестар	
	Англиски јазик 1Б (0+2)	1.2
	Консекутивно толкување од македонски јазик А на англиски јазик Б 1 и обратно (0+4)	2.4
	Симултано толкување од македонски јазик А на англиски јазик Б 1 и обратно (0+4)	2.4
	Вкупно бодови за одржување настава од прв циклус студии	68.4
2	Консултации со студенти	
	Консултации со студенти, 2018/19 летен семестар (120 студенти)	0.24
	Консултации со студенти, 2019/20 зимски семестар (50 студенти)	0.1
	Консултации со студенти, 2019/20 летен семестар (20 студенти)	0.1
	Консултации со студенти, 2020/21 зимски семестар (60 студенти)	0.12
	Консултации со студенти, 2020/21 летен семестар (60 студенти)	0.12
	Консултации со студенти, 2021/22 зимски семестар (55 студенти)	0.11
	Консултации со студенти, 2021/22 летен семестар (55 студенти)	0.11
	Консултации со студенти, 2022/23 зимски семестар (60 студенти)	0.12
	Вкупно бодови за одржани консултации	1.02
3	Член на комисија за оцена или одбрана на дипломска работа	
	4 кандидати	0.4
4	Промена и дополнување на пакет материјали за одреден предмет	
	2018/2019 летен семестар, Пакет материјали за Англиски јазик 2Б и 2В	1
	2018/2019 летен семестар, Пакет материјали за Англиски јазик 4В	1
	2018/2019 летен семестар, Пакет материјали за САЈ 8 - превод	1
	2019/2020 зимски семестар, Пакет материјали за Англиски јазик 1Б и 1В	1
	2019/2020 зимски семестар, Пакет материјали за Консекутивно толкување од македонски јазик А на англиски јазик Б 1 и обратно	1
	2019/2020 летен семестар, Пакет материјали за Англиски јазик 2Б и 2В	1
	2019/2020 летен семестар, Пакет материјали за Консекутивно толкување од македонски јазик А на англиски јазик Б 2 и обратно	1
	2019/2020 летен семестар, Пакет материјали за Симултано толкување од македонски јазик А на англиски јазик Б 2 и обратно	1
	2020/2021 зимски семестар, Пакет материјали за Англиски јазик 3В	1
	2022/2021 зимски семестар, Пакет материјали за Англиски јазик 1Б	1
	2020/2021 зимски семестар, Пакет материјали за Консекутивно толкување од македонски јазик А на англиски јазик Б 1 и обратно	1

	2020/2021 зимски семестар, Пакет материјали за Симултано толкување од македонски јазик А на англиски јазик Б 1 и обратно	1
	2020/2021 летен семестар, Пакет материјали за Англиски јазик 4В	1
	2020/2021 летен семестар, Пакет материјали за Англиски јазик 2Б	1
	2020/2021 летен семестар, Пакет материјали за Консекутивно толкување од македонски јазик А на англиски јазик Б 2 и обратно	1
	2020/2021 летен семестар, Пакет материјали за Симултано толкување од македонски јазик А на англиски јазик Б 2 и обратно	1
	2020/2021 зимски семестар, Пакет материјали за Конференциско консекутивно толкување од англиски на македонски јазик и обратно 2	1
	2021/2022 зимски семестар, Пакет материјали за Англиски јазик 1Б	1
	2021/2022 зимски семестар, Пакет материјали за Консекутивно толкување од македонски јазик А на англиски јазик Б 1 и обратно	1
	2021/2022 зимски семестар, Пакет материјали за Симултано толкување од македонски јазик А на англиски јазик Б 1 и обратно	1
	2021/2022 зимски семестар, Пакет материјали за Конференциско консекутивно толкување од англиски на македонски јазик и обратно 1	1
	2021/2022 летен семестар, Пакет материјали за Англиски јазик 2Б	1
	2021/2022 летен семестар, Пакет материјали за Консекутивно толкување од македонски јазик А на англиски јазик Б 2 и обратно	1
	2021/2022 летен семестар, Пакет материјали за Симултано толкување од македонски јазик А на англиски јазик Б 2 и обратно	1
	2021/2022 летен семестар, Пакет материјали за Конференциско консекутивно толкување од англиски на македонски јазик и обратно 2	1
	2022/2023 зимски семестар, Пакет материјали за Англиски јазик 1Б	1
	2022/2023 зимски семестар, Пакет материјали за Консекутивно толкување од македонски јазик А на англиски јазик Б 1 и обратно	1
	2022/2023 зимски семестар, Пакет материјали за Симултано толкување од македонски јазик А на англиски јазик Б 1 и обратно	1
	Вкупно бодови за промена и дополнување на пакет материјали за одреден предмет	28
	Вкупно	97.82

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1	Учество во меѓународен научен проект	
	Working with Interpreters in Refugee Transit Zones: Capacity building and awareness-raising for higher education contexts (ReTrans)/Интеракција со толкувачи во транзитни зони за бегалци: градење на капацитети и подигнување на свеста во контекст на двисокото образование (PeТранс), во партнерска соработка со ОАЕД и Универзитетот од Виена, Австрија, Универзитетот од Марибор, Словенија, Јонскиот универзитет од Крф, Грција, Универзитетот Кремс, Австрија и Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, Скопје: 2022-2024	5
2	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во стручно/научно популарно списание со меѓународен уредувачки одбор	
	Translations of the adverbial of manner <i>џака</i> , Зборник трудови од Меѓународна научна конференција ICSSHU, Скопје, 2019	3

	Споредбена анализа на турцизмите во делото <i>Бугалеџинки</i> на Мето Јовановски, KNOWLEDGE International Journal, Vol. 30, Врњачка Бања, 2019	3
	Problems in Interpreting Collocations from Macedonian into English and Vice Versa, Современа филологија//Journal of Contemporary Philology, Скопје 2022	3
	Примената на стандардите на етичко однесување во науката во делото <i>Етика на науката</i> на Дејвид Б. Ресник во Република Северна Македонија, Зборник на Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје од VII меѓународна научна конференција „Македонскиот јазик – извор на научни истражувања“, Скопје 2022 (во печат)	3
	Улогата на поединечните варијабли и социоекономијата во усвојувањето на втор јазик, Литературен збор, 2022 (во печат)	3
	The Importance of Collocations in Teaching English for Specific Purposes, Palimpsest 2022 (во печат)	3
3	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание кое има импакт-фактор за годината во која е објавен трудот	
4	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно/стручно списание	
5	Труд објавен во зборник на трудови на в.о. установа	
6	Учество во научен /стручен собир со реферат	
	VII меѓународна научна конференција „МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК – ИЗВОР НА НАУЧНИ ИСТРАЖУВАЊА“, Скопје, 2022	1
	Вкупно	24

СТРУЧНО-УМЕТНИЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
	Вкупно	

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Учество во промотивни активности на Факултетот	
2	Превод	
	<i>Final narrative report on implementation of MATRA project “Safeguards Against Corruption”, Center for Civil Communications</i>	1
	<i>Building Journalists’ Capacity and the Media Role against Corruption, Center for Civil Communications</i>	1
	<i>Порџфолио на Радио МОФ, Младински образовен форум</i>	1
	<i>„Младински претприемачки веџини“ – Најпревар за најдобар бизнис план, Младински образовен форум</i>	1
	<i>Правилник за стручна работа на Кинолошкиот сојуз на Македонија (КСМ), Кинолошки сојуз на Македонија</i>	1
	<i>EASO - Practical Recommendations for Conducting Personal Interviews Remotely, European Asylum Support Office - Publications Office of the European Union, 2020</i>	1
	<i>Challenges Facing Civil Society - FRA’s report on Protecting civic space in the EU, European Union Agency for Fundamental Rights, 2021</i>	1

	<i>Pilot study of the living, working and COVID-19 in 10 neighbouring countries</i> , European Parliament	1
	<i>Колку и на што проши Државниот студентски дом - Скопје?</i> , Фондација отворено општество – Македонија	1
	<i>Крпен студентски живот</i> , Фондација отворено општество – Македонија	1
	<i>Повик за доделување на стипендии за употребише на проектот НСП 2019</i> , Младински образовен форум	0.5
	<i>Fostering Activism through Online Media 2020</i> , Младински образовен форум	1
	Вкупно бодови за превод	11.5
	Толкувачки ангажман (консекутивен и симултан)	
	Меѓународна организација на трудот (9 дена)	4.5
	Конгресен сервисен центар (4 дена)	2
	Младински образовен форум (3 дена)	1.5
	Министерство за животна средина и просторно планирање (1 ден)	0.5
	Центар за граѓански комуникации (2 дена)	1
	Европска комисија (1 ден)	0.5
	Вкупно бодови за толкувачки ангажман (консекутивен и симултан)	10
3	Лекторирање на трудови на странски/македонски јазик	
	<i>Архитектура и сликарството на Цркваа „Свети Пантелејмон“ во Велес од Андреа Дамјанов</i> , Велика Ивковска	1
	<i>Klinefelter syndrome and other sex chromosomal aneuploidies in the Republic of North Macedonia</i> , Toshо Plaseski, Iskra Bitoska, Dzuliana Mihajlovska, Sasha Jovanovska-Mishevskа, Snezana Markovic-Temelkova, Dijana Plaseska-Karanfilska	0.5
	Вкупно бодови за лекторирање на трудови на странски/македонски јазик	1.5
	Дејности од поширок интерес	
1	Постојан судски преведувач од македонски на англиски јазик и обратно, акредитирана од Министерството за правда на РМ од 2006 год.	3
2	Учество во комисии и тела на државни и други органи	
	<i>Child protection e-learning course</i> , меѓународен онлајн проект во организација на Британскиот совет и Универзитетот од Кембриџ, Велика Британија	1
	IELTS Clerical Marker	1
	<i>Training for Trainers for Teachers of Conference Interpreting</i> , Directorate General for Interpretation of the European Commission	1
3	Член на факултетска комисија	
	Комисија за составување и прегледување на тестот за проверка на знаењата и умењата за кандидатите кои ќе конкурираат за запишување на студиската програма по преведување и толкување, 2019 година	0.5
	Конкурсна комисија за реализација на Конкурсот за запишување на студенти на прв циклус студии на студиските програми на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, во учебната 2020/2021 година, 2020 година	0.5
	Конкурсна комисија за реализација на Конкурсот за запишување на студенти на прв циклус студии на студиските програми на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје при	0.5

Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, во учебната 2021/2022 година, 2021 година	
Комисија за попис на библиотечниот фонд на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје, 2021 година	0.5
Работна група за акредитација на нови студиски програми на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ за учебната 2023/2024 година	0.5
Вкупно бодови за дејности од поширок интерес	8.5
Спортска дејност	
Вкупно	

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	97,82
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	24
СТРУЧНО-УМЕТНИЧКА ДЕЈНОСТ	/
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	31,5
Вкупно	153,32

Членови на Комисијата

Проф. д-р Татјана Панова-Игњатовиќ, претседател, с.р.
Проф. д-р Солзица Поповска, член, с.р.
Проф. д-р Катарина Ѓурчевска-Атанасовска, член, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „ТЕРМИНОЛОГИЈАТА НИЗ ПРОЦЕСОТ НА ЗБОРООБРАЗУВАЊЕТО ВО МАКЕДОНСКИОТ И ВО СЛОВЕНЕЧКИОТ ЈАЗИК (СО АКЦЕНТ НА ДЕЛ ОД МАКЕДОНСКАТА ТЕРМИНОЛОГИЈА)“/„Terminology through the process of word formation in the Macedonian and the Slovenian languages (with an emphasis on part of the medical terminology)“, ОД М-Р МАКЕДОНКА ДОДЕВСКА, ПРИЈАВЕНА НА ФИЛОЛОШКИОТ ФАКУЛТЕТ „БЛАЖЕ КОНЕСКИ“ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на осумдесет и осмата редовна седница на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје, одржана на 31.5.2023 година, формираше Комисија за оцена на докторскиот труд на кандидатката м-р **Македонка Додевска** под наслов: **Терминологијата низ процесот на зборообразувањето во македонскиот и во словенечкиот јазик (со акцент на дел од медицинската терминологија)/Terminology through the process of word formation in the Macedonian and the Slovenian languages (with an emphasis on part of the medical terminology)**, во состав: проф. д-р Људмил Спасов (претседател), проф. д-р Лидија Аризанковска (ментор), проф. д-р Славица Велева (член), проф. д-р Елена Јованова-Грујовска (член) и проф. д-р Веселинка Лаброска (член).

Комисијата во наведениот состав, со внимание го прегледа и го оцени докторскиот труд и на Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

АНАЛИЗА НА ТРУДОТ

Предмет на анализа во докторскиот труд на м-р **Македонка Додевска** е медицинската терминологија во македонскиот и во словенечкиот јазик, претставена низ процесот на зборообразување, односно медицинските термини преземени од македонскиот медицински термилошки речник *Македонска медицинска терминологија* од група автори и од словенечкиот медицински термилошки речник *Medicinski terminološki slovar* од Rudolf Del Cott, што воедно претставува појдовен корпус во истражувањето од овој труд.

Во овој докторски труд се обработени македонските и словенечките медицински термини, нивното потекло, нивното значење/нивните значења, синонимите/синонимните изрази, медицинската лексика, деривацијата во македонскиот и во словенечкиот јазик, историското зборообразување, зборообразувачките теории во словенските јазици и во некои европски јазици.

Во македонскиот јазик постојат мал број научни трудови посветени на оваа тема, а слична е ситуацијата и во словенечкиот јазик. Целта на истражувањето е фокусирано на деривацијата, именските деривати, придавските деривати, глаголските деривати, композитумите, медицинската терминологија, семантиката, етимологијата, македонскиот и словенечкиот медицински термилошки речник. Во нашето истражување, со примена на лингвистичката научна методологија е претставен дел од медицинската лексика низ процесите на деривацијата, и на тој начин ги поврзавме лингвистиката и медицината во македонскиот и во словенечкиот јазик како дел од интердисциплинарните истражувања, што претставува тенденција на современиот свет.

Докторскиот труд на кандидатката м-р **Македонка Додевска** со наслов: **Терминологијата низ процесот на зборообразувањето во македонскиот и во словенечкиот јазик (со акцент на дел од медицинската терминологија)/Terminology through the process of word formation in the Macedonian and the Slovenian languages**

(with an emphasis on part of the medical terminology), содржи 258 страници компјутерски обработен текст во фонт Times New Roman t, со 1,5 проред и големина на букви 12, со 307 библиографски единици (276 единици на кирилица и 31 единица на латиница).

Трудот е структуриран како целина составена од 12 дела: *Вовед, Зборообразувачките теории во словенските јазици и во некои европски јазици, Именски суфиксни дериваџи, Придавски суфиксни дериваџи, Именски префиксни дериваџи, Придавски префиксни дериваџи, Именски композиционен корпус (Именски композициони со самостојна и несамостојна финална компоненти, Именски конфиксни композициони, Именски конфиксни композициони со композиционен состав, Именски коренски композициони со нулта конфикс), Именски композициони образувани од повеќе компоненти, Глатолски дериваџи во словенечката медицинска терминологија, Абревијативни дериваџи и нивните значења во македонскиот и во словенечкиот медицински термиолошки речник, Заклучок, За речникот, Словенско-македонски медицински термиолошки речник* (в. Прилог). По нив следуваат списоците на *Користена литература (Единици на кирилица и на латиница), Извори на кирилица и Извор на латиница, Речници, Скрајеници и скрајувања*. На крајот од докторскиот труд следува **Резиме на македонски јазик и Резиме на англиски јазик**. Главите се систематизирани во поглавја, со наслови и поднаслови, со што се обезбедува соодветно следење на материјата што е обработена во истражувањето.

Во **првиот дел, Вовед**, кандидатката сакајќи да нè воведе во трудот, се задржува на предметот и на целта на истражувањето, како и на мотивацијата за изработката на докторскиот труд под овој наслов, особено водејќи се од фактот дека мал број научни трудови се посветени на оваа тема во македонскиот и во словенечкиот јазик, појдовната литература и главните медицински термиолошки речници по кои се води при анализа на медицинскиот материјал, како на македонска (*Македонска медицинска терминологија*, група автори 1971-1997), така и на словенечка страна (*Medicinski terminološki slovar*, Rudolf Del Cott 1980), како и на можноста да ни претстави медицински термини од македонскиот и од словенечкиот медицински термиолошки речник.

Во овој докторски труд, целта на истражувањето е фокусирана на македонските и на словенечките медицински термини, нивното потекло, нивното значење/нивните значења, синонимите/синонимните изрази, на медицинската лексика, на деривацијата во македонскиот и во словенечкиот јазик, како и на словенско-македонскиот медицински термиолошки речник. Изложени се клучните проблеми што се предмет на анализата, пристапот и методите на истражувањето, како и структурата на македонскиот и на словенечкиот медицински термиолошки речник. На крајот на првиот дел се истакнува потребата за вакво истражување и очекуваните придобивки од резултатите од него.

Во **вториот дел, Зборообразувачките теории во словенските и во некои европски јазици**, м-р Македонка Додевска ги претставува одделно словенските теории за зборообразување, воедно и германските теории за зборообразување. Во делот посветен на зборообразувачките теории во словенските јазици се задржува на историското зборообразување, македонската теорија за зборообразување на Кирил Конески, чешката теорија за зборообразување на Милош Докулил, словенечката теорија за зборообразување на Јоже Топоришич, полските теории за зборообразување на Јан Розвадовски и Витолд Дорошевски, руската теорија за зборообразување на И. С. Улукханов, како и на германските теории за зборообразување меѓу кои Теоријата на Либер (1981), Теоријата на Селкирк (1982), Теоријата на Зиберт (1999), Теоријата на Моч (1995, 1999, 2004). Во овој дел од трудот се споменуваат научни статии, магистерски и докторски трудови од повеќе автори, во кои темата на обработка е зборообразувањето во македонскиот јазик (Б. Конески, Р. Угринова-Скаловска, Б. Марков, Б. Кубеш, Б.

Корубин, Л. Минова-Гуркова, М. Миовски, Р. Пановска, Н. Чундева, К. Конески, Н. Андријевска, Л. Макаријоска, С. Велева и Л. Аризнковска). Како појдовни теории во докторскиот труд се *теоријата на К. Конески* и *теоријата на Ј. Топоришич*. Во делот посветен на теоријата на Конески, кандидатката се задржува на начините на зборообразување (*префиксација, суфиксација, конфиксација, образување на сложенки*), додека во делот посветен на теоријата на Топоришич се задржува на изведувањето (*izpeljava*), срastувањето (*zlaganje*), составувањето (*sestavljanje*) и склопувањето (*sklapljanje*), како и на основните алгоритми за изведување, срastување и составување.

Во **третиот дел, *Именски суфиксни дериваџи***, се обработени именските суфиксни деривати што означуваат апарати, садови, инструменти или лекарствени средства во македонската и во словенечката медицинска терминологија, именските суфиксни деривати што означуваат некаква состојба или апстрактна особина, именските суфиксни деривати што означуваат некаква материја, именските суфиксни деминутивни деривати, именските суфиксни агентивни деривати и именските суфиксни деривати што означуваат називи на дејства и нивни резултати.

Во **четвртиот дел, *Придавски суфиксни дериваџи***, се дава преглед на придавските суфиксни деривати што означуваат сличност на нешто, придавските суфиксни деривати што означуваат припадност, однос кон нешто или поседување на некакво својство, придавските суфиксни деривати што означуваат мерни методи, мерења, описи, техники или прегледи и придавските суфиксни деривати што означуваат наука или научна област.

Во **петтиот дел, *Именски префиксни дериваџи***, се разгледуваат именските префиксни деривати што означуваат привативен признак, именските префиксни деривати што означуваат признак на опозиција, именските префиксни деривати што означуваат функциски признак, именските префиксни деривати што означуваат квантитативен признак, именските префиксни деривати што означуваат признак на фреквенција, именските префиксни деривати што означуваат сепаративно-елиминаторен признак, именските префиксни деривати што означуваат физиски принцип, именските префиксни деривати што означуваат квалитативен признак, именските префиксни деривати што означуваат локализативен признак.

Во **шестиот дел, *Придавски префиксни дериваџи***, кандидатката ги разгледува придавските префиксни деривати што се однесуваат на негациско својство и придавските префиксни деривати што се однесуваат на временска претходност или последователност.

Во **седмиот дел, *Именски композиџиен корџус***, се дава преглед на именските композитуми со самостојна и несамостојна финална компонента, именските конфиксни композитуми, именските конфиксни композитуми со компонентен состав и именските коренски композитуми со нулта конфикс. Во делот ***Именски конфиксни композиџиуми*** се разгледуваат именските конфиксни композитуми што означуваат патолошка состојба, именските конфиксни композитуми што се однесуваат на некаква конзистенција, именските конфиксни композитуми што означуваат дијагностички преглед (радиолошки и визуелен), именските конфиксни композитуми што означуваат хируршки зафати, постапки, интервенција или терапевтски методи и именските конфиксни композитуми што означуваат некакво учење за нешто, гранка од наука, наука, медицина. Во делот ***Именски конфиксни композиџиуми со композиџиен состав*** се обработени именските конфиксни композитуми што се однесуваат на хемиски соединенија, супстанции, минерални формации и самостојна лексема, именските конфиксни композитуми што се однесуваат на локомоторниот апарат, именските конфиксни композитуми што се однесуваат на кардиоваскуларниот апарат, именските конфиксни композитуми што се однесуваат на респираторниот апарат, именските конфиксни композитуми што се однесуваат на дигестивниот апарат, именските конфиксни композитуми што се однесуваат на

уринарниот апарат, именските конфиксни композитуми што се однесуваат на гениталниот и на репродуктивниот апарат, именските конфиксни композитуми што се однесуваат на нервниот систем и на душевната состојба, именските конфиксни композитуми што се однесуваат на оториноларингологија, стоматологија и офталмологија.

Во осмиот дел, *Именски композитуми образувани од повеќе компоненти*, се обработени десет примери на именски композитуми составени од повеќе компоненти и еден пример на придавски композитум составен од повеќе компоненти, а се ексцерпирани од македонскиот и од словенечкиот медицински термилошки речник (*elektrokardiogram* – *електрокардиограм*, *elektrokardiografija* – *електрокардиографија*, *elektroencefalografija* – *електроенцефалографија*, *endokrinologija* – *ендокринологија*, *gastroenterokolitis* – *гастроентероколитис*, *histerosalpingografija* – *хистеросалпингографија*, *limfогranulomatoza* – *лимфогрануломатоза*, *paratireoidea* – *паратиреоида*, *psihopatologija* – *психопатологија*, *simptomatologija* – *симптомологија*, *gastrointestinalen* – *гастроинтестинален*).

Во деветтиот дел, *Глаголски деривати во словенечката медицинска терминологија*, се дава преглед на глаголските деривати образувани со суфиксот -iga/- (iz)-iga и инфинитивната наставка на -ti ексцерпирани од словенечкиот медицински термилошки речник. При истражувањето не се забележани глаголски деривати во македонскиот медицински термилошки речник, но не значи дека ги нема во македонската медицинска терминологија. Во словенечката медицинска терминологија, овие глаголски деривати се класифицирани во две групи: глаголски суфиксни деривати што означуваат вршење на некакво дејство што се реализира со помош на нешто и глаголски суфиксни деривати што означуваат доведување во некаква состојба или појава предизвикана од нешто.

Во десеттиот дел, *Абревијативни деривати и нивните значења во македонскиот и во словенечкиот медицински термилошки речник*, се разгледуваат абревијативните деривати преземени од македонскиот и од словенечкиот медицински термилошки речник. Во трудот се среќава само еден пример на абревијативен дериват (**ЕКГ** – електрокардиограм) во македонскиот медицински термилошки речник. Бројот на абревијативни деривати е поголем, но тие не се внесени во Речникот. Според Јорданов (2001: 85–92), абревијативните деривати се класифицирани како абревијативни деривати што означуваат крвно-ткивни состојки или материи со протеинска структура (хормони, ензими и друго), абревијативни деривати што означуваат патолошка состојба предизвикана од воспалителен и невоспалителен агенс и абревијативни деривати што означуваат дијагностички испитувања и терапевтски средства (мерки, методи, прегледи и постапки, интервенции, серуми и вакцини).

Во единаесеттиот дел, *Заклучок*, се сумираат заклучоците од спроведеното истражување направено врз основа на богатиот медицински материјал ексцерпиран од македонскиот медицински термилошки речник *Македонска медицинска терминологија* и од словенечкиот медицински термилошки речник *Medicinski terminološki slovar*. Врз основа на богатиот медицински материјал и со спроведените истражувања и направените консултации со специјалисти доктори, доктори и медицински лица во соодветните области, кандидатката доаѓа до заклучокот дека медицинската терминологија има грчко потекло, а преку анализата спроведена на избраниот корпус, се доаѓа до заклучокот дека овој труд ќе може да даде придонес во лингвистичката наука, како во македонистиката така и во словенистиката, како во медицината така и пошироко, односно ќе биде значаен за корисниците на медицинската терминологија, особено за преведувачите и толкувачите, бидејќи прилог кон трудот е двојазичниот словенечко-македонски медицински термилошки речник.

Во дванаесеттиот дел, *За речникот*, во прилог на трудот е даден Словенечко-македонскиот медицински термилошки речник во кој се обработени 1483 медицински термини подредени по азбучен ред. Во овој Речник, според неговата намена, влегува најупотребуваната медицинска лексика во македонскиот и во словенечкиот јазик. Речникот содржи именски медицински термини, придавски медицински термини, сложени медицински термини, синоними, синонимни изрази на македонски и на словенечки јазик, како и значења на медицинските термини на македонски јазик. Лексикографските изданија, односно речниците се нецелосни и недовршени трудови, па затоа, неопходно е постојано да се дополнуваат и ревидираат. Словенечко-македонскиот медицински термилошки речник претставува медицински, етимолошки, зборообразувачки, семантички, синонимен и термилошки речник. Со овој двојазичен словенечко-македонски медицински термилошки речник кандидатката дава значаен придонес кон лексикографската наука, како на македонска така и на словенечка страна, како и поттик за идни лексикографски трудови кои се неопходни во поставувањето на единствена терминологија и можност за изнаоѓањето соодветен термилошки еквивалент при преведувачката дејност, што го прави овој речник значаен и од аспект на неговата поширока применливост.

Потоа следува преглед на **користената литература** (307 библиографски единици), распределена како единици на кирилица и единици на латиница, како и користените речници на кирилица и на латиница. Големiot број на библиографски единици го претставува богатството на консултирана литература од соодветната област, како појдовна во обработката на претставениот материјал. Обемниот список на приложената литература и нејзината примена во докторскиот труд покажуваат продлабочена упатеност на м-р Македонка Додевска во пошироката и потесната проблематика на истражувањето, а укажува и на фактот дека кандидатката користела литература на повеќе јазици.

На крајот се наведени **изворите** од кои се ексцерпирани македонските и словенечките медицински термини, при што може да се забележи дека се користени медицински речници и медицински термилошки речници на македонски и на словенечки јазик. Дополнителен прилог кон трудот се *Ајсџпракџот* и *клучниџе зборови* на македонски и на англиски јазик, како и *Резиметџо* на македонски и на англиски јазик.

ОЦЕНА НА ТРУДОТ

Докторскиот труд на кандидатката м-р **Македонка Додевска** под наслов: **Терминологијата низ процесот на зборообразувањето во македонскиот и во словенечкиот јазик (со акцент на дел од медицинската терминологија)** претставува оригинален научен труд во којшто системски и студиозно со примена на лингвистичката научна методологија е претставен и обработен дел од медицинската лексика низ процесите на деривацијата во македонскиот и во словенечкиот јазик, а самиот труд е збогатен со изработката на Словенечко-македонски медицински термилошки речник кој воедно претставува етимолошки, зборообразувачки, семантички, синонимен и двојазичен термилошки речник, давајќи притоа значаен придонес кон лексикографската наука.

Рецензентската комисија исклучително позитивно го оценува докторскиот труд и смета дека по својот пристап, начинот на изработка и резултатите, трудот е оригинален, темелен и ги исполнува формалните и суштински норми на квалитетно лингвистичко истражување.

Исполнетост на законските услови за одбрана на докторскиот труд

Кандидатката м-р Македонка Додевска, пред одбраната на докторскиот труд, ги објавила во списанија и зборници со меѓународна уредувачка редакција, следниве рецензирани истражувачки трудови:

1. „Овчеполскиот и словенечкогоришкиот (горичански) дијалект – две паралели во јужнословенскиот јазичен свет“, *Филолошки студии 2015, Год. XIII*, Македонија, Србија, Хрватска, Словенија Русија, 2015, 313–326.
2. „Коста Пеев, За периферните македонски говори, врз речникот од збирките народни песни од Серско, Демирхисарско, Драмско и дијалектен текст од Солунско, приредувач Лидија Аризанковска, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Скопје 2020, *Македонистика 19*“, (приказ), *Македонски јазик LXXII*, Скопје: Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 2021, 157–162.
3. „Фонетско-фонолошките особености на овчеполскиот дијалект“, *Македонски јазик LXXII*, Скопје: Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 2021, 89–102.
4. „Именувањата на посатките и нивната семантика во говорот на с. Црнилиште и на с. Гуѓанце“, *Македонски јазик LXXIII, Лексикаџа во македонскиот народна проза*, Скопје: Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 2022, 175–181.
5. „Етимологијата и значењето на називите за богатство во македонските говори“, *традиционална манифестација „Денови на Благоја Корубин“*, *Меѓународен научен собир Лексикаџа во народните говори – состојби и перспективи*, Струга, 17-18 ноември 2022, Скопје: Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“.
6. „За именските деривати со суфиксот -ар/-арка во Речникот на периферните македонски говори од Коста Пеев и нивната семантика во Толковниот речник на македонскиот јазик“, *традиционална манифестација Денови на Благоја Корубин, Меѓународен научен собир Од збор до речник, Скопје 4-5 мај 2023*, Скопје: Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, [коавторство со Кристина Тодоровска] (во печат).
7. „Преглед на лексиката на овчеполската машка и женска носија според потеклото“, *VI Меѓународна научна конференција „Македонскиот јазик – извор на научни истражувања“*, *Скопје и Крани, 20-21 октомври 2021*, Скопје: Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 2022, [коавторство со Лидија Аризанковска], 11–20.
8. „Сложените именски и придавски образувања во романот „Сестрата на Зигмунд Фројд“ од Гоце Смилевски“, *традиционална манифестација „Денови на Благоја Корубин“*, *Јазикот во уметничката литература, Дојран 17-18 септември 2020*, Скопје: Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, [коавторство со Лидија Аризанковска] (во печат).
9. „Лексиката при производството на месени производи во говорот на општина Лозово, Светиниколско“, *LIII летна школа на Меѓународниот семинар за македонски јазик, литература и култура, XLVII Меѓународна научна конференција, Охрид, 4.9.-5.9.2020 година*, Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Меѓународен семинар за македонски јазик, литература и култура, 2021, [коавторство со Лидија Аризанковска], 113–148.
10. „За именските деривати со суфиксот -ар/-арка во македонскиот јазик“, *Меѓународна научна конференција „Македонскиот јазик – извор на научни истражувања (дома и надвор), одржана на 20 и 21 октомври 2020 година, во рамки на Отворени денови на*

Институтиот за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Скопје: Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 2021, [коавторство со Лидија Аризанковска], 11–27.

11. „Дел од лексиката со различен корен во македонскиот и во словенечкиот литературен јазик според сферата на употреба“, *Македонски јазик, Год. LXII*, Скопје: Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 2020, [коавторство со Лидија Аризанковска], 13–24.
12. „Сложените именки со суфиксот -ник во Обратниот речник на македонскиот јазик и нивната употреба на македонскиот стандарден јазик“, *Поједи за македонскиот јазик (Зборник на трудови)*, Скопје: Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Македонска академија на науките и уметностите, Совет за македонски јазик, Филолошки факултет „Блаже Конески“, 2020, [коавторство со Лидија Аризанковска], 183–192.
13. „Нов труд од областа на зборообразувањето („Очерки о языке современных славянских СМИ“ [семантико-словообразовательный и лингвокультурологический аспекты]), Елена И. Коряковцева“, *Литературен збор, Год. LXIV, 1-6*, Скопје: Филолошки факултет „Блаже Конески“, 2017, [коавторство со Лидија Аризанковска], 129–132.
14. „Дел од лексиката со ист корен во македонскиот и во словенечкиот литературен јазик според сферата на употреба“, *традиционална манифестација „Денови на Блаја Корубин“*, *Јазикот наш денешен – јазикот наш насушен, одржана на 14-15 април 2016, кн. 27 (Зборник на трудови)*, Скопје: Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 2016, [коавторство со Лидија Аризанковска], 137–149.
15. „Влијанието на стандардниот македонски јазик врз североисточните дијалекти (со посебен осврт на говорот во регионот на Овче Поле)“, *традиционална манифестација „Денови на Блаја Корубин“*, *Македонскиот јазик како средство за комуникација и како израз на културата, одржана на 10-11 мај 2012, кн. 27 (Зборник на трудови)*, Скопје: Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 2013, [коавторство со Лидија Аризанковска], 139–147.
16. „Лексиката при производство на млечни продукти во говорот на с. Црнилиште и на с. Гуѓанце - Светиниколско“, *Језик као запис културе у етнологијој и лингвистичкој анализи на релација Србија – Македонија, том 1*, Белград: Српска академија на наука и уметности, Одељење језика и књижевности, Скопје: Македонска академија на науките и уметностите, Истражувачки центар за ареална лингвистика „Божидар Видоески“, 2018, [коавторство со Виолета Николовска], 39–58.
17. „Преглед на лексиката на овчеполскиот дијалект и на словенечкогоришкиот (горичански) дијалект според потеклото“, *Годишен зборник 2015, Год. 6*, Штип: Универзитет „Гоце Делчев“, 2015, [коавторство со Веселинка Лаброска], 47–52.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Докторскиот труд под наслов: „Терминологијата низ процесот на зборообразувањето во македонскиот и во словенечкиот јазик (со акцент на дел од медицинската терминологија)“ изработен од кандидатката м-р Македонка Додевска, претставува оригинален научен труд. Сознанијата добиени од овој труд претставуваат придонес за македонската лингвистика, но ќе имаат и практична примена – ќе придонесат за соодветна употреба на медицинската терминологија, како во македонскиот така и во словенечкиот јазик, а анализата на медицинската терминологија од зборообразувачки и семантички аспект ќе даде придонес во подобро и попрецизно осознавање на фактите од лингвистички аспект, и воедно ќе послужи како основа за идни конфронтативни научни истражувања.

Рецензентската комисија позитивно го оценува докторскиот труд и смета дека по својот пристап, начинот на изработка и резултатите, трудот ги исполнува формалните и суштински норми на квалитетно истражување.

Имајќи го предвид високото академско ниво на трудот, неговата оригиналност и придонесот што го дава во македонската наука за јазикот, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ да го усвои извештајот за оцена на докторскиот труд со наслов: **Терминологијата низ процесот на зборообразувањето во македонскиот и во словенечкиот јазик (со акцент на дел од медицинската терминологија)**, изработен од кандидатката м-р Македонка Додевска, и да одобри јавна одбрана.

Скопје, 5.6.2023 г.

Рецензентска комисија

Проф. д-р Људмил Спасов (претседател), с.р.
Проф. д-р Лидија Аризанковска (ментор), с.р.
Проф. д-р Славица Велева (член), с.р.
Проф. д-р Елена Јованова-Грујовска (член), с.р.
Проф. д-р Веселинка Лаброска (член), с.р.

ПРЕГЛЕД
ОДОБРЕНИ ТЕМИ НА ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ, „БЛАЖЕ КОНЕСКИ“
3. МАГИСТЕРСКИ ТЕМИ

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Емира Хоџа-Реџеџи	„Предизвиците при употребата на албанскиот јазик и при вклучувањето во образовниот систем на Република Северна Македонија на учениците повратници од странство со мајчин јазик албански“	„The challenges in the use of the Albanian language and in the inclusion in the educational system of the RSM of returning students from abroad with Albanian as their mother tongue “	Проф.д-р Ајтен Камили	10-324/6 16. 5.2023г.

ПРЕГЛЕД
ОДОБРЕНИ ТЕМИ НА ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ, „БЛАЖЕ КОНЕСКИ“
2023

4. ДОКТОРСКИ ТРУДОВИ

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	м-р Александра Гецовска	„Етимолошка анализа на називите на лековити растенија во македонскиот јазик“	„Etymological analysis of the medical plants names in Macedonian language “	Проф. д-р Гоце Цветановски	1.6.2023. 10-15/16
2.	м-р Билјана Маринова	„Правописните правила во текстовите на Јордан Хаџи Константинов-Џинот во споредба со неговите современици“	„Ortographic rules in the works of Jordan Hadži Konstantinov-Džinot in comparison to his contemporaries“	Проф. д-р Људмил Спасов	1.6.2023. 10-205/10
3.	м-р Марија Пандева	„Да-конструкцијата во македонскиот јазик и нејзините еквиваленти во шпанскиот јазик“	„The da-construction in the Macedonian language and its equivalentents in the Spanish language“	Проф. д-р Лидија Тантуровска	1.6.2023. 10-118/13

ПРЕГЛЕД
НА ОДОБРЕНИ ТЕМИ ЗА ИЗРАБОТКА НА МАГИСТЕРСКИ ТРУД ВО
ЕКОНОМСКИОТ ИНСТИТУТ

Ред. бр.	Име на кандидатот	Наслов на темата	Ментор	Одлука од Научен совет
1.	Петар Георгиески	„Старт ап бизниси и претприемачки екосистем – предизвици и можности во Република Северна Македонија” „Start-up businesses and entrepreneurial ecosystem – challenges and opportunities in Republic of North Macedonia “	д-р Биљана Ангелова	Одлука бр. 02 – 519/2 од 31.5.2023 година

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ВО НАСТАВНО- НАУЧНАТА ОБЛАСТ (ДИСЦИПЛИНА) ЛОЗАРСТВО НА ЗЕМЈОДЕЛСКИОТ ИНСТИТУТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Земјоделски институт – Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Lajm“ од 7.3.2023 година, за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област (дисциплина) лозарство, и врз основа на Одлуката на Научниот совет, бр. 0202-169/5, донесена на 3.4.2023 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Звонимир Божиновиќ, редовен професор на УКИМ, Факултет за земјоделски науки и храна - Скопје, (во пензија), д-р Климе Белески, редовен професор на УКИМ, Земјоделски институт - Скопје и д-р Виктор Ѓамовски, редовен професор на УКИМ, Земјоделски институт - Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на наставник во сите наставно-научни звања во научната област (дисциплина) лозарство, во предвидениот рок се пријави еден кандидат, д-р Биљана Коруноска.

1 БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката проф. д-р Биљана Коруноска е родена на 12.7.1972, во Охрид. Средно медицинско образование завршила во Скопје во 1991 година. Со високо образование се стекнала на Земјоделскиот факултет во Скопје, на лозаро-овоштарската насока. Дипломирала во 1996 година, со просечен успех 8,29.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик.

Во учебната 1996/97 се запишала на втор циклус (магистерски) студии на Земјоделскиот факултет во Скопје, на групата генетика и селекција на растенијата – лозови култури. Студиите ги завршила во 2001 година, со просечен успех 9,16. На 28.3.2001 година го одбрала магистерскиот труд на тема: „Генотипското варирање кај трпезните сорти винова лоза како основа за нивното облагородување“.

Докторска дисертација пријавила на 22.3.2002 година на Земјоделскиот факултет во Скопје. Дисертацијата на тема: „Ампелографска идентификација, проучување и колекционирање на автохтони сорти винова лоза во Р Македонија“ ја одбрала на 21.9.2007 година, на Факултетот за земјоделски науки и храна, пред Комисија во состав: проф. д-р Звонимир Божиновиќ, ментор, проф. д-р Петар Христов, проф. д-р Михаил Петков, проф. д-р Сребра Илиќ Попова и доц. д-р Крум Бошков. Со тоа се стекнала со научниот степен доктор на земјоделски науки од научната област лозарство.

На 1.11.2001 година била избрана за асистент во Одделението за лозарство во Земјоделскиот институт.

На 30.4.2008 година е избрана во звањето научен соработник во Одделението за лозарство во ЈНУ Земјоделски институт – Скопје, во областа лозарство. Со звањето доцент (еквиваленција на звање – научен соработник) се стекнала на 2.12.2013 година.

Во периодот од 21.10.2008 до 1.10.2013 год. ја вршела должноста директор на Државната фитосанитарна лабораторија, орган во состав на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.

Во моментот е вонреден професор на УКИМ, Земјоделски институт во Скопје. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр. 1173 од 16.7.2018 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, објавени во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ бр. 723 од 25.12.1998 год., бр. 890 од 1.2.2006 год., бр. 921 од 1.6.2007 год., бр. 940 од 15.4.2008 год. и бр. 1173 од 16.7.2018 година, како и вкупните научни,

стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

2 НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Земјоделски институт – Скопје, кандидатката д-р Биљана Коруноска изведува настава, вежби и теренска настава на вториот циклус студии на студиската програма Растително производство, на потпрограмата Расадничко производство.

На потпрограмата Расадничко производство (двогодишен студиум) изведува настава, вежби и теренска настава на дел од предметите: Подлоги во расадничко производство и Интерспециес сорти винова лоза. Во рамките на едногодишниот студиум на истата потпрограма, изведува настава, вежби и теренска настава на дел од предметот Сорти и подлоги во расадничко производство.

Во моментот, во рамки на наставно-образовната дејност на УКИМ, Земјоделски институт – Скопје, проф. д-р Биљана Коруноска изведува настава и вежби на 5 предмети на вториот циклус студии на студиските програми: Растителна биотехнологија и енологија и Органско и биодинамично растително производство.

Кандидатката од последниот избор до денот на пријавата била активен учесник, организатор и раководител со наставно-научни и стручни предавања на 6 работилници од претходно наведената потесна и поширока наставно-научна област (работилници во школи, истражувачки центри, наставно-научни институции и сл.).

Кандидатката е автор на рецензиран учебник под наслов „Лозови подлоги“; место и година на објава: Скопје, 2023 година.

Научноистражувачка дејност

Д-р Биљана Коруноска има објавено вкупно 14 научни трудови од научната област лозарство, од кои 3 научни труда во научни списанија со импакт-фактор (фактор на влијание), 5 труда во меѓународни научни списанија и 6 труда во зборници од научни собири.

Кандидатката има и монографија објавена во странство.

Д-р Биљана Коруноска била раководител на 2 меѓународни научни проекта. Била национален координатор на 1 меѓународен научен проект, а учествувала и како член во 4 национални и 3 меѓународни научни проекти.

Кандидатката има остварено 2 пленарни предавања на научни собири со меѓународно учество, 1 секциско предавање на научен собир со меѓународно учество и 1 предавање по покана на референтен странски универзитет. Има рецензирано 5 научни труда.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Биљана Коруноска активно е вклучена во стручно-апликативната работа на УКИМ, Земјоделски институт – Скопје. Врши стручна контрола на садниот материјал од винова лоза.

Кандидатката д-р Биљана Коруноска остварила експертски активности во рецензија на билатерални проекти и проекти за лабораториски капацитети во МОН. Остварила и стручни мислења во планирањето на хибридизацијата на виновата лоза, проучувањето на автохтоните сорти во РС Македонија, процена и утврдување на состојбата со матични и колекциски насади од винова лоза и сл. Учествовала со експертско мислење во одредени програми за земјоделство и рурален развој во МЗШВ. Учествовала и во изработка на елаборат до Министерството за животна средина и просторно планирање, со цел заштита на иновација од Србија и ставање во регистар за производство на ѓубрива – подобрувачи на својствата на почва во органското производство. Направила евалуација на 35 иновативни проекти во Фондот за иновации и технолошки развој (ФИТР).

Д-р Биљана Коруноска е коавтор на книгата „Лозарство“, за IV година средно стручно образование – земјоделско ветеринарната струка, образовен профил: агротехничар.

Стручно усовршување во странство остварила со студиски престој во Белгија, Бугарија, Србија и Турција.

Особена активност кандидатката покажува во дејностите од поширок интерес. Активно е вклучена во работата на стручни комисии и работни групи при МОН, МЗШВ и Министерство за правда:

- претседател на Комисија за рецензија на учебници за средно стручно образование во МОН;
- член на Потсекторската постојана работна група за семе и саден материјал во МЗШВ на РС Македонија;
- стручно лице во Фондот за иновации и технолошки развој;
- член на Комората на вештаци во Министерството за правда на РС Македонија;
- член на Бирото за судски вештачења на РС Македонија од областа на земјоделството;
- член на Македонското генетско друштво при МАНУ;
- член на Македонското еколошко друштво и др.

Кандидатката е член на уредувачкиот одбор на 1 меѓународно списание.

Д-р Биљана Коруноска активно е вклучена во работата на бројни комисии на УКИМ, Земјоделски институт – Скопје, и тоа:

- член на Комисијата за самоевалуација во Институтот, на Комисијата за јавни набавки во Институтот, Комисија за избор на заменик-директор (двапати), Комисија за избор на член на Сенат, институтска Комисија за избор на ректор и претседател на пописна комисија.

Кандидатката учествувала во уредувачкиот одбор за издавање на монографија по повод 75 години од основањето на Земјоделски институт. Била член на интернационален научен комитет на Центарот за научни истражувања на Факултетот за применети науки во Ниш, „Унија Никола Тесла“, Белград, Р Србија. Била член и на интернационалниот научен комитет на годишниот зборник „Село и земјоделство“ од 5. Научна конференција во Бијелина.

Добитник е на престижно Признание од МАНУ за иновативното решение за проблемите со загадувањето на градовите.

Била член на една рецензентска комисија за избор на лице во наставно-научно звање.

Во изборниот период, д-р Биљана Коруноска учествувала во изготвување и пријавување на еден развоен проект на МОН.

Оценка од самоевалуација

Кандидатката проф. д-р Биљана Коруноска доби позитивна оценка од анонимно спроведената анкета на студентите на УКИМ, Земјоделски институт – Скопје.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатката, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на д-р Биљана Коруноска.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатката од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека д-р Биљана Коруноска поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избрана во звањето редовен професор во научната област лозарство.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Научниот совет на Земјоделскиот институт при УКИМ во Скопје, д-р Биљана Коруноска да биде избрана во звањето редовен професор во научната област лозарство.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Звонимир Божиновиќ, с.р.

Проф. д-р Климе Белески, с.р.

Проф. д-р Виктор Ѓамовски, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Биљана Љубомир Коруноска

(име, татково име и презиме)

Институција: УКИМ, Земјоделски институт – Скопје

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: лозарство

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – РЕДОВЕН ПРОФЕСОР

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус *</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува: 8,29. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 9,16. Просечниот успех изнесува 8,73 за интегрираните студии.</p>	Да
2	<p>Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира Назив на научната област: лозарство.</p>	Да
3	<p>Објавени најмалку шест рецензирани научни труда ** во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор</p>	Да
3.1	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p> <p>3.1.1. 1. Назив на научното списание: Journal of Environmental Protection and Ecology (JEPE - BENA). 2. Назив на електронската база на списанија: Web of Science, Journal Citation Report. 3. Наслов на трудот: „AGRICULTURE, ENERGY AND MATERIAL FOR SUSTAINABILITY IN THE EDUCATION PROCESS“. 4. Година на објава: 2018.</p> <p>3.1.2. 1. Назив на научното списание: Bulgarian Chemical Communications. 2. Назив на електронската база на списанија: Web of Science, SCImago Journal Rank.</p>	Да

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>3. Наслов на трудот: „POLYPHENOL COMPOSITION OF WINE FROM THE VARIETY CABERNET SAUVIGNON“.</p> <p>4. Година на објава: 2022.</p> <p>3.1.3.</p> <p>1. Назив на научното списание: GENETIKA, Belgrade.</p> <p>2. Назив на електронската база на списанија: Web of Science, Ebsco.</p> <p>3. Наслов на трудот: „Identification and examination of certain cytogenetic characteristics of some autochthonous varieties of grapevine in R.N. Macedonia“.</p> <p>4. Година на објава: 2023.</p> <p>3.1.4.</p> <p>1. Назив на научното списание: Jurnal of Agriculture and Plant Sciences, JAPS.</p> <p>2. Назив на електронската база на списанија: Ebsco.</p> <p>3. Наслов на трудот: „COMPARATIVE STUDIES OF THE CONTENT OF ANTIOXIDANTS IN FRUITS OF SOME AUTHOCHTHONOUS CHERRY VARIETES“.</p> <p>4. Година на објава: 2022.</p> <p>3.1.5.</p> <p>1. Назив на научното списание: Contributuions, Section of Natural, Mathematical and Biotechnical Sciences, MASA.</p> <p>2. Назив на електронската база на списанија: Ebsco.</p> <p>3. Наслов на трудот: „Comparative research of content of antioxidant in the fruits of some autochthonous varieties of fruit species, grapes and vegetables“.</p> <p>4. Година на објава: 2021.</p>	
3.2	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p> <p>3.2.1.</p> <p>1. Назив на научното списание: Jurnal of Agricultural, Food and Environmental Sciences, JAFES.</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор: Вкупен број членови: (29) Број и припадност по земји: Р.С. Македонија (11), Србија (6), Хрватска (3), Босна и Херцеговина (2), Црна Гора (2), Бугарија (2), Словенија (2), Албанија (1).</p> <p>3. Наслов на трудот: „EXAMINATION OF THE CONTENT OF SOME ANTIOXIDANT SUBSTANCES IN SOME AUTHOCHTHONOUS GRAPEVINE VARIETES (<i>VITIS VINIFERA L.</i>) IN R.N. MACEDONIA“</p> <p>4. Година на објава: 2021.</p>	Да

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>3.2.2.</p> <p>1. Назив на научното списание: Agro-knowledge Journal/Агрознање</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор: Вкупен број членови: (29), Број и припадност по земји: Босна и Херцеговина (14), Италија (3), Србија (1), Р.С. Македонија (1), Хрватска (2), САД (1), Црна Гора (1), Република Чешка (1), Словенија (2), Шведска (1), Германија (1), Холандија (1).</p> <p>3. Наслов на трудот: „A comparative study of the content of some antioxidants in the fruits of autochthonous pomegranate varieties“.</p> <p>4. Година на објава: 2022.</p>	
3.4	<p>Книга или дел од книга рецензирана и објавена во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД</p> <p>1. Наслов на книгата: Рецензирана монографија објавена во странство, во земја членка на ОЕЦД: „STRATEGY OF NEW INFORMATION TECHNOLOGIES FOR THE DEVELOPMENT OF A HEALTHY NUTRITION SYSTEM“ Chapter II, „Contemporary trends on science and economy management“.</p> <p>2. Назив на членката на ЕУ/ОЕЦД: Велика Британија. //3. Издавач, година и место на издавање/објавување: LAP - LAMBERT Academic publishing, (06.05.2022), London, N2 9ED, United Kingdom.</p>	Да
3.5	<p>Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји</p> <p>3.5.1</p> <p>1. Назив на зборникот: Book of proceedings AgroReS.</p> <p>2. Назив на меѓународниот собир: International symposium on agricultural sciences, AgroReS.</p> <p>3. Имиња на земјите: Босна и Херцеговина, Унгарија, Романија, Србија, Р.С. Македонија, Хрватска, САД, Турција, Црна Гора, Република Чешка, Бугарија, Словенија, Полска, Италија, Албанија.</p> <p>4. Наслов на трудот: IMPROVING THE FRUIT QUALITY OF CRIMSON SEEDLESS (<i>Vitis vinifera L.</i>) USING VINE TRUNK GIRDLING AND GA3 AS AN AGROTECHNICAL TOOL.</p> <p>5. Година на објава: 2019.</p> <p>3.5.2</p> <p>1. Назив на зборникот: Book of proceedings (5th International Scientific Conference - „Village and Agriculture“).</p> <p>2. Назив на меѓународниот собир: 5th INTERNATIONAL Scientific Conference „Village and Agriculture“, Bijeljina University.</p> <p>3. Имиња на земјите: Босна и Херцеговина, Унгарија, Романија, Србија, Р.С. Македонија, Хрватска, Велика</p>	Да

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>Британија, САД, Иран, Бангладеш, Турција, Црна Гора, Република Чешка, Бугарија, Словенија, Полска, Русија, Ирак, Австрија, Кина, Грција, Нигерија.</p> <p>4. Наслов на трудот: „INVESTIGATION OF THE EFFECT OF THE NEW FORMULA OF ZEOLITE ON THE QUALITY CHARACTERISTICS OF WINE ROOTSTOCK“.</p> <p>5. Година на објава: 2022.</p>	
4	<p>Објавен рецензиран учебник, монографија, практикум или збирка задачи од научната област за која се избира ***</p> <p>1. Наслов на учебникот, монографијата, практикумот или збирката задачи: Објавен рецензиран универзитетски учебник: „Лозови подлоги“</p> <p>2. Место и година на објава: Скопје, 2023 година.</p>	Да
5	<p>Претходен избор во наставно-научно звање – вонреден професор, датум и број на Билтен: Скопје, 16 јули 2018 година, број на Билтен 1173</p>	Да
6	Има способност за изведување на високообразовна дејност	Да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Звонимир Божиновиќ, с.р.
Проф. д-р Климе Белески, с.р.
Проф. д-р Виктор Ѓамовски, с.р.

ОБРАЗЕЦ 2
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Биљана Љубомир Коруноска
(име, татково име и презиме)
Институција: УКИМ, Земјоделски институт, Скопје
(назив на факултетот/институтот)
Научна област: лозарство

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1.	Одржување на настава од втор циклус студии: Студиска програма Растително производство – Расадничко производство (едногодишна програма): Сорти и подлоги во расадничко производство (4+0) 1/4 2017/2018, 1 семестар во 2018.	0,75
2.	Одржување на вежби од втор циклус студии: Студиска програма Растително производство – Расадничко производство (едногодишна програма): Сорти и подлоги во расадничко производство (0+4) 1/4/ 2017/2018, 2018.	0,45
3.	Одржување на настава од втор циклус студии: Студиска програма Растително производство – Расадничко производство (двогодишна програма): Подлоги во расадничко производство (4+0) 1/2 (ЗИ) 2017/2018, 2018	1,50
4.	Одржување на вежби од втор циклус студии: Студиска програма Растително производство – Расадничко производство (двогодишна програма): Подлоги во расадничко производство (0+4) 1/2 (ЗИ) 2017/2018, 2018.	0,90
5.	Одржување на настава од втор циклус студии: Студиска програма Растително производство – Расадничко производство (двогодишна програма): Интерспециес сорти винова лоза (2+0) 1/2 (ЗИ) 2017/2018, 2018.	0,75
6.	Одржување на вежби од втор циклус студии: Студиска програма Растително производство – Расадничко производство (двогодишна програма): Интерспециес сорти винова лоза (0+1) 1/2 (ЗИ) 2017/2018, 2018.	0,23
7.	Одржување на настава од втор циклус студии - едногодишни студии; Студиска програма; Енологија; Применето лозарство; Е/З, I (4+0), 2022/2023	1,50
8.	Одржување на вежби од втор циклус студии - едногодишни студии; Студиска програма; Енологија; Применето лозарство; Е/З, I (0+2), 2022/2023	0,45
9.	Одржување на настава од втор циклус студии - едногодишни студии; Студиска програма; Енологија; Ампелографија; Е/И, I (3+0), 2022/2023	1,13
10.	Одржување на вежби од втор циклус студии - едногодишни студии; Студиска програма; Енологија; Ампелографија; Е/И, I (0+3), 2022/2023	0,68
11.	Одржување на настава од втор циклус студии - едногодишни студии; Студиска програма; Енологија; Органско и биодинамично производство на грозје и вино; Е/И, II (3+0), 2022/2023	0,75
	Одржување на вежби од втор циклус студии - едногодишни студии; Студиска програма; Енологија; Органско и	0,45

12.	биодинамично производство на грозје и вино; Е/И, II (0+3), 2022/2023	
13.	Одржување на настава од втор циклус студии - едногодишни студии; Студиска програма; Енологија; Тераор и микроклиматски услови при производство на вино; Е/И, II (3+0), 2022/2023	1,13
14.	Одржување на вежби од втор циклус студии - едногодишни студии; Студиска програма; Енологија; Тераор и микроклиматски услови при производство на вино; Е/И, II (0+3), 2022/2023	0,68
15.	Одржување на настава од втор циклус студии - едногодишни студии; Студиска програма; Органско и биодинамично растително производство; Органско и биодинамично производство на грозје и вино; Е/И, I (3+0), 2022/2023	0,75
16.	Одржување на вежби од втор циклус студии - едногодишни студии; Студиска програма; Органско и биодинамично растително производство; Органско и биодинамично производство на грозје и вино; Е/И, I (0+3), 2022/2023	0,45
17.	Теренска настава (просечно)	0,27
18.	Консултации со студенти	0,02
19.	Подготовка на нов предмет - предавања (при подготовка на нова студиска програма)	5
20.	Подготовка на нов предмет - вежби (при подготовка на нова студиска програма)	2,5
21.	Конференција и работилница на тема: Предизвици и можности за развој на винскиот туризам во РС Македонија, 30.11.2018 год., во организација на Министерството за Економија и Здружението за вински консултанти и едукатори КАЛЕМЕЊЕ, Скопје, Работилница (учесник со предавање)	1
22.	Предавање во наставната активност „Виното како култура или алкохол кај малолетната популација“, 5.12.2018 год., СГГУ „Здравко Цветковски“, Скопје, работилница (раководител со предавање).	1,5
23.	Skopje meeting – COST Action no CA17118. Workshop, Single cell genomics, 28.2.2019 год., работилница (учесник со предавање).	1
24.	Работилница (раководител со предавање): Работилница одржана на 12.9.2019 година во Центарот за виноградарство и винарство – CEVVIN; Ниш, Србија. Предавање на тема: „Јачање капацитетата лабораторија за испитување, као и заједнички наступ у оквиру ЕУ фондова“.	1,5
25.	Предавање во наставната активност „Алкохолот и тинејџерите“, 10.2.2022 год. ООУ „Невена Георгиева - Дуња“, Скопје, работилница (раководител со предавање).	1,5
26.	Работилница (раководител со предавање): 28.2.2022 год. во Центарот за научни истражувања на Факултетот за применети науки во Ниш, „Унија Никола Тесла“, Белград, Р Србија,	1,5
27.	Позитивно рецензиран и објавен универзитетски учебник: Автор на учебникот: „Лозови подлоги“, Скопје, 2023 година.	8
	Вкупно	36,34

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
	Раководител на меѓународен научен проект (9)	
1.	2021 – 2022. Интернационален проект; Дигитална земјоделска мултијазична платформа и мобилна апликација FIELLDTEQ, односно развој и имплементација на MODUL VI – FIELLDTEQ AgriDay“ Компанија 8 ТЕК ДООЕЛ Скопје. Проект – иновација во ФИТР, 2021 година, Скопје, завршен извештај октомври 2022 год. (проф. д-р Биљана Коруноска – раководител и главен консултант).	9
	Национален координатор на меѓународен научен проект (6)	
2.	2010 - 2019 год. Quality system in food safety program (национален координатор и главен истражувач за РС Македонија заедно со Србија, Бугарија, Република Српска и Романија, во серијата интернационални проекти од ЕУ за балканските земји).	6
	Учесник во национални научни проекти (3)	
3.	2019. Влијание на ампелотехничките мерки врз квалитетот на грозјето и виното од сортата вранец. Научен проект од Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (учесник во национален научен проект)	3
4.	2020. Испитување на ’ртливост кај примероци од различни видови земјоделски култури од ген-банката по одреден период на долгорочна (long term) конзервација“. Научен проект од Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (учесник во национален научен проект).	3
5.	2021. „Антиоксидативна активност на плодовите од автохтони сорти и популации овошје, зеленчук и грозје“, научен проект од Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (учесник во национален научен проект).	3
6.	2022. „Ревитализација и комерцијализација на автохтоната винска сорта станушина (<i>Vitis vinifera L.</i>)“, научен проект во УКИМ, Земјоделски институт, Скопје (учесник во национален научен проект).	3
	Учесник во меѓународни научни проекти (5)	
	2017 – 2019. Internacionalni projekat - Tehnicko inovativno resenje u oplemenjivanju zemljista i folijarno prihranjivanje biljaka prirodnim mineralnim biostimulatorima (zeolit i dolomit - Terra	

7.	foster & Terra powder), Tehnicki proizvodic; GAIA life, Prague, Czech Republic. Suradnik i implementator inovativnog tehnickog resenja iz R. Makedonije je prof. d-r. Biljana Korunoska, UKIM, Poljoprivredni Institut, Skoplje, R. Makedonija	5
8.	2020 - 2021. Интернационален проект; Faktori i tendencije održivog razvoja poljoprivrede u vreme pandemije COVID19. Izvestaj sledi povodom Svetskog dana hrane, 2020. Megjunarodni projekat Poljoprivrednog fakulteta Beograd-Zemun, pod pokroviteljstvom Ministarstva nauke i tehnologije Srbije. Nosioc projekta; prof. dr. Vladan Pesic, Suradnik iz R. Severne Makedonije; prof. d-r. Biljana Korunoska, UKIM Poljoprivredni Institut, Skoplje, 2020.	5
9.	2019 - 2022. Project number: 609755-EPP-1-2019-1-BA-EPPKA2-CBHE-JP, Project name: Vitalising ICT Relevance in Agricultural Learning, Република Српска (учесник како надворешен соработник од Р. С. Македонија).	5
	Монографија објавена во странство (12)	
10.	Biljana Korunoska, Vladan Pešić, Jovana Mijušković Krstić. STRATEGY OF NEW INFORMATION TECHNOLOGIES FOR THE DEVELOPMENT OF A HEALTHY NUTRITION SYSTEM, Chapter II, „Contemporary trends on science and economy management“, Prominent monograph international importance, Publisher: LAP - LAMBERT Academic publishing, (06.05.2022), London, N2 9ED United Kingdom.	9,6
	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое нема импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank, MathSciNet (Mathematical Reviews), Zentralblatt fur Mathematik и Реферативный журнал "Математика" или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование (5)	
11.	A. Selamovska, V. Gjamovski, M. Taseska-Gjorgijevski, D. Nedelkovski, K. Bandjo-Oreshkovikj, B. Korunoska , R. Djoljevka Milenkovska, COMPARATIVE STUDIES OF THE CONTENT OF ANTIOXIDANTS IN FRUITS OF SOME AUTHOCHTHONOUS CHERRY VARIETES, Jurnal of Agriculture and Plant Sciences JAPS, vol 20, No 2, (2022), 33-40.	3
12.	Selamovska Ana, Gjamovski Viktor, Korunoska Biljana , Taseska-Gjorgijevski Milena, Beleski Klime, Nedelkovski Dushko, Bandjo Oreshkovikj Katerina, Djoljevska-Milenkovska Roze, Rajchin Viktor. Comparative research of content of antioxidant in the fruits of some autochthonous varieties of fruit species, grapes and vegetables CONTRIBUTIONS, Section of Natural, Mathematical and Biotechnical Sciences, MASA, Vol. 42, No. 1, (2021). In press.	3

	<p>Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое има импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование (8 + IF)</p>	
13.	<p>V. PESIC, N. SHABAN, V. WEINGERL, E. KADHUM, B. KORUNOSKA (2018). "AGRICULTURE, ENERGY AND MATERIAL FOR SUSTAINABILITY IN THE EDUCATION PROCESS" Journal of Environmental Protection and Ecology (JEPE - BENA). JEPE 2934, Vol. 19 (No. 2). Page 800 – 900. IF 2018 WoS – 0,634,</p>	5,434
14.	<p>Serafimovska A., Korunoska B. Milanov G., Taseska-Gjorgjijevski M., Nedelkovski D., POLYPHENOL COMPOSITION OF WINE FROM THE VARIETY CABERNET SAUVIGNON. Bulgarian Chemical Communications. ISSN: 0324-1130. Vol. 54. Issue 4 (pp. 291 – 294) 2022. DOI: 10.34049/bcc.54.4.4880. Journal of the Chemical Institutes of the Bulgarian Academy of Sciences and of the Union of Chemists in Bulgaria. IF = 0,170.</p>	4,970
15.	<p>Biljana Korunoska, Vladan Pešić, Nenad Bunjac. Identification and examination of certain cytogenetic characteristics of some autochthonous varieties of grapevine in R.N. Macedonia. UDC 575.630, GENETIKA, Belgrade. Vol 55, No.1, 437-452, 2023. IF = 0,753</p>	7,153
	<p>Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови (5)</p>	
16.	<p>B. Korunoska, M. Taseska-Gjorgjijevski, D. Nedelkovski, K. Beleski, R. Gjoljevska Milenkovska, G. Milanov, V. Rajcin, EXAMINATION OF THE CONTENT OF SOME ANTIOXIDANT SUBSTANCES IN SOME AUTHOCHTHONOUS GRAPEVINE VARIETES (VITIS VINIFERA L.) IN R.N. MACEDONIA, Jurnal of Agricultural, Food and Environmental Sciences, vol 75, No 1, (2021), 19-27.</p>	3
17.	<p>Ana Selamovska, Viktor Gjamovski, Milena Taseska-Gjorgjijevski, Dushko Nedelkovski, Klime Beleski, Katerina Bandjo Oreshkovikj, Goran Milanov, Biljana Korunoska. A comparative study of the content of some antioxidants in the fruits of autochthonous pomegranate varieties. Agro-knowledge Journal, vol. 23, no. 4, pp. 221-228. (2022). UDC 634.64:631.526.32. DOI 10.7251/AGREN2204221S.</p>	3

18.	Biljana Korunoska , Zvonimir Božinović, Vladan Pešić, Nenad Bunjac, 2023. Analysis and comparison of metaphase chromosomes in some varieties and crossing combination of grapevine. <i>Journal of Agricultural Science and Technology A & B</i> , USA. ISSN 1939-1250 ISSN: 2161-6256 (A), 2161-6264 (B) DOI: 10.17265/2161-6256 (A), 10.17265/2161-6264 (B). David Publishing Company, USA. In press.	3
	Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји (5)	
19.	Dushko Nedelkovski, Klime Beleski, Goran Milanov, Viktor Gjamovski, Biljana Korunovska . 2019. „IMPROVING THE FRUIT QUALITY OF CRIMSON SEEDLESS (<i>Vitis vinifera</i> L.) USING VINE TRUNK GIRDLING AND GA ₃ AS AN AGROTECHNICAL TOOL“. Page 26-32. VIII International symposium on agricultural sciences AgroReS 2019, Book of proceedings.	3
20.	Biljana Korunoska , Vladan Pešić, Maksim Baković, „INVESTIGATION OF THE EFFECT OF THE NEW FORMULA OF ZEOLITE ON THE QUALITY CHARACTERISTICS OF WINE ROOTSTOCK“, 5th INTERNATIONAL Scientific Conference „Village and Agriculture“, Bijeljina University, 2022, Book of proceedings. Page 191 – 201, ISBN 978-99976-956-7-3 COBISS.RS.	4
21.	Korunoska, Biljana Pešić, Vladan, Prculovski, Zlatko; Bunjac, Nenad. (2022). EXAMINATION OF THE PHENOTYPIC VARIABILITY OF THE MUSCAT HAMBURG VARIETY IN THE SKOPJE VINEYARD AS A BASIS FOR ISOLATING CLONES. 4 International Symposium for Agriculture and food–ISAF, 12-14 October, 2022, Ohrid, Republic of North Macedonia. In press.	3
22.	Korunoska, Biljana ; Pešić, Vladan; Beleski, Klime; Stojković, Stevan (2022). IDENTIFICATION OF SOME AUTOCHTHONOUS AND REGIONAL GRAPEVINE VARIETIES ACCORDING TO O.I.V. DESCRIPTORS FOR CERTAIN CHARACTERISTICS. 4 International Symposium for Agriculture and food–ISAF, 12-14 October, 2022, Ohrid, Republic of North Macedonia. In press.	3
23.	Bahcevandzieva, Ana; Prculovski, Zlatko; Petkov, Mihail; Hristov, Petar; Korunoska, Biljana . LOCATION AS A FACTOR ON THE PRODUCT AND TECHNOLOGICAL POTENTIAL OF THE RHINE AND ITALIAN RIESLING 4 International Symposium for Agriculture and food–ISAF 12-14 October, 2022, Ohrid, Republic of North Macedonia. In press	3
	Труд со оригинални научни/стручни резултати, објавен во зборник на трудови од научен/стручен собир каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји (3)	

24.	Biljana Korunoska , Vladan Pesic. "Application of a new preparation based on zeolite in plants and its impact on reducing environmental pollution." Proceedings. P. 245-258. Scientific Conference, November, 1-2 2018: Pollution of cities in R. Macedonia - what are the solutions? Industry / soil / food session.	2,7
	Рецензија на научен/стручен труд (0,02)	
25.	Има рецензирано 5 научни труда во следните списанија: <ul style="list-style-type: none"> - <i>Journal of Agricultural Science and Technology A & B</i>, David Publishing Company, USA. - <i>Jurnal of Agricultural, Food and Environmental Sciences</i>. Faculty for Agricultural Sciences and Food, Skopje. - Book of proceedings of Scientific Conference „Village and Agriculture“, Bijeljina University, 2022. - Current Journal of Applied Science and Technology, 2023. - International Journal of Horticulture, Agriculture and Food science, 2023. 	0,1
	Пленарни предавања на научен/стручен собир со меѓународно учество (3)	
26.	- Пленарно предавање на научен собир со меѓународно учество Vladan Pešić; Aleksandar Stevanović; Jelena Bošković; Jela Rončević; Biljana Korunoska ; Ljubica Šarčević-Todosijević. „ORGANIC AND INORGANIC BIOSTIMULATORS OF PLANTS IN THE FUNCTION OF SUSTAINABLE MANAGEMENT OF NATURAL RESOURCES“. International Research Academy of Science and Art – IRASA. International Scientific Conference, SCIENCE, EDUCATION, TECHNOLOGY AND INNOVATION, SETI IV (2022).	3
27.	- Пленарно предавање на научен собир со меѓународно учество Biljana Korunoska , Vladan Pešić, Maksim Baković, INVESTIGATION OF THE EFFECT OF THE "NEW FORMULA" OF ZEOLITE ON THE QUALITY CHARACTERISTICS OF WINE ROOTSTOCK, 5th INTERNATIONAL Scientific Conference „Village and Agriculture“, Bijeljina University, 2022.	3
	Секциско предавање на научен/стручен собир со меѓународно учество (2)	
28.	- Секциско предавање на научен собир со меѓународно учество Biljana Korunoska , Vladan Pesic. „Application of a new preparation based on zeolite in plants and its impact on reducing environmental pollution“ Scientific Conference, November, 1-2 2018: Pollution of cities in R. Macedonia - what are the solutions? Industry / soil / food session. Prestigious recognition from MANU for an innovative system.	2
	Одржано предавање по покана на референтен странски универзитет (3)	

29.	<p>- Одржано предавање по покана на референтен странски универзитет Biljana Korunoska, plenary session „Production of healthy food, trends here and in the world“. (In the context of the monograph - STRATEGY OF NEW INFORMATION TECHNOLOGIES FOR THE DEVELOPMENT OF A HEALTHY NUTRITION SYSTEM), (april 2022), University „Union – Nikola Tesla“ in Belgrade, Faculty of Applied Sciences in Niš, republic of Serbia</p>	3
	<p>Учество на научен/стручен собир со реферат - усна презентација (1) - постер (0,5)</p>	
30.	<p>- Постер Dushko Nedelkovski, Klime Beleski, Goran Milanov, Viktor Gjamovski, Biljana Korunovska. IMPROVING THE FRUIT QUALITY OF CRIMSON SEEDLESS (<i>Vitis vinifera</i> L.) USING VINE TRUNK GIRDLING AND GA₃ AS AN AGROTECHNICAL TOOL. VIII International symposium on agricultural sciences AgroReS 2019.</p>	0,5
31.	<p>- Усна презентација Korunoska, Biljana Pešić, Vladan, Prculovski, Zlatko; Bunjac, Nenad. EXAMINATION OF THE PHENOTYPIC VARIABILITY OF THE MUSCAT HAMBURG VARIETY IN THE SKOPJE VINEYARD AS A BASIS FOR ISOLATING CLONES. 4 International Symposium for Agriculture and food–ISAF, 12-14 October, 2022, Ohrid, Republic of North Macedonia.</p>	1
32.	<p>- Постер Korunoska, Biljana; Pešić, Vladan; Beleski, Klime; Stojković, Stevan. IDENTIFICATION OF SOME AUTOCHTHONOUS AND REGIONAL GRAPEVINE VARIETIES ACCORDING TO O.I.V. DESCRIPTORS FOR CERTAIN CHARACTERISTICS. 4 International Symposium for Agriculture and food–ISAF, 12-14 October, 2022, Ohrid, Republic of North Macedonia.</p>	0,5
33.	<p>- Усна презентација Bahcevandzieva, Ana; Prculovski, Zlatko; Petkov, Mihail; Hristov, Petar; Korunoska, Biljana. LOCATION AS A FACTOR ON THE PRODUCT AND TECHNOLOGICAL POTENTIAL OF THE RHINE AND ITALIAN RIESLING 4 International Symposium for Agriculture and food–ISAF 12-14 October, 2022, Ohrid, Republic of North Macedonia.</p>	1
34.	<p>- Усна презентација Biljana Korunoska, Vladan Pešić, Nenad Bunjac. EXAMINATION OF CYTOGENETIC STATUS OF SEEDS OBTAINED BY CROSS-FERTILIZATION AND SELF-FERTILIZATION IN CERTAIN AUTOCHTHONOUS AND REGIONAL GRAPEVINE VARIETIES IN REPUBLIC OF NORTH MACEDONIA. 16th Serbian congress of fruit and grapevine producers, with international participation. Vrdnik (2022). Republic of Serbia.</p>	1
	<p>- Постер</p>	

35.	Biljana Korunoska , Milena Taseska – Gjorgjievski, Klime Beleski, Dusko Nedelkovski, Roze Djolevska Milenkovska. EXAMINATION OF WINE FROM THE VARIETY PINOT NOIR AND APPLICATION OF CLEARING TREATMENTS TO REDUCE THE CONTENT OF HEAVY METALS. 16 th Serbian congress of fruit and grapevine producers, with international participation. Vrdnik (2022). Republic of Serbia.	0,5
36.	- Усна презентација Aleksandar Stevanovic, Nenad Bunjac, Vladan Pesic, Biljana Korunoska & Jelena Bošković. AMARANTH LEAVES AND SEEDS-AMINO ACID PROFILE AND CHEMICAL CHARACTERISTICS IV. International Agricultural, Biological & Life Science Conference, Edirne, Turkey, 29-31 August 2022.	1
37.	- Постер Biljana KORUNOSKA , Vladan PEŠIĆ, Nenad BUNJAC. DETERMINATION OF IRREGULARITIES IN POLLEN GERMINATION AS INDICATORS OF YIELD AND QUALITY OF SOME BALKAN GRAPEVINE VARIETIES. 13 th International Scientific Agriculture Symposium „AGROSYM 2022“ Jahorina mountain (Bosnia and Herzegovina), 6-9 October 2022.	0,5
	Апстракти објавени во зборник на конференција - меѓународна (1) - национална (0,5)	
38.	Biljana Korunoska , Vladan Pešić, Nenad Bunjac. EXAMINATION OF CYTOGENETIC STATUS OF SEEDS OBTAINED BY CROSS-FERTILIZATION AND SELF-FERTILIZATION IN CERTAIN AUTOCHTHONOUS AND REGIONAL GRAPEVINE VARIETIES IN REPUBLIC OF NORTH MACEDONIA. 16 th Serbian congress of fruit and grapevine producers, with international participation. Vrdnik (2022). Republic of Serbia. Book of Abstract.	1
39.	Biljana Korunoska , Milena Taseska – Gjorgjievski, Klime Beleski, Dusko Nedelkovski, Roze Djolevska Milenkovska. EXAMINATION OF WINE FROM THE VARIETY PINOT NOIR AND APPLICATION OF CLEARING TREATMENTS TO REDUCE THE CONTENT OF HEAVY METALS. 16 th Serbian congress of fruit and grapevine producers, with international participation. Vrdnik (2022). Republic of Serbia. Book of Abstract.	1
40.	Aleksandar Stevanovic, Nenad Bunjac, Vladan Pesic, Biljana Korunoska & Jelena Bošković. AMARANTH LEAVES AND SEEDS-AMINO ACID PROFILE AND CHEMICAL CHARACTERISTICS IV. International Agricultural, Biological & Life Science Conference, Edirne, Turkey, 29-31 August 2022. Book of Abstract.	1
41.	Vladan Pešić; Aleksandar Stevanović; Jelena Bošković; Jela Rončević; Biljana Korunoska ; Ljubica Šarčević-Todosijević. ORGANIC AND INORGANIC BIOSTIMULATORS OF PLANTS IN THE FUNCTION OF SUSTAINABLE MANAGEMENT OF NATURAL RESOURCES. IRASA International Scientific	1

	Conference, SCIENCE, EDUCATION, TECHNOLOGY AND INNOVATION, SETI IV (2022). Book of Abstract.	
42.	Biljana KORUNOSKA , Vladan PEŠIĆ, Nenad BUNJAC. DETERMINATION OF IRREGULARITIES IN POLLEN GERMINATION AS INDICATORS OF YIELD AND QUALITY OF SOME BALKAN GRAPEVINE VARIETIES. 13th International Scientific Agriculture Symposium „AGROSYM 2022“ Jahorina mountain (Bosnia and Herzegovina), 6-9 October 2022. Book of Abstract.	1
43.	Biljana Korunoska , Goran Milanov, Milena Taseska-Gjorgijevski*, Duško Nedelkovski, Hristina Trišeska, Roze Dzoljevska Milenkovska, Viktor Rajčin. REDUCTION OF THE CONTENT OF HEAVY METALS IN WHITE WINES OF THE ITALIAN RIESLING VARIETY BY CERTAIN TREATMENTS USED IN R.N. MACEDONIA. XII INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON AGRICULTURAL SCIENCES, 24-26 May 2023 Trebinje, Bosnia and Herzegovina. Book of Abstract.	1
44.	Biljana Korunoska , Klime Beleski, Vladan Pešić, Nenad Bunjac, Stevan Stojković. ANALYSIS OF MEIOSIS IN THE FLOWERS OF SOME VINE VARIETIES USING THE METHOD OF CHIASMA FREQUENCY AND NORMAL CROSSINGOVER. XII INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON AGRICULTURAL SCIENCES, 24-26 May 2023 Trebinje, Bosnia and Herzegovina. Book of Abstract.	1
45.	Milena Taseska-Gjorgijevski, Dushko Nedelkovski, Roze Dzoljevska Milnkovska, Goran Milanov, Klime Beleski, Biljana Korunoska , Viktor Rajcin. CONTENT AND CORELATION OF ORGANIC COMPOUNDS IN SOME AUTOCHTHONOUS GRAPEVINE VARIETIES (<i>Vitis vinifera</i> L.). XII INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON AGRICULTURAL SCIENCES, 24-26 May 2023 Trebinje, Bosnia and Herzegovina. Book of Abstract.	1
46.	Dzoljevska-Milenkovska Roze, Milanov Goran, Taseska-Gjorgijevski Milena, Nedekovski Dushko, Beleski Klime, Korunoska Biljana . CHEMICAL COMPOSITION OF WINE RECEIVED FROM THE NEWLY INTRODUCED VARIETY REBO (<i>Vitis vinifera</i> L.). XII INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON AGRICULTURAL SCIENCES, 24-26 May 2023 Trebinje, Bosnia and Herzegovina. Book of Abstract.	1
	ВКУПНО	128,957

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
	Основен школски или средношколски учебник	
1.	Коавтор на книга за IV година средно стручно образование - Земјоделско ветеринарната струка/Земјоделство, рибарство и ветеринарство, во образовниот профил Агротехничар (одлука од	6

	МОН 08-14619/21 од 2.12.2022 година), со следниот наслов; „Лозарство“, 2023 година	
	Рецензент на учебник за средно или основно образование	
2.	<p>Со решение на МОН бр. 26-253/1 (како надворешен соработник) е избрана за претседател на Рецензентска комисија за учебник - Заштита на растенија, за II година ССС – агротехничар – земјоделско/ветеринарна струка (успешно го рецензира учебникот).</p> <p>Со решение на МОН бр. 26-533/1 е избрана за претседател на Рецензентска комисија за учебник – Цвеќарство, за III година ССС – агротехничар – земјоделско/ветеринарна струка (успешно го рецензира учебникот).</p> <p>Со решение на МОН бр. 26-1692/1 е избрана за претседател на Рецензентска комисија за учебник – Градинарство, за III година ССС – агротехничар – земјоделско/ветеринарна струка (успешно го рецензира учебникот).</p> <p>Со решение на МОН бр. 26-138/1 е избрана за претседател на Рецензентска комисија за учебник – Сомелиерство, за III година ССС – угостителски техничар – угостителско/туристичка струка (успешно го рецензира учебникот).</p> <p>Со решение на МОН бр. 26-683/1 е избрана за претседател на Рецензентска комисија за учебник – Винарство, за III година ССС – агротехничар – земјоделско/ветеринарна струка (успешно го рецензира учебникот).</p> <p>(5 X 0,5)</p>	2,5
	Експертски активности: евалуација, стручна ревизија, супервизија, технички извештаи, вешт наод и мислење, стручно мислење, проценка на капитал, систематизација, методологија “ (1)	
3.	Во 2019 година, со Одлука на Комисијата за избор на рецензенти при МОН, е избрана за рецензент на 6 билатерални проекти на Република Северна Македонија со Република Кина, во соодветните области. Успешно ги рецензира сите шест билатерални предлог-проекти. (6 x 1)	6
4.	Во октомври 2020 година, со Одлука на Комисијата за избор на рецензенти при МОН, е избрана за рецензент на 4 билатерални проекти на Република Северна Македонија со Република Австрија, во соодветните области. Успешно ги рецензира сите шест билатерални предлог-проекти. (4 x 1)	4
5.	Во октомври 2021 година, исто така, по предлог на Комисијата за избор на рецензенти при МОН, повторно е избрана за рецензент на 6 предлог-проекти за формирање и доопремување на лабораториски капацитети во Република Северна Македонија, во соодветните области. Успешно ги рецензира сите шест предлог-проекти. (6 x 1)	6
6.	Остварува експертски активности во периодот (2018 - 2019) како член на Комисијата за процена на економската вредност на колекциските и матични насади винова лоза во Институтот и на други места.	1
7.	Во 2018/2019 год. има вештачено за органско производство (минерални препарати – подобрувачи на својства на почвата врз база на зеолит и доломит во производството на винова лоза).	1

8.	Во 2018 и 2019 година има одредени советодавни активности и учествува заедно со српски автори, во Иновацијата – препарати за производство на ѓубрива – подобрувачи на својства на почвата; Terra Powder од Gaia Life за потребите на македонскиот пазар.	1
9.	Во април 2021 има рецензирано (евалуирано) 16 проекти од програмите во ФИТР (со Одлука на ФИТР) (16 x 1)	16
10.	Во октомври 2021 има рецензирано (евалуирано) 19 проекти од програмите во ФИТР (со Одлука на ФИТР) (19 x 1)	19
	Учество во промотивни активности на факултетот / институтот (0,5)	
11.	Учествува како претставник на УКИМ, Земјоделски институт – Скопје, во промотивни активности - дописи, статии, интервјуа, реклами, мислења, идеи, предлози на следните научно/стручни медиуми и портали: - Agroportal (со интервју и статија за автохтоните сорти во РС Македонија), - Select Science (со реклами, мислења, идеи), - Wein plus (дописи, претставување, мислења и идеи) - Infowine (предлози и мислења) - Winidea (идеи, претставување, статија и стручно мислење), - JRC-NEWSLETTER (со иновативни идеи и стручно мислење) (6 x 0,5)	3
Дејности од поширок интерес		
	Член на уредувачки одбор на меѓународно научно/стручно списание (1)	
1.	Член на Editorial Board на Америчкото списание <i>Journal of Agricultural Science and Technology A & Journal of Agricultural Science and Technology B</i> , David Publishing Company, USA	1
	Член на организационен или програмски одбор на научен/стручен собир (0,5)	
2.	Во 2019 година со Одлука на НС на Институтот е назначена за член на уредувачки одбор и одговорен уредник на Монографија по повод 75 години од основањето на Институтот.	0,5
	Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен/стручен собир (1)	
3.	- Член е на Интернационален научен комитет на Центарот за научни истражувања на Факултетот за применети науки во Ниш, „Унија Никола Тесла“, Белград, Р Србија. - Член е на Интернационален научен комитет на Village and Agriculture: Book of Proceedings / 5th International Scientific Conference, 30. September and 1. October, Bijeljina. (2 x 1)	2
	Награда за научни постигнувања од струкова организација - самостоен (3) - учесник во тим (1)	
4.	Во 2019 год. добитник е на престижно Признание од МАНУ, за иновативното решение „Примена на нов препарат врз база на зеолит кај растенијата и неговото влијание врз намалувањето на загадувањето на околината“. Научна	3

	конференција: Загадувањето на градовите во Р Македонија – кои се решенијата? Сесија Индустрија /почва /храна.	
	Студиски престој во странство - до три месеци (0,5) - до 6 месеци (1) - повеќе од 6 месеци (2)	
5.	До три месеци: Кратки студиски престои и стручни посети 5 -6 дена - ноември 2018, Брисел (Белгија), - јуни 2019, Софија (Бугарија), - октомври 2019 Ниш (Србија), - август 2022, Едрене (Турција) (4 x 0,5)	2
	Членство во извршно тело на меѓународна организација која поддржува / организира научноистражувачка дејност (ФП7, ЦОСТ, ИЦГЕБ, ИЕАЕ и сл.) – претседател (4), - член (2)	
6.	Од 2010 до 2020, локален координатор за FP5 FP7, EEN, COST, H2020 за некои институции во Р.С. Македонија (член)	2
	Член на факултетска комисија (институтска) (0,5)	
7.	- Член на Комисија за самоевалуација во Институтот (2017 – 2021). - Член на Комисија за избор на заменик-директор во Институтот (2019 год.), - Претседател на Комисија за попис во Институтот (2020 год.). - Член на Комисија за избор на член на Сенат (2020), - Член на Комисија за избор на членови за Комисија за самоевалуација на Институтот (2022), - Член на Комисија за избор на заменик-директор во Институтот (30.9.2022 год.) - Член е на Комисија за јавни набавки во Институтот (2022/2023 год.). - Член е на институтската Комисија за избор на ректор (2023 год.) (8 x 0,5)	4
	Член на комисија за избор во звање (0,2)	
8.	За д-р Душко Неделковски	0,2
	Учество во комисији и тела на државни и други органи (1)	
9.	- Член на Македонското генетско друштво при МАНУ (2004 до денес). - Член на Македонското еколошко друштво (2019 до денес). - Од 2018 – стручно лице во Фондот за иновации и технолошки развој. - Член на Потсекторска постојана група за семе и саден материјал во МЗШВ на РС Македонија (од 2022 год. до денес). - Од страна на МОН, член е на Училиштен одбор на СГГУ „Здравко Цветковски“ (2008 – 2019 год.) и 2 пати учествувала во Комисија за интервју и избор на директор на гимназијата. - Претседател на Училиштен одбор на ООУ „Невена Георгиева - Дуња“ (од 25.2.2020 до 31.8.2022) и во 2022 година одлучува за избор на директор на училиштето.	8

	<ul style="list-style-type: none"> - Од 2016 година до денес – член на Комората на вештаци (Министерство за правда) на РС Македонија и лиценциран судски вештак од областа земјоделство. - Од 2016 година до денес – член на Бирото за судски вештачења на РС Македонија од областа земјоделство. (8 x 1) 	
	Подготовка на национални документи (стратегии, закони и сл.) (2)	
10.	<p>Како член на Потсекторска постојана група за семе и саден материјал во МЗШВ на РС Македонија, учествува во:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Предлог на закон за изменување и дополнување на законот за земјоделство и рурален развој - Измена и дополнување на Правилникот за одделните видови и категории на семенски и саден материјал и поблиските услови за нивен увоз (2 x 2) 	4
	Учество во изработка на национална програма од одредена област (3)	
11.	<p>Како член на Потсекторска постојана група за семе и саден материјал во МЗШВ на РС Македонија, учествува во:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Изработка на петгодишната Национална програма за развој на земјоделство и рурален развој во МЗШВ 	3
	Вкупно	95,20

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	36,34
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	128,957
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	95,20
Вкупно	260,497

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Звонимир Божиновиќ, с.р.
Проф. д-р Климе Белески, с.р.
Проф. д-р Виктор Ѓамовски, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА
ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА
„ЕВАЛУАЦИЈА НА ОШТЕТУВАЊА КАЈ КОНСТРУКЦИИТЕ ОД ВИСОКОГРАДБА НА
ОСНОВА НА ШИРЕЊЕ НА БРАНОВИ СО КОРИСТЕЊЕ НА МЕТОДОТ НА
СЕИЗМИЧКА ИНТЕРФЕРОМЕТРИЈА“
ОД М-Р АЛЕКСАНДАР ЖУРОВСКИ, ПРИЈАВЕНА НА ИНСТИТУТОТ ЗА
ЗЕМЈОТРЕСНО ИНЖЕНЕРСТВО И ИНЖЕНЕРСКА СЕИЗМОЛОГИЈА (УКИМ-
ИЗИИС) ВО СКОПЈЕ

Научниот совет на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија (УКИМ-ИЗИИС) во Скопје, на седницата одржана на 15.5.2023 година, со Одлука бр. 09-747/1 од 15.5.2023, формираше Комисија за оцена на докторската дисертација на кандидатот м-р Александар Журовски со наслов „Евалуација на оштетувања кај конструкциите од високоградба на основа на ширење на бранови со користење на методот на сеизмичка интерферометрија“, во состав: проф. д-р Вероника Шендова (претседател), проф. д-р Игор Ѓорѓиев (член и ментор), вонр. проф. д-р Александра Богдановиќ (член), вонр. проф. д-р Горан Јекиќ (член) и проф. д-р Марија Тодоровска од University of Southern California, USA (член).

Комисијата во наведениот состав, со внимание ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и на Научниот совет на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија (УКИМ-ИЗИИС) во Скопје му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Анализа на трудот

Докторската дисертација на кандидатот м-р Александар Журовски, со наслов: „Евалуација на оштетувања кај конструкциите од високоградба на основа на ширење на бранови со користење на методот на сеизмичка интерферометрија“, содржи 194 страници компјутерски обработен текст во фонт *Georgia*, со 1,0 проред и големина на букви 12pt.

Трудот е структуриран во 7 поглавја, во чии рамки се опфатени воведот, истражувањата и заклучните согледувања, како и 3 прилози. На крајот е даден список на литература во кој се наведени 110 библиографски референци, меѓу нив научни трудови, статии, книги, извештаи, елаборати, национални прописи, меѓународни акти и интернет-ресурси. Деловите се систематизирани во точки и потточки со наслови и поднаслови, со што се обезбедува соодветно следење на материјата која е обработена во истражувањето.

Во **Поглавје 1**, изложени се дефиницијата и целите на научната област мониторинг на состојба на конструкциите, (МСК), целта и мотивацијата за истражувањето, работните хипотези и методите на истражување. Изложена е потребата од имплементација на системи за МСК на објектите од високоградба и беневитите од ваквите системи. Дадена е поделбата на типовите на методи за МСК и презентирани се основните критериуми кои секој систем за МСК треба да ги задоволи за да може да биде ефективен. Првата глава завршува со дискусија на применетиот метод за МСК во докторската дисертација, изложени се работните хипотези и целите како и применетите истражувачки методи.

Поглавје 2 содржи хронолошки приказ на поголемиот број истражувања во областа на МСК со примена на методот на ширење на бранови од почетоците (во 1960-тите години од минатиот век) до денес. Подетално се опишани заклучоците од позначајните трудови и истражувања во областа кои овозможиле достигнување на сегашното ниво кое е користено како основа во докторската дисертација.

Поглавје 3 е посветено на теоријата на обработка на сигнали како и опис на методот на сеизмичка интерферометрија со деконволуција. Во првиот дел од оваа глава се дадени теоретските основи за идентификација на системи преку анализа и обработка на дигитални сигнали. Дадени се основните трансформации на сигналите во фреквентен и временски домен, како и методи за обработка на сигналите (прочистување, филтрирање и урамнување) кои се применети при обработка на сигналите од дисертацијата. Во вториот дел се дадени теоретските основи за интерферометријата и сеизмичката интерферометрија со деконволуција која е основа на истражувањето. Дадена е анализа на интерферометрија со директен бран низ едноразмерен

еластичен простор со крос корелација, како и интерферометрија со деконволуција и основа на пристапот за анализа кој е користен во дисертацијата.

Во **Поглавје 4** е прикажана теоретската основа за системска идентификација на конструкција од високоградба моделирана како униформен Тимошенко греден (УТГ) модел. Прикажан е и одговорот во фреквентен домен на дејство на транслаторно и ротационо движење во основата за униформен и неуниформен Тимошенко греден (НТГ) модел. Оваа глава завршува со примената на овие методи за МСК во развиеното софверско решение и начинот на негово користење.

Поглавје 5 е поделено на две целини. Првиот дел се однесува на експерименталната верификација на развиениот метод за детекција на оштетувања на конструкции од високоградба на физички модел на виброплатформа подложен на комплетна експериментална програма односно земјотресна побуда со растечка амплитуда. Вториот дел пак, се однесува на нумеричка верификација на опишаниот експеримент. Развиен е нумерички модел на конструкцијата со конечни елементи со нелинеарно однесување на нејзините конструктивни елементи. Симулирана е експерименталната програма на тестирање на физичкиот модел на виброплатформата односно е извршен т.н. нумерички експеримент. Со користење на отчитаните записи од одговорот на конструкцијата (измерени физички големини од физички модел) и пресметаните записи од одговорот на конструкцијата (пресметани физички големини од математички модел) извршена е детекција на оштетувањата со методот на интерферометрија преку вметнување на УТГ-модел. Оваа глава завршува со извршена компарација со реално детектираните оштетувања после секоја зголемена побуда. На крајот се дадени конкретни вредности за мониторинг на одредени параметри при идни примени за реални конструкции.

Во **Поглавје 6** е извршен нумерички експеримент на реална конструкција од високоградба. Се работи за 13-катна АБ-рамкова конструкција во Скопје, проектирана и изведена во 2016 година согласно со актуелната национална регулатива. За неа е извршена идентификација на динамичките карактеристики со примена на методот на принудни вибрации и мерење на амбиентални вибрации. Врз основа на измерените динамички карактеристики, развиен е комплексен, нелинеарен математички модел на конструкцијата и применет е методот за детекција на оштетувања преку вметнување на униформен Тимошенко греден модел. Извршена е комбинација на различни сценарија како за конструктивниот систем (со и без вклучување на неконструктивните елементи- преградни и фасадни ѕидови), така и за побудата со што е утврдена применливоста на развиениот метод за реални конструкции и дадени се прагови за одредени параметри во сооднос со оштетувањата на нумеричкиот модел.

Во **Поглавје 7** се систематизирани заклучоците од извршените истражувања. Низ дискусија на добиените резултати, елаборирана е можноста за идна примена на развиениот метод за детекција на оштетувања кај конструкции од високоградба, како и препораки за развој на систем за континуиран мониторинг на состојба на конструкции. Покрај заклучоците, дадени се насоки за идни истражувања во оваа област.

Засебното поглавје насловено „Референци“, ги систематизира литературата и научните трудови користени при изработката на дисертацијата, а прилозите ги содржат резултатите кои се дискутирани во Поглавје 5 и Поглавје 6.

Предмет на истражување

Главен предмет на истражувањето во оваа докторска дисертација е оценка на оштетувања на конструкции од високоградба преку мерење на промена на брзината на пропагирачките бранови низ неа.

Во МСК методите базирани на ширење на бранови, главен параметар за идентификација на системот е брзината на простирање на брановите. Наједноставен начин за пресметка на брзината на ширење на бранови е преку мерење на времето на ширење на брановите меѓу две точки од интерес со деконволуција преку определување на функциите на одговор на импулс на конструкцијата. Функциите на одговор на импулс на конструкцијата го илустрираат ширењето на брановите низ конструкцијата. Начинот на простирање на брановите низ конструкцијата под дејство на динамички оптоварувања (доминантно земјотрес) е регулиран од природните карактеристики на конструкцијата и материјалот од кој истата е направена. Поради ограничената временска резолуција, отчитувањето на времето на пристигнување на брановите од функциите на одговор на импулс имаат ограничена точност и доверливост. Исто така, ширењето на бранови низ

конструкцијата е дисперзивно, поради што обликот на пропагирачкиот пулс се закривува по должината на ширење, што го прави отчитувањето на времето понесигурно. Дисперзијата на брановите во конструкциите од високоградба е главно причинета од деформациите на свиткување. Покрај деформациите на свиткување, дисперзијата во ширењето на бранови е причинета од рефлексијата на брановите од надворешните граници на конструкцијата, рефлексијата од плочите како и од дисконтинуитетите во дистрибуцијата на крутост.

Како главен истражувачки проблем се наметнува проблемот на што поточно утврдување на промената на брзините на пропагирачките бранови низ конструкциите од високоградба (соодветно инструментирани), земајќи ги предвид сите претходно споменати фактори кои можат да влијаат врз точноста, како и проучување на нивното влијание врз отчитаните записи. Овие проблеми за системска идентификација и детекција на оштетувања се надминуваат со користење на едноставни (линеарни) модели за конструкцијата кои го опишуваат нејзиното однесување при дејство на земјотрес. Согласно со најновите достигнувања во оваа област, во докторската дисертација, за системска идентификација е искористен принципот на вметнување на Тимошенко Греден (ТГ) модел во одговорот на разгледуваната конструкција на дејство на динамичките оптоварувања.

Податоци за состојбата на подрачјето во кое е работена дисертацијата

Во Република Северна Македонија, областа мониторинг на состојба на конструкции (МСК) е во својот зачеток. Постои многу мал фонд на конструкции од високоградба кои се перманентно инструментирани и особено мал фонд на регистрирани записи од одговор на конструкција на дејство на земјотрес.

Оштетувањата на градежните конструкции во тек на нивната експлоатација се определуваат преку периодично одржување и визуелна инспекција по одредени земјотреси или останати влијанија. Визуелната инспекција проследена со периодично ажурирање на информации за способноста на една конструкција да ја извршува својата функција е веројатно најсигурниот начин за определување на оштетувања. Сепак, оваа процедура одзема доста време, истата е непрактична за сопствениците на објектите, одредени оштетувања може да не се видливи и ограничен е бројот на обучени лица кои можат да ги вршат овие инспекции во пост- земјотресни периоди.

Затоа, развојот на МСК води кон перманентно инструментирање на објектите, регистрирање на нивниот одговор на дејство на динамички оптоварувања и алармирање за достигнување на одредени нивоа на оштетување при надминување на предефинирани прагови за одредени физички големини кои се набљудуваат. Кај нас постојат истражувања во оваа област со лимитирана примена, а придонесот на оваа дисертација е во зголемување на свесноста за потребата од инструментирање на објектите и дефинирање на критериуми за оштетување на конструкциите кои би можеле да се користат при идна примена.

Краток опис на применетите методи

Методата за МСК на основа на ширење на бранови предвидува вметнување на Тимошенко греден (ТГ) модел за да се земе предвид дисперзијата при простирањето на брановите како резултат на деформацијата на свиткување. Методата предвидува вклопување (вметнување) на ТГ-модел во излезните резултати (отчитани временски истории) од конструкцијата која се следи и следење на промена на одредени негови физички карактеристики (брзина на простирање на бранови и крутост) за време на надворешните влијанија (земјотрес) или периодично пред и после случен земјотрес. ТГ-моделот е соодветен бидејќи има затворено аналитичко решение, што, пак, овозможува соодветна интерпретација на физиката на проблемот.

Методата е искористена за МСК на физички модел тестиран на виброплатформата во ИЗИИС, каде што е докажана неговата применливост и точност. Исто така, поставени се одредени критериуми за различни нивоа на оштетување согласно со реалните оштетувања на физичкиот модел, а кои би можеле да се користат како референтни во идни истражувања. Дополнително, методот е применет и кај реална новопроектирана АБ-рамкова конструкција каде што е направен предлог за развивање на интегриран систем за мониторинг на состојба на конструкции (МСК). На основа на комплексен математички модел со конечни елементи и извршена параметарска нелинеарна анализа, дефинирани се различни нивоа на оштетување, со и без вклучено влијание

од преградните и фасадните сидови. Отчитаните (пресметани) временски истории на одредени физички големини од математичкиот модел се искористени за детекција на оштетувањата преку вклопување на ТГ-модел и на овој начин се утврдени критериуми за оштетување кои се математички докажани и практично применливи. Вака дефинираната методологија може да се користи за поставување на критериуми за МСК за која било конструкција од високоградба, што е додадената вредност на истражувањето.

Краток опис на резултатите од истражувањето

Самите цели на трудот се постигнати со прикажаните резултати и нивната интерпретација. Дадени се резултати од примена на методот за МСК за две независни истражувања и тоа истражување на модел на виброплатформа во ИЗИИС и истражување на комплексен математички модел со конечни елементи на реална конструкција од високоградба.

За истражувањето на моделот на виброплатформа во поглавје 5.3 се прикажани позначајните резултати, и тоа:

- Брзината на простирање на лонгитудинални бранови во вметнатиот униформен ТГ-модел, c_L , е чувствителна на оштетувањата на конструкцијата. Промени во c_L пропорционални со нивото на оштетување се детектираат од различните типови на податоци од експериментот (побуда земјотрес и случајна побуда). Развиениот нелинеарен модел и неговото прогресивно оштетување исто така се добро покриени со промените во c_L . Ова е значајно од аспект на можноста за дефинирање на различни нивоа на оштетување за конструкција која не е перманентно инструментирани и/или дефинирање на различни нивоа на оштетување со цел дефинирање на граници за алармирање кај перманентно инструментирани зграда. Параметрите на крутост на ТГ гредата може да се користат како критериуми за аларм за оштетување кај реални конструкции. Можноста за определување на c_L од тестовите со случајна побуда е важна, бидејќи покажува дека за реални конструкции, методата за детекција на оштетувања базирана на простирање на бранови може да се искористи и за релативно краткотрајни снимени податоци од амбиентални вибрации. Тестовите со амбиентални вибрации се практични и економични бидејќи не бараат постојана инструментација и може да се изведуваат периодично со преносливи инструменти со цел мониторинг на промените со тек на време како резултат на оштетувања од земјотрес и/или промена на функцијата на конструкцијата.

- Извршено е одлично калибрирање на нелинеарен математички модел на моделот на виброплатформа. Развиениот математички модел го пресликува одговорот на конструкцијата, особено за повисоките нивоа на оштетување, што дава за право користење на математички модели за симулација на оштетувања на конструкциите од високоградба и калибрирање на методи за МСК на такви модели. Ова е особено важно бидејќи отвора можност за дефинирање на граници за аларми за различни нивоа на оштетување на дадена конструкција и поврзување на нивоата на оштетување со граничните состојби на однесување дефинирани во модерните кодови. На овој начин може да се врши МСК за дадена конструкција преку предефинирани и таргетираны локации за мерење кои би овозможиле рационален и економски оправдан МСК (минимизирање на локации за инструменти и таргетиран мониторинг на одредени параметри со дефинирани нивоа на оштетување).

- Конкретно, детектираната промена на c_L од снимени записи по тестот по кој се појавува првата пукнатина во армиранобетонските сидови во однос на референтната вредност изнесува 11.22%. После тестот во кој е набљудувано одлепување на АБ сидот од темелот како резултат на појава на превртување на темелите (rocking), промената на c_L во однос на референтната вредност изнесува 42.65%. Конечно, опишаното и набљудувано изразено гмечење од притисок на крајот на северо-источниот сид и пукнатини по цела ширина на сите сидови во приземјето по завршување на целата експериментална програма, назначениот како лом на моделот, е опишано со промена на вредноста на c_L во однос на референтната вредност за 57.35%. Слични вредности се добиени и од пресметаните записи од нелинеарниот модел.

За истражувањето на развиениот нелинеарен модел со конечни елементи за реалната конструкција во Поглавје 6.6 се дадени позначајните резултати, и тоа:

- Методот на простирање на бранови за системска идентификација и детекција на оштетувања е соодветен за МСК-модел со конечни елементи кој го зема предвид нелинеарното однесување на елементите и конструкцијата.

- Поради природата на моделот (блиско однесување до модел на трансферзална греда) односно поголемо влијание на деформациите на смолкнување во однос на тие на свиткување, брзината на простирање на трансферзални бранови, c_s , се наметнува како параметар најподложен на оштетување.

- Моделирањето на исполната влијае позитивно врз зголемување на крутоста и носивоста на конструктивниот систем. До ниво на побуда каде што фасадните и преградните ѕидови ги достигнуваат деформациите означени како гранични според американскиот пропис, исполната „работи“ заедно со конструктивниот систем, навлекува сили соодветни на крутоста.

- Конкретно, одлепување на исполната на погорните катови и евентуални нејзини локални оштетувања се очекуваат при пад на вредноста на c_s во однос на референтната (за неоштетен модел) за приближно 12% во X-X правец и приближно 8% во Y-Y правец. Достигнување на гранична состојба IO-1 (Immediate Occupancy) на конструкцијата преку достигнување на пластични ротации IO-1 на столбовите, се очекува при пад на вредноста на c_s во однос на референтната (за неоштетен модел) за приближно (15-20)% во X-X правец и приближно (10-15)% во Y-Y правец. Достигнување на гранична состојба IO-2 на конструкцијата преку достигнување на пластични ротации IO-2 на столбовите се очекува при пад на вредноста на c_s во однос на референтната (за неоштетен модел) за приближно (25-35)% во X-X правец и Y-Y правец. Достигнување на гранична состојба CP (Collapse Prevention) на конструкцијата преку достигнување на пластични ротации CP на столбовите од 10-тиот кат се очекува при пад на вредноста на c_s во однос на референтната (за неоштетен модел) за приближно (40-50)% во X-X правец и (35-50)% во Y-Y правец.

Вака дефинирани вредности може да се користат при реална примена за директно алармирање при достигнување на одредена состојба на оштетување и/или како насоки за инженерите при визуелна инспекција на објект по разорен земјотрес за локацијата и степенот на очекувани оштетувања.

ОЦЕНА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатот м-р Александар Журовски, со наслов: „Евалуација на оштетувања кај конструкциите од високоградба на основа на ширење на бранови со користење на методот на сеизмичка интерферометрија“, претставува оригинално истражување во областа на земјотресното, конструктивно инженерство. Извршените истражувања во оваа докторска дисертација, вклучително развиената и применета методологија за системска идентификација и детекција на оштетувања кај конструкции од високоградба, претставува посебен придонес во областа мониторинг на состојба на конструкции (МСК). Стекнатите сознанија се корисни за идна примена при дефинирање на прагови за аларм и примена за МСК кај реални конструкции од високоградбата.

Докторската дисертација на кандидатот м-р Александар Журовски, со наслов: „Евалуација на оштетувања кај конструкциите од високоградба на основа на ширење на бранови со користење на методот на сеизмичка интерферометрија“, според мислењето на Комисијата за оценка, ги исполнува условите и стандардите за докторски труд.

ИСПОЛНЕТОСТ НА ЗАКОНСКИТЕ УСЛОВИ ЗА ОДБРАНА НА ТРУДОТ

Кандидатот, пред одбраната на докторскиот труд, ги објавил следниве рецензирани истражувачки трудови:

- (1) **Aleksandar Zhurovski**, Igor Gjorgjiev (2023). SEISMIC INTERFEROMETRY FOR DAMAGE IDENTIFICATION OF LARGE SCALE MODEL OF RC SHEAR WALL STRUCTURE. Proceedings of the 2nd Croatian Conference on Earthquake Engineering - 2CroCEE, Zagreb, Croatia - March 22 to 24, 2023
- (2) **Aleksandar Zhurovski**, Igor Gjorgjiev (2022). ESTABLISHING DAMAGE ALARM THRESHOLDS FOR SHM BASED ON PARAMETRIC TIMEHISTORY ANALYSIS. Proceedings of the 3rd European Conference on Earthquake Engineering and Seismology (3ECEES), Bucharest, Romania, September 4-9, 2022.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Главни научни придонеси

Со реализираните експериментални и аналитички истражувања даден е значаен придонес во истражувањата од областа на мониторинг на состојба на конструкции.

Извршените истраги на моделот на виброплатформа ја покажаа применливоста на методот за системска идентификација и детекција на оштетувања на основа на ширење на бранови. Детектирани се намалувања на параметрите кои ги дефинираат материјалните карактеристики на применетиот униформен ТГ-модел со секое зголемено ниво на побуда, а тие се отсликани и низ набљудуваните оштетувања на физичкиот модел. Постои корелација помеѓу добиените резултати од вметнување на симплифицираниот модел и реалните оштетувања на физичкиот модел, што води кон можност за дефинирање на критериуми за оштетување.

Извршено е речиси перфектно нумеричко моделирање на физичкиот модел на виброплатформа и нелинеарното однесување на неговите носиви елементи. Под дејство на побудата која ја отсликува целокупната експериментална побуда, за нумеричкиот модел добиени, односно „пресметани“ се речиси идентични оштетувања како тие на физичкиот модел. Извршеното вметнување на униформен ТГ-модел во податоците од одговорот на нумеричкиот модел и поклопувањето на резултатите во смисла на намалување на неговите материјални карактеристики, речиси идентично со вметнувањето во податоците од физичкиот модел, го зголемува придонесот на истражувањето и води кон поголема применливост на методата.

Дополнително, дисертацијата содржи процедура за дефинирање на прагови на аларм за оштетувања за различни нивоа на однесување на реална конструкција од високоградба, на основа на карактеристики од вметнат симплифициран Тимошенко греден модел, во нејзиниот нелинеарен одговор на дејство на земјотресни побуди, а преку методата на простирање на бранови. Дефинираната методологија за определување на критериуми за оштетување е применлива за секоја конструкција од високоградба, а доверливоста е зголемена за конструкции за кои постои комплетна документација.

Истражувањето врши поврзување на критериумите за однесување на конструкции (и конструктивни елементи) за различни нивоа согласно со модерните прописи за проектирање и анализа на конструкции, со критериуми кои може да се користат при МСК за детекција на оштетување, што е уште еден значаен придонес. Самото дефинирање на критериуми за оштетување е значајно бидејќи овозможува детекција и квантификација на оштетувањата без потреба од вршење нелинеарни анализи.

Подрачје на примена и ограничувања

Добиените резултати од реализираните истражувања може да најдат голема практична примена во случај на перманентно или периодично инструментирање на конструкции од високоградба за МСК. Секоја идна примена на прикажаната процедура би довела до дефинирање на прагови на оштетување на разгледуваната конструкција. Праговите на оштетување подоцна би можеле да се користат директно од снимените податоци, односно измерените физички големини од поставените сензори на конструкцијата, без да се прават дополнителни анализи. На овој начин може да се постават граници за алармирање за тоа дали оштетената конструкција е во употреблива состојба по случен земјотрес, односно да се дадат брзи проценки за нејзината состојба. Овие информации се важни за корисниците на објектите, но и за инженерите во постземјотресни теренски испитувања на објектите.

Самиот пристап на детекција на оштетувања преку вметнување на едноставен модел воведува дополнителни ограничувања во науката, која и така се потпира на поголем број непознати и претпоставки:

- Моделот е линеарно еластичен. Ова значи дека за различен одговор (линеарен или нелинеарен) на конструкцијата се вметнува линеарен модел со различни крутосни карактеристики.

- Моделот е еднодимензионален и може да ги земе предвид само варијациите во геометрија и материјални карактеристики на конструкцијата по висина. Следствено, може да се користи за моделирање на регуларни конструкции.

- Моделот е континуиран. Следствено, применлив е само за пониските фреквентни опсези (повисоки бранови должини). Секогаш постои ограничување на применливоста во смисла на највисока (критична) фреквенција во која постои еден простирачки бран.

Можни понатамошни истражувања:

Со оглед на ограничувањата дефинирани во самото истражување, идните истражувања би требало да се насочат кон:

- вметнување на неуниформен (слоевит) ТГ-модел кој ќе има можност, покрај детекција и квантификација на оштетувања, да изврши и нивна локализација, како трето ниво на МСК;
- вметнување на друг симплифициран модел кој, покрај трансляторниот одговор на конструкцијата, ќе може да го земе предвид и одговорот во торзија;
- вклучување на интеракцијата тло – конструкција при дефинирање на критериуми за оштетување на основа на нелинеарен нумерички модел;
- дефинирање на критериуми за оштетување на основа на извршени поголем број на анализи, односно временски истории со различен и поширок фреквентен опсег.

Со оглед на наведеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Научниот совет на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија (УКИМ-ИЗИИС) во Скопје да ја прифати позитивната оценка и да закаже усна одбрана на докторската дисертација на кандидатот **м-р Александар Журовски**, со наслов: **Евалуација на оштетувања кај конструкциите од високоградба на основа на ширење на бранови со користење на методот на сеизмичка интерферометрија.**

КОМИСИЈА

Проф. д-р Вероника Шендова,
ИЗИИС – УКИМ (претседател), с.р.

Проф. д-р Игор Ѓорѓиев,
ИЗИИС – УКИМ (член и ментор), с.р.

Вонр. проф. д-р Александра Богдановиќ,
ИЗИИС – УКИМ (член), с.р.

Вонр. проф. д-р Горан Јекиќ,
ИЗИИС – УКИМ (член), с.р.

Проф. д-р Марија Тодоровска,
University of Southern California, USA (член), с.р.

ПРЕГЛЕД

НА ОДОБРЕНИ ТЕМИ НА Институтот за социолошки и политичко -правни истражувања, Скопје во состав на Универзитет Св. Кирил и Методиј - Скопје
Магистерски трудови

Ред . Бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. На Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Хајди Каса	Ублажување на емиграциските трендови преку миграциски политики :Компаративен осврт на Албанија и Косово	Mitigating Outmigration Trends through Migration Policies : A comparison between Albania and Kosovo	Доц.д-р Милка Димитровска	02-429/4 од 25.5.2023
2.	Ерлета Ррмоку	Истражување на детерминантите на демократските ставови ч Случајот на земјите од западен Балкан	An Investigation into the Determinants of Democratic Attitudes : The case of Western Balkan countries	Доц.д-р Јован Близнаковски	02-429/5 од 25.5.2023

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА ЕДНО ЛИЦЕ ВО СИТЕ НАУЧНИ ЗВАЊА ВО НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ ОВЧАРСТВО (40802) НА ИНСТИТУТОТ ЗА СТОЧАРСТВО И РИБАРСТВО ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Институтот за сточарство и рибарство, во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 21.3.2023 година, за избор на едно лице во сите научни звања во наставно-научната област овчарство (40802), според Класификацијата на научноистражувачките подрачја, полиња и области (Меѓународна Фраскатијева класификација) и врз основа на Одлуката на Научниот совет, бр. 02-237/2, донесена на 24.4.2023 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: проф. д-р Никола Пачиновски, научен советник/редовен професор во Институтот за сточарство и рибарство во Скопје, претседател, проф. д-р Звонко Антуновиќ, редовен професор на Факултетот за агроботанички науки во Осиек, при Универзитетот „Јосип Јурај Штросмаер“ во Осиек, член и проф. д-р Наташа Матева, научен советник/редовен професор во Институтот за сточарство и рибарство во Скопје, член. Проф. д-р Звонко Антуновиќ го познава македонскиот јазик и активно се служи со него и затоа своерачно го потпишува овој Реферат.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на едно лице во сите научни звања во научната област овчарство (40802), во предвидениот рок се пријави кандидатката д-р Елена Ефтимова, виш научен соработник на УКИМ, Институт за сточарство и рибарство во Скопје.

1 БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката д-р Елена Ефтимова е родена на 3.9.1968 година, во Скопје. Средно образование завршила во Скопје, во УСО „Никола Карев“. Со високо образование се стекнала на УКИМ, на Земјоделскиот факултет во Скопје. Дипломирала во 1992 година, со просечен успех 8,00. Кандидатката активно се служи со англискиот јазик. Во учебната 2000/2001 се запишала на втор циклус (магистерски) студии на Земјоделскиот факултет во Скопје (група преживни животни, подгрупа овчарство и козарство). Студиите ги завршила во 2007 година, со просечен успех 9,40. На 11.7.2007 година го одбрала магистерскиот труд на тема: Производни и економски резултати на два система на искористување на овци од расата аваси и на нејзините мелези. Докторска дисертација пријавила во 2009 година на Факултетот за биотехнички науки при Универзитетот „Свети Климент Охридски“ во Битола. Дисертацијата на тема: Компаративни производно-економски показатели помеѓу традиционално (конвенционално) и органско производство во козарството на Република Македонија ја одбрала на 3.7.2013 година, пред Комисија во состав: д-р Драги Петковски, редовен професор на Факултетот за биотехнички науки при Универзитетот „Св. Климент Охридски“ во Битола, д-р Трајан Дојчиновски, редовен професор на Факултетот за биотехнички науки при Универзитетот „Св. Климент Охридски“ во Битола, д-р Никола Пачиновски, вонреден професор во УКИМ, Институт за сточарство во Скопје, д-р Љупче Кочоски, редовен професор на Факултетот за биотехнички науки при Универзитетот „Св. Климент Охридски“ во Битола и д-р Димче Китановски, редовен професор на Факултетот за биотехнички науки при Универзитетот „Св. Климент Охридски“ во Битола. Со тоа се стекнала со научниот степен доктор на биотехнички науки.

На 1.10.2013 година е избрана во звањето научен соработник на УКИМ, Институт за сточарство – Скопје, во областа овчарство и козарство.

На 26.9.2018 година, д-р Елена Ефтимова, со Одлука бр. 0201-646 од 26.9.2018 година, е избрана во звањето виш научен соработник/вонреден професор во Институтот за сточарство во Скопје, во научната област овчарство и козарство.

Во моментот е вработена на УКИМ, Институт за сточарство и рибарство – Скопје, со научно звање – виш научен соработник. Последниот реферат за избор е објавен во Билтенот на УКИМ бр. 1175 од 31.8.2018 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, објавени во Билтенот бр. 927 од 1.10.2007 година, бр. 1061 од 16.9.2013 година и бр. 1175 од 31.8.2018 година, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

2 НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Институт за сточарство и рибарство – Скопје, кандидатката д-р Елена Ефтимова изведува настава на постдипломски студии (втор циклус) на студиската програма Сточарство, по предметите: Менаџмент на одржливо сточарство – системи и структури, Маркетинг во сточарството и Менаџмент на органска фарма.

Кандидатката е избрана за ментор за изработка на еден магистерски труд. Активно учествувала во изработка на Елаборат за студиска програма за втор циклус (последипломски) студии, како и во подготвување на Елаборат за студиска програма за трет циклус (докторски) студии на УКИМ, Институт за сточарство и рибарство – Скопје. Кандидатката е автор на рецензирана монографија под наслов: „Балканска коза (автохтона македонска раса кози)“, ISBN 978-608-245-852-6, објавена во 2023 година.

Д-р Елена Ефтимова е рецензент на монографија под наслов: „Традиционалното млекарство во Македонија“ од авторите Наташа Матева, Гоце Талевски и Николче Николовски, издадена во 2021 година.

Конкретните активности се наведени во табелата во Анекс 2 (член 2) од Правилникот за избор, со датуми и други релевантни податоци.

Научноистражувачка дејност

Д-р Елена Ефтимова има објавено вкупно 9 научни трудови од соодветната и сродни области, од кои 2 научни труда има објавено во научни списанија со импакт-фактор (фактор на влијание), 6 труда во меѓународни научни списанија и 1 труд во зборник од научни собири.

Д-р Елена Ефтимова била раководител на 1 научен проект, а учествувала и како соработник во 9 научни проекти.

Називите на трудовите, проектите и сл. се наведени во табелата во Анекс 2 (член 3 и 4) од Правилникот за избор со датуми и други релевантни податоци.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Елена Ефтимова активно е вклучена во стручно-апликативната работа на Институтот за сточарство и рибарство во Скопје. Врши стручна експертиза во реализација на стручни задачи и активности во матичното книговодство, селекција и следење на состојбите во сточарството, во делот на овчарството и козарството, како и во реализацијата на стручни задачи и активности од програмата за биолошка разновидност во сточарството, во делот на овчарството и козарството. Кандидатката д-р Елена Ефтимова, во изборниот период, ја вршела функцијата раководител на секторот за научноистражувачка дејност и раководител на наставно-научен колегиум за студиските програми од втор циклус.

Особена активност кандидатката покажува во дејностите од поширок интерес. Активно е вклучена во работата на потсекторска постојана група за уредување на земјоделските пазари на месо (говедско, свинско, овчо, козјо и живинско) при МЗШВ,

член е на Советот за сточарство при МЗШВ и член на работната група за подготовка на текстот на Законот за сточарство.

Д-р Елена Ефтимова учествува како член во уредувачкиот одбор на меѓународното научно списание *Macedonian Journal of Animal Science*, во издание на Институтот за сточарство и рибарство, како и член на организациониот одбор на Congress on Food Quality and Safety, Health and Nutrition (NUTRICON), 2018, 2019, 2020, 2021 и 2022 година.

Исто така, учествувала во подготвување и пријавување на 2 научноистражувачки проекта како раководител или истражувач. Во текот на изборниот период, кандидатката учествувала на меѓународни научни собири во земјата и во странство.

Д-р Елена Ефтимова е претседател на здружение поврзано со струката (Здружение на одгледувачи на автохтона раса овци праменка КАРАКАЧАНКА – Скопје).

Кандидатката активно е вклучена во работата на стручни комисии и работни групи во Институтот за сточарство и рибарство во Скопје.

Конкретните активности се наведени во табелата во Анекс 2 (член 5) од Правилникот за избор, со датуми и други релевантни податоци.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатката, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на д-р Елена Ефтимова. Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатката од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека д-р Елена Ефтимова поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избрана во звањето научен советник во научната област овчарство. Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Научниот совет на Институтот за сточарство и рибарство во Скопје, д-р Елена Ефтимова да биде избрана во звањето научен советник во научната област овчарство.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

**Проф. д-р Никола Пациновски, научен советник/редовен професор
Институт за сточарство и рибарство – Скопје, претседател, с.р.**

**Проф. д-р Звонко Антуновиќ, редовен професор,
Факултет за агробiotехнички науки – Осиек, Универзитет „Јосип Јурај
Штросмаер“ – Осиек, член, с.р.**

**Проф. д-р Наташа Матева, научен советник/редовен професор
Институт за сточарство и рибарство – Скопје, член, с.р.**

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Елена Димитар Ефтимова

Институција: УКИМ, Институт за сточарство и рибарство – Скопје

Научна област: 40802 овчарство

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – РЕДОВЕН
ПРОФЕСОР/ НАУЧНО ЗВАЊЕ – НАУЧЕН СОВЕТНИК

Ред. број	Општи услови	Исполнетост на општите услови да/не
1.	Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус * Просечниот успех на прв циклус изнесува: 8,00. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 9,40. Просечниот успех изнесува ____ за интегрираните студии.	Да
2.	Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира Назив на научната област: 40802 (овчарство) Поле: добиточно производство. Подрачје: биотехнички науки (земјоделство и ветерина)	Да
3.	Објавени најмалку шест рецензирани научни труда ** во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор	Да
3.1	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование	Да
3.1.1.	1. Назив на научното списание: Journal of Hygienic Engineering and Design 2. Назив на електронската база на списанија: Web of Science (CABI), EBSCO, Scopus 3. Наслов на трудот: Ovchepolian sheep- breed in Macedonia 4. Година на објава: 2023	Да
3.1.2.	1. Назив на научното списание: Bulgarian Journal of Agricultural Science 1. Назив на електронската база на списанија: Web of Science, SCImago Journal Rank (SJR) 2. Наслов на трудот: Accuracy of AC and AT methods in milk recording in the Balkan Goats Breed in Macedonia 3. Година на објава: 2018	Да
3.2.	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови	Да
3.2.1.	Назив на научното списание: Macedonian Journal of Animal Science 2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број на членови, број и припадност по земји): 29, Serbia-4, Bulgaria-4, Spain-2, Croatia-2, Poland-1, Republic of Srpska-1, Slovak Republic-1, Greece-1, N. Macedonia-10, Turkey-3	Да

	3. Наслов на трудот: Production results of Alpina goats farm in Zletovo region, Macedonia 4. Година на објава: 2021	
3.2.2.	Назив на научното списание: Macedonian Journal of Animal Science 2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број на членови, број и припадност по земји): 29, Serbia-4, Bulgaria-4, Spain-2, Croatia-2, Poland-1, Republic of Srpska-1, Slovak Republic-1, Greece-1, N. Macedonia-10, Turkey-3 3. Наслов на трудот: Goat breeding in the Republic of North Macedonia – situation and perspective 4. Година на објава: 2022	Да
3.2.3.	Назив на научното списание: Macedonian Journal of Animal Science 2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број на членови, број и припадност по земји): 29, Serbia-4, Bulgaria-4, Spain-2, Croatia-2, Poland-1, Republic of Srpska-1, Slovak Republic-1, Greece-1, N. Macedonia-10, Turkey-3 3. Наслов на трудот: Variability of some production traits of Karakachanian sheep in Macedonia 4. Година на објава: 2022	Да
3.4.	Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји 1. Назив на зборникот: Book of Proceedings: 4th International Symposium: Modern Trends in Agricultural Production, Rural Development, Agro-economy, Cooperatives and Environmental Protection, Vrnjačka Banja, Serbia 3. Имиња на земјите: Serbia, USA, Thailand, Netherlands, Hungary, Bulgaria, Egypt, Romania, Montenegro, Macedonia, Russia, Slovak, Belarus 3. Наслов на трудот: Conditions and trends in the sheep-breeding sector in R. Macedonia 4. Година на објава: 2022	Да
4.	Објавен рецензиран учебник, монографија, практикум или збирка задачи од научната област за која се избира Монографија: Балканска коза (автохтона македонска раса кози) Место и година на објава: Скопје, 2023	Да
5.	Претходен избор во наставно-научно звање – вонреден професор, датум и број на Билтен 26.9.2018 година, број на Билтен 1175 од 31.8.2018 година	Да
6.	Има способност за изведување на високообразовна дејност	Да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

**Проф. д-р Никола Пациновски, научен советник/редовен професор
Институт за сточарство и рибарство – Скопје, претседател, с.р.**

**Проф. д-р Звонко Антуновиќ, редовен професор,
Факултет за агроботнички науки – Осиек, Универзитет „Јосип Јурај
Штросмаер“ – Осиек, член, с.р.**

**Проф. д-р Наташа Матева, научен советник/редовен професор
Институт за сточарство и рибарство – Скопје, член, с.р.**

ОБРАЗЕЦ 2
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Елена Димитар Ефтимова
Институција: УКИМ, Институт за сточарство и рибарство – Скопје
Научна област: 40802 овчарство

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста	Поени
1	Настава од втор циклус студии по предметот Менаџмент на одржливо сточарство – системи и структури – учебна 2021/2022 3+2 3*15*0,05	2,25
2	Настава од втор циклус студии по предметот Маркетинг во сточарството – учебна 2021/2022 3+2 3*15*0,05	2,25
3	Настава од втор циклус студии по предметот Менаџмент на органска фарма – учебна 2021/2022 2+1 2*15*0,05	1,50
4	Вежби од втор циклус студии по предметот Менаџмент на одржливо сточарство-системи и структури – учебна 2021/2022 3+2 2*15*0,03	0,90
5	Вежби од втор циклус студии по предметот Маркетинг во сточарството – учебна 2021/2022 3+2 2*15*0,03	0,90
6	Вежби од втор циклус студии по предметот Маркетинг во сточарството – учебна 2021/2022 2+1 1*15*0,03	0,45
7	Подготовка на нов предмет: Органско сточарство Предавања и вежби	1,50
8	Подготовка на нов предмет: Нови технологии и системи во овчарството Предавања и вежби	1,50
9	Подготовка на нов предмет: Влијание на климатските промени во сточарството со примена на адаптивни мерки Предавања и вежби	1,50
	Работилници	
10	Извештај за вредносен синџир на свинско месо, МЗШВ, (2019), учесник	1,00
11	ЕУ-законодавство во делот на сточарството и Гар-анализа на националното законодавство во делот на сточарството, Нордиска поддршка за напредокот на Северна Македонија (2020), учесник	1,00
12	Агропретприемаштво за почетници – унапредување на претприемачки вештини за успешно водење на предизвици поврзани со анимално производство – УКИМ, Институт за сточарство (2021), учесник	1,00
13	Климатски промени, ранливост и адаптација на земјоделството и шумарството, UNDP (2021), учесник	1,00
14	Поврзани сектори со климатските промени – вода, енергија, храна, UNDP и GEF (2021), учесник	1,00
15	Изработка на листи на прифатливи трошоци по инвестициските мерки кои може да се кофинансираат по ИПАРД-програмата, 2021-2027 година, МЗШВ (2022), учесник	1,00
	ВКУПНО	18,75

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста	Поени
	Ментор на магистерски труд	
1	Одлука за определување на ментор за изработка на магистерски труд на Данаил Шутевски бр. 02-436/7 од 17.8.2022	2

	Раководител на национален научен проект	
2	Заштита на домашната балканска коза (автохтона македонска раса на кози), раководител Проект одобрен од МЖСПП, Решение бр. 08-4167/1 од 2.6.2022	6
	Учесник во национални научни проекти	
3	Заштита на биодиверзитетот во сточарството (зачувување на автохтона раса говеда БУША во Р. Македонија), учесник Проект одобрен од МЖСПП. Договор бр. 0801-386 од 30.5.2018	3
4	Влијанието на претприемаштвото врз интернационализацијата на МСП (мали и средни претпријатија) од агрокомплексот, учесник Проект финансиран од Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, наш бр. 0201-121 од 7.2.2018	3
5	Одредување на нутритивните карактеристики на ферментирана сурутка, учесник Проект финансиран од Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, (Одлука бр. 02-314/25 од 28.2.2019	3
6	Заштита на каракачанската овца, најзагрозен сој на расата праменка во Р. Македонија, учесник Проект одобрен од МЖСПП, Решение бр. 08-2372-1 од 5.5.2020	3
7	Навики за одржување на чиста животна средина и здрав живот, учесник Проект одобрен од МЖСПП Договор бр. 08-2401/1 од 5.5.2020 год. и бр. 01/20-4 од 11.5.2020	3
8	Заштита на каракачанската овца, најзагрозен сој на расата праменка во Р. Македонија (втор дел), учесник Проект одобрен од МЖСПП, Решение бр. бр. 08-2745-1 од 21.5.2021	3
9	Рурално претприемништво, како студиска програма од втор циклус студии, (да или не), учесник Одлука бр. 02-579/5 од 22.10.2021 година	3
10	Имплементација на стандард ISO 17025 и акредитација на методи во Лабораторијата за млеко и млечни производи при УКИМ Институт за сточарство, учесник Проект финансиран од МОН, Договор бр. 1022 -631/1 од 19.11.2021 и бр.15-15590/39 од 22.11.2021	3
11	Евалуација на преработките од месо во трговската маржа, учесник Проект финансиран од Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, (Одлука бр. 02-746/3 од 24.12.2021	3
	Учесник во меѓународни проекти	
12	Квалитативни карактеристики на видовите од родот Sorghum, со Институтот за фуражни култури во Плевен, Р Бугарија (2021 – 2023), учесник (согласност за учество)	5
13	Монографија, Ефтимова, Е., Пачиновски, Н. Балканска коза (автохтона македонска раса кози). 2023, ISBN 978-608-245-852-6	7,2
	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови	
14	Bone Palaševski, Ana Palaševska, Gjoko Bunevski, Nikola Pacinovski, Elena Eftimova . (2018). Application of linear method of evaluation in Holstein-friesian cows. Macedonian Journal of Animal Science, Vol. 8, No. 1, pp. 5-9	3
15	Eftimova Elena , Pacinovski Nikola, Mateva-Dubrova Natasha, Nikolova Nedeljka, Palasevska Ana (2021), Production results of Alpina goats farm in Zletovo region, Macedonia, Macedonian Journal of Animal Science, Vol.11, No. 1-2, pp 5-8	3
16	Vesna Levkov, Daniela Bechovska, Elena Eftimova (2022). The number and composition of yeast and moulds developing in beaten cheese produced in industrial capacity. Macedonian Journal of Animal Science, 12 (1-2):65-71	4

17	Nikola Pacinovski, Elena Eftimova , Vesna Levkov, Nataša Mateva, Daniela Beličovska, Ljupčo Angelovski, Ana Palaševska, Danail Šutevski. (2022) Variability of some production traits of Karakachanian sheep in Macedonia. Macedonian Journal of Animal Science, 12 (1-2):5-12	3
18	Elena Eftimova , Nikola Pacinovski, Ana Palaševska, Daniela Beličovska, Vesna Levkov (2022). Goat breeding in the Republic of North Macedonia – situation and perspective. Macedonian Journal of Animal Science, 12 (1-2):13-20	3
19	Pacinovski Nikola, Eftimova Elena , Mateva Natasha, Levkov Vesna, Belichovska Daniela, Palasevska Ana, Shutevski Danail. Conditions and trends in the sheep-breeding sector in R. Macedonia. 4th International Symposium: Modern Trends in Agricultural Production, Rural Development, Agro-economy, Cooperatives and Environmental Protection, Vrnjačka Banja, Serbia, 29 – 30. Jun, 2022. Book of Proceedings, pp.150-168	3
20	Daniela Belichovska, Zlatko Pejkovski, Aleksandra Silovska Nikolova, Katerina Belichovska, Vesna Levkov, Nikola Pacinovski, Elena Eftimova , Mimi Kratovalieva Stanikevska (2022). Possibilities for pork fat, phosphate and nitrite replacement in chicken frankfurter production, Macedonian Journal of Animal Science, Macedonian Journal of Animal Science, 12 (1-2):55-62	3
	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое има импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списан	
21	Nikola Pacinovski , Vladimir Dzabirski, Georgi Dimov, Koco Porcu, Elena Eftimova, Nedeljka Nikolova, Natasha Mateva, Bone Palashevski, Goran Trajkovski, Ana Palashevaska (2018). Accuracy of AC and AT methods in milk recording in the Balkan goats breed in Macedonia. Bulgarian Journal of Agricultural Science, Vol. 24 (Suppl. 2) 2018, 3-9. Agricultural Academy. (IF–0.229)	5,029
22	Elena Eftimova , Nikola Pacinovski, Natasha Mateva (2022). Ovchepolian sheep- breed ina Macedonia. Journal of Hygienic Engineering and Design, Vol. 41. pp.220-225 (IF-0.44)	6.84
	Труд со оригинални научни резултати, објавен во стручно/научно популарно списание	
23	Ана Палашевска, Елена Ефтимова , Никола Пациновски. Прифатеност на козјата сурутка од страна на потрошувалите во Македонија. „Моја земја“ (на албански) број 24, декември 2021	1.6
	Секциско предавање на научен/стручен собир	
24	Рентабилност од водење на овчарска фарма. Конференција „Биодиверзитет на млеко,, Slow Food и GEF PMG, Скопје, 10.12.2018	1
	Рецензија на монографија или превод на капитално дело /речник/ енциклопедија	
25	Рецензија на монографија под наслов: „Традиционалното млекарство во Македонија“ од Наташа Матева, Гоце Талевски и Николче Николовски (2021), ISBN 978-608-245-724-6	0,5
	Учество на научен собир со реферат	
	Постер-презентација	
26	Elena Eftimova, Nikola Pacinovski, Some Productive and Reproductive Characteristics of the Balkan Breed of Goat in the Republic of Macedonia Food Quality and Safety, Health and Nutrition Congress, 12-14.6.2019, Ohrid Macedona	0.5
27	Elena Eftimova, Nikola Pacinovski, Koco Porcu, Natasha Mateva, Ovchepolian sheep-Bred in Macedonia Food Quality and Safety, Health and Nutrition Congress, 9-11.6.2021, Ohrid Macedona	0.5
28	Natasha Mateva, Sonja Srbinovska, Elena Eftimova, Vesna Levkov, Nikola Pacinovski, Influence of the enzyme transglutaminase on protein matrix in the ultrafiltrated white brine cheese	0.5

	Food Quality and Safety, Health and Nutrition Congress, 9-11.6.2021, Ohrid Macedonia	
	Апстрактни објавени во зборник на конференција – меѓународна	
29	Elena Eftimova, Nikola Pacinovski, Some Productive and Reproductive Characteristics of the Balkan Breed of Goat in the Republic of Macedonia Food Quality and Safety, Health and Nutrition Congress, 12-14.6.2019, Ohrid Macedonia	1
30	Eftimova Elena Pacinovski Nikola, Domestic Balkan Goat – Breed in Macedonia International Scientific Conference Biotechnology and Food Technology BFT - 2020, 27-28.10.2020, Saint Petersburg, Russia	1
31	Pacinovski Nikola, Eftimova Elena, Characteristics of Karakachanian Sheep, an Indigenus Breed in Macedonia International Scientific Conference Biotechnology and Food Technology BFT - 2020, 27-28.10.2020, Saint Petersburg, Russia	1
32	Natasha Mateva, Sonja Srbinovska, Elena Eftimova, Vesna Levkov, Nikola Pacinovski, Influence of the enzyme transglutaminase on protein matrix in the ultrafiltrated white brine cheese Food Quality and Safety, Health and Nutrition Congress, 9-11.6.2021, Ohrid Macedonia	1
	ВКУПНО	89,67

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста	Поени
1	Реализација на апликативни активности како извршител во водството овчарство за потребите на МЗШВ во рамките на Заедничката основна програма за одгледување на добитокот (ЗОПОД), 2018, 2019, 2020 (3*1)	3
2	Реализација на апликативни активности како извршител во водството козарство за потребите на МЗШВ во рамките на ЗОПОД (Заедничка основна програма за одгледување на добиток), 2018, 2019, 2020 (3*1)	3
3	Реализација на апликативни активности како извршител во водството овчарство за потребите на МЗШВ во рамките на Заштита на биолошката разновидност во стошарството, 2018, 2019, 2020 (3*1)	3
4	Реализација на апликативни активности како извршител во водството козарство за потребите на МЗШВ во рамките на Заштита на биолошката разновидност во сточарството, 2018, 2019, 2020 (3*1)	3
	Учество во работни комисии на државни натпревари	
5	Учество на 56. Државен натпревар на младите техничари и природници од Македонија во областа екологија, член на комисија, Народна техника, 6.4.2019	1
6	Учество на 55 ^{от} државен натпревар на младите истражувачи од Македонија во областа ботаника и зоологија, член на комисија, Народна техника, 13.4.2019	1
	Учество на промотивни активности на Институтот	
7	Учество во промоција на Институтот пред министерства (МОН, МЗШВ, МЖСПП), федерации и здруженија од областа, соработници и сл.	0.5
	ВКУПНО	14.5

ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС

Ред. број	Назив на активноста	Поени
	Член на уредувачки одбор на маѓународно научно/стручно списание	
1	Член на уредувачки одбор на Macedonian Journal of Animal Science 2018 (1-2), 2019 (1-2), 2020, 2021, 2022	7 7*1
	Член на организационен одбор на меѓународен конгрес	
2	Congress on Food Quality and Safety, Health and Nutrition (NUTRICON) 2018, 2019, 2020, 2021, 2022	5

		5*1
	Изготвување и пријавување на научен/образовен национален проект	
3	Мапирање на високи природни вредности на фармско производство во РС Македонија (HNV farming systems). (2021), учесник (наш бр. 06/21 од 25.2.2021)	0,5
4	Калибрација и сервисирање на опрема во Лабораторијата за млеко и млечни производи при УКИМ, Институт за сточарство (2021), учесник (наш бр. 03-482 од 20.9.2021)	0,5
	Изготвување и пријавување на научен/образовен меѓународен проект	
5	Пробиотици во сточарството – Земјоделски институт, Стара Загора, Р Бугарија (2020) – (електронска комуникација)	1
	Раководител на внатрешна организациона единица	
6	Решение за раководител на Секторот за научноистражувачка дејност бр.0402-749 од 5.11.2018	3
7	Одлука за раководител на наставно-научен колегиум за студиските програми од втор циклус бр. 02-126/1 од 17.2.2020	2
	Учество во комисии и тела на државни и други органи	
8	Член на Научниот совет на УКИМ, Институт за сточарство – Скопје	1
9	Член на Институтска управа при УКИМ, Институт за сточарство – Скопје (2018 – 2019)	1
10	Член на Потсекторска постојана група за уредување на земјоделските пазари на месо (говедско, свинско, овчо, козјо и живинско), Решение бр. СТ-14-4899/1 од 10.3.2018	1
11	Член на работна група за подготовка на текстот на Закон за сточарство, Решение бр. 02-8551/1 од 8.8.2019	2
12	Член на Совет за сточарство, Решение бр. 31-7803/10 од 30.8.2019	1
	Претседател на здружение поврзано со струката	
13	Претседател на Здружение на одгледувачи на автохтона раса овци праменка КАРАКАЧАНКА – Скопје	2
	Член на институтска комисија	
14	Одлука за Комисија за јавна набавка – услуги од авторска агенција, бр. 0507-572/1 од 18.8.2018	0,5
15	Одлука за Комисија за спроведување на постапка за избор на кандидат-советник за човечки ресурси, 02-692/1 од 15.10.2018	0,5
16	Одлука за Комисија за попис на основни стада и риби бр. 0202-745 од 5.11.2018	0,5
17	Одлука за Комисија за попис на сите парични средства на жиро с-ка и состојба на благајна бр. 0202-746 од 5.11.2018	0,5
18	Одлука за Комисија за уништување на матрици на службени печати на УКИМ, Институт за сточарство бр. 03-186 од 26.3.2019	0,5
19	Одлука за работен тим за подготовка на функционална анализа бр. 0204-214 од 3.4.2019	0,5
20	Решение за Комисија за спроведување на јавна набавка за услуги од авторска агенција бр. 0506-562 од 20.9.2019	0,5
21	Одлука за пописна комисија на основни стада и риби бр. 0202-756 од 17.12.2019	0,5
22	Одлука за пописна комисија за парични средства на жиро сметка и состојба на благајна бр. 0202-756 од 17.12.2019	0,5
23	Одлука за Комисија за спроведување на постапка за упис на студенти на 2 циклус -2019/2020 бр. 02-157/2 од 28.2.2020	0,5
24	Одлука за изборна комисија на Институтот, 2020 – 2023 бр. 02-319 од 4.6.2020	0,5
25	Одлука за Комисија за јавни набавки – храна за риби бр. 02-376 од 10.7.2020	0,5
26	Одлука за Комисија за попис на основни стада и риби бр. 02-647 од 21.12.2020	0,5
27	Одлука за Комисија за спроведување на јавна набавка – услуги од авторска агенција бр. 02-78 од 10.3.2021	0,5

28	Одлука за Комисија за спроведување на постапка за упис на студенти на 2 циклус -2021/2022 бр. 02-421/1 од 6.9.2021	0,5
29	Одлука за започнување постапка за 3. циклус студии – Биотехнички науки – сточарство и рибарство бр. 02-428/1 од 6.9.2021	0,5
30	Одлука за започнување постапка за 2. циклус студии – Контрола и квалитет во прехранбениот сектор бр. 02-427/1 од 6.9.2021	0,5
31	Одлука за започнување постапка за 3. циклус студии – Рибарство бр. 02-644/3 од 26.11.2021	0,5
32	Одлука за член на Институтски одбор за соработка и доверба со јавноста бр. 02-644/7 од 26.11.2021	0,5
33	Одлука за Комисија за попис на сите парични средства на жиро с-ка и благајна бр. 02-680/2 од 3.12.2021	0,5
34	Одлука за започнување постапка за 3. циклус студии - Одржливо анимално производство и агроменаџмент бр. 02-679/3 од 3.12.2021	0,5
35	Одлука за Комисија за попис на основни стада и риби бр. 02-680/2 од 3.12.2021	0,5
36	Одлука за спроведување на јавна набвка за лабараториска опрема бр. 02-315/2 од 13.6.2022	0,5
37	Одлука за спроведување на јавна набавка на стоки – храна за риби бр. 02-358/2 од 12.7.2021	0,5
38	Одлука за повторно спроведување на јавна набавка на стоки – храна за риби бр. 02-424/3 од 9.8.2021	0,5
39	Одлука за измени и дополнување на систематизација бр. 02-552/3 од 19.10.2022	0,5
40	Одлука за пописна комисија основни стада и риби бр. 02-664/2 од 5.12.2022	0,5
	ВКУПНО	40,5

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	ПОЕНИ
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	18,75
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	89,67
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	55,00
ВКУПНО	163,42

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

**Проф. д-р Никола Пациновски, научен советник/редовен професор
Институт за сточарство и рибарство – Скопје, претседател, с.р.**

**Проф. д-р Звонко Антуновиќ, редовен професор,
Факултет за агробiotехнички науки – Осиек, Универзитет „Јосип Јурај
Штросмаер“ – Осиек, член, с.р.**

**Проф. д-р Наташа Матева, научен советник/редовен професор
Институт за сточарство и рибарство – Скопје, член, с.р.**

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА ПОД НАСЛОВ: „УЛОГАТА НА ЖЕЛЕЗНИЦАТА ВО РАЗВОЈОТ НА СТОПАНСТВОТО ВО МАКЕДОНИЈА 1873 – 1941 ГОДИНА“, ИЗРАБОТЕНА ОД М-Р ЕМЕЛ ШЕРИФ-МИФТАР, ПРИЈАВЕНА НА ИНСТИТУТОТ ЗА НАЦИОНАЛНА ИСТОРИЈА ВО СКОПЈЕ

Со Одлука на Научниот совет на Институтот за национална историја во Скопје, бр. 10-94/3 од 23.5.2023 година, формирана е Комисија за оцена на докторскиот труд со наслов: „Улогата на железницата во развојот на стопанството во Македонија 1873 – 1941 година“ и оспособеноста на кандидатката м-р Емел Шериф-Мифтар. Комисијата во состав: проф. д-р Лидија Ѓурковска, акад. Драги Ѓоргиев, проф. д-р Вера Гошева, проф. д-р Владимир Јанев и проф. д-р Силвана Сидоровска-Чуповска, по увидот во доставените материјали, го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Докторската дисертација: „Улогата на железницата во развојот на стопанството во Македонија 1873 – 1941 година“, од кандидатката м-р Емел Шериф-Мифтар, претставува резултат на целокупното истражување за изработка на овој труд.

Уште при првиот преглед на дисертацијата може да се утврди дека се работи за оригинален труд во област во која има зголемен интерес во науката. Предложената дисертација од кандидатката м-р Емел Шериф-Мифтар, концепциски и методолошки, е поставена во три глави, со повеќе наслови и поднаслови, а покрај нив таа ќе содржи и Предговор, Вовед, Заклучок и Список на извори и литература.

Авторката дава анализа и поделба на историскиот развој на железниците во периодот 1873 – 1941. Авторката го дели периодот на три дела: последниот 27-годишен период (1873 – 1912 г.), на османлиското владеење во Македонија, потоа 7-годишниот период (1912 – 1918) на Балканските војни и Првата светска војна и 23-годишниот период (1918 – 1941) на српското владеење со Македонија. За сите периоди посебно дава податоци за историјата на железниците во тој период, како и поврзаноста со стопанските гранки. Овој докторски труд припаѓа на историографските теми од областа на стопанската историја, бидејќи ги обработува проблемите кои директно влијаеле врз развојот на сите стопански гранки во наведениот период.

Напорот за поврзување на далечните простори и надминување на временското растојание помеѓу суровината, производствените и потрошувачките центри, како и размената на важни информации во најкус можен рок, го фаворизирале забрзаниот развој на современиот сообраќај. Развојот на науката, техниката и технологијата, проширувањето на капиталистичката економија и проширувањето на капиталот, зголемувањето на производството и размената, формирањето на важни индустриски, трговски и сообраќајни центри, организацијата на светскиот пазар и засилената конкуренција, исто така, одиграле значајна улога. Според пишаните документи, брзина на патничките и мешаните патнички и товарни возови во тоа време била 35 и 30 км на час, а онаа на товарните возови била утврдена на 30 и 25 км на час. Во 1886, возењето станало побрзо, така што просечната брзина веќе можела да достигне 40 км на час.

Изградбата на железницата во 1873 година директно влијаела врз развојот на сите гранки во стопанството, а со тоа и врз стопанскиот развој на Македонија. Затоа велíme дека пуштањето на железничката линија Солун – Скопје на 9 август 1873 бил настан од првостепено значење на економскиот развој на Македонија. Пуштањето на оваа пруга укажува и за почетокот на индустријализацијата во Македонија, која тогаш била дел од Османлиската Империја. Значаен е и фактот дека тогашната железничка линија поминува низ Скопје како главен железнички јазол во овој регион. Ова укажува на

фактот дека градот отсекогаш имал значајна геостратешка положба во Македонија и во регионот.

Концепциско-методолошки, докторската дисертација, покрај Предговор и Вовед, ги опфаќа следните глави и поднаслови:

Првата глава под наслов: **Историска генеза на развојот на железницата во Македонија во османлискиот период 1873 – 1912 година**, ги опфаќа: историскиот осврт на железниците во светот, сообраќајниот систем пред појавата на железниците во османлиската држава, сообраќајната политика во османлиската држава во време на танзиматот – реформите, изградбата на железница од првата железница во 1873 г. до Балканските војни, Скопје – главен железнички, сообраќаен и стопански јазол во Македонија и регионот и улогата на Битола како сообраќаен центар во југозападниот дел на Македонија.

Втората глава под наслов: **Стопанството и железниците во Македонија во периодот на Балканските војни и Првата светска војна 1912 – 1918 година**, ги опфаќа следните прашања: завојуваните страни и изградбата на инфраструктурата на железницата, градењето на железницата со мал колосек 0,60 м, железницата како движечки фактор на луѓе и стока за воени и цивилни потреби, скопскиот железнички јазол и неговото стратешко и стопанско значење.

Третата глава под наслов: **Железниците во Македонија меѓу двете светски војни 1919 – 1941 година и нивната улога во развојот на стопанската дејност**, е посветена на следниве проблеми: изградба на нови железнички делници од нормален колосек, финализирање на железничките кракови со мал колосек од 0,60 м во централна и западна Македонија, скопските железнички инфраструктурни објекти и железнички станици и пруги од нормален колосек 0,60 м, развој и раст на стопанството во Македонија и Скопје преку железничко поврзување со регионалните центри на југот и северот на Балканот.

Вака сработениот докторски труд на м-р Емел Шериф-Мифтар ја проектира темата на која работеше кандидатката, а за која нема сублимиран труд во македонската историографија, документиран и поткрепен со научна апаратура.

Целокупниот железнички систем го сочинувале железничката инфраструктура и железничките превозни средства. Османлиските власти, покрај тоа што имале предвид дека железнички превоз е јавен превоз на патници и стока и превоз за сопствени потреби, длабоко биле убедени дека тој ќе ја модернизира и стопански ќе ја збогати државата. Така, железницата на Османлиската Империја на територијата на Македонија практично започнала да функционира од 1873 година. Особеностите на железничкиот транспорт се одликувале со одредени свои специфичности на функционирање. Евтиниот превоз, способноста за превоз на големи количества роба одеднаш, а често и брзината му давале особено значајно место и улога во сообраќајниот систем на секоја држава.

Податоците за османлискиот период говорат дека градењето на железничката линија Солун – Скопје – Митровица започнало на 9 февруари 1871 година. Со неа во тешки времиња биле транспортирани стоки низ секој дел од империјата. Луѓето заминувале во внатрешноста и во странство и особено доаѓале во големите градови со воз. Така, уште од првите години, железницата и превозот со неа во развој, се смета како проект за модернизација. Благодарение на железницата, стотици населени места тогаш првпат се сретнале со лекар, првпат виделе весник, кино, театар и др., а сето тоа благодарение на железницата. Појавата на железничкиот сообраќај (Солун – Скопје, а подоцна и до Митровица, како и од Солун до Битола во 1894 година) ги засенила другите видови на сообраќај. Предноста на железницата се состоела во брзината, редовноста и, пред сè, ниската превозна цена на стоката.

За извршувањето на основните правци за железничката мрежа во земјата, како и проектирањето и градењето на железничките линии, било потребен странски инженерско-технички кадар. Ревизијата на проектите, надзорот на градењето и приемот на извршените работи се доверувани, исто така, на странски инженери. Брзите железнички линии придонесувале за зголемување на конкурентноста на земјата со другите поразвиени земји и со логистички стопански центри, при што се обновувале и сувоземните патишта кои не биле обновени од денот на изградбата.

Изградбата на линијата Солун – Скопје, за разлика од другите линии, чинела поскапо поради потребата линијата често да минува преку реки и стрмни долини, за што било потребно да се изградат над 50 мостови. Кон крајот на јули започнала и изградбата на линијата Скопје – Врање. По изградбата на оваа линија биле изградени и неколку погранични станици помеѓу Србија и европска Турција, како што е железничкиот премин Зибевче блиску до Бујановац на турска страна и станицата во Ристовац на српска страна. До поврзување на оваа железница помеѓу Турција и Србија дошло кога од турска страна пругата била готова и на 6 мај 1888 година бил воспоставен редовен железнички сообраќај. Така, во 1888, Турција била поврзана со српските железници преку својот граничен премин Зибевче кај Бујановац, а Србија преку својот граничен премин Ристовац. Тука патниците и стоката се царинеле и потоа со железницата продолжувале со патувањето секој на своја страна, едни кон Куманово – Скопје или, пак, Куманово – Гевгелија, а други, пак, кон Ниш – Белград.

Железницата особено влијаела градот Скопје да добие водечка стопанска, политичка, социјална и културна улога. Во градот Скопје била подигната првата османлиска железничка станица во Скопје, која постоела уште од 1873, па сè до 1937 година, кога била срушена. Тогаш наместо старата во 1937 г., била пуштена новата модерна железничка зграда, една од најсовремените за тоа време на Балканот. Со тоа, Скопје, полека, но сигурно станувало стопанско и сообраќајно јадро на Балканскиот Полуостров. Имено, во сообраќаен поглед, Скопје станало крстопат преку кој биле поврзани сите четири страни на светот, како за поблиската и подалечната околина на тогашна Јужна Србија, така и за целата земја. Покрај пругата која по Вардарско-моравската Долина ги спојувала Белград и Солун, од Скопје оделе и други пруги од кои едната преку Косово и долината на Ибар се врзувала со Западна Србија.

На друга страна, пак, во 1891 година започнало градењето на линијата Солун – Вертекоп – Битола. Битола отсекогаш била еден од најважните економски и трговски центри на османлиската држава на територијата на Румелија поради тоа што се наоѓа на главниот пат кој од јадранскиот брег води кон внатрешните делови на Балканот. Во согласност со новата административна поделба на османлиската држава од 1864 г., градот Битола во 1873 г. станал седиште на посебен вилает и во него започнал уште поголем и побрз развој на занаетчиството и на трговијата. Тоа особено се интензивирало по изградбата на железничката линија Солун – Битола (1894). Со доаѓањето на железницата, градот започнал и урбано да се развива со градба на големи и раскошни станбени објекти, особено на главната улица позната како Широк сокак. Тоа е време кога, покрај големите западноевропски држави, и помалите балкански држави отвораат свои дипломатски конзулати, што придонесува за ширење на европското влијание во градот, кое е видливо преку модерната облека, новиот стил на живот, хигиената, раскошните банкети и сл. Улогата на овие конзули, како и на оние што биле во Солун и во Скопје, не била само да ја следат општествено-политичката состојба во Македонија, односно во европска Турција, туку тие имале и важна задача да организираат или да посредуваат околу извозно-увозните зделки помеѓу османлиските компании и трговци, од една страна, и нивните земји, од друга страна.

Но, кон крајот на 19 и почетокот на 20 век, Османлиската Империја слабеела. По неуспешните војни со Руската Империја и растечкото незадоволство на народите на Балканскиот Полуостров, османлиската управа решила да го зацврсти своето влијание на Балканскиот Полуостров и да го поттикне економскиот развој преку развој на железнички сообраќај.

За време на Балканските војни и, особено, Првата светска војна, железницата била под специјална воена команда, имајќи го значењето за преместување на воените трупи и опрема низ логистичките делови на фронтите на Балканот.

Одредбите од мировните договори ги обврзале државите потписнички да гарантираат целосна слобода на сообраќајот, неговата брзина и наплата на даноци и тарифи, без разлика дали е во домашен или меѓународен превоз на лица, стоки или возила. Имало и предвидени услови под кои железницата ќе се „префрли“ на новосоздадените држави меѓу кои било и Кралството СХС. Одлучено било „објектите и инсталациите“ да бидат предадени целосно на земјите на чија територија се наоѓаат заедно со сопствен возен парк доколку го имаат. Во случај железничките пруги кои стануваат сопственост на новите држави да немаат возен парк, поделбата била неопходна да се врши врз основа на капацитетот на железничката мрежа. Исто така, било предвидено дека експлоатацијата на железници кои се дел од две или повеќе држави ќе се решава со договор меѓу нив железнички управи. Друштвото на народите се грижело за примената на гореспоменатите членови од мировниот договор и за таа цел била формирана посебна меѓународна сообраќајна организација.

Согласно со одредбата од Версајскиот договор во врска со германските средства во странство, железницата не можела да остане во постоечката сопственост. Решението дошло во 1929 година во форма на поделба: грчкиот дел од линијата, вклучувајќи ги и околу 10 километри на турска почва за да стигне до Едрене, бил префрлен на нова компанија: *Compagnie de Chemin de fer Franco-Hellenique (CFFH)*. CFFH е основана како француска компанија со седиште во Париз, а турскиот дел од линијата остана под управување на Туската државна железница – ТЦДД (*Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları*), чија сопственост била преземена од конзорциум од француски претприемачи. Границата помеѓу железниците била поставена по должина на државната граница, помеѓу Pythion и Uzunköprü.

Релативно долгиот период на мир во Европа и стабилноста на финансискиот пазар, исто така, придонесле за развој на сообраќајот, што ги охрабрило развиените земји да инвестираат во изградба на пристаништа, железнички и патни мрежи пред почетокот на Првата светска војна. Сето ова било придружено со градење на меѓународно и домашно законодавство за сообраќај, кое обезбедувало потреба од најслободен можен превоз на луѓе и поголемо движење на стоки низ териториите под суверенитетот на различни држави. На овој начин, на современиот сообраќај му била дадена важна интегративна улога во светот, која се појавила на крајот на Првата светска војна.

Поместувањето на границите на СХС на југ по Првата балканска војна во 1912 година и на северозапад по Првата светска војна од 1918 година предизвикало значителни промени во системот на движење што било на сила со децении. Значаен проблем на Кралството СХС/Југославија, кој најдиректно се одразил во сферата на комуникацијата, се состоел од постоење на четири различни железнички системи, и тоа: 1. Царско-кралската железница на Австро-унгарската монархија, која ги поврзувала Словенија со Виена, и Хрватска, Славонија и Војводина со Пешта; 2. пругите на Ориенталните железници во Македонија; 3. железницата под управување на босанско-херцеговските земји; 4. железниците на српските државни земји. За да се координира експлоатацијата на железницата во 1921 г., бил формиран Генералниот директорат на државните железници на СХС, чија задача била да се грижи за единството на сообраќајот

во земјата. Иако Дирекцијата за изградба на железници била формирана многу рано, добила поголема независност дури од 1928 година. Нејзината задача била да се грижи и да ја надгледува изградбата на железници, со премерување на теренот, одредување на железнички правци и др.

Во тоа време, како друга важна погодност што треба да се истакне било што со железницата се овозможува одеднаш и побрзо да се пренесуваат и поголеми количества на стоки и производи. Покрај тоа, овој вид на сообраќај не зависел од природните временски услови, како што биле длабоките снежни наноси, обилните поројни дождови или силните ветрови, со кои честопати се соочувал карванскиот и колскиот сообраќај.

Продорот на железничкиот сообраќај отворил нови можности за транспорт на богатото земјоделско, занаетчиско и мануфактурно-занаетчиско, па и индустриско производство што Македонија им го нудела на странските земји.

Но, четири клучни проблеми го оптоварувале развојот на железничкиот сообраќај во Кралството СХС во време на неговото создавање: набавка на јаглен, реновирање на пруги, реновирање на возниот парк, железнички персонал. Најдиректно влијание имал недостатокот на јаглен со потребниот квалитет (тврд јаглен) за функционирање на железничкиот сообраќај. Од тие причини, развојот на железничкиот сообраќај непосредно зависел од политиката на обновување, отворање и комуникациско поврзување на рудниците на територијата на југословенското кралство и набавка на јаглен од рудници во странство. Реконструкцијата на пругите првично била доверена на Врховната воено-железничка инспекција. Благодарение на нејзиниот ангажман во периодот од ноември 1918 до март 1919 година, биле изградени 625,5 km железнички линии, вклучувајќи важни комуникациски и стратешки рути како што се: Ниш – Скопје – Гевгелија, Скопје – Митровица и др.

Кон проблемите се надоврзувал и бурниот политичкиот живот на југословенското кралство во тој 23 годишен периодот од 1 декември 1918 до 27 март 1941 година, кога се промениле вкупно 38 влади. Во нив должности министри и претставници на влада биле 217 личности со често сосема спротивни политички ставови, афинитети, живот ставови, искуство, образование, а времетраењето на министерските мандати беше обично многу кратко. Тоа влијело на развојот и на иднината и на железницата во Македонија.

Стоката што порано била присутна на панаѓурите почнала да се доставува до најблиските железнички станици и на најбрз начин се дистрибуирала по големите европски градови. Значи, улогата на панаѓурите, кои дотогаш претставувале големи и значајни стопанско-трговски собири, целосно се намалила, а градските трговски чаршии постојано се развивале и осовременувале, за што клучна, носечка улога при транспортот на домашното македонското производство и увозна стока ја презела железницата. Така, производите од селото се носеле во градот, а производите на индустриското друштво пристигнувале во селата. При ова имало железнички линии кои имале одлучувачки придонес за растот на производството и размената на стоки и услуги. Со тоа почнала нова ера во развојот на трговијата и на македонското стопанство, па во извесна мера започнал да се подобрува и животот на македонското население. Железницата понекогаш имала пресудно влијание за менување на начинот на живеење, менување на општествената структура и секојдневниот живот на луѓето. Па така, овие промени дошле речиси незабележливо, но тие динамично го менувале начинот на живот. Попатно, во аграрното општество се зацврстувала пазарната економија, промените во начинот на живеење, исхрана, облека, начинот на производство. Но, може да се констатира дека железницата малку го променила и личниот начин на размислување и навиките на луѓето. Луѓето, исто така, се преселиле во потрага по новите производи, напуштајќи го пренаселеното село, го напуштале стариот регион во потрага по работа и сигурна

егзистенција. Поголемите македонски градови како Скопје, Битола и други места, важеле и како стопанско-трговски и занаетчиско-индустриски центри. Важноста на овие градови, по својата големина и, пред сè, по своето стопанско значење, ги надминувала провинциските граници.

Геостратешката положба и развојот на трговијата, занаетчиството, индустријата, земјоделството и некои други стопански гранки, на овие градови и особено на Скопје, им обезбедиле долготрајно место во трговските врски со многу европски, азиски и африкански земји и градови. Во нив, од секаде се слевало богатство од трговски стоки и производи. Кон ова се приклучува и изградбата на железно-патната линија од мал колосек 0.6м Скопје-Охрид-Ташмаруништа.

Со анализирање на состојбата на сообраќајната инфраструктура, авторката ги поентирала главните фактори кои влијаеле за изградбата на железниците, која била поврзана на изградбата на железниците со развојот на стопанството, каква била трговската состојба пред и по изградбата на железниците, како и улогата и значењето на дипломатијата при нивната изградба. Со резултатите од овие анализи, таа дава појасна слика за поврзанооста на изградбата на железниците со развојот на стопанството во Македонија за време на доцноосманлискиот, воениот период – Балканските војни и Првата светска војна и меѓувоениот период.

Бидејќи кандидатката го владее османлискиот турски јазик и арапското писмо, открива нови податоци при презентирање и, особено, со користење на досега необјавени архивски документи од османлиските фондови, како што се: Yildiz фонд (документи и дефтери од резиденцијата на султан Абдулхамид); Hariciye Nezareti (Министерство за надворешни работи), 1838 – 1923; İradeler (Султански наредби), 1839 – 1923; Maarif Nezareti (Општи добра), 1857 – 1922; Maliyeden Müdevver Defterler (Финансиски дефтери), 1480 – 1923; Meclis-i Vükela Mazbataları (Записници од Парламентот и Советот на Владата) за одлуки донесени од страна на Владата, 1881 – 1921; Muahedeler (Договори) меѓународни договори од 1622 до 1920; Одлуки на Владата, 1839 – 1923; Ticaret ve Nafia Nezaretleri (Министерство за трговија и стопанство). Исто така, владеењето на повеќе јазици на кандидатката ѝ овозможи консултирање и користење на соодветна домашна и странска литература.

Заради сеопфатност на тематиката, кандидатката ги консултирала и соодветните архивски фондови во ДАРСМ и Архив на Југославија – Белград, Република Србија, како и други архивски документи кои се објавени.

Во ДАРСМ кандидатката ги истражувала архивските фондови: Банска управа на Вардарска бановина (Техничко одделение) Скопје и фонд: Градско поглаварство на општината на градот Скопје 1918 – 1941. Покрај тоа, во методологијата на истражување и конципирање на текстот на дисертацијата се запазени и применети потребните елементи согласно со предвидените тези и насловот на проблематиката.

Проблемот на истражување на оваа докторска работа се содржи во поврзанооста на железниците со развојот на стопанството во Македонија во периодот 1873 – 1941 година. Предмет на истражување на дисертацијата е анализа на историскиот развој на железниците и сообраќајната инфраструктура во Македонија, како и анализа на преобладаващото учество на странскиот финансиски капитал за изградба и експлоатација на железничките линии во Македонија од 1873 до 1941 година и нивната поврзаноост со стопанскиот развој. Цели на истражувањето на темата се, преку анализа на историските документи и податоци, кандидатката да објасни како и на кој начин железниците придонеле за развојот на стопанството во Македонија (1873 – 1941). Методолошкиот приод на кандидатката е насочен кон прецизно изучување и наоѓање на одговорите на истражувачките прашања, при што го користи методот на анализа на содржините. Таа ги анализира содржините на архивските документи и објавената литература за предметот на

истражувањето. М-р Емел Шериф-Мифтар, со ова истражување, дава придонес кон прашањето за потребата на градењето на железниците во Македонија, за улогата на изградените железници за севкупниот развој на Македонија, за дипломатијата кон Македонија при изградбата на железниците, за развојот на железничките линии и поврзувањето на Македонија со другите европски земји. Исто така, со ова истражување извлекува заклучоци за општествените и трговските состојби во Македонија. Презентацијата на истражувањето е во наративна форма на обработка на материјалите, литературата и анализата на архивски документи, преточени во докторска дисертација. Врз основа на гореизнесеното, го темелиме и нашето мислење дека обработката на оваа тема има своја научна оправданост.

Имајќи го предвид, сето претходно кажано и истакнувајќи ја оригиналноста на трудот, квантитетот и квалитетот на обработените податоци, примената на строга методолошка постапка и значењето на донесените заклучоци, му предлагаме на Научниот совет на Институтот за национална историја да ја одобри и да ја закаже одбраната на докторскиот труд под наслов: „Улогата на железницата во развојот на стопанството во Македонија 1873 – 1941 година“ од кандидатката м-р Емел Шериф-Мифтар.

Комисија

Проф. д-р Лидија Ѓурковска, с.р.

Акад. Драги Ѓоргиев, с.р.

Проф. д-р Вера Гошева, с.р.

Проф. д-р Владимир Јанев, с.р.

Проф. д-р Силвана Сидоровска-Чуповска, с.р.